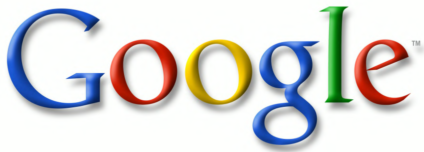

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

REGESTA HANNONENSIA.

LIJST VAN OORKONDEN

BETREFFENDE HOLLAND EN ZEELAND

1299—1345,

DIE IN HET CHARTERBOEK VAN VAN MIERIS ONTBREKEN.

UITGEGEVEN VAN WEGE DE KONINKLIJKE ACADEMIE
VAN WETENSCHAPPEN,

DOOR

DR. P. L. MULLER,

HOOGLEERAAR TE GRONINGEN.

'S GRAVENHAGE,
MARTINUS NIJHOFF,
1882.

REGESTA HANNONENSIA.

Gedrukt bij GEBR. GIUNTA D'ALBANI

REGESTA HANNONENSIA.

LIJST VAN OORKONDEN

BETREFFENDE

HOLLAND EN ZEELAND

UIT HET TIJDVAK DER REGEERING VAN HET HENEGOUWSCHE HUIS,

1299—1345,

DIE IN HET CHARTERBOEK VAN VAN MIERIS ONTBREKEN.

UITGEGEVEN VAN WEGE DE KONINKLIJKE ACADEMIE VAN WETENSCHAPPEN,

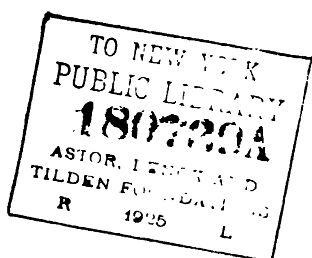
DOOR

DR. P. L. MULLER,

HOOGLEERAAR TE GRONINGEN.

'S GRAVENHAGE,
MARTINUS NIJHOFF,
1881.

m. m. H.

TO NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
180720A
ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS
R 1925 L

Toen tot de uitgave van het Oorkondenboek van Holland en Zeeland besloten was, had Mr. L. Ph. C. van den Bergh de bewerking van het tijdvak van het Hollandsche huis, Dr. R. C. Bakhuizen van den Brink die van het Henegouwsche en Beiersche, Mr. P. A. S. van Limburg Brouwer die van het Bourgondische tijdperk op zich genomen. Maar 't is alleen aan den heer van den Bergh gegeven geweest zijne taak te volbrengen; de beide andere bewerkers werden door den dood verhinderd zelfs maar een begin met hunnen eigenlijken arbeid te maken. De heer Bakhuizen van den Brink heeft alleen wat bouwstof bijeengebracht, de heer van Limburg Brouwer in de Boergoensche Charters een specimen gegeven van de stukken, welke in zijn werk de voornaamste plaats zouden hebben ingenomen. Zoo bleef het groote werk onvoltooid. Eerst in 1874 kwam er gelegenheid het weder aan te vatten, toen mijne benoeming als tijdelijk ambtenaar aan het Rijks-Archief er weder iemand voor beschikbaar stelde. Aan het Henegouwsche tijdvak zou ik mijne krachten beproeven. In de vier jaren, die ik aan het Rijks-Archief werkzaam was, gelukte het mij eene vrij volledige lijst van oorkonden uit dat tijdvak bijeen te brengen, terwijl een groot aantal afgeschreven óf, als zij reeds gedrukt waren, gecollationeerd werd. Hoewel het te verwachten stond, dat er bij latere onderzoekingen nog vrij wat onbekende stukken te voorschijn zouden worden gebracht, was er zooveel nieuwe en oude bouwstof verzameld, dat met het drnkken een begin had kunnen worden gemaakt, wanneer zich niet een nieuw beletsel had voorgedaan.

Onder die stukken, waarvan de tekst of in 't geheel niet of maar zeer gebrekkig bekend was, namen de oorkonden uit Fransche of Belgische archieven eene eerste plaats in. Haar aantal was veel te groot om de verschillende archiefbesturen, die ze bewaarden, om afschriften te vragen. Alleen persoonlijk onderzoek kon hier helpen, en voor 't oogenblik was er niemand om dit op zich te nemen. Hier te lande ontbreekt geheel die in Duitschland zoo talrijke

klasse van jongelieden, die zich aan de wetenschap wijden en zich, eer zij zich verbinden aan vaste betrekkingen, beschikbaar stellen tot het doen van onderzoekingen, die, hoewel langdurig en niet altijd gemakkelijk, zulk eene uitnemende voorbereiding zijn voor eene wetenschappelijke loopbaan. En niemand dergenen, die verder voor zulk eenen arbeid in aanmerking konden komen, had vooreerst gelegenheid gedurende geruimen tijd de Fransche en Belgische archieven af te reizen.

Zonder dat dat plaats had was 't echter ondoenlijk met de uitgave der tweede afdeeling van het Oorkondenboek te beginnen, en, hoewel ongaarne, werd besloten tot uitstel. Om echter eenigermate te gemoet te komen aan de behoefte, tevens om te toonen hoever men reeds gevorderd was, zou de uitgave eener lijst van oorkonden over dit tijdvak, die niet bij van Mieris stonden, geschieden. Zoo werd door de commissie voor het Oorkondenboek uit de Koninklijke Academie van Wetenschappen vastgesteld. Eer echter met de uitgave dier lijst een begin kon worden gemaakt, werd ik tot mijnen tegenwoordigen werkkring geroepen, die mij in de eerste jaren belette aan dit besluit uitvoering te geven. Eerst in het einde van het jaar 1880 kon ik dit werk weder opvatten.

't Zijn dus niet geheel dezelfde denkbeelden, die aan de samenstelling dezer *Regesta Hannonensia* en aan de *Lijst der oorkonden, die bij van Mieris en Kluit ontbreken*, ten grondslag liggen. De laatste diende alleen om te doen zien hoeveel nieuwe bouwstoffen waren bijeengebracht en om ieder, die nog andere, niet vermelde stukken kon aanbrengen, daatoe uit te noodigen. Hier daarentegen is voornamelijk bedoeld te voorzien in een gemis, om door het mededeelen van regesten het ontbreken van een oorkondenboek, welks uitgave nog vooreerst niet te verwachten staat, eenigermate te vergoeden. Tevens konden hier *alle* stukken, welke uit dien tijd afkomstig waren, worden opgenomen, ook de zeer groote menigte van die, welke niet belangrijk genoeg zijn om in het Oorkondenboek uitgegeven te worden. 't Zal dan, wanneer dit eenmaal verschijnt, niet noodig wezen, dat te belasten met den korten inhoud van eene menigte weinig belangrijke stukken, wat zoowel aan den omvang als aan de gelijkvormigheid zeer ten goede zal komen. Daarenboven scheen 't niet zonder belang, dat er in deze Regesta eene soort van repertorium gegeven werd van alle oorkonden uit de eerste helft der veertiende eeuw, behalve van die, welke men bij van Mieris vond. Ten nutte vooral van hen, die bij nasporingen van meer bijzonderen aard soms eene vingerwijzing vinden in het schijnbaar minst belangrijke, in de vermelding van een enkelen naam of datum. Daarom zijn dan ook alleen eenige tolvrijheid- en vrijgeleidebrieven weggelaten, maar overigens alle stukken uit de leenregisters opgenomen, verlijen en bevestigingen van

verlijen en lijftochtschenkingen, met opgave, zoover mogelijk, van de plaatsen en, waar geslacht of ambt of maatschappelijke positie van eenig belang kon geacht worden, ook van de personen, die er bij betrokken zijn.

Zooveel doenlijk is getracht daarin consequent te wezen, maar ik verheel het mij niet, dat juist ten dezen opzichte menigeen niet tevreden zal zijn. Bij een arbeid van zoo grooten omvang als het gedurende een aantal jaren verzamelen en opteekenen van stukken, uit de meest verschillende bewaarplaatsen afkomstig of in de meest verschillende werken medegedeeld of vermeld en dat nog wel niet altijd door een en denzelfden persoon, is consequentie zoo goed als onmogelijk. Uit de eerste vijftien jaren der 14de eeuw had reeds de heer Bakhuizen van den Brink een vrij groot aantal stukken opgeteekend, uit enkele registers had van Limburg Brouwer ook over dit tijdvak aanteekeningen gemaakt, een aantal andere opgaven zijn afkomstig van wijlen het lid der commissie voor het Oorkondenboek Delprat, die een ijverig deel nam aan het werk, andere zijn door verschillende archivarissen en belangstellenden medegedeeld, en ieder had zijne eigene wijze van aanteekening te maken; zoo vergenoegde zich de heer van Limburg Brouwer met alleen den datum op te geven, zooals die door hem volgens den kalender was berekend, en niet de dagteekening, die in het stuk werd opgegeven, daarentegen deed de heer Bakhuizen van den Brink dit wel, maar meestal niet letterlijk, zooals die in het stuk staat. En zoo zijn er tal van onregelmatigheden, die ik en mijn medearbeider dikwijls niet konden, maar veelal ook niet de moeite waard achtten te herstellen. Ik zelf had niet altijd geheel op dezelfde wijze gehandeld en b.v. om tijd te winnen alleen het voortreffelijke register van Gousset op de leenregisters geraadpleegd en de registers zelve alleen, als 't hoog noodig was. Vandaar is bij stukken uit die registers de dateering meestal op de wijze van Gousset, soms echter weder letterlijk, als in het stuk, opgegeven. Evenzoo deed ik, waar ik alleen inventarissen had na te gaan. Natuurlijk zou eene dergelijke verscheidenheid in een oorkondenboek volstrekt ongeoorloofd zijn, waar alles letterlijk, hoogstens met weglating van verkortingen en verbetering van interpunctie, moet worden afgedrukt, maar hier achtte ik mij gerechtigd mij den ontzaglijken arbeid te mogen besparen, die het nazien van de stukken, alleen om de schrijfwijze der dagteekening te controleeren, zou veroorzaakt hebben, iets wat altijd bij een groot aantal ondoenlijk was, daar die buiten mijn bereik lagen. Hierin dus volstrekt niet consequent, ben ik dat wel geweest bij de schrijfwijze van namen, vooral van plaatsen. Daar is de oude schrijfwijze alleen gevolgd, waar dat dringend noodig scheen. Onveranderlijk is overigens overal vooraan de dagteekening gesteld,

zooals die volgens den kalender is berekend, dan volgt de korte inhoud van het stuk, daarop de dateering, die daarin is opgegeven, in de taal, waarin het stuk is gesteld, en onderaan, met kleiner letter, de herkomst, zooveel mogelijk ook met opgave, waar het stuk, als het gedrukt mocht zijn, dan te vinden is.

Sommige opgaven van herkomst zijn zeker onvoldoende; met name is dat het geval bij die stukken, die alleen uit mededeelingen van belangstellenden, Delprat b.v., bekend zijn, welke mededeelingen soms al vele jaren geleden zijn verstrekt. Van de verkortingen bij de opgave der herkomst gebezigd, volgt hierachter eene lijst.

Wat de jaartelling aangaat, zoo is, waar het Holland en Zeeland betreft, steeds de hofstijl, volgens welke het jaar met Paschen begint, aangenomen, behalve waar 't bleek, dat eene andere berekening was gevolgd, zooals bij kerkelijke stukken, die meestal Utrechtschen stijl volgen. Waar het andere landen of gewesten betreft, is zooveel mogelijk rekening gehouden met den daar gevolgden stijl. Bij het berekenen van den datum is gewoonlijk het Calendarium van Weidenbach gevolgd, althans waar Pilgram, Kluit of een ander niet om bepaalde redenen de voorkeur verdienden. Bij verschil omtrent de bepaling van enkele dagen, heb ik bij sommige de verschillende berekeningen gevoegd, zooals bij *Onser Lieven Vrouw Verholen* of *Latere*, waaronder soms *Annuntiatio*, soms *Conceptio*, ja eene enkele maal *Nativitas Mariae* werd verstaan, bij andere daarentegen een dag vastgesteld, omdat zij bijna zeker in dien tijd hier te lande op dien dag vielen, zooals bv. bij *S. Odulf* 12 Juni, bij *S. Margriet* 13 Juli, bij enkele, waarbij voor eene beslissing de gegevens ontbraken, een vraagteeken gesteld, zooals bij *Aller Apostelendag*.

Ten aanzien van de grenzen van dezen arbeid heb ik gemeend mij te moeten houden aan de regels, bij het samenstellen van het Oorkondenboek gevolgd, en wat den tijd betreft, als eindpaal te moeten stellen den dood van graaf Willem IV. Wel wordt de regeering van Margaretha ook tot het Henegouwsche huis gerekend, maar die staat in zoo nauw verband met de Hoeksche en Kabeljauwsche twisten, die tot het Beiersche tijdvak behooren, dat 't mij beter voorkwam die hier niet meer op te nemen. Reeds zoo, tot een vijf en veertigtal jaren beperkt, is de verzameling groot genoeg.

Zooals te verwachten stond, werden nog sommige stukken ontdekt, toen de druk reeds begonnen was; die enkele, welke niet meer konden worden opgenomen, vonden eene plaats in de achteraan geplaatste Bijvoegsels en Verbeteringen. Daar is ook mededeeling gedaan van eenige, wier aanwezigheid bij van Mieris aan de aandacht ontsnapt was en die dus ten onrechte waren opgenomen.

Een dergelijk werk kan niet wel door één persoon alleen volbracht worden, en groot is dan ook het getal dergenen, wier bijstand ik hier moet gedenken.

De heer J. H. HINGMAN, Commies-Chartermeester aan 's Rijks-Archief, is bij het gereedmaken vau de uitgave van dit werk mijn getrouwe medewerker geweest. Tal van stukken werden door hem toegevoegd, de drukproeven gingen alle door zijne handen, en daarbij heeft hij de moeite genomen van voortdurend de registers en inventarissen niet alleen, maar ook de origineelen, voorzoover die in zijn bereik waren, na te zien en zoo menige fout voorkomen, menige opgave volledig gemaakt. Zelf had ik dat alleen reeds daarom niet kunnen doen, omdat dit alleen aan het Rijks-Archief kon geschieden, waar de meeste stukken, registers en inventarissen aanwezig zijn. Zonder zijne medewerking had dus de uitgave niet kunnen plaats hebben. Daarenboven heeft hij de vervaardiging der registers van personen en plaatsen op zich genomen, die deze regesten, veel meer dan anders het geval zou zijn, tot een niet geheel onvoldoenden plaatsvervanger van een oorkondenboek maken. Hoezeer hij mij daardoor verplicht heeft, behoef ik waarlijk niet te zeggen.

Maar behalve aan hem, die geheel als mijn medearbeider is opgetreden, ben ik nog aan menigeen een woord van oprechten dank schuldig.

In de eerste plaats aan den heer Rijks-Archivaris, Mr. L. PH. C. VAN DEN BERGH, die steeds met de grootste zorg en belangstelling de voortzetting gadesloeg van het groote werk, waar hij zelf zijn deel van had voltooid, die het mij nooit aan zijne voorlichting liet ontbreken en met wien ik steeds in overleg heb gehandeld. Alle provinciale en gemeentelijke archivarissen, tot wie ik mij moest wenden, hebben zich beijverd mij het verzamelen van stukken uit hun archief op alle wijze gemakkelijk te maken. Hetzelfde hebben ook de beheerders van bijzondere verzamelingen gedaan, die ik om toegang daartoe verzocht. 't Zij mij vergund hier alleen den naam te noemen van den overleden archivaris der provincie Utrecht, Dr. J. P. VERMEULEN, die geene moeite spaarde om de verzameling van op Holland en Zeeland betrekking hebbende stukken uit de archieven, aan zijne zorg toevertrouwd, zoo volledig mogelijk te maken, met eene belangstelling, alsof 't eene onderneming gold, die van hem zelven uitging. 't Is mij eene aangename plicht den bij zijn leven misschien niet altijd naar verdienste gewaardeerden geleerde in 't bijzonder hier te herdenken. Maar niet minder breng ik dien daarom aan allen, die tot het tot stand komen van dit werk hebben bijgedragen.

Wanneer het uitgeven dezer lijst oorzaak mocht zijn, dat meenigeen nog nieuwe, hier niet opgenomen stukken zoekt en vindt en daarvan mededeeling

doet aan het Rijks-Archief, zal, hoewel dit niet de hoofdzakelijke bedoeling dezer uitgave is, toch reeds een goed werk gedaan zijn. Maar nog meer, wanneer deze uitgave opwekt tot het weder opvatten van de taak, die het mij onmogelijk was te volbrengen, het voortzetten van het Oorkondenboek van Holland en Zeeland. Misschien dat dan de in den laatsten tijd helaas zoo verwaarloosde studie onzer geschiedenis en bovenal der geschiedenis onzer Middeleeuwen, van de wording van onzen staat en van ons volk, weder levendig wordt. De beste wensch, die ik daarom dezen arbeid kan mede geven bij zijne intrede in de wereld, is, dat hij zeer spoedig moge overbodig gemaakt worden, dat iets beters voor hem in de plaats trede, waarvan hij slechts de wegbereider is geweest. Dan zal een groot doel bereikt zijn, dan zal dit werk, gebrekkig en onvolledig als het uit den aard moet zijn, geheel beantwoorden aan de wenschen van den samensteller.

Groningen, November 1881.

P. L. MULLER.

L IJ S T

der voornaamste verkortingen, vooral der bij de opgave der herkomst der stukken gebezigde.

A. of Arch. = Archief.
A. Cl. U. = Archief der Aartsbisschoppelijke Clerezie te Utrecht.
Amst. = Amstelland.
Auth. Kopie = Authentieke Kopie.
Cap. = Capitulum.
Cart. = Cartularium of Cartulaire.
Cart. Egm. Reg. Lubb. = Cartularium Egmondanum Registrum Lubberti.
d. eod. die = datum eodem die.
Inv. = Inventaris of Inventaire.
Inv. An. of I. A. = Inventaire Analytique.
Lib. = Liber.
Man. of MS. = Manuscrit.
M. A. of Mon. Anc. = Monuments Anciens.
Not. Prot. of Protoc. = Notariëel Protocol.
Nijhoff of Nijhoff, Gedenkw. = I. A. Nijhoff, Gedenkwaardigheden uit de geschiedenis van Gelderland.
Or. = Origineel.
P. A. U. = Provinciaal Archief van Utrecht.
P. A. Z. = Provinciaal Archief van Zeeland.
Priv. = Privilegiën.
R. A. = Rijks Archief.
R. A. Alt. = Oorkonden van de heerlijkheid Altena in het Rijks Archief.
R. A. Ark. = Idem van de heerlijkheid van Arkel.
R. A. E. = Idem van de abdij van Egmond.
R. A. Gelderland = Idem van Gelderland. (Collectie van Spaen.)
R. A. G. = Idem van de Graaflijkheid van Holland.
R. A. H. of Heusden = Idem van de heerlijkheid Heusden.
R. A. L. = Idem der abdij Leeuwenhorst.
R. A. Loosduinen = Idem van het klooster Loosduinen.
R. A. Montfoord = Idem der heerlijkheid Montfoord.
R. A. Nedersticht = Idem van het sticht Utrecht.
R. A. Nederrijn = Idem van den Nederrijn (Collectie van Spaen.)

R. A. N. D. = Idem van het Nassausch Domein. (Het blad en nummer bij deze stukken betreffen den afzonderlijken inventaris dezer verzameling.)
R. A. P. en S. = Idem der heerlijkheden Putten en Strijen.
R. A. R. = Idem der abdij Rijnsburg.
R. A. V. = Idem der heerlijkheid Voorne.
R. A. IJ. = Idem der heerlijkheid IJsselstein.
R. A. Z. = Idem van het graafschap Zeeland.
Reg. = Register. (Waar bij een register niet wordt vermeld, waar het zich bevindt, is het aanwezig in 's Rijks Archief.)
Reg. Hr. N. v. P. = Register, genaamd heer Nicolaas van Putten.
Reg. O. F. = Register, genaamd 't Oude Francynboek.
Reg. P. en S. m. h. b. = Register genaamd Putten en Strijen met houten bordenen (borden).
Sartorius. = Sartorius, Urkundliche Geschichte des Ursprungs der deutschen Hanse.
U. = Archieven te Utrecht. Dit beduidt de archieven der kapittels, die bij het Provinciaal Archief gevoegd zijn; dus beteekent Dom. U. Archieven van het Domkapittel te Utrecht, S. Pieter U. idem van dat van S. Pieter, O. M. U. idem van dat van Oud-Munster (S. Salvator), S. Jan U. idem van dat van S. Jan en S. Maria U. idem van dat van S. Maria of Onze Lieve Vrouw aldaar. Stukken uit het gemeentearchief te Utrecht zijn geteekend Utrecht, even als die uit elk ander gemeentearchief kortweg met den naam der gemeente alleen geteekend zijn.
Vid. = Vidimus.

De overige verkortingen, vooral waar zij de titels van boeken betreffen, zal de lezer zich zelven zonder moeite kunnen verklaren.

1299.

10 *December.* — Lastgeving tot opname van rente in Hadewaersland bij Weesp. *Donderdag na S. Niclaisdag.*

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 6. vrs.

14 *December.* — Bekrachtiging der privilegiën van Delft.

Or. Delft.

1299—1300.

1 *Januari.* — Verbond van den Roomschkoning Albrecht met den bisschop van Luik tegen graaf Jan II van Henegouwen-Holland en de Luikenaars. *Kal. Januarii.*

Or. Arch. de St. Pierre à Liége. N°. 1289. Suppl. p. 419.

9 *Januari.* — Hulde aan graaf Jan wegens ontvangen lijfrente. *Zaterdag na Dertiendag.*

Or. R. A. G

11 *Januari.* — Twee vrijgeleidsbrieven aan die van Harderwijk en van Zutfen. *Des Maendages na Derthiendag* (?)

Or. Harderwijk (Gedr. Schrassert, Beschr. van Harderwijk., II, blz. 7. en Kron. Hist. Genoch. 1853, blz. 321) en Zutfen.

13 *Januari.* — Tractaat van verdediging gedurende den oorlog tusschen graaf Jan en graaf Reinald van Gelre tegen iedereen behalve den Roomschkoning, den koning van Frankrijk en de Friezen. *In octavis Epiphaniae.*

Or. Arnhem. Gedr. Nijhoff, Gedenkwaardigheden uit de Geschiedenis van Gelderland, I. N°. 68.

21 *Januari.* — Verlof van graaf Jan aan den kanunnik van S. Jan Hugo van Leyden tot verkoop van goederen onder Alphen en Leiderdorp. *Op S. Agnietendag.*

Reg. E. L. 1, f. 17. E. L. 2, f. 15 vrs.

28 *Januari.* — Deken en kapittel van S. Salvator te Utrecht en Willem, heer van Altena dragen hun geschil over de pacht der goederen van de kerk van Altena ter beslissing op aan Hr. Dirk van Altena, proost van S. Salvator. *In octava b^{tae} Agnetis virginis.*

Or. Dom en O. M. U. Met goedkeuring hiervan door Gerard van Altena van 4 April (*crastino dominicae palmarum*). Or. O. M. U.

1

24 *Februari.* — Florens, abt van Egmond, geeft den Vranckekamp te Sciplede aan de zieken zijns kloosters. *In capite Jejunii.*

Cart. Egm. Reg. Lubberti, f. 52. R. A.

26 *Februari.* — De officiaal des bisschops van Utrecht belooft de poorters van Zierikzee, omdat zij den bisschop geld geleend hadden, niet buiten de stad te zullen dagen of buiten goedkeuring hunner regeerders eenen provisoer op Schouwen aan te zullen stellen. *Des saterdaghes der cleenen Vastelavonde.*

Vid. Zierikzee.

27 *Februari.* — Verlij van tienden van S. Pieter te Utrecht te Hungersdijk. *Feria quinta p. cineres.*

Reg. Copies tirées d'une Reg. f. 60 vrs.

12 *Maart* — De Roomschkoning Albrecht verleent den graaf van Vlaanderen schadeloosstelling uit de goederen van graaf Jan IV. *Id. Martii.*

Or. Nat. Bibl. Parijs, Man. Colbert, 379.

31 *Maart.* — De proost en aartsdiaken van S. Salvator, Dirk van Altena, draagt aan zijn kapittel land in Woerden op. *Ultima die mensis martii.*

Or. O. M. U.

8 *April.* — De heer van Voorne geeft den heeren van S. Jansgasthuis te Kerckwerve vrijdom van schot bij verlof van graaf Jan en den bischop van Zuden.

Inv. Arch. Middelburg, I. 5.

1300.

12 *April.* — Verlij van de waard te Ackoy door den heer van Voorne. *Dingsdag in die Paesdagen.*

Reg. Voorne A. B. f. 40, B. f. 87 vrs.

11 *Mei.* — Jan van Renesse, Florens van Bersele, Hendrik Buffle, Johan Mulard, Gillis van Cruininghen en Henrik van Soutenlande beloven hunne geschillen met graaf Jan aan den koning van Frankrijk of zijnen zoon Karel te zullen opdragen en Guy van Henegouwen vrij te laten tegen de kinderen van Wolferd van Bersele. *a Campveer l'onzime jour dou mois de Mai.*

Or. Arch. Nat. Parijs.

21 *Mei.* — Graaf Jan geeft zijnen broeder Guy al de goederen, die aan Herman van Woerden, Gijsbrecht van Ysselstein, Gijsbrecht van Aemstel en Arend van Benskoop behoord hadden. *Saderdaechs na ons heren upvaert.*

Or. R. A. N. D. f. 1958 vrs.

22 *Mei.* — Pachtcontract voor 53 jaar over de grove en smaltienden in Hr. Jans ambacht van Tolloysen, het nieuwland genaamd «polre» en de hoeve, waar de priester van Erkentrudenkerk woont, behoorende aan het kapittel van S. Jan. *Vier dagen na hemelvairt.*

Lib. Rubeus. f. 36. A. Cl. U.

22 *Mei.* — Tolvrijheid aan de monniken van Villiers. *Zondag voor Sinxen.* Bevestigd 13 Maart 1306/7.

Reg. Tollen, f. 7 vrs. en 8.

19 *Juni.* — Graaf Jan geeft den abt van St. Truyen verlof tot uitstel van hulde wegens goederen in Holland.

Piot, Cart. de St. Trond, N°. 323.

23 *Juni.* — Brieven van douarie van den Heer van Liedekerke en Breda aan Ver Adewy van Stryen. *In vigilia S. Joannis Baptistae.*

Vid. R. A. N D. f. 345 en 404.

7 *Juli.* — Graaf Jan wordt op den rijksdag te Mainz van zijne leenen vervallen verklaard en in den ban gedaan.

Nat. Bibl. Parijs. Coll. Dupuy, vol. 39, p. 4.

3 *Augustus.* — Lijftochtsbevestiging te Geervliet. *feria III p. Petri ad vincula.*

Reg. Voorne A. B. f. 56.

18 *Augustus.* — Graaf Jan belooft den aartsbisschop van Keulen 3500 ℔ Tourn. voor zijne bemiddeling bij den Roomschkoning. *feria quinta p. assumptionem.*

Lacomblet, Niederrheinisches Urkundenbuch, N°. 1058.

10 *September.* — De abdis van Leeuwenhorst beroept zich op den aartsbisschop van Keulen en op den Paus, wegens het ongelijk, haar aangedaan door den officiaal van Utrecht, die uit vrees voor den graaf geen gevolg geeft aan haar proces tegen Dirk Ver Brechtenzone. *Mensis Septembris die decima.*

Not. Protoc. R. A. L.

12 *September* (of 27 *Maart* 1300/1301). — Graaf Jan schenkt vergiffenis aan die van Dordrecht wegens den dood van Hr. Aloud van Yerseke, den baljuw. *Maendag na onser Vrouwendag ter latere.*

Or. Dordrecht. Gedr. v. d. Wal, 109.

23 *September.* — Graaf Jan vordert collatie der kerk van Scharpenisse van 't kapittel van Oud-Munster. *Vrijdag na S. Lambert.*

Or. O. M. U.

24 *September.* — Tolvrijheid aan Goes. *Octaven van S. Lambert.*

Reg. Priv. Goes. f. 4. P. A. Z.

30 *September.* — Verkoop van een erf te Haarlem. *Des vriendaghes na sente Michielsdaghē.*

Cart. Orde v. S. Jan. N°. 154. P. A. U.

13 *November.* — Graaf Jan verzoekt het kapittel van Oud-Munster de halve kerk van Stavenisse te begeven. *S. Brixius.*

Or. O. M. U.

1300. — Gillis van Cralingen houdt het huis te Crooswijk als open huis van den heer van Voorne.

Reg. Voorne A. B. f. 19 vrs.

1300. — Testament van Alveraedt van Brederode, vrouwe van Coudekercke, met codicil van 13 November 1305 over de stichting eener kapellanie te Haarlem.

Ant. Matthaeus, Testamenta aliquot, p. 342.

1300. — Verklaring der pastoors van Wemeldinghe over eene jaarlijksche gift aan het kapittel van Oud-Munster.

Or. O. M. U.

1300 (?) — Privilegie en keur van Guy van Vlaanderen aan Amsterdam.

Reg. E. L. 39. f. 8.

1300—1301.

29 *Januari.* — Uitspraak van gravin Philippa over de landscheiding van Niclais van Putten en Hugeman van Zevenbergen. *Zaterdags voor onser Vrouwendagh te Lichtmisse.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 8 vrs.

2 *Februari.* — Gift van graaf Jan aan zijnen knaap Robin van Artois. *Donderdag op O. V. Lichtmisse.*

Reg. E. L. 41. n°. 79.

15 *Februari.* — Ruil van eigen land tegen leenland onder Aerendervene. *Op den Ascelenwoensdag.*

Reg XVIII. f. 86.

27 *Februari.* — Verkoop van rente te Haarlem. *Des manendaghes na sente mattysdach.*

Cart. Orde v. S. Jan. n°. 703. P. A. U.

10 *Maart.* — Graaf Jan verbiedt allen geestelijken rechters en papen den poorters van Zierikzee onrecht te doen bij dade of rade. *Des vridaghes vor middevastene.*

Vid. Zierikzee.

21 *Maart.* — Verkoop van rente te Haarlem. *Des Dinghesdaghes voer palmendach.*

Cart. Orde v. S. Jan, n°. 254. P. A. U.

25 *Maart.* — Verlij van tienden aan Gillis van Cattenbroek. *Op Onser Vrouwendaghe in Maerte.*

Reg. E. L. 5. f. 4 vrs. v. d. kopie.

1301.

3 *April.* — Schuldbekentenis van Dordrecht, Zierikzee en Middelburg aan een poorter van Brugge. *'s Maendaghes in de paesdaghen.*

Or. Dordrecht. Inv. 71.

12 *April.* — De aartsbisschop van Keulen, de hertog van Brabant, de graven van Holland en Gelre benoemen te Nijmegen Guy van Henegouwen, Godfried van Brabant en Loef van Kleef tot middelaars in hunne eventueele geschillen. *feria quarta post octavam Paschae.*

St. Genois, Mon. Anc. 198. Vermeld: Inv. des MS. de Hainaut, A. 8., R. A.

14 *April.* — Graaf Jan belooft die van Dordrecht schadeloos te houden van schulden jegens Bruggenaars. *Des Vriendages na beloken Paschen.*

Or. Dordrecht.

14, 15 en 23 *Juni,* — Vier schepenbrieven van Brugge, waarbij poorters dier stad kwijtschelding aan Dordrecht, Zierikzee en Middelburg verleenen. N° 1 en 2. *'s Wondaghes naer sinte Barnabasdach, apostels* N°. 3. *'s Donderdaghes naer sinte Barnabasdach.* N°. 4. *In S. Jans Baptistavonde in midsomere.*

Or. Dordrecht. Inv. 72.

17 *Juni.* — Opdracht van gepachte tienden in de Lynden. *des saterdaghes voer sente Jans te Middensomer.*

Or. O. M. U.

28 *Juni.* — Verlij van Gerard van Altena met het goed zijns vaders. *In vigilia Petri et Pauli.*

Or. O. M. U.

3 *Juli.* — Verkoop van een huis en erf te Haarlem. *Des manendaghes na sinte pieters ende pauwelsdagh.*

Cart. Orde v. S. Jan. N°. 174. P. A. U.

12 *Augustus.* — Schepenbrief van Dordrecht betreffende eene schuld en rente. *Des saterdaghes na sente Laurens.*

Or. Dordrecht. Inv. 73.

21 *October.* — De Paus bevestigt alle leenbrieven, die heer Willem van Egmond van het klooster Egmond bezit, hetzij door abt en convent, hetzij door den abt alleen gegeven. *Duodecimo Kal. Nov.* Met eene merkwaardige aanteekening omtrent de opvolging van Hr. Willem en Hr. Gerard.

Cart. Egm. f. 25 vrs. R. A.

6 *November.* — Mr. Gerard, scolaster te Haarlem, verzekert nader de goederen en rente, welke hij aan het klooster van Leeuwenhorst beschreven heeft. *In sunte Willebrordes avonde.*

Or. R. A. L.

25 *November.* — Verkoop van rente te Haarlem. *In sente kathrinendaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. N°. 698. P. A. U.

5 *December.* — Idem *Up sente niclaisavont.*

Id n°. 176.

Beide weder verkocht 9 December 1302. *Des sondaghes na sente niclaisdaghe.*

Id. n°. 177.

11 en 13 *December*. — Twee verzoeken van geërfden te Stavenisse over de begeving der kerk aldaar. *feria secunda (quarta) post beati Nicholai hyemalis.*

Or. O. M. U.

1301. — Uitspraak van Dirk van Altena, proost en aartsdiaken van Oud-Munster, over de pachtpenningen van den heer van Altena.

Or O. M. U.

1301—1302.

9 *Januari*. — De tienden te Herneswerde aan Daniel van de Merwede in erfpacht gegeven. *feria tertia post epiphaniam.*

Or. S. Pieter. U.

23 *Januari*. — Stichting eener kapellanie te Noord-Monster en verbetering daarvan met 2 hofsteden bij testament van Gheile, wed. Willem Hozemond. *Dingsdag na S. Agnes.*

Or. P. A. Z. n°. 47 en 48.

2 *Februari*. — Tienden te Oostkerke, Zabbingen en Wolfertsdijk gegeven aan Jan Rubiesz. *Ipso die Purificationis B. Mariae Virg.*

Inv. des Chartes de Hainaut et de Hollande, f. 79 vrs. MS. Gérard. R. A.

22 *Maart*. — Testament van Jvr. Cille Eggertsdr. *Up den anderen dach naest Seinte benedictusdach.*

Or. R. A. L.

1302.

19 *Mei*. — Bewijzing van renten aan Beatrys, de bagijn, op verschillende goederen door haren broeder Pieter van Rolland. *Des saterdaghes na sente servaesdach.*

Cart. Orde v. S. Jan, n°. 134. P. A. U.

27 *Mei*. — Elisabeth, abdis van Leeuwenhorst, verlijftocht Jvr. Cille Eggertsdr. op de door haar geschonken goederen. *Des zondags voor hemelvaertsdach.*

Or. R. A. L.

30 *Juni*. — Graaf Jan bevestigt het vonnis over de grensscheiding van Schie en Goude. *Des saterdaechs na S. Pieters ende S. Paulusdage der Apostelen.*

Kopie. Schieland.

17 *Juli*. (?) — Graaf Jan geeft aan Philips van Duvenvoorde 500 ℔ zw. t. in leen. *Des Dinghesdaghes na alre Apostelendage.*

Reg. Philippus A. f. 129 vrs.

17 *en* 26 *Juli*. — Guy, elect van Utrecht, geeft aan Graaf Jan het huis en den berg ter Horst in pand wegens schuldvorderingen. *Dingsdag na S. Margriet* en *Donderdag na St. Jacob.*

Reg. E. L. 41. N°. 50. en 51.

23 *Juli*. — Verklaring wegens voldoende rekening en verantwoording door de erfgenamen van Hr. Gerard van Velzen, deken en provisoer van Kennemerland. *In crastino b^ti^ marie magdalene.*

Cart. Orde v. S. Jan. N°. 258. P. A. U.

21 *October*. — Pausselijke bul ter bevestiging der privilegiën van Rijnsburg. XII *Kal. Novemb.*

Or. R. A. R.

2 *November*. — Bekrachtiging van een koop van leenland der abdij van Egmond in erfhuur. *Op alre Sielen dach.*

Or. R. A. E.

16 *November*. — Verzoek van het kapittel van Oud-Munster aan den proost ten Dom aangaande het pastoorschap te Nielant. *feria sexta proxima p. ob b^ti^ Martini conf.*

Or. O. M. U.

23 *November*. — Kateline, vrouwe van Voorne, en Gerard, haar zoon, burggraaf van Zeeland, handhaven het gasthuis van den Briel in de rechten, die heer Henric van Cats het besproken heeft. *In sinte Clemensdaghe.*

Alkemade, Beschrijving van den Briel. II. 73.

1302. — Graaf Jan verleent aan abdis en convent van Waterlooswerve vrijdom van bede en heirvaart over hare landen bewester Schelde.

Inv. Middelburg I. 5.

1302—1303.

18 *Januari*. — Verzoek van parochianen van Rieland omtrent de begeving der kerk. *feria sexta ante b^e^ Agnetis virg.*

Or. O. M. U.

27 *Maart* (of 12 *December* 1302). — Bewijzing van rente aan de bagijn Beatrijs door haren broeder Pieter van Rolland. *Des woensdaghes na O. V. verholendach*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. N°. 137.

1 *April* (of 10 *December* 1302). — Bewijzing van renten te Haarlem. *Des manendaghes na O. V. dach verholen.*

Id. n°. 155.

1303.

16 *April*. — Guy, bisschop van Utrecht vergunt Dirk, den kapellaan te Haarlem, vrij te testeeren. *feria III p. dominicam quasimodo.*

Id. n°. 257.

1 *Mei.* — Testament van Pieternelle van den Zande, bagijn. *In Meyendaghe.*

Or. R. A. R.

13 *Mei.* — Dideric van den Wale schenkt den broeders van S. Katerine te Utrecht 7 morgen in den Poel te Monster. *Up sente servatiusdaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan, n°. 80 P. A. U.

18 *Mei.* — Graaf Jan geeft den eigendom van land bij de woning Maeslant. *Saterdags na Ons Heren Upvaert.*

Archiven der Duitsche Orde, II. N°. 513.

21 *Mei.* — Willem, oudste zoon des graven, verleent aan die van Zierikzee alle vrijheden in 't Qualambacht en het hooger en lager stellen der accijnsen. *'s Dingsdags na ons Heren Opvaert.*

Vid. Zierikzee (Handvesten v. Zierikzee van v. Wijn.)

NB. Idem van graaf Jan. Datum onleesbaar.

5 *Juni.* — Teruggave van verbeurd goed aan Jacob van der Woude door den graaf. *S. Bonifaciusdag.*

J. ter Gouw, Gesch. v. Amsterdam, blz 209.

6 *Juni.* — Graaf Jan belooft aan Klaas van Putten, dat zijn leengoed niet zal versterven, zoolang hij nakomelingen heeft. *daags na sint Bonifacius.*

Or. R. A. P. en S.

6 *Juni.* — Graaf Jan geeft aan Ver Aleid van Putten al het leengoed haars vaders, den heer van Strijen, over te gaan op hare kinderen bij Claes van Putten en niet te versterven, zoolang er nakomelingen van hen zijn. *daags na Sint Bonifacius.*

Or. R. A. P. en S.

17 *Juni.* — Graaf Jan beveelt, dat voor hem geen geld zal worden genomen uit den tol te Strienemonde, eer aan Niclaes van Putten de 100 ℔ zw. t. zijn betaald, die hij hem in 1300 had geschonken. *Maandags na S. Odulf.*

Or. R. A. P. en S.

4 *Juli.* — Graaf Jan machtigt zijn zoon Jan zijne goederen in Zeilambacht te verkoopen ter betaling van schulden. *Des Donderdaghes na S. Pieter en Paulus.*

Vid. Zierikzee (Handvesten v. Wijn.)

2 *Juli.* — Bevestiging der privilegiën van Zierikzee. e. d.

Idem.

6 *Juli.* — Graaf Jan verkoopt het ambacht van Sloten aan Dirk van Haarlem. *Zaterdag na S. Martijn translatio.*

Reg. E. L. 39 f. 21. E. L 39 dubbel f. 28 vrs.

7 *Juli.* — Graaf Jan regelt de ambachtsrechten van Rodenrijs. *Des sonnendaghes voor S. Margarethendage.*

Meylink, Heemraadschap v. Delfland, D. n°. 126.

7 *Juli.* — Graaf Jan geeft vrijgeleide aan de Lubeckers, die bij Vlaardingen binnenvallen. *Des sonnendaghes vore sinte Mergrietendaghe.*

Lubeckisches Urkundenbuch. II. n°. 167.

13 *Juli.* — Vrijgeleide, door die van Dordrecht aan die van Lubeck verleend. *In sente Margrietendaghe.*

Sartorius, Gesch. der Hanse, Urk. 112. en Lubeckisches Urkundenbuch, II. n°. 168.

28 *Juli.* — Gift van een huis in Colinsambacht in Oversliedrecht. *Des sonnendaechs voor S. Pietersdage ingaende oeghest.*

Arch. der Duitsche Orde, I. n°. 289.

29 *Juli.* — Florens, abt, prior en gemeen convent van Egmond maken de overeenkomst bekend, door middelaars over de praebenden der broeders gemaakt. *Des Manendaghes na sente Jacobsdach in den oest.*

Cart. Egmond. Reg. Lubberti, f. 8. R. A.

8 *Augustus.* — Graaf Jan verlijdt Roderik, den schout van Uitgeest, met land te Westzanen. *Donderdags voor S. Laurensdag.*

Reg. B. B. Blois f. 185. Vrouw Margriet f. 5 vrs. v. d. kopie.

24 *September.* — Bewijzing van 10 ℔ uit den tol van Niemendsvriend wegens een koop door graaf Floris van Jan van Wateringe. *Dingsdag na S. Mattheus.*

Reg. E. L. 1. n°. 468.

21 *October.* — Hr. Niclaas van Putten verlijdt Claes van Egmond met zijne woning en land te Heemstede, na opdracht daarvan. *Maandag na S. Lucas.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 8 vrs. P. en S. m. h. b. f. 208. O. F. f. 3.

30 *October.* — Vrijgeleide, door die van Brugge aan die van Dordrecht verleend tot Paschen. *'s Wonsdaghes voor alreheylighendach.*

Or. Dordrecht. Inv. 78.

6 *November.* — De officiaal van Utrecht doet Gerard en Bartholomeus Vranckenzonen in den ban, als onrechtmatige bezitters van aan de S. Andreaskapel in de kerk van S. Maria door Hr. Gerard van Leiden geschonken goederen te Nootdorp. *feria IV p. Omnium sanctorum.*

Or. S. Maria U.

11 *November.* — Schepenen en raden van Dordrecht beloven de privilegiën omtrent de voogdij der weeskinderen te handhaven. *S. Maertijn.*

Vermeld in Inv. MS. de la Trésorerie de Hainaut DD. 67.

15 *November.* — Graaflijk bevel tot betaling van renten. *Vrijdag na S. Martijn in den winter.*

Reg. E. L. 6 f. 59. E. L. 24 f. 48 vrs.

19 *November.* — Philips van Thiette, zoon van den graaf van Vlaanderen, geeft vrijgeleide aan die van Dordrecht. *Le mardi apres les octaves du jour St. Martin en yver.*

Or. Dordrecht.

1 *December.* — Wederkeerig vrijgeleide van die van Dordrecht en van 's Hertogenbosch. *Zondag na S. Andries.*

Or. 's Hertogenbosch. Vgl. Hermans, Bijdragen tot de Gesch. v. N. Braband, II. 550.

4 *December.* — Guy, bisschop van Utrecht, doet uitspraak over de keurmede tusschen abt en convent van Egmond en die van Aremerswette en Wijnemerswette. *feria quarta p. festum bti Andreae Apostoli.*

Cart. Egmond, f. 52 vrs. R. A.

18 *December.* — Idem stelt boete op het niet houden dier uitspraak. *feria quarta p. luciae virginis.*

Idem f. 53.

1303. — Die van Middelburg geven hunne poorten aan Guy van Vlaanderen als graaf van Zeeland.

Chartres de Namur, Ch. IV, La. D.

1303—1304.

2 *Januari.* — Gerard Machteldszoon, pastoor te Petten, provisoer in het dekanaat Kennemerland, geeft eene verklaring over eene schuld van een parochiaan « *ecclesie in nuwekerke juxta harlem.* » *In octavis bti Prothomarturis Stephani.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 84.

15 *Januari.* — Hr. Niclaes van Putten geeft eene rente aan zijn neef Jan Persijn. *Woensdag na S. Ponciaan.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 195. O. F. f. 1.

22 *Januari.* — Idem aan zijn neef Diderik Persijn. *Woensdags na Sinte Agnietendag.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 195.

26 *Februari.* — Graaf Jan doet uitspraak tusschen Hr. Niclaes van Putten en Dordrecht en geeft den eersten 20 ℔ 's jaars uit de tollen te Strijenmonde. *Woensdag na Sinte Matthysendag.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 11.

10 *Maart.* — Graaf Jan betert het leen van Philips van Duvenvoorde met ℔ 100 zw. t. *Des Dinxendages nae Midvasten.*

Reg. Philippus A. f. 129 vrs.

18 *Maart.* en 8 *September.* — Testamenten van graaf Jan en van gravin Philippa. N°. 1 *le lendemain de la Micareme en Mars.* N°. 2 *le jour de la Nativité de N. Dame.* Met goedkeuring van het laatste door Willem, oudsten zoon des graven, van 12 *September* (*le Samedi après la Nativité de N. D. en Sept.*)

St. Genois, Monum. Anc. p. 235. Inv. MS. de la Trésorerie de Hainaut C. 12.

1304.

12 *April* en 20 *Mei.* — Kwijtingen wegens tienden voor het Heilige land over daartoe gedeponeerde gelden van Reinier van Heemstede, gegeven door den executor negocii Sedis apostolici, Werner van Sedehem. N°. 1 en 2. *Dominica qua cantatur Misericordia Domini.* N°. 3. *feria quarta in ebdomade penthecostes.*

Or. R. A. R.

7 *Mei.* — Johannes van Leyden, gezegd van Steenvoorde, ridder, doet afstand van alle gelden, door zijn vader, Mr. Gerard van Leiden, kanunnik van S. Maria, bij de abdis van Rijnsburg ten behoeve der kruistochten in bewaring gegeven. *In die ascensionis Domini.*

Idem.

18 *Mei.* — Verklaring van Willem, oudsten zoon des graven, dat deze gelden door br. Werner gelicht zijn. *In crastino penthecostes.*

Idem.

1 *Juli.* — Hr. Nicolaes van Putten en Strijen geeft zijnen broeder, Heer Simon, een nieuwland ten Zeeuwschen rechte te bedijken. *Woensdagh na sinte Pauwelsdagh.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 129.

4 *Juli.* — Werner, abt van Egmond, erkent het recht der abdis van Rijnsburg op eene tiende te Oestgeest. *Op zente Martijnsdach in den zomer.*

Or. R. A. E.

8 *Juli.* — Werner, abt van Egmond, verklaart, dat Albert Woutersz. met zijne toestemming het Luttike Zand gekocht heeft. *Woensdags voor S. Margriet.*

Or. R. A. E.

15 *Augustus.* — Willem, oudste zoon van Henegouwen, schenkt den gevangenen in Zierikzee het leven en ruime gevangenis met belofte, ze niet buiten Holland en Zeeland te zullen brengen. *In onser vrouwendaghe te halfoeste.*

St. Genois. Inv. Anal. n°. 1095 (vgl. n°. 1098 en 99.)

28 *Augustus.* — Verlij in Zogerweyde door den Hr. van Voorne. *Op sint Jans avond als hij onthoofd werd.*

Reg. Voorne A. B. f. 73, id. B. f. 50.

25 *September.* — Uitgifte in erfpacht van tienden van S. Pieter in Wissenkerke *feria sexta p. bti. Mathei apli.*

Inv. des Chart. de Hainaut f. 78 vrs.

9 *October.* — Graaf Willem III bevestigt het stapelrecht van Dordrecht op hout, haver en wijn, met vrijdom aan Zierikzee, Middelburg en Putten. *Op sente Denysdaghe.*

Or. Dordrecht, Inv. bls. 21. Gedrukt v. d. Wall, bls. 127.

14 *October.* — Schepenbrief van Monster over eene schuld te Oudenburg. *Des woensdaghes na sente Victorsdaghe.* 7 *Nov.* 1305 (*op sinte Valbersdaghe*) aan het klooster Rijnsburg overgedragen, idem.

Or. R. A. R.

19 *October.* — Schepenen van Alkmaar huldigen graaf Willem. *Maandag na S. Lucas.*

Or. R. A. G.

20 *October.* — Graaf Willem geeft aan die van Naardingerland gelijke tolvrijheid als Kennemerland heeft. *Dingsdags na S. Lucas.* Herhaald *op sinte Laurensdaghe* 1317.

Reg. Tollen f. 8 vrs.

26 *October.* — Bevestiging der privilegiën van Leiden. *Maandag voor S. Simon en Juda.*

Or. Leiden.

1 *November.* — Idem van Delft. *Op Allerheiligendag.*

Or. Delft.

6 *November.* — Stichting eener kapel in de S. Pieterskerk te Leiden door Katharina Poes. *Des vridaghes na alreheylighendach.*

Cart. S. Pieter, Leiden.

13 *November.* — N°. 1. Hendrik van Alkemade belooft aan Jan van Teylingen, met hem tienden te Warmond, volgens 's graven scheidspraak, te zullen gelden. N°. 2. Wordt daarmede door den graaf verlijd. *Vrijdag na S. Maertijn in den winter.*

Or. R. A. G.

1304. — Burgemeesters, schepenen en raad van Middelburg verzoeken deken en kapittel van S. Salvator, de kerk van der Mare aan Johannes, klerk van 's graven rentmeester, te geven.

Or. O. M. U.

1304—1305.

1 *Januari.* — Jan van Arkel verklaart, dat die van Middelkoop een watergang hebben gekocht, die te Leerdam en Arkel uitwatert.

Reg. Oude Dijk- en Waterb. f. 190 bij den Hr. Boonzaier te Gorcum.

10 *Januari.* — Verlij van Diderik van Herlaer met de tienden te Oud-Giessen en eene rente uit den tol te Dordrecht. *Zondag na Dertiendag.*

Reg. E. L. 6, f. 50, 59 vrs. E. L. 24, f. 41 vrs., 48 vrs.

14 *Januari.* — Bevestiging der tolvrijheid der Duitsche orde. *In die b. Felicis et Pontiani Mart.*

Archiven der Duitsche Orde, I n°. 119

5 *Maart.* — Graaf Willem geeft aan Jan van Bergen het leen, dat van wijlen den Friezen in Bergambacht was. *Vrijdag na Grooten vastenavond.*

E. L. 39, f. 21 vrs.

10 *Maart.* — Overeenkomst tusschen abt Werner van Egmond en prior en convent over de praebende. *Des woensdaghes voor Sinte Gregorisdach.*

Cart. Egm. Reg. Lubb. f. 6 vrs. R. A.

12 *Maart.* — Graaf Willem schenkt eene erfrente aan de Heeren van Kruyningen.

Inv. Arch. Middelburg 6.

2 *April.* — Hertog Jan van Brabant herroept de voorrechten, door hem aan de Vlamingen en Zeeuwen verleend. *Die veneris ante Dom. Judica me.*

Verachter, Inv. d'Anvers, n°. 78. Kluit, C. D. p. 1020.

4 *April.* — Heer Nicolaas van Putten geeft Pieter, Hendrik en Dirk Dirkszonen den windmolen te Wede in leen. *Zondag na halfvasten.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 9. P. en S. m. h. b. f. 203. O. F. f. 4.

1305.

3 *Mei.* — De tienden van S Maria in Alblas en Blocswerve jure patronatus excepto in erfpacht gegeven. *V. Non. Maji.*

Liber Pilosus, f. 63. P. A. U.

4 (of 6?) *Mei.* — Huwelijksche voorwaarden tusschen Willem, oudsten zoon van Altena, en Oede, dochter van Putten en Strijen. *Zondag (Dingsdag?) na Meidag, Zon ag voor H. Kruisdag.*

Reg. P. en S. m. h. b f. 40, 41. O. F. f. 18 en 46.

19 *Mei.* — Kwijting wegens heergewaden in Berkenrode. *Woensdag na S. Servaes.*

NB. Verdacht stuk. Reg. E. L. 41, f. 41 vrs.

19 *Mei.* — Huwelijksverdrag van graaf Willem en Jeanne van Valois te Chauny sur Oise. *Le XIX Mai.*

St. Genois, Mon Anc. 214.
Vernieuwd 19 Mei 1306. Nat. Bibl. te Parijs, Fonds Francais, II 6887.

24 *Mei.* — Gheyla van Campen, non te Rijnsburg, schenkt al hare goederen en die van wijlen hare zuster Catherina in Zeeland aan het klooster. *Des anderen daghes voer sente Urbaensdaghe.*

Or. R. A. R.

25 *Mei.* — Jvr. Willem van Teylingen geeft een land en woning tusschen Dirks land van Teylingen en den smalen Geere. *Dinsdag voor Ons Heeren Opvaert.*

Reg. E. L. 43. f. 7 vrs.

26 *Mei.* — Pieter, Heer van der Lek, ridder, verklaart, dat zijn zoon Hendrik alle grove tienden in Lekkerkerk van het kapittel van Oud Munster gepacht heeft. Met ratificatie van Hendrik. *In vigilia Ascensionis Di.*

Or. O. M. U.

26 *Mei.* — De paus beveelt den proost der kerk van Utrecht de abdij van Egmond in hare tiendrechten te herstellen. *Septimo Kal. Junii.*

Cart. Egm. f 52. R. A.

29 *Mei.* — Overeenkomst tusschen Hr. Andries, commandeur van het Duitsche huis en parochiepaap van Leiden, en de priesters Pieter Stefaensz. en Heinric Spieker over het waarnemen van de pastoorsfunctiën. *Des saterdaghes na ons heren upvaert.*

Or. Museum Meermanno Westhreenianum.

7 *Juni.* — Hr. Nicolaas van Putten verlijdt de erfgenamen van Laurens en Gillys Ellys kinderen met den Tordmoer en Henegenisse met wederkeerige kwijtschelding van breuken. *Daags na Pinksterdage.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 16. P. en S. m. h. b. f. 204. O. F. f. 7.

NB. Nog eens daar vermeld *undecimo Kalendas Martii* $\frac{1236}{1336}$

28 *Juni.* — Hr. Nicolaas van Putten verlijdt Siemen Melisz. met een gors, Oedekenisse geheeten. *S. Paulusavond.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 9 vrs. P. en S. m. h. b. 204. O. F. f. 1.

2 *Juli.* — Verlenging van het bestand met Brabant, Vlaanderen en Namen tot 1 November. *le venredi apres les jours S. Pierre et S. Paul apostres.*

Or. Gent. St. Genois I. A. n°. 1102.

25 *Juli.* — Hr. Nicolaas van Putten, verlijdt Hendrik van Alkemade met zijne woning en land in het Hoogkamp in erfleen. *Op Sinte Jacobsdag.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 10. P. en S. m. h. b. f. 204 vrs. O. F. f. 2.

2 *Augustus.* — N°. 1. Verdrag van graaf Willem met hertog Jan van Brabant en graaf Robert van Vlaanderen, met vrijlating van den bisschop van Utrecht en verdere gevangenen.

N°. 2. Graaf Willem belooft het verdrag te zullen houden.

N°. 3. Idem verklaart, hoe hij diensvolgens met de goederen van Gijsbert van IJsselstein zal handelen.

N°. 4. Idem bewilligt in de uitspraak van Philips van Duvenvoorde en Philips van Zaamslach over inbreuken op het verdrag. *le lundi après la feste Saint Pierre entrant aoust.*

N°. 1 en 2. Or. Rijssel (v. d. Bergh, Gedenkst. p. 94.)
N°. 3 en 4. Or. Gent (St. Genois, I. A. n°. 1104 en 5.)

30 *Augustus.* — Graaf Robert van Vlaanderen en zijne mannen beloven Hr. Gillis van Cruininghen en Hr. Gherard van der Maelstede weder in graven Willems gevangenis te zullen leveren, als zij niet bewijzen op den dag hunner gevangenname bondgenooten van Vlaanderen te zijn geweest of 3200 ℔ rantsoen betalen.

St. Genois, Mon. Anc. 336.

20 *September.* — Borgstelling van Egghebrecht van Rijswijc, ridder, en zijn zoon Ghisebrecht voor den koop van 5 morgen te Monster. *Des manendaghes na sentè lambrechtsdach.*

Cart. Orde v. S. Jan. N°. 55. P. A. U.

26 *October*. — Uitgifte in levenslange erfpacht van de halve tienden van S. Pieter te Ser Aernoutskerke en Hungersdijk. *feria tertia p. festum Undecim millium Virginum.*

Inv. MS. des Chartes de Hainaut, f. 87.

11 *November*. — Hr. Nicolaes van Putten verlijdt zijnen kamerling met eene rente. *Op S. Martijnsdaghe.*

Reg. Hr. N. v P. f. 8. P. en S. m. h. b. f. 195. O. F. f. 4.

11 *November* 1305, 5 *Maart* 1307/8, 29 *September* en 7 *October* 1311. — Vijf uiterste wilsbeschikkingen van Hr. Nicolaas van Putten. N°. 1 *Op Sinte Martijnsdagh.* N°. 2 *Dingsdag voor S. Gregoriusdaghe*, N°. 3 *Op S. Michielsdaghe* n°. 4 en 5 *Donderdag na Ste Bavendag.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 81.

12 *November*. — Graaf Willem bericht den Paus, dat hij niet zelf te Rome kan verschijnen maar gemachtigden zendt. (Tekst Latijn.) *scellé le devemes apres le Saint Martin ki fu en joesdi.*

Gachet, Cartulaire de Guillaume III. p. 37.

13 *November*. — Alveraat, vrouwe van Coudekerk, sticht eene kapellanie in de kerk te Haarlem. *Des saterdaghes na sente martynsdach i. d. w.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 656.

15 *November*. — Graaf Willem beveelt zijnen baljuw de abdij van Middelburg te beschermen. *Maandag na S. Martijn i. d. w.* Herhaald 30 November (*Op Sint Andriesdag*) 1306.

Or: P. A. Z. n° 49 en 61.

28 *November*. - Graaf Willem bevestigt de privilegiën der abdij ter Does, *Dominica prima Adventus Di.*

Inv. du Semin de Bruges. Privilèges N°. 892.

5 *December*. — Guy, bischop van Utrecht, verlijdt Jan van Arkel met de tienden in Houweninghen, Kedichemmerveld, Rietveld en Oosterwijk met nadere bepalingen. *Up sente Nicholaes avende.*

Or. R. A. Arkel. Gedrukt: Codex Diplom. Hist. Genech. II, bl. 10 n°. 7.

6 *December*. — Graaf Willem verlijdt Jan van Pollanen, zoon van Philips van Duvenvoorde, met de door dezen in leen gehouden 100 ℔. *Op Sint Niclaesdach.*

Reg. Philippus A. f. 129.

1305—1306.

6 *Januari*. — Hr. Niclaes van Putten verlijdt Claes Haylede Pieterszoon van Gylede met de helft van 17 morgen in Rotteambacht. *Dertiendag.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 9 vrs. P. en S. m. h. b. f. 203. O. F. f. 3 vrs.

9 *Januari*. — Dirk van Haarlem wordt afwezig door den graaf beleend met zijn voorouderlijk goed. *Zondags na Dertiendag.*

Reg. E. L. 6. n°. 228.

13 *Januari.* — Graaf Willem verlijdt Jan die Moelnar met het ambacht van Ghyesen met Poederoyens ambacht en de visscherij. *Donderdag na dertiendag.*

Or. Amb. v. Giessen, afschrift bij den heer Delprat.

22 *Januari.* — Graaf Willem vergunt aan die van Zierikzee het goed der ballingen te verkoopen. *Zaturdaegs na S. Agnietendag.*

Handvesten van Zierikzee. Register v. Wijn.

22 *Januari.* — Idem geeft land in Maesland in rechten leen. *Zaturdag na Ste. Agnietendag.*

Reg. XVIII. f. 24.

28 *Januari.* — Verklaring van rechteren, schepenen, raad en gemeene poort van Woudrichem over het recht van Gerard van Hoorne-Altena op het huis te Giessen. *Vrijdag voor Lichtmis.*

Or. R. A. Alt.

13 *Februari.* — Graaf Willem geeft volmacht voor gezanten naar Frankrijk (niet afgezonden). *Le diemence devant le jour des Cendres.*

Gachet, Cart. 40.

10 *Februari.* — Schepenen, gezworenen en burgers van 's Hertogenbosch beloven zich te zullen onderwerpen aan de uitspraak van hertog Jan van Brabant en heer Jan v. Kuik over hun geschil met heer Jan van Heusden. *quinta feria post sexagesimam.*

Reg. des Chart. d. l. Chambre des Comptes B. f. 118. MS. Gérard.

24 *Februari.* — Koop van rente te Haarlem, *Op sinte matthijsdagh.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. nº. 685.

10 *Maart.* — Philips, koning van Frankrijk, beveelt de opname der rekening van oorlogskosten, door graaf Willem ingeleverd. *Decima die martii.*

Gachet, Cart. p. 42.

11 *Maart.* — Punten, door graaf Willem en zijn raad bepaald omtrent het scheidsgerecht met Vlaanderen. *le venredi devant miquaresme.*

Id. p. 43.

16 *Maart.* — Elisabeth van Engeland, weduwe van Holland, sticht eene kapellanie ten Poele of te Egmond. *Woensdag na St. Gregorius.*

Or. R. A. E.

26 *Maart.* — Afstand van land ter Nygerlede door abt en convent van St. Paulus te Utrecht. *Op Palmavond.*

Nijhoff, Gedenkwaard. nº. 83.

27 *Maart* (of 12 *December* 1305). — Verklaring van schout en schepenen van Monster over de stichting en begiftiging eener kapellanie bij testament van Hr. Gherit van Tetrode, canonic van Onser Vrouwen te Utrecht. *Des sunnendaghes na onser vrouwen verholen.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. nº. 32

29 *Maart.* — De Heer van Hoorne-Altena stelt eenige goederen in handen des heeren van Putten, ter verzekering van het huwelijksgoed van zijn zoon. *Dinsdags na Palmzondag.*

Reg. O. F. f. 40 vrs.

1306.

6 *April.* — Hr. Nyclaes van Putten verklaart dat Hr. Dirc Bokel van hem zijn huis te Wedena, na opdracht, in leen heeft terugontvangen. *Des Woensdages na Paschen.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 10 vrs. P. en S. m. h. b. f. 205. O. F. f. 3. Gedrukt: Rotterd. Historiebladen I. Bijlagen, blz. 29.

12 *April.* — Graaf Willem machtigt bisschop Guy voor hem te Rome den ban te verwerven tegen de Zeeuwsche en Westfriesche rebellen. *feria IIIa p. octavas Paschae.*

Gachet, Cart. p. 45.

12 *April* en 5 *Mei.* — Begeving der kerk van Rieland, met bevel tot inbezitstelling van den pastoor. *Die XII m. Aprilis* en *feria V p. Cantate.*

Or. O. M. U.

25 *April.* — Graaf Willem beveelt zijnen rentmeester in Kennemerland, Vriesland en Texel, aan abt en convent van Egmond jaarlijks de 20 hoed zout te geven, hun door koning Willem geschonken. *Op S. Marcusdag.*

Or. R. A. E

29 *April.* — Hr. Nicolaas van Putten verlijdt Gerrit van Assendelft in rechten leen met een weer land in Assendelft met de huizen, die er op zijn of zullen getimmerd worden. *Vrijdagh voor Meydag.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 11 vrs. P. en S. m. h. b. f. 205. O. F. f. 2. vrs.

29 *April.* — Idem verlijdt Willem die Gaeuwe Willemszoon van Teylingen met zijne woning en land in der Wijke. *Vrijdags voor Meydag.*

Idem.

1 *Mei.* — Gerard van Voorne, burggraaf van Zeeland, stelt het schot van de stad den Briel op 26 ℔ 7 sch. 's jaars tegen vrijdom van schot van de landen binnen hare vrijheid. *Opten dagh van sinte Philips ende sinte Jacobi.*

Gedrukt bij Alkemade, blz. 7.

3 *Mei.* — Graaf Willem verlijdt Jan van der Werve met rente uit de tienden te Bodegraven na opdracht. *Op den heyligen Cruycendagh.*

Reg. XVIII f. 4.

18 *Mei.* — Bischop Guy beveelt Jan van Arkel den Utrechters de ontnomen pacht terug te geven. *Op den achtenden van Meye.*

Or. Utrecht.

29 *Mei.* — Graaf Willem beveelt aan schepenen en raad van Middelburg de Rijnsburgsche goederen in Walcheren ongemoeid van schot te laten. *Des Sonnendaghes na Pinxteren.*

Or. R. A. R.

13 *Juni.* — N°. 1. Graaf Robert van Vlaanderen, hertog Jan van Brabant en graaf Willem kiezen graaf Jan van Namen, bisschop Guy en den graaf van Porcian tot middelaars en Hr. Wouter van Enghien tot superarbiter.

N°. 2. Nadere bekrachtiging hiervan, inzonderheid betreffende de hulde, door Zeeland en eenige goederen in Holland en Strijen aan Vlaanderen verschuldigd.

N°. 3. Wapenstilstand tusschen Brabant en Vlaanderen en Holland.

Le Lundi apres le jour Saint Barnabé l'Apostle.

Registre de la Chambre des Comptes B. 124 en 125. MS. Gérard.

29 *Juni.* — Verlij van Aechte Hugendr. in Beeningerland door Hr. Nicolaas v. Putten. *Woensdag na Jansdag.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 10 vrs. P. en S. m. h. b. f. 204. O. F. f. 5.

3 *Juli.* — Hr. Simon van Benthem, ridder, verkoopt de Kille Willenhoeve, den morgen voor 9 ℔ 15 sch., aan Ver Katerine van Bakenesse en Ver Agnes, Hr. Albrecht Terningh's zuster. *Des sonnendaghes na Ste Pieter en S. Pauwelsdag.*

Or. R. A. L.

25 *Juli.* — Engelbrecht van Hoorne, domproost van Utrecht, vergunt aan rechters, schepenen en burgemeesteren van Zierikzee, priesters, die gewapend zijn of vechten, te vangen, en belooft geen dekenen of zegeldragers, langer dan de regeerders van Zierikzee goedvinden, in Schouwen te houden of poorters in rechten te dagen. *In sente Jacobsdaghe.*

Vid. Zierikzee.

28 *Juli.* — Jan, abt van S. Pauwels, beleent Jvr. Beatrix van den Doortoghe met de Zevenhuizer tienden. *Donderdag na S. Jacob.*

Reg. E. L. 1 n°. 365.

16 *Augustus.* — Graaf Willem verlijdt Jan Aernoutsz. van Leiden met korentienden bij Leiden. *Daags na Vrouwendag te Midde oegst.*

Reg. XVIII f. 12 vrs.

31 *Augustus.* — Kwijtschelding van tienden te St. Mariekerke. *Woensdag na S. Jan decoll.*

Cart. P. A. Z. f. 69.

3 *September.* — Graaf Willem machtigt zijnen rentmeester en de burgemeesters van Zierikzee, het goed der ballingen in Schouwen en Duiveland aan te slaan, om de schade der poorters te boeten. *Des saterdaghes na sente Jansdaghe utghangende oeghest.*

Or. Zierikzee.

18 *September.* — Graaf Willem bewijst de huwelijksgift van Jvr. Katerine, dochter van graaf Florens, echtgenoote van Zweder, burggraaf van Montfoort, op 160 morgen in Cabau bij Sevenhoven, die verbeurd verklaard waren van Hr. Niclais van Cats. *Des sonnendaghes na sente Lambrechtsdach.*

Vid. P. A. U.

18 *September*. — Graaf Willem neemt de abdij van Middelburg in bescherming. *Zondag na S. Lambrechtsdag*. Herhaald 3 Maart 1306/7. (*Vrijdag voor Midvasten.*)

Or. P. A. Z. N°. 50 en 52.

5 *October*. — Schepenen en raad van Brugge klagen over den roof en moord, op Vlaamsche gevangenen gepleegd, die aan medegevangenen in Holland onderstand kwamen brengen. *'s Wonsdagens na sente Bavendag.*

Or. Gent (St. Genois I. A. n°. 1189.)

29 *October*. — Verklaring omtrent eene erfpacht in Haastrecht. *In crastino Symonis et Judae.*

Or. O. M. U.

17 *November*. — Verdrag van hulp en bijstand tusschen de heeren van Voorne en van Putten. *Donderdag na sinte Martynsdagh.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 32. O. F. f. 25.

17 *November*. — Verzoek, van Fransche zijde gedaan, tot herstel in hun goed van in Vlaanderen beroofde Hollandsche kooplieden. *Le joedi apres le S. Martin en yver.*

Or: Rijssel (v. d. Bergh p. 100.)

25 *November*. — Verlij van Colijn Everdeysz. door den heer van Putten. *In sinte Katerinendage.*

Hr. N. v. P. f. 12. P. en S. m. h. b. f. 205. O. F. f. 5. vrs.

27 *December*. — Verlij in Walcheren door den heer van Voorne. *Op S. Jan Evangelist na Kersdag.*

Reg. Voorne A. A. f. 83 en B. f. 71.

1306 (?) — Punten, van wege den graaf aan de scheidsrechters tusschen hem en Brabant over de leenroerigheid van Zuid-Holland overgelegd.

Or: R. A. G.

1306—1307.

11 *Januari*. — Guy, bisschop van Utrecht, beveelt den abt van Middelburg in alle zaken der bagijnen recht te spreken. *feria quarta p. Epiphaniam.*
Herhaald 22 Sept. 1308 door den domproost.

Or. P. A. Z.

27 *Januari*. — Graaf Willem verkoopt aan Beatrys v. d. Doortoghe de goederen, bij doode haars vaders Dirk aan hem vervallen. *Vrijdag voor Lichtmis*

Reg. E. L. 1. f. 69. E. L. 2 f. 57.

8 *Februari*. — Bevel tot inbezitstelling van de helft der kerk van Noordmunster te Middelburg. *feria quarta p. Purificationem b. Marie Virg.*

Arch. der Duitsche Orde, II n°. 554.

11 *Februari.* — Graaf Willem bevestigt de Duitsche Orde in het patronaat dier kerk. *Sabbato ante Dominicam qua cantatur Invocavit.*

Idem nº. 553.

15 *Februari.* — Verpachting van tienden van S. Pieter in Emelisse, Welle en Kapelle. *proxima feria quarta ante festum Cathedrae Petri.*

Inv. des Chartes de Hainaut. MS. f. 77 vrs.

1 *Maart.* — Graaf Willem neemt het convent van ter Lee in bescherming en roept alle zaken aan zich, waarover het voor den wereldlijken rechter kon getrokken worden. *Des woensdayhes voor middevastene.*

Or. R. A. L.

7 *Maart.* — Verpachting van tienden van S. Pieter in Zabbinge en Wolfaertsdijk. *feria proxima tertia post dominicam qua cantatur Letare.*

Inv. MS. des Chart. de Hainaut f. 69 vrs.

9 *Maart.* — Idem in Clauwaertskerke. *f. p. quinta p. d. q. c. L.*

Idem.

1307.

27 *Maart.* — Rechter en schepenen van den Haag oorkonden den koop eener rente voor het klooster ter Lee. *Up den Manendaghe in die paesdaghe.*

Or. R. A. L.

30 *Maart.* — Verlij met eene rente door Nicolaes van Putten. *Donderdags na Paeschen.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 12. P. en S. m. h. b. f. 105. O. F. f. 5 vrs.

31 *Maart.* — Testament van Ida van Santhorst. *Des vridaghes na Paschen.*

Or. R. A. R.

31 *Maart.* — Bestand tusschen Brabant, Vlaanderen en Holland, de breuken te beslissen door de scheidsrechters. *le venredi devant closes paques.*

Or. Gent (St. Genois I. A. nº. 1159) Diplomata Haunon. Table Chronol. pour servir à l'histoire des provinces de Flandre, f. 9. Kopie R. A. MS. de la Tresorerie de Hainaut.

4 *April.* — Verklaring der Universiteit van Parijs over eene exemptiebul van Innocentius IV van 31 Aug. 1215. *S. Ambrosius.*

Or. R. A. E.

8 *April.* — Hr. Nicolaas van Putten geeft Wisse van Lopere, zijnen knaap en neef, goederen in Bridorp. *Zaturdags na beloken Paschen.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 12. P. en S. m. h. b. f. 206. O. F. f. 6.

10 *April.* — Nº. 1. Vrede tusschen hertog Jan van Brabant en graaf Willem. *le dixieme jour du mois d'Avril.*

Reg. de la Chambre des Comptes B. f 126. Reg. E. L. 12 f. 6. E. L. 14. f. 1. E. L. 38 f. 5.

N°. 2. Graaf Willem belooft den hertog van Brabant, eene oude schuld van 5000 ℔ tournoois af te doen en, dat hem het vertij op bescheiden, betreffende het verdrag van Henegouwen met den Roomsch-koning en de hulde van Zuid-Holland geen nadeel zal doen.

d. eod. d. (*scellé le XIIme d'Avril*).

N°. 3. Idem draagt aan Nicolaas van Putten en W. Clawart, kanunnik te Mons, op te informeeren aangaande de familie en goederen dergenen, die graaf Florens gevangen hadden.

d. eod. d.

N°. 4. Idem belooft pogingen aan te wenden om zijnen oom, bisschop Guy, te bewegen. diens geschillen met Utrecht te onderwerpen aan Florens Berthout en Gerard van Voorne.

d. eod. d.

N°. 5. Idem veroorlooft aan de middelaars, bisschop Guy van Utrecht en Gaulthier de Châtillon, graaf van Porcian, en aan de graven van Namen en Vlaanderen, op verzoek van den hertog van Brabant, eenige personen van den ban te ontheffen en terug te roepen.

d. eod. d.
Alle vier in Gachet, Cartul. p. 58, 59 en 60.

N°. 6. Hertog Jan van Brabant en graaf Jan van Namen stellen zich borg jegens graaf Willem, dat Guy en Hendrik van Vlaanderen hem niet zullen aanvallen. *le dixième d'Avril.*

N°. 7. Idem verbinden zich jegens de middelaars, hun verdrag met graaf Guy van Vlaanderen te zullen bewaren.

d. eod. d.
Beide in de Table Chronologique des Chartes. MS. Gerard.

N°. 8. Verdrag tusschen graaf Willem en graaf Jan van Namen betreffende de leenroerigheid van Namen jegens Henegouwen.

d. eod. d.

N°. 9. idem betreffende het marktrecht van Namen.

d. eod. d.

N°. 10. Verklaring van hulde van graaf Jan aan graaf Willem.

d. eod. d.
Alle drie in Chartes de Namur I Litt. A en 2d Cartulaire de Hainaut, MS. Gerard.

N°. 11. Graaf Jan van Namen verklaart, dat hij al zijne leenrechten in Henegouwen aan graaf Willem heeft afgestaan.

d. eod. d.
Diplomata Mechliniensia, 177. MS. Gérard.

11 *April.* — Jan, hertog van Brabant, Jan, graaf van Namen, Guy, bisschop van Utrecht, Willem, graaf van Henegouwen en Holland, verklaren de moordenaars van graaf Florens uitgesloten van de overeenkomst omtrent den terugkeer der ballingen. *le onzieme jour dou mois d'Avril.*

Or. Rijssel (v. d. Bergh p. 103). Table Chron. MS. Gérard.

12 *April.* — Verbond tusschen Guy, bisschop van Utrecht, Jan, hertog van Brabant, Willem, graaf van Henegouwen-Holland, Jan

van Vlaanderen, graaf van Namen, en heer Jan (van Beaumont), graven Willems broeder, om elkander bij te staan tegen ieder behalve den Roomschkoning *Le douzième jour dou moys d'Avril.*

Reg. d. l. Chambre des Comptes B f. 125, 126. MS. Gérard. Vermeld in Butkens, Trophées de Brabant.

12 *April.* — Zeggen van Jan van Haarlem tusschen zijn vader Willem en zijn oom Hendrik van Diepenheim. *Woensdag na Misericordia.*

Reg. E. L. 39 f. 22.

14 *Mei.* — Hr. Nicolaas van Putten geeft aan Philips Uternesse, ridder, in leen al het land, dat hij tusschen den Lierdijk en de Gaag bezat. *Des Sondags nae Ste. Servaasdaghe.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 12 vrs.

14 *Mei.* Twee verlijen door Nicolaas van Putten, o. a. van land te Zoeterwoude.

d. eod. d.
Idem f. 13.

22 *Mei.* — Deken en kapittel van S. Jan verpachten aan Hr. Witte van Haamstede de tienden, die Jan van Renesse bezeten had. *Des Manendaghes na den octave van Pinksteren.*

Or. S. Jan. U. Liber Rubeus f. 25 vrs. A. Cl. U.

5 *Juni.* — Hr. Jan van Arkel beleent zijnen broeder Hertbaren met den Grooten Waard en 50 morgen in Reinerscoep en 17 in het land van der Leede. *Op S. Bonifaciusdag.*

Or. P. A. U.

6 *Juni.* — Quitantie wegens betaalde tienden van S. Pieter. *Daags na S. Bonifacius.*

Cart. P. A. Z. f. 54.

29 *Juni.* — Afstand van tienden te Mariekerke aan de abdij van Middelburg. *Op S. Pieter en Paulus na S. Jan m. z.*

Cart. P. A. Z. f. 39.

5 *Juli.* — Graaf Willem beleent Boudewijn van Yerseke met het Strijensche schor. *Daags na S. Martyn zomer.*

4de Copulaatboek f. 452. P. A. Z.

5 *Juli.* — Gerard, graaf van Gulik, en Willem, zijn zoon, stellen zich jegens den graaf van Gelre borg voor de lieden van graaf Willem, wegens de ongeregeldheden te Roermond. *feria quarta p. festum Petri et Pauli ap.*

Or. R. A. G. Gedrukt: Codex Diplom. Hist Gen. II n°. 8.

13 *Juli.* — Verkoop van rente op een huis in de Veerstraat te Haarlem. *In sinte Margrietendaghe.*

Cart. Ordo S. Jan. P. A. U. n°. 153.

13 *Juli.* — Schepenen in die Haghe oorkonden, dat de kerk aldaar uit die te Monster is gesproten. *Op S. Margrietendag.*

Or. P. A. Z.

24 *Juli.* — Hr. Nicolaas van Kats en zijn zoon onderwerpen zich aan graaf Willem. *S. Jacobavond.*

Or. R. A. Z.

7 *September*. — Gerard, heer van Hoorne-Altena, bekent zich leenman van Kleef voor Woudrichem en Woudrichemer Waard. *Daags voor Maria geboorte.*

Or. R. A. Alt.

16 *September*. — Verlenging van het bestand met Vlaanderen. *Samedi apres la sainte croix en septembre.*

Or. Gent. (St. Genois I. A. n°. 1170).

24 *September*. — Arbitrale uitspraak van Graaf Willem tusschen Gerard van Hoorne en zijne helpers en Jan van Arkel, Vastaert van Giessen en de hunne. *Zondag voor S. Baaf.*

Or. R. A. Alt.

17 *October*. — Verpachting van eene tiende van S. Pieter te Westkerke en Wolfaartsdijk. *proxima feria III ante festum XI M Virginum.*

Inv. MS. des Chartes de Hainaut f. 84 vrs.

22 *October*. — Twee verzoeken aan het kapittel van S. Salvator om begeving der kerken van Nieuwerkerke en van Rieland. *Dominica p. Luce evangeliste.* Afstand der laatste door den bezitter. 26 Juni 1308. (*In die Johannis et Pauli.*)

Or. O. M. U.

24 *October*. — Begeving der kerk van Woudrichem door het kapittel van S. Salvator. *feria III post XI mill. Virginum.*

Idem.

12 *November*. — Deken en kapittel van S. Salvator verhuren levenslang 6 morgen te Monsterambacht aan Aelbert Taerninc, priester. *in crastino b^ti martini Ep. et conf.*

Or. R. A. L.

23 *November*. — Gravin Philippa erkent de ontvangst voor den graaf van een leen van 500 ℔ Holl. van den Heer van Voorne, verbonden op het schot in Zeeland. *In die b^ti Clementis hyemalis.*

Gachet, Cart. p. 66.

3 *December*. — Jan van Heenvliet begeeft den lagen ban van Risewaard tusschen de Hofmare en den Vliet. *Zondag na S. Andries.*

Vid. R. A. V.

28 *December*. — Graaf Willem geeft den admiraal Grimaldi 300 ℔ kl. Tourn. 's jaars, daar hij het huis Koudekerk, dat hij voor een waarde van 500 ℔ heeft, niet rustig kan bezitten. *le joedi apres le joer dou Noel.*

Gachet, Cart. p. 70.

30 *December*. — Graaf Willem wordt Fransch leenman wegens Oostervant. *Le samedi apres la nativité de N. Seigneur.*

Diplomata Hannonensia, f. 111 vrs. MS. Gérard.

1307—1308.

1 *Januari.* — Willem van Egmond geeft land te Castercom aan het door hem gestichte huis van S. Lazarus te Haarlem. *Jaarsdag.*

Cart. Orde S. Jan n°. 38. Gedrukt: Bijdragen Bisdom Haarlem III 140.

23 *Februari.* — De officiaal van Utrecht geeft eene verklaring over erfhuur in Briedorp, Duivendijke en Nieuwekerke op Schouwen. *daags na Cathedra Petri.*

Or. S. Jan U. Lib. Rubeus. f. 17. A. Cl. U.

28 *Februari.* — Verklaring omtrent de verzoening der magen van den baljuw Aloud van Yerseke met de stad Dordrecht over den aan hem beganen moord. *In schortelwoensdag.* Door den graaf bevestigd 9 Juni (*sonnendags na Pinksteren*).

Or. Dordrecht. Inv. 74.

5 *Maart.* — Niclaes van Putten en Aleid van Strijen, zijne vrouw, stichten 10 kanunnikspraebenden in de kerk van Geervliet. Mede bezegeld door bisschop Guy. *Des Dinxendaghes naer sonedaghes dat men singhet Invocavit me.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 84. O. F. f. 8. Gedrukt: Batavia Sacra (Holl.) bl. 226.

5 *Maart.* — Giften van renten door Nicolaas van Putten aan de Heilige Geest te Katendrecht en het Westambacht van Katendrecht uit de bede aldaar en aan die te Geervliet, Spijkenisse, Putten, Hekelingen, Portugaal, Schoonerloo, Weede, Biervliet, Strienmonde en Hamme uit verschillende inkomsten. *Dingsdags voor S. Gregoriusdagh.*

Twaalf brieven. Reg. O. F. f. 7 vrs. en 8.

10 *Maart.* — Idem schenkt zijnen neef Hessel van Drongelen eene rente uit zijn legschatte. *Zondag voor S. Gregorius.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 3 en 79. P. en S. m. h. b. f. 194. O. F. f. 13.

17 *Maart.* — Graaf Willem schrijft aan abt Henricus van Middelburg over de benoeming van een priester in Oud Vlissingen. *Dominica qua cantatur Oculi.*

Or: P. A. Z. N°. 54.

17 *Maart.* — Overeenkomst van Jan van Arkel met Otto van Heukelom, heer van Asperen, over de vangst der zwanen, komende van Spijk opwaarts, buiten den dijk van Oosterwijk en den Diefdijk. *S. Geertruidendag.*

Afschrift bij den Hr. Boonzaier te Gorinchem (vermeld door den Hr. Delprat).

22 *Maart.* — Graaf Willem bevestigt de voorrechten, in der tijd door koning Willem aan abt en kerk van S. Truyen verleend in Holland. *Mensis martii die vicesima secunda.* Bevestigd 26 Mei 1309 (*in crastino Urbani pape*).

Cart. de St. Trond. N°. 334 en 352.

25 *Maart.* — Vergeving der tienden van S. Pieter in Clawaertskerke, Zabbinge en Wolphaertsdijk. *prox. f. p. dom. qua cant. Letare.*
Reg. Copies tirées d'une Reg. f. 88 vrs.

1 *April* of 9 *December.* — Schuldbrief te 's Gravezande. *Des maandaghes na O. V. verholen.*
Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. N°. 123.

1 *April.* — Paus Clemens V bevestigt de abdij van Middelburg in hare bezittingen. *Kal. Aprilis.*
Or. P. A. Z.

5 *April.* — Verklaring van Jan van Kuyk, Willem van Borselen en Bernard, paap van Vuren, omtrent de leenroerigheid van het huis te Giessen van Altena. *Vrijdag voor Palmzondag.*
Or. R. A. Alt.

1308.

22 *April.* — Graaf Willem zendt gemachtigden naar het parlement van Tours. *le lundy devant le jour Saint-Mark.*
Gachet, Cart. p. 80.

22 *April.* — Twee brieven van begeving met tienden van S. Pieter in Zandick. *feria secunda p. quasimodo.*
Inv. MS. des Chartes de Hainaut f. 64 vrs.

26 *April.* — Arnold van Lockhorst, kanunnik te Utrecht, scheidsrechter in het geschil over de kerk te Vlissingen, schorst den benoemden pastoor Petrus wegens niet verschijnen. *Die veneris p. octavas Resurrectionis Di.*
Or. P. A. Z. N°. 55.

7 *Mei.* — Uitgifte in erfpacht van land te Haastrecht. (*feria III p. Dominicam Jubilate.*
Or. Dom. U.

11 *Mei.* — Verbond te Nivelles tusschen graaf Willem, graaf Hendrik van Luxemburg, graaf Jan van Namen, graaf Gerard van Gulik, graaf Arnoud van Loon en graaf Guy van Vlaanderen, tot onderlingen bijstand, als een hunner Roomschkoning wordt. *le douzieme jour dou mois May.*
Ficker, Sitzungberichte d. K. Acad. 14. 196 B. R. 425. Diplom. Hanon. f. 403. en de andere Cartul. de Hainaut, MS. Gerard.

18 *Mei.* — Paus Clemens V vergunt den abt van Egmond aldaar de heilige gewaden te zegenen en conversen te wijden. *XV Kal. Junii.*
Or. R. A. E. Cart. Egm. R. A. f. 53.

22 *Mei.* — Verpachting van tienden van S. Pieter te Zabbingen. *In vigilia ascensionis Di.*
Inv. MS. des Chartes de Hainaut. f. 73 vrs. en 74.

22 *Mei.* — Uitgifte in erfpacht van tienden van S. Jan tusschen Gouwe, Schouwen, Kromambacht en Zierikzee. *daags voor Hemelvaart.*

Or. S. Jan U. Liber. Rubeus f. 16. vrs. A Cl. U.

24 *Mei.* — Begeving van tienden van S. Pieter te Oostkerke en Wolfaartsdijke. *In crastino ascensionis Di.*

Inv. Ms. des Chart. de Hainaut. f. 73 vrs. et 81. MS. Gérard.

2 *Juni.* — Graaf Willem machtigt Dirk van den Wale, meester van zijnen huize in den Hage, de goederen van Ghisekijn uter Liere, die den graaf aangekomen zijn, aan diens vrienden in leen te geven. *Pinxter.*

Or: R. A. N. D. 1216 n°. 5.

11 *Juni.* — Graaf Willem neemt de lombaerden van Zierikzee en Emelisse in bescherming, en geeft hun voorrechten. *feria III p. trinitatem.* Verlengd en uitgebreid *in vigilia beati Matthiae apli.* (23 Febr. 1309.

Reg. E. L. 13 en 20. f. 1.

21 *Juni.* — Graaf Jan van Namen verklaart graaf Willem tegen ieder te zullen bijstaan behalve tegen de koningen van Duitschland en Frankrijk. *le venredi devant le St. Jehan Baptiste.*

Diplomata Hannonensia I. 407. MS. Gérard.

25 *Juni* en 18 *Juli.* — Twee schepenbrieven van 's Gravenzand over vrijing van land van landhuur. *Des anderen daghes na sint Jansdagh Mitsomer* en *des donnerdaghes na sente margrietendach.*

Cart. Orde v. S Jan. P. A. U. n°. 124 en 127.

6 *Juli.* — Graaf Willem bevestigt de abdis van Leeuwenhorst in het bezit van den uiterdijk onder Warmond. *Des saterdaghes na sente Martynsdagh i. d. z.*

Or. R. A. L.

14 *Juli.* — Overdracht van tienden te Mariekerke aan de abdij van Middelburg. *Zondag na S. Margriet.*

Cart. P. A. Z. f. 24.

28 *Juli.* — Graaf Willem belooft aan de hertogin van Athene ℔ 400 's jaars te zullen betalen.

Gachet, Cart. p. 93.

15 *Augustus* (?) en 29 *December.* — Drie kwijtingen van betaalde boete door die van Dordrecht aan de magen van Aloud van Yerseke. 1 *Op onser vrouwendaghe*, 2 en 3 *Des sondaghes na den Kerstdaghe.*

Or. Dordrecht.

28 *Augustus.* — N°. 1. Testament van Margaretha, vrouw van Amelis, bastaard van Jan Aelbertz.

N°. 2. Eadem sticht eene kapellanie in de kerk van Nortich, te begeven door den abt van Egmond. *In vigilia Bti Johannis Baptistae in decollatione.*

Cart. Egmond. R. A. f. 56 en 55.

11 *September.* — Nadere uitspraak van graaf Willem tusschen Gerard van Hoorne-Altena c. s. en Jan van Arkel en Vastaert van Giessen. *Woensdag na Maria geboorte.*

Or. R. A. Alt.

12 *September.* — Paus Clemens V vergunt den abten van Egmond, overal waar zij dienst doen, de heilige gewaden te zegenen en in hunne parochiën de kinderen te confirmeeren. *II Idus Sept.*

Or. R. A. E.

21 *September.* — Graaf Willem stelt gelijke boeten op het vechten binnen de jaarmarkt te Delft als daarbuiten. *Up sente Matheusdach.*

Or. Delft.

22 *September.* — Graaf Willem verbiedt die van Dordrecht kleederen van andere heeren te dragen. *Sondags na S. Mattheus.*

Or. Dordrecht.

22 *September.* — De domproost en archidiaken van Utrecht draagt de berechting der geschillen der bagijnen aan den abt te Middelburg op. *In crastino bti Matthaei.*

Or. P. A. Z. n°. 56.

1 *October.* — Waarheid van den baljuw van Kennemerland, dat niemand mag schouwen in het ambacht van Hr. Willem van Egmond. *S. Bavendag.*

Reg. E. L. 12. f. 23 vrs. E. L 10. f. 23.

2 *October.* — Bevestiging van lijftocht op de tienden van S. Pieter te Kloetingen en Wissekerke. *In crastino Remigii.*

Inv. MS. des Chart. de Hainaut. f. 81 vrs. MS. Gerard,

5 *October.* — Paus Clemens V vergunt den abt van Egmond, ook zonder zijn convent land voor schuld te verkoopen of te verhuren. *III Non. Oct.*

Or. R. A. E.

7 *October.* — Idem stelt de abdij van Egmond onder bescherming van de abdij van S. Pieter te Gent. *Non. Oct.*

Idem.

12 *October.* — Vergeving van tienden van S. Pieter in Buttingen. *Sabbato post btm Gereonis et Victoris.*

Inv. Ms. des Chart. de Hainaut f. 79. MS. Gérard.

26 en 29 *October.* — Verzoek om begeving en inbezitstelling van de kerk van Reimerswale. *In vigilia (in crastino) btm Symonis et Jude apm.*

Or. O. M. U.

4 *November.* — Verkoop van een half huis te Haarlem. *Des maandaghes na alreheilighendach.* Van de andere helft 10 Maart (*des woensdaghes voor Ste. Gregorysdaghe*) 1310/11.

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. N°. 113 en 114.

5 *November.* — Graaf Willem beveelt den baljuw Jan van Schengen, de abdij Rijnsburg te herstellen in de goederen, door den abt van Middelburg haar onthouden. *Des Dinxendaghes na Alreheylighendach.*

Or. R. A. R.

22 *November*. — Schenking van rente te Haarlem. *Op sente Cecilien-dach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. N°. 757.

18 *December*. — Graaf Willem neemt allen die van Borsselen in genade aan, ingevolge het verdrag met Vlaanderen. *Woensdag voor Kerstdag.*

26 *December*. — Idem Jan van Kruyninghen. *Daags na Kerstdag.*

Kluit C. D. 1024.

1308. — Verklaring van Guy, bisschop, van Utrecht, dat de landgenooten van Benschop, Polsbroek enz. niet tot den Lekdijk behoeven bij te dragen. In 1322 bevestigd door bisschop Frederik.

Or. R. A. N. D. 2077. N°. 1 en 2.

Na 1308. — Aanteekening omtrent de goederen, daar Jan van Egmond mede zal verlijd worden na kinderloos overlijden van zijn broeder Willem.

Reg. E. L. 10 f. 23.

1308—1309.

11 *Januari*. — Hendrik VII, Roomschkoning, verlijdt Robert graaf van Vlaanderen met Aalst, de vier Ambachten en de Zeeuwsche eilanden tusschen de Schelde en Hedenzee. *Die sabbati post fest. Epiphaniae Di.*

Or. Nat. Bibl. Parijs.

1 *Februari*. — Hr. Nicolaas van Putten geeft Hr. Gerrit van Raaphorst, ridder, 20 ℔ uit zijn legschat in leen. *Op Onser Vrouwenavond in Lichtmisse.* Overgedragen op diens dochter, 20 Juni (*Vrijdag voor S. Jan Midzomer*) 1311.

Reg. Hr. N. v. P. f. 8. P. en S. m. h. b. f. 196. O. F. f. 13.

1 *Maart*. — Verklaring omtrent erfhuur van tienden van S. Jan op Schouwen. *Sabbatho p. Cathedram Petri.*

Or. S. Jan. U. Lib. Rub. f. 17 vrs. A. Cl. U.

13 *Maart*. — Twee brieven over afstand van land te Groenendale door Jvr. Clare van der Zijle, wed. Gherardt van Zweten. *Des Donresdaghes na midvasten.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 284, 285 en 287.

20 *Maart*. — Hr. Gerard van Hoorne-Altena verlijdt Eggebrecht Hr. Eggebrechtsz. v. d. Bossche met de tienden van IJsselmonde, de gift der kerk aldaar en het goed te Oudeschie. *Donderdag voor Palmzondag.*

Vid. R. A. Alt.

22 en 24 *Maart*. — Twee acten van dading over schuld van Dordrecht, Zierikzee en Middelburg aan poorters van Brugge. *Des saterdaghes voer (des manendaghes na) palmzondag.*

Or. Dordrecht. Inv. 76.

1309.

2 *April.* — Graaf Willem verlijdt Dirk Ver Bartenz met tienden bij Leiden en Podikenspoel. *Woensdagh na Paesdagh.*

Reg. XVIII f. 11.

2 *April.* — Verlij van rente uit zijn legschat door Hr. Nicolaas van Putten. *Woensdags na Paschen.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 3 vrs. P. en S. m. h. b. f. 19. O. F. f. 13 vrs.

3 *April.* — Verklaring van afbetaling der boete voor Alouts dood van Yerseke. *Des Donrendaghes na Paschedaghe.*

Or. Dordrecht.

7 *April.* — Paus Clemens V bevestigt de voorrechten van abdis en convent van Rijnsburg. *VII Id. April.*

Or. R. A. R.

9 *April.* — Paus Clemens V beveelt de teruggave der onwettig in erfpacht enz. uitgegeven landen der abdij Rijnsburg. *V Id. April.*

Or. R. A. R.

13 *April.* — Graaf Willem verbiedt Wolfaard van Borsselen de abdij van Middelburg te storen in 't bezit van het ambacht in Oostkapellen. *Zondag na quasimodo.*

Or. P. A. Z.

15 *April.* — Verklaring over erfhuur van tienden van S. Jan op Schouwen. *feria III^{a} p. Misericordia.*

Or. S. Jan. U. Lib. Rub. f. 18. A. Cl. U.

23 *April.* — Guy, bisschop van Utrecht, vergunt den regeerders van Zierikzee, ergerlijk levende geestelijken te vangen. *In die b^{ti}. Georgii.*

Or. Zierikzee.

26 *April.* — Bestand, te Cachent gesloten, tusschen Vlaanderen en Holland tot Paschen e. k. *le XXVIme jour d'Avril.*

St. Genois, M. A. 200. MS. de la Trésorerie de Hainaut. MS. Gérard.

30 *April* en 25 *Juli.* — Twee brieven omtrent eene gift van 10 ℔ Holl. door Hr. Nicolaas van Putten aan deken en kapittel van O. L. V. te Geervliet. *op Meiavond* en *S. Jabobsdag.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 84 en 85. O. F. f. 10.

3 *Mei.* — Hr. Nicolaas van Putten sticht eene kapellanie in de kerk te Geervliet voor de ziel van de bagijn Jvr. Aechte van Spikenisse. *Des saterdaghes van Meydagh.* In 1310 bevestigd.

Gedrukt: Batavia Sacra (Z.Holl.) blz. 230. Hetzelfde stuk 20 *October* (*Woensdag na S. Lucas.*) 1311. Reg. P. en S. m h. b. f. 86. O. F. f. 12.

10 *Mei.* — Paus Clemens V herstelt, bevestigt en vermeerdert de privilegiën der abdij van Egmond. *VI Id. Maji.*

Or. R. A. E. (twee brieven).

19 *Mei.* — Huur van land te Haarlem. *Des maandaghes na S. Servaesdagh.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 255.

16 *Juni.* — Effening, door den heer van Brederode, den burggraaf van Leiden en den heer van Putten gemaakt tusschen Willem van Leyden en Floris van den Doortoge over het momboirschap van Jvr. Beatrise van den Doortoge. *'s maandags na S. Odulphus.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 58. O. F. f. 22.

16 *Juni.* — Uitspraak door den heer van Putten en den heer van Naeltwyk tusschen de Jvr. van der Waert en haren zoon Willem. *'s Maandags na Sint Odulfusdagh.*

Reg. P. en S. m. h. b. 56. O. F. f. 22 vrs.

20 *Juni.* — Hr. Nicolaas van Putten geeft den kanunniken te Geervliet de kerk van Dubbelmonde tot betering hunner provende. *Vrijdag voor S. Jansdag Baptist Midzomer.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 85. O. F. f. 10 vrs.

23 *Juni.* — Deken en kapittel van S. Pieter geven Ver Aleid van Putten en Strijen de halve tienden van Uitalm in erfpacht.

Capitularium S. Petri Traj. kopie Burmann, p. 140.

29 *Juni.* — Guy, bisschop van Utrecht, verklaart de goederen van Amstel en Woerden bij vrije gift in vruchtgebruik te hebben verkregen en die niet als bisschop van Utrecht te bezitten. *le jour sainct Pierre et sainct Paul apostles.*

Or. Rijssel (v. d. Bergh p. 104)

29 *Juni.* — Schepenen van Meenreweyde verklaren, dat bij hen de kooppenningen, waarvoor Meenreweyde door graaf Willem van Arnout van Halebeke gekocht is, door 's graven rentmeester Pieter van Leyden zijn gedeponeerd. *S. Pietersdag.*

Reg. E. L. 13, N°. 558.

30 *Juni.* — Uitgifte in erfpacht van tienden in Emelisse, in Welle en in Zoetelinskerke. *In crastino commemorationis B. Pauli.*

Inv. MS. des Chart. de Hainaut f. 78 vrs. MS. Gerard. Reg. Copies tirées d'une registre, f. 86.

15 *Augustus.* — Drie uitspraken van Nicolaas van Putten over doodslagen en misdaden. *Op onser Vrouwendagh te halve oeghst.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 44, 45. O. F. f°. 20 vrs.

19 *September.* — Gijsbrecht van der Lek, ridder, voogd van Stralen, maakt eene scheiding met zijnen broeder Pieter omtrent de ouderlijke erfenis. *Vrijdag na S. Lambrechtsdag.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 49. O. F. f. 24.

24 *September en* 2 *Januari* 1309/10. — Kwijting, bij schepenbrieven van Damme, van schuld van Dordrecht, Zierikzee en Middelburg aan poorters van Damme. *'s Wondaghes na senle Mattheusdaghe.*

Or. Dordrecht. Inv. 78.

5 *October*. — Overeenkomst omtrent de provende tusschen den abt Bartoud en prior en convent van Egmond. *Des sonendaghes na sente michielsdaghe.*

Cart. Egm. Regist. Lub. f. 9. R. A.

8 *October*. — Paus Clemens V bekrachtigt de exemptie van Egmond. *VIII Id. Oct.*

Or: R. A. E.

25 *October*. — Bevestiging van lijftocht door Nicolaas van Putten aan het Waelland, geheeten Keylaertsland. *Zaterdag voor Sinte Simonsdagh.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 15. P. en S. m. h. b. f. 207. O. F. f. 14 vrs.

26 *October*. — Verlij door den heer van Voorne met land te Rijswijk en in de Lier. *Zondag na der Elfduisent Maagdendag.*

Reg. In Beieren f. 160.

4 *November*. — Graaf Willem geeft Kerstant van Raephorst, ridder, in vrij eigen 12 ℔ en eene hoeve achter Dijkshoorn, voor eene door hem te stichten kapellanie. *Des Dinxendaghes voor S. Martijn.*

Reg. XVIII f. 52.

5 *November*. — Hr. Nicolaas van Putten maakt een verdrag met zijn broeder, Hr. Simon van Markenburg, dat die van Spijkenisse en Brabant hunnen watergang door het nieuwland van Markenburg zullen hebben. *Woensdagh voor Sint Martijnsdagh i. d. w.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 129. O. F. f. 24.

6 *November*. — Hr. Nicolaas van Putten verlijdt Simon van Teylingen al het erf in Zoeterwoude, tusschen Wijgeningweer en des Papenland. *Donderdag voor S. Martijn i. d. w.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 13 vrs. P. en S. m. h. b. f. 206. O. F. f. 13 vrs.

7 *November*. — Lijftocht in Monster. *Des vridaghes na alreheilighendaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. f. 22 vrs.

12 *November*. — Graaf Willem bepaalt, dat de kapellanij, door hem in de kerk van Rijnsburg gesticht, vrij door hem zal worden begeven, na zijn dood met toestemming van abdis en convent. *In die b^ti Martini hyemalis secundo.*

Or. R. A. R.

22 *November*. — Verlij door graaf Willem in Rijswijk. *Des Saterdaghes voor Sinte Katrinendaghe.*

Reg. XVIII, f. 6 vrs. Reg. E. L. 5 f. 44 vrs.

23 *November*. — Graaf Willem verlijdt rente op zijne erve Warderbroec in Zeevang. *In die Clementis.*

Reg. XVIII. f. 104 vrs.

23 *November*. — Schepenbrief van Haarlem over gekochte rente aan den Doortoghe. *Op sente Clemensdach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 870.

25 *November* — Gravin Philippa en graaf Willem kiezen Jan van Montigny tot scheidsman en den hertog van Brabant tot overscheidsman in hun geschil met den bisschop van Luik. *le mardy après les octaves de la feste de Saint Martin au mois de Novembre.*

Reg. de la Chambre des comptes B. f. 120. MS. Gérard.

10 *December.* — Verlij door Hr. Nicolaas van Putten van tienden in het nieuwland tusschen Hekelingen en den Polredijk en verlijftochting daarop. *Dingsdag na S. Niclaes.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 14, 15. P. en S. m, h. b. f. 207.

14 *December.* — Drie brieven van deken en kapittel van S. Pieter over tienden in Gherolfsdijk, Zoetelenkerke en Noord-Beveland. *In crastino b^tae^ Luciae Virg.*

Inv. des chartres de Hainaut MS. f. 68 vrs., 71 vrs., 75 vrs. Copies tirées d'une registre f. 84 vrs., 80 vrs., 88 vrs.

16 *December.* — Kwijting bij schepenbrief van Brugge van schulden van Dordrecht. *Des Dinxendaghes na sente Lucyendaghe.*

Or. Dordrecht. Inv. 78.

20 *December.* — Idem van Antwerpen. *In zent Damaes (Thomas?)avond apostels.*

Idem en 79.

1309. — Huwelijksverdrag met bevestigingen tusschen Louis de Clermont, chamberier de France, en Maria van Henegouwen, graven Willems zuster.

St. Genois. Mon. Anc. 215 en 16.

1309—1310.

27 *Januari.* — Hr. Florens van den Doertoghe, Hr. Florens, zoon van Brederode, belooft Hr. Gerrit, scolaster te Haarlem, eene rente te waren volgens brief van 7 Januari. *Des Dinghesdaghes vor onser vrouwendach purificatie.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 869.

23 *Februari.* — Schepenbrief van Haarlem over den verkoop van den Gruumencampe in Haarlemmerveen aan Hr. Meincen, commandeur van het nieuwe klooster te Haarlem. *In sente mathysavent.*

Idem. n°. 82.

1 en 2 *Maart.* — Verkoop van land te Monster en te Scilpoerde bi Nickerswalle. *Sonnendaghes na sente mattijsdaghe* en *des manendaghes na idem.*

Idem. n°. 72 en f 44 en f. 22.

12 *Maart.* — Verlij op Willem Uten Wairde, zijn zwager, met rente en ontslag van allen verband, door heer Nicolaes van Putten. *S. Gregoriusdag.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 3 vrs. P. en S. m. h. b. f. 196 en 54. O. F. f. 73 en 24.

7 *April.* — Stichting eener kapellanie in de kerk van Wijk, door Gerard Everockers en Barta, zijne vrouw. *feria IIIa p. Ambrosii ep. et conf.* Bevestigd 6 *Mei.*

Or. R. A. E.

8 *April.* — Begeving der kerk te Streefkerk. *feria IV post Judica.* Bevestigd *feria VI.*

Vid. O. M. U.

1310.

20 *April.* — Hr. Nicolaas van Putten verlijdt Hr. Paulus van Almsvoet na opdracht met de Oosterhalve hoeve te Almsvoet. *'s maendags in die Paesdagen.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 14 vrs.

28 *April.* — Graaf Willem schrijft aan Floris van den Boekhorst, baljuw van Delf- en Schieland, dat de poorters van Delft en de luiden van zijn baljuwschap niet meer te Utrecht voor den geestelijken rechter mogen worden gedaagd en gepijnd. *Des Dinxendaghes voor des Eligher Crucendagh.*

Or. Delft.

1 *Mei.* — Jvr. Willem van Teylingen verkoopt land aan de abdij van Loosduinen. *Op S. Philipsdach en S. Jacob 't inghaende Meye.*

Vid. R. A. Loosduinen.

4 *Mei.* — Paus Clemens V brengt het geschil tusschen de abdij van Rijnsburg en den abt van Middelburg voor de kerk van Doornik in plaats van voor den abt van S. Pieter te Gent. *IV Non. Maji.*

Or. R. A. R.

5 *Mei.* — Bisschop Guy verklaart Agnes Jansdr. van Merlo rechte leenvolgster in de goederen in Blocland, achter Montfoort en in de Aftersloot. *Dingsdaegs nae Meydagh.*

Or. R. A. N. D. 2007, n°. 4.

11 *Mei.* — Graaf Willem verhuurt de Waarderbroeklanden tegen 90 ℔ aan die van Edam. *Maendag voor half Mei.*

Or. Edam.

15 *Mei.* — Jvr. Willem van Teylingen sticht eene kapellanie in de kerk van Voorhout. *Vrijdags na S. Servaes.*

Or. R. A. E.

19 *Mei.* — Graaf Willem verlijdt Ver Adewy van Endegeest met land te Poelgeest. *Dinsdag na S. Servaes.*

Or. Leiden. Inv. 235.

21 *Mei.* — Hernieuwing van het bestand met Vlaanderen te Froidmont. *le XXIme jour dou mois de Mai.*

Kopie MS. de la Trésorerie de Hainaut. R. A.

22 *Mei.* — Johannes, abt van S. Paulus, verlijdt tienden onder Biggenkerke. *Vrijdag na Zondag Cantate.*

Cart. P. A. Z. f. 4.

27 *Mei.* — N°. 1. De Heer van Voorne vergunt Dirk van Wassenaer al de veenen tusschen 's Gravenveen en Rozenburgerveen ten rechten erfleen te verhuren. N°. 2. Idem verlijftocht Alverade, Dirks vrouw, daarop en op het Schakerbosch en het Oostbosch met alle konijnen. *Des woensdaghes op den avont der opvaert ons heeren.*

Reg. Voorne A. B. f. 13. B. f. 130 vrs.

28 en 29 *Mei.* — Twee rentebrieven van 2 ℔ voor de abdij van Koningsvelt van Ver Aleyd, Nicolaas Scrivers weduwe. *Up ons heeren hemelvaertsdagh* en *des anderdaghes na ons heeren hemelvaert.*

Or. R. A. R.

4 *Juni.* — Opdracht ten vrij eigen door den heer van IJsselstein aan den heer van Putten van 48 morgen in Boskoop. *Donderdag voor Pinkster.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 54. O. F. f. 42.

5 *Juni.* — Verpachting van het gerecht, de tienden en de tynse van Camerik en Segfelt. *Op S. Bonifaciusdach.*

Liber Pilosus, f. 97. P. A. U.

10 *Juni.* — Bartold, abt van Egmond, bevestigt Simon van den Houtens stichting eener kapellanie te Nortich. *feria quarta post Bonifacii.*

Cart. Egmond R. A. f. 57 vrs. Van de vermaking van land ten behoeve van bovengemelde kapellanie is een vidimus van 10 *Juni*. R. A. E.

13 *Juni.* — Schepenbrief van Monster over eene betaling door Florens van den Doirtoghe. *Des anderdaghes na Ste. Odulfsdach confessoris.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 868.

17 *Juni.* — Hugo Bertradenzoon en Katerine, zijne vrouw, stichten eene vicarie te Schalkwijk, te bedienen door de kerk van Haarlem. *feria quarta post Odulphi conf.*

Or. R. A. G.

19 *Juli.* — Hr. Raes van Liedekerke en Breda verkoopt aan de kinderen van Hr. Boudewijn van Scoudee hun vaderlijk goed tusschen Honte en Hinkelen. *Vrijdag voor S. Jan.*

Reg. E. L. 32. f. 12.

20 *Juni.* — Guy, bisschop van Utrecht, schenkt abdis en convent van Rijnsburg tolvrijheid te Oudewater. *Des saterdaghes voir Sinte Jansdaghe te midzomer.*

Or. R. A. R.

24 *Juni.* — Jacob, bisschop van Zuden, machtigt br. Aernout, commandeur van het Sint Janshuis te Haarlem, daarin broeders, zusters en ander gezin te ontvangen. *In sente Jansdaghe baptiste.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 131.

26 *Juni.* — Verkoop van leenland in de Lier en gift in vrij eigen daarvan door den leenheer, Dirc van Wassenaer, aan de broeders van het nieuwe klooster van S. Lazarus te Haarlem. *Des Vridaghes na sinte Jansdaghe te middesomer.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 61 en 62. Gedrukt: Bijdr. Bisdom Haarlem III, bl. 142.

4 *Juli.* — Verlij te Voorschoten. *Zaturdag na S. Pouwels.*

Reg. E. L. 5, f. 5. Reg. XVIII. f. 1.

7 *Juli.* — Verkoop door schepenen en raad van Dordrecht van eene rente ter aelmoese aan den H. Geest. *Des Dinxendaghes voer Sinte Margrietendaghe.*

Or. Dordrecht.

8 *Juli.* — Graaf Willem geeft vergunning tot verkoop ten vrij eigen van leenland in Ruveen. *Woensdag na S. Martijn in den zomer.*

Or. R. A. G.

13 *Juli.* — Guy, bisschop van Utrecht, beslist tusschen het kapittel van Oud-Munster en Willem en Jan van Kruyningen. *In die b. Margarethae.*

Or. O. M. U.

15 *Juli.* — Afstand van recht op land te Haarlem. *Des Woensdaghes na Ste. Margrietendach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 179.

17 *Juli.* — Dideric van den Wale sticht eene kapellanie te Monster. *Des vridaghes na Ste Margrietendaghe.* Daartoe gemagtigd door den abt van Middelburg. 4 *April* (*In die b. Ambrosii.*) 1310.

Kopie R. A. G.

17 *Juli.* — Gerard van Tetrode, kanunnik van S. Maria te Utrecht, verklaart den bisschop van Utrecht, dat hij zijne huizen en erven te Haarlem en zijne goederen in Monsterambacht aan het huis van S. Jan en S. Katerine te Utrecht vermaakt en verlof gevraagd heeft om een oratorium voor S. Jan te Haarlem te mogen bouwen. *feria sexta ante Marie Magdalene.*

18 *Juli.* — Gelijke verklaring aan baljuw, schepenen, raden en burgerij van Haarlem. *Sabbato post Margarethae.*

20 *Juli.* — Guy, bisschop van Utrecht, bevestigt deze gift. *feria secunda post Margarete.*

25 *Juli.* — N°. 1. Dideric van den Wale, 's graven rechter, en schepenen in Monster oorkonden over deze gift, zoover zij het land in Monster betreft. — N°. 2. Dideric vnd. geeft ten behoeve der bovengemelde kapel te Haarlem land in den Poele te Monster over. *Op Sente Jacobsdach.*

Alle vijf: Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. f. 14, 15 en 16.

25 *Juli.* — Graaf Willem schenkt aan Jvr. Maria, vrouw van

Aernout van IJsselstein, goederen in Opburen, het gerecht en de tienden in Broydijk en Gheernaerstoep en het halve gerecht en de tienden van Haanwijk. *S. Jacobsdach.*

Or. R. A. N. D. 1959.

26 *Juli.* — Insgelijks in leen al het goed, dat aan Hendrik van Hermalen had behoord. *Zondag na S. Jacob.*

Reg. E. L. 37. nº. 4.

Juli. — Bundel stukken betreffende de scheidsrechterlijke beslissing der geschillen met Vlaanderen. *En Juillet.*

Chartres de Namur. Chap. 4. La. D. MS. Gérard.

8 *Augustus.* — Graaf Willem belooft zich in zijn geschil met Hugo van Sotteghem aan de uitspraak der scheidsrechters te zullen houden. *Zaterdag voor O. L. V. te Halfoogst.*

Kluit C. D. p. 1025.

17 *Augustus.* — Graaf Willem doet den graaf van Vlaanderen hulde voor de Zeeuwsche eilanden. *des Maend. na O. L. V. van Aoust.*

Idem. p. 1028.

6 *September.* — Jacob van der Woude, ridder, verkoopt aan de abdij van ter Lee land te Warmond. *Tve daghe voer O. V. dach te uetghangen ochst.*

Or. R. A. L.

9 *September.* — Dirc van den Wale quiteert graaf Willem wegens koop van land in Zoeterwoude. *Des Woensdaghes na onser vrouwen-boerte.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. nº. 645.

12 *September.* — De grootmeester der orde van S. Lazarus van Jerusalem doet de broederschap der Lazaristen te Haarlem in den ban, omdat het klooster zonder zijne voorkennis was gesticht. *Die sabbati post Nativitatem b^te^ Marie Virg.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. nº. 109. Gedrukt: Bijdr. Bisd. Haarlem III, blz. 144.

20 *September*, of 24 *Februari* 1310/11. — Graaf Willem verlijdt Jan, zoon van Boudewijn de Vos, ridder, uit Vlaanderen, met het hem door dezen opgedragen land te Baarland in Borsselen. *S. Mattheus (Matthijs?) avond.*

Reg. E. L. 13, f. 72. E. L. 20, f. 57 vrs.

26 *September.* — Uitgift in erfpacht van land van S. Pieter bij Oudewater.

Cart. S. Pieter. Kopie Bondam. p. 413 - 416.

6 *October.* — Bisschop Guy beveelt Mr. Gerard, scolaster van Haarlem, den grond van het banvonnis tegen Willem van Egmond en zijne stichting te onderzoeken. *feria III^a^ p. b^ti^ Remigii.*

Cart. S. Jan. P. A. U. nº. 108. Gedrukt: Bijdr. Bisd. Haarlem III, bl. 142.

6 *October.* — Schepenbrief van Haarlem over rente op een huis. *Des Dinghesdaghes na S. Bavendach.*

Or. Haarlem. Inv. n°. 2122.

10 *October.* — De landgenooten van Lekkerveld koopen een watergang in den IJssel van den bisschop van Utrecht en van Hr. Gijsbrecht en Hr. Aernout van IJsselstein. *S. Victorsdag.*

Reg. Novor. Vasall, f. 147 en 148.

18 *October.* — Bevel tot inbezitstelling der Heeren van S. Pieter met land in Tieselijnswaerd. *In S. Lucasdaghe.*

Vid. S. Pieter. U.

26 *October.* Mr. Gerard bevestigt het banvonnis der Lazaristen en verbiedt het dragen van het teeken der orde. *In crastino Crispini et Crispiniani.*

Cart. Orde v S. Jan. P. A. U. n°. 108.

12 *November.* — Codicil van Ida van Sandhorst. *Des anderdaghes na sente Martijnsdaghe in den wynter.*

Or. R. A, R.

14 *November.* — Guy, bisschop van Utrecht, stelt drie vrije jaarmarkten te IJsselstein in. *Zaterdag na S. Martijnsdag.*

R. A. N. D. p. 1960, n°. 14.

15 *November.* — Hr. Nicolaas van Putten verlijdt Wouter Uitterwijk met den Biestkamp en land in de Tien Maden en in Wijnmare *Des sondages na S. Martijnsdag i. d. w.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 14 vrs. P. en S. m. h. b. f. 208 vrs. O. F. f. 13 vrs.

13 *December.* — Verkoop van een erve te Haarlem. *In sente Luciendach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 875.

19 *December.* — Jan van der Zijl, baljuw van Zuid-Holland, verklaart, dat dijkgraaf en groote heemraden van de zuidzijde van de Merwede verlof gegeven hebben aan die van der Wede om het zoute water te keeren in Wieldrecht op het moer. *Zaterdag na sinte Luciendag.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 108 vrs. O. F. f. 46.

23 *December.* — Verkoop van een huis, belast met rente, te Haarlem. *Des woensdaghes voir kersavont.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 914.

27 *December.* — Graaf Willem doet uitspraak in het geschil over Wilgenhaghe in het land van Woerden tusschen kommandeur en convent van S. Katerine te Utrecht en Dieric Spronk van der Meye. *Des zonnendaghes na Carstdach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 726.

27 *December.* — Verklaring van graaf Willem over eene schenking van rente aan het huis van S. Jan te Haarlem door Dieric van den Wale. *Op sente Jansdach des Evangelisten.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. f. 16.

1300 — Rollen met opgave der door de Vlamingen op de Hollanders en Zeeuwen gemaakte prijzen.

Or. Gent. (St. Genois, I. A. n°. 1221).

Idem. — Guy, bisschop van Utrecht, geeft voorrechten en keuren aan Amsterdam.

Reg. E. L, 30, f. 2 vrs. 3.

1310—1311.

1 en 2 *Januari.* — Twee verkoopbrieven van erven te Haarlem. *In jaerdaghe* en *des naesten dachs na jaersdach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 877 en 883.

3 en 19 *Januari.* — Verlenging van het bestand met Vlaanderen te Male, met uitsluiting van Hendrik van Everinghen c. s. *le Dimanche apres l'octave de Noel.* Met verklaring dat de Friezen er in begrepen zijn van 19 *Januari.* (*le mardi apres les* 20 *jours* (*le vincisme*) *de Noel*).

St. Genois, Mon. Anc. 200; MS. de la Trésorerie de Hainaut. R. A.

7 *Januari.* — Verkoop van rente in den Doertoghe. *Des anderen daghes na dertiendach.* 12 *Juni* (*S. Odulf*) 1315 aan het S. Janshuis verkocht.

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 867.

22 *Januari.* — Pieter van der Weede zweert den Heer van Putten geen vrijheid of poorterrecht te zullen zoeken dan bij zijne toestemming. *Den naesten dagh na sinte Agnietendaghe.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 108.

23 *Januari.* — Paus Clemens V draagt den abt van Egmond de uitspraak op van het beroep der abdis van Rijnsburg wegens de dagvaarding van den abt van S. Pieter te Gent. *X Kal. Febr.*

Or. R. A. R.

1 *Februari.* — Gift van land in Brichtwyerswaerde, de Kaghe en Scoterhamme. *In onser vrouwenavende ter lichtmesse.*

Cart Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 248.

2 *Februari.* — Florens van den Boekhorst, ridder, sticht eene kapellanie in de kerk in Houthe, (Noordwijkerhout?). Bekrachtigd 19 *Februari.*

Or. R. A. L.

3, 6, 7 *Februari.* — Vier brieven van verlij, verlijftochting, wijze van versterving en opdracht van het huis Rozendael in Dordrecht. *Des Wondages na O. V. dag te lichtmesse. Des saterdaghes na id.*, *des sondaghes na idem.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 16. P. en S. m. h. b. f. 207 en 208. O. F. f. 15 vrs. en 16.

21 *Februari.* — Boudewijn van Yerseke en Kervinck van Roemerswale beloven graaf Willem 500 gemet ambacht in Schouwen of geld daarvoor te zullen geven en de monniken van Crabbendijke niet te zullen hinderen in hun goed. *Zondag nae Sinte Valentijnsdagh.*

Reg. E. L. 41. f. 41. vrs.

28 *Februari.* — Vestiging van rente op een huis te Haarlem. *Des sondaghes na sinte Mathijsdaghe des apostels.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 178.

12 *Maart.* — Testament van Willem van Egmond. *Des vridaghes op Sinte Gregorijsdaghe.*

Cart. Orde v. S Jan, n°. 39. P. A. U. n°. Gedrukt Bijdr. Bisdom Haarlem. III. 141; ook bij Matthaeus, Testamenta aliquot, 348.

12 *Maart.* — Uitgifte in eeuwige pacht door schout, schepenen en raden van Schiedam van een deel erf, «daar die ramen staan», onder voorwaarde van de ramen te onderhouden en er een huis te zetten. *S. Gregorijsdag.*

Privilegieboek van Schiedam f. 4 en 5.

15 *Maart.* — Uitgifte in erfpacht van land in Oudewater. *feria secunda post festum bi Gregorii episcopi.*

Or. O. M. U.

27 *Maart.* — Graaf Willem bevestigt de rechten van Zierikzee. *Des saterdaghes na Onser Vrouwendagh in Marte.*

Or. Zierikzee.

29 *Maart.* — Verkoop in erfleen door graaf Willem van veel land in het oude land van S. Maartensdijk, in Pieter Janszoons polder en in Baarland aan Gheront van Overbordene. *Des Maendaghes voor Palmendaghe.*

R. A. N. D. 1467 n°. 1. Reg. Borselen diversa, f. 4. vrs.

3 *April.* — Hr. Nicolaas van Putten geeft de kerk van Weede tot betering van de provende aan het kapittel te Geervliet. *Zaterdag voor Palmenzondag.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 85. O. F. f. 11.

3 *April.* — Johannes, abt van S. Paulus, vicarius in negotio terrae sanctae van den bisschop van Utrecht, geeft aan br. Arnoud van Arnhem, van de orde van S. Jan van Jerusalem, vrijheid, te beschikken over geloften, daarover gedaan, volgens gratie van den Paus. *In vigilia palmarum.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 896.

5 *April.* — Florens van Jutfaas, domproost van Utrecht, herhaalt de vergunningen en beloften, aan die van Zierikzee door zijne voorgangers gedaan. *Des maandaghes in die Passyweke.*

Vid. Zierikzee.

7 *April.* — Verkoop aan het kapittel van S. Pieter van 26½ bunder in Waardhuizen, die weder in erfpacht terug worden genomen.

Bekrachtiging der leisting door schout en schepenen van Woudrichem van 3 *Juni.*

Cart. S. Petro Traj. Kopie v. C. Burmann, p. 69 en 70.

1311.

15 *April.* — Verkoop van een erf te Haarlem. *Des donresdaghes in die Paesdaghen.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 878.

18 *April.* — Hr. Nicolaas van Putten verlijdt Jan den Molenaar, ridder, na opdracht uit diens eigen goed, met land te Niemandsvriend. *Zondag na Paschen.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 77.

22 *April.* — Idem machtigt Wouter den Molenaar, den eigendom van een land te Graveland aan zijn vader Jan terug te geven. *Donderdag na beloken Paschen.*

Reg. P. en S m. h. b. f. 54 en 208. O. F. f. 16 vrs.

27 *April.* — Beslissing van Guy, bisschop van Utrecht, tusschen de kapittelen van den Dom en S. Jan omtrent de rechten bij den driesprong van Lecmeer, Simeer en Amstel. *feria III post B. Marcum.*

Liber Rub. f. 5. A. Cl. U.

1 *Mei.* — Erfpacht van tienden te Kruiningen. *In die Philippi et Jacobi.*

Kopie O. M. U.

6 of 7 *Mei.* — De stad Maubeuge moet 150 ℔ 's jaars betalen voor de vijf kapellaniën van graaf Jan en zijne vrouw in den Haag. *Le premier joedi apres le jour de may* en *le septieme jour du mois de may.*

Gachet, Notices et Extraits, 306. (4e. Cartulaire de Hainaut à Lille.)

16 *Mei.* — Willem de Molenaar ontvangt land in Rillewijk, na verkoop, in erfpacht van het kapittel van S. Salvator *Zondag voor de Opvaart des Heeren.* Volgens verklaring van *S. Servaes* (15 *Mei*) 1321 heeft dat land geen dijk.

Or. O. M. U.

19 *Mei.* — Verlenging van het bestand met Vlaanderen te Pontoise. *la nuit de l'ascension.*

Kopie R. A. MS. de la Trésorerie de Hainaut. St. Génois. Mon. Anc. 109.

23 *Mei.* — Verkoop ten vrij eigen van een huis te Haastrecht. *Die dominica p. f^m. Ascensionis D^i.*

Or. S. Pieter. U.

2 *Juni.* — Jan van der Mije verlijftocht zijne vrouw op de leengoederen, die hij van den abt van Egmond hield in Leiderdorp, Abbenaerde, het ambacht van Alkemade en in dat van Jacob van der Woude. *Woensdag na Pinksteren.*

Or. R. A. E.

2 *Juni.* — Uitspraak van Hr. Gherijd van Heemskerk, ridder, en Hr. Gherijd, scolaster van Haarlem, priester, bij rade van Willem Ver Bartenzone, over een geschil omtrent rente voor eene kapellanie. *Des wonesdaghes voor Bonefaesdach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 890.

7 *Juni.* — Het gerecht van Merlo wordt aan Hr. Ghijsbrecht van IJsselstein verkocht. *Maendags na S. Bonifaciusdagh.*

R. A. N. D. 2008 n°. 6.

11 *Juni.* — Verlenging van het bestand met Vlaanderen te Pontoise. *le venredi jour du feste S. Barnabé apostre*, geratificeerd door Vlaanderen den volgenden dag.

Kopie R. A. MS. de la Trésorerie de Hainaut St. Genois, Mon. Anc. 109 en 200.

16 *Juni.* — Philips, koning van Frankrijk, verklaart, dat de gevangenen van Vlaamsche en Hollandsche zijde allen zullen worden vrijgelaten. *le XVI jour de juing.*

Or. Gent. (St. Génois, I. A. 1229).

17 *Juni.* — Overgave van de goederen in Merlo door Agnese van Merlo, vrouw van Barent van Dorenwerde, aan heer Arnout van IJsselstein, om ze in dienstmansstaat te houden in leen van het kapittel van S. Salvator. *Donderdag na S. Odulf.* Met een brief van verpachting en eene van confirmatie van 14 *April* 1313.

R. A. N. D. 1993, n°. 1.

18 *Juni.* — Heer Nicolaas van Putten geeft land te Moordrecht aan heer Jan van Moordrecht, ridder. *Vrijdagh voor S. Jansdag midzomer.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 17 vrs. P. en S. m. h. b. f. 208. O. F. f. 17.

2 *Juli.* — Het kapittel van S. Salvator geeft aan de abdij van S. Maria te Middelburg tienden in S. Maartensdijk. *mensis Julii die secunda.*

Vid. O. M. U.

3 *Juli.* — Guy, bisschop van Utrecht, verleent heer Ghysbrecht van IJsselstein land in de Achtersloot in den gerichte van Oud-Munster en op de Maarne in den gerichte van Montfoort, in dienstmansstaat te houden. *Donderdag na S. Martijnsdag i. d. z.*

R. A. N. D. 2007, n°. 5.

Na 4 *Juli.* — Jan, heer van Kuyk, verlijdt heer Nicolaas van Putten met de tienden en goederen binnen Katendrecht, die heer Jacob van Mierlaar te houden placht. *post translationem B. Martini.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 13 vrs. P. en S. m. h b. f. 207. O. F. f. 45.

10 *Juli.* — Verkoop van tienden van S. Maria te Alblas, Blouweren en Nesse. *Sabb. post Oct. translationis B. Martini.*

Liber Pilosus f. 64.

13 *July.* — Boudijn van Roden en zijn zoon Pieter van Enemuden beloven de door graaf Floris gemaakte scheiding der ambachten Katendrecht en Roon te zullen handhaven. *S. Margrietendag.*

Or. R. A. P. en S. Reg. P. en S. m. h. b. f. 95.

15 *Juli.* — Verkoop van een huis en land in den Waard onder Oudewater. *In vigilia divisionis Apostolorum.*

Or. S. Pieter. U.

17 *Juli.* — Erfpacht van tienden in Alblas. *Zaterdag n. S. Margarethendag.*

Liber Pilosus, f. 56.

22 *Juli.* — Verlij van een huis door heer Nicolaas van Putten. *S. Maria Magdalenendag.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 18 P. en S. m. h. b. f. 209. O. F. f. 17.

26 *Juli.* — Verkoop van rente te Haarlem. *Des maendages na S. Jacobsdaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 115.

30 *Juli.* — Heer Jan van Beaumont verlijdt land in het ambacht van Zaenden en een hoed gerst uit de tienden van Wermer. *Vrijdag na S. Jacob.*

Vid. Reg. BB. Blois, tusschen f. 84 en 85.

1 *Augustus.* — Guy, bisschop van Utrecht, regelt den scheepstol tusschen Medemblik en Kampen. *Op sente Petersdach tho inghaende ogheste.*

Vid. Kampen. Inv. n°. 26.

7 *Augustus.* — Graaf Willem verlijdt lijftocht in het land van Woerden. *Sabbato post festum Petri ad vincula.*

Reg. XVIII, f. 53.

15 *Augustus.* — Verlenging van het bestand met Vlaanderen te St. Ouin lès Paris. *le jour de le mi aoust.*

Kopie R. A. MS. de la Trésorerie de Hainaut.

20 *Augustus.* — Graaf Willem beveelt den tollenaren van Harderscote (?) de poorters van Delft in hun oud recht te houden. *Vrijdags na onser Vrouwendag te middenoeghest.*

Or. (?) Delft.

21 *Augustus.* — Vrouw Maria van Baerle staat tienden te Alblas af aan het kapittel van S. Jan. *Sabb. post Oct. Transl. Mariae virg.*

Liber Pilosus, f. 68.

7 *September.* — N°. 1. Gijsbrecht van IJsselstein en zijne vrouw geven hunnen tweeden zoon Otte vruchtgebruik van land. N°. 2. idem, geven hunnen kinderen Otto, Herbaren, Jan en Willem goederen in leen, na hun dood te houden van hun broeder Arnout, ten wiens behoeve zij afstand van de erfenis gedaan hebben. *Op onser Vrouwenavont in den wtgaenden oest.*

R. A. N. D. 2008. n°. 7 en 8.

10 *September.* — Graaf Willem vergunt den overgang der gekochte

tienden in de Lier op de kinderen der koopers. *Vrijdag voor S. Lambert.*

Or. P. A. U.

. 15 *September.* — Verklaring van leenmannen van Holland en Putten over het recht op zekere leengoederen van Putten. *Woensdag na O. V. Geboorte.*

Idem.

18 *September.* — Erfpacht in Everdingen. *Sabbatho proximo post festum Exaltationis Sanctae Crucis.* Idem door dezelfde weduwe in den Eng. 14 *Mei.* (*In crastino Servatii*) 1313.

Or. O. M. U.

13 *October.* — Hughe van Sotteghem, burggraaf van Gent, en Beatrix van Putten, zijne vrouw, gestadigen heer Nicolaas en Ver Aleyd van Putten alzulke goedinge, als zij bewezen hebben aan hunne twee kinderen Oede en Aleyd, en staan de voogdij daarvan der vrouw van Putten toe. *Woensdag na S. Victoersdag.*

Twee brieven. Reg. P. en S. m. h. b. f. 40.

15 *October.* — Verlenging van het bestand met Vlaanderen te Doornik. *le venredi apres le St. Dénis.*

Kopie R. A. MS. de la Trésorerie de Hainaut.

19 *October.* — Twee verkoopbrieven van huizen en erven te Haarlem. *Des Dinghesdaghes na sente Lucasdaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. nº. 789 en 880.

20 *October.* — (Vgl. 3 *Mei* 1309).

23 *October.* — Schenking van rente aan den Heiligen Geest te Dordrecht. *Des saterdaghes voor der apostelen dagh sinte Symon ende Juda.*

Or. Dordrecht. Inv. 80.

10 *November.* — Graaf Willem stelt zich mede borg voor den wapenstilstand tusschen de Heeren van Valkenburg en Stein en den bisschop van Keulen, den hertog van Brabant en den graaf van Namen. *La nuit de S. Martin.*

Reg. de la Ch. de Comptes B. f. 120. (MS. Gérard).

14 *November.* — Verkoop van de Abersgeest in den Poeldijk onder Monster. *Des sondaghes na sente Martijnsdaeh.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. f. 22.

21 *November.* — Burgemeesters en schepenen van Brugge zeggen Elisabeth, abdis van Rijnsburg, dank voor een getroffen zoen. *Des sondaghes voor Sinte Clemensdach.*

Or. R. A. R.

28 *November.* — Testament van Elisabeth, vrouwe van Heemskercke. *Des sonnendachs voor S. Andriesdach des Apostels.*

Reg. XVIII, f. 88. Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 485. Gedrukt: A. Matthaeus, Testamenta aliquot, 350. Vgl. 28 *April* 1319.

23 *December.* — Verkoop in vrij eigen van land te Bodegraven. *feria V^a post Thomae.*

Or. S. Pieter. U.

26 *December.* — Twee brieven van landschepenen van 's Gravezande over verkoop van land aldaar ten vrij eigen. *Des sondaghes na kersdaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 126, 128.

27 *December.* — Schuldbrief met borgstelling van Dideric van der Meye. *Up sente Jansdach evangelistendaghe.*

Idem (Vidimus). n°. 173 en 727.

Verschillende dagen. — Vier brieven van voldane boeten voor een doodslag.

Reg. E. L. 18, f. 115. E. L. 20, f. 92 vrs.

Zonder dag. — Lijsten van schulden en meubelen, door gravin Philippa nagelaten.

Kopie R. A. MS. de la Trésorerie de Hainaut C. n°. 16, 17.

Dag niet leesbaar. — Jan Ommeloop geeft 8 morgen te Wateringen aan het convent van Loosduinen tot stichting eener kapellanie. *Sonnedach voor den avont....*

R. A. Inventaris Loosduinen, 47.

1311—1312.

17 *Januari.* — Jvr. Elsebien van Duvenvoerde geeft den heeren van S. Jan te Haarlem al haar erve in den Haghe. *Des manendaghes na sente Ponciaensdaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 81.

27 *Januari* en 27 *Februari.* — Twee verkoopen van land in Werder. *feria V post Conversionem B. Pauli Ap.* en *Dominica qua cantatur oculi.*

Or. S. Pieter U.

30 *Januari.* — Verlenging van het bestand met Vlaanderen. *le dimenche devant le chandeler.*

Kopie R. A. MS. de la Trésorerie de Hainaut.

2 *Februari.* — Florens van den Boeckhorst, ridder, geeft eene kapellanie aan zijnen kapellaan, heer Simon van der Zee, met 18 morgen in de Lier, rentende 19 ℔ 5 sch. *In onser Vrouwendaghe te Lichtmisse.* Bevestigd 18 *Februari* (*feria VI^a p. Valentini.*)

Or. R. A. L.

25 *Februari.* — Herber van Arkel geeft aan Hubrecht van Vianen eenen watergang te Boterslo. *S. Matthijsdagh.*

Or. A. Vijf Heerenlanden.

28 *Februari.* — De heer van Sotteghem, burggraaf van Gent, begeeft als heer van Putten de kapellanie te Geervliet. *Maendags voor Midvasten.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 86. O. F. f. 12 vrs.

12 *Maart.* — Leenmannen van Altena verklaren, dat Vastaert van Giessen de gerechten Giessen en Andel van den huize Altena in leen houdt. *S. Gregorysdach in Maerte.*

Or. R. A. Alt.

13 *Maart.* — Kwitantie van de wed. van Baerle. *feria II p. dom. qua cant. Judica.*

Liber Pilos. f 65.

17 *Maart.* — Verkoop van een wagenloop aan den abt van Middelburg. *Op S. Geertruidendag.*

Or. P. A. Z. n°. 59.

In de vasten. — Graaf Robert van Vlaanderen geeft zijnen broeder Jan van Namen de in beslag genomen goederen terug, daar de graaf van Holland de uitspraak der scheidslieden niet was nagekomen en de graaf van Namen borg voor hem was gebleven. Insgelijks 4 *Mei* (*le jour de l'Acension*).

Chartes de Namur Ch. 4. La. D. (MS. Gérard) St. Genois. I. A. 1244.

1312.

31 *Maart.* — Verkoop van land in Bolgeryen en erfpacht daarvan. *feria VI p. festum Paxhae.*

Or. S. Pieter U.

7 *April.* — Graaf Willem bevestigt de privilegiën der abdij van Middelburg. *Vrijdag na Quasimodo.*

Or. P. A. Z. n° 60.

8 *April.* — Paus Clemens V bevestigt de vermangeling der tienden der Utrechtsche kapittels te Tieselynskerke, Wolbrandskerke enz. met graaf Willem. *VI Idus Aprilis.*

Or. R. A. Nedersticht.

8 *April.* — Deken en kapittel van S. Pieter vorderen betaling der tienden van wijlen heer Nicolaas van Putten te Almsvoet. *Sabbato p. Quasimodo.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 61 vrs. O. F. f. 46.

9 *April.* — Hendrik en Costijn van Renesse beloven graaf Willem te zullen helpen, wanneer hij over wil doen dijken tusschen Borsselen

en Zuid Beveland, en schelden hem al het goed kwijt, dat op hen van hunne moeder mocht besterven. *Zondag na beloken Paschen.*

Or. R. A. Z. (Contrabrief bij v. Mieris).

16 *April.* — Verkoop en erfpacht van land in Zijdervelt.

Cart. S. Petri, kopie v. Burmann p. 78, 79.

16 *April.* — Erfpacht der Keynoxhoeve bij Oudewater. *die sexto decimo mensis Aprilis.*

Or. O. M. U.

20 *April.* — Verlenging van het bestand met Vlaanderen te Parijs. *le Joedi vingt jours d'Avril.*

St. Genois, Mon. Anc. 201.

24 *April.* — Verkoop van erven te Haarlem. *In sente Marcus avonde.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 876 en 86.

30 *April.* — Verlij van den Poelwaart, die leen van Hagestein is, aan den heer van IJsselstein. *Sonnedaghe voer Meydaghe.*

R. A. N. D. 1960 vrs.

1 *Mei.* — Verkoop van een erf te Haarlem. *In Meydaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 887.

16 *Mei.* — Rechter en schepenen van Leiden bepalen, dat geen vreemdeling eenig poorter in borgtocht mag brengen van doodslag of leemte, « maar zijn maachgeld zal hij opbrengen ». *Dingsdag na Pinksteren.*

Or. Leiden. Inv. I. bl. 8. Gedrukt: v. Mieris, Handvesten van Leiden, blz. 287.

5 *Juni.* — Gerard en Oda van Rassinghien dragen aan Ver Aleyd Schrivers en haren zoon Nicolaas land in Voorhout over, zoo als men morgengave in Holland pleegt te vestigen. *In sente Bonifaesdaghe.*

Or. R. A. L.

8 *Juni.* — Vestiging eener rente voor 6 jaren op leenland.

Or. R. A. E.

10 *Juni* — Verlenging van het bestand met Vlaanderen. *Le samedi devant le feste saint Barnabé.*

Or. Gent (St. Genois I. A. 1247.)

18 *Juni.* — Dideric van Harlare draagt zijn huis en land te Ameide den bisschop van Utrecht op. *Des Sondaghes voer S. Jan Baptist te middesomer.*

Or. Utrecht.

19 *Juni.* — Philips, koning van Frankrijk, neemt op zich, uitspraak te doen tusschen Vlaanderen en Holland en regelt de voorwaarden van het bestand. *le 19e jour dou mois de Juigne.*

Recueil pour l'histoire de Flandre f. 23. MS. Gérard.

26 *Juni.* — Testamentaire vermaking eener rente te Haarlem. *Des maendaghes na sint Johansdach te middesomer.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 696.

28 *Juni.* — Schenking van rente in Monsterambacht. *Op Petrus en Pauwelsavond der apostelen.*

Inv. Loosduinen n°. 122. R. A.

29 *Juni.* — Making en aanname van twee wijnrenten aan het klooster van Loosduinen op landen onder Wateringen, den molen te Loosduinen en de tienden van Alebroek. *S. Pieter en Paulus.*

R. A. N. D. 1216.

29 *Juni.* — Opdracht in vrij eigen van land door Alaert en Otto van Buren aan den Heer van Voorne. *Donderdag na S. Jan midzomer.*

Reg. Voorne A. B. f. 12. Voorne B. f. 134.

19 *Juli.* — Graaf Willem onderwerpt zijne geschillen met Vlaanderen aan de uitspraak van koning Philips van Frankrijk. *le dixneuf Juilet.*

Bibl. Nat. te Parijs, Fonds Français, 6837.

20 *Juli.* — Schenking door Beatrijs, wijlen Claes van Rollands dochter, van al hare goederen aan het S. Jans huis te Utrecht. *feria quinta post divisionem Apostolorum.*

Cart. S. Jan. P. A. U. n°. 600.

30 *Juli.* — Verlof tot verkoop van land in de parochie van Wiic, door den mombaer 's lands van Heusden. *Zondag na S. Jacob.*

Or. P. A. Z. n°. 62.

7 *October.* — Verklaring van Philippus Terninc, priester, dat hij afstand doet van zijn deel aan de ouderlijke erfenis ten behoeve zijner zuster Agnes. *Sabbato post Remigii.*

Or. R. A. L.

16 *October.* — Schepenen van Zalt-Bommel verklaren, dat Gijsbert van Herwijnen al zijne goederen verpand heeft aan heer Jan van Arkel. *Die sexta decima mensis Octobris.*

Or. R. A. Arkel.

21 *October.* — De vrouw van Putten en Strijen biedt den heer van Voorne aan, hem manschap te doen van al het goed, haar van haren vader aanbestorven. *Zondags nae Sinte Lucasdagh Evangelist.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 12 vrs.

21 *October.* — Graaf Willem machtigt den kanunnik Hugo van Leiden te handelen over de waarde der goederen, die aan de kerk van S. Pieter te Utrecht in ruil zijn gegeven. *Sabbato post S. Lucae.*

St. Genois, Mon. Anc. 487.

30 *October.* — Graaf Willem schenkt eene pacht aan het kapittel van S. Pieter te Middelburg. *Maendag na S. Simon en Juda.*

Not. kopie. P. A. Z.

31 *October.* — Jan van Egmond machtigt zijnen broeder Wouter voor hem te beschikken over het goed, dat wijlen hun broeder Willem tot het nieuwe klooster of S. Lazaruskapel te Haarlem heeft gegeven. *Op alreheylighen avont.*

1 *November*. — N°. 1. Wouter vnd. geeft het nieuwe klooster in den Hout aldaar met al wat er bij behoort in vrij eigen aan het Sint Janshuis van Overzee te Haarlem. N°. 2. — De bisschop van Zuden, kommandeur, en het Sint Jans convent van Sint Caterinen te Utrecht, geven hem daartegen al het goed bij Crayenborch en in Coudenhove bij Delft, dat aan Willem behoord had, in levenslang vruchtgebruik en schelden hem en alle mede-erfgenamen vrij van het testament van dezen *Op alreheylighendach*.

5 *November*. — Wouter vnd. bepaalt, dat de 3 ℔ rente van het goed Heynenoort bij Leiden, die hij er op vastmaken zal, bij verkoop, aan het S. Janshuis zullen blijven. *Des Sonnendaghes na alreheylighendach*.

Alle 4 Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. f. 20, 21 en 45 vrs.

3 *December*. — Heynric Braem, parochiepape te Reymerswale, sticht bij testament eene kapellanie in de Westmonsterkerk te Middelburg. *Zondag na S. Andries*.

Or. en Vid. P. A. Z. n°. 61.

7 *December*. — Koop van een huis, erve en rente te Haarlem. *Des donresdaghes na sente Niclaesdach*.

Cart. Orde v S. Jan. P. A. U. n°. 761.

8 *December*. — Willem van Oestgeest, ridder, zijne dochter Kristine en haar man Jan Utenweerde schenken aan het S. Marienaltaar te Kerkwerve eene rente op hunne vroentijns aldaar en te Oestgeest.

Or. R. A. R.

17 *December*. — Clara, schoondochter van wijlen Jan Hanneboyn, draagt al hare goederen aan het Sint Jans huis te Haarlem op. *dominica post Luciae virginis*.

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 894.

21 *December*. — Graaf Willem verbreekt zijn klein zegel, zijnde een leeuw op een arend. *Donderdag voor Kerstmis*.

Reg. E. L. 41, n°. 191.

1311 en 1312. Vier verklaringen van ontvangen magenzoengeld wegens den dood van Jan Simonsz van Malland.

Reg. E. L. 19, n°. 561.

1312—1313.

25 *Januari*. — Koop van een halve «hanc» met erve en rente er op te Haarlem. *Op sinte pauwelsdach in den winter*.

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 884.

29 *Januari*. — Verkoop van land te Werder. *feria II^a post Conversionem B. Pauli Apostoli*.

Or. S. Pieter. U.

24 *Februari.* — Graaf Willem verlijdt tienden te Schalkwijk, Brechtersswaard en Madewaard in de parochie van Haarlem. *Donderdag op S. Matthias avond in Sille.*
Reg. XVIII f. 90 vrs.

24 *Februari.* — Specificatie van alle oude handvesten van Delft.
Or. Delft.

4 en 6 *Maart.* — Zeven brieven van verkoop en een van erfpacht van land te Weerder. *Dominica (feria III post dominicam) qua cantatur Invocavit.*
Or. S. Pieter U.

6 *Maart.* — Een brief van borgstelling en drie van erfpacht aldaar. *Feria III p. d. q. c. Invocavit.*
Idem.

11 *Maart.* — Jan, heer van Arkel, geeft aan die van Sidendervelt eenen vrijen watergang in de Zederik en door de sluis te Arkel in de Linge en de Merwede. *Gregorius avond.*
Or. A. Vijf Heerenlanden.

14 *April.* — Verkoop der tienden van Vijftienhoeven in het westelijk deel van Loopwijk. *In vigilia Paschae*
Liber Pilosus f. 120.

1313.

20 *April.* — Paus Clemens V vergunt aan abdis en convent van Rijnsburg roerende en onroerende goederen van zusters te aanvaarden. *XII Kal. Maii.*
Vid. R. A. R.

21 *April.* — Gift van een erf aan den Heiligen Geest te Dordrecht onder beding van zielmissen. *Des saterdaghes na die Paschedaghe.*
Or. Dordrecht. Inv. 81.

24 *April.* — Paus Clemens V gelast den deken van Utrecht de wederrechtelijke bezitters der goederen van Rijnsburg door kerkelijke straffen tot teruggave daarvan te dwingen. *VIII kal. Maii.*
Or. R. A. R.

13 *Mei.* — Graaf Willem verlijdt Allard van Buren met land in Aelwijk. *Den dertienden Mei.*
Reg. E. L. 43. f. 88.

14 *Mei.* — Idem verkoopt land in Maeslant aan Willem Aelbrechtsz van Ockenbergh. *Des manendaghes na sente Servaesdagh.*
Or. R. A. R.

17 *Mei.* — Idem geeft Willem Snickerieme, zoon van Philips van

Duvenvoerde, zeven hoeven in zijne wildernis te Nootdorp in leen, ten rechte als die van Pijnacker hadden. *Donderdag na S. Servaes.*

R. A. N. D. 1216. n°. 7.

18 *Mei.* — Gerard van Voorne, burggraaf van Zeeland, geeft land bij den Heijmonde in vrij eigen. *Des vridaghes na sente Servaesdaghe.*

Or. R. A. L.

8 *Juni.* — Graaf Willem geeft verlof tot het stichten van een vrouwenklooster der S. Franciscusorde in het klein Lombardenhuis te Dordrecht. *Upten VIII dach in Junio.*

Bat. Sacra. Z. H. Oudh. blz. 84.

23 *Juni* — Jacob, bisschop van Zuden, en die van het Sint-Janshuis te Haarlem geven Mr. Gherard, scolaster van Haarlem, zijne zuster Alijd en de bagijn Elizabeth, een lijftocht op het land in de. Lier, dat om zijne memorie aan het klooster zal komen. *In sente Johansavond Baptiste te midsomer.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 64.

3 *Juli.* — Graaf Willem geeft het goed van Sprange in erfcijns. *Dingsdags nae S. Pieter ende S. Pauwelsdaghe.*

Reg. Aelbrecht IV, f. 146.

4 *Juli.* — Jan Persijn geeft eene rente aan zijn oom Willem van Geervliet en diens wettige kinderen en den lijftocht daarvan aan diens echtgenoote. *Op Sinte Martijnsdag in den zomer.* Door den graaf bevestigd 26 *October.* (*Vrijdag voor Allerheyligen*).

Reg. XVIII, f. 84 en vrs.

20 *Juli.* — Bevestiging van een gift van tienden te Zwalingen door Henric, abt van S. Pauwels te Utrecht. *XIII Kal. Aug.*

Cart. Middb. Abdij f. 2. P. A. Z.

21 *Juli.* — Graaf Willem geeft Gijsbrecht van IJsselstein het huis te IJsselstein en al het goed, dat Aernout van Aemstel in leen had, in erfleen. *S. Marien Magdalenenavond.*

R. A. N. D. 1960 n°. 17.

22 *Juli.* — Bevestiging door Graaf Willem van den lijftocht, door Jan Uten Waerde aan zijne vrouw Karstine gemaakt. *Op sinte Marien Magdalenendag.*

Reg. E, L. 1. n°. 318.

25 *Juli.* — Verklaring van schepenen van Woudrichem omtrent de uitspraak van den heer van Hoorne over eenen bloedigen strijd. *S. Jacob.*

Or. R. A. Alt.

28 *Juli.* — Afstand van pachtrecht bij Oudewater. *Sabbato post. Jacobi.*

Or. O. M. U.

4 *Augustus.* — Verlij door Margriete, vrouw van Steyne. *Zaterdags na sinte Pietersdagh ingaende oogst.*

Reg. B. B. Blois. f. 132 vrs.

5 *Augustus.* — Verlenging van het bestand met Vlaanderen te Arras. *le Vme jour dou mois d'Aost.*

Or Gent. (St. Genois, I. A. 1265). St. Genois, Mon. Anc. 201.

14 *Augustus.* — Verkoop van land en ontvangst daarvan in erfpacht in den Haghe. *Up onser Vrouwenavond te midden oeghst.*

Or. R. A. R.

16 *Augustus.* — Voldoening wegens tienden te Giessen. *In crastino Assumptionis Btae Mariae.* Het recht daarvan wordt voor 10 jaar gepacht. 30 Maart (*Vigilia Palmarum*) 1314.

Or. O. M. U.

19 *Augustus.* — Twee brieven van koop van hofsteden en renten daar op te Haarlem. *Des Sondaghes voer sente Bertelmeesdach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. no. 874 en 882.

24 *Augustus.* — Graaf Willem neemt de inwoners van het land van Mechelen, dat hij van den bisschop van Luik had verkregen, in bescherming. *In die Bti Bartholomei apostoli.*

Diplomata Mechliniensia f. 17. MS. Gérard.

27 *Augustus.* — Wederkeerige afstand door eene weduwe en de familie van haren man te Aalsmeer van het van weerszijde ten huwelijk gebrachte goed, met bepalingen omtrent het gelden van de schuld van den man. *Des manendaghes na sinte Bertelmeesdach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. no. 148.

8 *September.* — Graaf Willem geeft in leen 10 hoeven moers en wildernisse in den lande van Dongen met den watergang van Dongen ter Mase en de ambachtsheerlijkheid en tienden. *Op onser Vrouwendagh in September.*

R. A. N. D. 1076 no. 2.

9 *September.* — Graaf Willem verlijdt Hr. Philips van Zanthorst met het door dezen hem opgedragen huis Rodenburg met den boomgaard en het land. *Des Sonnendachs na onser Vrouwendagh in September.*

Reg. Karolus A. f. 46 vrs.

25 *September.* — Graaf Willem bekrachtigt de deeling der goederen van Wissekerke tusschen de vrouw van Gerard van Heemskerk en de dochter van Jan Mulart. *Des dinxendaghes voer sinte Michielsdach.*

Or. R. A. Z. Gedrukt: Cod. Dipl. Hist. Gen. II, no. 12.

15 *October.* — Gift van land door Gerard Everockersz. en vrouw aan hunnen zoon Gijsbert. *Maendag na S. Victor.*

Or. R. A. E (1).

23 *October.* — Opdracht, volgens testament, voor den baljuw van

(1) Eene verklaring van 12 October van Barthout, abt, en Hugo, prior van Egmond, omtrent een leen van land tusschen de Zijl en de kerk van Leiderdorp, wordt door wijlen den heer Rijks-Archivaris Bakhuizen van den Brink opgegeven als staande in een transumpt op het Rijksarchief. 't Is echter niet gelukt het stuk te vinden.

Amstelland, van land te Nichtevecht aan de heeren van het Duitsche huis te Utrecht. *Des Dincsdages na sinte Ghallendach.*

Or. Museum Meermanno Westreenianum.

1 *November.* — Gift van een watergang aan dic van Polsbroek. *Allerheylighendagh.*

R. A. N. D. 1917 n°. 1.

29 *November.* — Verbond tusschen graaf Willem en Adolf, bisschop van Luik. *La veille de St. André Apôtre.*

Or. R. A. G. Insgelijks een vidimus en eene kopie, met belofte van den bisschop, geen tractaat, hiertegen strijdig, te zullen aangaan. Ook in de MS. Gérard (Diplomata Hannonensia I, 487 en Inv. des MS. de Hainaut A. 13). Gedrukt: St. Genois, Mon. Anc. 199.

1 *December.* — Afstand van recht op een weg te Haarlem. *Des andersdaghes na sinte Andriesdaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 891.

14 *December.* — De heer van Voorne geeft Ghise Costynsz het veer tusschen Westvoorne en Schouden aan beide zijden, met eene jaarrente uit de bede. *Vrijdagh nae sinte Luciendagh.*

Reg. Voorne A. B. f. 43 vrs. Voorne B. f. 92 vrs.

15 *December.* — Procuratie van graaf Willem op Hugo van Leiden om de waarde der van het kapittel van S. Pieter in ruil ontvangen goederen te doen weten aan de proosten van Utrecht. *Sabbato post b. Luciae.*

R. A. Inv. MS. de le Trésorerie de Hainaut, H. H. 60.

na 1313. — Memoriaal « van het geweld en den moedwil door die van Zevenbergen metten Pikaers gepleegt binnen de heerlijkheid en in den dorpe van Strijen ».

Reg. E. L. 4. ingestoken tusschen f. 31 en 32.

1313—1314.

8 *Januari.* — Paus Clemens V vergunt aan abdis en convent van Leeuwenhorst roerende en onroerende goederen van zusteren te aanvaarden. *VI. Id. Januari.*

Or. R. A. L.

10 *Januari.* — Verkoop van land te Bodegraven. *feria V post epiphaniam Di.*

Or. S. Pieter U.

11 *Januari.* — Verklaring van Heynric Braem, parochiepape van Reimerswale, over de goederen der door hem gestichte kapellaniën. *Vrijdag na Dertiendag.*

Or. P. A. Z.

25 *Januari.* — Beslissing door den officiaal van Utrecht van het geschil tusschen kommandeur en broeders van het Sint Janshuis

te Haarlem en de priesters der parochiekerk aldaar over het bedienen der sacramenten. *In die conversionis bti Pauli apost.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 531.

17 en 22 *Februari.* — Verkoop en erfpacht in Werder. *Die proxima dominica ante Cathedram Petri* en *In die B. Petri ad Cathedram.*

Or. S. Pieter. U.

8 *Maart.* — Overdracht van een huis te Haarlem. *Des vridaghes voer sente Gregorysdach in de vasten.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 873.

25 *Maart.* — Tractaat tusschen Hendrik, aartsbisschop van Keulen, en graaf Willem. *Annuntiatio virginis.*

St. Genois, Mon. Anc. 197. Inv. MS. de Hainaut. A. 14.

1314.

23 *April.* — Graaf Willem neemt de arbitrage van Frankrijk omtrent zijne geschillen met Vlaanderen aan. *le vingttroiseme jour d'Avril.*

MS. Gerard. Dipl. Hannoniae. f. 133. Dipl. Hannonensia II. f. 19.

1 *Mei* of 15 *Juli.* — Graaf Willem geeft zijnen kamerling Jan Canfechiere erfelijk «de heergewaden van den manscap die men hout ende roert van den heerschappen van Aemstel ende van Woerden.» *Op alre apostelendach.* 28 *Maart*, (*des donresdaghes na grote vastelavont*) 1324/5 door Jans zoon afgestaan aan het godshuis van S. Katerine. 1325, *na sinte Jansdach ante portam latinam*, wordt door den graaf bepaald, dat die heergewaden 10 ℔ bij elke verheffing zullen bedragen. 24 *Februari* (*op sente Mathijsdach*) 1338, beveelt graaf Willem IV, dat zij aan het S. Janshuis te Haarlem zullen worden betaald.

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. f. 7 vrs.

2 *Mei* of 18 *Juli.* — Verleening van tolvrijheid, aan die van Groningen. *Donderdag na Apostelendag.*

Or. Groningen (Feith, Reg. I. bl. 14). Reg. Tollen. f. 8 vrs. (1).

19 *Mei.* — Uitspraak van heer Jan van Beaumont tusschen heer Odgier van Cralinghen en heer Dirk Bokel. *Des Sonnendaeges na ons Heren opvaert.*

Gedrukt: Berichten Hist. Gesch. III, 1. bl. 100.

23 *Mei.* — Graaf Willem beveelt zijnen zwager Wolfert eene kerk te stichten in den nieuwen polder van 's Heer Allaertskerke. *Donderdag voor Pinkster.*

Or. P. A. Z.

---

(1) Twee brieven van 28 April, betreffende het geven door Jan van Henegouwen, heer van Beaumont, van het Valckenland op Texel aan Coen van Oosterwijk, worden door wijlen den heer Rijks-Archivaris Bakhuizen van den Brink vermeld als staande in een MS. Privilegieboek van Texel. 't Is echter niet bekend, wat onder dit boek verstaan wordt, of waar het te vinden is.

28 *Mei.* — Graaf Willem verlijdt renten uit de tienden tusschen Leiden en de Wadding. *Des dinxdaghes in die pinxterdaghe.*

Reg. XVIII. f. 11.

29 *Mei.* — Graaf Willem geeft Gosewijn van Rossem zijn huis te Rijnenburg, met wat er bij hoort, in huurware als des graven open huis. *Woensdag nae Pynxteren.* Gosewijn belooft dit leen met 100 ℔ te beteren. 21 *April* (*Maendag voor S. Marcus*) 1315.

Reg. XVIII. f. 50 vrs., n₀. 1. Reg. Copies tirées d'une reg. f. 54 vrs. E. L. 1. f. 13 vrs. E. L. 2. f. 13.

6 *Juni.* — Tractaat te Fay à la Chapelle S. Gille met den hertog van Brabant. *le jeudi après la Trinité.*

MS. Gerard. Dipl. Hannonensia II. f. 5.

4 *Juli.* — Verlij van Ver Mabelie van Avezaet met land voor het huis van Wulven, door heer Johan van Kuyk. *Donderdagh nae S. Pieter ende S. Pauwelsdagh.*

Reg. XVIII f. 64 vrs.

5 *Juli.* — Graaf Willem geeft Gijsbrecht van IJsselstein alle jaren een hert uit den Haarlemmerhout. *Des vrijdags na S. Maerten i. d. z.*

R. A. N. D. 2009 vrs. n°. 11.

10 *Juli.* — Dirc Slonsegheertsmonniczoon staat den heeren van S. Jan te Haarlem al zijn goed af. *Des Woenesdaghes voer sinte Margrietendach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n₀. 892.

14 *Juli.* — Graaf Willem beveelt allen baljuwen en schouten den bisschop van Zuden bij te staan in het zoeken van zijn recht. *Des zonnendaghes na sente Margrietendach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 615.

15 *Juli.* — Schepenbrief van Heusden over opdracht van land in Aelborghers Waesheuvel. *Feria secunda post Margarete virginis.*

Cart. de St. Trond. n₀. 355.

15 *Juli.* — Graaf Willem verlijdt het Hannekensland te Boshuizen in het ambacht van Zoeterwoude. *Maendag na S. Margrietendag.*

Reg. XVIII f. 9 vrs.

17 *Juli.* — Bisschop Guy geeft Gijsbrecht van IJsselstein al de goederen, die hij van zijn oom Aernout van Aemstel placht te houden. *'s Woensdaghs na S. Margrietendagh.*

R. A. N. D. 1961.

18 *Juli.* — Scheidsrechterlijke uitspraak van graaf Willem ten voordeele van Gerard van Voorne tegen Hugo van Sotteghem. *Donderdag na Ste Margriet.*

Or. R. A. P. en S. Reg. P. en S. m. h. b. f. 13 vrs.

27 *Juli*. — Erfleen in Vlaardingerambacht. *Zaterdag na S. Jacob.*
Reg. Voorne A. B. f. 70 vrs. B. f. 44 vrs.

18 *Augustus*. — Verkoop van rente op land in Monster. *Des Sonnendaghes voer sente Bertelmeesdaghe.*
Cart. Orde v. S. Jan P. A. U. f. 22.

19 *Augustus*. — Hendrik van Alkemade, ridder, verklaart geen recht te hebben op de tienden onder Warmonderbroek. *Feria secunda post assumptionem b^e Marie virg.*
Or. R. A. R.

20 *Augustus*. — Graaf Willem verlijdt Maria, vrouw van Hr. Arnoud van IJsselstein, met al het goed, dat Jans van Kamerik was, in de heerschappij van Woerden, op zekere voorwaarden. *Des Dinxendaghes na onzer Vrouwendagh te Midden oest.*
R. A. N. D. 1961, no. 18. Reg. E. L. 37. f. 1, no. 3.

24 *Augustus*. — Gift van rente in de Vroenmade onder Monster. *Op sente Bertelmeesdaghe.*
Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 67.

29 *Augustus*. — Simon van Markenburg en Paap Hughe maken bepalingen omtrent de redevance van het door hen opgerichte gasthuis te Geervliet aan dat te Middelburg, waaruit het gesproten is. *S. Jan uitgaande oeghest.*
Or. R. A. P. en S. Reg. P. en S. m. h. b. f. 128 vrs.

7 *September*. — Tolvrijheid verleend aan het klooster van S. Bernard op de Schelde. *In vigilia nativitatis B. Marie Virg.*
Reg. Tollen. f. 6.

27 *October*. — Verkoop in vrij eigen van land aan den Rijneweg te Monster. *In sente Symons ende Judenavont.*
Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. f. 22.

27 *October*. — Tractaat tusschen koning Philips van Frankrijk en graaf Willem, te Lavigny. *le 27me jour au mois d'Octembre.*
Nat. Bibl. te Parijs, Fonds Francais II, 6837. Traités entre les souverains II. f. 17. Dipl. Hannonensia II. f. 29. MS. Gérard.

29 *October*. — Koning Philips vergunt den uitvoer van levensmiddelen naar de landen van graaf Willem. *le 29me jour d'Octembre.*
Dipl. Hannoniae, f. 141. Dipl. Hannonensia II, f. 45. MS. Gérard.

October. — Koning Philips belooft geene hulde aan Vlaanderen wegens de Zeeuwsche eilanden van graaf Willem te zullen eischen, *Au mois d'Octembre.*
Or. Rijssel (v. d. Bergh. p. 106) Dipl. Hannonensia I, 17. MS. Gérard.

11 *November* (of 13 *November* 1318). — Hugo van Sotteghem, heer van Putten, verlijdt heer Johan van der Dussen, ridder, zijnen

zwager, met het gerecht van Drimmelen, het gemaal en gerecht van Standhasen en eene halve hoeve aan de Dussen. *Maendagh nae sinte Willebrordsdagh.*

Reg. O. F. f. 25 vrs. (1314). Hr. N. v. P. f. 18 vrs. P. en S. m. h. b. f. 210. (1318).

29 *November.* — Huwelijksche voorwaarden tusschen Gherard van Damasche en Alverade Woutersd. van Langherack. *In sinte Andries-avont.*

Or. P. A. U.

1 *December.* — Verlij met Aernoud Alardstienden door den abt van S. Paulus. *Zondag na S. Andries.*

Cart. Middb. Abdij. f. 4. P. A. Z.

1 *December.* — Keizer Lodewijk erkent, dat graaf Willem hem voor Aelst, Gerardsbergen en al wat hij in Holland, Zeeland en Friesland in leen houdt, manschap gedaan heeft. *Primo die mensis Decembris.*

Or. Rijssel (v. d. Bergh, p. 106) Dipl. Hann. II, 49, Namurc. I, 143. MS. Gérard.

2 (3) *December.* — Keizer Lodewijk machtigt graaf Willem beneficiën op koninklijk gezag te verleenen in verschillende kerken o. a. in die van S. Goedele te Brussel en van S. Salvator te Utrecht. .. *Nonae Decembris.*

Or. R. A. G.

3 *December.* — Graaf Willem belooft mede, met andere rijksvorsten en graven, de stad Keulen te beschermen tegen ieder die haar aanvalt wegens de ontvangst van keizer Lodewijk. *Feria tertia proxima post festum b. Andree apostoli.*

Lacomblet, Niederrheinisches Urkundenbuch, III. n°. 141. Ennen, Quellen zur Gesch. d. St. Köln, n°. 20.

4 *December.* — Graaf Willem bezegelt de nieuwe privilegiën van Keulen. *II. non. Decembris.*

Lacomblet, III, n°. 142.

7 *December.* — Afstand van tienden aan de abdij van Middelburg. *Zaterdag na S. Nicolaes.*

Or. P. A. Z.

13 *December.* — Gift van rente, om memorie mede te doen, bij den Doertoghe op den Hoghen Oert aan de heeren van S. Jan te Haarlem. *In sente Luciendaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 879.

20 *December.* — Guy, bisschop van Utrecht, vergunt den parochianen van Leiden eene nieuwe kapel te stichten in het land van den Rijn ten zuiden van den burg. *Op S. Thomasavond.*

Vid. Leiden. Inv. I, 169.

26 *December.* — Katerine, wed. Hughen Bertradenzoon, geeft al haar land aan de orde van S. Jan, welker zuster zij was. *Op sente Stephaensdach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 139 en 146.

29 *December.* — Gilles van Cruuninghen, ridder, geeft zijne vrouw Catharina van den Boetselaer een lijftocht. *Op S. Domaes (Thomas) daghe Cantuariensis.*

Or. O. M. U.

1314. — Jan, heer van Arkel, verkoopt een watergang.

R. A. N. D. 2078 n°. 7 (?)

1314—1315.

4 *Januari.* — Keizer Lodewijk benoemt heer Jan van Beaumont tot vicaris en bailli van het Rijk in geheel Italie. *Datum Oppenheim IIa Nona Januarii.*

St. Genois, Mon. Anc. 425.

14 *Januari.* — Gertrud van Staten, vroeger dienstmaagd (pedissequa) van Ver Aleid Uterwijc, geeft al haar goed aan God, de H. Maagd, S. Jan Baptist en den kommandeur en broeders der orde van S. Jan te Haarlem, op voorwaarde, dat dezen haar zullen begraven. *In die Ponciani martyris.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 140.

10 *Februari.* — Koning Lodewijk X van Frankrijk ontvangt de hulde van graaf Willem voor Oostervant. *Die decima Februarii.*

Dipl. Hannonensia. II. 47. MS. Gérard.

16 *Februari.* — Brief van koning Lodewijk over het tractaat met Holland. *Le dimanche après les Brandons.*

Dipl. Hannonensia II. f. 37. Traités II. f. 1. MS. Gérard.

24 *Februari* en 24 *Juni* 1326. — Drie brieven over een leen van Willem Tielemansz Utencampe, achter Gorinchem. *Op sinte Matthijsdach.*

Reg. E. L. 6. f. 13 vrs. 49 vrs. en 50. (vgl. van Mieris II, 78). E. L. 24 f. 9 vrs. en 41. Inv. MS. des Chart. de Hainaut. f. 40.

1 *Maart.* — Graaf Willem geeft aan Claes van Monster den vollen eigendom van 6 morgen en 2 hont in den Poeldijc, die Scilt geheeten, die hij tot nu toe in leen had. *Des saterdaghes na sente Matthijsdaghe.* (NB. geen hofstijl).

Or. Haarlem. Inv. 2123. Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 68.

12 *Maart.* — Claes van Monster draagt Dideric v. d. Wale de leenware op van zijne huizing en 16 morgen in den ban van Monster, die Dideric weder geeft aan den bisschop van Zuden en het gemeene convent van het S. Janshuis te Haarlem, bij rade zijner erfgenamen. *Op sinte Gregorysdagh in die vasten.* (NB. idem).

Idem n°. 69.

12 *Maart.* — Claes van Monster geeft den bisschop van Zuden en den kommandeur van S. Jan quitantie van 120 ℔ van de koopsom van zijn erf. *Op sinte Gregorysdach in die vasten.* (NB. idem).

Idem n°. 78.

16 *Maart.* — Graaf Willem geeft den bisschop van Zuden en het gemeen convent van S. Jan ten vrij eigen, maar niet schotvrij, 6 morgen en 2 hont in den ban van Monster, die Claes van Monster hem opdroeg. *In Palmensonnendach.*

Idem f. 25. vrs.

19 *Maart.* — Afstand van land onder Lopik, door Gijsbrecht van IJsselstein. *Des wonsdaghes na Palmen.*

Liber Pilosus. f. 121.

22 *Maart.* — Erfpachtsbrief onder Woerden. *In vigilia Paschae.*

Or. O. M. U.

1315.

27 *Maart.* — Graaf Willem verkoopt ambacht in Oostkapelle en in Oost-Domburg. *Donderdag in de Paaschweke.*

Or. P. A. Z.

31 *Maart.* — Klaas Kervinck van Reymerswaele, ridder, en Kervinck, heer Boudewijnszoon, beloven «'s graven recht ende luiden» binnen Reymerswael te zullen handhaven. *Maendags na beloken Paschen.*

Reg. E. L. 41. f. 41 vrs.

2 *April.* — Ruil van land te Dordrecht tusschen Ver Beatrix van Putten en heer Daniel van de Merwede. *Des Woensdags na beloken Paschen.*

R. A. N. D. 1078, n°. 19.

3 *April.* — Uitspraak van graaf Willem, in overleg met zijnen raad en de schepenen van alle poorten in Holland en Zeeland, over de grensscheiding tusschen Gerard van Voorne's en Hugo van Sotteghems landen (tusschen Voorne en Putten). *Donderdag na beloken Paschen.*

Or. R. A. P. S. Reg. P. en S. m. h. b. f. 12.

20 *April.* — Graaf Willem verlijdt land te Bodegraven. *Dominica ante festum Marci Ev.*

Reg. XVIII. f. 53.

21 *April.* — Overdracht van land in Monster, waaronder van het land «de Scilt», aan het S. Janshuis te Haarlem, te samen 6 morgen 10 hont voor 80 ℔. *Des manendaghes voer sente Marci evangeliste.* Quitantie daarover. *Des donresdaghes voor S. Marcus* (24 *April*).

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 70 en 307.

22 *April.* — Verkoop van rente in den Haghe. *Des dinxendaghes voor sente Marcusdaghe.*

Or. R. A. R.

3 *Mei.* — Graaf Willem neemt de abdij van Rijnsburg in bescherming. *Ins heylichs cruxdaghe.*

Or. R. A. R.

16 *Mei.* — Gerard, heer van Hoorne, Altena en Pernweys, belooft aan raad en gemeente van Lubeck, hunnen kooplieden alle zekerheid te zullen geven ter afdoening hunner bezwaren. *Feria VI^a p. fest. Penthecostes.*

Or. Lubeck (Lub. Urkundenbuch II, n°. 1042).

24 *Mei.* — Schenking van tienden aan de abdij van Middelburg. *Zaterdag na Triniteit.*

Cart. Middb. Abdij. f. 18. P. A. Z.

28 *Mei.* — Graaf Willem beveelt den baljuw van Rijnland de abdij van Rijnsburg in hare bezittingen te handhaven. *Des woensdaghes na der octave van der heyligher Triniteit.*

Or. R. A. R.

6 *Juni.* — Getuigenis van professie in de orde van S Jan te Haarlem. *Des anderen daghes na sente Bonifaciusdaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 601.

na 11 *Juni.* — Dirk Bokel Uternesse doet hulde aan den bisschop van Luik voor de tienden te Dongen, bij den berg van S. Geertruyd. *Post festum b^ti Barnabe.*

R. A. N. D. 1060, n°. 3.

13 *Juni.* — Twee giften ten vrij eigen in subsidium terre sancte en belofte van overdracht van land in Maeslanderambacht. *Des anderes daghes na sente Odulphusdaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 103, 65 en 104.

13 *Juni.* — Verkoop van land te Wateringhen voor 12 ℔ den morgen. *Des anders daghes na sente Odulphusdaghe.* Met twee schepenbrieven van Wateringhen en den Hage daarover van 8 *Augustus.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 73, 71 en 72.

13 *Juni.* — Stichting eener kapellanie in Westmonster, te begeven door de abdis van Onzer Vrouwenkamere te Domburg. *Vrijdag na S. Odulf.* De collatie herroepen en gegeven aan den abt van Middelburg. *Dingsdag voor S. Martinus* (10 *November*) 1321.

Or. P. A. Z. n°. 71 en 73.

27 *Juni.* — Graaf Willem verlijdt land binnen Rijswijkerban. *Vrijdag voor S. Pauwelsdag.*

Reg. XVIII. f. 76.

Juni. — Koning Lodewijk X geeft graaf Willem een huis te Parijs. *Au mois de Juignet.*

Dipl. Hannoniae. f. 173. MS. Gérard, R. A.

26 *Juli.* — Testament van Margaretha, vrouw van Arnold Butengheest. *Daegs na S. Jacob.*

Or. P. A. Z.

12 *Augustus.* — Verklaring van graaf Willem over een verdrag tusschen den abt ter Does en de vrouw van Cattendijke. *Dingsdag na S. Laurens.*

Inv. du Semin. de Bruges, n°. 1578.

20 *Augustus.* — Graaf Willem belooft schadeloosstelling aan die van Dordrecht voor borgtocht wegens de uitrusting van oorlogsschepen, onder verbinding der tollen van Ammers en Niemandsvriend. *Woensdags na O. Vrouwendag in den oeghest.*

Or. Dordrecht.

24 *Augustus.* — Gift van land in Naaldwijk door Dirk van Rollant aan het convent van Egmond. *S. Bartholomeusdag.*

Or. R. A. E.

29 *Augustus.* — Gift van rente op Crayenburger- of Coudenhoverland aan het klooster van Egmond door Wouter van Egmond, ter memorie van zich zelven en zijnen broeder Nicolaas. *S. Jans Onthoofding.*

Or. R. A. E.

Augustus. — Borderel van kosten voor den krijgstocht tegen Vlaanderen.

Or. Rijssel (v. d. Bergh 107 vv.)

21 *September.* — Privilegie van stapelrecht aan Reimerswale. *Zondag na S. Lambert.*

Or. Bibl. der MS. v. Ned. Lettk. te Leiden. Privilegieboek van Reimerswale. f. 3. P. A. Z.

2 *October.* — Heer Jan van Beaumont vernieuwt het privilegie van graaf Willem III aan Reimerswale betreffende den marktdag. *Daegs na S. Bavo.*

Or. P. A. Z.

3 *October.* — Dideric van der Wale bewijst eene schuld van 200 ℔ aan den bisschop van Zuden op het land van Teilinghe. *'s Vridaghes na sente Bavendaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 187.

7 *October.* — Bevestiging van den pastoor van Stavenisse. *Feria III post Remigii.*

Or. O. M. U.

24 *October.* — Koning Lodewijk X belooft van graaf Willem geene hulde voor Zeeland te zullen eischen, als hij het graafschap Vlaanderen verkrijgt. *Vicesima quarta die Octobris.*

Dipl. Hannoniae. f. 161. Dipl. Hannonensia. f. 61. MS. Gerard.

27 *October.* — Philips van Santhorst, ridder, vergunt eenen verkoop van land te Zoeterwoude. *Op sente Symen Judasavont.*

Or. R. A. R.

8 *November.* — Graaf Willem verlijdt Barthoud Gerardsz van Assendelft met het schoutambacht, den vierden penning der vervallen en het vierde van het veer aldaar. *Saterdag voor S. Maertijnsdach.*

Reg. XVIII. f. 88 vrs.

17 *November*. — Heer Hendrik van Leeuwenberg geeft aan graaf Willem quitantie van voldane betaling wegens renteopdracht uit zijne allodiale goederen. *Feria secunda post festum b. Martini hyemalis.*

Reg. E. L. 40. f. 2.

22 *November*. — Stichting eener kapellanie in Westmunster te Middelburg op het S. Nicolaas altaar. *S. Clemensavond.*

Vid. P. A. Z. n°. 100.

1 *December*. — Vrouw Aleid van Putten en Strijen scheldt Boudijn van Dordrecht met zijne vrouw en kinderen alle verbanden jegens haar kwijt. *Des anderdaghes na S. Andriesdaghe.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 64. O. F. f. 17. vrs.

19 *December*. — Verpanding en borgstelling binnen Aelsmeer. *Des vridaghes voer sinte Thomasdaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 435 en 36.

21 *December*. — Huwelijksche voorwaarden tusschen Willem, zoon van Hoorne-Altena en Oede, dochter van Putten en Strijen. *Zondag voor Kersmis.*

Or. R. A. Alt.

22 *December*. — Koning Lodewijk X vergunt den uitvoer naar Holland en Zeeland, behalve van eetwaren. *Die vicesima secunda Decembris.*

Dipl. Hannoniae. f. 143. MS. Gérard.

Zonder dag. — Graaf Willem geeft Pieter van Leyden 100 gemeten in S. Maartensdijk, door C. van der Muden bedijkt, in erfleen.

Reg. E. L. 13. f. 55. P. A. Z.

1315—1316.

2 *Januari*. — Bertrad, bagijn, Willem Persoenresdochter, vermaakt de collatie der door haren broeder Hugo Bertradenzoon in de kerk van Haarlem gestichte kapellanie aan de kommanderij van S. Jan aldaar. *Crastino Circumcisionis.*

Or. Haarlem. Inv. 237.

2 *Januari*. — Dezelfde geeft daaraan haar deel van het Cruceland in den Poele tegen 3½ ℔ 'sjaars voor de armen. *Des naesten daghes na jaarsdachs.*

Cart. Orde v. S Jan P. A. U. n°. 899.

11 *Januari*. — Graaf Willem geeft in erfleen eene rente in den Zeevanck en Waerderbroek. *Zondag na Dertiendag.*

Reg. XVIII. f. 109.

13 *Januari*. — Guy, bisschop van Utrecht, en graaf Willem doen uitspraak tusschen den bisschop van Zuden en de abdis van Rijnsburg over de goederen van Claas Gode. *Des dinghesdaghes na Dertiendagh.*

Or. R. A. R.

14 *Januari.* — Graaf Willem beveelt den baljuwen en edelen den bisschop van Zuden bij te staan bij het inwinnen van des heiligen lands van overzee goed en renten. *Op sente Ponciaansdach.*

Vid. Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 425.

15 *Januari.* — Graaf Willem bekrachtigt de keuren, die te Haarlem door schout en schepenen en raad gemaakt zullen worden. *Donderdag na S. Ponciaan.*

Or. Haarlem. Inv. n°. 15.

16 *Januari.* — Overeenkomst tusschen Jan van Bergen en Hendrik van Diepenheim wegens de bezittingen te Sloten, Castricum en Limmen, bekrachtigd door graaf Willem. *Vrijdag na S. Ponciaan.*

Reg. E. L. 39. f. 21 vrs.

19 *Januari.* — Erfpacht in Eemkerk.

Cart. St. Petri Traj. kopie Burmann. p. 166.

21 *Januari.* — Graaf Willem geeft aan Jan van Bergen, zijnen knaap, in leen al het goed, waarop, na dood van Willem van Haarlem, heer Hendrik van Diepenheim, Symonszoon van Haarlem, zijn recht heeft afgestaan, uitgezonderd het deel van Katherina, Hendriks moeder. *Woensdag na S. Ponciaan.*

Or. R. A. G. Reg. E. L. 39. f. 21 vrs.

25 *Januari.* — Verdrag van «judices et universi in Horn» met «consules et habitantes in Harderwic». *In conversione b^ti Pauli.*

Or. Harderwijk. Gedrukt Kron. Hist. Gesch. 1858, bls. 322.

27 *Januari.* — Belofte van schadeloosstelling, door graaf Willem aan die van Dordrecht wegens borgtocht gegeven. *Des Dingsdags na S. Agnetendag.*

Or. Dordrecht.

30 *Januari.* — Johan van Bronchorst, proost van Oud-Munster, verlijdt heer Jan van Arkel met de heerlijkheid van Haastrecht. *Des vriedaghes nae sente Pauwelsdach in den afterwinter.* Jan van Arkel draagt het kapittel daartegen 110 morgen in Reynerscoep in het land van Arkel op en 50, die tot de bouwing op den Donck behoorden. 18 *Februari.* (*Des woensdaghes nae sente Valentijnsdach, die comt te halven sille.* Hij ontvangt vergunning, de pacht van Haastrecht in 5 jaar voor 1500 ℔ af te lossen. 2 *Maart.* (*Des naesten dingesdages na sente Mathiesdage*).

Or. O. M. U. N°. 2 ook Or. P. A. U.

1 *Februari.* — Opdracht door Willem Aerntz Uterwike en zijne vrouw van land te Riedwijk tot eene na hun dood te stichten kapellanie. *Op Onser vrouwenavont te lichtmisse.* Met verklaring daarover van Mr. Gerard, scolaster van Haarlem, van 21 *December* (*In sinte Thomasdach apostel*) 1321.

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 363 en 64.

6 *Februari.* — Gerard van Heemskerk schenkt de abdij van Egmond eene rente van 10 sch. tot dat hij de door zijne vrouw Ada vermaakte 5 ℔ zal betaald hebben. *Vrijdags na S. Agatha.*

Or. R. A. E.

11 *Februari.* — Koop eener rente te Haarlem. *Des Woensdaghes na sente Aechtendaghe.*

Cart. Orde v S. Jan. R. A. U. nº. 842.

12 *Februari.* — Jan, hertog van Brabant, en graaf Willem ontslaan elkander van de verbintenis van 12 *April* 1307. *Le douzieme jour de fevrier.*

Reg. d. l. Chambre des Comptes B. f. 57 vrs. et 58.

22 *Februari.* — Verkoop van erven en renten te Dordrecht door Aleid van Putten en Strijen. *Sondaghes voer sente Mathijsdach.*

Or. Dordrecht. Inv. 81.

28 *Februari.* — Erfpacht in Schalkwijk. *Sabbato p. fest. b. Matthiae ap.*

Or. P. A. U.

29 *Februari.* — De heer van Hoorne erkent 1000 ℔ zw. t. van de vrouw van Putten voor het huwelijksgoed hunner kinderen ontvangen te hebben. *Zondag na Grooten Vastenavond.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 41.

8, 9, 10 en 11 *Maart.* — Zeven brieven, rakende den koop der heerlijkheid van Mechelen en onderhoorigheden door graaf Willem van Floris Berthout op 10 *Maart*, voor 2300 ℔ 's jaars in goederen, waaronder voor 300 ℔ in Holland, onder borgtocht van den graaf van Loon. *Maandag, Dingsdag en Woensdag na reminiscere* en (nº. 7) *l'onzieme jour dou mois de Marche.*

Reg. E. L. nº. 80, 81, 82, 83, 85 en 86, en (nº. 7) Or. St. Lambert te Luik (Chart. nº. 50).

13 *Maart.* — Afstand van recht op land met huis en hofstede binnen Monster. *Des anderdaghes na sinte Gregorysdaghe.* NB. Waarschijnlijk 1315, geen hofstijl.

Cart Orde v. S. Jan. P. A. U. nº. 76.

17 *Maart.* — Overdracht van een hofje aan het Duitsche huis te Middelburg. *Des woensdaghes na sinte Gregorysdaghe in Marte.*

Arch. d. Duitsche Orde II, nº. 557.

19 *Maart.* — De heer en vrouw van Putten geven een nieuw land, genaamd den Eyfel bij Pernis, ten Zeeuwschen rechte te bedijken. *Vrijdag voor halfvasten.*

Reg. P. en S. m. h b. f. 58.

19 *Maart.* — Koop van de helft van Juncfrouw Trudencamp te Haarlem. *Des vridaghes na sinte Gheertrudedaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. nº. 881.

29 *Maart.* — Beslissing van graaf Willem tusschen den bisschop van Zuden en de abdis van Rijnsburg over de schade, die de abdis van Claes Goede heeft geleden. *Des manendaghes voor Palmendach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. nº. 190.

31 *Maart.* — Twee brieven van gewaring en borgtocht door heer Dirc Bokel aan den kommandeur van het Sint Janshuis te Haarlem wegens erve in Maesland, van zijnen broeder Florens in den Hage gekocht. *Des woensdaghes voer Palmendach.*

Idem, nº. 105 en 6.

31 *Maart.* — Willem Piel van Rotterdam draagt graaf Willem zijn huis en erve aldaar in heer Dirc Bokels ambacht op en ontvangt het in rechten leen. *Des Woensdags voer Palmensondach.* Nadat het afgebrand was, vergunt graaf Willem IV dit huis te verpachten. 15 *Augustus* (*Op onser vrouwendag Assumptio*) 1344.

Reg. XVIII. f. 28. E L. 32. f 35. Gedrukt Rott. Historiebl. blz. 32.

7 *April.* — Graaf Willem bevestigt koning Willems handvest over het sluisgeld te Sparendam. *Des Woensdags voer Paesdag.*

S. v. Leeuwen, Bat Illustr. 154.

1316.

16 *April.* — Graaf Willem geeft den kooplieden van Lubeck vrijdom van strandrecht en andere voorrechten. *feria sexta post Pascha domini.*

Or. Lubeck (Lub. Urkundenb. II, nº. 339). Reg. E. L. 40. f. 8 vrs.

18 *April.* — Graaf Willem draagt een cureit van Mariekerke voor. *Octaven van des Heeren Opstanding.*

Vid. P. A. Z.

20 *April.* — Graaf Willem verlijdt Groote Claes Ver Heylen Vrijen zoon met land tusschen het land van den Dimpele en Honger Coppaer-beghelersland in heer Daniels ambacht van de Merwede. *Dingsdags na beloken Paschen.*

Reg. XVIII. f. 46.

22 *April.* — Twee brieven, rakende den koop van Mechelen. *Donderdag na beloken Paschen*

Reg. E. L. 41. f. 84 en 87.

25 *April.* — Clare, abdis, en convent van Leeuwenhorst ontvangen 7 morgen bij Loosduinen van Ver Aleijt Scrivers en haren zoon heer Niclaes tegen levenslang vruchtgebruik, onder voorwaarden. *Des Zonnedages na beloken Paschen.*

Or. R. A. L.

1 *Mei.* — Graaf Willem verklaart heer Jans land van Arscot en zijn leen in Malland binnen zijn ambacht schotvrij. *Meydagh.*

Reg. E. L. 13. f. 65 vrs, E. L. 20. f. 52 vrs.

4 *Mei.* — Twee brieven, rakende den koop van Mechelen.

Reg. E. L. 41, n°. 88 en 90.

27 *Mei.* — Graaf Willem geeft den abt van Middelburg kwijting wegens saldo van rekening. *Donderdag voor Pinkster.*

Or. P. A. Z.

30 *Mei.* — Graaf Willem bevestigt de Duitsche heeren van Zantvorde in 't bezit van 50 gemeten in Buttinghe ambacht. *Up den Sinxendach.*

Arch. d. Duitsche Orde, n°. 555.

1 *Juni.* — Graaf Willem doet uitspraak over een geschil der monniken van Crabbendijke. *Dingsdag na Pinksterdag.*

Or. P. A. Z.

10 *Juni.* — Testament van Symon van Tetrode. *Des donnersdaghes na sinte Bonifaciusdaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 79.

16 *Juni.* — Otto van Heukelom, heer van Asperen, ontvangt van den heer van Voorne en Putten in erfleen 9 morgen in Dalem en een zesde der visscherijen van Ackoy. *Woensdag na S. Odulf.*

Reg. Voorne A. B. f. 22 vrs. en Voorne B. f. 134 vrs.

19 *Juni.* — Twee brieven, rakende de jaarlijksche rente, welke Hendrik van Leeuwenberg en Agnes, zijne vrouw, den graaf verschuldigd zijn wegens het leen, waarvoor zij hem manschap doen, welke rente gevestigd is op de inkomst te Dollendorp, Wimbode genaamd. *In die b. martyrum Gervasii et Prothasii.*

Reg. Copies tirées d'un registre, f. 40, E. L. 55. f. 3, E. L. 43. f. 28 vrs. Inv. des Chartes de Hainaut. f. 41 vrs (MS. Gérard).

20 *Juni.* — Verlenging van het bestand met Vlaanderen, onder voorwaarde, dat de vijandelijkheden ter zee Zondag na Magdalena weder mogen beginnen tot den volgenden Zaterdag en dat er dan algemeene stilstand van wapenen zal zijn. *Le XXme jour de jugnet.*

Kopie R. A. MS. de la Trésorerie de Hainaut.

24 *Juni.* — Graaf Willem beveelt Ricaud, den rentmeester van Holland, de burgers van Utrecht als voorheen langs de tollen te laten varen. *S. Jan Baptist te middezomer.*

Or. Utrecht. Gedrukt: Cod. Dipl. Hist. Gesch. I, n°. 36.

27 *Juni.* — Testament van Jacob, knape der Duitsche heeren. *Des Sondaghes na sente Jansdach te middezomer.*

Arch. der Duitsche Orde, n°. 556.

3 *Juli.* — Twee brieven van bevel tot bevestiging van pastoors te Meilofskerke en Mariekerke. *Zaterdag na S. Pieter en Paulus.*

Or. en Vid. P. A. Z.

6 *Juli.* — Graaf Willem doet uitspraak tusschen heer Barthout van Assendelft en de buren aldaar over de schouwen. *Dingsdag na sinte Pauwelsdagh.*

Reg. E. L. 39. f. 1. Gedrukt: Meylink, Hoogheemrdsch. v. Delfland, 25, n°. 127.

8 *Juli.* — Tractaat te Parijs tusschen Frankrijk en Vlaanderen, waarbij Frankrijk zich de beslissing der geschillen met Holland voorbehoudt. *Le witime jour de juliet.*

Kopie R. A. MS. de la Trésorerie de Hainaut.

2 *Augustus.* — Jan, heer van Arkel, verlijdt Gijsbert Bokel van den Vliete met land in Lopik. *Maandag na S. Pieter ingaande oogst.*

Reg. XVIII. f. 65.

6 *Augustus.* — Hendrik van Diepenheim belooft Jan van Bergen bijstand in zake de voorwaarden omtrent het goed van Willem van Haerlem in Bergambacht. *Vrijdag na S. Pieter in den oogst.*

Reg. E. L. 39. f. 22.

10 *Augustus.* — Nieuwe verlenging van het bestand met Vlaanderen voor zeven weken, zonder handelsvrijheid. *Le jour de S. Laurent.*

Kopie R. A. MS. de la Trésorerie de Hainaut.

13 *Augustus.* — Schenking van renten aan het klooster Leeuwenhorst. *Des Vridaghes voer onser Vrouwen Opvaert.*

Or. R. A. L.

29 *Augustus.* — Betaling eener borgstelling te Haarlem. *Up sente Jansdaghe te uutganghe oest.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 146.

30 *Augustus.* — Pacht van tienden in Schouwen. *In crastino decollationis bti Johannis Baptiste.*

Or. en Vid. S. Jan. Utrecht.

4 *October.* — Graaf Willem verlijdt zijnen panetier met renten. *Le lundi après le S. Remi.*

Reg. E. L. 12. f. 3. cap. Henegouwen.

8 *October* en 19 *November.* — Graaf Willem geeft de liverij zijner schildknapen aan twee personen. *Le witime jour dou mois d'Octembre en le vendredi devant le jour saint Clement.*

Reg. E. L. 38. f. 3.

13 *October.* — Verlenging van het bestand met Vlaanderen tot Allerheiligen des volgenden jaars. *Le treizieme jour dou mos d'Octember.*

Kopie R. A. MS. de la Trésorerie de Hainaut, Recueil de Flandres. f. 35, MS. Gérard.

19 *October*. — Graaf Reinoud van Gelre bekrachtigt het landrecht, genaamd eining, van Zalt-Bommel, met bepaling, dat Asperen daaronder niet begrepen is. *In crastino beati Lucae Evang.*
Gedrukt: Nijhoff, Gedenkw. I, n°. 167.

21 *November*. — Hendrik Willemsz. van Dubbelmonde verkoopt aan heer Jan van Almonde het goed en de rechten der kinderen van Boudijn van Dubbelmonde op de hoeve aan de Dussen te Muilkerk. *Zondag voor S. Caterinendag*. Verlij daarmede van Jan van der Dussen door heer Gerard van Hoorne-Altena. 21 *April* 1317. (*Donderdag na dat men singt in de kerke Misericordia*). Insgelijks met de tienden aan de Alm en eene smaltiende te Helloord. 3 *Augustus* 1317. (*Woensdag na S. Pieter ingaande Oogst*).
Reg. Oostervant II. f. 20 en 21.

30 *November*. -- Verlij met rente te Rijswijc. *Op S. Andriesdach.*
Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 217.

9 *December* of 26 *Maart* 1316/17. N°. 1. — Clare, abdis ter Lee, koopt 3 morgen land binnen den lagen Maessloot voor 22 ℔ Hsch. en verhuurt ze voor 3½ ℔ Friesch. *Des anderen daghes na onser Vrouwendagh verholen.*
Or. R. A. L.

N°. 2. — Bartould van Oijen, abt, en gemeen convent van Egmond beloven heer Willem, pastoor van Swaech, die hun zijne goederen heeft opgedragen, broederschap en jaargetijden onder zekere voorwaarden. *Des naesten daghes na onser Vrouwendaghe verholen.*
Cart. Egm. Registr. Lubberti, R. A. f. 24 vrs.

13 *December*. — Drie bullen van Paus Johannes XXII ter bevestiging van de rechten der abdij van Rijnsburg. *Id. Decembris.*
Or. R. A. R.

15 *December*. — Graaf Willem geeft Hendrik Willemsz. van Alblas de zijdewind aan de noordzijde van Ammers-Graveland tot Schonenberg. *Des Woensdags na S. Luciendag.*
Reg. XVIII. f. 45.

19 *December*. — Graaf Willem geeft Walraven van Othey de Polretienden, de tienden te Groote en Kleyne Rietvelt, te Tournoysvelt, te Oudelant en te Bredevelt in leen. *Zondags na sint Luciendag.*
Reg. E. L. 87. f. 2 vrs.

22 *December*. — Graaf Willem verpacht den wissel te Dordrecht aan eenige personen. *Mercredi devant le Noel.*
Reg. E. L. 12. C. Henegouwen. f. 5.

25 *December*. — Graaf Willem geeft heer Arnout van Groeneveld, ridder, het goed, tusschen der Mase en den Houte in Noord-Holland, den graaf aangekomen van heer Lambrecht, zoon van den Vriese. *Kersdag.*
Reg. E. L. 1. f. 1, E. L. 2. f. 1.

31 *December.* — Erfpacht in Outena. *In vigilia Circumcisionis Di.*
Or. O M. U.

1316. — Dirk, heer van Brederode, bepaalt het maken van een watergang van Rubroek af tot in de Grave.
Vermeld: R. A. N. D. f. 2078, n°. 8.

1316. — Verlij door graaf Willem in Blokland.
Reg. E. L. 1. f. 4.

1316. — Verlij van land en tienden op den Nieuwenveen.
Reg. E. L. 1. f. 4, E. L. 2. f. 5 vrs.

1316. — Verlij van eene rente uit den Hovendijk aan Florens van Jutfaes.
Reg. E. L. 1. f. 4.

1316—1317.

1 *Januari.* — Graaf Willem geeft een goed, hem van een dienstman aanbestorven, aan een ander zijner knapen. *Des zaterdaghes op den jaersdach.*
Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 421.

5 *Januari.* N°. 1. — Verlof tot weide in 's graven hout. *Dertienavond.*
Reg. E. L. 39. dubbel f. 1.

N°. 2. — Graaf Willem scheldt de kampen Tuter Vlienlant en die Rijke Camp, binnen Zoeterwoude, die voor eene kapellanie voor hem verkocht zijn, kwijt, met bepaling, waar en waarvoor die kapellanie verdiend moet worden. *In dertienden avont.*
Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 298.

8 *Januari.* — Graaf Willem bevestigt den verkoop van land aan den Rijndijk. *Saterdag na Dertiendag.*
Reg. E. L. 1. f. 2 vrs., E. L. 2. f. 3.

9 *Januari* N°. 1. — Idem in Tedingerbroek. *Zondag na Dertiendag.*
Reg. E. L. 1. f. 2, E. L. 2 f. 2.

N°. 2. — Graaf Willem doet uitspraak over het land Bloemenvenne, tusschen vrouw Geertruid van Alkemade en Dirk van den Hove. *Zondags na Dertiendagen.*
Reg. E. L. 1. f. 1 vrs., E. L. 2. f. 1 vrs.

N°. 3. — Graaf Willem bevestigt den verkoop van land op het hoofd en in Zeelandersland. *Zondag na Dertiendag.*
Reg. E. L. 1. f. 2.

N°. 4. — Vermaking van de helft van Hughe Dirkszoons leengoed in Benthuysen aan zijne vrouw Sophie, heer Woutersdr. van Haerlem. *Zondag na Dertiendag.*
Reg. E. L. 1. f. 2 en E. L. 2 vrs.

11 *Januari.* — Graaf Willem geeft eene rente te Haarlem, die leen was, in vrij eigen. *Des dinxendaghes na Dertiendag.*

Reg. E. L. 39. f. 1. Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. nº. 743.

12 *Januari.* — Graaf Willem bevestigt den lijftocht van 200 ℔ 's jaars, door Wouter van Egmond op de visscherij en tienden van Warmenhuyzen en Haringkarspel aan zijne vrouw gemaakt. *Woensdag na Dertiendag.*

Reg. E. L. 10. f. 1, E. L. 12. f. 1.

Nº. 2. — Graaf Willem geeft land in Wassenaer in vrij eigen. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 2, E. L. 2. f. 3 vrs.

13 *Januari.* — Nº. 1. Diderik, graaf van Kleef, beleent Jan, zoon van den heer van Heusden, met de volle heerlijkheid Heusden en al zijn goed aan deze zijde van de Maas. *Des Donresdaghes na Dertiendaghe.*

Nº. 2. — Insgelijks Gerard van Hoorne-Altena en Jan van den Elshout, ten behoeve van Jan vd. en de zuster des heeren van Cranendonck. *Idem.*

Beide: Or. R. A. Nederrijn.

Nº. 3. — Graaf Willem belooft Jan van Bergen schadeloos te houden van een borgtocht voor den heer van Putten jegens den lombard van Schiedam. *Idem.*

Reg. E.-L. 6. f. 1, E. L. 24. f. 1.

Nº. 4. — Graaf Willem beveelt den Kennemers hun gruit te Haarlem te halen. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 1.

14 *Januari.* — Graaf Willem geeft verkocht leenland in vrij eigen. *S. Ponsekijnsdag.*

Or. R. A. G.

15 *Januari.* — Nº. 1. Graaf Willem bepaalt hoe de rentmeester van Kennemerland en Vriesland eene schuld van 180 ℔ van Dieric van den Wale en de kinderen van der Wateringhe zal ontvangen. *Des Saterdaghes voer sente Agnietendage.*

Nº. 2. — Insgelijks omtrent de aflossing van eene van 200 ℔ van dezelfden jegens den bisschop van Zuden. *Des Zaterdaghes na S. Pontiaen.*

Reg. E. L. 1. f. 3, E. L. 2. f. 3 vrs, Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. nº. 184 en 185

18 *Januari* en 23 *Februari.* — Graaf Willem geeft rechten en vrijheden aan de lombarden van Zierikzee en Emelisse. *Le mardy devant le jour de saint Agnies.* en *In vigilia beati Matthie apostoli.*

Reg. E. L. 20. f. 6 en 1 vrs.

19 *Januari.* — Graaf Willem geeft land in Spadeland in vrij eigen. *Woensdagh voor S. Agnietendaghe.*

Reg. E. L. 6. f. 2, E. L. 24. f. 1 vrs.

20 *Januari.* — Graaf Willem geeft Barthoud van Assendelft en zijne vrouw Kateline Dirksd^r^. van den Wale en hunnen nakomelingen al het recht van vrije lieden. *Op S. Agnietenavond.*

Reg. E. L 39. f. 1.

21 *Januari.* — Schuldbekentenis wegens mombaarschap van Gijsbrecht en Aernout van IJsselstein. *S. Agnietendag.*

R. A. N. D. f. 2009, n°. 12.

22 *Januari.* — Graaf Willem verkoopt het ambacht ter Capellen en ter Nieuwerkerke als leen aan Jan van den Werve. *Zaterdag na sinte Agnietendag.*

Reg. E. L. 1. f. 4, E. L. 2. f. 5.

23 *Januari.*. — Nadere overeenkomst tusschen Hendrik van Diepenheim en Jan van Bergen. *Zondag na S. Agnietendag.*

Reg. E. L. 39. f. 22.

24 *Januari.* — Aanstelling van een klerk van den baljuw van Zuid-Holland door den graaf. *Maendag na sinte Agnietendag.*

Reg. E. L. 6. f. 2 vrs., E. L. 24. f. 2.

24 *Januari* en 1 *Februari* — De heer van Voorne beveelt Symon Doede Dirksz. half den lagen ban van het oude land van Westvoorne te bedrijven, uitgezonderd Goedereede, *S. Pauwelsavond i. d. w.*, en geeft hem verschillende renten, tienden, tollen en schot in leen. *Dingsdag na S. Pauwels.*

Reg. Voorne A. B. f. 5 en 54, B. f. 7 vrs. en 118 vrs., D. f. 63 vrs., Leenhove v. Voorne en Borselen. f. 26 vrs.

25 *Januari.* — Graaf Willem geeft Jan Westvalinck het recht om als poorter van Dordrecht buiten die stad te wonen. *Sinte Pauwelsdagh i. d. w.*

Reg. E. L. 6. f. 2 vrs., E. L. 24. f. 2.

27 *Januari.* — Verkoop van rente te Haarlem. *Des donresdaghes na sinte Pauwelsdaghe i. d. w.*

Cart. Orde van S. v. Jan. P. A. U. n°. 742.

29 *Januari.* — Verlij van rente aldaar. *Des saterdaghes nae sinte Pauwelsdaghe i. d. w.*

Idem n°. 267.

3 *Februari.* — Scheidsrechterlijke uitspraak tusschen het kapittel van S. Maria te Utrecht en de vrouw van Voorne over de tienden van 150 morgen tusschen Ooster- en Westernesse. *Des anderendaghes nae onser Vrouwendaghe te Lichtmisse.*

Liber Pilosus f. 72.

5 *Februari.* — Graaf Willem verlijdt eene woning en land te Woudrichem. *Zaterdag na onser Vrouwendag Lichtmis.*

Reg. E. L. 6. f. 2 vrs., E. L. 24. f. 2.

9 *Februari.* — Graaf Willem belooft het eerste openvallend schroodambacht te Dordrecht levenslang, bij vooroverlijden aan het oudste kind van den gebeneficiëerde. *Woensdag na onser Vrouwendagh ter Lichtmisse.*

Reg. E. L. 24. f. 48, E. L. 6. f. 59 vrs.

13 *Februari.* — Beatrys, abdis van Loosduinen, aanvaart goederen, door Jan Ommeloop geschonken, en belooft eene wijnrente na zijn dood. *In groten Vasten avonde.*

Or. R. A. Loosduinen.

14 *Februari.* — Afstand en huur van land te Haarlem, (*Des manendaghes voer vastelavent*) waar 8 *December* 1332 (*Des dingesdaghes na sente Niclaesdag*) eene rente op wordt gevestigd.

Or. R. A. L.

15 *Februari.* — Opdracht van land in den Hetskamp bij den Haag aan het klooster Loosduinen. *Des dinxendaghes na grote vastenavont.*

Or. R. A. Loosduinen.

26 *Februari.* — Graaf Willem verlijdt eene rente uit zijne tienden in Hazerswoude. *Zaterdag na S. Matthijs.*

Reg. E L. 1. f. 4, E. L. 2. f. 5 vrs.

2 *Maart.* — Graaf Willem geeft Willem Adamsz. van Cats verlof, om op des konings van Denemarken of des heeren van Roye's lieden te panden ter zake van geledene schade. *Woensdag na S. Matthijs.*

Reg. E. L. 18. f. 2 vrs., E. L. 20. f. 2.

7 *Maart.* — Graaf Willem verlijdt land te Oosterwijk in de heerschappij van Arkel. *Maendag voor S. Gregorisdag.*

Reg. E. L. 6. f. 2 vrs., E. L. 24. f. 2.

13 *Maart.* — Graaf Willem vergunt deken en kapittel van S. Cateline te Briel al hun goed in zijne landen weg te geven. *Zondag na sinte Gregoris.*

Reg. E. L. 13. f. 4. vrs, E. L. 20. f. 4.

16 *Maart.* — Symon Mone Dirk Flancen broeder staat al zijn goed aan den vice-kommandeur van S. Jan te Haarlem af, om door den bisschop van Zuden uit den ban verlost te worden, waarin hij nu menigvoud is. *Des Woensdaghes voer sinte Gheerdendaghe te midmaerte.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 895.

19 *Maart.* N°. 1. — Graaf Willem verlijdt landen met huis en hof in Sleeuwijk en in Uitwijk. *Zaterdags nae Midvasten.*

Twee brieven. Reg. E. L. 6. f. 3. E. L. 24. f. 2 en 2 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem geeft den bisschop van Zuden, als kommandeur van S. Jan te Utrecht en in Zeeland, eene werf en gracht bij den Boomgaard in Middelburg. *Zaterdag na S. Gregorius.*

Reg. E. L. 13. f. 5, E. L. 20. f 2 vrs.

N°. 3. — Graaf Willem doet uitspraak tusschen de erfgenamen van heer Jan van Scenghen, ridder, en diens dochter Maria, echtgenoote van Gillis Willemszoon van der Maelstede, over haar huwelijk. *Zaterdagh nae Midvasten.*

Reg. E. L. 13. f. 6 vrs., E. L. 20. f. 6.

21 Maart. — N°. 1. Graaf Willem stelt orde op het dijken van zijn land in Poortvliet. *S. Benedictusdagh.*

N°. 2. — Hij behoudt zich de beslissing voor, of zijn nieuw land in Priestersmeet met het oude land in Poortvliet gemeen moet worden in heevening gebracht. *Idem*

Reg. E. L. 13. f. 48 vrs., E. L. 20. f. 40.

N°. 3. — Bevel aan 's graven rentmeester van Kennemerland en Vriesland, tot betaling van eene rente aan den bisschop van Zuden, zoolang een in het S. Janshuis te Utrecht getreden burger van Stavoren leeft. *Maendag voor Palmenzondag.*

Reg. E L. 39. dubbel f. 1. vrs.

22 *Maart.* N°. 1. — Idem aan dien van Zeeland tot idem aan Jvr. Meyne van Montfoort. *Dingsdag voor Palmzondag.*

Reg. E. L. 13. f. 4 vrs., E. L. 20. f. 4.

N°. 2. — Graaf Willem verlijdt heer Aernout van Scenghen met de rente, die zijn vader Jan had bezeten, *Dinsdag na S. Geertruid*, welke deze, 4 *April* 1324/25 (*Witten Donderdag*), kwijtscheldt.

Reg. E. L. 13. f. 1 vrs. en 87 vrs., E. L. 20. f. 5 en 69 vrs.

Omstreeks 25 *Maart.* — Afstand van recht op land in Wateringen, dat tot aalmoes aan het klooster Mariënweerde is gegeven. *Circa annuntiationem beate Marie Virginis.*

Cart. v. Marienweerd, Belgisch R. A. Afschrift van den heer v. Lommel. S. J. f. 541.

30 *Maart.* — Graaf Willem bevestigdt koning Willems brief over de spuye en het sluisgeld te Sparendam. *Des Woensdachs voor Paesdach.*

Gedrukt: Handvesten v. Rijnland v. S. v. Leeuwen p. 3.

1317.

4 *April.* — Graaf Willem verlijdt den abt van Middelburg ten zijnen lijve met 24 gemeten in 's Heeren Allartskerke. *Maendags na Paeschen.*

Reg. E. L. 13. f. 6, E. L 20. f. 5 vrs.

5 *April.* N°. 1. — Graaf Willem geeft aan Philips van Zanthorst al het leen van zijn vader Philips en aan zijne vrouw een lijftocht. *Dinsdag na Paeschdag.*

N°. 2. — Idem verlijdt een huis en erf in den Hage. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 4 vrs, E. L. 2. f. 6.

6 *April.* — Graaf Willem oorkondt, dat zijne zuster, de vrouwe van der Veere, weduwe van heer Wolfaart van Borselen, zoolang zij voogdes over hare dochter Kateline blijft, 90 ℔ zw. t. zal betalen aan vrouw Beatrix, echtgenoot van Gerard van Heemskerck. *Woensdagh nae Paesdagh.* Met eene overeenkomst tusschen de vrouwe van der Veer en Huge Bakenz., wegens haar geschil met de vrouwe van Heemskerck.

Reg. E. L. 13. f. 6, E. L. 20. f. 5 vrs.

8 *April.* — Jan Bertoud, heer van Helmond, en Elizabeth van den Berghe, zijne vrouw, verzoeken het kapittel van Oud-Munster, dat zij Herdberen Florekensz., wien zij de visscherij in de Lek van Schoonhoven tot Oude Ammerskerk hebben gegeven, daarmede willen verlijden. *Des vridaghes na Paeschdach.*

Or. O. M. U.

12 *April.* — Heer Johan van Arkel verlijdt Herbaren Florensz., met het gerecht van Ammersgraveland, den ban, boete en thijns, en 2/3 der tienden. *Dingsdag na Paschen.* Dit verlij wordt 22 *Maart* 1321/22 (*Maendag na halfvasten*) aan diens zoon Arnoud van Liesveld bevestigd.

Reg. in Beieren. f. 159.

12 *April.* — Herbaren van den Berghe belooft graaf Willem zijn goed niet te zullen vervreemden, verzetten of bezwaren, eer hij 's graven pretensiën voldaan heeft. *Dingsdagh nae beloken Paschen.*

Reg. E. L. 24. f. 8 vrs., E. L. 6. f. 12.

Dit wordt door graaf Willem bevestigd. *Woensdag voor S. Margriet* (12 *Juli*) 1318.

Reg. E. L. 39. f. 22.

14 *April.* — Getuigenis omtrent hoorigheid aan de abdij van Egmond. *S. Tiburtiusdag.*

Or. R. A. E. (1)

15 *April.* — Graaf Willem bevestigt eene verbintenis van goed in Tiesselijnswaard. *Vrijdag na beloken Paschen.*

Reg. E. L. 6. f. 56 vrs., E. L. 24. f. 46 vrs.

18 *April.* — Afkoop van rente op eene nu betimmerde hofstede. *Des manendaghes na Tyburcii et Valentini.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. nº. 845.

15 *Mei.* — Jan Advocaet doet hulde aan den bisschop van Luik wegens de tienden van Raemsdonck. *Die dominica post festum S. Servatii.*

R. A. N. D. 1060, nº. 2.

16 *Mei.* — Verzoek van den heer van Voorne om tienden in der Nisse, in Sinoutskerke en Ser Allartskerke. *Maendag na S. Servaes.* Herhaald om een vijfde daarvan. 12 *April* (*Vrijdag na Quasimado*) 1331.

Reg. Voorne. D. f. 85 en vrs., Leenhove v. Voorne en Borselen. f. 52.

29 *Mei.* — Afkoop van rente te Haarlem. *Des zonnendaghes voer sinte Bonifaciusdaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. nº. 889.

16 *Juni.* — Verlij met rente te Akkooi. *Donderdag na S. Odulf.*

Reg. XVIII. f. 67 vrs.

(1) Een dergelijk stuk. *Zondag na Mariën Hemelvaert* (21 *Aug.*) 1323.

24 *Juni.* N°. 1. — Dirc Bokel doet den bisschop van Luik hulde voor de tienden te Donck tusschen Geertruidenberg en Waelwijck, die ten zijnen behoeve door den bisschop zijn terug geëischt van de bezitters. *In festo nativitatis S. Johannis.*

R. A. N. D. f. 1060, n°. 6 en 7. Nog zes brieven, waarvan vier zonder datum, over dezelfde tienden. Idem n°. 4 en 5.

N°. 2. — Graaf Willem en graaf Gerard van Gulik bepalen een huwelijk tusschen Johanna, 's graven dochter, met Willem, oudsten zoon van Gulik. *Le jour saint Jehan Baptist en mois de Juing.*

Lacomblet, Niederrh. Urk. III, n°. 861.

27 *Juni.* — Kwijtingsbrieven van erf- en maagzoen wegens doodslagen. *Maendag na S. Jansdag te midzomer.*

Reg. E. L. 13. f. 14 en vrs., E. L. 20. f. 91 vrs. en 92.

4 *Juli.* N°. 1. — Hendrik, abt, en convent van S. Paulus te Utrecht schelden Hendrik van Honthorst zijn leengoed in Linschoten in vrij eigen kwijt ten bevoeve van Sweder van Montfoort. *S. Martyn i. d. z.*

Or. R. A. (Montfoort).

N°. 2. — Overdracht der gruite te Woudrichem. *Maendag na S. Pieter en Paulus.*

Or. R. A. (Altena).

24 *Juli.* — Verlij van renten uit de tienden te Nieuwerkerke. *S. Jacobavond.*

Reg. E. L. 43. f. 53.

25 *Juli.* — Kwijtschelding van kooppenningen van land. *In sente Jacobsdagh.*

Or. R. A. R.

9 *Augustus.* — Graaf Willem belooft den te Bacharach gesloten landvrede te helpen onderhouden.

Ennen, Quellen z. Gesch. d. St. Köln. IV. n°. 51.

21 *Augustus.* — Verlij door den heer van Voorne te Velthuijzen. *Zondag nae onser Vrouwendagh te halfoichst.*

Reg. Voorne A. B. f. 8, B. f. 128 vrs.

6 *September*, 10 *September*, 23 *September* en 16 *October.* — Vier brieven over het pastoorschap van Petrus van Vlissingen te Oud Vlissingen. *Feria tertia post festum beati Egidii*, *Sabbato post Nativitatem b. Marie*, *Feria sexta post beati Mathei apostoli*, *Zondag na S. Victor.*

(3) Vid. en (1). Or. P. A. Z. p. 63, 64.

21 *September.* — Verlij met rente te Voorschoten. *Op S. Matheusdach Apostels.*

Reg. E. L. 43. f. 53.

8 *October.* — Paus Johannes XXII bevestigt de privilegiën van de abdij van Egmond. *VIII Id. Octobris.*

Or. R. A. E.

9 *October*. — Paus Johannes XXII beveelt den abt van S. Paulus en den deken der S. Pieterskerk te Middelburg de abdij van Middelburg te herstellen in het bezit der van haar vervreemde goederen. Herhaald. 1 *November* 1320.

Batavia Sacra, Zeeuwsche Oudheden, I, blz. 52.

10 *October*. N°. 1. — Dirck, heer van Brederode, en Alveraed, vrouwe van Coudekerke, zijne zuster, geven land te Leiderdorp en Coudekerke tot eene kapellanie in het S. Janshuis te Haarlem. *Op sinte Victorsdaghe*.

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 295.

N°. 2. — Graaf Willem geeft 1°. vergunning tot verkoop in vrij eigen van een land en woning te Schelluinen, 2°. tot overdracht van een land, 3°. verlijdt het smaltiendeken te Weesp. *S. Victorsdag*.

Drie brieven. E. L. 1. f. 5 en 4 vrs., E. L. 2. f. 6. vrs., E. L. 6. cap. Amst. f. 1, E. L. 31. f. 1.

20 *October*. — Paus Johannes XXII en 8 bisschoppen verleenen 40 dagen indulgentie aan die het hospitaal van S. Adalbert bezoeken.

Or. R. A. E.

30 *October*. N°. 1. — Graaf Robert, zoon van Vlaanderen, en graaf Gerhard van Gulik beloven verlenging van den wapenstilstand, tusschen Vlaanderen en Holland te Bergen tot Zondag na S. Maarten. *Le Dimence apres le feste S. Symon et Jude appostles*.

Kopie R. A. MS. d. l. Trésorerie de Hainaut; St. Genois, Mon. Anc. 201.

N°. 2. — Verlij door den heer van Voorne te Breijskerke. *Zondag voor Allerheiligen*.

Reg. Voorne. B. f. 137. vrs.

7 *November*. — Philips, koning van Frankrijk, schrijft aan graaf Willem, dat hij en de graaf en steden van Vlaanderen de bemiddeling van den Paus hebben ingeroepen en hij dus ook voor Holland het bestand tot Paschen e. k. heeft verlengd. *Le septime jour de Novembre*.

Kopie R. A. MS. de la Trés. d. Hainaut. S. Geno's, Mon. Anc. 201.

9 *December* of 26 *Maart* 1317/18. — Schenking door Willem, paap van Zwaag, van goederen aan de abdij van Egmond, onder zekere voorwaarden, aanvaard door abt Bartoud van Oijen. Met zijn testament. *Des naesten daghes na onser Vrouwendage verholen*.

Or. R. A. E. (3 brieven).

29 *December*. — Johan, heer van Aemstelle, geeft aan Arnoud, heer van IJsselstein, het gericht en de tienden van Benscoep en Polsbroek in leen. *Den XVIIen dagh na S. Luciendagh*.

R. A. N. D. f. 1963, n°. 2.

Zonder datum. — Notitie van de punten, die in aanmerking moeten komen op de dagvaart, op S. Valentijnsdag e. k. te Oudewater te houden.

Reg. Memoriale B. G. f. 25 vrs.

1317. — Graaf Willem verlijdt Dirk Loef van Kleef, graaf van Helkenrode, met 300 ℔ zw. t. uit den tol te Ammers.

Reg. E. L. 6. f. 3.

1317. — Graaf Willem verlijdt een hem aanbestorven stuk land in 's Gravensloot.

Reg. E. L. 37. f. 1.

1317. — De heer van Voorne geeft 4½ hofstede met den dijk en het schoor te Arnemuyde in manlijk en vrouwelijk erfleen.

Reg. Voorne. A. B. f. 58 vrs

1317—1318.

2 *Januari.* — Schenking van land in Noertigherban en in Ver Badeloghenvenne. *Des anderen daghes na jaersdach.*

Or. R. A. L.

12 *Januari.* N°. 1. — Overeenkomst voor den heer van Voorne, als burggraaf van Zeeland, over de verdeeling der ambachten Oost-Zubburgh en Welsinghe. *Donderdag na Dertiendag.*

Or. P. A. Z. n°. 70.

N°. 2. — Verlij door den heer van Voorne in Veechoek. *Donderdag na Dertiendag.*

Reg. XVIII. f. 23. vrs.

14 *Januari.* — Graaf Willem schenkt den rentmeester van Kennemerland het land te Helsghest in bruikleen voor de schuld van Dirk van den Wale en de kinderen van de Wateringhe. *Des Saterdaghes voer sente Agnietendage.*

Reg. E. L. 2. f. 3.

19 *Januari.* — De heer van Voorne verlijdt Moude Symonsz. van Coudekerke in erfleen met zijn steenhuis. *Donderdag na S. Pontiaen.*

Reg. Voorne. A. B. f. 31. B. f. 140.

11 *Februri.* — Jan Persijn geeft het zesde van «Herger merst tienden» aan den zoon van Ver Aechte van Alkmaar. *Zaterdags nae sinte Agnietendag.*

Reg. XVIII. f 81 vrs.

15 *Februari.* — De rentmeester van Zeeland e. a. doen uitspraak over het aandeel van den abt van Middelburg in de ambachten van 's Heer Alardskerke. *Daegs na S. Valentijn.*

Cart. Middb. Abdij. f. 44. P. A. Z.

17 *Februari.* — De heer van Voorne, als burggraaf van Zeeland, beveelt eene kaveling tusschen de goederen van den abt van Middelburg en anderen te Oostkapelle· *Dingsdag na S. Pontiaen.*

Idem.

2 *Maart.* — Graaf Willem bevestigt den vrijdom der heeren van S. Jan te Kerckwerve op Walcheren en vergunt aan het klooster van Hemelspoort in Zeeland van de orde der Benedictijnen, zich te doen opnemen in de orde van S. Jan van Jerusalem.

Or. Middelburg. (Inv. 7) en P. A. U. Reg. E. L. 13. P. A. Z. f. 3.

1318.

30 *April* — Schuldbekentenis van graaf Willem jegens den graaf van Hereford en Essex. *Lendemain du jour des grandes Paques.*

Reg. E. L. 12. Cap. Henegouwen. f. 14 en 15. E. L. 38. f. 11.

4 *Mei.* — Graaf Willem belooft als advocatus provincialis terre inferioris, (landfriedenvogt), alles te zullen goedkeuren, wat zijn broeder Johan van Beaumont met de burgers van Keulen zal hebben gedaan bij de belegering van het roofslot Bruyle (Brühl). *Crastino inventionis Sancte Crucis.*

Ennen, Quellen zur Gesch. d. St. Köln. IV. n°. 59.

18 *Mei* en 30 *Juli.* — Willem Aelbrechtszoon van Ockenbergh geeft aan zijnen neef Kerstant Kerstantszoon land in Ketelambacht en in Maasland, niet te vervreemden dan met goedkeuring der regeering van Delft, onder bepalingen over zijne voogdij. *Des Donredaghes na sente Servaesdagh* en *Des sonnendaghes na zente Jacobsdaghe.*

Or. R. A. R.

18 *Mei.* — Graaf Willem verlijdt Robbrecht van Dronge met zijn huis en land te Eten. *Donderdags na S. Servaesdaghe.*

Reg. E. L. 6. f. 15, E. L. 24. f. 10 vrs.

28 *Mei.* — Graaf Willem handhaaft de rente van 200 ℔ op het land Elsgheest voor den bisschop van Zuden en Willem Veren Baertenz. *Des zonnedaghes voor Ascensiendach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 189.

15 *Juni.* — De bisschop van Zuden maakt bepalingen omtrent de rente en bruikware van het goed van Haselaen Jans dochter van Zaenden, dat deze in zijn geheel aan den graaf ten behoeve van het Sint Janshuis te Haarlem heeft opgedragen. *Des Donnersdaghes na S. Odulfsdaghe.*

Cart. Orde. v. S. Jan. P. A. U. n°. 266 en 663.

22 *Juni* — Graaf Willem geeft de stad Mechelen, hem door bisschop Adolf van Luik verpand, terug. *Le joedy devant la feste S. Jean Baptiste.*

Or. S. Lambert à Liège, n°. 526.

3 *Juli.* — Graaf Willem verkoopt de visscherij van Leckmonde, van Lekkerkerk zuidwaarts tot Bolnesserslote en opwaarts naar Dordrecht tot Waelmonde, in vrij eigen. *Dingsdag na sinte Pieter en sinte Pauwelsdaghe.*

Reg. E. L. 24. f. 68.

8 *Juli.* N°. 1. — De abt van S. Paulus verlijdt tienden in Biggenkerke op de abdij van Middelburg ten name van den kanunnik Willem van Noordijc. *Sabbato p. transl. b. Martini.*

Or. P. A. Z. n°. 71.

N°. 2. — Bisschop Frederik van Utrecht vergunt den poorters van Zierikzee, in geld- en alle andere zaken, die leeken betreffen, uitsluitend te staan onder de rechtsmacht van den provisoer van de Schelde. *Sabbato p. octavas Petri et Pauli ap.*

Or. Zierikzee.

22 *Juli.* — Borgstelling van graaf Willem en eenige Hollandsche heeren voor een in Braband gevangen edelman. *Le jour de la Magdelaine par un samedi.*

Reg. E. L. 38. f. 8.

5 *Augustus.* — Graaf Willem geeft Jan van Bergen al het leen, dat Willem van Haerlem had. *Sabbato ante Laurentii.*

Reg. E. L. 39. f. 1 vrs. en 21 vrs. Gedr.: Meylink. Hoogheemrdsch. v. Delfland. 180.

3 *September.* — Graaf Willem doet bij rade van leen- en dienstmannen en van schepenen der steden van Gelre uitspraak tusschen graaf Reinold en diens zoon. *Des Sonnendachs na sent Gijelisdach.*

Gedr.: Nijhoff, Gedenkw. 1, 181.

5 *September.* — Graaf Willem verlijdt de vrouw van heer Gijsbrecht van IJsselstein met al het haar tot lijftocht gemaakte goed. *Dinsdags na S. Gillis.*

R. A. N. D. f. 1962, n°. 23.

24 *September.* — Heer Aelbert Taerninc, kapellaan in de kerk van Nortich, en zijne zuster Agnes schenken eene rente aan het klooster Leeuwenhorst. *Dominica p. bti Mathei ap. et evang.*

Or. R. A. L.

21 *October.* — Vermaking van land in Bolgerije en Outena. *Op der Elfduizend Maegdendag.*

Or. P. A. U.

3 *November.* — Louwe Arent Immensz. en vrouw ontvangen hun goed van abdis en convent van Rijnsburg terug op voorwaarde van aan geen godshuis iets te zullen schenken, zonder hun goedvinden. *Des vridaghes na Alrezielendaghe.*

Or. R. A. R.

4 *November.* — Willem, rector van Stavenisse, doet afstand van zijne kerk ten voordeele van Wisse Jansz. *In die Vitalis et Agricolae.*

Or. O. M. U.

20 *December.* — Jan van Bergen doet een verlij ten onversterflijk leen te Langevelt. *Des Woensdaghes voor Kersdach.*

Reg. XVIII. f. 85.

1318. — De Roomschkoning Lodewijk belooft graaf Willem 52000 ℔ kl. t. te zullen betalen.

MS. Gérard, Chambre des Comptes.

1318—1319.

12 *Januari* — Graaf Willem bevestigt Nicolaus, abt van Middelburg, en zijn convent in 't bezit van verschillende tienden in Zoetellinkerke en Wissekerke. *Vrijdag na Epiphaniam Di.*

Or. P. A. Z.

13 *Februari.* — De heer van Voorne geeft Ver Pellen en haren kinderen het hoekambacht van de heerschappij van Voorne voor 3 ℔ 's jaars met verbod aan anderen om hoeken te verkoopen op 3 ℔ boete. *Op sinte Valentijnsavond.*

Reg. Voorne A. B. f. 7 en 53, B. f. 5 en 12 vrs.

18 *Maart.* — Graaf Willem verlijdt rente uit de inkomsten van den baljuw van Medemblik. *Zondag op Midvasten.*

Reg. E. L. 10, f. 4 vrs., E. L. 12. f. 4. XVIII. f. 95.

24 *Maart.* — Graaf Willem geeft land in Hr. Engebrechtsbroek in Westvoorne in erfpacht. *Zaterdag na S. Geertruidendag.*

Reg. E. L. 13. f. 43. XVIII. f. 29.

26 *Maart* en andere dagen. — Vier brieven over de pastoorsbenoeming te Coudewerve in Zeeland. *In crastino Annunciationis be Virginis.*

Vid. O. M. U.

1 *April.* — Graaf Robert van Vlaanderen vermaant Florens van Borselen en zijne vrienden zijne rechten in Holland en Zeeland te handhaven, onder belofte van schadeloosstelling.

Or. Rijssel (v. d. Bergh I, 125).

1319.

21 *April.* — Graaf Willem geeft eene levenslange rente in Besoyen. *Zaterdag na beloken Paschen*, waarop hij, 16 *Maart* 1324/25, (*Zaterdag voor Midvasten*) een lijftocht bevestigt.

Reg. E. L. 6. f. 41 vrs. en 40 vrs, E. L. 24. f. 33 en 32 vrs.

25 *April.* — Graaf Willem geeft heer Jan van Beaumont de renten van Poortvliet, uitgenomen het ambacht. *Op S. Marcusdagh.*

Or. R. A. G.

26 *April.* N°. 1. — Willem Aelbrechtsz. van Ockenbergh schenkt zijnen neef Kerstant land en rente in Ketelambacht. *Des donresdaghes na sinte Marcus evangelistendaghe.*

Or. R. A. R.

N°. 2. — De heer van Voorne verlijdt de zonen van Jvr. Lisebet Willems dochter van der Nijssen met tienden in der Nijssen, Zinoutskerke en 's heren Abbenkerke. *Donderdag nae S. Marcusdagh Evangelisten.*

Reg. Voorne A. B. f. 60, B. f. 20 vrs.

28 *April.* (1). — Testament van Elisabeth, heer Henrics dochter van Heemskerck, echtgenoot van heer Niclaas. *Saterdachs voor Mijedach.*

Reg. XVIII. f. 88.

10 *Mei.* — Uitspraak van Hughe Mensenzoon, monnik te Egmond, tusschen de abdis van Rijnsburg en Bartelmeus uter Wike. *Des donresdaghes voer Ascensien.*

Or. R. A. R.

15 *Mei.* — Graaf Willem verlijdt Roelof den Rover van Montfoort met het Hueland aan de Linschoten en land aldaar om een steenen huis op te zetten. *Feria tertia ante Ascensionem Di.* Uitgebreid 20 *Maart* 1325/26.

Reg. E. L. 11. f. 4, E. L. 37. f. 9.

25 *Mei.* — Graaf Willem verlijdt renten, gevestigd op 's graven haymannen in Walcheren. *Vrijdags voor Sinxchen.*

Reg. E. L. 13. f. 17, E. L. 20. f. 25.

4 *Juni.* — Graaf Willem legt de advocatie (voogdambt) van den gemeenen landvrede aan den Nederrijn tegen S. Jan Baptist e. k. neder, met belofte, dien vrede overigens te zullen helpen handhaven. *In crastino Trinitatis.*

Ennen, Quellen zur Gesch. d. St. Köln. IV, n°. 83.

18 *Juni.* — Graaf Willem geeft Geertruyd, vrouw van Arnoud van Heukelom, al het ambacht, dat heer Willem van Wifvliet in Tiesselijnswaard had. *Maendags voor sinte Jansdagh middezomer.* Hij verlijdt er Arnoud zelven mede. 27 *Juli* (*Maendag nae sinte Jacobsdaghe.*) 1327.

Reg. E. L. 6. f. 6 vrs. en 57, E. L. 24. f. 4 vrs. en 46 vrs.

22 *Juni.* N°. 1. — Graaf Willem herroept de tolvrijheid der kooplieden van Oostland. *Vrijdags voor sinte Jansdagh te midzomer.*

Reg. Tollen, f. 8 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem geeft Voppen Besemaer, zijnen knape, in leen de Kerkeoord in het ambacht van Tollensen, dijkvrij, tiendvrij en watergangvrij. *Vrijdagh voor sinte Jansdaghe midzomer.*

Reg. Liber IV. Aelbrecht, f. 58 vrs. en 152 vrs. XVIII. f. 61.

N°. 3. — Graaf Willem verlijdt Harparen Flerkenszoon met zijn huis te Liesvelt en « 't werf, daar 't op staet » te Gelkenesse. *Vrijdags voor sinte Jansdagh te middezomer.*

Reg. E. L. 11. f. 1 vrs., E. L. 3. f. 1 vrs. In Beijeren, f. 158.

(1) Vgl. 28 November 1311. In het register staat, kenlijk foutief, *twalef houdert ende negenthien.* Het juiste jaar is niet op te geven. Het geheele stuk komt verdacht voor.

5 *Juli.* — Frederik, bisschop van Utrecht, bevestigt de fundatie van drie altaren door heer Gijsbrecht van IJsselstein in de kerk aldaar. *Donderdag na S. Pieter en Pauwels.* Hetzelfde wordt *op den tienden dag voor S. Agnietendag* 1320 (11 *Januari* 1321) door deken en kapittel van S. Maria te Utrecht gedaan.

R. A. N. D. f. 2010, n°. 14.

22 *Juli.* — Verklaring van Jan van der Maelstede omtrent de leenroerigheid der poort van Heusden aan graaf Floris. *Zondag voor S. Jacob.*

Or. R. A. Heusden.

24 *Juli.* — Graaf Willem beveelt allen, die vrienden waren van Claes van Baersdorp, toen hij zijn lijf en goed den graaf verbeurd had, met hem de schuld te gelden, waarvoor hij met den graaf verdingd was. *Dingsdag na sinte Marien Magdalenendaghe.*

Reg. E. L. 20. f. 32.

30 *Juli.* — De heer van Voorne verlijdt Ver Belie, Willems vrouw van Wendelnesse, met al de visscherijen van Dordrechtsmonde tot de Waal. *Maendag na S. Jacobsdagh.*

Reg. Voorne A. B. f. 8, B. f. 128 vrs.

9 *Augustus.* — Erfpachtscontract van Henrik, deken, en kapittel van S. Pieter te Utrecht met Beatrys, vrouwe van Putten en Strijen, omtrent de tienden te Almsvoet. *Daags voor S. Laurens* en *In vigilia Laurentii.*

Twee brieven. Or. R. A. P. en S. en S. Pieter U. Reg. P. en S. m. h. b. f. 88.

12 *Augustus.* — Graaf Willem belooft den zoen van Otto van Buren met den voogd van Stralen te handhaven. *Zondagh nae S. Laurensdagh.*

Reg. E. L. 30. f. 3 vrs.

14 *Augustus.* — Graaf Willem verlijdt Herbaren Gerritsz. van Giessen met land aldaar. *Op onser Vrouwen avond te midden oogst.*

Reg. E. L. 6. f. 9 vrs., E. L. 24. f. 6 vrs.

11 *September.* — Vier brieven van verkoop ten vrij eigen door graaf Willem van land in het ambacht van Leiderdorp. *Dingsdag na onser Vrouwendag in September.*

Reg. E. L. 1. f. 7, E. L. 2. f. 9.

12 *September.* — Koning Eduard II van Engeland geeft vrijgeleide aan de Hollandsche gezanten, die de wederzijdsche schade zullen vereffenen. *Die duodecima mensis Septembris.*

Reg. E. L. 40. f. 15.

13 *September.* N°. 1. — Twee brieven betreffende de overdracht van den molen en het recht van den wind te 's Gravezande door heer Gherard Tidemansz. aan graaf Willem en door dezen aan die van 'sGravezande. *Feria V^{a} post festum Nativitatis b^{e} Mariae.*

Reg. E. L. 1. f. 8 vrs. en 9, E. L. 2. f. 10 vrs., Voorne B. f. 54 vrs. Twee andere brieven hierover staan bij v. Mieris, II, 217.

N°. 2. — Verlij te Rijswijk. *Idem.*

N°. 3 en 4. Twee giften in vrij eigen te 's Gravezande en bij Roedenburg en Zoeterwoude. *Donderdag na onser Vrouwendag in September.*

Drie-brieven. Reg. E. L. 1. f. 8. N°. 3 ook E. L. 2. f. 9 en Liber IV. Aelbrecht f. 163 vs

15 *September.* — Graaf Willem verlijdt Jacob den Scriver met al zijns vaders goed in Amstelland, op voorwaarde van 's graven vijanden niet te zullen dienen of helpen. *Zaterdag voor S. Lambrecht.*

Reg. E L. 39. f. 1. Vgl. v. Mieris, II, 256.

21 *September.* — Graaf Willem geeft een brief betrekkelijk Poortvliet. *S. Mattheusdag.*

Inv. MS. des Titres de Hainaut à Mons. R. A. Layette. F. F. n°. 12.

27 *September.* — Graaf Willem bevestigt brieven van lombarden op abt en convent van S. Pieter te Gent. *Jeudi après le saint Mathieu.*

Reg. E. L. 38. f. 10 vs.

4 *October.* — Belofte van opdracht van goed te Monster aan graaf Willem. *Feria quinta post Remigii.*

Reg. E. L. 6. f. 6 vs., E. L. 24. f. 4 vs.

8 *October.* — Graaf Willem schenkt eene rente aan den klerk der stede van Dordrecht. *Maendagh na S. Bavendag.*

Reg. E. L 6. f. 6, E. L. 24. f. 4 vs.

11 *October* en 13 *November.* — Paus Johannes XXII bevestigt de privilegiën van Leeuwenhorst en beveelt den cantor der kerk van Antwerpen alle aan het klooster vervreemde goederen terug te doen geven en het te beschermen. *V. Idus Octobris, Idibus Novembris.*

Drie bullen. Or. R. A. L.

16 *October.* — Graaf Willem verkoopt aan de goede luiden van Almonde en Dubbelmonde zijne overmate dijkvrij. *Feria tertia post Dionisii.* Herhaald *Donderdag na S. Jacob* (26 *Juli*) 1324.

Reg. E. L. 24. f. 5 vs. en 51, E. L. 6. f. 63.

18 *October.* — Schuldbekentenis van graaf Willem aan een Lubecker wegens in Zierikzee tijdens den oorlog aanwezige goederen. *Feria V^a in die b^i Lucae Ev.*

Reg. E. L. 40. f. 1.

27 *October.* N°. 1. — Graaf Willem schenkt eene rente in Waerderbroek. *In vigilia Simonis et Judae ap.*

Reg. E. L. 39. f, 1 vs.

N°. 2. — Afstand van tienden te Mariekerke aan den abt van Middelburg. *S. Simon en Judenavond.*

Cart. Middb. Abdij P. A. Z. f. 25.

28 *October*. — Arnout van Aemstel, ridder, geeft aan die van Julfaes, in 't gericht van Bosingem, een watergang naar den IJssel *Symon en Juda.*

Vermeld R. A. N. D. f. 2078, n°. 9.

31 *Ooctober*. — Graaf Willem laat aan Simon van Teylingen het vrij en eigen bezit van 22 morgen te Vloeten (?), hem van zijne moeder aangekomen. *In vigilia Omnium Sanctorum.*

Reg. E. L. 11. f. 2.

2 *November*. — Twee verlijen door Graaf Willem te Herwijnen. *In Allerzielendaghe.*

Reg. E. L. 43. f. 87, E. L. 30. f. 6.

3 *November*. — Een idem te Brakel. *Sabbatto post Omnium Sanctorum.* Vergroot *Maendag na S. Marcus* (26 *April*) 1333.

Reg. E. L. 30. f. 6 en 12, E. L. 43. f. 87 en 90, E. L. 5. f. 75.

Na 11 *November*. — Rekening over de betaling der schuld van Dirk van den Wale en de kinderen van de Wateringhe aan het S. Janshuis te Haarlem. *Na sinte Martijnsmisse in den winter.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 168.

13 *November*. — Graaf Willem geeft het lombaerdenhuis te Oudewater te bewonen. *Feria IIIª p. Martini hyemalis.* Herhaald *Zondags voor S. Mertijn i. d. w.* (7 *November*) 1333.

Reg. E. L. 37. f. 1 vrs., E. L. I. f. 101 vrs., E. L 2. f. 84 vrs.

18 *November*. — Heer Gijsbrecht van IJsselstein en zijne nicht Lijsbeth Arnoutsdr. van Aemstel vertijen ten behoeve des heeren van IJsselstein al het goed, haar van haren vader aangekomen. *Sonnedaegs na S. Maerten i. d. w.*

R. A. N. D. f. 2009, n°. 1.

23 *November*. — Jacob, bisschop van Zuden, en convent van Sint Janshuis te Utrecht verbinden, bij wanbetaling van zekere rente, de broeders van het S. Janshuis te Haarlem daarvoor. *In die bti Clementis*

Vid. Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 151.

29 *November* — Jacobus, proost en aartsdiaken van S. Jan te Utrecht, benoemt heer Herman van Renen, volgens het oud, in 't laatst nagelaten gebruik, tot vicarius perpetuus der kerk van Naarden. *In vigilia bti Andree ap.*

Vid. S. Jan. U.

3 *December*. — Betaling eener kleedermakersrekening door graaf Willem aan Willem Wantsnider. *In vigilia Barbare.*

Reg. E. L. 6. f. 9 vrs., E. L. 24. f. 6 vrs.

5 *December*. — Graaf Willem neemt eene schuld, rakende het land genaamd de Heijffele, dat gedijkt is aan Riederwaard, aan zich. *Op S. Nicolaesavonde.*

Reg. E. L. 6. f. 9, E. L. 24. f. 6.

12 *December*. — Assignatie van memoriegelden, voor bisschop Guy aan de vijf kerken van Utrecht. *In vigilia Luciae.*

Reg. E. L. 1. f. 13.

14 *December* N°. 1. — Graaf Willem verlijdt heer Dirk van Groenenouwen ten behoeve van diens vrouw Alverade met de vrije hoeve in de Heernesse op het Woudt bij Delft, het goed van Mierlaar genaamd, den graaf opgedragen door heer Jacob van Mierlaer. *Vrijdag na S. Luciendag.*

N°. 2. — Deze laatste belooft den graaf 200 ℔ tourn. als leen op te dragen. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 9 en 9 vrs., E. L. 2. f. 10 vrs.

17 *December* N°. 1. — Huwelijksvoorwaarden tusschen Steven van der Weyde en Liesbeth heer Bonsaerdsdr., 's graven nicht, welke van dezen een lijftocht van 80 ℔ zw. t. ontvangt. *Maendag na S. Lucie.*

2 brieven. Or. R. A. G. Reg. E. L. 37. f. 4.

N°. 2. — Klaes Kervinck van Reymerswaele, ridder, bekent, vóór zijn huwelijk, aan zijne vrouw Margriete een aantal tienden in Zeeland in duwarie te hebben gemaakt. *Maendag voor S. Thomas.*

Reg. E. L. 13. f. 29, E L. 20. f. 26 vrs.

1319. — Verschillende giften van schotvrijheid door den graaf.

Reg. E. L. 1. f. 7 vrs., E. L. 2. f. 9.

1319 (vermoedelijk). — Aanteekening van de leengoederen van Wouter van Egmond.

Reg. E. L. 39. f. 2.

Na 1319. — Graaf Willem doet uitsprrak tusschen heer Herbaren van Riede c. s. en die van Schoonhoven wegens alle doodslagen, twist en schade, die er tusschen hen waren geweest.

Reg. E. L. 6. f. 6 vrs, E. L. 24. f. 4 vrs.

1319—1320.

2 *Februari*. — Graaf Willem verlijdt land in het groote Rietveld. *Op onser Vrouwendaghe te Lichtmiss.*

Reg. E. L. 37. f. 1 vrs., XVIII. f. 45 vrs.

5 *Februari*. — Graaf Willem schenkt Diderik van Zaenden vergiffenis en geeft hem zijn goed terug. *Op S. Aegtendaghe.*

Reg. E. L. 39. f. 1 vrs.

5 *Februari* en 17 *September*. — Graaf Willem verlijdt IJsbrand Odgiersz. in Rijswijk. *Dingsdag op S. Aechtendag* en *S. Lambrechtsdag.*

Reg. E. L. 1. f 10 en 18, E. L. 2. f. 11 en 16 vrs.

4 *Maart.* — Meting van den Westvrieschen dijk. *Dingsdag voor Midvasten.*

Reg. E. L. 10 f. 11 vrs. en 12.

4 of 11 *Maart.* — Graaf Willem verlijdt Henrik, heer Dirksz. Uyttenketel met land in het nieuwland Drussatenland, in het ambacht van Schie. *Dingsdag na Oculi of Midvasten.*

Reg. E L 1. f. 10; Liber IV. Aelbrecht, f. 97.

12 *Maart.* — Het kapittel van S. Maria geeft heer Jan van Beaumont de gerichten van Lopik en Zevender met de tienden en tijnsen voor 300 ℔ 's jaars levenslang in pacht, onder tepandstelling zijner steden Gouda en Schoonhoven. *Op S. Gregoriusdaghe.*

Liber Pilosus f. 122. Contrabrief Or. S. Maria. U.

25 *Maart.* — Het kapittel van S. Maria verpacht aan heer Arnout van IJsselstein voor 30 ℔ 's jaars levenslang het gericht van Camerik en Segvelt met tienden en tijnsen. *Des Dingsdaghes na Palmendaghe.*

Liber Pilosus f. 98.

1320.

6 *April.* — Afstand van tienden in Meylofskerke aan den abt van Middelburg. *Zondag na Paeschdag.*

Cart. Middb. Abdij. P. A. Z. f. 18.

13 *April.* — Paus Johannes XXII beveelt den deken der kerk van Utrecht de abdij van Rijnsburg in bescherming te nemen. *Id April.*

Or. R. A. R.

15 *April.* — Overeenkomst tusschen Mabelia, abdis, en gemeen convent van Rijnsburg en Willem Aelbrechtsz. van Ockenbergh. *Des Dinxtendaghes na zente Tyburtii et Valeriani.* Nader verklaard, met opgave van het aan de abdij afgestane land. 27 *Juni* (*Des vridaghes na sente Jansmisse.*)

4 brieven. 3 Or. en 1 Vid. R. A. R.

18 *April.* — Jan van Berghen, baljuw van Zuid-Holland, geeft eene verklaring van gedane overveeden (oirveden). *Des vriesdaghes na half Aprille.*

Reg. E. L. 6. f. 12, E L. 24. f. 8 vrs.

30 *April.* — Verklaring van leenplicht van land te Obburen jegens 'sgraven heerlijkheid van Aemstel. *Op Meyavond.*

Reg. E. L. 6. cap. Amstelland. f. 2 vrs., E. L. 31. f. 2. vrs.

5 *Mei.* — Graaf Willem beveelt Jan van Berghen, baljuw, Jan heer Gilliszoon, rentmeester van Zuid-Holland, en Voppe Besemare, zijnen knape, met die van Twintighoeven en Wieldrecht overeen te komen omtrent de overmate. *Maendagh na heyliger Kruyssendagh.*

Reg. E. L. 6. f. 16, E. L. 24. f. 11 vrs.

9 *Mei*. N°. 1. — Verkoop van land in Stolwijk, bevestigd door den graaf. *Des vridaghes na des heylich cruysdach.*

Reg. E. L. 6. f. 6, E. L. 24. f. 4.

N°. 2. — Graaf Willem geeft den bisschop van Zuden en zijn convent van S. Katharina te Utrecht in vrij eigen eene hoeve te Haarlem. *Vrijdagh na Ascensiendagh.*

Reg. E. L. 39. f. 2.

N°. 3. — Geertruydt Moelnaersdochter, Gherrit Sniders wijf, staat al haar goed aan het Sint Jans huis te Haarlem af, op voorwaarde van, met haren neef Hughe, gekleed, geëerd en gehouden te zullen worden als broeder en zuster van het huis en bij gratie 16 ℔ 's jaars tot haar behoef te houden. *Des vridaghes na ons Heren Upvaert.*

Cart. Orde van S. v. Jan. P. A. U. n°. 116 en 326.

10 *Mei*. N°. 1. — Graaf Willem verzekert Bartout van Assendelf en zijne vrouw en hunnen afstammelingen eene rente uit de tienden te Ostdorp, in Vriesland, tot dat het huwelijksgoed der vrouw betaald is. *Zaterdag na Ascensiendag.* Bevel tot betaling dier rente. 26 *October* 1321. (*Maendag voer Symon en Judenday*).

Reg. E. L. 10. f. 14, E. L. 11. f. 5 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem verlijdt heer Jan van Alblas, ridder, met 10 ℔ 's jaars. *Zaterdag voor half Mey.*

Reg. E. L. 6. f. 14, E. L. 24 f. 10.

20 *Mei*. — Jacob, bisschop van Zuden, vergunt zijnen stadhouder in het S. Jans huis te Haarlem, broeder Aernout, de goederen van het huis te Almeyre, Sloten, Nyewerkerke en Spaerwoude te verkoopen tegen aankoop van betere. *Feria tertia infra octavas Penthecostes.*

1 *Juni*. — Idem benoemt idem tot vicekommandeur met dezelfde macht aangaande deze goederen en die in Oestzaenden, Westzaenden, Hillinghen, Waterlangia (*sic*) en Westvriesland, waar ook gelegen. *Dominica post octavas Penthecostes.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 129 en 130.

13 *Juni*. — Graaf Willem vergunt die van Zierikzee eenen dijkgraaf te kiezen in Quaelambacht om den nood van den dijk. *Vrijdags na sinte Odulfusdagh.*

Reg. E. L. 13. f. 29, E. L. 20. f. 26 vrs., R. A. en E. L. 13. P. A. Z. f. 61.

23 *Juni*. — Frederik, bisschop van Utrecht vergunt den abt van Middelburg de parochiekerk van Oost-Domburg naar eene geschikter plaats over te brengen. *S. Jan Baptistavond.*

Or. P. A. Z.

27 *Juli*. — Gerard, heer van Hoorne-Altena neemt de grove en smaltienden van Poederoijen voor 12 jaren in pacht. *Dominica post festum b^ti^ Jacobi apostoli.*

Or. O. M. U.

15 *Augustus*. — Graaf Willem vergunt Tielman den Molenaer leengoed te Giessen als vrij eigen te verkoopen. *Op onser Vrouwendag te midden oogst.*

Reg. E. L. 6. f. 36.

18 *Augustus*. — Graaf Willem geeft een vrij eigen van land te Rijswijk. *Maendag na onser Vrouwendag te middeoogst.*

Reg. E. L. 1. f. 14, E. L. 2. f. 13 vrs.

20 *Augustus*. N°. 1. — Graaf Willem beveelt Enghebrecht, den rentmeester van Noord-Holland, al het land, hem in Rotteambacht aangekomen, te verkoopen. *Des Woensdags na onser Vrouwendagh te mid oeste.*

Reg. E. L. 1. f. 14 vrs., E. L. 2. f. 14. Gedr.: Rott. Historiebl. blz. 36.

N°. 2. — Graaf Willem verlijdt in erfleen land in den Veene (Nieuwenveene), dat door den kooper gelost en tegen hem gevrijd wordt. *Woensdags na onser Vrouwendag te midden oeste.* Hij bevestigt den verkoop er van. *Vrijdag op S. Jacobsavond* (24 *Juli*) 1327.

Reg. E. L. 1. f. 14 en 66 vrs., E. L. 2. f. 13 vrs. en 54.

21 *Augustus*. — Graaf Willem geeft eene vrije gift van land in Hazaerswoude. *Donderdag na O. V. te midden oogste.* Herhaald *Woensdag voer S. Symon en Judendag* (26 *October*) 1323.

Reg. E. L. 1. f. 15 vrs., E. L. 2. f. 14 vrs. en 29 vrs.

23 *Augustus*. — Graaf Willem verlijdt tienden ter Leede en te Schalkwijk, waarvan hij den lijftocht bevestigt. *Op S. Bartholomeus-avond.*

Reg. E. L. 39. f. 3 vrs., XVIII. f. 91.

26 *Augustus*. N°. 1. — Graaf Willem beveelt den baljuw en alle schouten in Amstelland Meynerd den Gruter in 't bezit van zijn huis en land te Amstelveen te handhaven. *Dingsdag na S. Bertelmeesdagh.*

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 1, E. L. 31. f. 1 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem geeft Jan den koster en zijnen erven al het goed, dat Godlief Jacob Coksvrouw, poorteresse van Haarlem, zal nalaten, als zij zonder erven sterft. *Dingsdag na S. Bartelmeus.*

Reg. E. L. 39. f. 3.

N°. 3. — Bevestiging van den lijftocht van 50 ℔, aan Beatrix Willemsdr. van Haerlem door haren man, heer Gerard van Eemskerke, ridder, gemaakt. *Dingsdag na S. Bartholomeusdag.*

Reg. E. L. 39. f. 3.

27 *Augustus*. N°. 1. — Graaf Willem neemt het bagijnhof te Haarlem in bescherming met de daar wonende juffers. *Woensdag voor sinte Jansdag uitgaende oogst.*

Reg. E. L. 39. f. 3 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem geeft verlof tot het weiden van 20 scharen beesten in den Haarlemmerhout. *Woensdags na S. Bartholomeus.*

Reg. E. L. 39. f. 3 vrs.

N°. 3. — Graaf Willem neemt Willem Aelbrechtsz. (van Ockenbergh?), zijne kleinkinderen en zijn goed in bescherming. *Woensdags na S. Bartholomeusdagh.*

Reg. E. L. 1. f. 15, E. L. 2. f. 14, E. L. 6. 15, E. L. 24. f. 10 vrs.

29 *Augustus.* — Graaf Willem geeft eene weduwe 30 ℔ 's jaars uit de bede van Waterland. *Op S. Jansdag uitgaende oogst.*

Reg. E. L. 39. dubbel f. 5.

30 *Augustus.* — Verlij door graaf Willem van de woning van Hasebroek en al de landen tusschen den Ruyzenbroek en de watering in de Klingen ten erfleen. *Zaterdags na S. Jansdag Baptist als hij onthooft wordt.*

Reg. E. L. 1. f. 16, E. L. 2. f. 15, XVIII. f. 17.

1 *September.* N°. 1. — Graaf Willem verlijdt land in 't Groote Rietvelt in het ambacht van Woerden. *Maendag na S. Jan uitg. oogst.*

Reg. E. L. 37. f. 1 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem belooft den abt van Middelburg de eerst openvallende kapellanie in den Haag. *In die b^ti Aegidi abbatis.*

Or. P. A. Z. Reg. E. L. 13. f. 29 vrs., E. L. 20. f. 27.

6 *September.* — Schepenbrief van Mazeland over afstand van aanspraken op landerijen door Willem Aelbrechtsz. (van Ockenbergh?) ten behoeve van het klooster Rijnsburg. *Des sonnendages na sente Gelijsdagh.*

Or. R. A. R.

7 *September.* — Graaf Willem vergunt den verkoop ten vrij eigen van 13 maden land, Wielamsweerd geheeten, te Schalkwijk. *Op onser Vrouwenavond in September.*

Reg. E. L. 39. f. 4 vrs.

8 *September.* — Graaf Willem bevestigt den lijftocht van 60 ℔ zw. t., door Matthijs Rengersz., baljuw van Kennemerland, aan zijne vrouw Margriete heer Jansdr. van der Maelstede gemaakt. *Op onser Vrouwendag in September.*

Reg. E. L. 30 vrs., E. L. 20. f. 27 vrs.

10 *September.* N°. 1. — Insgelijks dien, door Rudolf den Rover van Montfoort aan zijne vrouw Ada, heer Symonsdochter van Benthem. *Woensdag na onser Vrouwendag in September.*

Reg. E. L. 37. f. 2, Liber IV. Aelbrecht. f. 195.

N°. 2. — Graaf Willem vergunt den verkoop ten vrij eigen van land te Wimmenum. *Woensdag na O. Vr. in Sept.* De lijftocht hiervan bevestigd. *Zondag na S. Jan uitgaende oogst* (*4 September*) 1323.

Reg. E. L. 39. f. 4 en 9 vrs.

N°. 3. — Heer Hugo van Putten en Strijen en echtgenoote bevestigen het verlij van Almonde en Dubbelmonde door den graaf aan heer Willem van Duvenvoorde. *Woensdag na onser Vrouwendag in Sept.*

R. A. N. D. 1076, n°. 2.

12 *September.* — Graaf Willem vergunt twee verkoopen van land in vrij eigen, in Zuidbroek te Velsen en onder Heemstede, en geeft een verlof tot weiden in de duinen. *Vrijdag voor des heylig Cruysdach* en *Vrijdag na onser Vrouwendag in September.*

3 brieven. Reg. E. L. 39. f. 4 en 4 vrs.

13 *September.* — Graaf Willem vergunt een verkoop in vrij eigen van land in Tedingerbroek. *Zaterdag na onser Vrouwendag in September.*

Reg. E. L. 1. 16 vrs., E. L. 2. f. 15 vrs.

14 *September.* N°. 1. — Graaf Willem bevestigt Jan van der Wateringe in de goederen zijns vaders en in die te Elstgeest en Warmond. *Op des heylychs Cruesdach in September.*

Reg. E L. 1. f. 16, E. L. 2. f. 15.

N°. 2. — Graaf Willem vergeeft eene breuke en misdaad. *Op heyligen Cruysdach in September.*

Reg. E. L. 39. f. 5.

15 *September.* — Graaf Willem belooft heer Simon van Benthem en Gerard van Raephorst, ridders, van zijnentwege te winnen en te «fionieren» om Otto, schout van Buren, mede te betalen 500 ℔ tourn. *Maendagh nae des heyligen Cruysdag in September.*

Reg. E. L. 30. f. 4 vrs.

16 *September.* — Graaf Willem verlijdt N°. 1, de groote hoeve te Hulsdingen; N°. 2, eene rente uit den tol te Niemandsvriend; N°. 3, eene uit de bede te Oud-Giessen in 't ambacht van Slijdrecht en land in Slingelandt en in den Grooten Waard in Herbarensambacht; N°. 4, de tienden van den Vroonlande te Niemansvriend in erfleen. *Dingsdag voor S. Lambrechtsdag*, *S. Lambrechtsavond* en *Dingsdag na des heylighen Cruyssendagh.*

N°. 1 Reg. E L. 3. f. 2, E. L. 11. f. 2; N°. 2. E. L. 6. f. 15 vrs.; N°. 3. E. L. 6. f. 16, E. L. 24. f. 11 vrs.; N°. 4. E. L. 6. f. 16, E. L. 24. f. 11 vrs., XVIII. f. 34 vrs.

16 *September.* — Graaf Willem beveelt allen baljuwen en rechters twee poorters van Dordrecht in te panden op 's graven lieden van Gulik tot 3 ℔ gr. con. tourn., hun in het land van Gulik ontnomen. *Op S. Lambrechtsavond.*

Reg. E. L. 6. f. 16 vrs., E. L. 24. f. 12.

17 *September.* N°. 1. — Graaf Willem waart een vrij eigen van land in Capelle. *Woensdags na des heyligen Cruysdag in Sept.*

Reg. E. L. 1. f. 16 vrs., E. L. 2. f. 15 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem verlijdt vrouw Jutte, vrouw van heer Gerard van Raephorst, ridder, met haren lijftocht op de visscherij van Sparendam, hem, *Donderdag na Vrouwendag* (16 *Augustus*) 1319, gegeven. *Op S. Lambrechtsdag.*

Reg. E. L. 1. f. 8, E. L. 2. f. 9 vrs., E. L. 2. f. 15 vrs.

29 *September.* — Graaf Willem geeft Bartout van Assendelf het recht, voortaan schepenen en heervaartslieden in zijn ambacht te stellen. *Op S. Michielsdaghe.*

Reg. XVIII. f. 88 vrs.

13 *October*. — Gerard en Jutte van Raephorst geven land te Naaldwijk aan de door hen gestichte kapel te Leiderdorp. *Feria secunda post Gereonis et Victoris*. Door den bisschop van Utrecht bevestigd 14 *October*.

Vid. P. A. U.

16 *October*. — Graaf Willem bevestigt een lijftocht te Alphen. *Donderdag voor S. Lucas*.

Reg. E. L. 1. f. 21, E. L. 2. f. 18 vrs.

24 *October*. — Graaf Willem verlijdt een huis en land te Keten in Capellenambacht. *Vrijdag voor S. Simon*.

Reg. E. L. 1. f. 17, E. L. 2. f 16.

28 *October*. — Graaf Willem verlijdt drie partijen tienden te Cloetingen en bevestigt een lijftocht op tienden te Cortgene, Conichem en alle weeren in Cortekene. *Op sinte Simon ende Judendag*.

Reg. E. L. 13. f. 30 vrs. en 32, E. L. 20. f. 28 en 29.

29 *October*. — Graaf Willem verkoopt land in Bottinge- en Noordmonsterambacht. *Woensdag na S. Simon ende Judendagh*.

Reg. E L. 13. f. 31 en 32, E. L 20. f. 29 vrs.

30 *October*. N°. 1. — Uitspraak van graaf Willem tusschen Frederik, bisschop van Utrecht, en Jacob, bisschop van Zuden. *Des Donredaghes voir Alreheylighendach*.

Or. Utrecht.

N°. 2. — Graaf Willem beveelt den tollenaren te Ammers voor de betaling der renten van den heer van Abbekeswoude te zorgen. *Donderdag na sint Simon ende Judendaghe*.

Reg. E. L. 6. f. 17, E. L. 24. f. 13.

31 *October*. — Graaf Willem verleent de abdis van Rijnsburg tolvrijheid voor wat zij voor eigen gebruik uit Walcheren naar Rijnsburg voert. *Up Alreheilighen avent*.

Or. R. A. R.

10 *November*. — Ruil van renten op huizen te Haarlem. *In sente Martijnsavende in den winter*.

Cart. Orde. v. S. Jan. P. A. U. n°. 365.

28 *November*. — Graaf Willem belooft den bisschop van Zuden, heer Simon van Benthem en Jan van Bergen, baljuw van Zuid-Holland, schadeloos te houden van hunnen borgtocht jegens Zweder van Montfoort. *Vrijdags voor S. Andries*.

Reg. E. L. 6. f. 18, E. L. 24. f. 13.

4 *December*. — Koop van renten op een huis aan de Damstraat bij het kerkhof te Haarlem. *In sinte Barbarendaghe*.

Cart. Orde v. S. Jan. P. A U. n°. 180.

8 *December*. N°. 1. — Verklaring omtrent het niet kwijtschelden vanwege de heeren van S. Katherina, van de schuld van Dirk van der Mey te Nieuwcoop. *Op onser Vrouwendach Conceptio*.

Vid. Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n° 729.

N°. 2. — Graaf Willem belooft het eerst openvallende schroodambacht te Dordrecht. *Die Lunae post Nicholai.*

Reg. E. L. 24. f. 13.

N°. 3. — Resignatie der kerk te Hinkeloord aan het kapittel van S. Salvator. *Feria secunda post Nicolai.* Collatie door het kapittel. 22 *Februari* (*In die b*[ti] *Petri ad Cathedram*) 1321. Bevestiging hiervan. 21 *Maart* (*Sabbato post dom. Reminscere*).

Or. O. M. U.

1320. — Graaf Willem beveelt den baljuw van Zierikzee het goed van de kerk van Duvendike en zekere renten den deken van Zierikzee uit te reiken.

Reg. E. L. 13. f. 33 vrs., E. L. 20. f. 30 vrs.

1320. — Graaf Willem verkoopt eene hofstede, hem aangekomen door den brand van Amsterdam.

Reg. E. L. 39. f. 5.

1320. — Graaf Willem geeft eene rente uit den tol van Ammers.

Reg. E. L. 6. f. 15, E. L. 24. f 10 vrs.

1320 *of* 21. — Graaf Willem doet uitspraak over eene misdaad van de poorters van Ammers.

Reg. E. L. 6. f. 32 vrs.

Na 1320. — Aanteekening van leen en renten, die jaarlijks gaan uit het land van Woerden.

Reg. E. L. 37. f. 2.

Voor 1321 — De heer van Voorne stelt order op het meten van het zout in den Briel.

Reg. Voorne. A. B. f. 12. B. f. 123.

1320—1321.

8 *Januari.* — Graaf Willem geeft Hendrik van Liedekerke eene jaarlijksche rente in leen. *Donderdag na Dertiendag.*

Reg. E. L. 6. f. 18, E. L. 24. f. 13 vrs.

14 *Januari.* — Verkoop van rente op land «ter Zuitspaerne». *In sente Ponciaensdaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 85.

20 *Januari.* — Koop van huizen te Haarlem. *Des Dynsdaghes na sente Ponciaensdaghe.*

Id. n°. 117.

21 *Januari.* — Graaf Willem verlijdt Gerard Alewijnsz. met land in Hugelijnsland. *Op sinte Agnietendaghe.*

Reg. E. L. 13. f. 32 vrs., E. L. 20. f. 29 vrs.

23 *Januari.* — Verkoop van rente te Rijswijk. *Des vridaghes na sente Agnetendaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n° 274.

30 *Januari.* — Gift in vrij eigen van eene erve zonder huis te Haarlem. *Des vridaghes voer sinte Aechtendage.*

Id. n°. 118.

3 *Februari.* — Graaf Willem schenkt iemand vergiffenis wegens het ongeval van den doodslag van zijnen broeder. *Dingsdag na onser Vrouwendagh.*

Reg. E. L. 13. f. 29, E. L. 20 f. 26 vrs.

12 *Febraari.* — Heer Willem van Wendelnesse belooft het ambacht van Waspik binnen het jaar aan zijne vrouw en kinderen. *Donderdags voor sint Valentijnsdaghe.*

Reg. E L. 6. f. 19, E. L. 24. f. 13 vrs.

21 *Februari.* — Graaf Willem beveelt Ghize Laurensz. recht te plegen voor den baljuw van Zuid-Holland van 's heeren van Hoorne wegen en gewaart hem in dien rechte van zulk goed als de heer van Hoorne in 's graven landen heeft. *Op sinte Pietersavond in de lente.*

Reg. E. L. 9. f. 19 en vrs, E. L. 24 f. 14..

1 *Maart* en andere dagen. — Vier brieven van verlof door den graaf tot panding van vrienden voor boeten. *Zondag voor Vastenavond enz.*

Reg. E. L. 13. f. 33, 35 vrs., 74, 75.E. L. 20. f. 30 vrs.

3 *Maart.* — Graaf Willem verlijdt Badeloge Pietersdr. van Munnichem met Sluypwijk, Ravensberg en de Vroenmade in Oud- en Nieuw Gravenkoop. *Den iersten dingsdagh in Maerte.*

Reg. XVIII. f. 15.

9 *Maart.* — Verklaring omtrent een huurcontract door schepenen van Haarlem. *Des Manendaghes na grote Vastelavont.*

Or. R. A. L.

11 *Maart.* — Verkoop van tienden in Zoetelijnskerke. *S. Gregoriusavond.*

Or. P. A. Z.

22 en 23 *Maart.* — Graaf Willem verlijdt drie leden der familie Zoutenlande met tienden in Cortgene tegen pacht. *Zondag (Maendag) na S. Geerdendag.*

Reg. E. L. 13 f 119, E. L. 20. f. 96 vrs.

23 *Maart.* — Vrijgeleidebrief. *Lundi devant l'Annonciation de N. D.*

Reg. E. L 38. f. 10.

26 *Maart.* N°. 1. — Stuk, rakende het uitstellen der «*attenances*» tusschen graaf Willem en den graaf van Vlaanderen. *Le jeudi après l'Annonciation de Notre Dame.*

Reg. E. L. 12. Cap. Henegouwen. f. 12.

N°. 2. — Aanvrage bij den abt van S. Pauwels om vernieuwing van verlij der tienden te Biggenkerke voor de abdij van Middelburg. *Mensis Martis die vicesima sexta.*

Not. Prot P. A. Z.

N°. 3. — De koning van Frankrijk laat graaf Willem verzoeken den wapenstilstand met Vlaanderen beter te doen eerbiedigen.

Reg. E. L. 38. f. 10.

3 *April.* — Graaf Willem beveelt allen, die in Zeeland nog heergewaden schuldig zijn, die te voldoen aan de Duitsche heeren. *Vrijdag na Midvasten.*

Reg. E. L. 13. f. 32, E. L. 20. f. 30.

4 *April.* — Graaf Willem machtigt den baljuw van Scharpenisse «metten heerscheppe en schepenen van den dorpe» den zuiddijk aldaar te verpachten en accijns te zetten op allerlei koopwaren. *Zaterdags na Midvasten.*

Twee brieven. Reg. E. L. 13. f. 33 en 70, E. L. 20. f. 30.

7 *April.* N°. 1. — Graaf Willem geeft de gravin van Gelre, zijne nicht, vrijheid, een vlot hout voorbij zijne tollen te laten voeren. *Dingsdag voor Palmzondag.*

Reg. E. L. 30 f. 7 vrs.

N°. 2. — Verkoop van al het goed, den graaf van keurmede aangekomen van vrouw Bentruijd. *Dingsdag voor Palmzondag.*

Reg. E. L. 39. f. 5.

10 *April.* N°. 1. — Graaf Willem verklaart 5 ℔ hsch. 's jaars van de hofstede te Strienemonde, waarop het tolhuis staat, schuldig te zijn aan Ver Aechte Lyemans, 's Heeren Vroeden dochter. *Vrijdag voor Palmen.*

Reg. E. L. 6. f. 19 vrs., E. L. 24. f. 14.

N°. 2. — Verkoop van 21 gemeten te Vlisingen ten rechten leen door den graaf. *Vrijdag voor Palmen.* Lijftochtsbevestiging hierop. 24 *April* (*Vrijdag na Paeschdag*).

Reg. E. L. 13. f. 33 en 40 vrs., E. L. 20. f. 30 en 34.

11 *April.* — De bisschop van Zuden en het gemeen convent van het S. Janshuis te Haarlem worden door graaf Willem verlijd met al het goed, dat Jvr Hazekine, Jan van Zaendens dochter, hem ten hunnen behoeve had opgedragen. *Op den Palmenavond.* Met nog een brief daarover. 13 *Augustus* (*Donderdag na S. Laurens*) 1322.

Reg. E. L. 39. f. 5 en 8, Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 336.

12 *April.* — Heer Pieter van der Lecke, ridder, ontvangt de visscherij in de Lek van het kapittel ten Dom in erfpacht voor twee levende steuren van bepaald gewicht 's jaars. *In die Palmarum.* Op dezelfde voorwaarden wordt die 11 *Maart* 1340 bevestigd aan zijn zoon Hendrik.

Or. Dom. U.

13 *April.* N°. 1. — Graaf Willem verbiedt het houden van paarden te Crabbendijke. *Maendag na Palmzondag.*

N°. 2. — Idem beveelt aan Cortine Clawaertsone c. s. het Bagijnhof te Zierikzee te bewaren. *Idem.*

Reg. E. L. 13. P. A. Z. f. 72.

13 *April.* — Gillis van Cruiningen, ridder, en Benon in de Poort en Thonys, lombaerden van Zierikzee, onderwerpen zich aan de uitspraak van graaf Willem over de schuld van heer Gillis vnd., welker bedrag diensvolgens door den graaf wordt bepaald. *Maendag na Palmenzondag* en *Maendag voor den Paesdagh.*

Twee brieven. Reg. E. L. 13. f. 34 vrs., E. L. 20. f. 31 en vrs.

14 *April.* — Graaf Willem verlijdt Claes van der Mereweden en Hugen den Mont, kinderen van Symon Ver Belenzoon, met het vijfde deel van het dorp Scharpenisse en den halven watermolen aldaar. *Dinsdag voor Paschen.*

Reg. E L 13. f. 34 vrs., E. L. 20. f. 31.

16 *April.* N°. 1. — Graaf Willem verzekert aan Diderik van den Wale de eerst vaceerende. halve cure van Oostcappel. *Feria V ante festum Paschae.*

Reg. E L. 13. f. 43, E. L. 20. f. 35.

N°. 2. — Graaf Willem machtigt den deken van S. Pieter te Middelburg de kosterij te Oostcappel te begeven. *Donderdag voor Paschen.*

Reg. E. L. 13. P. A. Z. f. 88.

N°. 3. — Graaf Willem beslist wat Jacob Gerontszoon van Overboirden (Overbordene) en Jvr. Mayne, zijne gescheiden vrouw, ieder tot hunne nooddruft zullen hebben. *Witte Donderdag.* Met belofte van Jacob, om haar 15 ℔ zw. t. 's jaars te betalen. 21 *April* (*Dingsdag nae Paeschdag*).

Reg. E. L. 13. f. 38, E. L. 20. f. 32 vrs.

N°. 4. — Graaflijke bevestiging van twee verkoopen van land te Ser Allaerdskerke en een te Oostcappel. *Witte Donderdag* en *Donderdag na Paschen.*

Reg. E. L. 13 f. 39 vrs. en 40, E. L. 20. f. 33 vrs.

N°. 5. — Graaf Willem geeft land in Vlake weder terug. *Op Witten Donderdag.*

Reg. E. L. 13. f. 35.

1321.

22 *April.* — Verlij van land in Everinghen. *Woensdag na Paeschdag.*

Reg. E. L. 13. f. 38 vrs., E. L. 20. f. 32 vrs.

23 *April.* N°. 1. — Graaf Willem beslist hoeveel heer Henrik van Everinghen jaarlijks zijne vrouw Adeline zal geven. *Donderdags nae Paeschdaghe.*

Reg. E. L. 13. f. 40, E. L. 20. f. 33 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem geeft Gerrit Heyne Roetiersz. van Leyden, zijnen schout van den uiteinde en van die zuiderzijde, al de vluchtige zwanen in zijn ambacht. *Idem.*

Reg. E. L. 10. f. 6, E. L. 12. f. 5 vrs.

24 *April.* N°. 1. — Graaf Willem regelt het bestuur en de kanunnikspraebenden der S. Pieterskerk te Middelburg. *Octavo Cal. Maji.*

Reg. E. L. 13. f. 43 vrs. en 68 vrs, E. L. 20. f. 35 en 54 vrs., Reg. E. L. 13. P. A. Z. f. 89 en 147.

N°. 2. — Graaf Willem beveelt alle ingezetenen in Pieters ambacht van den Vliete met Pieter de verbeurtenissen van Jan Hendrikszoon te gelden, wien zij te hulp kwamen. *Vrijdag na Paeschdag.*

Reg. E. L. 13. f. 43, E. L. 20. f. 34 vrs.

26 *April.* — Dispensatie van Paus Johannes XXII aan graaf Willem, om zijne zonen en dochters, aan verwanten in den derden of vierden graad, de zoon des konings van Engeland uitgezonderd, te kunnen uithuwelijken. *Sexta Kal. Maii.* Herhaald. *Nonis Junii.*

St. Genois, Mon. Anc. 217.

29 *April.* N°. 1. — Graaf Willem geeft eenige nieuwe voorrechten aan die van Vlissingen, waar hij een nieuwen haven heeft gemaakt. *Woensdagh na beloken Paschen.*

Reg. E. L. 13. f. 12 vrs., E. L. 20. f. 13.

N°. 2. — Graaf Willem geeft den rechten eigendom van eenige met zijne vergunning aan Leidsche poorters verkochte landen. *Woensdag na S. Marcus.*

Twee brieven. Reg. E. L. 1. f. 20, E. L. 2 f. 17.

30 *April.* N°. 1. — Graaflijk bevel aan baljuw en schepenen van Dordrecht tot uitpanding van 10 ℔ zw. t. ten behoeve van Lisebeth, vrouw van Jan van Noijen, uit de goederen van wijlen Ricoud van Noordeloos in Zuid-Holland, welke lijftocht vroeger gevestigd was op een door hem verkocht goed. *Donderdag op Meiavond.*

Reg. E. L. 6. f. 20 vrs., E. L. 24. f. 15.

N°. 2. — Graaf Willem vergeeft Willem van Tetrode zijne misdaad, in zijn schoutambacht van Wieringerland begaan. *Donderdag na beloken Paschen.*

Reg. E. L. 39. f. 5.

N°. 3. — Graaf Willem belooft aan heer Arnoud van Groeneveld, ridder, de wettige leenvolging in het land van Dirk, burggraaf van Leiden, op de Harnesse en in den Cadijke, als deze zonder wettigen zoon sterft. *Meyavond.*

Reg. E. L. 1. f. 20, E. L. 2. f. 17 vrs.

N°. 4. — Hughe van Sotteghem, heer van Putten, geeft Willem den Gouwe een vrij eigen van zijne leengoederen. *Op den Meijeavond.*

Vid. R. A. R.

1 *Mei.* N°. 1. — Graaf Willem geeft als recht, dat zijn baljuw of schout van Amstel en Woerden met één gezworen schepen of twee wetachtige luiden een vrede zal mogen nemen, waar dat noodig is. *Op Meijdag.*

Reg. E. L. 37. f. 2 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem verzekert Hendrik Gerartsz. van Dordrecht eene jaarrente. *Le jour de May.*

Reg. E. L. 6. f. 21, E. L. 24. f. 15.

7 *Mei.* — Opdracht door Dirk van Sassenheim van eene woning en land aldaar aan den graaf en wederontvangst daarvan in leen. *Vrijdag na Meidag.* — Het verlij herhaald. 31 *December* (*Jaersavond*) 1329. — Bevestigingen van den lijftocht zijner vrouw. 19 *Februari* 1324/25 en 18 *Mei* 1330.

Reg. E. L. 1. f. 27, 49, 77 en 81, E. L. 2. f. 22, 36, 64 en 67.

9 *Mei.* — Heer Jan van Beaumont geeft aan de abdis van Rijnsburg tolvrijheid door zijne sluis voor eigen goederen. *Des Saterdaghes na sinte Jansdach ante portam latinam.*

Or. R. A. R.

12 *Mei.* — Heer Gerard van Voorne, burggraaf van Zeeland, doet uitspraak tusschen de eigenaars van het nieuwe Oosterland en de poorters van den Briel over de kosten van den Aesdam, den Hoofddijk en de duinen. *Op sinte Pancratiusdach.*

Alkemade. I. 16.

18 *Mei.* — Graaf Willem geeft zijnen knaap Willem van den Poele eene jaarrente. *Maendag na half Mei.*

Reg. E. L. 6. f. 23, E. L. 24. f. 14.

21 *Mei.* N°. 1. — Graaf Willem beveelt Hendrik van Vianen de hofstad van Everdinghen en het land daarbij, den graaf aangekomen van den heer van Woerden, van zijnentwege te verzoeken en aan te talen. *Donderdagh nae half Meije.*

Reg. E. L. 37. f. 2.

N°. 2. — Graaf Willem geeft den klerk Henrik Snellaerdsz. van Breda het bestuur der kapellanie in het tolhuis te Niemandsvriend. *Feria quinta ante festum ascensionis Domini.*

Reg. E. L. 6. f. 23 vrs., E. L. 24. f. 17 vrs.

22 *Mei.* — Graaf Willem geeft zijnen valkenier eene levenslange rente. *Vrijdag voor Ascensiendag.*

Reg. E. L. 18. f. 45. vrs., E. L. 20. f. 37.

24 *Mei.* — Jan Dirksz. van den Waerde wordt door den graaf met 100 gemeten ambachts ter Mare in Zuid-Beveland verlijd. *Zondags voor Ascensiendaghe.*

Reg. E. L. 13. f. 45 vrs., E. L. 20. f. 37.

25 *Mei.* — Willem Everdeyszoon van Biggekerke belooft trouw aan den graaf. *Maendag voor Ascensiendagh.* Hij ontvangt vergiffenis en het vrije gebruik zijner goederen. 15 *Juni* (*Maendag nae der Triniteit*).

Reg. E. L. 20. f. 36.

24 *Juni.* — Jacob, bisschop van Zuden, en gemeen convent van S. Katrijne te Utrecht ruilen met graaf Willem 42 morgen in Werderkerspel, Kortwerder en Smalewee tegen 44 andere aldaar. *S. Jan te midzomer.*

Twee brieven. Or. R. A. Nedersticht, Reg. E. L 37. f. 2 vrs.

5 *Juli.* — Graaf Willem bevestigt den lijftocht van de vrouw van Tielman de Molenaer op het ambacht van Giessen. *Zondag na S. Pieter en Pauwelsdag apostelen.*

Reg. E. L. 6. f. 21, E. L. 24 f. 15.

26 *Juli.* — Zoenbrief van schepenen van Zierikzee, over den doodslag van broeder Nicolaes Bruynen. *Zondag na S. Jacob.*

Inv. du Sem. de Bruges. n°. 1605.

4 *Augustus.* — Vrijgeleide aan Gerard, «den scoudemeyster van den Dietsken huze», of zijnen bode. *Dingsdags voer S. Laurensdagh.*

Reg. E. L. 6. f. 21, E. L. 24. f. 15 vrs.

5 *Augustus.* N°. 1. — Graaf Willem sluit eene overeenkomst over de overmate der ambachten van Wieldrecht en Twintighoeven. *Woensdagh na sinte Pietersdagh ingaende oogst.*

Reg. E. L. 6. f. 21, E. L. 24. f. 16.

N°. 2. — Verkoop door graaf Willem van Hoijbink Domaszoons ambacht, groot 122 gemeten en 30 gemeten haijman ambachts. *Woensdag voor S. Laurensdagh.*

Reg. E. L. 13. f. 44.

6 *Augustus.* N°. 1. — Graaf Willem vergunt Wouter van Mijnden, zoo zijn huwelijk met de jonkvrouw van der Horst doorgaat, de helft van zijn leengoed aan zijn oudsten zoon bij haar te mogen vermaken. *Donderdag voor S. Laurens.*

Reg. E. L. 3 en 11. f. 7.

N°. 2. — Graaf Willem geeft eene lijfrente te Berkel en Rodenrijs aan Engebrecht, den rentmeester van Noord-Holland. *Des donredaghes voor S. Laurens.* De helft daarvan als lijftocht op diens vrouw Lisebeth bevestigd. 20 *Februari* (*Op den Ascelenwoensdag*) 1324/25.

Reg. E. L. 2. f. 18 en 35 vrs., E. L. 1. f. 48 vrs.

9 *Augustus.* — Heer Jan van Arkel machtigt heer Hugo Pollard, kanunnik ten Dom, nieuw gekochte goederen in Noord-Holland voor hem te ontvangen. *S. Laurensavond.*

Or. Dom U.

12 *Augustus.* — Gift in vrij eigen van land op Schieveen. *Woensdag na S. Laurens.*

Reg. E. L. 1. f. 23 vrs., E. L. 2. f. 19.

Augustus. — Brief van graaf Willem over de afrekening met de lombarden.

Reg. d. l. Ch. d. C. de Lille et Bruxelles, kopie MS. Gérard.

6 *September.* — Afstand van recht op de gruite aan heer Gerard van Hoorne voor schepenen van Woudrichem. *Zondag na S. Gillis.*

Or. R. A. Alt.

11 *September.* N°. 1. — Jan van Luxemburg, koning van Boheme, doet hulde aan graaf Willem. *Le prochain vendredi devant le jour de Sainte Croix au mois de Septembre.*

Reg. E. L. 14. f. 1.

N°. 2. — De heer van Voorne verlijdt zijnen neef Willem van Megen met land te Ackooi. *Vrijdag na O. V. als zij geboren werd.*

Reg. Voorne A. B. f. 23 vrs., B. f. 185 vrs.

26 *September.* — Heer Gerard van Hoorne-Altena verlijdt zijnen zwager Jan den Burchgrave met 30 morgen ten Wiele. *Zaterdags voor sinte Bavendaghe.*

Reg. Oostervant II. f. 30.

5 *October.* — Graaf Willem verlijdt Aernoud van Heukelom, na opdracht, met zijn huis en land te Doveren. *Maendag na S. Bavendag.*

Reg. E. L. 6. f. 24 vrs., E. L. 24 f. 18 vrs.

7 *October.* — Graaf Willem erkent den verkoop in erfhuur aan Willem Aelbrechtsz. van Ockenbergh van de helft van 18 morgen «als aan der poorte van Delf erfhure gelegen is», en van 14 morgen in Popswoude en van 2½ in Delfgouw. *Woensdag na S. Bavendag.*

Reg. E. L. 1. f. 21, E. L. 2. f. 18.

8 *October.* — Graaf Willem beveelt Willem Hugenzone van Zaenden aan Jvr. Gode Jansdr. van Bergen hare behoefte en nood te betalen, volgens beslissing van den bisschop van Zuden en heer Simon van Benthem. *Donderdags na S. Bavendag.*

Reg. E. L. 39. f. 5.

9 *October.* N°. 1. — Verlij met 8 morgen in het Hofland tegenover de Gheijnbrugge in het ambacht van Weesp. *Donderdag na S. Bavo.* Vergunning om die te verkoopen. 22 *Juli* (*Op S. Marien Magdalenen*) 1331.

Reg. E. L. 6. f. 22, cap. Amst. f. 10 vrs., E. L. 24. f. 16 vrs.

N°. 2. — Verkoop in rechten leen door den graaf van het ambacht van Wendelnesse met de tienden daarvan aan heer Willem van Wendelnesse. *Op sinte Dionysdagh.*

Reg. E. L. 6. f. 22, E. L. 24. f. 16 vrs.

11 *October.* — Twee verkoopen van renten op de woning en een land van Willaem Werenbouts en op land in Rijswickerbroec in 't Oestwere. *Des Sonendaghes na sente Victoersdaghe.*

Or. R. A. R

12 *October*. — Graaf Willem beveelt den rentmeester van Amstel en Woerden aan heer Gerard van Eemskerke, ridder, 45 ℔ Hsch. te betalen, wegens de voogdij der kinderen van heer Jan Molenaer. *Maendag na S. Dionysdag.*

Reg. E. L. 37. f. 3 vrs.

14 *October*. N°. 1. — Verlij met land in het district van Bodegraven in het land van Woerden. *Woensdag na S. Dionys.*

Reg. E. L. 37. f. 3 vrs.

N°. 2. — Verlij van opgedragen land in Nieuwenkoop. *Feria quarta post Dionysii.*

Reg. E. L. 1. f. 21 vrs., E. L 2. f. 18 vrs.

15 *October*. — Graaf Willem geeft land in het ambacht van de Schie ten vrij eigen. *Donderdag na S. Victor.*

Reg. E. L. 1. f. 22, E. L. 2. f. 19.

16 *October*. — Graaf Willem neemt Jan van Brandenburg, burger van Dordrecht, aan tot zijn knaap of knecht en vergunt hem zijne kleederen te dragen. *Feria sexta ante Luce.*

Reg. E. L. 6. f. 22, E. L. 24. f 16 vrs.

20 *October*. — Verlij met land in Rietveld.. *Dinsdag na S. Lucas.* Bevestiging van lijftocht daarop. *Zaterdag voor S. Lambert* (15 *September*) 1324.

Reg. E. L. 37. f. 3 vrs., E. L. 1. f. 45, E. L 2. f. 33 vrs.

21 *October*. N°. 1. — Graaf Willem geeft den bisschop van Zuden, om de schuld van Dierik van der Meye, al diens goederen in bruikware. *Elfduizend Maegdendag.*

Reg. E. L. 1. f. 22 vrs., E. L. 2. f. 19 vrs.

N°. 2 — Graaf Willem en de heer van Voorne beslissen het geschil tusschen Jan Persijn, heer Niclaeszoon, en Jvr. Dirk Clais Dirk Persijnsdr., over de goederen, die Dirk van zijn broeder, heer Niclais, in leen had. *Woensdag na S. Lucasdaghe.*

Reg. E. L. 39. f. 5 vrs.

N°. 3. — Bevel aan den rentmeester van Kennemerland tot uitbetaling van zekere gift aan Margriete van den Gruythuyzen. *Op Elfduizend Maegdendag.* Herhaald. *Na Allerheiligendag* (1 *November*) 1334.

Reg. E. L. 39. f. 5 vrs. en 26.

N°. 4. — Graaf Willem bevestigt den lijftocht, door Clais Willemsz. van Uytgeest aan zijne vrouw gemaakt, van de minderhelft zijner goederen in Castricummerbroek en van de halve zate in Crommenie. *Woensdag na S. Lucas.*

Reg. E. L. 39. f. 7 vrs.

23 *October*. — Graaf Willem bevestigt den lijftocht van Clementie, vrouw van Dierik van der Does, in Leiderdorp en die Venne. *Vrijdag na S. Lucas.* Herhaald. *Vrijdag na beloken Paschen* (23 *April*) 1323.

Reg. E. L. 1. f. 21 en 24 vrs.

180…

24 *October*. — Gijsbrecht van IJsselstein en zijne zonen Arnoud, ridder, Jan, kanunnik van S. Maria, Willem, kanunnik ten Dom, Otto en Herbert, knapen, verbinden zich ten eeuwigen dage aan den graaf, met inruiming van hun huis en zonder zich op eenig vorst of bisschop te mogen beroepen. Met opgave hunner leengoederen. *Zaterdags na S. Lucas.*

Or. R. A. G.

25 *October*. N°. 1. — Adelise Pieter Pieterszoonsvrouw schenkt land voor de kapellanie in de Westmunsterkerk te Middelburg. *Zondag voor S. Simon en Juda.*

Or. R. A. Z.

N°. 2. — Graaf Willem verlijdt Dirk Gijsbrechtsz. van der Weyde met eene tiende te Heykoop en aan Rijnland, den thijns en het gerecht, die er toe behooren, en 12 morgen op 't Rijnland, de helft hiervan verlijftocht op zijne vrouw Mabelia. *Zondag na elfduysend Maegdendag.*

Reg. E. L. 37. f. 3 vrs. en 4 vrs.

26 *October*. — Jvr. Alveraedt, heer Arnoudtsdr. van den Berge doet vertichting van al haar vaders en moeders goed ten behoeve der heeren van Arkel. *Maendag na S. Severijnsdag.*

Reg. E. L. 6. f. 23, E. L. 24. f. 17.

1 *November*. — Dirk, abt van Egmond, aanvaardt twee landen in Zutmade en Zutmerche, door den monnik Herman van der Scure aan het klooster geschonken. *Omnium Sanctorum.*

Or. R. A. E.

9 *November*. — Pieter Pietersen en zijne vrouw herroepen de begeving hunner kapellanie van *S. Odulf* 1315 en dragen die aan den abt van Middelburg op. *Dingsdags voor S. Martijn in den winter.*

Or. P. A. Z.

10 *November*. N°. 1. — Heer Jan van Baumont schrijft aan schepenen en raad van Schoonhoven, dat zijn broeder en diens raad de zaak van den stapel van Dordrecht met het gemeene land en de steden zullen bespreken en die van Schoonhoven tot zoolang vrij mogen varen. *Op sinte Martijnsavont in den wynter.*

Vid. Schoonhoven.

N°. 2. — Verdrag over den tol te Brielle tusschen den heer van Voorne en schepenen en raad van Kampen. *S. Maertijnsavond i. d. w.*

Or. R. A. V. en Kampen. (Inv. n°. 41). Reg. Voorne. A. B. f. 12. B. f. 128.

N°. 3. Erfpacht van land op den Eng in Everdingen. *In vigilia b^ti^ Martini hiemalis.*

Or. O. M. U.

18 *November*. — Hendrik van Everdingen, ridder, verzoekt graaf Willems voorspraak bij den aartsdiaken van Utrecht in zake eene pastoorsbenoeming te Coudorp. *Octava b^ti^ Martini hyemalis.*

Or. P. A. Z.

27 *November.* — Graaf Willem bevestigt het pachtcontract omtrent het land in Zwedijk en Yersekerambacht, gemaakt, toen Gerard van Leiden rentmeester van Zeeland was. *Vrijdag na S. Kathrine.*

Reg. E. L. 13. f. 45 vrs., E. L. 20. f 36, E. L. 13. P. A. Z. f. 93.

29 *November.* — Graaf Willem bevestigt de bewijzing van goederen door heer Claes Kervingh aan zijne kinderen. *In vigilia bti Andree.*

Reg. E. L. 13. f. 46 vrs., E. L. 20. f. 38.

29 *November* — 7 *December.* — Verklaringen van eenige steden, edelen en andere personen, dat de poorters van Schoonhoven ten tijde van heer Nicolaes van Cats vrij voorbij alle graaflijke tollen in Holland voeren en nergens stapel hielden.

Acht brieven: Or. Schoonhoven.

30 *November.* N°. 1. — Graaf Willem geeft het dijkgraafschap van den Nieuwelande in Sint Maertensdijk aan Elwoud van den Score. *Op sinte Andriesdagh.*

Reg. E. L. 13. f. 46, E. L. 20. f. 38.

N°. 2. — Gift van lijftocht en kleederen in het tolhuis te Yerseke. *S. Andriesdag.*

Reg. E. L. 13. f. 61 vrs., E. L. 20. f. 49 vrs.

1 *December.* N°. 1. — Graaf Willem vergunt aan heer Pieter, parochiepaap van Steelvliet, het ambacht, hem van zijn vader aangekomen in Steelvliet, Hinkelenoort en de Kreke als leen te verkoopen. *Dingsdags na sinte Andriesdaghe.*

Reg. E. L. 20. f. 38.

N°. 2. — Graaf Willem beveelt den parochiepaap en de goede luiden en vrienden van Poortvliet in vrede met elkander te leven. *Dingsdgh na sinte Andriesdagh.*

Reg. E. L. 13. f. 47.

7 *December.* N°. 1. — De vrouw van Putten en Strijen geeft Lijsbet, vrouw van haren oom Willem van der Weede, haar land in de heerschappij van Strijen in leen. *Maendag na S. Nicolaes.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 108, O. F. f. 19.

N°. 2. — Gerard van Voorne, Jan van Arkel, Florens Berthout, heer van Mechelen, en Rogier van Leefdale, zegslieden in het geschil tusschen Holland en Brabant over het land van Heusden, verleggen de bijeenkomst te Hoogstraten naar Mechelen over jaar en dag, om dan finaal te beslissen. *Des andersdaechs na S. Niclaisdach.*

Or. R. A. Heusden. Reg. des Chambres des Comptes. B. 112. MS. Gérard.

8 *December.* — Graaf Willem verkoopt Boudijn van der Maelstede, Keijnot Jacobszoon en Jan Hendrik Bentvriendszoon ambacht en tienden in Cloetingen, Ser Rengaerskerke en ter Hoghen in Coudekerksambacht in rechten leen. *Dingsdags na S. Niclaisdag.*

Drie brieven. Reg. E. L. 13. f. 7 4 vrs., E. L. 20. f. 38 vrs. 39.

13 *December*. — Aanstelling van twee dijkgraven in Duiveland en het oude Ambacht. *In die beate Luciae.*

Reg. E. L. 13. f. 44 vrs., E. L. 18. P. A. Z. f. 92.

17 *December*. — Graaf Willem beveelt den baljuw van Zierikzee de zijdwinde te Meenrewijde te onderzoeken en te oordeelen, hoeveel zij, die op 's graven grond aldaar dijken willen, zullen moeten geven. *Des Donderdaghes na sinte Luciendagh.*

Reg. E. L. 13. f. 47, E. L. 20. f. 38 vrs.

18 *December*. — Vrijgeleidebrief. *Feria sexta ante festum bti Thomae apostoli.*

Reg. E. L. 13. f. 48, E. L. 20. f. 39.

21 *December*. N°. 1. — Graaf Willem gestadigt den verkoop van een half huis en landerijen in Duyvendijk aan den baljuw en den steenwachter van Zierikzee. *Op S. Thomasdag.*

Reg. E. L. 13. f. 48, E. L. 20. f. 39.

N°. 2. — Verlij in Elkerzee. *Op sinte Domaes(Thomas?)dag.*

Reg. E. L. 20. f. 39.

25 *December*. N°. 1. — Graaf Willem geeft de parochiekerk van Elkerzee, vacant door den dood van heer Hugo Blok, aan heer Witte Hugenszoon. *In die natalis Domini.*

Reg. E. L. 13. f. 48 vrs., E. L. 20. f. 39 vrs., E. L. 13. f. 101. P. A. Z.

N°. 2. — Graaf Willem beveelt heer Klaes Kervingh de afrekening van een borgtocht te bezorgen. *Op den Kersdagh.*

Reg. E. L. 13. f. 48, E. L. 00. f. 39 vrs.

29 *December*. — Koenraad en Wigbold van der Lippe verklaren, dat omtrent *Remigius* 1316 goederen te Westcappel in Walcheren van Godschalk van Judoyne zijn aangekomen en beloven den graaf van alle aanklacht daarop schadeloos te zullen houden. *Die beati Thomae Cantuariensis episcopi.*

Reg. E. L. 13. f. 53, E. L. 20. f. 43.

na 1321. — Koop van leenland van den heer van Voorne in den waard voor Romde in 't gericht van Beest.

Reg. Voorne A. B. f. 23 vrs, B. f. 135 vrs.

1321—1322.

4 *Januari*. — Jan, heer van Arkel, verklaart voor zijn broeder Claes en diens vrouw Lijsbeth Hendriksdr. van Emmikhoven, den heer van Hoorne beloofd te hebben, dat hij het gericht van Emmikhoven en Uterspijk voor een redelijken prijs kan koopen. *Maendag na jaersdag.*

Or. R. A. Alt.

9 *Januari.* — Graaf Willem beveelt de landbezitters in het Nieuwland in Sint Maertensdijk de verschuldigde thijnsen en pachten te betalen. *Zaterpags nae Dertiendag.*

Reg. E. L. 13. f. 45, E. L. 20. f. 36 vrs.

15 *Januari.* N°. 1. — Graaf Willem beveelt de betaling van 100 ℔ aan Jvr. Goede, Jans van Bergendr., Florens van Haemstede's vrouw. *Des anderen daegs nae sinte Ponsekiaensdaghe.*

Reg. E. L. 13. f. 49 vrs., E. L. 20. f. 40 vrs.

N°. 2. — Gift van het in de jaarsbede schotvrij gebruik van 50 gemeten. *Daegs na S. Ponsekiaensdag.*

Reg. E. L. 13. f. 50.

16 *Januari.* — Graaf Willem geeft aan Witte den schor te Hugelijnszand en Waijenkinderschor in vrij eigen, in ruil voor den watermolen en de schorre te Zierikzee. *Zaterdag na sinte Ponsekiaensdag.*

Reg. E L. 13. f. 51, E. L. 20. f. 20.

19 *Januari.* — Verklaring van Graaf Willem omtrent de uitspraak der vier middelaars in het geschil met Brabant over de schade, die 's graven lieden te Hedel hebben gedaan aan die van Gelre en Cuyck. *Des Dingsdaghes voor S. Agnietendaghe.*

Reg. E. L. 19. f. 5 vrs.

29 *Januari.* — Heer Hugo Pollaert en Alberinus Nanne doen uitspraak in het geschil over de kerk van Lekkerkerk. *Feria sexta post conversionem Sti Pauli.*

Or. O. M U.

14 *Februari.* — Mabelia, abdis van Rijnsburg, machtigt br. Dirc Loeten alle opdrachtbrieven van Willem Aelbrechtszoon van Ockenbergh in ontvangst te nemen. *Op sinte Valentijnsdach.*

Or. R. A. R.

28 *Februari.* N°. 1. — Walraven van Benthem, 's graven neef en knaap, ontvangt van de heerschappij van Woerden de halve tiende van Kestre in leen. *Zondag na S. Matthijs.*

Reg. E. L. 37. f. 5.

N°. 2. — Graaf Willem verleent eenen ouden dienaar van bisschop Guy tolvrijheid. *Zondags na grooten Vastenavond.*

Reg. E. L. 11. f. 12. (1).

4 *Maart.* — Voordrachten, 1°. door de bedienaars der kerk van Zuid-Beveland aan den graaf en 2°. door de ambachtsheeren van Capelle aan den archidiaken van Utrecht gedaan omtrent de benoeming van een cureit te Capelle en 3°. begeving van die betrekking, volgens die voordrachten. N°. 1 en 3. *Feria quinta post dominicam qua cantatur Invocavit*, N°. 2. *Donderdag na Zondag Invocavit.*

N°. 1. Reg. E. L. 20. f. 36 vrs.. N°. 2. E. L. 13. P. A. Z. f. 92. N°. 3. E. L. 13. f. 45.

---

(1) Een groot aantal brieven van tolvrijheid, aan bijzondere personen verleend, wordt in de registers der leenen vermeld, doch is hier, als te onbelangrijk, niet opgenomen.

22 *Maart.* — Verklaring van graaf Willem omtrent de voorwaarden van den koop van Mechelen. *Le lundi apres la Mi Quaresme.*

Dipl. Mechlin. 25. MS. Gérard.

25 *Maart.* — Verlij met land en tienden te Arnemuiden en Avezand. *Donderdag na half vasten.*

Reg. E L. 13. f. 71, E. L. 20. f. 57.

na 25 *Maart.* — Herbaren van den Bergh draagt Johan, heer van Arkel, het gerecht van Gelkenesse met half de Nieuwpoort, hooge en lage, en met half de wateren in de Lek op. *Zonder datum*, doch volgt op een brief van *Maendag na Midvasten.*

Reg. in Beijeren. f. 159 vrs.

30 *Maart.* — Zoenbrief van schepenen van Zierikzee over een doodslag. *Dingsdag voor Palmendaghe.*

Inv. du Sem. de Bruges, n°. 1607.

3 *April.* — Testament van Mr. Gherryt, scolaster van Haarlem. *In Palmavende.*

Or. R. A. L.

8 *April.* — Graaf Willem belooft Andries Rottiers, echtgenoot van Dirk van Zanthorst's dochter, land in Walcheren. *Op den Witten Donderdagh.*

Reg. E. L. 20. f. 46.

1322.

12 *April.* — Graaf Willem geeft een huis te Dordrecht, tot wederzeggens toe, in leen aan zijnen deurwaarder. *Maendagh na Paeschdagh.*

Reg. E. L. 6. f. 26, E. L. 24. f. 20.

15 *April.* — Graaf Willem zet Ver Alyde Soudenbalch, heer Adam van Lokhorst's dochter, en hare kinderen in de leengoederen haars vaders. *Donderdag na Paschen.*

Reg. E. L 3. f. 9 vrs., E. L. 11. f. 9 vrs.

18 *April.* N°. 1. — Overeenkomst tusschen graaf Willem en bisschop Frederik van Utrecht over de kosten van het bedijken van de Waele bij de Nieuwervaert. *Des Soendaghes na Paschen.*

Or. Utrecht. Contrabrief bij v. Mieris.

N°. 2. — Bevel aan Rover van Montfoort, niets tegen den graaf te doen met zijnen broeder Zweder. *Zondags nae Paeschen.*

Reg. E. L. 37. f. 5.

23 *Adril.* — Levenslange gift van land tusschen Bı ıkerke en Coudəkerke. *Vrijdag na beloken Paschen.*

Reg. E. L. 13. f. 51, E. L. 20. f. 41 vrs.

24 *April.* — Vergeving der parochiekerk van Warmenhuizen. *Sabbato post Quasimodo.*

Reg. E. L. 3, 11. f. 73.

25 *April.* — Verkoop van een half land op de Geest te Schoten. *Zondag op S. Marcus.*

Reg. E. L. 39. f. 7 vrs.

27 *April.* N°. 1. — Graaf Willem vergunt Jan van Loon en Heyn Dirksz. van Edam, wegens geleden schade, op die van Deventer te panden. *Dingsdags voor Meydagh.*

Reg. E. L. 3. f. 13, E. L. 11. f. 13.

N°. 2. — Graaf Willem verbiedt baljuw en schouten in Schieland iemand in zake het door Floris Mol gekochte land op Schieveen en in het ambacht van Schie recht te doen, daar het bij vonnisse van welgeboren mannen van Schieland den graaf is toegewezen; hij geeft het laatste aan Floris vnd. in vrij eigen, en beleent hem met het eerste. *Dingsdags voor Meydagh* of *na S. Marcus.*

Reg. E. L. 1. f. 45, 26, 61 vrs., E. L. 2. f. 21 vrs., 33 vrs., 49.

N°. 3. — Graaf Willem geeft zijne woning ten Broec in Haghe-ambacht met 20 morgen land na den dood van Jvr. Hazekyne van Uyttenbroek aan hare zonen. *Dinsdag voor Meidag.*

Reg. E. L. 1. f. 25, E. L. 2. f. 21. XVIII. f. 40.

3 *Mei.* — Graaf Willem verlijdt Engelbrecht Phillipszoon met land, te versterven op zijne dochter. *Des maendaghes opten derden dach van Meye.*

Reg. E. L. 1. f. 26 vrs., E. L. 5. f. 61.

4 *Mei.* — Elburch van Uttenhoirne ontvangt eene rente op de visscherij van Amsterdam tegen afstand aan den graaf van eene in de Ypensloot en de Waden. *Dinsdag na Meydag.*

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 3, E. L. 31. f. 3.

5 *Mei.* en andere dagen. — Vrijgeleidebrieven.

Reg. E. L 13. f. 48 en 51 vrs, E. L. 20. f. 39 en 41.

6 *Mei.* — Uitspraak van graaf Willem tusschen vrouw Beatrix van Heemskerk, Willems dochter van Haerlem, met hare voorkinderen bij Jan Mulaerd, en Jvr. Goede, Jans van Bergen dochter, over het goed van Willem, dat vroeger aan Jan behoord had. *Donderdag na Meydagh.*

Reg. E. L. 39. f. 7 vrs.

7 *Mei.* N°. 1. — De heer van Voorne vernieuwt de voorrechten der kooplieden van Kampen in den Briel. *Vrijdag nae Meydag.*

Reg. E. L. 3. f. 3 vrs., E. L. 11. f. 9. Tollen f. 1.

N°. 2. — Graaf Willem geeft Gherard van Warmond 16 morgen op Ruveen in leen, wegens het aantal, dat hij op het den graaf aangekomen land van Dirk van Warmond maakte. *Vrijdags nae*

Meydaghe. Hij geeft den lijftocht daarvan aan Gherards vrouw, te versterven op haren oudsten zoon. 4 *Augustus* (*Woensdag na S. Pieter ing. oogst*).

Reg. E. L. 1. f. 27 en 29, E. L. 2. f. 22 en 28.

11 *Mei.* — Goedkeuring door graaf Willem van den ruil der cureiten van Wemeldinge en Oistende. *Feria secunda post inventionem sanctae Crucis.*

Reg. E. L 18. f. 51 vrs., E. L. 20. f. 42, E. L. 18. P. A. Z. f. 107.

13 *Mei.* — Jan van Rosenburgh belooft te zullen zorgen, dat zijn zoon bij zijne meerderjarigheid behoorlijke brieven van erfpacht over de tienden van Erkenstrudekerke aan het kapittel van Oud-Munster uitgeeft. *In die b^ti Servatii Ep.*

Or. O. M. U.

15 *Mei.* — N°. 1. Graaf Willem verlijdt Jan van Polanen met twee stukken korentienden en de vlastienden, in Monsterambacht gekocht. N°. 2. Hij geeft Jacob van Benthem, zoon van heer Simon, 15 ℔ in leen. *Saterdag na S. Servaes.*

Reg. E. L. 1. f 28, E. L. 2. f. 22 vrs. N°. 1 ook R. A. N. D. f. 1211, n°. 41.

16 *Mei.* N°. 1. — Uitspraak van graaf Willem tusschen heer Otto van Asperen, ridder, en Mouris, poorter van Dordrecht, en zijne kinderen. *Zondag na S. Serveasdagh in Mey.*

Reg. E. L. 6. f. 25 vrs., E. L. 24. f. 19 vrs.

N°. 2. — Jan heer Wisschaerdtszoon ontvangt in leen 1½ morgen te Almonde. *Zondag na S. Servaes.*

Reg. E. L. 6. f. 32, E. L. 24. f. 25 vrs.

N°. 3. — Graaf Willem erkent de levenslange huur van 2½ morgen te Almsvoet voor 25 sch. *Zondag na Mid-Meije.*

N°. 4. — Graaf Willem bevestigt den lijftocht, door Voppe Besemaer uit de tienden van de vrouw van Rassinghem, in Riederwaert, aan zijne vrouw geschonken. *Zondag na S. Servaesdag.*

Beide: Reg. E. L. 6. f. 25, E. L. 24 f. 19.

20 *Mei.* N°. 1. — Graaf Willem vergeeft twee inwoners van Yerseke de misdaad, tegen den dijkgraaf op den dijk begaan. *Op den Ascensiendag.*

N°. 2. — Bevestiging van den lijftocht op tienden bij Middelburg.

N°. 3. — Vrijgeleidebrief aan kooplieden uit Westfalen.

Reg. E. L. 18. f. 51 vrs., E. L. 20 f. 42.

21 *Mei.* — Graaf Willem vergeeft den kinderen van Huge Willemsz. van Duiveland de breuke huns vaders en geeft hun diens land weder tegen eene som van 4 ℔ grooten. *Vrijdagh nae Ascensiendagh.*

Reg. E. L. 18. f. 52, E. L. 20. f. 42.

22 *Mei.* — Vrijstelling van wagendienst in den Haag, tot wederzeggen, aan een van 's graven deurwaarders. *Zaterdags nae der Ascensiendagh.*

Reg. E. L 1. f. 28 vrs., E. L. 2. f. 23.

28 *Mei.* — Erkenning en gift in vrij eigen eener schuld te Voorschoten. *Dss Vridaghes voor Pijnsteren.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 156 en 693.

8 *Juni.* — Bevestiging van twee verkoopen van land, in Coudekerke en in Oud-Vlissingen. *Dingsdag na der Triniteit.*

Reg. E. L. 31. f. 53 vrs., E. L. 20. f. 43.

12 *Juni.* — Tweejarig vrijgeleide. *Samédi apèrs la Trinité.*

Reg. E. L. 39. f. 9 vrs.

16 *Juni.* — Graaf Willem vergeeft de kosterij te Koudekerke in Schouwen. *Woensdag ua S. Odulf.*

Reg. E. L. 13. f. 19. P. A. Z.

17 *Juni.* — Belofte voor schepenen van Haarlem van gift in vrij eigen eener schuld te Rijswijc. *Des donresdaghes na sinte Odolfsdaghe.* De overgifte hiervan wordt door den schout aldaar geoorkond. 6 *Augustus* (*Op S. Sixtusdach*).

Cart. Orde van S. v. Jan. P. A. U. n°. 272 en 282.

22 *Juni.* — Lijftochtsbevestiging op renten in Rodenrijs. *Sondags voor S. Jansmisse.*

Reg. E. L. 1. f. 39, E. L. 2. f. 46 vrs.

28 *Juni.* — Verkoop in leen van tienden in Nesse, Simonskerke en Ser Abbenkerke in Zuid-Beveland door den heer van Voorne. *Maendag voor S. Pteter en Paulus.* Daarvan wordt door den zoon des gebruikers bevestiging gevraagd. 21 *Maart* (*Maendag voor Palmen*) 1327/8.

Reg. Voorne. B. f. 26.

4 *Juli.* — Heer Jan van Baumont geeft aan die van Schoonhoven een handvest, rakende hunne regeering. *S. Martijn i. d. zomer.*

Or. Schoonhoven.

1 *Augustus.* N°. 1. (of 22 *Februari* 1322/3). — Verlof tot verkoop ten vrij eigen van een huis te Schiedam. *Op sinte Pietersdag.* Herhaald 21 *September* (*Op S. Mattheusdag*) 1333.

Reg. E. L. 1. f. 26 vrs. en 98, E. L. 2. f. 28 en 81 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem begeeft het vierde deel van de kerk van Dordrecht. *Ad vincula Petri.*

Reg. E. L. 13. f. 54.

N°. 3. — Lijftochtsbevestiging te Schoonhoven. *Op sinte Pietersdag ingaende oogst.*

Reg. E. L. 6. f. 27, E. L. 24. f. 21.

2 *Augustus.* — Graaf Willem geeft «Steffaen Uten Hove den Leg van dien ries te Wassenaer, tusken den scildam ende Wassenaer zeewaerd weg te leggenen ende te verwaeren» met zijne kinderen. *Maendagh na sinte Pietersdagh ingaende oigst.*

Reg. E. L. 1. f. 31 vrs., E. L. 2. f. 24 vrs.

3 *Augustus.* N°. 1. — Graaf Willem neemt het door zijne voorvaderen gestichte gasthuis van Emelisse in zijne bescherming. *Dingsdagh nae S. Pietersdag ingaende oigst.*

Reg. E. L. 13. f. 54 vrs., E. L. 20. f. 44.

N°. 2. — Graaf Willem vergunt Bollaerd Bollaerdsz., knaap, zijne gemeten ambachts in het Segambacht te hevenen. *Dingsdaghs na sinte Pietersdagh ingaende oigst.*

Idem.

4 *Augustus.* N°. 1. — Gift van rente op den rentmeester van Zeeland. *Woensdag na sint Pietersdag ingaende oichst.*

Idem.

N°. 2. — Graaf Willem vergunt Symon Gale weder in het land te komen, behalve te Haarlem, hem zijne kwaadspreken vergevende. *Woensdag na sinte Pietersdagh ingaende oichst.*

Reg. E. L. 39. f. 8.

N°. 3. — Graaf Willem beveelt den baljuw van Zuid-Holland zijne hand te slaan aan het goed van den heer van IJsselstein, zoo het huwelijk van diens dochter met Rover Zwederszoon van Montfoort geen voortgang heeft. *Woensdagh nae sinte Pietersdagh ingaende oogst.*

Reg. E. L. 37. f. 5.

N°. 4. — Testament van Hillegond Jacobswijf van Bakenesse. *Des Woensdaghes na sente Pietersdach ingaende oghest.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 145.

7 *Augustus.* — Graaf Willem belooft den verkoop ten vrij eigen van goederen van heer Jacob van Moordrecht te zullen waren, tegen opdracht in leen van evenveel waarde aan vast goed. *Zaterdag voor S. Laurens.*

Vier brieven. Reg. E. L. 1. f. 30, E. L. 2. f. 23 vrs., 24.

9 *Augustus.* — Graaf Willem vergunt den verkoop ten vrij eigen van land te Voorschoterambacht en belooft dien te waren, tegen opdracht van evenveel goed te Noirtich. *S. Laurensavond.*

Reg. E. L. 1. f. 31, E. L. 2. f. 24.

11 *Augustus.* — Graaf Willem vergunt de vrouw van Voorne vrij over haar goed te beschikken. *Des anderen daegs na sinte Laurensdaghe.*

Reg. E. L. 1. f. 32 vrs., E. L. 2. f. 25.

12 *Augustus.* N°. 1. — Dirc, burggraaf van Leiden, oorkondt eene schuld van 1 ℔ ter memorie en 45 ℔ in de wijnrente van het klooster van ter Lee, op een erf te Viersteden in de parochie van Valkenburg. *Den eersten Donredaghes na sente Laurensdaghe.*

Vrd. R. A. L.

N°. 2. — Lijftochtsbevestiging te Schipluiden. *Donderdag na S. Laurens.*

Reg. E. L. 1. f. 32, E. L. 2. f. 25.

16 *Augustus.* — Lijftochtsbevestiging op de Ruyskenhoeve in Maasland. *Des dinxendaghes na onser Vrouwendach te halver oeste.*

Reg. E. L. 1. f. 32 vrs., E. L. 2. f. 25.

16 en 17 *Augustus.* — Graaf Willem belooft jegens Gerard Bartoudsz. borg te blijven voor Voppekijn van Amsterdam, die hem daarvan schadelooshouding toezegt. *Maendagh (Dingsdagh) na onser Vrouwendaghe te midden oegst.*

Twee brieven. Reg. E. L. 39. f. 8.

17 *Augustus.* — Belofte aan eenen klerk van het eerst openvallende beneficium. *Feria tertia post Assumptionem B^te^ Marie Virginis.*

Reg. E. L. 13. f. 56, E. L. 20. f. 45,

18 *Augustus.* — Gift van 9 morgen in Aleijd Geylenland op Schieveen. *Woensdag voor S. Bartholomeus.*

Reg. E. L. 1. f. 44 vrs., E. L. 2. f. 33 vrs., E. L. 43. f. 18, XVIII. f. 28 vrs.

19 *Augustus.* — Graaf Willem stelt orde op de betaling der achterstallige rente op de tollen te Niemandsvriend ten laste van Aernout van Craijenstein. *Donderdag voor S. Bartholomeus.*

Reg. E. L. 6. f. 28 vrs., E. L. 24. f. 22.

21 *Augustus.* — Bevestiging en verlij van lijftocht van de helft van het deel van de zijdwinde tusschen Delf en Oude Schie. *Zaterdag voor S. Bartholomeus.*

Reg. E. L. 1. f. 32 vrs., E. L. 2. f. 25 vrs.

23 *Augustus.* — Graaf Willem vergunt aan Jan Ghyenzoon van Rode de versterving op zijne dochters van eene zate van 4 morgen en een huis te Aelsbrechtsbergen. *Op sinte Bartelmeusavond.*

Reg. E. L. 39. f. 8.

24 *Augustus.* — Graaf Willem beveelt den rentmeester van Kennemerland en Vriesland aan Jvr. Justine, wed. Jan van Steyne, en hare kinderen en nakomelingen eene rente van 25 ℔ Hsch. 's jaars te betalen. *Op S. Bartelmeusdag.*

Reg. E. L. 39. f. 8.

25 *Augustus.* — Gift eener rente uit wijlen Dirk van Warmondshoeve te Ruvene. *Woensdag na S. Bartelmeusdag.* Overdragt daarvan. *Op S. Bartelmeusavond* 1326.

Reg. E. L. 1. f. 27, 61.

27 *Augustus.* — Graaf Willem schenkt Aernoud Schalkaart, poorter van Gent, wegens gedane kwijtschelding, eene rente van 50 ℔ tourn. 's jaars, te betalen bij den abt van Middelburg uit den watermolen. *Vrijdag na S. Bartholomeusdag.*

Twee brieven. Reg. E. L. 13. f. 54 vrs., E. L. 20. f. 44.

3 *September.* — Schepenen van Woudrichem maken eene overeenkomst omtrent de tienden van de Werken ten behoeve des heeren van Hoorne. *Vrijdag na S. Jans decollatio.*

Or. R. A. Alt.

4 *September.* — Daniel en Jan van Baersdorp beloven graaf Willem trouw en bijstand in erkenning der ontvangen vergiffenis. *Saterdagh nae S. Gillisdagh.*

Reg. E. L. 13. f. 55, E. L. 20 f. 44 vrs.

14 en 27 *September.* — Verklaringen omtrent de regeling van achterstallige schulden. *Dingsdag na onser Vrouwendaghe in September* en *Maendag voor S. Michiel.*

Reg E. L. 39. f. 8 vrs. 9.

1 *October.* — Jacob, bisschop van Zuden, kommandeur, en gemeen convent van S. Katerine te Utrecht bekennen aan Hazekijn van Zaenden uit hun huis te Haarlem of convent te Utrecht schuldig te zijn 35 ℔ zw. t. à 16 d., na haren dood vrij aan het convent te komen, op 12 na, die half aan heer Gherard, pastoor van Gommerskerspel, half aan Hasekijns kinderen komen zullen. *Op sinte Remijsdach.*

Idem, n°. 362.

2 *October.* — Heer Otto van Kuick verlijdt Jvr. Margriete Uytten Gooije met de gerechten Uytten Gooije, te Houten, ten Wael, te Honswijk, te Tulle, den waert, de 20 morgen hout ten Wael, het weer te Tulle en te Adenslick, het gerecht te Jaersvelt, te Everdingen, te Goverdingen, te Parijs aan de zijde ter Wateringe te Leckwaart, te Gaspaerde en over Heijcoop en de visscherijen tusschen Parise en Cudensluic. *Zaterdagh nae sinte Bavendagh.*

Reg. XVIII, ingestoken tusschen f. 47 en 48.

4 *October.* — Opdracht en wederontvangst in leen van den graaf door Arnoud van Heukelom van zijn huis en land te Doveren. *Des maendaghes nae sinte Bavendach.*

Reg. E. L. 6. f. 24 vrs., 25, E. L. 24. f. 18 vrs.

11 *October.* — Graaf Willem vergunt Jan van den Waerde van Biggenkerke 23 gemeten lands in Walcheren ten vrij eigen te verkoopen en belooft daar op vermaan zooveel voor te geven als gevraagd wordt. *Maendagh na S. Dionys.*

Twee brieven. Reg. E. L. 13. f. 55, E. L. 20 f. 44.

20 *October.* — Jacob, bisschop van Zuden, keurt de rekening goed, die br. Arnoud, kommandeur te Haarlem, van jaar tot jaar gedaan heeft. *Des Woensdaghes na sinte Lucasdagh.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 132.

21 *October.* — Verdrag van hertog Jan van Brabant en graaf Willem over het huwelijk van hunnen zoon en dochter. *Le jeudi après la fête de S. Luc Evangeliste.*

Kopie M. S. de la Trésorerie de Hainaut, B. n°. 23; S. Génois, Mon Anc. 217.

27 *Octobcr*. N°. 1. — Verlij met rente uit de goederen te Castricum door Dirk, abt van Egmond. *Woensdag voor Allerheiligen.*

Or. R. A. E.

N°. 2. — Florens, pastoor van Hillegom, schenkt al zijn goed voor zijne en zijner ouders ziel aan kommandeur en convent van het S. Janshuis te Haarlem, «te helpen den heiligen lande van Overzee». *Op sinte Symon en Judenavont.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 458.

28 *October*. — Graaf Willem geeft Rogier van Levedale, ridder, om diensten, 100 ℔ t. 's jaars in leen uit de tollen te Niemandsvriend. *Op S. Simon en Judendag.*

Reg. E. L. 12 en 13, cap. Brabant, f. 4 vrs., E. L. 19. f. 6 vrs, E L. 3. f. 95.

1 *November*. — Graaf Willem belooft bescherming aan alle kooplieden, en in 't bijzonder aan die van Keulen en Ruremonde, die 100 voeder wijns zullen aanbrengen. *Op alre Heylighendach.*

Reg. E. L. 40. f. 6.

12 *November*. — Jan, bisschop van Utrecht, splitst de cure van Emelisse in tweeën, op verzoek van graaf Willem. *Feria sexta post b. Martini hyemalis.*

Reg. E. L. 13. f. 267.

26 *December*. — Schepenen in die Haghe oorkonden den verkoop eener rente op veenland. *In S. Stephaensdaghe.*

Or. P. A. Z.

1322—1323.

1 *Januari*. — Graaf Willem verlijdt Jacob Neve en zijne vrouw met de twee helften van hun huis Vroechdenburg te Dordrecht. *Jaersdag.*

Reg. E. L. 6. f. 30, E. L. 24. f. 24.

18 *Januari*. N°. 1. — Kerstans van Raephorst, ridder, erkent van heer Arnoud, kommandeur, voor den bisschop van Zuden, in het S. Janshuis te Haarlem, ontvangen te hebben 40 ℔ Hsch., welke deze hem schuldig was, met de 14 ℔, 10 sch., die Gherijd Paridaensz., zijn neef, voor hem ontvangen heeft. *Des Dynsdaghes na sinte Ponciaensdach.*

Cart. Orde. v. S. Jan. P. A. U. n°. 171.

N°. 2. — Verkoop van land in het ambacht van der Wateringhe, aan Ver Kerstine van Teylinghe, abdis van Leeuwenhorst. *Des dinsdaghs voer sinte Agnietendach.*

Or. R. A. L.

2 *Februari.* — Willem, heer van Hoorne-Altena, verleent den heer van Arkel en diens poorters van Gorinchem vrijdom van tol te Woudrichem, de visscherij in en het veer over de Merwede. *Op onser Vrouwendaghe Lichtmisse.*

Reg. Privilegia I, f. 181. Authentieke kopie bij den heer Boonzajer te Gorinchem.

5 *Februari.* — Zoen van heer Gijsbrecht van IJsselstein en zijn zoon Arnoud met de gebroeders van Hermalen, waarbij de laatsten afstand doen van al hun recht tusschen IJsselstein en den dam en de gerechten en tienden in Hermalen, Bilenvelt en Broydijcsvelt. *Des Saterdags na onser Vrouwendach te Lichtmisse.*

Or. R. A. IJsselstein. Gedrukt: Cod. Dipl. Hist. Genoots. II, nº. 13.

6 *Maart.* — Tractaat tusschen graaf Willem en graaf Lodewijk van Vlaanderen. *Au mis Quaresme.*

Diplomata Hannonensia II, 131 MS. Gérard. De hoofdzakelijke inhoud is al vermeld bij van Mieris II, 276.

18 *Maart.* — Vermaking van rente in leen op het land Woudricsmoer in Hayeman ambacht. *Des anderendaegs na sinte Geertrudendag.*

Reg. E. L. 13. f. 74, E. L. 20. f. 60.

20 *Maart.* N°. 1. — Graaf Willem geeft heer Jan van Catsant, ridder, wegens den zoen met Vlaanderen, al zijn goed terug. *Op den Palmenzondag.*

Reg. E. L. 13. f. 55 vrs., E. L. 20. f. 45.

N°. 2. — Graaf Willem geeft Jan heer Klaaszoon, poorter van Middelburg, 24 gemeten in Borselen ten vrij eigen in plaats van eene jaarrente van 25 ℔ t., hem in leen gegeven *op Woensdag voor S Laurens* (5 *Augustus*) 1321. *Idem.*

Reg. E. L. 12. f. 56 en 44 vrs., E. L. 20. f. 36.

N°. 3. — Graaf Willem verkoopt den abt van Middelburg tienden en leenen onder Coudekerke, Zubburg en Vlissingen. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 55 vrs., E. L. 20. f. 45. Cart. Middb. Abdij. P. A. Z. f. 119.

N°. 4. — De beslissing over den twist rakende de kerk te Nieuwerkerke, wordt den graaf onderworpen. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 69 vrs.

24 *Maart.* N°. 1. — Verlij met lijftocht en duwarie op tienden van S. Pieter te Utrecht, in den Oosthoek van Walcheren. *Op den witten Donderdag.*

Reg. E. L. 13. f. 57, E. L. 20. f. 46.

N°. 2. — Bevestiging van den koop van de Taetenvenne tusschen de Zijl en de Mare. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 35, E. L. 2. f. 26 vrs.

26 *Maart.* — Graaf Willem verkoopt zijn land in Arnemuyden aan Gillis Boudijnsz. voor den bouw van een steenen huis en vesting, als des graven open huis. *Op den Paeschavond.* Met contrabrief van 29 *Maart* (*Dinsdag in de Paeschdagen*).

Reg. E. L. 13. f. 57 en 60, E. L. 20. f. 48 vrs. en 46 vrs.

1323.

27 *Maart.* — Verlijen met rente en met het schroodambacht van Dordrecht. *Op den Paeschdagh.*

Twee brieven. Reg. E. L. 6. f. 30 vrs., E. L. 24. f. 24 vrs.

28 *Maart.* N°. 1. Aanstelling van Symon van der Burch tot baljuw van Rijnland. *Des anderen daegs nae Paeschdagh.*

N°. 2. — Aanstelling van Jan Dirksz. van der Burch tot schout van Delft. *Maendagh nae Paeschdag.*

Beide: Reg. E. L. 13. f. 57 vrs.

N°. 3. — Graaf Willem beveelt Jan Wissenzoon, zijnen baljuw van Zierikzee, en Symon Heynenzoon het ambacht van Zuidland te doen verhevenen bij den klerk en den landmeter, met belofte dit vast en gestade te zullen houden. *Des anderen daegs na Paeschen.*

Reg. E. L 13. f. 57 vrs., E. L. 20. f. 46 vrs.

N°. 4. — Vrijgeleidebrief. *Feria secunda post Paschae.*

Reg. E. L. 13. f. 61 vrs., E. L. 20. f. 50.

29 *Maart.* N°. 1. — Graaf Willem beveelt den baljuw en den rentmeester van Kennemerland en Vriesland, dat zij de jonkvrouw van Haerlem doen betalen uit de eigen goederen van Jan van Bergen en Henrik van Diepenbeek alle rechten, die zij daarop had, of anders van de vervallen van Jan van Bergens ambacht. *Dinxdagh na Paeschdag.*

Reg. E. L. 39. f. 9 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem geeft Willem Woutersz. Uytten Wulpen, wegens den zoen met Vlaanderen, zijn land in S. Maertensdijks terug tot 4½ gemet toe. *Dinxdaghs na Paeschen.*

Reg. E. L. 13. f. 58, E. L. 20. f. 47.

N°. 3. — Verkoop van land in Coudekerke in Zeeland. *Dinxdag in die Paesdage.*

Reg. E. L. 13. f. 58 vrs., E. L. 20. f. 37 vrs.

N°. 4. — Verlij met de helft van eene zijdwinde tusschen de Delf en de Scie. *Dinsdag na Paschen.*

Reg. E. L. 1. f. 35, E. L. 2. f. 27.

30 *Maart.* — Graaf Willem belooft de monnikken van Crabbendijke schadeloos te houden van het scheuren van eenen kwijtbrief van den rentmeester van Zeeland. *Woensdag nae Paeschdagh.*

Reg. E. L. 13. f. 58, E. L. 20. f. 46 vrs.

31 *Maart.* N°. 1. — Graaf Willem beveelt den baljuw van Middelburg de hand te slaan aan al het goed in Walcheren, dat Cateline Dirks dochter van Zandhorst, vrouw van Andries Rottiers, poorter van Leiden, van hare moeder aanbestorven was. *Donderdagh nae Paeschdagh.*

Reg. E. L. 13. f. 58 vrs.

N°. 2. — Toezegging van eene custodie te Zierikzee. *Feria quinta post Pascha.*

Reg. E. L. 13. f. 58 vrs., E. L. 20. f. 47.

1 *April.* N°. 1. — Bollaerd Bollaerdsz. wordt met zijn steenhuis met hofstede enz. in Zegambacht verlijd. *Vrijdag na Paschen.*

Reg. E. L. 13. f. 59, E. L. 20. f. 48.

N°. 2. — Gift van rente uit de tienden van Voirtrap aan Boudijn van der Maelstede en echtgenoote. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 59 vrs., E. L. 20. f. 48.

N°. 3. — Bevestiging van den lijftocht, uit tienden in Cloetingen Eversdijk, Capelle en de Vlake, door Lodewijk van der Maelstede aan zijne vrouw gemaakt. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 60 vrs., E. L. 20. f. 49.

N°. 4. — Idem van idem uit tienden te Ser Arnoutskerke, door Huge Wiede aan zijne vrouw. *Idem.* Herhaald. 11 *December* (*Woensdag na S. Niclaes*) 1325.

Reg. E. L. 13. f. 61 en 84, E. L 20. f. 49 en 67.

10 *April.* — De heer van Voorne verlijdt Henrik Hoofd, zijnen man en neef, met 9 gemeten in Scuwelingwerve, in Walcheren in Coudekerke. *Zondags nae betoken Paschen.*

Reg. Voorne, A. B. f. 90, B. f. 64 vrs. en 80.

11 *April.* — Heer Gerrit van Heemskerk oorkondt eenen verkoop van land, toen hij baljuw was van Amstel. *Des anderen Maendags nae Quasimodo Geniti.* Die verkoop wordt door den graaf gestadigd. 19 *September* (*Dinsdags na S. Lambert*) 1329.

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 7.

18 *April.* — Jacob, bisschop van Zuden, wijbisschop van heer Jan van Diest, bisschop van Utrecht, vergunt den broeders van het Sint Janshuis te Haarlem in het huis eener edele vrouwe, de vrouwe van Coudekerke, op een draagbaar altaar de mis te vieren. *Feria secunda post dominicam Jubilate.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 183.

12 *Mei.* — Graaf Willem bewijst de 22 ℔ Hsch. 's jaars, welke hij zijnen ridder, heer Gerard Kerstanszoon van Raephorst, had in leen gegeven, op de erfhuurware in Heer Engelbrechtsbroek bij Rotterdam in plaats van op den rentmeester van Noord-Holland. *Donderdag voor Pinxter.*

Reg. E. L 1. f. 46 vrs., E. L. 2. f. 38, E. L. 39 f. 6.

16 *Mei.* — Graaf Willem geeft voorschriften over kleeding enz. aan het Bagijnhof te Zierikzee. *Maendag na S. Servaes.*

Reg. E. L. 18. P. A. Z. f. 153.

17 *Mei.* — Nicolaes, abt van Middelburg, beslist het geschil over het patronaat der kerk van Duiveland tusschen den graaf en de geestelijkheid der diocese. *Mensis Maii die XVII.*

Kopie auth. R. A. Z.

21 *Mei.* — Wouter. heer van Keppel, en Jutte, zijne vrouw, dragen hun goed den Ketteldunc te Altena aan Herber van Arkel op. *Zaterdag na Pinkster.*

Vid. R. A. Alt.

7 *Juni.* — Dirk, burggraaf van Leiden, verkoopt aan Dirk Scrivel, abt, en convent van Egmond een huis en land in 't Woudambacht aan den Kadijk. *Dingsdags na S. Bonifaes*

Or. R. A. E.

12 *Juni.* — Heer Jan van Arkel beleent Diderik den Kock van Blokland met 20 morgen in de Beemte en met den dijk en dijkaveling tusschen Hoirner en Reygersalyt. *Zondag nae Bonifaesdagh.*

Reg. in Beieren. f. 192 vrs.

12 *Juni.* — De heer van Voorne verlijdt Simon van Castrichem met Gerbrantscampe. *Op sinte Odulphusdaghe.*

Reg. Voorne A. B. f. 15, B. f. 128 XVIII. f. 70 vrs.

21 *Juni.* N°. 1. — Graaf Willem verpacht tienden te Oostkerke en Wolfaertsdijk. *Dinsdag voor S. Jan te Middezomer.*

Reg. E. L. 13. f. 62, E. 20. f. 50.

N°. 2. — Scheidsrechterlijke uitspraak over het gebruik van een land der kapellanie van Eykenduinen. *Opten XXI[en] dach Junio.*

Or. P. A. Z.

26 *Juni.* N°. 1. — Ontwerp van een huwelijksverdrag tusschen Willem, zoon van graaf Gerard van Gulik, en Johanna, dochter van graaf Willem, met brieven van 1325 der beide graven over den lijftocht. *Le Dimanche après la Nativité de S. Jean Baptiste.*

St. Genois, Mon. Anc. 218.

N°. 2. — Volmacht tot panding van geleden schade onder de Engelschen met bepaling, dat het gepande goed moet gebracht worden onder de baljuw van het land, waar de pander woont. *Zondag na S. Jan Midzomer.*

Reg. E. L. 13. f. 9, E. L. 29. f. 9, E. L. 39. dubbel f. 11. (1)

N°. 3. — Vrijgeleide. *Idem.*

Reg. E L. 13. f. 65, E. L. 20. f. 51.

27 *Juni.* — Graaf Willem verlijdt 3 gaarden lands in het ambacht van Zoeterwoude. *Maendag na S. Jan.* De eigendom daarvan wordt overgedragen. 29 *Augustus* (*S. Jansdagh, als hij onthoofd was*) 1329.

Reg. E. L. 1. f. 36, E. L. 2. f. 27 vrs.

28 *Juni.* — Mabelia, abdis, en gemeen convent van Rijnsburg, geven Willem Aelbrechtsz. van Ockenbergh het opgedragen land in leen terug met recht van opvolging voor zijne neven. *Des Dinxtendaghes na zente Jansdaghe te midzomer.*

Vid. R. A. R.

(1) Twee dergelijke brieven van 4 *September* (*Zondag na S. Jan uitgaenden Oicht*) 1323 en 28 *April* (*Zondag na S. Marcusdagh*) 1325 staan aldaar en E. L. 13. f. 77, E. L. 20. f. 63.

29 *Juni.* — Graaf Willem gelast den rentmeester van Noord-Holland 12 morgen bij Alphen, die hem verpand zijn, ten vrij eigen te verkoopen. *Op S. Pauwelsdagh.*

Reg. E. L. 1. f. 43, E. L. 2. f. 32 vrs.

1 *Juli.* — Graaf Willem verkoopt 6 morgen in Wieldrecht, het Samsonsland geheeten, ten vrij eigen. *Vrijdag na S. Pieter en Pouwels.*

Reg. E. L. 6. f. 32 vrs., E. L. 24. f. 25.

2 *Juli.* — Graaf Willem verlijdt eene rente op de tollen te Niemandsvriend. *Zaterdag na S. Pieter en Paulus.*

Reg. E. L. 6. f. 23 vrs., E. L. 24. f. 26.

3 *Juli.* — Bevel van den graaf aan den baljuw van Kennemerland en Vriesland, tot verbod van verkoop van kruisland. *Zondag na sinte Pieter ende Pouwelsdagh apostelen.*

Reg. E. L. 39. f. 9 vrs.

4 *Juli.* N°. 1. — Verleening van schotvrijheid aan eene weduwe, zoolang zij met hare kinderen in haars mans boedel blijft zitten. *Maendagh na sinte Pieters ende sinte Pouwelsdagh.*

Reg. E. L. 1. f. 35 vrs., E. L. 2. f. 27.

N°. 2. — Graaf Willem geeft Dirk van Batenburch van Oudewater zijn huis aldaar in leen, dat hem van de lombarden was aangekomen, tenzij deze wederkeerden en hij ze in dat huis zette. *Op sinte Martynsdaghe in den zomer.*

Reg. E. L. 37. f. 6.

7 *Juli.* — Heer Gerard van Heemskerk geeft Diederik Bokel Uytter Nesse, om diensten, 47 morgen ter Spange, die hij van hem hield, in erfleen. *Donderdag voor S. Margriet.*

Reg. XVIII. f. 22 vrs.

12 *Juli.* — Jan, bisschop van Utrecht, dekens en kapittelen der vijf kerken aldaar en de regeerders der stad Utrecht geven eene keur omtrent de dijkaadje van den Lekdijk en den IJsseldam met bekrachtiging van graaf Willem. *Des Dinxendaegs voor sinte Margrietendach.*

Or. R. A. Nedersticht. Reg. Handvesten van Arkel. f. 336, E. L. 3 en 4. f. 20, E. L. 11. f. 15 vrs. en 16.

25 *Juli.* — Schepenbrief van den Haghe, over verkoop eener rente op 4 morgen in Haecscamp, die Horne geheeten, onder voorwaarden. *Op sente Jacobsdach.*

Or. Leiden. (Arch. der S. Pancratius (Hooglandsche) kerk).

30 *Juli.* — Jan, elect van Utrecht, geeft, met goedkeuring van graaf Willem, eene keur op het dijkrecht van den Lekdijk tusschen den IJsseldam en Schoonhoven. *Des nasten saterdaghes na sinte Jacobsdaghe apostels.*

R. A. N. D. f. 2081, n°. 27.

31 *Juli.* — Graaf Willem stemt toe in den ruil der pastoors van Westerlande in Wieringen en Westwoud. *In vigilia sancti Petri ad vincula.*

Reg. E. L. 10. f. 15, E. L. 12. f. 12 vrs.

1 *Augustus.* N°. 1. — Graaf Willem laat, door den bisschop van Zuden en Symon van Benthem, de vrouwe van Brederode verzoeken den Marendijk hooger en breeder te maken, wegens de schade, geleden door hen, die bij den Lekdijk wonen. *Op sinte Pietersdagh ingaende oichst.*

Reg. E. L. 37. f. 6.

N°. 2. — Henrick van Hermaelen scheldt al het goed kwijt, dat zijn vader van den graaf van Holland en heer Arnout van IJsselstein had in leen gehad. *Maendag na S. Jacobsdagh.*

R. A. N. D. f. 2010, n°. 15.

2 *Augustus.* — Graaf Willem doet uitspraak over de huwelijksgift, die Jvr. Adelise van Montfoort van haren broeder Henrick den Rover toekwam. *Des anderen daegs na sinte Pietersdagh ingaende oichst.*

Reg. E. L. 37. f. 9.

24 *Augustus.* — Verlof tot verkoop in vrij eigen van 12 morgen, Hofwen geheeten, achter Vlaerdingen. *S. Bartholomeusdag.*

25 *Augustus.* — Graaf Willem beveelt den baljuw van Rijnland Willem van der Woert te handhaven in het goed, dat de baljuw Rosekijn hem geëigend had. *Donderdags nae sinte Bartholomeusdagh.*

Beide: Reg. E. L. 1. f. 36, E. L. 2 f. 27 vrs.

26 *Augustus.* — Verleening van bescherming en tolvrijheid aan Jan Utengarde, poorter van Utrecht. *Vrijdags nae sinte Bartelmeusdagh.*

Reg. E. L. 3. f. 18, E. L. 11. f. 13.

27 *Augustus.* N°. 1. — Graaf Willem geeft, in navolging van graaf Florens en anderen zijner voorgangers, den broeders der Duitsche orde tolvrijheid te Ammers, Niemandsvriend en Geervliet voor wijn uit hunne eigen wijngaarden. *Sabbato post beati Bartholomei Apostoli.*

Reg. E. L. 6. f. 3, E. L. 24. f. 27.

N°. 2. — Graaf Willem geeft zijnen knaap Otte van Haelt eene rente van 25 ℔ t. op de renten van Naarden. *Zaterdag na S. Bertelmeus.*

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 3 vrs., E. L. 31. f. 3 vrs.

29 *Augustus.* N°. 1. — Vrijgeleide voor de Schotsche gezanten. *In decollatione beati Johannis Baptiste.*

Reg. E. L. 13. f. 63, E. L. 20. f. 51.

N°. 2. — Verlij met een land en woning in den polder in Rotteban. *Op sinte Jansdach als hij onthoofd was.*

N°. 3. — Verlof tot verkoop in vrij eigen van 7 morgen in Schieambacht, Veren Heylkensland genaamd. *S. Jan als hij onthoofd werd en Maendag na S. Bartholomeus.*

Beide: Reg. E. L. 1. f. 37, E. L. 2. f. 28; n°. 3 ook Reg. XVIII. f. 29.

N°. 4. — Graaf Willem bekent, dat Symon Uyttendijk met zijne toestemming verschillende stukken land in Buschuysen in het ambacht van Zoeterwoude heeft verkocht. *S. Jansdag uitgaende oogst.*

Drie brieven. Reg. E. L. 1. f. 36 vrs. en 37, E. L. 2. f. 28.

N°. 5. — Graaf Willem vergunt den verkoop in vrij eigen van drie akkers in Benthuysen in het ambacht van heer Jan van Beaumont. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 36 vrs.

N°. 6. — Insgelijks van 5 morgen in Voorschoterambacht beoosten de woning te Rinsburg. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 37 vrs.

N°. 7. — Graaf Willem verlijdt Arnout Dirkz. van Santhorst met 5 morgen aan het einde der Rodenburgerlaan te Zoeterwoude. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 38.

N°. 8. — Graaf Willem verlijdt Gerard Alewynsz. van Leiden met eene rente op den rentmeester van Noord-Holland. *Idem.* De lijftocht hiervan wordt aan Gerards zoon bevestigd. 13 *October* (*Donderdag na S. Dionys*).

Reg. E. L. 1. f. 37 vrs. en 39, E. L. 2. f. 28 vrs. en 29 vrs., XVIII. f. 14.

1 *September*. — Notarieële acte van verzoek om verlij voor den abt van Middelburg aan dien van S. Pauwels te Utrecht wegens tienden te Biggenkerke. *Mensis Septembris die prima.*

Or. P. A. Z.

4 *September*. N°. 1. — Heer Jan van Beaumont bekent aan die van Bergambacht, Schoonhouwen (*sic*) en Stolwijk zijn schot aldaar verkocht te hebben en scheldt hun de betaling voor altijd kwijt. *Zondag na S. Gillis.*

Or. Schoonhoven.

N°. 2. — Bevestiging van den lijftocht van Katerine Dirksdr. v. d. Wale, echtgenoote van Bartout van Assendelft. *Zondagh na S. Jan uitgaende oogst.*

Reg. E. L. 39. f. 10, XVIII. f. 88 vrs.

5 *September*. N°. 1. — Graaf Willem verbiedt het koopen van schotbaar land door welgeborenen of poorters, tenzij het schotbaar blijve. *Maendags voor onser Vrouwendaghe uytgaende oigst.*

Reg. E. L. 1. f. 38, E. L. 2. f. 29.

N°. 2. — Graaf Willem belooft Rover van Montfoort te zullen helpen en vorderen. *Maendags voor onser Vrouwendagh na den oichst.*

Reg. E. L. 37. f. 7 vrs.

N°. 3. — Bevestiging van den lijftocht uit tienden ter Aere, door Dirk van Poelgeest aan zijne vrouw, Jvr. Clemensen, gemaakt. *Maendag na S. Jansdag uitgaende oogst.*

Reg. E. L. 1. f. 38, E. L. 2. f. 28 vrs.

N°. 4. — Idem van dien der tienden in den Laegen Waert ter Overdamme in het ambacht van Outshoorn, door Hughe van Leyden aan zijne vrouw gemaakt. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 39, E. L. 2. f. 29.

5 of 12 *September.* — Graaf Willem gewaart een verkoop door zijnen schout van landerijen in het Zandambacht en Zuidwijk, in den Hem en tusschen weg en poel. *Maendags na uytgaende oogst.* (1)

Reg. E. L. 1. f. 38 vrs, E. L. 2. f. 29.

6 *September.* — Verlij te Alphen. *Dingsdag na S. Gillis.* Bevestigd tegelijk met den verkoop van het land. 17 *Mei* (*Ascensiendag*) 1330.

Reg. E. L 1. f. 39 en 81, E. L. 2 f. 30 en 66. XVIII. f. 5.

7 *September.* — Graaf Willem geeft verlof tot verkoop van land te Werkendam. *Op onser Vrouwenavond nae den oogst.*

Reg. E. L. 6. f. 34 vrs., E. L. 24. f. 27 vrs.

9 *September.* — Dirk Schrivel, abt van Egmond, beleent Simon van Haerlem met de erfpacht der landen in Limmen, Heilo en Rinnegem. *Feria sexta post Nativitatem B. Marie Virg.*

Or. R. A. E.

13 *September.* N°. 1. — Graaf Willem erkent wegens de uitspraak tusschen Zweder van Montfoort en zijnen zoon Hendrik den Rover ontvangen te hebben een brief van 1000 ℔ zw. t. en nog 2000 ℔ *Dingsdagh na onser Vrouwendag na den oichst.*

Reg. E. L. 2 en 3. f. 13.

N°. 2. — Graaf Willem bevestigt eenen verkoop van land onder Oud-Vlissingen door den rentmeester Vrederick van Valencijn. *Des Dinxendages na onser Vrouwendaghe n. d. o.*

Reg. E. L. 13. f. 152. P. A. Z.

14 *September.* — Schepenbrief van Monster over landhuur. *Des heilichs Cruusdaghe na den hoeghest.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 22 vrs.

22 *September.* — Schepenbrief van Leiden over eene rente voor de papelijke provende te Nywerkerke te Leiden op een huis en erve bij den Rijn en land in het uiterste van heer Jacobs ambacht van der Woude. *Des Dunresdaechs na sente Mattheusdaghe apostel.*

Or. Leiden.

1 *October.* — Jan, bisschop van Utrecht, vergunt aan deken en kapittel van S. Pieter te Middelburg de begeving der kerken aldaar aan den graaf over te laten. *In die beati Remigii.* Met negen brieven van dezelfde maand over de quaestie van het patronaat der kerken aldaar.

Reg E. L. 13. f. 65, E. L. 20. f. 52 vrs.

---

(1) Kan zijn *na S. Jan U. O.*, of *na Vrouwendag U. O.*

10 *October*. — Deken en kapittel van S. Pieter te Middelburg staan den graaf het patronaatrecht af op de kerken van Brigdamme, Gapinge, Zandijk, Schellacht, Clewaertskerke en aanhoorigheden in den Oosthoek, Poppekynsburg en Buttinghe, tegen afstand van dat op vier kanunnikspraebenden in hunne kerk. *Sexto Idus mensis Octobris.*

Or. R. A. Z. Reg. E. L. 13. P. A. Z. f. 138.

11 *October*. N°. 1. — Graaf Willem begeeft de parochiekerk te Zandijk. *Feria tertia post Dionysii.*

Reg. E. L. 13. f. 64, E. L. 20. f. 52.

N°. 2. — Vrijgeleide door 's graven landen aan een gebannen Dordtenaar, mits niet binnen de vrijheid van Dordrecht komende. *Dingsdags na S. Dionysdaghe.*

Reg. E. L. 6. f. 34 vrs., E. L. 24. f. 27 vrs.

13 *October*. N°. 1. — Graaf Willem verklaart dat zijne beloften niet zullen prejudiciëeren aan het collatierecht van deken en kapittel van S. Pieter te Middelburg. *Tertio Idus Oct.*

Reg. E. L. 13. P. A. Z. f. 137.

N°. 2. — Graaflijk bevel tot inbeslagneming en levering aan den dijkgraaf van heer Hendrik Splinters goed in het Nieuweland van S. Maertensdijk. *Donderdags nae S. Dionysdagh.*

Reg. E. L. 13. f. 67, E. L. 20. f. 53.

N°. 3. — Graaf Willem stelt zich borg voor de betaling van eene schuld van zijnen schoonzoon, graaf Willem van Gulik. *Donderdags nae sinte Victorsdaghe.*

Reg. E. L. 12. en 13 cap. Braband. f. 5, E. L. 19. f. 7.

N°. 4. — Verpachting van land te Arnemuiden aan eenen garsoen uit 's graven cameren. *Donderdag na S. Victor.*

Reg. E. L. 13. f. 65, E. L. 20. f. 52 vrs.

14 *October*. — Verlij ten Zeeuwschen rechte in den polder van Hinkele. *Vrijdag na S. Dionysdag.*

Reg. E. L. 13. f. 65, E. L. 20. f. 52 vrs.

14 en 15 *October*. — Graaf Willem confereert de vacature der kerk van Coudekerke aan deken en kapittel van S. Pieter te Middelburg, welke hem toelaten die aan heer Lambert Jansz. van Zierikzee te geven. *Pridie Idus mensis Octobris* en *Idus Octobris.*

Reg. E. L. 13. f. 64, E. L. 13. f. 137. P. A. Z.

18 *October*. N°. 1. — Hendrik, heer van Brederode, belooft de abdis van Rijnsburg jaarlijks 20 ℔ te betalen. *Op sente Lucasdaghe.*

Not. Vid. R. A. R.

N°. 2. — Graaf Willem geeft Boudijn van Cadzant een vrij eigen in het Nieuweland van S. Maertensdijk. *S. Lucasdag.* Hij beveelt den dijkgraaf aldaar Boudijn daarin te handhaven. 9 *December* (*Vrijdag na O. Vr. Conceptio*).

Reg. E. L. 13. f. 67 en 71 vrs, E. L. 20. f. 53.

N°. 3. — Graaf Willem benoemt scheidsrechters tusschen zijne nicht, de vrouw van Montfoort, en hare kinderen, onder verklaring, hiermede Jvr. Mayne van Montfoort, heer Zweders zuster, nief te willen benadeelen. *Op sint Lucasdag.*

19 *October.* — Hij begeert, dat de vrouw van Montfoort 200 ℔ vooruit zal ontvangen uit de goederen van Cabau. *Woensdagh na sinte Lucasdagh.*

Drie brieven: Reg. E. L. 37. f. 6 vrs.

20 *October.* N°. 1. — Gift in vrij eigen van land tusschen de ambachten Harnaerswaerd en Hakenisse aan een poorter van Dordrecht. *Donderdagh nae sinte Lucasdagh.*

Reg. E. L. 6. f. 35 vrs., E. L. 24. f. 28 vrs.

N°. 2. — Verkoop van een moerdijk in de zuidwestzijde van den Oostmoer, te bedijken naar Zeeuwschen en Moerdijker rechte. *Donderdag na S. Lucas.* Herhaald. 15 *Maart* (*Dinsdag na Midvasten*) 1327/28.

Reg. E. L. 13. f. 67 en 103, E. L. 20. f. 53 en 81 vrs.

21 *October.* N°. 1. — Paus Johannes XXII bevestigt alle voorrechten der abdij van Egmond. *XII kal. Novembris.*

Or. R. A. E.

N°. 2. — Graaf Willem belooft de verordening van bisschop Guy omtrent de praebenden in de S. Pieterskerk te Middelburg te zullen handhaven. *In die Undecim millium Virginum.*

Reg. E. L. 13. P. A. Z. f. 142.

N°. 3. — Graaf Willem belooft schadeloosstelling voor een borgtocht wegens leen van rente. *Idem.*

Reg. E. L. 7. f. 35 vrs., E. L. 24. f. 28 vrs.

N°. 4. — Verklaring van den graaf omtrent edeldom. *Vrijdagh nae sinte Lucasdagh.*

Reg. E. L. 13. f. 65, E. L. 20. f. 52 vrs.

22 *October.* N°. 1. — Graaf Willem verleent tolvrijheid aan die van Reymerswaele. *Sabbatho post Lucae.*

N°. 2. — Gift van land te Yerseke. *Idem.*

N°. 3. — Gift van eene rente op de thynse van het Nieuweland in Vortrap aan Jvr. Mayne van Montfoort. *Zaterdag na S. Lucas.*

Alle drie: Reg. E. L. 13. f. 68, E. L 20. f. 54. N°. 1 ook Reg. Tollen. f. 6.

23 *October.* N°. 1. — Graaf Willem bekent, dat de bede van 4 grooten per gemet door die van Wolfaertsdijk gegeven wordt behoudens hun recht van den vrije en ook des graven recht. *Zondagh voor S. Jude.*

Reg. E. L. 13. f. 67, E. L. 20. f. 53.

N°. 2. — Verordening van Egidius, deken, en kapittel van S. Pieter te Middelburg op de inkomsten des kapittels. *Die decima Kal. Novemb.*

Reg. E. L. 13. P. A. Z. f. 143.

24 *October*. N°. 1. — Verkoop van en verlij met land in Kerkwerve en verlij met tienden aldaar en in Zuidland. *Maendag voor S. Simon en Judendag.*

Reg. E. L 13. f. 67 vrs., E. L. 20. f. 54.

N°. 2. — Vorkoop van land in den polder van Vortrappen. *Feria secunda ante Simonis et Judae.*

Reg. E. L. 13. f. 67 vrs., E. L. 20. f. 53 vrs.

25 *October*. — Verkoop in leen van ambacht te Coudewerve met den halven molen en halve hofstede. *Dinsdag voor S. Simon en Judendag.*

Reg. E. L. 13. f. 68 vrs., E. L. 20 f. 54 vrs.

27 *October*. — De heer van Voorne belooft den abt van Middelburg eene geleende som gelds terug te zullen geven. *Op S. Simon en Judenavond.*

Reg. Voorne A. B. f. 42, B. f. 90.

30 *October*. — Graaf Willem geeft tienden te Clewaertskerke in pacht aan het Vrouwenhospitaal te Middelburg. *Zondagh nae sinte Simon en Judendagh.*

Or. P. A. Z. Reg. E. L. 13. f. 69, E. L. 20. f. 55.

1 *November*. — Graaf Willem gestadigt den verkoop der tienden van Giessenmonde aan heer Nicolaes van der Merwede. *Op allerheiligendag.*

Reg. E. L. 6. f. 33.

11 *November*. — Opdracht eener erfrente te Rijswijk. *S. Maerten.*

Or. Haarlem. (Inv. blz. 252, n°. 1915.)

20 *November*. — Willem Aelbrechtz. van Ockenbergh geeft aan zijne neven 7 morgen lands na zijnen dood, te pachten door schepenen van Delft, met bepaling omtrent de schadeverhaling der abdis van Rijnsburg. *Des Sonnendaghes voer zente Katerinnendaghe.*

Or. R. A. R.

24 *November*. — Dirk, abt van Egmond, begeeft de kerk van Myzen. *In crastino Clementis papae et martyris.*

Or. R. A. E.

11 *December*. — Vonnis van den bisschop van Luik over de tienden te Raemsdonk en missio in jus patronatus daarover. *Sondags na S. Nicolaesdagh.*.

Or. en Kopie. R. A. N. D. f. 1061. N°. 8, 9, 10.

17 *December*. — Muntconventie tusschen den hertog van Brabant en graaf Willem. *Le dixseptieme jour de Decembre.*

Diplomata Hannonensia II, 155 en Table Chronol.^e MS. Gérard.

18 *December*. — Hendrik Strevelant, richter te Oegstgeest, verklaart dat Ver Machtelt, weduwe Hendrik van Poelgeest, haren zoon Willem een vrijen weg door al hare landen geeft. *Des Zonnendaghes voer Karsavent.*

Or. Leiden. (Inv. I. blz. 168.)

19 *December*. — Jan, elect van Utrecht, bepaalt dat de kappellanie van Hugo Bertradenzoon en echtgenoote uit de parochiekerk van Haarlem naar het Sint Janshuis aldaar wordt overgebracht. *Feria secunda post Luciae virg.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 208.

20 *December*. N°. 1. — Bevestiging van den lijftocht, door heer Herbaren van Rieden, ridder, aan zijne vrouw op alle koorn- en smaltienden van Pendrecht gemaakt. *Op S. Domaes(Thomas)avond apostel.* Herhaald. 26 *September (Woensdag na S. Mattheus)* 1324.

Reg. E. L. 6. f. 36 en 39, E L. 24. f. 28 vrs. en 31.

N°. 2. — Verlij met eene halve hoeve in Mastwijk. *Op sinte Dommaes(Thomas)avond.*

Reg. E. L. 37. f. 7.

N°. 3. — Graaf Willem verlijdt Jan Vranckenzoon met zijn oude steenhuis en erve te Leiden. *Dinsdag voor Kerstdag.*

Reg. E. L. 1. f. 39, E. L. 2. f. 29 vrs.

21 *December*. — Graaf Willem begeeft de parochiekerk van Arntswaerd in het sticht van Utrecht. *In die beati Thomae Apostoli.*

Reg. E. L. 6. f. 36, E. L 24. f. 28 vrs.

22 *December*. N°. 1. — Belofte van het eerst openvallend schroodambacht te Dordrecht. *Donderdag na S. Thomas.*

Reg. E. L. 6. f. 36 vrs., E. L 24. f. 28 vrs.,

N°. 2. — Graaf Willem geeft Raoul Boete het slaan van zijne munt voor drie jaren. *Le joedy prochain devant du jour de Noel.*

Dipl. Hannonensia II, 159 MS. Gérard.

23 *December*. — Graaf Willem begeeft zijne «colemate» te Dordrecht. *Vrijdags voor Kersdagh.*

Reg. E. L. 6. f. 36, E. L. 24. f. 28.

30 *December*. — Uitspraak door graaf Willem omtrent het voorofferen en paaschnemen in de kerk van Schipluyden tusschen Arnout van Hodenpyl en zijne broeders en Jan Coppaertsz. *Vrijdags na Kersdag.*

Reg. E. L. 1. f. 39 vrs., E. L. 2. f. 30.

December. — Keizer Lodewijk verpacht den tol te Woudrichem voor 20000 ℔ t. aan heer Gerard van Hoorne. *Mense Decembri.*

Kopie. R. A. Alt.

Verschillende dagen. — Zeven acten van hulde van Friezen jegens den graaf.

Kopie. R. A. F.

1323. — Graaf Willem belooft den verkoop van de vroene op Sloteree en Sloterwegh «van den meire ten diepe» te zullen waarborgen.

Reg. E. L. 13. f. 78 vrs.

1323—1324.

1 *Januari.* N°. 1. — Graaflijk bevel aan schout, schepenen en raad van Oudewater om eenige lombarden voor 12 jaar in hunne poort op te nemen. *Op den Jairsdach.*

Reg. E. L. 37. f. 7. Gedr.: Beschrijving van Oudewater, blz. 272. (Handvest VII.)

N°. 2. — Vrijgeleide aan Rogier de Mortimer, ridder, en zijn gevolg. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 40.

N°. 3. — Graaf Willem belooft waring van een koop van land te Coudekerke in den Hogenwaert. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 40, E. L. 2. f. 30 vrs.

N°. 4. — Bevestiging van den lijftocht van de minderhelft der visscherijen van IJsselmonde, door Jan van Rosenburg aan zijne vrouw, Jv. Adelise, gemaakt. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 86 vrs., E. L. 24 f. 29.

N°. 5. — Twee verlijen van verkocht leenland en bevestiging van een lijftocht op Ruweveen, welke landen nog weder verkocht en verlijd werden. 24 *September* (*Zondag na S. Mattheus*) 1329. Bevestiging van een lijftocht op een daarvan. *Op onser vrouwendag in September* 1337

Reg. E. L. 1. f. 40, 41, 75 vrs., 75, E. L. 2. f. 31 en 62 vrs., E. L 32. f. 21.

2 *Januari.* — Graaf Willem bevestigt de gift, door Jan Hemelrijk van al het goed, dat hij gewonnen heeft, aan zijne vrouw Margriete van Voorschoten gedaan. *Des anderen daegs na Jaersdag.*

Reg. E. L. 1. f. 40 vrs., E. L. 2. f. 31.

3 *Januari.* — Graaf Willem verlijdt Wouter den Grote, bij koop voor 45 ℔ zw. t., met 6 morgen in het gericht van IJsselmonde. *Dinsdag na Jaersdag.*

Reg. E. L. 37. f. 67.

4 *Januari.* — Verlij uit eigen goed in het gericht van Steyne. *Woensdag na Jaersdag.*

Reg. E. L. 1. f. 41 vrs., E. L. 2. f. 31 vrs.

5 *Januari.* N°. 1. — Verlof tot verkoop in rechten eigen van land in Kudelstaert. *Op Dertiendenavond.*

Reg. E. L. 1. f. 42, E. L. 2. f 31 vrs.

N°. 2. — Vrijgeleide aan een koopman uit Haarlem, mits de verschuldigde tollen betalende. *In vigilia Circumcisionis.*

Reg. E. L. 39. f. 10.

6 *Januari.* — Verlof tot verkoop als vrij eigen van leengoed in Tetroden. *Op den Dertiendagh.*

Reg. E. L. 39. f. 10 vrs.

9 *Januari*. N°. 1. — Verlij in Schoten. *Maendag na Dertiendag.*
Idem en Reg. XVIII. f. 109.

N°. 2. — Verlij te Ockenberg in het ambacht van Rijswijk. *Idem.*
Reg. E. L. 1. f. 42.

N°. 3. — Verlof tot verkoop in vrij eigen van leenland in het ambacht van Oestgeest tegen opdracht van evenveel eigen goed. *Idem.*
Reg. E. L. 2. f. 31 vrs.

N°. 4. — Graaflijk bevel aan den rentmeester van Kennemerland en Vriesland, Jan den Keyser, tot betaling van 45 ℔ aan Hr. Gerrit van Heemskerk van wegen Otte van Buren van de «oersatinge» en voogdijschap van de jongste dochter zijner vrouw bij heer Jan Mulard, waar de graaf borg over was. *Idem.*
Reg. E. L. 39. f. 10.

11 *Januari*. — Graaf Willem vergunt den abt van Middelburg 30 gemeten lands bij Sabbeshof te koopen en van hem in leen te houden. *Woensdag na Dertiendag.*
Or. R. A. Z. Reg. E. L. 13. f. 69, E. L. 20. f 55 vrs.

13 *Januari*. N°. 1. — Vergunning aan Gerard Alewijnsz. van Leiden, 's graven klerk, 16 gemeten leenland in Hugelijnszand in vrij eigen te verkoopen. *Vrijdag na Dertiendag.*
Reg. E. L. 13. f. 69 vrs., E. L. 20. f. 55 vrs.

N°. 2. — Gelijke vergunning aan Matthijs Rengers, 's graven knaap, ten opzichte van het land Huyswaert in het ambacht van Vroenen. *Op S. Pontiaensavond.*
Reg. E. L. 39. f. 10.

N°. 3. — Vergunning tot erfvolging in de hofstede ten Werve en het daarbij behoorende land in Rijswijk. *Idem.*
Reg. E. L. 1. f. 42 vrs., E. L. 2. f. 32.

N°. 4. — Graaf Willem verlijdt Jan van Polanen met de koorntienden te Maesland, de smaltienden te Schipluyden en een koorntiendeke te Delft. *Idem.*
R. A. N. D. f. 1211. N°. 43. Reg. E. L. 2. f. 32.

27 *Januari*. — Kwijtingsbrief van Florens Berthout, heer van Mechelen, wegens ontvangen gelden van zijn leen. *Vrijdag voor onser Vrouwendag ter Lichtmisse.* Met nog twee andere dergelijke brieven van andere jaren.
Reg. E. L. 19. f. 8, 9 vrs. en 10, E. L. 12 en 13. cap. Braband. f. 8 en 8 vrs.

14 *Februari*. — Verkoop van rente te Rijswijk. *Op sente Valentynsdach.*
Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 273.

21 *Februari*. — Justine, burggravin van Leiden, bekent ontvangen te hebben 25 ℔ van hare renten in Waerderbroec van Willem den Grebber, die boven hare brieven waren van tien honderd en van tien ℔, die zij verkocht heeft. *Op sente Pietersavont te Cathedra.*
Idem n°. 652.

22 *Februari*. — Gift van levenslange rente, wegens aan den graaf bewezen diensten, uit den tol te Niemandsvriend. *Up sinte Pietersdach tote ingaende lente*.

Reg. E. L. 6. f. 35 vrs., E. L. 24. f. 28

28 *Februari*. — Graaf Willem geeft Martijn, den pape van Randorp, verlof in zijne kerk terug te keeren, daar hij van een doodslag onschuldig was bevonden. *Dingsdagh nae Groote Vastenavond*.

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 18, E. L. 31. f. 15

7 *Maart*. — De officiaal van Utrecht verheft, met machtiging van den bisschop, de door koning Willem gestichte kapel op het eiland Niepolre bij Oostkapelle en Alardskerke tot eene parochiale kerk. *Feria quarta post Dominicam Invocavit*.

Or. P. A. Z.

8 *Maart*. -- Verklaring omtrent leen van tienden van de abdij van Middelburg, liggende Bewester Lodt. *Donderdag voor S. Gregorius in Maerte*.

Idem.

16 *Maart*. — Heer Gherard van Voorne, burggraaf van Zeeland, en zijne vrouw Ver Heylewief beslissen een geschil tusschen de abdis van der Lee en Jan van der Wateringhe. *Up sinte Geerdenavond*.

Or. R. A. L.

18 *Maart*. — Verklaring van leenmannen van den abt van Middelburg omtrent verkoop van tienden aan dezen. *Zondag na S. Geertruidendag in Maert*. Eene dergelijke. 27 *December* (*S. Jan Evangelist*) 1324.

Cart. Middb. Abdij. P. A. Z. f. 13.

24 *Maart*. — Florens van Hodenpijl geeft voor schout en buren te Wateringen 2 morgen, gelegen aan den kerkweg, aan het klooster Leeuwenhorst. *Des saterdaghes na Oculi*.

Or. R. A. L.

27 *Maart*. — Bevestiging door den graaf van een verkoop in Oud-Vlissingen door den rentmeester van Zeeland. *Dinsdag na onser Vrouwendagh in Maerte*.

Reg. E. L. 13. f. 71, E. L. 20. f. 57.

27 *Maart* en 1 *April*. (Het laatste kan ook zijn 11 *December* 1323). — Twee verklaringen voor gezworenen in Honterland van overdracht van land aan het klooster Leeuwenhorst. *Des Dincsdaghes na Letare* en *Des Zondaghes na onser Vrouwendaghe verholen*.

Or. R. A. L.

29 *Maart*. — Graaf Willem bevestigt den verkoop van tienden in Ser Arnoutskerke, op het Zand voor Arnemuyden en in Avenzand en verlijdt daarmede den kooper, mits betalende zekere jaarlijksche pacht. *Des donresdaghes na halfvasten*.

Reg. E. L. 13. f. 71, E. L. 20. f. 57.

28 *Maart.* — Verkoop ten vrij eigen door den graaf aan Gerard Alewijnsz. van 2 morgen op de Mersche in Oestgeest en 4 morgen broekland tusschen de Hooge en Lage Made. *Woensdag na halfvasten.*

Reg. E. L. 1. f. 44, E. L. 2. f. 33.

30 *Maart.* N°. 1. — Graaf Willem wijst op verzoek van zijnen broeder, heer Symon, ridder, Dirk Aegtenzone, diens broeder, 20 ℔ toe ter zake van zoen van den doodslag van Wouter Hughenzoon van Riedwyc. *Vrijdags na halfvasten.*

Reg. E. L. 39. f. 14.

N°. 2. — Hij doet uitspraak over een doodslag te Grijpskerke. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 71 vrs., E. L. 20. f. 57 vrs.

31 *Maart.* N°. 1. — Hij oorkondt een verdrag over den dood van Willem Everdeyszoon van der Mude in Wolphaertsdijk. *Zaterdags na halfvasten.*

Reg. E. L. 13. f. 71 vrs., E. L. 20. f. 57 vrs.

N°. 2. — Bevestiging van eene verklaring van den baljuw van Delf- en Schieland, dat Ver Machteld, moeder van Willem Heynen Lubaertszone, eene edele vrouw is. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 44, E. L. 2. f. 33.

2 *April.* — Verlof tot panding op die van Roermond aan twee poorters van Middelburg, het goed te brengen aan baljuw en schepenen aldaar. *Maendags voor Palmenzondagh.*

Reg. E. L. 13. f. 72, E. L. 20. f. 57 vrs.

3 *April.* — Bevestiging van een lijftocht op tienden te Ser Arnoutskerke. *Dinsdag voor Palmzondag.*

Reg. E. L. 13. f. 72, E. L. 20. f. 58.

4 *April.* — Begeving door den graaf van het schrijfambacht te Brouwershaven. *Woensdagh voer Palmenzondagh.*

Idem.

7 *April.* — Begeving der parochiekerk van Ouder Amstel. *In vigilia Palmarum.* Herhaald. 17 *Augustus* (*Feria IVa post festum Assumptionis B. Marie Virg.*) 1334.

Reg. E. L. 31. f. 4 en 10, E. L. 6. cap. Amst. f. 4 en 14.

11 *April.* — Graaf Willem bekent, dat Jan Persijn de jonge niet in zijne rechten is verkort, door dat de goede lieden van Waterland den graaf eene bede gegeven hebben voor het huwelijk zijner dochter, de koningin van Allemagne. Hierbij een bevel aan den rentmeester Jan den Keyser, hem 80 ℔ uit die bede uit te betalen. *Woensdag nae Palmenzondagh.*

Twee brieven. Reg. E. L. 39. f. 14.

13 *April.* — Schepenen van Haarlem oorkonden den verkoop eener rente aan het Sint Janshuis. *In goeden vridaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 741.

1324.

16 *April.* — Graaf Willem geeft het klooster Zoetendael land in Ser Allaerdskerke tot behoef der penitentie en in memorie zijner ouders. *Maendagh nae Paesdagh.*

Reg. E. L. 13. f. 72 vrs., E. L. 20. f. 58 vrs.

17 *April* N°. 1. — Verkoop van een steenhuis met hofstede in of bij Delft door den graaf. *Dingsdagh nae Paesdagh.*

Reg. E. L. 13. f. 73, E. L. 20. f. 58 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem geeft Rasen Ser Gilliszoon van Cruininghen verlof, allen te panden, die hem kogge- of paveljoensgeld volgens schepengetuigenis schuldig zijn. *Dingsdagh nae Paeschen.*

Reg. E. L. 13. f. 73, E. L. 20. f. 58 vrs.

20 *April.* — Kwijtschelding van alle verbeurtenissen van verdinging wegens eenen doodslag. *Vrijdagh nae Paeschdagh.*

Reg. E. L. 13. f. 43, E. L. 20. f. 35.

21 *April en andere dagen en jaren.* — Vier brieven van vrijgeleide aan die van Brugge. *Le nuit de la grande Paque enz.*

Reg. E. L. 38. f. 12 vrs. 13 en 14, E. L. 12 cap. Henegouwen. f. 16, 17 en 18.

23 *April.* N°. 1. — Graaf Willem geeft Jvr. Kateline, heer Jan Mulaerdsdochter, het bestuur van haar eigen goed, daar zij hare jaren heeft. *Maendag na beloken Paschen.* Bepalingen over hare voogdij. 19 *Juli* (*Donderdag nae S. Margrietendag*) 1324.

Reg. E. L. 13. f. 73 en 128. E. L. 20. f. 102 vrs.

N°. 2. — Aechte Katerinendochter Uterwyk ontvangt van haren voogd verlof, al haar goed en wat zij te wachten heeft aan de heeren van S. Jan te Haarlem te geven. *Op den achten dag van Paske.* Zij doet dit bij acte van *Meyendach* daaraanvolgende, om haar en haar ouders memorie mede te doen.

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 141 en 143.

24 *April.* — Graaf Willem geeft Jan den Buser, parochiepaap van Voorburg, verlof om over zijne goederen te beschikken. *Dinsdag na beloken Paschen.*

Reg. E. L. 1. f. 44 vrs., E. L. 2. f. 33. XVIII. f. 9.

25 *April.* N°. 1. — Verlij met eene erve met twee huizen te Dordrecht. *Woensdag na beloken Paschen.*

Reg. E. L. 6. f. 39, E. L. 24. f. 31.

N°. 2. — Verlof tot verkoop van land te Abnisse. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 14.

N°. 3. — Die van Geertruidenberg geven een land oostwaarts van Steenloo ten vrij eigen aan Willem van Duvenvoorde, 's graven kamerling. *Op S. Marcusdagh evangelist.* Herhaald. *Op den zesden dag van Julius* 1338.

Or. R. A. G. R. A. N. D. f. 1032, n°. 3, f. 1081, n°. 45.

N°. 4. — Graaf Willem gestadigt den verkoop van landen in Arnouts ambacht van Hodenpijl en in Schipluyden door den baljuw van Delf- en Schieland. *Op S. Marcusdag.*

Twee brieven. Reg. E. L. 1. f. 44 en 44 vrs., E. L. 2. f. 33 en 33 vrs.

N°. 5. — Graaf Willem belooft voor heer Claes van de Merwede, ridder, 27 groote goudinen, 16 gouden hallingen en 10 miten te betalen, waarvan hem heer Claes belooft schadeloos te houden. *Idem.*

Twee brieven. Reg. E. L. 3. f. 14, E. L. 11. f. 13 vrs.

N°. 6. — Verlij van Willem van Duvenvoorde met rente uit de tollen te Ammers. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 39, E. L. 24. f. 31

N°. 7. — Verlij van Jvr. Lisebet, heer Otten van Asperens dochter, met den haar door haren echtgenoot, heer Gerard van den Vliet, gemaakten lijftocht van 39 morgen te Oudekerk. *Woensdag na beloken Paschen.*

Reg. E. L. 3. f. 14, E. L. 11. f. 13 vrs.

N°. 8. — Bevestiging van den lijftocht van tienden in Wolbrandskerke in Tieselijnswaard. *Op S. Marcusdag.*

Reg. E. L. 6. f. 39, E. L. 24. f. 31.

27 *April.* — Verlij met tienden ten Slijke in Riederwaert. *Vrijdag voor Meidag.*

Reg. E. L. 5. f. 5, E. L. 6. f. 39, E. L. 24. f. 31.

30 *April.* — Jacob van Benthem, kanunnik ten Dom, belooft zijn kapittel 8 ℔ 's jaars te geven van de opbrengst der proostdij van Westfriesland, waartoe hij door het kapittel is gekozen. *In vigilia Philippi et Jacobi.*

Or. Dom. U.

3 *Mei.* — Schepenbrief van Haarlem, met eene verklaring, dat een deel van de erve der heeren van S. Jan onbemuurd is gelaten. *Des donresdaghes na Meyendach.*

Cart. Orde. v. S. Jan. P. A. U. n°. 187.

10 *Mei.* Verkoop van moer in Vlissingen. *Donderdag voor half Mei.*

Reg. E. L. 13. f. 73 vrs., E. L. 20. f. 59 vrs.

19 *Mei.* N°. 1. — Verlij met het ambacht van vier hoeven moers op den Wildert naar Zuid-Hollandsch recht. *Zaterdag na half Mei.*

Reg. E. L. 6. f. 39, E. L. 24. f. 31.

N°. 2. — Verlof tot terugkeer aan een balling. *Zaterdags voor Ascensiendaghe.*

Reg. E. L. 13. f. 73.

1 *Juni.* — Dirk Schrivel, abt van Egmond, verlijdt een hem opgedragen huis in den kleinen Poel ten onversterflijk leen. *Vrijdag voor Pinkster.*

Or. R. A. E.

3 *Juni.* N°. 1. — Verlij met de helft der Noordtienden in het ambacht van Emelisse. *Op den Pinksterdag.*

Reg. E. L. 13. f. 74, E. L. 20. f. 59 vrs.

N°. 2. — Verlij van Bollaerd Bollaerdsz. in Vlakenvang in Schouwen. *Op den Zinxendag.* Idem. 20 *October* (*Zondag na S. Lucas*) 1325.

Reg. E. L. 13. f. 74 en 81 E. L. 20. f. 59 vrs. en 65.

23 *Juni.* — Graaf Willem geeft heer Willem van Duvenvoirde het hooge en lage gerecht tusschen Batenbrugge en de heining van Oosterhout, « strekkende oost, west en noord te half der Donge toe. » *Des Saterdags voor S. Jan Baptist.*

R. A. N. D. f. 407, n°. 20.

24 *Juni.* — Graaf Willem doet uitspraak over de scheiding der tienden van Nootdorp, welke de vrouw van Dirk van Alkemade, en die van zeven hoeven moers, welke Willem Philipsz. van Duvenvoirde toekomen. *S. Jan.*

Idem f. 1216, n°. 6.

1 *Juli.* — Guy van Vlaanderen en Beatrix van Putten en Strijen, zijne vrouw, dragen hunne geschillen met het kapittel ten Dom over tienden in het land van Putten op aan heer Wouter de Brizeteste, heer van Burhem, en Mr. Pieter van Scouden, klerk. *Achtedaghe na seint Jhansdach.*

Vid. Dom. U.

3 *Juli.* — Schepenbrief van Haarlem over den koop van 26 morgen in Rijswyckerbroec a 7 ℔, 10 sch. den morgen, door den verkooper voor 5 jaar gehuurd voor 16 sch. den morgen. *In sinte Martynsaevent in den zomer.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 278.

21 *Juli.* — Heer Aernout van Steyn draagt graaf Willem ten behoeve van heer Jan van Beaumont 100 ℔ 's jaars op uit de pacht van den Nieuwenbroek en de tienden tusschen de poort van Leiden en Dodynslaan en die van Benthuysen. *Saterdag voor S. Marien Magdalenendag.*

Reg. E. L. 1. f. 49 vrs.

25 *Juli.* — Machtiging door den Domproost tot inbezitstelling der kerk van Emmikhoven. *Ipso die b. Jacobi Ap.*

Or. O. M. U.

19 *Augustus*. — Schepenbrief van Mazelant over verkoop eener jaarrente op land aldaar. *Des zoenendaghes na onser Vrouwendagh te middenoeste.*

Or. R. A. R.

11 *September*. — Graaf Willem bevestigt de tolvrijheden van het klooster Mariënweerd. *Feria III post nativitatem beatae Mariaè Virginis.*

Cart. v. Marienweerd, Belgisch R. A. Afschrift v. d. heer v. Lommel S. J. 563.

14 *September*. N°. 1. — Bevestiging van den lijftocht van ℔ 50 zw. t. op tienden in Borsselen, door Philips van Borsselen gemaakt aan zijne vrouw, Jvr. Zoete hr. Joris dochter van Marren. *Op der heyliger Kruysendagh in September.*

Reg. E. L. 18. f. 74, E. L. 20. f. 60.

N°. 2. — Graaflijk bevel aan schepenen van Ouderkerk in Duiveland, om over het panden wegens heer Hendrik Splinters dood te staan. *Vrijdags voor sinte Lambrechtsdagh.*

Reg. E. L. 18. f. 74, E. L. 20. f. 10.

15 *September*. N°. 1. — Jan, bisschop van Utrecht, beslist dat Guy van Vlaanderen, heer van Rijkenborgh, Putten en Strijen, als echtgenoot van Ver Beatrix van Putten en Strijen, aan deken en kapittel ten Dom jaarlijks 60 ℔ pacht moeten betalen voor de tienden van Strienemonde, Putten, Hekelinghen, Spikenesse, Gheervliet, Biervliet, Nuweland, Hr. Symons Hammen en Porteghale, onder zekere voorwaarden. *Mensis Septembris die quintadecima.*

Or. Not. Acte. R. A. P. en S. en Dom. U.

N°. 2. — Deken en kapittel vnd. en heer Guy en Ver Beatrix vnd. beloven voor den bisschop van Utrecht op pene van boete, de eersten de brieven van de Puttensche tienden over te zullen geven, de laatsten 8 ℔ voor kosten en 99 voor een jaar pacht te zullen betalen, vóór *S. Martinus* a. s., onder borgstelling. *Quintadecima die mensis Septembris.*

Or. Not. Acte. Dom. U.

17 *September*. — Graaf Willem gelast Daniel, baljuw van Kennemerland en Vriesland, aan Jan Persijn den ouden en Jan Persijn den jongen door allen, die in Kennemerland hoppenbier brouwen, te doen betalen 2 sch. gruitgeld van ieder voeder. *Op sinte Lambrechtsdaghe.*

Reg. E. L. 39. f. 14.

18 *September*. — Bevestiging van den verkoop ten vrij eigen van leenland in Oestgeest op de Mersche. *Dinsdag na S. Lambert.*

Reg. E. L. 1. f. 45, E. L. 2. f. 33.

21 *September*. N°. 1. — Reynoud, zoon van den graaf van Gelre, belooft graaf Willem schadeloos te houden van een borgtocht jegens Paulus van Stryen, poorter van Dordrecht. *In die beati Matthei Apostoli.*

Reg. E. L. 30. f. 8 vrs.

N°. 2. — Bevestiging van verkoop ten vrij eigen van land in de proostdij van S. Jan in Steenwijkerveld. *Vrijdag na S. Lambrecht.*

Reg. E. L. 1. f. 45, E. L. 2. f. 34.

N°. 3. — Verlij in Aedscamp. *S. Mattheus.*

Reg. E. L. 1. f. 45 vrs., E. L. 2. f. 34.

23 *September.* N°. 1. — Verkoop van land ter Voolwijk op de westzijde naast Smerige Venne. *Zondags nae sinte Mattheusdag.* Contrabrief van 24 *September* (*Maendag na S. Mauritius*).

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 18.

N°. 2. — Verbetering van leenrente en bewijzing daarvan op de visscherijen van Amstelland. *Zondag na S. Mattheus.* Bevestiging van het leen. 13 *April* (*Vrijdag na Paschen*) 1341.

Reg. E. L. 30. f. 8 vrs., E. L. 32. f. 57, E. L. 43. f. 87 vrs.

N°. 3. — Vrijgeleide aan heer Florens van Jutfaes, domproost van Utrecht. *Dominica post Matthei apostoli.* Herhaald. 19 *Februari* (*Feria V post Valentini martyris*) 1326/27.

Reg. E. L. 3. f. 14, E. L. 11. f. 14 en 18.

24 *September.* — Verlof tot schenking van land bezuiden 's Gravezande. *Maandag na S. Lambrecht.*

Reg. E. L. 1. f. 45 vrs., E. L. 2. f. 34.

25 *September.* N°. 1. — Graaf Willem verleent aan die van Oudewater vrijheid, poorters van elders op te nemen, mits goede knapen zijnde. *Dingsdags nae sinte Mattheusdagh.*

Reg. E. L. 37. f. 7.

N°. 2. — Graaf Willem beslist den twist over het voorofferen en paaschnemen tusschen de vrouwen van Florens van den Velde en Yewijn Heije uit Maesland. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 46, E. L. 2. f. 34. vrs.

N°. 3. — Graaf Willem geeft Aechte, vrouw van Kerstans Allaerdsz., die balling was, het vrij gebruik van haar huis te Haarlem weder. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 14.

N°. 4. — Voordracht door graaf Willem aan den archidiaken van Utrecht van een cureit te Poortvliet. *Idem.*

Reg. E. L. 13. P. A. Z. f. 167.

N°. 5. — Verlof aan Jvr. Margriete van Hagestein, vrouw van Henrick van der Leck, om de ontvangst harer leenen uit te stellen. *Idem.*

Reg. E. L. 30 f. 8 vrs., vgl. E. L. 43. f. 88.

N°. 6 Gift in vrij eigen op Ruvene. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 46, E. L. 2. f. 34 vrs.

26 *September.* N°. 1. — Graaf Willem belooft den goeden luiden van Monsterambacht, dat welk goed daar schotbaar is, dat blijven zal, ook als de eigenaar wegtrekt. *Woensdags na sinte Mattheusdagh.*

Idem.

Nº. 2. — Verlij in Aedscamp, gelegen in Haagambacht. *Idem.* Ook vermeld 3 *October* (*Woensdag na S. Michielsdag*).

Idem en E. L. 43. f. 54 vrs.

Nº. 3. — Verkoop ten vrij eigen in Schoten en in den broek achter Lisse. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 14.

Nº. 4. — Bevel van den graaf aan zijnen houtvester, om aan de weduwe van den jager van Hillegom eene levenslange rente te geven, daar hij haar een stuk veen had afgenomen. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 14 vrs.

28 *September.* — Twee verkoopen in vrij eigen in Haagambacht en bevestiging van eenen dergelijken verkoop op den Donck in Voorschoterambacht. *Op S. Michielsavond.*

Reg. E. L. 1. f. 46, E. L. 2. f. 34 en 35 vrs.

29 *September.* Nº. 1. — Verlij van Willem van Outshoorn, bij opdracht van Willem van Duivenvoirde, 's graven kamerling, van het land de Geer in het ambacht van Woerden. *S. Michiel.*

Reg. E. L. 37. f. 1.

Nº. 2. — Twee lijftochtsbevestigingen op Claes Rengerszoons goed in Dirksland en in Moordrecht. *Op S. Michielsdag.*

Reg. E. L. 24. f. 31 vrs.

1 *October.* — Verkoop in vrij. eigen van anderhalf morgen in den voorsten vierendeel van heer Domaeshove bij Leiden. *S. Bavendag.*

Reg. E. L. 1. f. 46 vrs., E. L. 2. f. 35.

4 *October.* — Graaf Willem vergunt aan Gerard van Raephorst, dat zijn leengoed in de Lier en in de Ketel op zijne dochter Hazetiaen zal overgaan, na éen jaar door de testamenteurs beheerd te zijn, om daaruit de uitvaart te betalen. *Donderdags na S Baaf.*

Vid. R. A. G. Reg. E. L. 1. f. 47 vrs., E. L. 2. f. 35. XVIII. f. 47.

5 *October.* Nº. 1. — Verlij met rente uit de herfstbede te Limmen. *Des vridughes na senle Bavendach.*

Reg. E. L. 39 vrs. f. 14.

Nº. 2. — Verlof tot verkoop ten vrij eigen in het ambacht van der Wateringen. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 45, E. L. 2. f. 34.

7 *October.* Nº. 1. — Bevestiging van verkoop van land in Waerder. *Zondag voor S. Victor.*

Nº. 2. — Kwijtschelding door den graaf van zoengeld wegens doodslag aan erfgenamen van den doodslager. *Idem.*

Reg. E. L. 37. f. 7 vrs.

Nº. 3. — Graaf Willem geeft aan drie zijner dienstluiden te Haarlem de vrijheid, «ten ware zij hem verdieden.» *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 14 vrs.

8 *October*. — Graaflijk bevel aan den rentmeester van Kennemerland en Vriesland, om jaarlijks een paar kleederen aan heer Willem, den pape der Capellanye te Rijnsburg, te geven. *Maendag voer sinte Victorsdagh.*

Idem.

10 *October*. N°. 1. — Verlij met een viertel lands in het ambacht van Oudekerk. *Op S. Victorsdag.*

Reg. E. L. 6. f. 40, E. L. 24. f. 31. vrs.

N°. 2. — Verkoop eener rente te Haarlem. *In sente Victoersdaghe.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 92.

11 *October*. — Gerechtsbrief van Woudrichem omtrent de levenslange erfpacht der tienden te Giessen. *Des dondresdaghes na sente Victoersdach.*

Or. O. M. U.

18 *October*. — Gherid van Heemskerk, ridder, staat de vroonlanden te Littic Oesthuizen af aan den abt van Egmond. *S. Lucasdach.*

Or. R. A. E.

22 *October*. — Graaf Willem verkoopt al zijn ambacht binnendijks van S. Maertensdijk «in Oudelande en Nieuwelande», met visscherij, molens, middeldijk en veer, aan de dochters van Jan Gheronxz van Overbordene. *Maendags na S. Lucasdagh.*

Reg. E. L. 13. f. 74 vrs., E. L. 20. f. 60 vrs.

22 *of* 25 *October*. — Graaf Willem verkoopt een moerdijk, binnen Bertelsdijk, «die men hiet Crayenamer», te bedijken ten Zeeuwschen rechte. *Maendag* (of *Donderdag*) *voor S. Simon en Judendag.*

Reg. E. L. 13. f. 75, E. L. 20. f. 61.

23 *October*. — Heer Costijn van Renesse, ridder, en Jan en Costijn, knapen, verzoeken graaf Willem de kerk van Oudeland in Borsselen aan een priester uit Schouwen te willen geven. *Dinsdags voor sinte Simon ende Judendag.*

Reg. E. L. 13. f. 80, E. L. 20. f. 64. vrs.

26 *October*. — Jan, bisschop van Utrecht, beveelt den heeren van IJsselstein het hooge gerecht der heeren van Oudemunster in de Achtersloot te bewaren. *Vrijdaghs na Elfduysentmaegdendach.*

R. A. N. D. f. 1963 n°. 25.

1 *November*. N°. 1. — Bevestiging eener verwisseling van een huis en land tusschen heer Florens van der Veere, ridder, Klaes van Borsselen en Florens van Borsselen. *Allerheiligendag.*

Reg. E. L. 13. f. 75 vrs., E. L. 20. f. 61 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem geeft de renten tot 20 sch. gr. t. toe van een goed in den ouden Aggher in rechten leen. *Op Allerheylighendach.*

Idem.

8 *November.* — Leenmannen des graven oorkonden den afstand van ambacht onder Westkapelle aan den abt van Middelburg. *Donderdag na Allerheiligen.*

Cart. Middb. Abdij. P. A. Z. f. 84.

10 *November.* N°. 1. — Overeenkomst tusschen deken en kapittel ten Dom en Guy van Vlaenderen en Beatrix van Putten en Stryen, zijne vrouw, over de tienden in het land van Putten, volgens uitspraak van den bisschop van Utrecht. *In vigilia Martini Episcopi.*

Twee brieven. Or. Dom. U.

N°. 2. — Deken en kapittel vnd. verlijden den heer en vrouw van Putten met tienden «tot oirbaer der kerke». *In vigilia obitus beati Martini Episcopi.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 68.

14 *November.* — Partijen vnd. verzoeken den Paus hunne overeenkomst goed te keuren. *Feria quarta post B. Martini hyemalis.*

15 *November.* N°. 1. — De heer en vrouw van Putten benoemen gemachtigden om die goedkeuring te verkrijgen. *Feria quinta post diem obitus b. Martini Episcopi.*

N°. 2. — Ratificatie van bovengemelde overeenkomst door partijen en Graaf Willem, als landsheer. *Idem.*

Alle drie: Or. Dom. U.

23 *November.* — Nicolaes Ver Aleyde Scriverszoon, priester, draagt aan Ver Kerstine, abdis van der Lee, al zijn goed in Voorhout en Lisse over. *Up sente Clementisdach.*

Or. R. A. L.

25 *November.* — Jan Leonis van Tule doet in handen van den bisschop van Luik manschap voor de tienden en het patronaat van Raemsdonk en ontvangt daarvoor de missio in jus patronatus. *Le jour sainte Catharine.*

R. A. N. D. f. 1061. N°. 11 en 12.

3 *December.* — Mabelye, abdis van Rijnsburg, maakt een zoen over een doodslag. *'s Manendaghes na sinte Andreysdach apostoli.*

Or. R. A. R.

14 *December.* — Stichting van twee kapellaniën in het Sint Janshuis te Haarlem door de executeurs testamentair van heer Dirc, pastoor te Ouddorp, begiftigd met 26 morgen in Rijswijkerbroec tusschen de Delf en de Zwette. *In crastino beate Luciae virginis.*

22 *December.* — Aanvrage om de bisschoppelijke goedkeuring daarvoor. *In crastino beati Thome apostoli.* Verleening daarvan. 3 *Januari* (*Feria quinta post circumcisionis Domini*) 1325.

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 264, 262 en 263.

1324—1325.

6 *Januari.* — Gherard heer van Rasegem en vrouw verkoopen den abt van Middelburg 50 hoeven moers onder Vlasseele. *Dertiendag.*

Or. en Vid. P. A. Z.

7 *Januari.* — Graaf Willem sluit, in vereeniging met den koning van Boheme en de graven van Gulik, Berg en Mark, eenen wapenstilstand voor één jaar met aartsbisschop Hendrik van Keulen, den proost van Bonn en den graaf van Vernenburg. *Crastino Epiphanie.*

Lacomblet III. N°. 205.

23 *Januari.* — De heer van Voorne bekent dat zijn neef Jan Arnoutsz. van hem een twaalfde van de grashuur van Zwartée en den Hoorn in leen houdt. *Woensdagh nae sinte Agnietendagh.*

Reg. Voorne A. B. f. 7 en 58. B. f. 3 en 121.

27 *Januari.* N°. 1. — Jan van Hoenhorst, landcommandeur van Utrecht, verzekert aan eenige poorters van Leiden het recht om kapellaniën in de S. Pieterskerk aldaar te vergeven. *Des sonnendaghes vor onser Vrouwendach te Lichtmisse.*

Arch. d. Duitsche Orde II, n°. 602.

N°. 2. — Schout, schepenen en raad van Leiden oorkonden, dat de landcommandeur van den Duitschen Huize te Utrecht geen recht heeft op die begeving. *Idem.*

Or. Leiden. (Inv. I, 168, A. Hoogl. kerk.)

2 *Februari* en *andere dagen.* — Verklaringen van erkenning van graaf Willem als landsheer door Friezen. *Up onser Vrouwendagh hoefne* enz.

Schwarzenberg I, blz. 168 en 170.

9 *Februari.* — Heer Gillis van Cruininghen bericht aan het kapittel van Oud-Munster den verkoop zijner tienden in Vlake aan Boudijn van der Maelstede en verzoekt voor dezen beleening. *Des saterdages vore sente Valentijnsdach.*

Or. O. M. U.

16 *Februari.* N°. 1. — Bevestiging van verkoop van land te Ockenberg in Rijswijkerambacht. *Saterdag voor groote Vastelavond.*

N°. 2. — Bevestiging van lijftocht op het land, genaamd den Gouden Bodem, op Ruwenveen en verlij daarmede na doode der kinderen der verlijftochte vrouw. *Idem.*

Beide: Reg. E. L. 1. f. 48 vrs., E. L. 2 f. 36.

18 *Februari.* — Graaf Willem verlijdt Jan 's heeren Gilliszoon, zijnen rentmeester van Zuid-Holland, met land in Hugemansambacht, 's Heeren Geenemanszoon, in Tiesselijnswaard en bij Wollebrantskerke in Claes Ooms Ambacht. *Maendags nae Grote Vastelavond.*

Reg. E. L. 6. f. 40, E. L. 24. f. 32.

19 *Februari.* N°. 1. — Verlij te Bleskensgraaf. *Dinsdag na Grooten Vastenavond.*

N°. 2 en 3. — Twee bevestigingen van lijftocht. *Idem.*
N°. 1 en 2. Reg. E. L. 39. f. 15. N°. 3. E. L. 1. f. 49, E. L. 2. f. 36.

21 *Februar.* N°. 1. — Graaf Willem geeft heer Daniel van de Merwede, zijnen baljuw van Kennemerland en Vriesland, vrijheid om ten behoeve van 's graven huis van der Nieuwburg, in Vroenremere te visschen, zoolang hij baljuw is. *Donderdag na Groote vastenavond.*
Reg. E. L. 39. f. 15.

N°. 2. — Graaf Willem verlijdt het klooster van S. Jan te Haarlem ten eeuwigen dage met de heergewaden van 's graven mannen van Woerden en Amstel. *Idem.*
Reg. E. L. 37. f. 7 vrs. Vgl. blz. 53, waar verkeerdelijk is opgegeven 28 *Maart.* Het kan ook zijn 28 *Februari.*

N°. 3. — Aanstelling tot leidekker van 's graven huizen in Holland en Zeeland. *Idem.*
Reg. E. L. 39. f. 15 en 20. (1)

22 *Februari.* N°. 1. — Bevestiging van den lijftocht van een vierendeel van de «Cleythiende» in Naaldwijker parochie en het land «De 25 morgen» in Monster, door heer Willem van Naaldwijk, ridder, maarschalk van Holland, gemaakt aan zijne echtgenoote Liesbet, heer Niclaesdr. van Egmonde. *Vrijdag na grooten Vastenavond.*
Reg. E. L. 1. f. 49, E. L. 2. f. 36 vrs.

N°. 2. — Opdracht aan den graaf van het goed van Mierlaer door Dirck van Groenouwen en Jacob van Mierlaer, ridders. *S. Pietersdag in de lente.*
Reg. E. L. 1. f. 48 vrs., E. L. 2. f. 35 vrs.

26 *Februari.* — Begeving der helft der kerk van Poortvliet. *Feria tertia post Matthiae Apostoli.*
Reg. E. L. 13. f. 76, E. L. 20. f. 61 vrs..

28 *Februari.* — Graaf Willem stelt borgen voor eene schuld. *Donderdags nae S. Matthysdagh i. d. w.* Hij zegt dezen schadeloosheid toe. 25 *November* (*Op sinte Kathrinendagh*).
Reg. E. L. 6. f. 45 vrs. en 46 vrs., E. L. 24. f. 37 en 37 vrs.

2 *Maart.* — Vergunning aan Jan van Wendelnesse tot aanstelling van een gewaard rechter in zijn ambacht. *Des anderdaegs in Maert.*
Reg. E. L. 6. f. 40, E. L. 24. f. 32. (2)

---

(1) Een dergelijk stuk. 24 *November* (*Maendag voor S. Katrynendaghe*) 1328.
Reg. E. L. 1. f. 72, E. L. 2. f. 58.

(2) Dergelijke vergunningen aan Gijsbrecht Doennaerd en Jan van der Dussen. 26 *Juli* (*Zaterdagh na S. Jacob*), 2 *September* (*Dingsdagh nae S. Jan uytgaende Oogst*) 1326 en 21 *September* (*S. Mattheusdagh*) 1329.
Reg. E. L. 6. f. 50, 52 en 65, E. L. 24. f. 41 vrs., 43 en 52.

3 *Maart.* N°. 1. — Bevel aan den baljuw van Delf- en Schieland om Godekyn heer Henrikszoon van Gelre bij te staan in den verkoop van hem aanbehuwd land. *Op den eersten Zondagh in Maerte.*
Reg. E. L. 1. f. 49.

N°. 2. — Graaf Willem bevestigt den verkoop eener rente op den tol te Geervliet door heer Willem van Naaldwijk, ridder. *Zondag na S. Matthijs.*
Reg. E. L. 1. f. 40, E. L. 24. f. 32.

4 *Maart.* N°. 1. — Graaf Willem beveelt aan die van Veene en van Negenhoeven hun dijk te maken, als die vroeger was, om het water van die van Naerden te schutten.
Reg E. L. 6. cap. Amst. f. 4 vrs., E. L. 31 f. 4 vrs.

N°. 2. — Gift van tienden aan Jvr. Geertruyd, 's graven nicht, weduwe van Pieter Thonynsz. van den Vliet, 's graven zwager.

N°. 3. — Verkoop in leen van land in Wester Zubburg aan Jan Hendriksz., rentmeester Bewester Schelde. *Maendag na Midvasten.*
Beide: Reg. E. L. 13. f. 76 vrs. en 77, E. L. 20. f. 62 vrs. en 63 vrs.

5 *Maart.* — Gift van levenslange rente op den baljuw van Woerden.
Reg. E. L. 37. f. 7 vrs.

6 *Maart.* — Graaf Willem belooft Jvr. Oede, dochter van heer Willem van Putten, vrouwe van Hoorne, en hare kinderen in de goederen van Altena te zullen handhaven. *Den eersten woensdag in Maerte.*
Reg. E. L. 13. f. 76.

8 *Maart.* — Verkoop ten vrij eigen van land in Vlaerdingerambacht. *Vrijdag na Midvasten.*
Reg. E. L. 1. f. 54, E. L 2. f. 41.

13 *Maart.* — Verkoop van land in Sandijck. *Woensdags voor Midvasten.*
Idem.

14 *Maart.* — Verkoop van het Nieuweland van Maertensdijk, den graaf aanbestorven van Margriete Jan Gheronxzoonsdochter, aan Jvr. Aechte Henriks Hughenzoon weduwe van Biggenkerke. *Donderdag voor Midvasten.*
Reg. E. L. 13. f. 76 vrs., E. L. 20, f. 61 vrs.

16 *Maart.* — Gift van het eerst openvallend schroodambacht te Dordrecht. *Zaterdag voor Midvasten.* Verkoop daarvan. 12 *April* (*Woensdag na beloken Paschen*).
Reg. E. L. 6. f. 80 en 30, E. L. 24. f. 32 vrs. en 62.

18 *Maart.* N°. 1. — Verlij van Nicolaas van Gent, abt van Middelburg, met ambacht in Westkappel en Domburg, de Noordtienden geheeten, waarin des kloosters tuin stond. *Maendag na S. Geertruidendag.*
Or. Middelburg. (Inv. blz. 8). Cart. Middb. Abdij. P. A. Z. f. 42. Reg. E. L. 13. f. 77 vrs., E. L. 20. f. 61 vrs.

N°. 2. — Verlij in Noord-Beveland in het ambacht van Emelisse tegen eene pacht van 9½ d. per gemet. *Maendag na Midvasten.*

N°. 3. — Graaf Willem gestadigt den verkoop door Florens, heer van Borsselen en der Veere, en zijnen broeder Klaas, tevens voor 's graven neef Wolfaerd van Borsselen, van een huis en land te Hanneкijnswerve in Vlaanderen. *Idem.*

Beide: Reg. E. L. 13. f. 77., E. L 20. f. 32 vrs.

21 *Maart.* — Graaf Willem beveelt, dat het door hem aan Daniel van der Merwede verkochte land in Wieldrecht schotbaar zal blijven. *Donderdagh nae sinte Geertruydendagh.*

Reg. E. L. 6.* f. 41., E. L. 24. f. 32 vrs.

26 *Maart.* — Otto, heer van Kuyk, geeft Gijsbrecht van Cats het leen, dat hij van hem houdt, in erfleen ten Zutphenschen rechte. *Dingsdag voor Palmendag.* Gijsbrecht vnd. wordt door den graaf, die dit leen gekocht had, er op nieuw mede beleend. 27 *Maart* (*Maendag na S. Maria Magdalena*) en 11 *October* (*Sondachs na S. Dionys*) 1327.

Reg. XVIII f. 116, E. L. 3. f. 23, E. L. 11 en 20. f. 18 vrs.

6 *April.* — Graaf Willem geeft heer Wouter van Berchem, ridder, verlof, allen te panden, die zijne vrienden waren, toen hij een doodslag te Mechelen beging. *Op den Paeschavond.*

Reg. E. L. 13. f. 72 vrs., E. L. 20. f. 58.

1325.

7 *April.* — Verdeeling der inkomsten der parochiekerk van Gerolfsdijk in Noord-Beveland door Jan, bisschop van Utrecht, op voordracht van graaf Willem. *In festo Paschae.*

Reg. E. L. 13. f. 78, E. L. 20. f. 63, E. L. 13. P. A. Z. f. 172.

8 *April.* — Verlij met ambacht in Wissenkerke en Gerolfsdijk. *Idem.* Bevestiging van lijftocht op tienden daarvan. 6 *December* (*S. Nicolaes.*)

Reg. E. L. 13. f. 77 vrs. en 83, E. L. 20. f. 63 en 66 vrs.

16 *April.* — Niclaes van der Merwede, ridder, ontvangt van de stad Utrecht 300 ℔ zw. t. van den zoen van Lodewijks, zijns neefs, dood, voor zijne magen van moederzijde, volgens zeggen van graaf Willem. *Des dinxdaghes na sente Sylvatiusdach in Aprille.*

Or. Acad. Bibl. Utrecht.

17 *April.* — Vrijgeleide. *Feria quarta post Quasimodo.*

Reg. Boni Comitis Wilhelmi, achter f. 1. Coninck Willem, f. 125 vrs.

18 *April.* — Jacob, bisschop van Zuden, en gemeen convent van sinte Kathrijnen te Utrecht nemen het hun door graaf Willem gegeven collatierecht der Westmunsterkerk te Middelburg aan. *Donderdag na beloken Paschen.*

Reg. E. L. 13. P. A. Z. f. 194.

29, 30 *April* en 12 *Mei.* — Afstand van het patronaatrecht der kerk van Hoogelande aan den abt van Middelburg. *Maandag voor Mei, Meiavond* en *den twaalfden dag van Mei.*

Vid. P. A. Z.

1 Mei. N°. 1. — Kerstine, abdis, en gemeen convent van Leeuwenhorst ruilen land in het ambacht van de Wateringhe met Clare Egghartsdochter en geven haar in levenslang bruikleen een land in Clein Zassenem. *Up Meijendaghe.*

Or. R. A. L.

N°. 2. — Heer Jan van Beaumont ontvangt van het kapittel van Oud-Munster de broektienden tusschen IJssel en Zijdwinde. *Prima die mensis Maji.*

Or. O. M. U.

2 *Mei.* — De officiaal van Utrecht bericht den pastoors van Leiden en Leiderdorp, dat kommandeur en broeders van het Sint Janshuis te Haarlem klagen, dat zij, tegen de bepalingen van het provinciaal concilie van Keulen, in den ban van Hazerswoude voor den wereldlijken rechter zijn gedaagd, en beveelt hen dengeen, die dat gedaan heeft, in den ban te doen en schout en schepenen te gelasten, op straffe van den ban, zich van alle oordeel in dezen te onthouden. *Feria quinta post beatorum Philippi et Jacobi apostolorum.* Met verklaringen der pastoors, dat aan het bevel voldaan is. 20 *Mei* (*Feria secunda post ascensionem Domini*).

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 313, 14 en 15.

11 *Mei.* — Splitsing der kerk van Nieuw-Duiveland door graaf Willem en den bisschop. *Sabbato post Joannnis ante Portam Latinam.* Begeving der helft daarvan. 12 *October* (*Sabbato post Victoris*).

Reg. E L. 13. f. 80 vrs., E. L. 20. f. 64, E. L. 13. P. A. Z.

13 Mei. N°. 1. — Graaf Willem geeft aan de kerk van Ammers een viertel lands tot het bouwen van eene kerk en het delven van een kerkhof. *Op sinte Servaesdagh.*

N°. 2. — Schepenen en raad van Ammers beloven graaf Willem eeuwig te zullen betalen 3 ℔ 's jaars, die hij aan de kapellen aldaar uit den tol aldaar heeft toegewezen. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 41 en 41 vers., E. L. 24. f. 32 en 33.

N°. 3. — Verlij van heer Henrick van Everinghen met tienden in Ellewoutsdijk bij opdracht van Costijn van Renesse tegen pacht. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 78, E. L. 20. f. 63.

14 *Mei.* — Twee lijftochtsbevestigingen op alle uitlanden en vervallen dijken in Gijsbrechts den Bots ambacht en op de tienden in Achtehoeven te Wieldrecht. *Dinsdag na S. Servaes.*

Reg. E. L. 6. f. 41 vrs. en 42, E. L. 24. f. 33.

15 *Mei.* N°. 1. — Verlij van Willem van Nederveen met het ambacht van dien naam. *Op 's Heylig Cruysavend Ascensien.*

Reg. E. L. 6, f. 42 vrs., E. L. 24. f 33 vrs. Gedr. Nibbelink, blz. 12.

Nº. 2. — Verlof om als welgeboren te leven. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 77 vrs., E. L. 24. f. 60.

In *Mei.* — De heer en vrouw van Putten vergunnen Jan van Polanen zijne leengoederen in het ambacht van IJsselmonde te verkoopen, waarvoor deze hun 104 morgen, den Broek geheeten, in Zoeterwoude opdraagt, hem door Jan van Almonde in vrij eigen opgedragen. *In de week voor* of *na Sinxendag.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 19, P. en S m. b. h. f. 210. O. F. f. 19 vrs.

13 *Juni.* Nº. 1. — Graaf Willem geeft Hughen, heer Janszoon van Cruiningen tot zijne leering 30 ℔ sw. t. 's jaars, tot hij in zijn onderhoud voorzien kan. *Des anderen dages nae sinte Odulphusdaghe.*

Reg. E. L. 13 f. 78 vrs., E. L. 20. f. 73 vrs.

Nº. 2. — Vrijgeleide. *Idem.*

Reg. E. L. 10. f. 18, E. L. 12. f. 16 vrs.

14 *Juni.* Nº. 1. — Heer Gillis van Cruiningen, ridder, draagt al het goed, dat hij van den graaf houdt, dezen ten behoeve zijner zonen, na zijnen dood, op. *Vrijdagh nae S. Odulfsdagh.*

Nº. 2. — Bevel aan den rentmeester Bewester Schelde, den abt van Middelburg, eenige voorgeschoten gelden terug te geven. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 78 vrs., E. L. 20. f. 63.

Nº. 3. — Opdracht eener rente in Cortekene in vrij eigen aan den graaf, voor schuld, behoudens losrecht. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 79, E. L. 20. f. 63.

17 *Juni.* — Graaf Willem vergunt Jvr. Marie Boudijn Boudijnszoons weduwe, zooveel van het goed harer kinderen te verkoopen, als die ter zake de schuld huns vaders den graaf schuldig zijn. *Maendag na S. Odulf.*

Reg. E. L. 13. f. 79, E. L. 20. f. 63.

19 *Juni.* — Bevel aan den rentmeester van Woerden, de renten voor de kapellaniën van S. Catherine te Utrecht, gesticht voor des bisschops Willems ziel, vrij te betalen. *Woensdagh voer sinte Jansdagh midzomer.*

Reg. E. L. 37. f. 8.

20 *Juni.* — Heer Hendrik van Brederode en echtgenoote beloven graaf Willem schadeloosheid van zijn borgtocht jegens de lombarden van Giessen. *Donderdags voor S. Jansdagh.*

Reg. E. L. 6. f. 43, E. L. 24. f. 34 vrs.

29 *Juni.* — Verlij met rente uit den lande van Vroonen. *Zaterdag na S. Jan.*

Reg. E. L. 10. f. 18 vrs., E. L. 12. f. 17.

30 *Juni* en 1 *Juli.* — Regeling van het huwelijksgoed van Jonkvrouwe Aechte van Cats, met belofte van haren aanstaanden man, geen

van zijne goederen te vervreemden, eer hij de daartoe verbonden tienden bevrijd heeft. *Zondag* en *Maendag na S. Pieter ende Pauwelsdag apostelen.*

Reg. E. L. 13. f. 80, E. L. 20. f. 64 vrs.

9 en 12 *Juli.* — Schenkingen van land voor eene kapellanie te West-Souburg, waar eertijds de kerk van Oost-Domburg stond, door Doedijn Hendriksz., priester van Zoetelinskerke. *Nona die mensis Julii* en *Feria VI post SeptemFratrum.* Bevestigd door den officiaal van Utrecht. *In crastino B. Martini* (12 *November*) 1327.

Or. P. A. Z.

13 *Juli.* — Dideric, burggraaf van Leiden, ridder, vestigt eene rente voor het klooster Leeuwenhorst op land aan den Marendijk. *In sente Margrietendaghe.*

Or. R. A. L.

20 *Juli.* — Schepenen van den Haghe-ambacht oorkonden een verkoop van renten. *Zaterdag voor S. Maria Magdalena.*

Idem.

21 *Juli.* — Schepenen in Mazeland oorkonden dat Clays van den Hove aan Godelt Costijnsdr., non ter Lee, gegeven heeft eene rente op een morgen en woning, over te gaan op het klooster om der ziele wil van Ver Lijsbeth. *Des zoenendaghes voer sinte Jacobsdaghe.*

Idem.

30 *Juli.* — Rudolph, bisschop van Luik, doet uitspraak in het geschil tusschen Theodericus dictus Bokel Uternesse en den voogd over Johan, gezegd Advocatus, zoon van wijlen Leonius de Tule over een leengoed te Raemsdonk. *Feria tertia post festum bti Jacobi et Christophori.* Met eene verklaring van Jehan de Chier, ridder, dienaangaande.

R. A. N. D. f. 1061 vrs., nº. 14 en f. 1062, nº. 15.

4 *Augustus.* — De heer en vrouw van Putten verlijden de helft van den molen en de molenstede van der Weede. *Zondag na S. Pieter ingaende oogst.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 19 vrs. P. en S. m. h. b. f. 210 vrs. O. F. f. 19 vrs.

20 *Augustus.* — Belofte van het eerst vaceerend benificium. *Feria tertia post Assumptionem Marie.*

Reg. E L. 13. f. 80.

21 en 26 *Augustus.* — Regeling der betaling aan den graaf van Gulik, 's graven schoonzoon, van den bruidschat en van het verschuldigde wegens gedane manschap, met drie kwijtbrieven van dezen aan zijnen schoonvader. *Feria quarta post Assumptionem* en *Die Lunae post festum b. Bartholomei ap.*

Reg. E. L. 40. f. 6, 6 vrs. en 7.

24 *Augustus.* — Heer Pieter van der Lecke beleent Pieter Vinne van den Damme met de ambachten van Brantwyck en Gybeland met alle tienden, naar costumen van Zuid-Holland, op voorwaarde van lossing. *S. Bartholomeusdach.*

Vid. R. A. N. D. 1062, nº. 16.

1 *September*. N°. 1. — Verklaring van onschuld aan een doodslag te Nieuwer Amstel. *Zondag nae S. Jansdagh uytgaende oigst.*

Reg. E. L. 31. f. 4 vrs., E. L. 6. cap. Amst. f. 4 vrs.

N°. 2. — Bevestiging van den lijftocht, door Jan Persijn den ouden gemaakt aan zijn vrouw, Jvr. Aleijd, van zijn huis in den Hout te Haarlem. *Zondag op S. Gillisdag.*

Reg. E. L. 39. f. 15.

3 *September*. N°. 1. — Graaf Willem oorkondt de opdracht en wederontvangst in levenslang leen van een huis en erve met visscherij boven Oudewater aan den bisschop van Zuden en de orde van S. Jan. *Des dinxendages na S. Jansdach uytgaende Oichste.*

Reg. E. L. 37. f. 8 vrs. Gedrukt: Beschr. v. Oudewater, blz. 274, Handvest 10.

N°. 2. — Lijftochtsbevestiging in Tedingerbroek. *Dinsdag na S. Gillis.*

Reg. E. L. 1. f. 50, E. L. 2 f. 37.

4 *September*. N°. 1. — Graaf Willem verbiedt op pene van lijf en goed Jan Evenszoon te betichten, dat hij op bevel van den heer van Brederode en Willem van Velsen, diens zoon, van 's graven wege twee knapen om hunne misdaad heeft helpen ombrengen. *Woensdagh nae S. Gillisdach.*

Reg. E. L. 39. f. 16.

N°. 2. — Verlof aan heer Willem van Naeldwijk, ridder, tot verkoop in vrij eigen van een deel van zijn leen te Harnessche. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 50, E. L. 2. f. 37.

28 *September*. N°. 1. — Gerard Alewijnsz. uit Leiden regelt de bediening der door hem gestichte kapellanie in de S. Pieterskerk aldaar. *Up sente Michielsavond.*

Arch. d. Duitsche Orde II, n°. 603.

N°. 2°. — Verlij door heer Willem van Hoorne met eene halve hoeve aan de lage zijde van de Werken. *Idem.*

Reg. Oostervant II, f. 31.

8 *October*. N°. 1. — Graaf Willem gestadigt den zeventuig op Scaderdamme gedaan. *Dinsdag na sinte Bavendag.*

Reg. E. L. 10. f. 15, E. L. 12. f. 15.

N°. 2. — Bevestiging van lijftocht op eene woning en land te Heemstede en land in Schoonbroek en andere kampen. *Dinsdag na Bamisse.*

Reg. E. L. 39. f. 16.

11 *October*. — Verlof aan Jan den Wale uit Waterland om eene schuld van graaf Reynoud van Gelre en die van Harderwijk bij wanbetaling te verhalen op hunne lieden. *Vrijdags na S. Victor.*

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 18, E. L. 31. f. 15.

14 *October*. N°. 1. — Graaf Willem verkoopt, door den baljuw van Medemblik, de aan de graaflijkheid verbeurde landen in Zybecarspel aan Willem van Zaenden. *Maendags na S. Victorsdagh.*
Reg. E. L. 10. f. 18 vrs., E. L. 12. f. 17 vrs.

N°. 2. — Verlij van Willem van Assendelf met het veer van Crommenye. *Idem.*
Reg. E. L. 39. f. 17. XVIII f. 75 vrs.

17 *October*. N°. 1. — Gift van rente op den baljuw van Kennemerland. *Donderdag op S. Lucasavond.*
Reg. E. L. 39. f. 17.

N°. 2. — Verlof tot het leggen eener maelstede in Zegambacht. *Idem.*
Reg. E. L. 13. f. 80 vrs., E. L. 20. f. 64 vrs.

18 *October*. N°. 1. — Claes den Coster wordt met het schoolambacht van Reymerswaele door den graaf begiftigd. *Op S. Lucasdach.*
Reg. E. L. 13. f. 80 vrs., E. L. 20. f. 63.

N°. 2. — Graaf Willem geeft Willem Jansz. uit Duiveland de maelstede van zijn en zijner kinderen ambacht in het nieuwe ambacht van Duiveland. *Idem.*
Reg. E. L. 13. f. 81, E. L. 20. f. 65.

N°. 3. — Toewijzing van aandeel in zoengeld. *Idem.*
Reg. E. L. 39. f. 16.

N°. 4. — Verkoop door den graaf aan de abdis van Rijnsburg van 32 gheerden breede veens in het ambacht van Nootdorp. *Idem.*
Or. R. A. R. Reg. E. L. 1. f. 51 vrs., E. L. 2. f. 38.

N°. 5. — Verbod om Heynric van Berghen te vervolgen, die «in den duren tiden» Dieric Poel ving en den schout leverde. *Idem.*
Reg. E. L. 39. f. 17.

19 *October*. N°. 1. — Graaf Willem beleent Henrick van Eemskerk, zijnen knape, met alle zwanen, hem aangekomen van Gerrit Bartoud van Akersloot. *Zaterdags na S. Lucasdag.*
Idem.

N°. 2. — Verlof tot verkoop ten vrij eigen van leenland in Dideriks ambacht van Alkemade. *Idem.*
Reg. E. L. 1. f. 51 vrs., E. L. 2. f. 38 vrs.

N°. 3. — Vergiffenis van breuke tegen betaling van 5 ℔ zw. t. *Idem.*
Reg. E. L. 13. f. 81, E. L. 20. f. 65.

N°. 4. — Lijftochtsbevestiging in Schalkwijk in Hubrechts-Schenkenambacht. *Idem.*
Reg. E. L. 3. f. 19 vrs., E. L. 11. f. 15.

N°. 5. — Verlij van Jan, 's graven valkenier, in Haagambacht. *Idem.*

N°. 6. — Verlij met levenslange schotvrijheid aan den valkenier des burggraven. *Idem*. Deze ontvangt land in vrij eigen. 24 *October* (*Woensdag na S. Lucas*). 1330.

Reg. E. L. 1. f. 51 vrs. en 81, E. L. 2. f. 38 vrs. en 69.

20 *October*. N°. 1. — Verkoop in vrij eigen van erven te Middelburg door den graaf. *Zondag na S. Lucasdag*.

Reg. E. L. 13. f. 81, E. L. 20. f. 65.

N°. 2. — Verlij in Maesland bij Zuyderbroek uit eigen goed. *Idem*. Vermeerderd. 27 *Juli* (*Maendag na S. Jacob*) 1327.

Reg. E. L. 1. f. 52 vrs. en 67 vrs., E. L. 2. f. 39 en 55.

26 *October*. N°. 1. — Overdracht der tienden van Rotte door Dierik Bokel, ridder, aan heer Gheret van Voorne, die daarmede door den graaf wordt verlijd en erkenning doet van den koop en het leen. *Des saterdaghes voer sente Simons ende Judendagh*.

Reg. E. L. 1. f. 52, E. L. 2. f. 39. Gedrukt: Rott. Histb. Bijl., blz. 45 en 46.

N°. 2. — Graaf Willem beveelt den bisschop van Zuden en heer Simon van Benthem met den heer van Abcoude en den baljuw van Woerden den zoen te maken en te vereffenen omtrent het gevecht te Camerick in het gerecht van Abcoude. *Idem*.

N°. 3 en 4. — Twee giften van schroodambachten te Dordrecht. *Idem*.

Beide. Reg. E. L. 6. f. 45 en 49, E. L. 24. f. 36 vrs. en 40.

5 *November*. — Schuldbekentenis van heer Pieter van der Lecke en Hendrik, zijn zoon. *Dinsdag na Allerheiligenmisse*. Met belofte van schadelooshouding zijner borgen door den graaf van 25 *November*. (*S. Katharinendagh*).

Reg. E. L. 6. f. 46 en 46 vrs., E. L. 24. f. 31 vrs.

28 *November*. — Graaf Willem beveelt die van Zafentinghen eene schuld van Hugo van Sottighem aan een lombard van Reymerswaele te betalen. *Donderdagh na S. Katherinendagh*.

Reg. E. L. 13. f. 81 vrs., E. L. 20. f. 65 vrs.

2 *December*. N°. 1. — Graaf Willem regelt de betaling der 200 ffi t. 's jaars, die heer Gillis van Cruiningen bij zijn huwelijk aan zijne weduwe, Kateline van Rochelaer, gemaakt had. *Maendagh nae sinte Andriesdach*.

Reg. E. L. 13. f. 82, E. L. 20. f. 66.

N°. 2. — Verlij van Jvr. Gheyle Henricsdr. van der Hille met al haars vaders leengoed tusschen Honte en Hinkele. *Idem*.

Reg. E. L. 13. f. 82, E. L. 20. f. 65 vrs.

3 *December*. — Gift van 2 gemeten in Wester Zubburgh aan abt en convent van Middelburg. *Dinsdag na S. Andries*.

Reg. E. L. 13. f. 82 vrs., E. L. 20. f. 55 vrs. en 66.

4 *December*. — Verkoop door den graaf ten vrij eigen van land in Meloeskerke. *Woensdag na S. Andries*.

Reg. E. L. 13. f. 82 vrs., E. L. 20. f. 66.

5 *December*. N°. 1. — Overeenkomst van graaf Willem met Claes van de Merwede, ridder, over verkoop van land te Slydrecht. *Op sinte Niclaisavond.*

Reg. E. L. 6. f. 46 vrs., E. L. 24. f. 38.

N°. 2. — Uitspraak van Rutger Uitenwaerde, kanunnik en scolaster van S. Salvator, over goederen der kerk van Lekkerkerk. *In vigilia b. Nicolai Ep.* Waaraan partijen zich, 12 *December* (*In vigilia b*te *Luciae virg.*), onderwerpen en welke, 28 *December* (*In die beatorum Innocentum*), door bisschop Jan van Utrecht bevestigd wordt.

Or. O. M. U.

9 *December*. — Verlijen in Breyskerke en Loperscapelle in Breydorp door heer Gerard van Voorne. *Maendag na onzer Vrouwendag Conceptio.*

Reg. Voorne A. B. f. 30, B. f. 136 vrs. en 138.

10 *December*. N°. 1. — Henric van Everinghen, ridder, verkoopt aan Jvr. Beatrix van Steeland, zijne nicht, eene rente op invallende tienden in Ellewoutsdijk. *Feria III post Nicolai Ep. et Conf.*

Reg. E. L. 13. f. 83 vrs., E. L. 20. f. 67.

N°. 2. — Graaf Willem begeeft twee halve kapellaniën in de abdij van Middelburg. *Idem.*

Idem en Reg. E. L. 13. P. A. Z. f. 187

12 *December*. — Twee giften van renten op den rentmeester Bewester Schelde. *Op S. Lucienavond.*

Reg. E. L. 20. f. 67 en 67 vrs.

14 *December*. N°. 1. — Graaflijk bevel aan hen, die in Walcheren en Zuid-Beveland ambacht gemeen hebben, om dit te kavelen en te deelen met Heer Simon, 's graven broeder, en Boudijn van Baersdorp, voor Jan Henricsz., 's graven rentmeester. *Des anderen daegs na sinte Luciendagh.*

Twee brieven: Reg. E. L. 13. f. 84, E. L. 20. f. 67 vrs. Vgl. v. Mieris II, 371.

N°. 2. — Vergiffenis eener misdaad. *Zaterdag na S. Luciëndag.*

Idem.

15 *December*. — Heer Pieter van der Leck, verkoopt als leen, op voorwaarde van herkoop binnen 12 jaar, zijne visscherijen van Leckerkerk. *Zondag na S. Luciëndag.*

Reg. E. L. 6. f. 48 vrs., E. L. 24. f. 40.

16 *December*. — Belofte van twee lombarden van Reymerswale, den graaf vrij zullen te houden van alle bekreuning wegens geld, dat hij anderen lombarden betaald had. *Maendag na S. Luciendag.*

Reg E. L. 13. f. 85, E. L. 20. f. 68.

18 *December*. — Graaf Willem beveelt den rentmeester van Zuid-Holland eene rente uit de tollen van Geertruidenberg, door graaf Florens daarop gevestigd, te betalen. *Woensdag voor Kersdag.*

Reg. E. L. 6. f. 47, E. L. 24. f. 38 vrs.

1325. — Verlij van het halve veer te Haestrecht en de visscherij aldaar in den IJssel door Aernout van IJsselstein en Margaretha vrouwe van Steyn.

Privilegiën v. Gouda. Inv. v. h. Secreet. f. 70.

1325—1326.

25 *Januari.* N°. 1. — De bisschop van Utrecht machtigt den heer van IJsselstein eenen dijkgraaf en heemraden tusschen IJsseldam en Schoonhoven aan te stellen. *In conversione S. Pauli.*

Vermeld: R. A. N. D. 2081. n°. 28.

N°. 2. — De tienden van Oud Cruiningen worden aan Rase Gillisz. van Cruiningen in erfpacht gegeven. *Idem.*

Vid. O. M. U.

15 *Februari.* — Lijftochtsbevestiging van de burggravin van Leiden. *Zaterdag na grooten Vastelavond.*

Reg. E. L. 1. f. 51 en 52, E. L. 2. f. 38 vrs.

19 *Februari.* — Jan, bisschop van Utrecht, verklaart het personaat van Oudekerk aan den IJssel voor een eenvoudig beneficium. *Feria quarta post bti Valentini hora prima continuata a feria tertia immediate procedente.*

Or. O. M. U.

24 *Februari.* — «Dat sijn die asynze vander port van Middelburgh die ghemaket waren bi ghemeenen scepenen.» *Up S. Matthysdach.*

Or. Middelburg. (Inv. bl. 9.) Vgl. Kluit. C. D. 1069.

5 *Maart.* N°. 1. — Graaf Willem geeft heer Jan van Polanen de praesentatie en collatie der eerst openvallende kerk in Westfriesland ten behoeve van heer Gerard van Nortick, priester. *Feria quarta post dominicam qua cantatur Letare.*

Reg. E. L. 10. f. 19, E. L. 12. f. 18.

N°. 2. — Verlij met eene halve hoeve in Scoenouwen. *Woensdagh na Midvasten.*

N°. 3. — Verkoop in vrij eigen in Nieuw Lekkerland. *Woensdag na ingaende Maerte.*

N°. 4. — Idem in Slijdrecht. *Idem.*

Alle drie: Reg. E. L. 6. f. 47, E. L. 24. f. 38 vrs.

N°. 5. — Lijftochtsbevestiging in Etscampe. *Woensdag na halfvasten.*

Reg. E. L. 1. f. 45, E. L 2. f. 41.

6 *Maart.* — Graaf Willem beveelt den rentmeester Bewester Schelde den minnebroeders te Middelburg eene rente van 1 ℔ op den tol te Niemandsvriend te betalen en hunnen leesmeester Pieter Moschet 5 sch. in aalmoes. *Donderdag na Midvasten.*

Reg. E. L. 13. f. 84, E. L. 20. f. 68.

8 *Maart.* — Graaf Willem vergunt Pieter Vinnenzone van den Damme om Jan Gerritsz. van Merwede als gewaard rechter in Brandwijk en Gybelandt te stellen. *Zaterdag na Midvasten.*

Reg. E. L. 6. f. 47 vrs., E. L. 24. f. 39.

9 *Maart.* N°. 1. — Gift in vrij eigen eener hofstede te Vlissingen. *Zondag voor Palmendag.*

Reg. E. L. 13. f. 103, E. L. 20. f. 81 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem bidt alle heeren, vrienden van Jan van Cruiningen, ridder, dezen om Gods wil uit zijnen nood en schulden te helpen. *Idem.*

13 *Maart.* — Jan van Steenvoorde, ridder, bekent zijne echgenoote, bij zijn huwelijk, al haar goed binnen Schouwen te hebben gelaten. *Donderdag voor S. Geerdendag.*

14 *Maart..* — Graaf Willem begeeft de nieuw opgebouwde kerk van Stryenmonde. *Feria sexta post festum beati Gregorii.*

Alle drie: Reg. E. L. 13. f. 84 vrs. E. L. 20. f. 68.

18 *Maart.* N°. 1. — Verlij met de noordzijde van eene woning en 12 morgen in Warmond en 8 morgen in Leiderdorp op de Doeswatering, de Broekemade geheeten. *Dingsdags nae Palmendaghe.*

Reg. E. L. 1. f. 56, E. L. 2. f. 43.

N°. 2. — Verlij met eene hoeve in Maersenbroek. *Idem.*

E. L. 6. cap. Amst. f. 4 vrs., E. L. 31. f. 4. vrs.

19 *Maart.* — Verlij met een huis en land op Lecker- en land op Lopicker-veld. *Woensdag na Palmen.*

Reg. E. L. 3. f. 21, E. L. 11. f. 17.

1326.

23 *Maart.* — Graaf Willem geeft vrijgeleide aan de kooplieden uit Engeland, die te Antwerpen ter stapel komen. *In die resurectionis Domini.*

Reg. E. L. 40. f. 15.

24 *Maart.* — Graaflijk bevel aan den rentmeester Bewester Schelde jaarlijks 1 ℔ en een paar kleederen als aan andere knapen te geven aan Clauwaert Manghaerdszoon. *Des anderen daegs na Paschen.*

Reg. E. L. 13. f. 85, E. L. 20. f. 68.

25 *Maart.* N°. 1. — Verlij met den lijftocht van leenland in Dieremodebroek. *Dinsdag na Paschen.*

Reg. E. L. 37. f. 9.

N°. 2. — Lijftochtsbevestiging van Jvr. Geertruyd, echtgenoote van Florens heer Rasenzoon van Borsselen. *Op onser Vrouwendag in Maerte.*

Reg. E. L. 13. f. 91, E. L. 20. f. 72 vrs.

28 *Maart.* N°. 1. — Graaflijk bevel aan den baljuw van Middelburg en den rentmeester van Bewester Schelde om Jvr. Clarisse van Baersdorp in de tienden te Coudekerke en het haar aanbestorven leenland te handhaven. *Vrijdags na Paeschen.*

Reg. E. L. 13. f. 58 vrs., E. L. 20. f. 68 vrs.

N°. 2. — Willem Thonisz. van Cortekene vergeeft, voor den graaf, eene breuke. *Vrijdag na onser Vrouwendag in Maerte.*

Reg. E. L. 13. f. 91 vrs., E. L. 20. f. 72 vrs.

30 *Maart.* N°. 1. — Verlij met tienden in Emelisse in Verhoudendorp, gekocht van heer Nicolaes van Cats. *Zondag na Vrouwendag in Maart.*

Reg. E. L. 13. f. 92, E. L. 20. f. 73.

N°. 2. — Gift in vrij eigen te Vlissingen. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 92 vrs. E. L. 20. f. 73 vrs.

N°. 3. — Opdracht voor schuld aan den graaf van gepachte tienden in Wissekerke. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 93, E. L. 20. f. 73 vrs.

N°. 4. — Graaflijk bevel aan den rentmeester van Kennemerland en Vriesland tot betaling van 30 ℔ 's jaars aan Symon Moyekijn voor de bewaring van het huis te Eemskerk, dat Jans van Bergen was. *Zondag op beloken Paschen.*

Reg. E. L. 39. f. 17.

N°. 5. — Graaf Willem neemt heer Jan van Brandenburg en zijne broeders en hun goed in bescherming en vrijgeleide. *Den eersten zondag na Paschen.*

Reg. E. L. 37. f. 9.

2 *April.* — Graaf Willem beveelt allen baljuwen enz. heer Henrik van Brederode en zijne vrouw Ysabella niet te bezetten of te bekommeren om schulden van heer Henriks vader. *Woensdags na beloken Paeschen.*

Reg. E. L. 39. f. 16.

6 *April.* N°. 1. — Graaf Willem geeft 3 ℔ uit den biertol te Alkmaar in leen, tegen opdracht van 3 morgen land. *Zondag na beloken Paschen.*

Reg. E. L. 10. f. 19 vrs. E. L. 12. f. 13.

N°. 2. — Vergunning aan Jan den Koster, 's graven kempe (kampvechter), zijn huis te Delft te verhuren of te verkoopen. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 58, E. L. 2. f. 45 vrs.

6 *April?* — Graaf Willem neemt Schuwelock van Gerolfsdijk, zijnen gewezen knape, wegens ouderdom en ziekte, in zekere hoede en bescherming. *Zondag na Maerte.*

Reg. E. L. 13. f. 92 vrs., E. L. 20. f. 73.

15 *April.* — Graaf Willem geeft Ver Johanna van Kuik en Heverle het vruchtgebruik van renten op haars mans, heer Otto van Kuiks, goed Meteren en Malsen. *Feria tertia post dominicam Jubilate.*

Reg. E. L. 40. f. 10 vrs.

28 *April.* — Verkoop van een vierde van eene made lands «in Haren Ysebrants camp op toest ende daer binne an ghelegen is». *Des manendaghes voir Meyendach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 175.

6 *Mei.* — Jan van de Wateringhe, ridder, geeft zijnen neef Jan van Elsgheest eene woning en 2 morgen in het ambacht van Wateringen in erfleen. *Des dinxdaghes na Meydaghe.*

Or. R. A. L.

8 *Mei.* — Graaf Willem belooft aan twee visschers van Borsselen terugbetaling van aan heer Roeper van Levedale betaalde gelden. *Donderdag voor Pinkster.*

Reg. E. L. 19. f. 5.

13 en 21 *Mei.* — De abt van Egmond en Jan van der Meije beloven zich aan de uitspraak van graaf Willem te zullen onderwerpen, mits de graaf daarvan binnen eene maand een open brief geeft. *Des dinxdaghes nae Synxen* en *Woensdags nae der Octaven van Pinxteren.*

Reg. E. L. 39. f. 17 vrs.

7 *Juni.* — Graaf Willem verlijdt land op Ruvene, dat gehouden wordt van den abt van Egmond. *Zaterdag na S. Bonifacius.*.

Or. R. A. K.

18 *Juni.* — Bevestiging van den lijftocht van de helft van 's Gravenwaerde met de visscherij te Duurdijke boven Cuylenburg, door Gijsbrecht Uyttengooije aan zijne vrouw, Jvr. Marie Ottendr. van Heuckelom, gemaakt. *Woensdag na S. Odulphusdag.*

Reg. E. L. 3. f. 21 vrs. E. L 11. f. 17 vrs.

19 *Juni.* N°. 1. — Verkoop ten vrij eigen door den graaf aan Willem van Duvenvoirde, zijnen kamerling, van land «in Hoefslagen in Mathenesse Dirk Bokels ambacht.» *Donderdag voor S. Jan midzomer.*

N°. 2. — Idem van een land en huizing met boomgaard in Rijswijker ambacht. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 58 vrs., E. L. 2. f. 46.

N°. 3. — Bevel aan den baljuw van Woerden, dat het goed, «dat daerin wast of verseint», en met name de boter, alleen op de markt te Oudewater, mag verkocht worden, op boete van 20 sch. *Donderdags voor sinte Jansdaghe.*

Reg. E. L. 37. f. 9.

20 *Juni.* — Graaf Willem geeft Symon Claes Trudenszone van Lantsmeer in Waterlandt in leen 5 deymaden, min een derde dey-

made, in Verdurenweer en 3¼ deymade in den Coije, en een half huis en halve werf, met Claes Symonsz. gemeen liggend in 4 deymaden, en 't weer, daar die woning op staat, in de parochie Lantsmeer. *Vrijdaghs voor S. Jansdach te middezomere.*

Reg. E. L. 6 cap. Amst. f. 18 vrs., E. L. 31. f. 15.

21 *Juni.* — De heer van Voorne bevestigt eenen lijftocht van « eene woninghe ende die ommeloop dat die graft bevanghen heeft, polree, seilwaerds meet ende Liewoutshoec » onder nadere bepalingen. *Zondag voor S. Jan midzomer.*

Reg. Voorne A. B. f. 54 vrs., B. f. 8 vrs.

22 *Juni.* N°. 1. — Uitspraak van scheidslieden over de kapellaniegoederen, die Musschet Claysz. gezet heeft, tusschen diens zonen en Clays Brame c. s. *Zondag voor S. Jan midzomer.*

Notar Kopie. P. A. Z.

N°. 2. — Verguning aan Iseke Sockins, om bier in haar huis te tappen zonder tol te betalen. *Zondagh voer S. Jansdach midzomer.*

Reg. E. L. 10, f. 19 vrs. E. L. 12. f. 19.

N°. 3. — Verlij van Ver Aleyde van Barendrecht met de korentienden van Rieden, ook op dochters te versterven. *Zondag voor S. Jansmisse te middezomer.* De lijftocht hiervan en van de halve smaltienden aldaar wordt door Aleyd aan haren man, Engebrecht van Voorschoten, vermaakt, 27 *Augustus* 1327 (*Donderdag na S. Bertelmeus*), en bevestigd door den graaf, 4 *September* (*Vrijdag na S. Jan uitg. oogst*).

Reg. E. L. 6. f. 49, E. L. 24. f. 40 vrs., E. L. 1. f. 68, E. L. 2. f. 55.

23 *Juni.* — Opdracht door Hubrecht de Schenke aan Enghebrecht van Voorschoten van land te Ackooie ten behoeve van den graaf. *Op S. Jansavond.* Deze beleent hem daarmede en met land in Rispickerwaard. 27 *Juli* (*Maandag na S. Jacobsdag*) 1327.

Reg. E. L 30. f. 10, E. L. 43. f. 89, E. L. 3. f. 25, E. L. 11. f. 20 vrs.

24 *Juni.* — Verlij in 's Heer Hadden Nieuweland. *S. Jan te middezomer.*

Reg. E. L. 13. f. 86, E. L. 20. f. 69.

26 *Juni.* N°. 1. — Verlij met 50 ℔ t. rente uit de tienden van Malland. *Donderdag na S. Jan midzomer.*

Reg. E. L. 13, f. 86 vrs. E. L. 20. f. 69.

N°. 2. — Bevestiging van een lijftocht van veen in 's Gravenmoer boven Raemsdonck bij den Hamme. *Idem.*

N°. 3. — Graaf Willem erkent het zegel, dat aan de acte van erflating van Nicolaas van Putten en vrouw aan hunne dochter Aleyd hangt, als het zijne. *Idem.*

Reg. E. L. 6 f. 49 vrs., E. L. 24. f. 40 vrs.

N°. 4. — Bevel aan de tollenaren tot vrije doorlating van een wapensmid met zijne koopwaar. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 49 vrs., E. L. 24. f. 41.

N°. 5. — Graaf Willem geeft Feijen Gerritsdr. van Wieldrecht, die te Rijnsburg in het klooster is, 7 ℔ 's jaars, op 8, die haar broeder Claes den graaf schuldig is van 20 hoeven moers, die Sprange geheeten *Idem*. Na verkoop aan Jan den Droghen wordt deze er mede verlijd. 31 *Januari* (*Woensdag voor o. Vr. te Lichtmisse*) 1340/41.

Reg. E. L. 6. f. 50, E. L. 24. f. 41, E. L. 32. f. 45 vrs.

28 *Juni*. — Overdracht in vollen eigendom van de tienden in Grutersdijc aan den abt van Middelburg. *Zaterdag na S. Jan Baptist.*

Or. P. A. Z.

Juni. — Huwelijks verdrag tusschen Lodewijk, zoon van den graaf van Blois, en Johanna, dochter van heer Jan van Beaumont. *En Juin.*

St. Genois, Mon. Anc. 218.

8 *Juli*. — Lijst van hen « die schade namen op de gemeente van den Berge (Geertruidenberg) » van wegen den hertog van Brabant. *Dingsdagh voer S. Margrietendach.*

Reg. Paelsceydinge van Holland en Brabant, papier achter f. 22.

22 *Juli*. — Gift in vrij eigen in Dieremodebroek. *Maendag op S. Marien Magdalenendag.* (1)

Reg. E. L. 37. f. 9 vrs.

24 *Juli*. — Graaf Willem handhaaft de pandingen, door Boudijn van Baersdorp en zijn gezelschap op de Oostfriezen gedaan. *Up sinte Jacobsavonde.*

Reg. E. L. 13 f. 86 vrs, E. L. 20. f. 69 vrs. Gedr. Schwarzenberg, I, 176.

25 *Juli*. — Tolvrijheid te Geervliet en Strienemonde aan Jan Slaepelaken uit den Haag met zijne merserije verleend. *S. Jacob.*

Reg. E. L. 2. f. 47 vrs.

26 *Juli*. N°. 1. — Verlij met een huis en huisweer in den ambacht van Hem. *Zaterdag na S. Jacob.*

Reg. E. L. 10. f. 20, E. L. 12. f. 19 vrs, XVIII. f. 97.

N°. 2. — Idem met een huis en hofstede binnen de graft te Akersloot. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 19.

27 *Juli*. — Verlij van Dirk Florensz. v. Assendelft met rente uit eene hofstede te Bergen. *Zondag na S. Jacob.*

Reg. E. L. 39. f. 16.

30 *Juli*. — Vergiffenis wegens breuke. *Woensdag na S. Jacob.*

Reg. E. L. 13, f. 86. E. L. 20, f. 69.

1 *Augustus*. — Gift in vrij eigen van land te Keyte. *Op S. Pietersdag ing. oogst.*

Reg. E. L. 6. f. 50. E. L. 24. f. 41 vrs.

---

(1) *Sic*. Maar Maria Magdalena viel in 1326 op Dinsdag.

8 *Augustus.* — Verlij met het veer tusschen Heemskerk en Uytgeest. *Vrijdag voor S. Laurensdag.*

Reg. E. L. 39. f. 17, XVIII. f. 96 vrs.

9 *Augustus.* N°. 1. — Kommandeur en gemeen convent van S. Catherine te Utrecht geven de begeving der kapellaniën voor bisschop Willem aan den graaf, mits nemende broeders van S. Jans orde des heylighen lands van overzee, die priesters zijn. *Op sinte Laurensavond.*

Reg. E. L. 37. f. 11.

N°. 2. — Bevestiging der verhuring van het moer de Zwaluwe. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 50 vrs., E. L. 25. f. 41 vrs.

24 *Augustus.* — Daniel Uyttenwaerde wordt door den graaf verlijd met het goed, dat hij van zijn neef Jan placht te houden. *S. Bartholomeusdag.*

Reg. E. L. 1. f. 61, E. L. 2. f. 49.

25 *Augustus.* — Verlij met land in het ambacht van Zuoech. *Maendagh nae sinte Bartelmeusdaghe.*

Reg. E. L. 10. f. 20 vrs,

27 *Augustus.* — Wederkeerige belofte van huwelijk van Eduard, prins van Engeland, en Philippa, dochter van Henegouwen. *Le mercredi après le S. Barthélemy.* Met bepaling eener boete van 10,000 ℔ St. en belofte daaromtrent van Isabeau, koningin, Aymés, graaf van Kent, zoon des konings van Engeland, en van Sir Roger de Mortimer.

St. Genois, Mon. Anc. 218.

29 *Augustus.* — Huur in eeuwige pacht van het huis en erve Weeldenburg en het huis, dat weleer het gasthuis was, te Schiedam voor 5 ℔ 's jaars. *Vrijdag op S. Jan Baptist.* (1) Bevestigd door den graaf *op S. Marcusavond* (24 *April*) daarna.

Reg. E. L. 1. f. 96 vrs, E. L. 2. f 79 vrs.

10 *September.* N°. 1. — Isabeau, koningin van Engeland, prins Eduard, haar zoon, en Sir Roger de Mortimer beloven daggelden aan de zeelieden uit Holland en Zeeland, die hunne krijgslieden naar Engeland overvoeren zullen, zoo zij langer dan 16 dagen in dienst zijn. *Le jeudi prochain après la Nativité de Nostre Dame.*

Reg. E. L. 40. f. 17.

N°. 2. — Willem van Brawode, gezegd van Engelant, verkoopt aan Arend van Dorp zijn huis en land in het Nieuwland. *Woensdag na Vrouwendag te uitgaende oest.* Door graaf Willem bevestigd. 5 *October* (*Zondag na S. Baef*).

R. A. N. D. f. 1217, n°. 8 en 9. Reg. E. L. 1. f. 62 vrs.

12 *September.* — Verlij te Bergambacht. *Vrijdag na onser Vrouwendag in September.*

Reg. E. L. 1. f. 61, E. L. 2. f. 49 vrs.

---

(1) S. Jan Baptist Decollatie viel in 1326 op Vrijdag, S. Jan. Baptist (te Midzomer) op Dinsdag.

14 *September*. — Graaf Willem belooft Lambrecht van Buren, geene veste te zullen bouwen op de hofstede Kijk over Dijk te Boesichem, waarop de lijftocht der vrouw van Buren bewezen is. *Zondag voor S. Lambrecht.*

Reg. E. L. 30. f. 9 vrs.

17 *September*. — Bartout de Brouwer en echtgenoote geven eene rente voor de kapellanie op het Lieven Vrouwen altaar in de kerk van den Haag. *S. Lambrechtsdag.*

Or. P. A. Z.

29 *September*. N°. 1. — Graaf Willem beveelt den baljuw van Zuid-Holland Jvr. Alyde, echtgenoote van Boudijn van Praet, in het haar door hare ouders, den heer en de vrouw van Putten, gemaakte goed te handhaven. *Op S. Michielsdag.*

Reg. E. L. 6. f. 52, E. L. 34. f. 43.

N°. 2. — Floris Mol wordt verlijd met Claerboutszaete, 20 morgen groot, en 4 andere morgen op Schouwen. *Maendag up S. Michiel.* Dit land wordt zijnen erven ten vrij eigen gegeven. *Jaersdag* 1329/30.

Reg. E. L. 1. f. 61 vrs., E. L. 2. f. 49 vrs.

3 *October*. N°. 1. — Graaf Willem vergunt Jvr. Margriete Uyttengoije, Henricks wijf van der Lecke, de opdracht van een leen uit te stellen. *Vrijdag na S. Michiel.*

Reg. E. L. 1, f. 62. E. L. 2. f. 49 vrs.

N°. 2. — Verlij met land op de Oosternesse te Alblas. *Idem.* De zoon van den beleenden wordt er mede verlijd. 6 *Juni* (*Zaterdag na S. Bonifaesdach*) 1327.

Reg. E. L. 6. f. 56, E. L. 24. f. 46.

21 *October*. — Pastoor en beraders van het godshuis te Warmond verkoopen eene rente aan den abt van Egmond. *XI duysent Maechdendach.*

Or. R. A. E.

10 *November*. — Jan Persijn geeft de tienden en smaltienden van Petten en Groeden en Hem en de vlastienden van Velzen aan Henrik, zoon van heer Gerrit van Heemskerk, ridder, die er zijne vrouw Beatrix van Haerlem op verlijftocht. *Op sinte Martinusavond in den winter.*

Reg. Liber V. f. 252 vrs Gedrukt: S. v. Leeuwen, Batavia Illustrata, 978.

12 *November* (kan ook zijn 25 *Juni*). — Kerstine, abdis van Leeuwenhout, belooft aan Fementia de renten van het door Margriete Ghysendr. van Aghenvorde aan het klooster geschonken land, zoolang zij zich rein houdt van alle mannen, getrouwd of ongetrouwd. *In sente Lebuinusdaghe.*

Or. R. A. L.

19 *November*. — Verkoop van eene halve hoeve lands op Rugheveene, die leen is van de abdij van Egmond. *Op S. Elizabethsdag.*

Or. R. A. E.

27 *November.* — Koning Eduard van Engeland neemt de kooplieden van graaf Willem in bescherming, als zij in Engeland komen. *XXVII die Novembris.*

Prima Pars Patentum anni XIX Edwardi II.

12 *December.* — Opdracht aan den graaf van land in de steede genaamd Beninghe, te Brakel. *Feria sexta post bti Nicholai episcopi.*

Reg. E. L. 30. f. 9 vrs. In het Hollandsch. E. L. 43. f. 88.

13 *December.* — Verlij met 14½ morgen in Coudenkerke, in den Lagenwaert, die Baeten geheeten, en 4½ morgen ten noordwesten daarvan, en bevestiging van een anderen verkoop te Outshoorne. *Op S. Luciendag.* Hierop wordt een lijftocht bevestigd. 17 *December* (*Woensdag na S. Luciendag.*) Het land wordt op nieuw verlijd. 20 *Maart* 1327/28. Nogmaals. 17 *April* (*Maendag in die Paeschdage*) 1330.

Reg. E. L, 1. f. 62, 63 vrs., 69 en 89, E. L. 2. f. 49 vrs., 51, 56 en 73.

16 *December.* — Graaf Willem geeft land te Hollandswaerd, Tornoysveld geheeten. *Dingsdags nae S. Luciendaghe.*

Reg. E. L. 17. f. 9 vrs.

19 *December.* — Gestadiging van den verkoop door gezworenen van Geertruidenberg aan de jonkvrouwen «van der doerder ordene» van land oostwaarts van den uitersten steenweg buiten de stad. *Vrijdag na S. Luciendag.*

Reg. E. L. 6. f. 53, E. L. 24. f. 44.

22 *December.* — Bevestiging van lijftochten op land in Tetrode en aan 't Spaerne en op 2 hoed gerst uit Texel en van 1 ℔ uit de herfstbede van Uitgeest. *Maendag na S. Thomas.*

Reg. E. L. 39 f. 17 vrs. en 18.

23 *December.* — Graaf Willem geeft den parochiepaap van Castricum het huis met hofstede aldaar te bewonen, dat Symon van Zaanden deed maken en Jan van Bergen behoorde, voor zoover het hem toebehoort. *Dingsdags voor Kersavond.*

Reg. E. L. 39. f. 18.

24 *December.* N°. 1. — Graaf Willem naast den koop door heer Aernout van Ysselstein gedaan van alle gerechten en tienden van Gillis van Lockhorst aan den Breydyck tusschen het land van heer Aernout en heer Sweder van Abcoude, waarmede hij hem op S. Gregorius des vorigen jaars verlijd had en welke hij, *Dinsdag voor S. Matthias*, heer Adam van Lockhorst verzocht had op Gillis te verlijden. *Op sinte Domaes(Thomas?)dagh.*

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 5, E. L. 31. f. 4, E. I. 37. f. 9 vrs.

N°. 2. — Goedkeuring door den bisschop van Zuden van de rekening, door zijnen stadhouder, broeder Aernout, gedaan van het S. Janshuis te Haarlem, sluitende met 26 ℔ saldo. *Op den Corsavendt.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 728.

27 *December.* — Verkoop door den graaf van een half huis en erve met 30 morgen. *Zaterdag na Kersdag.*

Reg. E. L. 6. f. 53 vrs , E. L. 24. f. 44.

28 *December*. N°. 1. — Verlij van Gillis Boudewijnsz., baljuw van Middelburg, met tienden in Coudekerke in Walcheren. *Zondag na Kersdag*.
Reg. E. L. 13. f. 87 vrs., E. L. 20. f. 70.

N°. 2. — Schuldbekentenis van graaf Willem aan Jacob Plonys van Zutphen, wegens borgtocht voor den graaf van der Mark. *Idem*. Met kwijtbrief daarvan van 18 *April* (*Dinsdag na beloken Paschen*) 1327.
Reg. E. L. 30. f. 9.

30 *December*. — Verlij met de tienden van Oudenkoop en Oude Nootdorp. *Dingsdags nae Kersdach*.
Reg. E. L. 1. f. 64, E. L. 2. f. 51.

31 *December* en 7 *Januari* 1326/27. — Verkoop door den graaf van hem aanbestorven goed van Pieter Vos. *Jaersavond* en *des anderen daegs na Dertiendag*.
Reg. E. L. 6. f. 53 en vrs., E. L. 24 f. 44 en vrs.

Verschillende dagen. — Graaf Willem belooft aan de eigenaren der schepen, die door den heer de Mortimer gehuurd zijn voor den tocht naar Engeland, vergoeding in geval van verlies daarvan, tenzij dit plaats had tengevolge van storm, gebrek in het want of onkunde en verzuim der schepelingen.
13 brieven, Reg. E. L. 40. f. 15 en 16.

1326? — Graaf Willem verleent tolvrijheid en andere voorrechten aan Vlaardingen.
Kopie op papier R. A. G.

1326–1327.

2 *Januari*. N°. 1. — Graaf Willem geeft den abt van Middelburg zijne kapellanie te Eykenduinen en verzoekt hem hare verheffing tot parochiekerk aan den bisschop van Utrecht te vragen, met aanwijzing der grenzen der nieuwe parochie. *Des anderen daegs na Jaarsdag*.
Or. P. A. Z.

N°. 2. — Bevestiging van den lijftocht op het land te Speckwijck en de tienden te Middelburg, door Jan van Foreest aan zijne echtgenoote Jvr. Aleyde gemaakt. *Vrijdag na Jaersdag*.
Reg. E. L. 1. f. 64 vrs., E. L. 2. f. 52.

3 *Januari*. — Bevel aan alle tollenaren, behalve die de tollen van Dordrecht gehuurd hebben, om Jan den Hont van Mechelen vrij te laten, met zijne goederen, doch deze te beschrijven. *Des vridaghes nae jaersdaghe*.
Reg. E. L. 6. f. 53, E. L. 24. f. 44.

4 *Januari*. — Bevestiging van den lijftocht door Claes van Bakenesse aan zijne vrouw gemaakt van land in den Korenveen, bij Haarlem, en rente in Waterland. *Zondag voor Dertiendag*.
Reg. E. L. 39. f. 18.

5 *Januari.* — Jan van de Wateringhe, knape, verkoopt aan Ver Kerstine van Teylinghe, abdis van Leeuwenhorst, 8 morgen in Monsterambacht. *In dertiende avent.*

Or. R. A. L.

6 *Januari.* — Verlof tot verkoop ten vrij eigen van leengoed in het ambacht van Capelle. *Op den Dartiendag.*

Reg E. L. 1. f. 66, E L. 2. f. 53 vrs.

7 *Januari.* — Graaf Willem geeft Tielman den Molenaer een vrij eigen van land te Giessen, waartegen deze hem evenveel waarde in land belooft op te dragen. *Woensdag na Dertiendag.*

Reg. E. L. 6. f. 53 vrs., E. L. 24. f. 44 vrs.

11 *Januari.* — Verlij der jonkvrouwen Lisbeth en Machteld van Montfoort te Cockenge, Linschoten, Mastwijk op den Ende, in Heeswijk, in Blokland en in Opburen. *Zondag na Dertiendag.*

Reg. E. L. 37. f. 9 vrs.

14 *Januari.* — Jan van Elsgheest verkoopt aan Ver Deliana, «ere vrouwe van Lausdunen» eenig land in het ambacht van de Weteringhe. *Up zinte Pontiaensdach.*

Or. R. A. L.

17 *Januari.* — De heer van Voorne geeft zijnen neef Costijn van Cadzant 18 gemeten in het land van Heyle met eene hofstede. *Zaterdags nae sinte Pontiaensdach.*

Reg. Voorne A. B. f. 82 vrs., B. f. 69 vrs.

19 *Januari.* — Verkoop voor schepenen van Dordrecht van eene rente in den Rietlande van Poortegale en Oedenvliet. *Maendag nae S. Pontiaan.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 131.

28 *Januari.* — Kerstine van Teylinghe, abdis, en gemeen convent van Leeuwenhorst nemen heer Symon van Benthem en zijne vrouw Gertrude van den Binchorst in volle broederschap op. *Up den achtede dach zente Agniete.*

Or. R. A. L.

29 *Januari.* — Heer Niclaes Egghelijn, kapellaan in Purmerend, geeft al zijne goederen, die hij heeft of verkrijgen zal, aan kommandeur en convent van het sint Janshuis te Haarlem. *Feria quinta post conversionem b^ti^ Pauli ap.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 142.

1 *Februari.* — Mabelia van Wendelnesse, echtgenoote van Coen van Oisterwijk, draagt de visscherij van Dordrechtsmonde uitwaerts tot den Waal, dien zij van den heer van Voorne in leen hield, dezen weder op. *Op onser Vrouwenavond te Lichtmisse.*

Reg. Voorne A. B. f. 8, Voorne, B. f. 129.

21 *Februari.* — Gerard van Voorne en baljuw, schout, schepenen en raad der stad van den Briel geven eene verklaring omtrent den aflaat, gegeven aan hen, die het gasthuis in den Briel beschenken. *Op sinte Pietersavond in de vasten.*

Alkemade. Beschr. v. d. Briel II. 78.

23 *Februari.* — Bevestiging van den zoen over den doodslag. *Maendagh nae Vastenavond.*

Reg. E. L. 13. f. 90 vrs., E. L. 20. f. 72.

28 *Februari.* — Schepenbrief van 's Gravezande omtrent den verkoop eener rente aan het klooster Rijnsburg. *Des Saterdaghes na zente Matysdach.*

Or. R. A. R.

4 *Maart.* — Graaf Willem geeft broeder Hugo van den Houte, van der Augustyner orde, om hem in zijne studie te helpen, in rechten aalmoes 5 ℔ 's jaars op den rentmeester van Zuid-Holland. *Woensdag na Grooten Vastenavond.*

Reg. E. L. 6. f. 53 vrs.

6 *Maart.* — Graaf Willem verkoopt aan de abdij van Middelburg 7 gemeten land onder Oost-Kapelle en Domburg. *Vrijdag voor S. Gregorius.*

Cart. Middb. Abdij. P. A. Z. f. 53.

14 *Maart.* N°. 1. — Bevestiging van den koop in vrij eigen eener halve strak tienden te Zuidkerke en een gemet land in Bordendamme aan Jan Wissenzoon, baljuw van Zierikzee. *Saterdags na S. Gregorisdach.*

N°. 2. — Verlij van Jvr. Lisebet, weduwe Lodewijk van der Maelstede met 9 gemeten tienden, door haar gekocht van Jan van der Maelstede in Capelle, Cloetinge, Everdeysdijk en Vlake, tegen pacht. *Idem.*

Beide: Reg. E. L. 13. f. 88, E. L. 20. f. 70.

18 *Maart.* N°. 1. — Gift van de kosterij der parochiekerk van Westmunster te Middelburg aan een klerk. *Woensdag voor halfvasten.*

Reg. E. L. 13. f. 88 vrs., E. L. 20. f. 70 vrs., E. L. 13. f. 201. P. A. Z.

N°. 2. — Raese van Cruiningen draagt graaf Willem 150 gemet ambacht, 6 gemet tienden in Totelsende en 6 in Nieuwland op, voor eene door dezen op zich genomen schuld, waarvoor de rentmeester Bewester Schelde den last ontvangt, aan de lombaerden in Zierikzee ℔ 14 gr. con. t. te betalen. *Idem.*

Twee brieven Reg. E. L. 13. f. 88 en 89, E. L. 20. f. 70.

N°. 3. — Vergiffenis wegens breuke. *Woensdag na S. Geertruyd.*

Reg. E. L. 13. f. 88 vrs., E. L. 20. f. 69.

19 *Maart.* N°. 1. — Graaf Gerard van Gulik belooft graaf Willem eenen verloren schuldbrief bij wedervinden niet weder te gebruiken, daar de schuld betaald. is. *Feria quinta ante Dominicam Letare.*

Reg. E. L. 40. f. 9.

N°. 2. — Verlij met de helft van alle veeren van Bordendamme. *Donderdags voor Midvasten.*

Reg. E. L. 13. f. 89.

N°. 3. — Bevestiging van den lijftocht van rente op de tienden te Cloetinge, Maelstede, Vlake en Everdeysdijke, door Wouter van der Maelstede aan zijne vrouw, Jvr. Aechte, gemaakt. *Idem.* Vernieuwd. 9 *April* (*Donderdag voor Palmzondag*) 1331/32.

Reg. E. L. 13. f. 89 en 121, E. L. 20 f. 71 en 98.

20 *Maart.* N°. 1. — Jan, bisschop van Utrecht bevestigt de stichting der kapellanie in den Haag door zijnen bloedverwant, gaaf Willem. *Feria VI post Dom. Oculi.*

Or. P. A. Z.

N°. 2. — Verlij met land op de Hernisse in Brijdorp. *Vrijdag voor halfvasten.*

Reg. E. L. 13. f. 89 vrs., E. L. 20. f. 77 vrs.

N°. 3. — Bevestiging van een lijftocht van land en woning op Dissel en Wilnesse. *Vrijdagh voer Midvasten.*

Reg. E. L. 37. f. 9 vrs.

23 (of 30) *Maart.* — Begeving van de helft der kerk te Kerkwerwe. *Maendagh voor* (*na*) *onser Vrouwendagh in Maert.*

Reg. E. L. 13. f. 90 vrs., E. L. 20. f. 72.

25 *Maart.* N°. 1. — Overdracht van land onder Domburg en Westkapelle, voor 50 sch. gr. t. per gemet, vrij van schot, bede enz., door den graaf aan den abt van Middelburg. *Op onser Vrouwendagh in Maert.*

Not. Vid. P. A. Z. Reg. E. L. 3. f. 91, E. L. 20. f. 72.

N°. 2. — Idem van land aan Loosduynerlaan. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 6, E. L. 2. f. 53 vrs.

26 *Maart.* N°. 1. — Graaf Willem beraamt een middel om Vriese Oloudsz. en Jvr. Gertrude, zijne vrouw, die met kinderen en schulden beladen waren, van schulden te bevrijden. *Donderdag na Midvasten.*

Reg. E. L. 13. f. 91 vrs.

N°. 2. — De abt van Middelburg en de rentmeester Bewester Schelde worden door graaf Willem gemachtigd om vrede, daging en zoen te maken over eenen doodslag te Vlissingen. *Donderdagh nae onser Vrouwendach in Maerte.*

Reg. E. L. 13. f. 91 vrs., E. L. 20. f. 72 vrs.

28 *Maart.* — Beloften van schadeloosstelling wegens borgtocht voor zoengelden. *Zaterdag na Vrouwendagh in Maerte.*

Reg. E. L. 13. f. 92.

29 *Maart.* — Graaf Willem verkoopt den overmate te Wieldrecht aan gemeene buren aldaar. *Zondags na Midvasten.*

Reg. E. L. 24. f. 45 vrs.

1 *April.* N°. 1. — Graaf Willem geeft om bede des heeren van Voorne den poorters van Bergen op Zoom tolvrijheid voor eigen goederen te Yersekeroord. *Woensdag voor Palmenzondag.*

Reg. E. L. 13. f. 93, E. L. 20 f. 73 vrs.

N°. 2. — Bevel tot gelding van verbeurtenis wegens doodslag aan de vrienden der daders. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 92 vrs., E. L. 20. f. 73 vrs.

N°. 3. — Graaf Willem verlijdt heer Gosewijn van Mithusen in het gerecht te Bornichem met 25 bunders in Oirmont en 12 in het gerecht van Steyn. *Idem.*

Reg. E. L. 30. f. 9 vrs.

3 *April.* — Verleening van vrijheid aan Florens heer Woutersz. van Haarlem, die van zijne moeders zijde dienstbaar was. *Vrijdags voor Palmen.*

Reg. E. L. 39. f. 14 vrs.

5 *April.* — Verlij met de tienden van Houweningen en met eene rente uit den tol te Niemandsvriend. *Op den Palmenzondag.*

Twee brieven, E. L. 6. f. 54, E. L. 24. f. 44 vrs.

6 *April.* — Verdinging wegens twee doodslagen. *Maendag na Palmzondag.*

Reg. E. L. 13. f. 93, E. L. 20. f. 74.

8 *April.* N°. 1. — Verlij met 100 gemet ambacht in Noord-Beveland. *Woensdag voor Paschen.*

Reg. E. L. 13. f. 93 vrs., E. L. 20. f. 74.

N°. 2. — Gift van rente op den watermolen te Vlissingen aan Jvr. Alene, heer Henrik Buffelsdr. *Woensdag na Palmenzondag.*

Reg. Idem.

9 *April.* N°. 1. — Graaf Willem beveelt zijnen dijkgraaf de hand te slaan aan het land van Costijn Jacobsz., die wegens het nemen van schepen door Florens van Haemstede voor de vierschaar Beooster Schelde was geroepen. *Op Witten Donderdach.*

N°. 2. — Bevestiging van den lijftocht van de vrouw van Jan heer Gillisz. van Sabbingen. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 94, E. L. 20. f. 74 vrs.

1327.

13 *April.* — Graaf Willem belooft den heer en vrouw van Voorne schadeloos te houden van een borgtocht jegens Jan Crupeland, wisselaar te Bruessele. *Des anderen daegs na Paeschdag.*

14 *April.* N°. 1. — Vrijgeleidebrief tot aan S. Remigius e. k. *Feria III post festum Paschae.*

Beide: Reg. E. L. 13. f. 94, E. L. 20. f. 74 vrs.

21 *November.* — Twee verlijen in Ackooi door den heer van Voorne. *S. Cecilienavond.*

Reg. Voorne A. B. f. 23, B. f. 135.

29 *November.* — Een idem van land voor Ruemde in de Linge. *Op S. Andriesavond.*

Reg. Voorne A. B. f. 23, B f. 135 vrs.

30 *November.* — De heer van Voorne, burggraaf van Zeeland, verleent stedelijke rechten aan zijne poorters van den Briel. *Op S. Andriesdach.*

Alkemade I, bl. 17.

6 *December.* — Schepenbrief van den Haghe over de vestiging eener rente voor de papelijke provende in de kerk aldaar. *S. Nicolaes i. d. w.*

Or. P. A. Z.

30 *December.* — Graaf Willem verlijdt heer Willem van Duvenvoirde, ridder, met de tienden in de parochie van Moordrecht, zooals heer Jacob van Moordrecht die placht te houden. *Zondag na Kersdag.*

Reg. E. L. 1. f. 89. E. L. 2. f. 73.

31 *December.* 1330 of 1331. — Gerard van Rassenghien, heer van Lens en Liedekerke, doet ten behoeve van graaf Willem afstand van alle aanspraken op de landen van Teylingen en Warmond, hem van zijne zuster, Jvr. Willem van Teylingen, aangekomen. *La nuit de l'an.*

Inv. MS. de la Trésorerie de Hainaut, D. D. 40. S. Génois, Mon. Anc. 418.

Ongeveer 1330. — Lijst der leenmannen van den heer van Teylingen en hunner goederen.

Reg. E. L. 1. f. 79, E. L. 2. f. 65 en 66.

1330—1331.

9 *Januari.* — Graaf Willem verklaart de pauselijke dispensatie voor het huwelijk van zijnen zoon met des hertogen van Brabant dochter Johanna onder zich gehouden te hebben. *Le mercredi après le jour des Rois.*

Chartres de Brabant, arm. 5. Inv. MS. de la Trésorerie de Hainaut, B. 36. MS. Gérard.

10 *Januari.* — Renversaal van den hertog van Brabant wegens de huwelijksbelofte zijner dochter. *Le juesdi après le jour des Roys.*

Chartres de Brabant, arm. 5. MS. Gérard.

27 *Februari.* — De heer van Voorne scheldt de dochter en erfgenamen van Pieter Janszoon van alle rentmeesterschap en ambacht van dezen kwijt. *Zondags nae sinte Agnietendach.*

Reg. Voorne. B. f. 122.

1 *Februari.* — Overgifte voor schepenen van Haarlem aan het S. Jansklooster aldaar van een half huis en land in den waard, en wederontvangst in levenslange huurware. *In onser Vrouwenavont te Lichtmisse.*

Cart. Orde van S. v. Jan. P. A. U. f. 16 vrs. en 278 vrs.

2 *Februari.* — Graaf Willem en graaf Willem van Gulik beslissen als scheidsrechters het geschil van graaf Reinoud van Gelre en de burgers van Keulen met Hilger van der Stessen. *Up onser Vrouwendach dat men die kerzcen nimd in de hant ze seenen.*

Ennen, Quellen, IV, n°. 169.

3 *Februari.* — Bertelmees heer Dirkszoon van Voorne geeft Woudric Woudricsz 5 gemeten in het kleine Oosterland van Oostvoorne in leen. *Zondag voor S. Aechtendach.*

Reg. Voorne A. B. f. 79, B. f. 63.

13 *Februari.* N°. 1. — Verlof tot verkoop in vrij eigen te Berchambacht. *Op den Schortelwoensdag.*

N°. 2. — Bevestiging van den lijftocht, door heer Pieter van der Leck, aan Jvr. Margriete, vrouw van Hendrik, zijnen zoon, gemaakt. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 70, E. L. 24. f. 55 en 55 vrs.

14 *Februari.* — Beleening met landen in de parochiën van Amersoyen en Alste. *Donderdag na Groote Vastenavond.*

Reg. E. L. 43. f. 89 vrs.

17 *Februari.* — Jan, bisschop van Utrecht, verleent Ghijsbrecht van IJsselstein tolvrijheid door de sluis te Gheyne. *Op Sonnendach Invocavit.*

R. A. N. D. f. 1963, n°. 27. Gedr.: De Geer, Bijdragen, blz. 369.

18 *Februari.* N°. 1. — Irmegarth van Kleef, weduwe van heer Gerard van Horne, en Diederik, haar oudste zoon, komen met hunnen broeder en oom, den graaf van Kleef, overeen om Heusden voor gelijke deelen te bezitten. *Des manendags vor sente Pietersdaghe ad cathedram.*

Lacomblet III. N°. 254.

N°. 2. — Graaf Willem verlijdt Pieter van Gripensteyn, zoon van Otto van Asperen, met 2 hoeven te Cokshoven, binnen de parochie van Herwijnen. *Maendagh na S. Valentijnsdach.*

Reg. E. L. 43. f. 91.

1 *Maart.* — De heer van Voorne verlijdt eene rente op den rentmeester van Vlissingen. *Vrijdag na S. Matthijs.* (1)

Reg. Voorne A. B f. 31.

---

(1) Ook onder den datum 9 *December* (*Vrijdagh na S. Claes*). Reg. Voorne B. f. 140.

26 *Maart.* N°. 1. — Aanstelling van een gewaard rechter te Almsvoet. *Dingsdags voor Paeschen.*

Reg. E. L. 6. f. 70, E. L. 24 f. 55 vrs.

27 *Maart* N°. 1. — Verlij van Otto van IJsselstein, na opdracht uit zijn eigen goed, met landen in Utrecht en Montfoort. *Woensdag in de Passieweek.*

Reg. E. L. 3. f. 29 vrs., E. L. 11. f. 24.

N°. 2. — Bevestiging van een verkoop ten vrij eigen in Berchambacht. *Woensdag voor Paeschen.*

Reg. E. L. 6. f. 70, E. L. 24. f. 55.

1331.

31 *Maart.* — Bevestiging van den lijftocht van de tienden van Huysduynen en Zegwaard, 10 ℔ uitgezonderd, door Jan van Egmond aan zijne vrouw, Jvr. Ghuÿote, gemaakt. *Paschen.*

Reg. E. L. 1. f. 68 vrs., E. L. 2. f. 71.

1 *April.* N°. 1. — Verkoop door den graaf van land in het ambacht van Rijswijk. *Maendagh in die Paeschdaghen.*

N°. 2. — Idem ten vrijen eigen van land in Maasland. *Maendagh na Paschen.*

Beide: Reg. E. L. 1. f. 89, E. L. 2. f. 73.

N°. 3. — Bevestiging van eenen lijftocht van land in Haarlemmervene, smaltienden te Nieuwerkerke, tienden te Ravensdorp en eene rente op eene hofstede binnen de vrijheid van Haarlem. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 24.

2 *April.* — Verlij in Voorburg. *Dinsdag na Paschen.*

Reg. E. L. 1. f. 89. vrs., E. L. 2. f. 73 vrs.

4 *April.* — Aanstelling door den graaf van eenen schout te Boedelswaard. *Feria quinta post festum Pasche.*

Reg. E. L. 10. f. 24.

5 *April.* — Bevestiging van eenen lijftocht van tienden te Westkerke in Wolfaertsdijk en in den Nieuwen Polder. *Vrijdags na Paeschdag.*

Reg. E. L. 13. f. 123, E. L. 20. f. 99.

9 *April.* — Uitspraak van IJsabiel van Fonteynis, Jonkvrouwe van Brederode, tusschen de heeren van S. Jan te Haarlem en Heinric van Heemskerk over een land te Hillegom. *Dinghesdages na beloken Paschen.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 459.

12 *April.* — Bevestiging van den lijftocht, aan Jvr. Mayne van Montfoorde door haren echtgenoot Jan Wolferd gemaakt van 100 ℔ zw. t. 's jaars, op zijn aandeel in den geleide op den Honte. *Vrijdag na beloken Paschen.*

Reg. E. L. 20 f. 93 vrs.

18 *April.* N°. 1. — Twee verlijen met tienden in Zabbingen en Westkerke in Wolfaertsdijk. *Donderdag na S. Tiburtius.*

N°. 2. — Verlij met ambacht in Zuid-Welland. *Idem.*

N°. 3. — Twee verkoopen en verlijen met tienden in de parochie van Oedekijnskerke. *Idem.*

Drie brieven. Reg. E. L. 13. f. 116 en 116 vrs., E. L. 20. f. 93 vrs. en 94.

23 *April.* N°. 1. — Graaf Willem bewijst den kinderen van heer Jan van Brandenburg voor de 2500 ℔ zw. t., die hij hun schuldig was, eenen lijftocht van 250 ℔ op den tol te Ammers en verlijdt daarmede vrouw Jutte, moeder der jonkvrouwen, met toestemming van Gijsbrecht van Brandenburg. *Dingsdagh voor S. Marcusdagh.* Herhaald. 25 *April* (*S. Marcus*). Het verlij op de dochters overgebracht. 8 *Augustus* (*Saterdaghes voorr S. Laurens*) 1332.

Reg. E. L. 6. f. 70 en 75, E. L. 24. f. 55 vrs. en 58 vrs.

N°. 2. — Verlij met het smaltiendeke te Weesp. *Dinsdag voor S. Marcus.*

E. L. 6. cap. Amst. f. 10, E. L. 31. f. 8.

N°. 3. — Gift in vrij eigen van in Ketelambacht gekocht leenland. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 89 vrs., E. L. 2. f. 73 vrs.

23 *April.* N°. 1. — Graaf Willem laat heer Willem van Duvenvoirde de tienden en erfpacht voor 10 hoeven moers vrij, tot beslist is of die ambacht zijn. *Op S. Jorisdagh.*

R. A. N. D. 1077, n°. 12.

N°. 2. — Verkoop door den graaf van land te Waspik in heer Willems van Duvenvoirde ambacht. *Idem.*

Reg. E. L. 6 f. 70 vrs., E. L. 24. f. 55 vrs.

24 *April.* N°. 1. — Graaf Willem stelt een schout en twee tollenaren, op beide zijden, te Boedelswaerd aan. *Op S. Marcusavond evangeliste.*

Twee brieven. Reg. E. L. 10. f. 24 vrs.

N°. 2 — Bevestiging van den lijftocht, door heer Jan van Cruiningen, ridder, aan zijne dochter gemaakt, van 100 ℔ 's jaars uit de bede van Cruiningen en 40 ℔ uit andere inkomsten. *S. Marcusavond.*

Reg. E. L. 13. f. 117, E. L. 20. f. 94 vrs.

27 *April.* N°. 1. — Graaf Willem doet uitspraak tusschen de stad Utrecht en Henrick van der Leck. *Saterdaechs voer Meye.*

Or. Utrecht.

N°. 2. — Quitantiën van den rentmeester van Bewester Schelde wegens betaalde moetzoene over den dood van Wolfert van Borsselen. *Saturdaghs na S. Marcus.*

Reg. E. L. 13. f. 121 vrs., E. L. 20. f. 98.

5 *Mei.* — Schepenbrief van Haarlem over vrijkoop van den dienst van het godshuis van Egmond door Geertruid Aelbrechts Woutersones wijf en kinderen. *Maendagh na Meyendaghe.*

Or. R. A. E.

19 *Mei.* — Graaf Willem geeft Jvr. Alene, heer Henrik Boffelsdochter, omdat zij slecht gegoed is, 60 ℔ t. 's jaars, 2/3 voor haren man Gosewijn, 1/3 voor lijftocht. *Op den Pinxterdaghe.*

Reg. E. L. 13. f. 117. vrs.

26 *Mei.* — Hughe Stark, schout, en «ghemeene suoren» der abdis van Rijnsburg geven eene verklaring over overdracht eener gevestigde rente. *Des zonnendaghes na Pinxteren.* «Suoren» alleen idem. 2 *Februari* (*In onser Vrouwendaghe te Lichtmisse*) 1331/32.

Or. R. A. R.

30 *Mei.* — Kerkmeesters, heiligengeestmeesters en parochianen der S. Pieterskerk te Marlant verkoopen aan abdis en convent van der Lee, eene rente. *Op des heylighen Sacramentsdach.*

12 *Juni.* — Abdis en convent van der Lee beloven eene rente ten eeuwigen dage aan den kapellaan van het Heilig Kruis altaar in de S. Pieterskerk van den Briel te zullen betalen. *Op S. Odulfsdaghe.*

18 *Juni.* — Jan van Bloemenvenne en Katrine, zijne vrouw, geven aan Kerstine van Teylinghe, abdis, en het klooster van der Lee eene rente ter memorie, door hunne oudste dochter Margriet te betalen op land te Warmont. *Sdinxdaghes voer sinte Jansdach te midzomer.*

Alle drie: Or. R. A. L.

27 *Juni* en 11 *Juli.* — Bevelen van den officiaal van Utrecht tot het doen der afkondigingen voor en tot het bevestigen van den door den abt van Middelburg voorgedragen pastoor van Synoudskerke. *Feria quarta post nativitatem b. Johannis Baptiste* en *Feria quinta post translationem b. Martini.*

Or P. A. Z.

30 *Juni.* — Heer Willem van Hoorne-Altena belooft «den gerechte, stadraed, schepenen ende gemeente» van Woudrichem schadeloos te zullen houden van eene door hen te Brussel ten zijnen behoeve beloofde rente. *Des anderen daghes nae S. Pieters en S. Pouwelsdaghe.*

Reg. Oostervant II, f. 7.

7 *Juli.* — Heer Nicolaes van de Merwede, ridder, verlijdt al zijn leengoed op zijnen oudsten zoon Jan. *Zondag na S. Martijn in den zomer.*

Reg. E. L. 6. f. 71, E. L. 24. f. 56.

13 *Juli.* — Graaf Willem geeft Heyn Roden van Monnikendam de helft van «den Riedighenmarktveld» en van «den burchvalle» en de timmeringen te Monnikendam in leen. *Op S. Margrietendagh.* Idem in vrij eigen. 18 *Juli* (*Donderdag nae S. Margrietendagh.*)

Reg. E. L. 13. f. 15, E. L. 6. cap. Amst. f. 18 en 19.

15 *Juli.* N°. 1. — Graaf Willem belooft het land, dat Willem Zonderland van Hendrik van Brederode in leen hield, dezen en zijne erven eeuwiglijk te laten gebruiken. *Des Manendaghes na S. Margrietendach.*

Reg. E. L. 24. f. 56. Gedr.: Nibbelink, blz. 13.

N°. 2. — Verlij van het hofland in het ambacht van Wedenesse. *Idem.*

Reg. E L. 10. f. 24 vrs., E. L. 12. f. 26, E. L 35. f. 7, XVIII. f. 97, Liber V. f. 3.

17 *Juli.* N°. 1. — Giften van rente op den rentmeester Bewester Schelde. *Woensdag na S. Margriet.*

Reg. E. L. 13. f. 117 vrs., E. L. 20. f. 95.

N°. 2. — Verlij met rente. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 90, E. L. 2. f. 74.

18 *Juli.* N°. 1. — Graaf Willem verlijdt Gijsbrecht, heer Ameliszoon van Muyden, bij opdracht van Arnout Gijsbrechtszoon van den Anster met het land den Kijfkamp te Anster. *Donderdag na S. Margriet.*

Reg. E. L 6. cap. Amst. f. 10, E. L. 31. f 8.

N°. 2. — Graaf Willem verlijdt Jvr. Lisebet Willemsdr. van der Made met haars vaders goed. *Donderdag voor S. Marien Magdalenendag.* Hij verkoopt dit ten haren behoeve aan Diederik van der Made, min de gift der kerk te Delft en eene rente te Pijnacker. 20 *Juli* (*Zaterdags voor S. Marien Magdalenendag.*)

Reg. E. L. 1. f. 84 en 89 vrs., E. L. 2. f. 68 vrs. en 73 vrs. XVIII. f. 8 vrs.

19 *Juli.* N°. 1. — Verlij met een huis en hofstede met land er bij te Akersloot. *Vrijdag na S. Margriet.* Bevestiging van lijftocht hierop. 5 *October* 1333 (*Dingsdag na S. Bavendagh.*)

Reg. E. L. 39. f. 24 vrs. en 25.

N°. 2. — Bevestiging van eenen lijftocht van alle smaltienden van der Are en Vriesenkoop. *Idem.*

N°. 3. — Idem van eenen lijftocht van rente uit het noordeinde der korentienden ter Are.

Beide: Reg. E. L. 1. f. 90, 90 vrs. E. L. 2. f. 74.

N°. 4. — Graaf Willem geeft Tielkijn, den timmerman van Wormer, die een vrij man was, maar eene dienstvrouw nam, weder vrij met zijne kinderen, nadat hij later eene vrije vrouw had genomen. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 24.

21 *Juli.* — Bevestiging van een lijftocht van land met huis en hofstede te Zwadenburgerdam. *Zondagh voor S Marien Magdalenendaghe.*

Reg. E. L. 1. f. 90 vrs., E. L. 2. f. 74 vrs.

22 *Juli.* N°. 1. — Verlij met eene hoeve in Schonouwen in heer Jans gerecht van Beaumont. *Op S. Marien Magdalenendagh.* Deze wordt ten vrij eigen gegeven. 28 *October* (*Op S. Simon ende Judendag*) 1333.

Reg. E. L. 6. f. 71 vrs. en 81 vrs., E. L. 24. f. 56 en 63 vrs.

N°. 2. — Vergunning tot verkoop van den Leenakker bij de kerklaan te Nieuwenveen en een morgen te Blokland in S. Jans gerecht. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f 90 vrs., E. L. 2. f. 74 vrs.

23 *Juli.* N°. 1. — Graaf Willem belooft heer Henrik van Brederode en zijnen nakomelingen vrij al het goed tusschen Devele en Dubbele te zullen laten gebruiken. *Dingsdaghs na S. Marie Magdalenendagh.*

Reg. E. L. 6. f. 72.

N°. 2. — Bevestiging van den lijftocht van 26 ℔ 's jaars op de tienden te Slydrecht, door Jan van de Merwede aan zijne vrouw gemaakt. *Dinsdag voor S. Jacob.*

N°. 3. — Gift in vrij eigen van rente op den rentmeester van Zuid-Holland. *Idem.*

Beide: Reg. E. L. 6. f. 72, E. L. 24. f. 56 vrs.

25 *Juli.* — Aechte Stenemans van Spijkenisse geeft Jan den Blonde, knaap van den heer van Putten, het land IJmansgors, 150 gemeten groot, ten vrij eigen. *Op sinte Cristoffelsdagh voor oigstmaend.* Bevestigd door den heer en vrouw van Putten. 4 *September* (*Donderdag voor onser Vrouwendagh 't uytgank van oigstmaend.*)

Reg. P. en S. m. h. b. f. 59 vrs.

27 *Juli.* — De officiaal van Utrecht beveelt Jan van Stockem, cureit van Hoogelande, te dagvaarden ter zaken van klachten van den abt van Middelburg. *Sabbatho post Jacobi.*

Or. P. A. Z.

28 *Juli.* — Jan, bisschop van Utrecht, verheft de kerk van Eykenduinen tot eene parochiekerk. *In die b. Pantaleonis.*

Or. P. A. Z.

3 *Augustus.* — Graaf Willem verklaart Pieter Stuyf met zijn gezin vrije lieden. *Des Saterdaghes voor S. Laurensdagh.*

Reg. E. L. 39. f. 24 vrs.

5 *Augustus.* (1) — Graaf Willem belooft Henrik (van der Leck) tegen die van Utrecht, die hem belegeren, te hulp te zullen komen. *Des manendaghes 's avonds na S. Pietersdach ingaende oichste.*

Or. Utrecht.

8 *Augustus.* — Graaf Willem verklaart Jan Jans, heer Henrikszoon van Eemskerk en zijne nakomelingen vrij, ten zij zij zich verdieden. *Donderdag na S. Pietersdag ingaende oogst.*

Reg. E. L. 39. f. 24 vrs.

---

(1) Zonder jaar, waarschijnlijk uit het jaar 1331.

14 *Augustus.* — Notarieële acte van stichting eener kapellanie in het hospitaal te Egmond, door Olout, priester in Schie. *Die decima quarta mensis Augusti.*

Or. R. A. E.

29 *Augustus.* — Burgemeesters, schepenen en gemeene raad der landen van Eembrueghe en Emenesse beloven aan Jan, bisschop van Utrecht, zonder zijne toestemming geene woningen te zullen maken noch te zullen varen in het veen, over de palen en graften, door hunne erven gegraven door den raad des graven van Holland en die van Goyland. *S. Joris* (1) *dag die men heet decollatio.*

Or. Utrecht.

31 *Augustus.* -- Jan van Henegouwen, heer van Beaumont, verzoekt deken en provisoer van Kennemerland, de papen van den landen van Texel niet te pijnen, om misdaden buiten dit land begaan. *Zaterdags na S. Bartelmeusdach.*

Reg. Bloys XV. f. 50 vrs.

1 *September.* — Overdracht van een weer land in heer Daniels ambacht (van de Merwede?) *Zondags na S. Jansdag te uitg. oogst.*

Naar een Latijnsch Or. bij Schotel. Beschr. v. Dordrecht 165.

2 *September.* — Heer Jan van Beaumont geeft het klooster van Egmond ten eeuwigen dage tolvrijheid door zijne sluis ter Goude, met name voor wijn. *Maendag na S. Jan decollatio.*

Or. R. A. E.

7 *September.* — De heer van Voorne verlijdt zijnen neef Gerard Claesz. van Voorschoten tiendvrij met 8 gemeten vrijland, de Sluys geheeten, te Veechoek. *Op onser Vrouwenavond als zij geboren was.*

Reg. Voorne A. B. f. 7 en 51, B. f. 1 vrs. en 121. D. f. 49. Leenhove v. Voorne en Borsselen f. 68.

12 *September.* — Olivier, abt van Middelburg, belooft heer Bartout, kapellaan in den Haag, eene jaarrente. *Donderdag na onser Vrouwendag in September.*

Or. P. A. Z.

14 *September.* — Gherard van Heemskerk, ridder, en Matthijs Rengersz., baljuw van Kennemerland, oorkonden dat de abt van Egmond gezworen heeft, dat hij den S. Aechtendijk moet houden met die van Baccum en niet met die van Limmen. *Op H. Cruysdagh exaltatio.*

Or. R. A. E.

25 *September.* — Kwijting wegens geleverde boeken, van Gillis, prior van Keulen, aan den abt van Middelburg. *Woensdag na S. Mattheus.*

Or. P. A. Z.

---

(1) *Sic.* Zal wel eene schrijffout wezen voor *Jans.*

30 *September*. N°. 1. — Heer Gherryt, scolaster te Haarlem, bevestigt al zijne giften aan het klooster van der Lee. *In sinte Jeronymusdach.* Bevestiging hiervan en van heer Aelbrecht Taernings schenkingen. 4 *Mei* (*Des Dinxendaghes nae Meydach*) 1333.

Or. R. A. L.

N°. 2. — Gift van rente en kleederen op den rentmeester van Bewester Schelde. *S. Bavenavond.* Herhaald. 28 *October* (*Op S. Simonen Judendag.*

Reg. E. L. 32. f. 1 vrs., E. L. 13. f. 119, E. L. 20. f. 96.

1 *October*. — Verhuring in eeuwige pacht aan de gemeene buren van Monsterkerke van 's graven uitlanden en vervallen dijken aldaar. *Op sinte Bavendagh.*

Reg. E. L. 6. f. 73 vrs., E. L. 24. f. 57 vrs.

4 *October*. — Jan van Henegouwen, heer van Beaumont, geeft zijnen goeden lieden «van Bloemendael, van der Broecke, van der vrijheyt van der Goude ende van der Ouder Goude» verlof, een watergang van Bruyncsloote tot aan de Goude te maken, door hunnen heemraad te schouwen. *Vrijdaghs nae S. Bavendagh.*

Kopie A. Rijnland. Loket 35, n°. 1136; naar Or. Gouda.

11 *October*. — Jacob, bisschop van Zuden, stelt al zijne goederen ter beschikking van het S. Janshuis te Haarlem.

Volgens aanteekening van wijlen den heer Delprat, in afschrift bij hem.

11 en 12 *October*. — Daniel van der Merwede, ridder, en zijne broeders Florens en Diederik schenken al het goed, hun van hunne tante Bertraet van Alkemade aan te komen, aan het klooster van der Lee. *Des vrijdaghes* (*saterdaghes*) *na sinte Dionysdaghe des maertelaers.*

Drie brieven. Or. en Kopie R. A. L.

16 *October*. — Gift van het schoutambacht te Boedelswaard. *Woensdag voor zente Lucasdach.*

Reg. E. L. 10. f. 24 vrs.

18 *October*. (1) — Graaf Willem belooft dat Geyle Symon Symonszoons weduwe te Emelisse den lijftocht, haar door zijnen zoon Willem gegeven, vrij zal blijven houden. *S. Lucasdag.*

Reg. E. L. 13. f. 129, E. L. 20. f. 94 vrs. 103 vrs.

19 *October*. — Bevel aan Vrancke, lombaard van Zierikzee, het goed van Çathelain, lombaerdesse aldaar, te bedrijven en te bewaren. *Zaterdagh na S. Lucasdach.*

Reg E. L. 13. f. 118, E. L. 20. f. 95.

20 *October*. — Verlij in Butteland. *Zondags na S. Lucas.*

Reg. E. L. 13. f. 120, E. L. 20. f. 96 vrs.

25 *October*. — Bevestiging van eenen lijftocht van tienden in Wissenkerke in Noord-Beveland. *Vrijdag na Elfduizend Maagden.*

Reg. E. L. 13. f. 120 vrs., E. L. 20. f. 97.

---

(1) Kan ook zijn 1334.

28 *October*. — Verkoop door den graaf in Elgherzee van 25 gemeten ambacht, die Wissen Doemans waren. *Op S. Simon ende Judendag.*

Reg. E. L. 13. f. 119, E. L. 20. f. 96.

4 *November*. — Heynrik, heer van Brederode, belooft zijne lieden uit Wijngaerden, die 8 roeden dijks ontvangen hebben op den inleg, in den polder, vrij van dijklasten te houden en schadeloos, als zij in nood den dijk helpen herstellen. *Des naesten Maendaegs na alre Godtsheylighendach.*

Keur- en Handvestenboek v. Alblasserwaard IV. f. 30 n°. 12.

13 *November*. — De heer van Voorne vergeeft het schoutambacht van Zwartewael erfelijk, losbaar voor 8 ℔. *Woensdagh nae S. Martijnsdach in den winter.*

Reg. Voorne A. B. f. 6 en 51, B. f. 1 en 119 vrs.

23 *November*. — Verlof tot verkoop ten vrij eigen van leenland in Oestgeest. *S. Clemensdag.*

Reg. E. L. 1. f. 93, E. L. 2. f. 76 vrs.

24 *November*. — Heer Arnoudt van der Dussen draagt heer Willem van Duvenvoirde van Oosterhout de helft van het gerecht en ambacht van Standhazen over. *Des saterdaghes voer S. Catherinendach.*

R. A. N. D. f. 1077. N°. 14.

19 *December*. — Gift van 's graven hofstede binnen Reymerswaele. *Maendag na S. Niclaes.*

Reg. E. L. 13. f. 123, E. L. 20. f. 99 vrs.

20 *December*. — Peter Volkaersboer verkoopt eene rente op zijn huis en erve te Haarlem. *Des vridaghes na sinte Lucasdach.*

Cart. Orde. v. S. Jan. P. A. U. n°. 88.

Na 1331. — Limietscheiding van vele plaatsen in Noord-Holland. *Zonder datum*

Reg. E. L. 1. f. 87 en 88.

1331—1332.

2 *Januari*. — Jan, bisschop van Utrecht, verlijdt Henrik den Rover met het huis van Montfoort en alle verdere goederen zijns vaders. *Woensdag na Jaersdag.*

Vid. R. A. M.

10 *Februari* en 21 *October*. — Jan, graaf van Oldenburg, verlijdt graaf Willem met land tot betaling van schuld. *Quarto Idus Februarii, Duodecimo Kal. Nov.*

Reg. E. L. 40. f. 13 en 14 vrs.

15 *Februari.* — De heer van Voorne beveelt Jan van Ackooyen, parochiepape van Asperen, aan zijne nicht, de vrouw van Batenburg en haren zoon Gijsbrecht van Bronkhorst te betalen 26 ℔ zw. t. uit de renten te Kestre, die zij in leen houden. *Zaterdag na S. Valentijn.*

Reg. Voorne A. B, f. 22, B. f 134 vrs.

18 *Februari.* — Hij verlijdt Gerard van Maesland met eene rente. *Dingsdagh na S. Valentijn.*

Reg. Voorne A. B. f. 6, B. f. 119.

19 *Februari.* — Hij geeft broeder Jacob van den Brielle, van der Augustyner orde, levenslang 30 sch. 's jaars tot een habite. *Woensdags na S. Valentijn.*

Reg. Voorne A. B. f. 12, B. f. 123 vrs.

26 *Februari.* — Hij geeft eenigen zijner dienstluiden vrijheid. *Woensdagh nae S. Pietersdagh in den lente.*

Reg. Voorne A. B. f. 32 vrs.

27 *Februari* — Uitspraak van Jan van Pollanen, ridder, tusschen de abdis van Rijnsburg en Kerstant en Pouwels Kerstantszonen aan de eene en Henric en Dirc van Ockenberghe aan de andere zijde, over de nalatenschap van Willem Aelbrechtsz. *Des Donresdaghes na sinte Matthiesdaghe.*

Or. R. A. R.

4 *Maart.* N°. 1. — Gift van leenland te Everdingen in Borsselen ten vrij eigen. *Op den Scortelwoensdag.*

N°. 2. — Belofte van de eerst vacante praebende in S. Pieter te Middelburg. *Idem.* Aanschrijving daarover aan den abt. 17 *April* (*Op den goeden Vrijdag.*)

Beide: Reg. E. L. 13. f. 122, E. L. 20. f. 98 vrs.

19 *Maart.* N°. 1. — Graaf Willem geeft Jvr. Agathe, weduwe Henrik Hugenzoon van Biggenkerke, het derde van het geheele ambacht in S. Maertensdijk in leen, 'twelk Marikijn Jan Geronxzoonsdochter geweest was. *Donderdag na S. Geerdendagh.*

* Reg. E. L. 13. f. 119 vrs., E. L. 20. f. 96.

N°. 2. — De heer van Voorne verlijdt zijnen valkenier met eene jaarrente. *Donderdag na S. Gregorisdag.*

Reg. Voorne A. B. f. 6, B. f. 119 vrs.

23 *Maart.* — Verlij tegen pacht met de tienden ter Muden in Wolfaertsdijk. *Maendag voor Midvasten.*

Reg. E. L. 13. f. 119 vrs., E. L. 20. f. 96 vrs.

13 *April.* — Gift om Godswil van eene rente aan de dochters van heer Niclaes van Cats. *Maendag in die Passieweke.*

Reg. E. L. 13. f. 122, E. L. 20. f. 98 vrs.

15 *April.* — Gift van heergewaden aan het S. Janshuis te Haarlem door den graaf. *Des woensdaghes in die Passiweke.*

Reg. E. L. 39. f. 25.

17 *April.* N°. 1. — Graaf Willem vergeeft zijne dobbelschole te Vlissingen tot wederzeggen toe. *Op goeden Vrijdag.*

N°. 2. — Verlij tegen pacht van tienden te Lisse. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 122 vrs., E. L. 20. f. 93 vrs. N°. 1. ook E. L. 13. P. A. Z. f. 183.

18 *April.* N°. 1. — Graaf Willem geeft die uit der Scote in Heer Stevens gerecht van Zulen vrijheid van bedegaven. *Op Paeschavond.*

Reg. E. L. 1. f. 96, E. L. 2. f. 79. Borsselen div. f. 22 vrs.

N°. 2. — Begeving met het schrijfambacht te Vlissingen. *Idem.*

Reg. E. L. 13. P. A. Z. f. 284.

1332.

19 *April.* — Gift in vrij eigen van land in Goespolre. *Op den Paeschdagh.*

22 *April.* — Verlij met land in Quaelambacht in Schouwen en rente uit de jaarbede. *Woensdag na Paeschdag.*

24 *April.* — Graaf Willem vergeeft Hannekijn Wisse Sceyninxzoon zijne misdaad «van Pieter Pouwelsz. dochter die hi opseyde dat hi se ghelovet zoude hebben binnen haere jaren» en geeft hem het vrije gebruik van de stad Zierikzee en van zijn goed weder. *Vrijdags na Paesdagh.*

1 *Mei.* N°. 1. — Graaf Willem verheft Gherard Alewijnszoon van Leiden, zijnen klerk, die een zestiende van Zwijndrecht heeft aangenomen te bedijken, daar hij ambachtsheer wordt, in den adeldom. *Opten Meydach.*

Alle vier: Reg. E. L. 13. f. 122 vrs., 123, E. L. 20. f. 99.

N°. 2. — Jan, heer van Arkel, verlijdt Dirc de Cock van Blokland met het ambacht van Blokland met tienden- en kerk-gift. *Meydagh.*

Or. R. A. Arkel.

11 *Mei.* — Willem van der Woude, ambachtsheer van Naeldwijc, verklaart dat de abt van Marienweerde land in Naeldwijk heeft gekocht. *Des Manendachs vor sente Servaesdaghe Bisschops.*

Cart. v. Marienweerd, Belg. R. A. Afschrift v. d. Hr. v. Lommel S. J., n°. 543.

30 *Mei.* — Graaf Willem gelast zijnen baljuwen, heer Willem van Duvenvoirde niet te verhinderen in het verhalen van zijne schade op die van Utrecht, daar hij daartoe zijne toestemming heeft gegeven. *Des Saterdaghes na Ascensiendagh.*

Or. R. A. G.

4 *Juni.* — Uitspraak van graaf Willem in het geschil van heer Herbaren van Riede met die van Riede tusschen de twee Waaldammen, over de kosten van den ouden dijk in den Riederwaard. *Op S. Bonifaesavond.*

Reg. E. L. 32. f. 43.

5 *Juni.* — Kerstine van Teylinghe, abdis van Leeuwenhorst, maakt, onder goedkeuring der nonnen en vrienden, bepalingen over de bestemming van verschillende renten. *Op sinte Bonifaesdaghe.*

Or. R. A. L.

13 *Juni.* — Stichting en begiftiging eener kapellanie in de kerk te Voorhout door Lysbeth Simon Naghelsdochter, bevestigd door den bisschop van Utrecht. *Daegs na S. Odulf.*

Or. R. A. E.

18 *Juni.* (1) — Verlij in Langerack. *S. Sacramentsdag.*

Reg. E. L. 6. f. 74., E. L. 24. f. 59 vrs.

1 *Juli.* — Belofte van onzijdigheid van raad, schepenen en gemeente van den Briel in den strijd tusschen Lubeck en Stavoren. *Feria quarta post apostolorum Petri et Pauli.*

Lubeck Urkdb. II, n°. 543.

3 *Juli.* — Schepenen en burgemeesters van de poort van Middelburg, bieden hunne bemiddeling in dezen strijd aan. *Des vridaghes voer sente Martensdach in den zomer.*

Idem, n°. 544.

8 *Juli.* — Voordracht door Olivier, abt van Middelburg, van een pastoor te Nieuw-Vlissingen. *Feria quarta post beati Martini estualis.* Bevel van den officiaal te Utrecht tot het doen der afkondigingen daaromtrent. 14 *November* (*Sabbato post beati Martini hyemalis*). Verklaring van daaraan voldaan te hebben. 23 *November* (*In die b. Clementis*). Bevel van den officiaal tot bevestiging. 28 *November* (*Sabbato post Katerine*).

Or. en Vid. P. A. Z.

21 *Juli.* N°. 1. — Pieter Jansz. van Leiden draagt 's graven rentmeester al zijn eigen en leengoed op ten behoeve van Gheret Heynenzoon en Gherard Alewijnsz. *Dingsdags voor S. Jacob.*

Reg. E. L. 1. f. 93, E. L. 2. f. 76 vrs.

N°. 2. — Bevestiging van den lijftocht, door Willem heer Willemszoon van Coudekerke aan zijne vrouw Margriete Jans van den Zoutenlande dochter gemaakt, van eene rente uit de tienden van vrouw Lysbeths kinderen in Zubburch. *Op S. Mariën Magdalenenavond.*

Reg. E. L. 13. f. 124, E. L. 20. f. 100.

26 *Juli.* — Verlij met land en bevestiging van lijftocht daarop in den Achtersloot bij IJsselstein. *Zondag na S. Jacob.*

Reg. E. L. 3. f. 15 vrs., E. L. 11. f. 27 vrs.

29 *Juli.* — Graaflijk bevel aan den baljuw van Medemblik tot een jaarlijksche gift van geld en kleederen. *Woensdag na S. Jacob.*

Reg. E. L 10. f. 24 vrs., E. L. 12. f. 26 vrs.

31 *Juli.* N°. 1. — Verbond van den bisschop van Utrecht met burgemeesters, schepenen en raden der stad Utrecht tegen Willem van Duvenvoirde van Oosterhout, Henric van der Lecke en Zweder van Vyanen. *Vrijdag na S. Jacob.*

Or. Utrecht.

---

(1) Zonder jaar, waarschijnlijk 1332.

N°. 2. — Lijftochtsbevestiging uit de tienden van Aerendervene. *Op S. Pietersavond ingaende oogste.*

Reg. E. L. 1. f. 93 vrs.

1 *Augustus.* N°. 1. — Graaf Willem geeft een vrij eigen van land in Maesland. *Op S. Pietersdagh ingaende oogst.*

Reg. E. L. 1. f. 93 vrs., E. L. 2. f. 77.

N°. 2. — Verlij van Adelyse Jansdr. van der Meye met het land den Haec, in de parochie ten Oirde, met 8 viertel van 4½ morgen op het Segveld in der heeren gericht van S. Maria en met nog ander land aldaer. *Idem.*

Reg. E L. 1. f. 93 vrs., E. L. 2. f. 77 vrs.

N°. 3. — Verlij met land in het land de Hont, tusschen de Sayne wateringe en den Maesdijk, en land en een huis in het land die Panne aldaar. *Idem.* Gift in vrij eigen daarvan. 10 *October* (*Vrijdag na S. Dionys*) 1337.

Reg. E. L. 1. f. 93 vrs., E. L. 2. f. 77, E. L. 32. f. 21 vrs.

N°. 4 — Verlij in erfleen met land in Catendrecht. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 74, E. L. 24. f. 57 vrs.

N°. 5. — Verlij in Weespercarspel te Bindelmeer. *Idem.* Bevestiging van lijftocht hiervan. 4 *Mei* (*Dinsdag na Meidag*) 1333.

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 12 vrs., E. L. 31. f. 9 en vrs.

2 *Augustus.* N°. 1. — Graaf Willem verlijdt Jan Moyaerd, bij opdracht van Willem van Duvenvoirde van Oosterhout, met al diens leenland aan de Rodensche Zijdwinde in 's Gravenambacht, zijnde de helft van huis en land genaamd 's Gravenschure, waarvan zijne vrouw Beatrix, weduwe van Jan de Keyser, de andere helft in lijftocht heeft. *Zondag na S. Pieter ingaende oogst.*

N°. 2. — Bevestiging der lijftocht van dit leen door Jan Moyaerd op zijne vrouw gemaakt. *Idem.*

N°. 3. — Idem van eene lijftocht van rente op den Slootoird in het ambacht van Tollensen. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 74, E. L. 24. f. 57 vrs. en 58.

4 *Augustus.* — Hendrik van Brederode verleent voorrechten aan die van Hardinksveld. *Dinsdags voor S. Laurensdagh.*

Auth. Kopie bij den heer Boonzaier. (Delprat).

5 *Augustus.* N°. 1. — Gift van een schroodambacht te Dordrecht. *Woensdag na S. Pietersdag ing. oogst.* Een dergelijke gift. 17 *Augustus* (*Maendag na onser Vrouwendag midden oogst.*

Reg. E. L. 6. f. 75 en 76 vrs., E. L. 24. f. 58 en 59 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem vergeeft de parochiekerk van Schoonderloo. *Feria quarta post Petri ad vincula.*

Reg. E. L. 1. f. 92, E. L. 2. f. 77.

8 *Augustus* N°. 1. — Graaf Willem vestigt eene leenrente van 250 ℔ op den tol van Ammers, ten behoeve van Harburgh Taschen en Aleyd Heer Jans van Brandenburgh dochter, zijne vrouw, en bevestigt den lijftocht hiervan aan Ver Jutte van Zoelen. *Des Saterdages voor S. Laurensdaghe.*

Twee brieven. Vermeld R. A. N. D f. 503 vrs., n°. 2. Reg. E. L. 6. f. 75. E. L. 24. f. 58 vrs.

N°. 2. — Verlij in het veld de Naeste Dammer, in Velserbroek. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 24 vrs.

N°. 3. — Bevestiging van een lijftocht op land in Arlendervene. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 94.

9 *Augustus.* N°. 1. — Graaf Willem belooft den goeden lieden van Heyloo dat het land aldaar schotbaar zal blijven. *Op S. Laurensavond.*

Reg. E. L. 39. f. 14 vrs.

N°. 2. — Hij doet uitspraak tusschen Willem van Adrichem en kinderen en Heyne Roede over eene erfenis. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 24 vrs.

N°. 3. — Hij belooft een zeggen van zijnentwege gestade te houden over den dijk van het land de Lier tusschen die van Schellinkwouw en Randorp. *Idem.*

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 19, E. L. 31. f. 15 vrs.

N°. 4. — Hij belooft Henrick van Heemskerk te handhaven in zijn leen te Vennep, ook na den dood van den burggraaf van Leiden. *Idem.*

N°. 5. — Bevestiging van een lijftocht op het land die Hove bij Leiderdorp. *Idem.*

N°. 6. — Gift in vrij eigen van leenland in het ambacht van Voorhout. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 95, E. L. 24. f. 78.

N°. 7. — Verlij in Rijswijkerambacht. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 94 vrs., E. L. 2. f. 77 vrs.

N°. 8. — Twee giften van rente aan personen te Medemblik, onder voorwaarde, dat zij op vermaan op 's graven huis aldaar komen en blijven. *Idem.*

Reg. E. L. 10. f. 25, E. L. 12. f. 28. vrs.

10 *Augustus.* N°. 1. — Jan van de Watering draagt zijne rente uit den tol van Niemandsvriend den graaf op en ontvangt kwijting van dezen voor de betaalde medegave aan zijne vrouw Bertoude van Assendelft, waarvoor de graaf borg was. *Op S. Laurensdagh.*

N°. 2. — Willem van Outshoorn verlijdt zijnen broeder Dirk met land in Aerlenderveen. *Idem,*

Reg. E. L. 1. f. 95.

N°. 3. — Graaf Willem belooft den koop in erfhuur te waren van een stuk land, veen en geest, zonder mate, beoosten Hagehout in Philips ambacht van Wassenaer. *Idem.*

N°. 4. — Verkoop door den graaf van door hem geërfd goed (in Vlaerdingen ?). *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 95 vrs., E. L. 2. f. 78 vrs.

N°. 5. — Begeving van 's graven schoutambacht in Elmairdorpe en Bouchoeft. *Idem.*

Reg. E. L. 10. f. 25 vrs.

11 *Augustus.* — Herbaren van Riede ontvangt verlof om leenland in Houweningen te verkoopen. *Dinsdag na S. Laurens.*

13 *Augustus.* N°. 1. — Erkenning van Jacob van Buren en zijne broeders als welgeborenen. *Donderdag na S. Laurens.*

Reg. E. L. 6. f. 75 vrs., E. L. 24. f. 59.

N°. 2. — Begeving van de school te Haarlem aan een kleinzoon van Heer Gerard, den overleden scolaster. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 25.

N°. 3. — Kwijtschelding van verbeurtenis wegens doodslag. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 124 vrs., E. L. 20, f. 100 vrs.

19 *Augustus.* — Verlij met een reeds gedeeltelijk bedijkt 32ste deel van Zwijndrecht. *Des Woensdaghes voor S. Barthelmeusdach.*

Reg. E. L. 6. f. 80, E. L. 24. f. 68. Gedr. Nibbelink, blz. 18.

23 *Augustus.* — Gift van vrij eigen te Giessen in Tielmansambacht. *Op S. Bartelmeusavonde.*

Reg. E. L. 6. f. 77, E. L. 24. f. 59 vrs.

29 *Augustus.* — Rechters, schepenen, raad en gemeente van de stad Brielle en die van Merland verklaren samen eene rente schuldig te zijn van 50 hallingen of kleine florenen van Florence. *Op S. Jansdagh uitgaende oestmaend.*

Reg. Voorne A. B. f. 24, B. f. 141 vrs.

12 *September.* N°. 1. — Kwijtschelding van schuld aan abdis en convent van der Lee tegen zekere som. *Des Saterdaghes na O. Vr. boorde.*

Or. R. A. L.

N°. 2. — Afstand door de erven van aan het klooster van Egmond vermaakt goed. *Des Saterdaghes na Onser Lieven Vrouw Nativitas.*

Or. R. A E.

23 *September.* — Broeder Gherard van Hamerstein, kommandeur van het S. Janshuis te Utrecht en te Haarlem en van de baleie van het Utrechtsche huis, vergunt den verkoop van de goederen van dat van Haarlem in Berchout in Friesland, tegen andere, minder gevaarlijk gelegene. Bevestigd door broeder Engelbert Ruselpasse, vicekommandeur van het huis te Haarlem. *Feria quarta post Lamberti.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 898.

1 *October*. N°. 1. — Graaf Willem vergunt Willem van Drimmelen «een bescheiden knape» in zijne plaats als rechter te stellen. *Op sinte Bavendagh.*

N°. 2. — Jan de Moelnaer Philipszoon verbindt zich binnen drie jaar niets van zijn goed te vervreemden zonder toestemming zijns zwagers Willem van Drimmelen. *Idem.*

N°. 3. — Bevestiging van den lijftocht, door Jan vnd. aan zijne vrouw Jvr. Caterine Willemsdochter van Drimmelen gemaakt van de tienden in 's Graveland en de zijdwinde aldaar. *Dinsdag op S. Bavendagh.*

Reg. E. L. 6. f. 77 en 77 vrs, E. L. 24. f. 60 en 66.

9 *October*. — Verkoop van land bij Leiden aan abdis en convent van der Lee. *Op sente Victorsavont.*

Or. R. A. L.

10 *October*. — De kloosters van Rijnsburg en Leeuwenhorst ruilen met elkander land aan den Vliet onder Warmonderambacht tegen land in des burggraven ambacht in Kleine Zassenem. *In sente Victoersdaghe.*

Or. (brief en contrabrief) R. A. R. en R. A. L.

12 *October*. — Verklaring over erfpacht bij Overmeer. *Feria secunda proxima post Victoris.*

Or. O. M. U.

28 *October*. — Graaf Willem neemt de monniken van ter Does en hun goed binnen zijne landen in bescherming. *Op S. Simon en Judendagh.* Herhaald met verleening van tolvrijheid. 2 *Augustus* (*Mensis Augusti die secunda*) 1338.

Reg. E. L. 13. f. 125, E. L. 20. f. 100 vrs., E. L. 32. f. 7 vrs.

4 *November*. — Belofte, aan Ver Agniese van Ammers door Jvr. Lisebet en haar zoon Florens van Renneghem gedaan, van 'tgeen haar te kort kwam van de erfenis van Jan van den Zijle te zullen vergoeden. *'s Woensdaghes na Alregoetsheilighendaghe.*

Or. R. A. R.

8 *November*. — Verkoop van rente op een morgen, het Hemelrijck geheeten, in den Ruigenkamp. *Des sonnendaghes na sente Willeburtsdach.* Verklaring van verbeurte van het land ingeval van wanbetaling. 25 *November* (*In sente Katherinendaghe*) 1336.

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 93 en 98.

11 *November*. — Verkoop voor schepenen van Haarlem van eene rente op een huis en land te Rietwijc. *Op sent Martijnsdach in den winter.*

Idem, n°. 94.

14 *November*. — Bevel van den officiaal te Utrecht tot bevestiging van den cureit van S. Janskerke. *Sabbato post b. Martini hyemalis.*

Or. en Vid. P. A. Z.

18 *December*. — Graaf Willem beveelt de schepenen van Noord-Welland met Huge Claesz., Bollaerd Bollaerdsz., Pieter Jansz. en hunnen neef, in het ambacht, dat zij gemeen hebben met Florens van Haemstede en zijnen broeder, over hunnen ban te staan en hun keurgericht te helpen vorderen. *Vrijdags na S. Luciendag.*

Reg. E. L. 13. f. 124 vrs., E. L. 20. f. 100 vrs.

Waarschijnlijk 1332. — Schepenen en raad van Dordrecht beloven hun best te zullen doen tot bijlegging van het geschil tusschen Lubeck en Stavoren.

Idem. — Schepenen, burgemeesters en gemeente van Zierikzee beloven hetzelfde en verzoeken tevens den raad van Lubeck om bijstand ter zake van een door graaf Jan van Holstein geroofd schip.

Lubeck Urkundb. II, nº. 545 en 546.

1332—1333.

1 *Januari*. — Graaf Willem wijst zijne dochter, de keizerin Margaretha, eene rente van 4000 ℔ toe, op het land van Binch, de tollen van Niemandsvriend en van Ammers (*Anvers* en Hollande). *Le premier Janvier.*

Vid. St. Genois, Mon. Anc. 220.

2 *Januari*. — Reinoud, graaf van Gelre, en Gerard, heer van Voorne, geven eenen geheelen vrede tusschen graaf Willem en Jan van Arkel, bisschop van Utrecht, van Dertiendag e. k. tot Zondag na Paeschen, betrekkelijk Ghiselbrecht Slikes dood. *Des saterdaghes na Jaersdagh.*

Or. Utrecht.

2 *en* 4 *Januari*. — Twee verkoopen van land in het ambacht van Wateringen voor schepenen van 's Gravezande aan Jan van Pollanen. *Saterdag en Maendag voir Dertiendaghe.*

R. A. N. D. f. 1211, nº. 46 en 45.

10 *Februari*. — Acte van toetreding van graaf Willem tot het tractaat van 11 Mei 1332, door den koning van Boheme, den aartsbisschop van Keulen, den bisschop van Luik, de graven van Gelre, Gulik, Loon en Namen en den heer van Beaumont met den graaf van Eu, connetable van Frankrijk, en Guy van Namen gesloten tegen den hertog van Brabant, in zooverre het niet in strijd is met het huwelijksverdrag van zijn zoon. *Le Mercredi après l'octave de la Chandeleur.*

Or. Luik (chartres de S. Pierre, nº. 592). Vgl. Nijhoff Gedenkw. I, 277.

27 *Februari*. — Sweder van Abcoude, ridder, verkoopt het land « den Smalen Hont » te Monster aan abdis en convent van Loosduinen. *Des saterdaghes na sente Mathijsdaghe.*

Or. R. A. Loosduinen.

3 *Maart.* — Guy van Vlaenderen en zijne vrouw Beatrix, heer en vrouw van Putten en Strijen, vergunnen den gemeenen buren van Biervliet met die van den Nieuwenlande in den lande van Putten zich te verdragen over een waterschap, zoodat die van Biervliet de sluizen in het Nieuwenland zullen gebruiken.

Reg. Die stroomen van Putten. f. 18.

17 *en* 19 *Maart.* — Opdracht en verlij met eene hofstede met huis en veste en een voorhof en huis in Wolfaertsdijk aan en door den heer van Voorne. *Op S. Geerdendagh* en *Vrijdag na S. Geerdendage.*

Reg. Voorne A. B. f. 35 vrs., B. f. 144 vrs. en 145.

21 *Maart.* N°. 1. — De heer van Voorne verpacht land in Stellinkwerve tegen 35 sch. gr. t. per gemet voor 15 jaar. *Zondag na S. Geertruydendagh.*

Or. (brief en contrabrief) Voorne A. B. f. 29 vrs., B. f. 140 vrs.

N°. 2. — Lijst van personen, die geld van den graaf ontvangen hebben om leengoed te koopen. *Zondag als men zingt Judica.*

Reg. E. L. 43. f. 36 vrs., 37, 37 vrs.

28 *Maart.* — Toewijzing van land aan Ver Agniese van den Berge te 's Heer Arentsberge. *Dominica Palmarum.*

Reg. E. L. 24. f. 60, E. L. 6. f. 77 vrs.

30 *Maart.* N°. 1. — Verklaring van welgeboorte van moederswege. *Dinsdag in die Passieweke.*

Reg. E. L. 6. f. 77 vrs., E. L. 24. f. 60.

N°. 2. — Verlij in Schonouwen. *Idem.* Gift in vrij eigen van hetzelfde land. 28 *October* (*Op S. Simon ende S. Judendag*).

Reg. E. L. 6. f. 77 vrs. en 81 vrs., E. L. 24. f. 60 en 63 vrs.

31 *Maart.* — Graaf Willem schenkt de heergewaden van Holland aan kommandeur en convent van het S. Janshuis te Haarlem. *Woensdagh in de Passieweek.*

Reg. E. L. 39. f. 25.

2 *April.* — Vrijgeleidebrief. *Op goeden Vrijdag.*

Reg. E. L. 13. f. 125, E. L. 20. f. 100 vrs.

3 *April.* — Begeving van het schrijfambacht van Zierikzee. *Op den Paeschavond.*

Reg. E. L. 13. f. 122 vrs., E. L. 20. f. 99.

1333.

4 *April.* — Graaf Willem verlijdt heer Willem van Outshoorn met landen in Alphen, Aerlanderveen en Hazaertswoude, veroorlooft hem zijn leenland bij Alphen weder te verlijden en bevestigt den lijftocht zijner vrouw, Jvr. Dirk Claese, op tienden te Naaldwijk en een deel van bovengemelde landerijen. *Op den Paesdagh.*

Vier brieven. Reg. E. L. 1. f. 96 vrs. en 97, E. L. 2. f. 79.

6 *April.* — Graaf Willem vergunt heer Arent van Heukelom, ridder, een gewaard rechter in zijn ambacht van Puedelwijk te zetten. *Dingsdags in die Paeschdaghen.*

Reg. E. L. 6. f. 80, E. L. 24. f. 62.

8 *April.* N°. 1. — Verlij in Elkerzee. *Donderdags na Paeschdag.*

Reg. E. L. 13. f. 125, E. L. 20. f. 100 vrs..

N°. 2. — Bevestiging van den lijftocht, door Daniel Florenszoon van Ser Arnoutskerke aan zijne vrouw, Jvr. Maria Godevaertsdr. van Stapele, gemaakt van tienden in Ser Arnoutskerke en elders. *Donderdag na Paschen.*

Reg. E. L. 13, f. 125 vrs. E. L. 20. f. 100.

11 *April.* — Twee verlijen in Zabbingen en in Westkerke in Wolfaertsdijk. *Zondag na Paschen.*

Reg. E. L. 13. f. 125, E. L. 20. f. 101.

12 *en* 13 *April.* — Verlij en bevestiging van lijftocht in Langerack. *Maendagh na beloken Paschen* en *Dingsdags na der octave van Paschen.*

Reg. E. L. 6. f. 79 vrs., E. L. 24. f. 62.

13 *April.* N°. 1. — Graaf Willem stelt een «bewaart rechter» in het ambacht van Langerack van Dirks van Teylingen wegen. *Dingsdags nae der octaven van Paeschen.*

Reg. E. L. 6. f. 79 vrs., E. L. 24. f. 62.

N°. 2. — Graaf Willem bevestigt 1°. den verkoop van eene hoeve lands te IJsselmonde door Olivier Roelandsz., die met zijnen zoon om eenen doodslag gevlucht was, na twee derden van den zoen betaald te hebben, en 2°. den koop door heer Dierick Bokel en Dierick den Visscher en zijn broeder Florens. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 80, E. L. 24. f. 62 vrs.

N°. 3. — Bevestiging van den lijftocht, door Gillis van Cralinghe aan Jvr. Badelog, zijne vrouw, gemaakt van de schutting in de Merwede langs den ambacht van Cralingen, van 3/4 van het veer tusschen Cralingen en IJsselmonde en van land in de laatste plaats. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 79 vrs., E. L. 24. f. 62.

N°. 4. — Verklaring van den officiaal van Utrecht over het gebruiken in erfpacht van de tienden van S. Jan te Tolloysen. *Mensis Aprilis die terciadecima.*

Or. O. M. U.

14 *April.* — Stichting eener kapel ter eere van de Heilige Maagd en S. Jacob in de kerk van Voorhout, door Hugo Pollaert, pastoor aldaar en kannunnik ten Dom. *Feria quarta post octavas Paschae.* Bevestigd door Hugo, abt van Egmond. 26 *Mei* (*In crastino Urbani*) 1339.

Cart. Egm. R. A. f. 61 en 61 vrs.

18 *April.* — Schepenbrief van der Goude over verkoop eener rente te Hazaertswoude. *Des Donresdaghes na beloken Paschen.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 591.

16 *April.* — Tractaat te Mechelen tusschen den hertog van Brabant aan de eene zijde en graaf Willem, den bisschop van Luik en de graven van Gelre en Gulik aan de andere, onder bemiddeling van graaf Lodewijk van Vlaanderen. *Le vendredy après Quasimodo.* Procuratie van graaf Willem, wegens zware ziekte, aan de heeren van Ligny en Voorne, om dezen vrede te bezweren. *Le vingt deusieme jour de May.*

Inv. MS. des chartres de la Trésorerie de Hainaut A. A. 22 en 23. 2°. Cart. de Hainaut f. 188. Vgl. v. Mieris II, 541.

17 *April.* N°. 1. — Graaf Willem stelt order op het besteden der gelden, welke die van Giessen wegens het ten onrechte naar Giessen geleide water schuldig zijn. *Zaterdags na beloken Paschen.*

Reg. E. L. 6. f. 80, E L. 24. f. 62 vrs.

N°. 2. — Heer Jan van Beaumont verlijdt Geerlof Lillen met al het borgleen, als Bryen Bryenzoon van hem hield in Langerack, roerende van den huize van Schoonhoven en na zijnen dood, zijn schoonzoon of diens kinderen bij zijne dochter. *Idem.*

Reg. B. B. Blois f. 42 vrs. J. J. f. 1 vrs.

23 *April.* — Graaf Willem verkoopt land in vrij eigen te Aerlenderveen. *Vrijdag voor S. Marcus.*

Reg. E. L. 1. f. 96 vrs., E. L. 2. 80.

25 *April.* — Dirk van der Meye willekeurt 50 ℔ op zijn leengoed tot des graven behoef, wegens eene door dezen voor hem aan den bisschop van Zuden betaalde gelijke som. *Zondag voor Meydagh.*

Reg. E. L. 1. f. 97, E. L. 2. f. 80.

26 *April.* N°. 1. — Graaf Willem stelt orde op eene voogdijschap in Maesland. *Maendag na S. Marcus.*

N°. 2. — Bevestiging van lijftocht aldaar. *Maendag voor Mei.*

Reg. E. L. 1. f. 97, E. L. 2. f. 80 vrs.

27 *April.* — Verlij van Hasekijn Willemsdr. van Assendelf tot haren lijftocht met eenige goederen van haren man Heyn Roden. *Dingsdags voor Meydagh.*

Reg. E. L. 10. f. 25 vrs., E. L. 12. f. 28.

28 *April.* N°. 1. — Verlij met een huis en hofstede te Hisselt en met land tusschen Lisenvoirde en Alrehurst in de lengte en tusschen Amersfoorderbeke en Vernehese in de breedte, land in de Lange Made, Voswijk en Benscoep. *Woensdags voor Meydagh.*

N°. 2. — Bevestiging van lijftocht op land in Benskoop. *Woensdag na S. Marcus.*

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 12 vrs., E. L. 31 f. 9 vrs.

29 *April.* N°. 1. — Graaf Willem belooft de erfgenamen van heer Lam van Coudekerke te zullen beschermen in diens nagelaten goederen, daar diens verbeurtenissen wegens een doodslag verdingd en voldaan zijn. *Donderdagh voor Meydagh.*

Reg. E. L. 13. f. 126, E. L. 20. f. 101 vrs.

N°. 2. — Verlij in het ambacht van Zoeterwoude. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 97 vrs., E. L. 2. f. 80 vrs.

30 *April.* — De graaf verkoopt land in Bodegraven. *Meyavond.*

Reg. E. L. 37. f. 12.

3 *Mei.* — Bevestiging van lijftocht in den Poeldijk. *Maendagh na Meydagh.*

Reg. E. L. 1. f. 97 vrs., E. L. 2. f. 81.

4 *Mei.* — Verlij met huis en hofstede met gracht te Purmerend. *Dingsdags nae Meydagh.*

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 19, E. L. 31. f. 51. Liber IV, Aelbrecht f. 130.

5 *Mei.* N°. 1. — Reinoud, graaf van Gelre en Zutphen, en Gerard, heer van Voorne, burggraaf van Zeeland, verlengen den vrede tusschen den bisschop van Utrecht en den graaf van Holland van Zondag na Pinkster tot veertien nachten na S. Jan Midzomer. N°. 2. Reinoud belooft voor afloop van dien termijn eene «alinghe zoene» te zullen zeggen. *Des Goedendaghes (woensdags) na Meydaghe.*

Or. Utrecht.

N°. 2. — Vergunning aan Pelegrym uit Loopwijk in zijne leenlanden van 's graven wege recht te doen in alle zaken, die «ten handenrechte» behooren. N°. 3. Bevestiging van den lijftocht van Pelegryms vrouw. *Idem.*

Reg. E. L. 3. f. 17 vrs., E. L. 11. f. 28 vrs.

6 *Mei.* N°. 1. — Graaf Willem verkoopt aan zijne lieden in Riederwaard, die er aan geerfd zijn, den uiterdijk tusschen de twee waeldammen aldaar. *Op den Donderdag na Meydagh.*

Or. A. Zwijndrechtsche waard. Reg. E. L. 6. f. 81, E. L. 24. f. 63. Riederwaard I. f. 114. Gedr.: bij Nibbelink, blz. 21.

N°. 2. — Hij verlijdt Vrancke den visscher met 40 sch. 's jaars uit de pacht van Zwijndrecht. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 81, E. L. 24. f. 63. Gedr.: Nibbelink, blz 23.

N°. 3. — Jan Persijn verkoopt aan heer Aelbrecht Ternync, priester, het Burchlant in Maesland. *Des Donnersdaghes na Meyendach.*

Or. R. A. L.

7 *Mei.* — Graaf Willem geeft Pieter Wairt tot zijnen lijve land in Raemsdonk, na zijnen dood vrij weder te keeren. *Vrijdag na Meidag.*

Reg. E. L. 6. f. 81, E. L. 24. f. 63.

11 *Mei.* — Dirk van Arnem, abt van S. Pauwels, verlijdt den abt van Middelburg met tienden in Zwalinghen, den prior Dancard met tienden te Biggenkerke en den kanunnik Hendrik Claysz. van Hoogelande, pastoor van Westkapelle, met tienden aldaar. *Feria tertia in diebus Rogationum.* Bevestigd. 18 *Mei* (*Dinsdag in de Kruisdagen.*)

Or. en Cart. f. 2, P. A. Z.

23 *Mei.* — Tractaat tusschen graaf Lodewijk van Vlaanderen en graaf Willem over hunne wederzijdsche hulde en manschap. *La veille de la Pentecôte qui fut le vingtroisième jour de May.*

Inv. MS. de la Trésorerie de Hainaut A. A. 14. Diplom. Hannonensia II, 241. MS. Gérard. St. Genois, Mon. Anc. 204.

25 *Mei.* — Lubbrecht Veren Heyletiaenszoon doet afstand van alle aanspraken op het goed van zijn broeder Wouter de Vriese, ten behoeve van den abt van Egmond. *Des Dingsdaghes na Pinkster.*

Or. R. A. E.

30 *Mei.* N°. 1. — Testament van heer Symon van der Zee, priester, bevestigd door den bisschop van Utrecht. *In octavo Pentecostes.* Tweede testament. 11 *October* (*In crastino b. Victoris Mart. et sociorum ejus*) 1339. Derde Testament. 28 *Januari* (*In octava b. Agnetis virg.*) 1340/41.

Or. R. A. L.

N°. 2. — Ontslag van leenmanschap wegens land in den Poele in Monsterambacht door deken en kapittel van S. Salvator. *In octavis Penthecostes.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 78.

1 *Juni.* — Gherart, heer van Voorne, burggraaf van Zeeland, maakt bepalingen over het heffen, vermeerderen en verminderen der vier boeten ten koste der schepen, die in de Maas binnenloopen, door de vier boetmeesters van den Briel. *Des Dinxedages na beloken Sinxen.*

Alkemade I, 22.

7 *Juni* -- Henric Tant houdt van den heer van Voorne eene rente in leen uit den jaarschot in Westvoorne met eenig moer in Elkerzee. *Maendagh na S. Sacramentsdagh.*

Reg. Voorne A. B. f. 80 vrs., B. f. 137 vrs.

21 *Juni.* — Hertog Jan van Brabant erkent lijftochtsbrieven van 8000 ℔ 's jaars van den graaf van Holland en zijnen zoon te hebben gekregen voor Jeanne, zijne dochter, die met den laatsten verloofd is. *Le Lundi après le Dimansche devant la Natiuité S. Jean Baptiste.*

St. Génois Mon. Anc. 219.

23 *Juni.* — Graaf Reinoud van Gelre en Zutphen belooft, dat zijn zeggen tusschen den bisschop van Utrecht en den graaf van Holland een volkomen zeggen zijn zal. *Sinte Johansavonde te midzomer die men heet Nativitas.*

Or. Utrecht.

25 *Juni.* — Stichting bij testament door Willem Kortvriend, cureit van Zoutelande, van kapellaniën aldaar en te Brigdamme, ter begeving van den abt van Middelburg. *Feria sexta post b. Johannis Baptiste.* Bevestigd door den bisschop van Utrecht. 15 *Mei* (*Feria quarta post festum Ascensionis*) 1336.

Or. P. A. Z., n°. 109 en 115.

29 *Juni.* — De familie van der Maerweyde schenkt den grooten en kleinen Scrankel onder Warmond, voor zoover zij het bezit, aan het klooster van Leeuwenhorst. *Op S. Pieters en Pauwelsdach.* Dirck van Teylingh met vrouw en zuster doen hetzelfde. 25 *November* (*Op S. Kathrinendach*) 1336.

Or. R. A. L.

3 *Juli.* — Verkoop, voor parochiepaap, schout en buren in den gerechte van Bergen, van eene rente op eene hofstede aan het klooster van Egmond. *Zaterdag na S. Pieter en Paulus.*

Or. R. A. E.

11 *Juli.* — Magister Hugo Pollaert, kanunnik te Utrecht en pastoor te Voorhout, schenkt aan abdis en convent van Leeuwenhorst eenig land aldaar, onder voorwaarde van opname in broederschap. *In die translationis beati Benedicti.*

Or. R. A. L.

25 *Juli.* — De schout van der Lede en Scalcwijk oorkondt, dat heer Martijn, kommandeur van S. Jan te Haarlem voor zijn convent een land in het ambacht van Scalkwijc deelt met twee andere personen. *Op S. Jacopsdach in den zomer.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U., n. 658.

1 *Augustus.* — Vrijgeleide aan de kooplieden van Schotland. *In die b. Petri ad vincula.*

Reg. Tollen f. 7.

3 *Augustus.* — Dirk, graaf van Kleef, beleent zijnen broeder Jan, heer van Lijnne, met de halve heerschap van Heusden. *Dingsdags na S. Pieter ad vincula.*

Or. R. A. Heusden.

9 *Augustus.* — Graaf Willem geeft Bartoud van Assendelf 10 ℔ uit de tienden van Outdorp, tot dat de 112 ℔ 10 sch., die hij nog voor huwelijksgift schuldig is, zijn afbetaald. *S. Laurensavond.*

Reg. E. L. 10. f. 25, E. L. 12. f. 27 vrs.

22 *Augustus.* — Jan, bisschop van Utrecht, beveelt allen geestelijken in zijn bisdom af te kondigen, dat het proces tegen Jan van Polanen, Zweder van Vianen, Willem van Duvenvoirde, Herbaren van Riede en hunne helpers, wegens het plunderen van 's bisschops goed in het Gein en Maersenbroek, te niet is gedaan. *In octavis Assumptionis B. Marie virg.*

Or. R. A. Nedersticht.

29 *Augustus.* — Jan van Nortich verkoopt land in Voorhouterbroec aan heer Aelbrecht Terninc, waarvan zijn oom de leenware overdraagt. *Des zoenendachs na S. Bertelmeesdagh.*

Or. R. A. L.

30 *Augustus.* — Bevestiging van lijftocht op land in Ankeveen. *Maendag na S. Jan Decollatio.*

Reg. E. L. 6 cap. Amst. f. 12 vrs., E. L. 31. f. 10.

8 *September.* — Graaf Willem verlijdt Jan, bastaard broeder van Dirk van Brederode, met 4 gaarden, « houdende jegens 8 morgen lands in die Wonne ». *Op onser Vrouwendag in September.*

Reg. E. L. 1. f. 98 vrs., E. L. 2. f. 81 vrs.

9 *September.* N°. 1. — Verlij in Snodelwaard aan den IJssel. *Donderdags na onser Vrouwendagh in September.*

Reg. E. L. 37. f. 12 vrs.

N°. 2. — Erfpacht van land in de parochie van Naerden. *In crastino beate Marie.*

Or. S. Jan. U.

12 *September.* — Verlij in 't Rietveld bij den Rijn. *Zondag na onser Vrouwendag in September.*

Reg. E. L. 37. f. 12 vrs.

13 *September.* — De graaf verkoopt 2 lijnen lands, oostwaards de abdis van Bellem, en 6 gemeten min een kwart in Poortvliet. *Maendag na onser Vrouwendag in September.*

Reg. E. L. 13. f. 126 en 126 vrs., E. L. 20. f. 101 vrs.

15 *September.* — Verpachting van 's graven gruit te Dordrecht voor 4 jaar, voor 40 ₶ gr. t. 's jaars. *Woensdags voor S. Lambrechtsdagh.*

Reg. E. L. 6. f. 81, E. L. 24. f. 63 vrs.

16 *September.* N°. 1. — De graaf verkoopt ambacht ten Nieuwerkerke in Duiveland. *Donderdagh nae des heyligen Cruysdagh in September.*

N°. 2. — Verbod aan die van Poortvliet met zwaarden, met kniven noch harnasche ten parlemente te komen, op boete van 10 sch. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 126 vrs., E. L. 20. f. 101 vrs., E. L. 13 f. 292. P. A. Z.

N°. 3. — Verlij met « tienden liggende in haymannen » tegen pacht. *S. Lambrechtsavond.*

17 *September.* — Idem. *S. Lambrechtsdag.* (1)

Reg. E. L. 13. f. 126 vrs., E. L. 20. f. 101.

20 *September.* — Reinoud, graaf van Gelre, herhaalt zijne belofte van eene « alinghe zoene » te zullen maken tusschen bisschop Jan van Utrecht en zijne helpers en graaf Willem, Willem van Duvenvoirde en de poorters van Oudewater. *Sinte Matheus avond.*

Or. Utrecht.

(1) De plaats, waar die haymannen liggen, wordt in beide stukken niet opgegeven.

21 *September.* — Gift in vrij eigen van eene woning met land, in Schiedam gekocht. *Op S. Mattheusdag.*

Reg. E. L. 1. f. 98 vrs., E. L. 2. f. 81 vrs.

23 *September* — Graaflijk bevel aan de baljuwen en schouten in Zeeland, dat zij Mulock Zuderhooft zouden helpen in het zoeken van zijn recht te Steenbergen, waarheen Henric Bertonsz met zijne gezellen en legschat uit een moerdijk te Voorne hem ontvaren was. *Donderdags na S. Mattheus.*

Reg. E. L. 13. f. 126 vrs., E. L. 20. f. 102.

26 *September.* — Twee vrijverklaringen van keurmedigheid. *Zondags voor S. Michielsdagh.* (1)

Reg. E. L. 6. Cap. Amst. f. 13, E. L. 13. f. 10.

27 *September.* N°. 1. — Gift in vrij eigen van land in Haagambacht door den graaf. *Maendag voor S. Michielsdagh.*

Reg. E. L. 1. f. 98 vrs., E. L. 2. f. 81 vrs.

N°. 2. — Brief van Olivier, abt van Middelburg, over het beheer eener kapellanie, op het Onse lieve Vrouwen altaar in den Haag, door zijn voorganger Nicolaes van Gent gesticht. *In die b. Cosme et Damiani martyrum.*

Or. en Vid. P. A. Z.

N°. 3. — De schout van Nieuwekerke en Riedwijck oorkondt voor schepenen den verkoop eener rente op land in de laatste plaets. *Op S. Simons ende Juden avonde.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 91.

28 en 29 *September.* — Twee verlijen in Bodegraven. *S. Michielsavond* en *S. Michiel.*

Reg. E. L. 37. f. 12 vrs., E. L. 43. f. 76.

1 *October.* — Dydderic, graaf van Cleve, verzoekt graaf Willem den heer van Hoorne-Altena te verlijden met de door dezen laatsten vroeger van hem te leen gehouden goederen, welke hij aan graaf Willem verkocht had. *Op S. Remigiusdach.*

Reg. Karolus A. Cap. Heusden en Altena. f. 10.

7 *October.* N°. 1. — Graaflijk bevel aan den baljuw van Kennemerland en Vriesland tot uitkeering eener rente voor eenen den graaf verkochten lijftocht. *Donderdag na S. Bavendagh.*

N°. 2. — Verlof tot verkoop in vrij eigen van land te Schoten. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 25.

N°. 3. — Idem.

Reg. E. L. 37. f. 12 vrs.

N°. 4. — Gift van land in het Zuidambacht van Noord-Beveland, in Campen en in Calfvliet. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 127, E. L. 20. f. 102.

(1) Dergelijke stukken komen ook later voor. Vgl. Reg. E. L. 32. f. 34 vrs. en f. 71.

8 *October*. N°. 1. — Vergunning aan Simon van Haerlem, dat zijn meijer te Limmen en te Oesdamme zijn pachtgoed mag rechten en inpanden van den abt van Egmond. *Op sinte Dionysiavond.*

Reg. E. L. 39. f. 25.

N°. 2. — Gift in vrij eigen van gekocht leenland op Ruyvene in den Vrijen Ban in de hoeve van Warmond. *Vrijdag na S. Bavendagh.*

Reg. E. L. 1. f. 99, E. L. 2. f. 82.

N°. 3. — Verlij van Jvr. Catharina Jansdr. Utenwaerde met 10 morgen in den Poeldijk, in 't land van der Acht geheeten. *Idem.* Verlij van hare zuster Adele daarmede. 20 *October* (*Woensdag voor Elfduizend Maegden.*)

Reg. E. L. 1. f. 99 en 100 vrs., E. L. 2. f. 82 en 83 vrs.

9 *October*. — Verlij van Hildegonde Willemsdr. van Edickhuysen met land in de Welsche hoeve. *Op S. Denysdagh.*

Reg. E. L. 6. f. 4 van de kopie, E. L. 6. f. 84 vrs., E. L. 24. f. 66, E. L. 25. f. 71 vrs. E. L. 43. f. 22.

10 *October*. — Bevestiging van lijftocht op een derde van eene tiende in Delfland, door heer Willem van Naeldwijk aan zijne vrouw Lysbeth heer Henric Kocksdochter gemaakt. *Op S. Victorsdaghe.*

Reg. E. L. 1. f. 99, E. L 2. f. 82.

13 *October*. — Graaf Willem vergeeft het goed, hem in de ambachten van Bachem en Castricum van Laurens van Bachem aangekomen. *Woensdach na S. Victorsdach.*

Reg. E. L. 39. f. 25 vrs.

15 *October*. N°. 1. — Gift in vrij eigen van land in Aerlenderveen. *Vrijdag na S. Victor.*

Reg. E. L. 1. f. 99.

N°. 2. — Graaf Willem verpacht eene hofstede te Amsterdam in erfpacht. *Idem.*

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 13 vrs.

N°. 3. — Verlof voor Willem van Haerlem, heer Gerards zoon van Heemskerk, om wegens verhindering eerst over een jaar zijn leen goed te mogen ontvangen. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 25 vrs.

N°. 4. — Pelgrim van Hoorn belooft nooit weder in Vriesland te komen wonen op verbeurte van lijf en goed. *Idem.*

Reg. E. L. 10. f. 25 vrs., E. L. 12. f. 28 vrs.

16 *October*. — Verlij van Jan van Bloemenvenne uit zijn eigen goed met 2 morgen land op Heremeer in Warmonderbroek, die Roscamp genaamd, en 3 morgen broekland in het ambacht van Alkemade, waarvan de lijftocht van de 2 morgen aan zijne vrouw bevestigd wordt. *Saterdag na S. Victor.*

17 *October.* — Twee giften in vrij eigen van gekocht leenland in den Nieuwenkoop. *Zondag voor den Elfduysend Maegdendagh.*
Beide: Reg. E. L. 1. f. 99 vrs., E. L 2. f. 82 vrs.

18 *October.* N°. 1. — Een idem in Coudekerk. *Op S. Lucasdach.*
Reg. E. L. 1. f. 100.

N°. 2. — Bevestiging van lijftocht op een huis totten Blauwen Steen te Leiden, dat leen was. *Idem.*
Reg. E. L. 1. f. 100, E. L. 2. f. 83.

21 *October.* N°. 1. — Verlij in erfleen te Baccum. *Zondag op Elfduysend Maegdendagh.*
Reg. E. L. 39. f. 25 vrs., XVIII. f. 78 vrs.

N°. 2. — Verlij te Hillegom en gift in vrij eigen in Lissebroek aan 's graven houtvester Willem de Clercq. *Idem.*

N°. 3. — Toezegging van leenvolging in zekere landen aan den klerk van Florens van den Bouchorst. *Idem.*
Alle twee: Reg. E. L. 1. f. 100 vrs., E. L. 2. f. 83 vrs.

22 *October.* — Verkoop ten vrij eigen door graaf Willem aan den heer van Arkel van eene hoeve aan de Vlist. *Maendagh voor S. Simon en Judendag.*
Reg. E. L. 6. f. 81 vrs. E. L 24. f. 63 vrs.

28 *October.* — Vergunning, aan Jacob Voeghe, in 's heeren gerecht van der Lecke, om zijn goed vrij aan zijne erfgenamen te mogen nalaten. *Op S. Simon- ende S. Judendagh.*
Reg. E. L. 6. f. 82, E. L. 24. f. 63.

5 *November.* — Levenslange gift van een hoed rogge aan den bode en steenwaarder van Geertruidenberg. *Vrijdag na Allerheiligen.* Verdubbeld. 2 *Maart* (*Den eersten Vrijdag in Maert*) 1340/41.
Reg. E. L. 6. f. 82, E. L. 24. f. 64, E. L. 32. f. 45.

11 *November.* — Schepenen en raden van Dordrecht bepalen de daggelden, aan hen en aan de klerken bij reizen te voldoen.
Or. Dordrecht. Gedr.: Schotel. Besch. v. Dordrecht.

19 *November.* — Willem, graaf van Zeeland, staat toe, dat de 35000 ℔ t. (à 16 den.), hem wegens zijn huwelijk verschuldigd door den hertog van Brabant, betaald worden aan den graaf van Vlaanderen, in mindering der 30000 ℔ Par., die zijn vader dezen wegens den vrede schuldig is. *Dixneuf jours en Novembre.*
Or. Gent. (St Génois I. A., n°. 1679.)

22 *November.* — Bevestiging van den lijftocht, door Wolfert van Reymerswale, heer Claes Kervinckszoon, gemaakt aan zijne vrouw Catherine van eene rente op al zijn leen in Poortvliet «in het geleide van der Honten». *Maendagh voor S. Caterinendagh.*
Reg. E. L. 18. f. 127, E. L. 20. f. 102.

27 *November.* — Kwijtbrief wegens terugbetaald geld aan den kommandeur van het Duitsche huis te Middelburg, met belofte van eene rente op het voor dat geld verbonden Ser Colinshof, dat na des geldschieters dood vrij aan de orde zal terugkeeren. *Des zaterdaghes na sente Katelinendagh.*

Arch. der D. Orde II. n°. 558.

30 *November.* — Verbond te Quesnoy door den koning van Boheme, den aartsbisschop van Keulen, den bisschop van Luik, de graven van Vlaanderen, Holland, Gelre, Gulik, Loon en Namen en de heeren van Beaumont en Jan van Namen tegen den hertog van Brabant gesloten. *Le jour S. Andrieu.*

Nijhoff, Gedenkw. I, 322.

2 *December.* — Gift van het land den Oirt in Tollensen. *Donderdag voor S. Nicolaesavond.*

Reg. E. L. 6. f. 82, E. L. 24. f. 64.

3 *December.* — Verkoop van rente op land. *Des Vridaghes na S. Andriesdach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 170.

16 *December.* — Idem op land, gelegen « in averwer van den oesteren eighen te meten ». *Des Donresdaghes na sente Luciendach.*

Idem, n°. 89.

Verschillende dagen. — Vijf brieven van vrijverklaring van dienstluiden.

Reg. E. L. 39. f. 25.

1333. — Graaf Willem neemt deken en kapittel der S. Catarinenkerk te Brielle in bescherming.

Reg. E. L. 20. f. 102, E. L. 18. f. 127.

1333—1334.

5 *Januari.* — Vernieuwing van het verbond tegen Brabant te Valenciennes, met toetreding van de graven van Zeeland en van Eu en Ghines. *La nuit des Rois.*

Inv. MS. des Titres de Hainaut, A. 25. St. Genois, Mon. Anc. 204. Nijhoff, Gedenkw. I, 329. Lacomblet III, n°. 264.

7 *Januari.* — Simon van Waterland, monnik te Egmond, verhuurt den Rijnakker en een stuk land over Goudekijnsloot (bij Voorschoten?). *Vrijdag na Dertiendag.*

Vid. R. A. E.

13 *Januari.* — De abdis van Leeuwenhorst verbindt zich ten eeuwigen dage jaarlijks 12 memoriën voor heer Gerrit Mensenzoon, scolaster te Haarlem, te doen houden. *In S. Ponciaensavent.*

Or. R. A. L

18 *Januari*. — Graaf Reinoud van Gelre belooft den bisschop van Utrecht vrede van wege graaf Willem. *Des Dinxendaghes na S. Pontiaensdach.*

Or. Utrecht. Vgl. v. Mieris II, 556.

19 *Januari*. — Verkoop eener rente op land «bi den vroenweghe», onder voorwaarde van verplaatsing daarvan op een ander stuk onder Rijswijk. *Des Woensdaghes na sente Pontiaensdaghe.*

Or. R. A. L.

31 *Januari*. — Heer Hendric en vrouw Isabella van Brederode verkoopen aan heer Jan van Polanen de erfenis, hun aangekomen van hunne moei Alijt Uytterwijck, met enkele uitzonderingen. *Des Manendaghes naer S. Paulsdach.*

Vermeld. R. A. N. D. f. 95, n°. 1.

12 *Februari*. — Bevelschrift van den officiaal van Utrecht, op aanbeveling van Olivier, abt van Middelburg, tot bevestiging van Hugo Pietersz. als tweede pastoor te Westsubburg. *Sabbato post cineres.*

Or. P. A. Z.

22 *Februari*. — Stichting, bij testament van Jan van Subburgh, van eene kapellanie in de Westmunsterkerk te Middelburg. *Op S. Pietersdagh in Zille.*

Vid. P. A. Z.

24 *Februari*. — Jan Persijn en zijne vrouw Juth schenken met hunne dochter Heylewive, non te Leeuwenhorst, het klooster eene rente. *In S. Matthiasdaghe.*

Or. R. A. L.

5 *Maart*. — Jan en Gherrijd van Egmond ruilen voor schepenen van Haarlem land te Wateringhe met het S. Janshuis te Haarlem, tegen land en woning te Doertoghe. *Des Saterdaghes voer Midvasten.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 75.

9 *Maart*. — Graaf Willem vergunt Gherard Alewijnsz., dat het ambacht van het door hem bedijkte zestiende van Zwijndrecht op zijne kinderen als leen overgaan en niet aan den graaf vervallen zal. *Des Woensdaghes na Halfvasten.*

Reg. E. L. 3. f. 127 vrs., E. L. 20. f. 102 vrs. Gedr.: Nibbelink, blz. 22.

26 *Maart*. — Verlij van Pieter van Linghenstein, zoon van heer Otto van Asperen, met land in de gerechten van Deille ten Zutphenschen rechte. *Op den Paeschavond.*

Reg. E. L. 8. f. 16, E. L. 11. f. 28, E. L. 48. f. 91.

1334.

31 *Maart* (of 8 *December*). — Verlij van 's graven waard te Rotterdam met een huis aldaar ten onversterflijk leen. *Donderdag na onser Vrouwendag verholen.*

Reg. XVIII, f. 28.

2 *April.* — Gerrit van Heemskerk vergunt die van Drei hun land de Hobreederkoog met eenen zomerdijk te omgeven. *Saterdag na Paeschen.*

Kopie A. Oosthuizen.

3 *April.* — Jan, heer van Arkel, verpacht aan heer Zweder van Voorne, scolaster ten Dom, de Papetienden in het land van den Berghe en in het ambacht van Schoonhoven, voor 14 jaar, tegen 15 ℔ 's jaars. *Op den derden dach van Aprille.*

Or. Dom. U.

4 *April.* — De heer van Voorne verlijdt zijnen neef Claes den bastaard, land in Noord-Beveland, Schouwen en Oostvoorne met huis en hof. *Maendagh na beloken Paeschen.* Hij belooft allen, die diens land te Cats in Noord-Beveland koopen, dat te waren. 19 *September* (*Maendagh na S. Lambrecht*) 1334.

Reg. Voorne A. B. f. 6 vrs., B. f. 120 vrs.

5 *April.* — Graaf Willem verlijdt Ver Aleijde, echtgenoot van heer Jacob van den Binchorst, ridder, met den lijftocht van het goed de Hernisse in Delfland. *Dinsdag na beloken Paschen.*

Reg. E. L. 1. f. 101 vrs., E. L. 2. f. 84 vrs.

10 *en* 16 *April.* — Graaf Willem verkoopt al zijn ambacht in Wissenkerke en Zoetelinskerke, binnen- en buitendorps, waarvan een derde vrij zal wezen, en zijne vier gemeten tienden in Wissenkerke. *Zondag voor* en *Zaterdag op half April.* (1)

Reg. E. L. 18. f. 127 vrs., E. L. 20. f. 102 vrs.

13 *April.* — Graaf Willem schenkt heer Jan van Polanen, zijnen baljuw van Rijnland, wegens zijnen grooten arbeid en bezwarenisse in den oorlog tegen Brabant, eenige gevangenen van Heusden, om daarmede naar goeddunken te doen. *Des Woensdaghes voir half April.*

Or. R. A. G.

1 *Mei.* — Wouter, de scutte uit het land van Heusden, wordt door graaf Willem, op verzoek van den heer van Heynsbergen, uit zijne krijgsgevangenschap ontslagen. *Op den eersten Meyedach.*

Reg. E. L. 6. f. 82, E. L. 24. f. 64 vrs.

2 *Mei.* — Willem den Cuser ontvangt om diensten van den graaf een vrij eigen van het hem van Arnout den Wilden aangekomen land met huizing en al wat aard- en nagelvast is. *Maendagh na Meydach.* Afstand aan Willem vnd. van rechten hierop. 22 *Januari* (*Woensdagh na S. Pontiaen*) 1335/36.

Reg. E. L. 39. f. 25 en 26.

5 *Mei.* — Graaf Willem stelt een rector der parochiekerk van Amsterdam aan, afgescheiden van die van Ouder- en Nieuwer-Amstel. *Feria V post Philippi et Jacobi.* Insgelijks van Ouder-Amstel. 17 *Augustus* (*Feria quarta post assumptionis b. Marie virginis*).

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 14, E. L. 31 f. 11.

(1) Of *na*, want half April viel op Vrijdag.

18 *Mei.* — Het kapittel van S. Salvator confereert de kerk van Heenvliet. *Feria IV post Pentecostes.* Uitspraak van den officiaal over het bezit dier kerk. 9 *Augustus* (*In vigilia Laurentii*).

Or. O. M. U.

29 *Mei.* — Testament van heer Nyclaes Ver Aleyt Scriverszoon. *Des eirsts Manendaghes na 's heylichs Sacramentsdach.*

Or. R. A. L.

4 *Juni.* — Hertog Jan van Brabant verzekert den zonen van heer Gerard van Hoorne 400 ℔ zw t. 's jaars op den tol van Heusden. *Sabbato post octavas S. Sacramenti.*

5 *Juni.* — Dezelfde verklaart van Jan van Cleve en zijne neven Dirk van Hoorne en broeders de brieven van hun recht op Heusden te hebben ontvangen en belooft die te zullen teruggeven, als zij voor 15000 ℔ zw. t. gelost worden. *Die V mensis Junii.*

Beide: Or. R. A. Heusden.

7 *Juni.* — Gift van land in Borsselen in Wolbaersdorpe, na dood des ontvangers vrij aan den graaf terug te keeren. *Donderdag na S. Bonifaes.*

Reg. E. L. 13. f. 127, E. L. 20. f. 102 vrs.

11 *Juni.* — Verlij van Willem van Bronkhorst, ridder, met 30 morgen bouwland in de parochie Ghalekerken. *In die b. Barnabe apostoli.*

Lacomblet III, n°. 282.

12 *Juni.* — Verlij met ambacht in Westcappel en met land, den grave van den paap van 's Heer Poppenkerke aangekomen. *Zondag op S. Odulf.*

Reg E. L. 13. f. 128, E. L. 20. f. 102 vrs.

17 *Juni.* N°. 1. — Graaf Willem verlengt den vrede met den bisschop en de stad van Utrecht. *Des Vridaghes voir S. Jansdaghe midzomere.*

Or. Utrecht.

N°. 2. — Graaf Willem geeft aan Willem van Duvenvoirde, heer van Oosterhout, het nutschap in den wissel en op den tol van Dordrecht in plaats van de rente der heerschappij van Steenbergen en van het bosch van Houssière in Henegouwen, ter zake van den graaf geleende gelden. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 83 vrs. en 84, E. L. 24. f. 65 en 66.

18 *Juni.* — Reinoud, graaf van Gelre en Zutphen, doet uitspraak tusschen Jan, bisschop van Utrecht, de stad Utrecht en hunne helpers en graaf Willem, heer Willem van Duvenvoirde, de poorters van Oudewater en hunne helpers. *Des Saterdaghes voir S. Jan Baptist.*

Reg. E. L. 11. f. 29, E. L. 3 en 4. f. 18 en 35.

N°. 2. — Vier brieven van edeldom. *Dinsdag na Paeschdag.*
Reg. E. L. 13. f. 94 vrs. en 96 vrs., E. L. 20. f. 74 vrs., 75 en 76.

N°. 3. — Graaf Willem geeft zekere hem van Hanne Pitoe van Westcapplen aangekomene goederen. *Idem.*
Reg. E. L. 13. f. 94 vrs., E. L 20. f. 74 vrs.

18 *April.* — Graaf Willem beveelt dat Raese van Cruiningen, heer van der Veere, al de verbeurtenissen zal hebben, die zijne vrienden hem moeten geven van den dood van Philips Boudynsz. *Zaterdag na Paeschdag.*
Reg. E. L. 13. f. 96, E. L. 20. f. 76.

20 *April.* — Ruil tusschen den graaf en Gerard Alewynsz., zijnen klerk, van 16 gemeten in den polder van Oude Hugelijnszand tegen 24 in Malland, in het ambacht van Poortvliet. *Maendag na beloken Paschen.* De beleening wordt dien ten gevolge verwisseld. *S. Thomas* (21 *December*) 1329.
Reg. E. L. 13. f. 97 vrs. en 113 vrs., E. L 20. f. 76 vrs. en 91. XVIII. f. 13.

21 *April.* N°. 1. — Graaf Willem gebiedt die van Abbenbroek geen moerdijk te verkoopen. *Dinsdag na beloken Paschen.*
Reg. E. L. 13 f. 98, E. L. 20. f. 77.

N°. 2. — Bevel aan den abt van Middelburg en Pieter Moschet, leesmeester der minnebroeders, de jonkvrouwen, welke het bagijnhof te Middelburg bevolen is, te helpen. *Idem.*
Reg. E. L. 13. f. 97, E. L. 20. f. 76 vrs., E. L. 13. f. 218. P. A. Z.

N°. 3. — Verlij met land in Zuidkerk. *Idem.* Herhaald. *S. Laurens.*
Reg. E. L 12. f. 98 en 102, E. L. 20. f. 77 en 80 vrs.

24 *April.* N°. 1. — Bevestiging van een verkoop van land op de Mersche te Oestgeest door Jvr. Kerstine van Oestgeest, weduwe Jan Uyttenwaerde *Vrijdag na beloken Paschen.*
Reg. E. L. 1. f. 66, E. L. 2. f. 53 vrs.

N°. 2. — Verlij met eene zate en halve hoeve land in Sleeuwijk. *Idem.* Het zelfde goed nogmaals verlijd. *S. Mattheusdag* (21 *September*) 1336.
Reg. E. L. 6. f. 54 en 87, E. L. 24. f. 43 en 67 vrs.

N°. 3. — Verlij met een huis en hofstede te Woudrichem. *Vrijdag na beloken Paschen.*
Reg. E. L. 6. f 54, E. L. 24. f. 46.

25 *April.* N°. 1. — Nicolaes, abt van Middelburg, draagt Bertold, rector scolarum in den Haag, aan den aartsdiaken van Utrecht als kapellaan van 's graven kapel voor. *In die B. Marci Evangeliste.*
Or. P. A. Z., n°. 89.

N°. 2. — Bevestiging van lijftocht op tienden in het ambacht van Cats. *Op S. Marcusdach Evangelist.*
Reg. E. E. 13. f. 98, E. L. 20. f. 77.

N°. 3. — Drie verlijen, waarvan een met het veer, te Sleeuwijk. *Zaterdag na beloken Paschen.*

Reg. E. L. 6. f. 54 vrs., E. L. 24. f. 45.

N°. 4 en 5. — Verlij met alle uitlanden en vervallen dijken in Gijsbrecht Bots ambacht. *Idem.* Bevestiging van den lijftocht hierop. *S. Marcus.*

Idem.

26 *April.* — Verkoop door den graaf van de goederen, hem van Kateline des Roeters dochter, zijne nicht, aanbestorven, aan Jan Gillisz., baljuw van Zuid-Holland. *Des Sondags na S. Marcus.*

Reg. E. L. 6. f. 55 vrs. E. L. 24. f. 45 vrs.

24 *Mei.* — Verlij met geestland in Sassenheim. *Zondag na ons Heeren Hemelvaart.*

Reg. E. L. 1. f. 69, E. L. 2. f. 56 vrs.

25 *Mei.* — Verdrag van graaf Willem met den bisschop van Kamerijk. *Le Lundy après l'Ascension.* Met verklaring des bisschops van 4 *Juni* (*Le joedy après Pentecoste*).

Diplomata Hannonensia II. 209. MS. Gérard.

28 *Mei*, 13 *Juni* en 27 *Juni.* — Brieven rakende de pastoorsbenoeming te Vlake. *Feria quinta post Ascensionem*, *Sabbatho post octavas Scti Sacramenti*, *Sabbatho post Nativitatem b^{ti} Johannis Baptiste.*

Or. O. M. U.

31 *Mei.* — Drie acten van aanvrage namens den abt van Middelburg bij den abt van S. Pauwels om vernieuwing van verlij met de tienden te Swalinghe en Biggenkerke. *Mensis Maii die ultima.*

Or. Not. Prot. P. A. Z.

29 *Juni.* — Katerine van Teylingen, vrouwe van Voorne, verlijdt Diderik Simonszoon van Teylingen met al het goed, dat hij van haar in leen moest houden, 50 gemeten in Catendrecht en het dagelijksch gerecht in Slydrecht. *Op sinte Pieters ende sinte Pouwelsdach.*

Reg. XVIII. f. 34 vrs.

6 *Juli.* — Gift in vrij eigen van land aan Claes Harmansz. *Maendag voor S. Margrietendag.*

Reg. E. L. 37. f. 10 vrs.

18 *Juli.* N°. 1. — Comparitie voor den abt van S. Pauwels van belanghebbenden bij de tienden in Swalinghe. *Mensis Julii die decima octava.*

Not. Prot. Cart. Middb. Abdij P. A. Z., f. 2.

N°. 2. — Verklaring omtrent landbezit te Bennebroek. *Zaterdag na S. Margrietendag.*

Reg. E. L. 39. f. 18.

19 *Juli.* — Verlij door den graaf in Camerik op het Segvelt in der heeren van S. Maria gerechte. *Zondag na S. Margriet.*

Reg. E. L. 37. f. 11.

21 *Juli.* — Bevestiging van lijftocht te Bolgerijen. *S. Marien Magdalenenavond.*

Reg. E. L. 3. f. 25, E. L. 11. f. 10.

22 *Juli.* N°. 1. — Verlij tegen pacht met tienden te Wissenkerke in Noord-Beveland. *S. Marien Magdalenendag.*

Reg. E. L. 13. f. 99, E L. 20. f. 78.

N°. 2. — Graaf Willem verplaatst de kapellanie voor bisschops Willems ziel van den Dom naar het S. Catherina gasthuis, daar het kapittel de gift niet wil behouden. *Op sinte Marien Magdalenendaghe.*

Reg. E. L. 37. f. 10 vrs.

23 *Juli.* N°. 1. — Bisschop Jan van Utrecht beveelt den abt van Middelburg de bagijnen aldaar in bescherming te nemen. *In crastino Marie Magdalene.*

Or. P. A. Z.

N°. 2. — Verlij met 3 morgen, Heykenweere geheeten, in het ambacht van Valkenburg. *Donderdags na S. Marien Magdalenendag.*

Reg. E. L. 1. f. 66 vrs., E. L. 2. f. 54.

N°. 3. — Gift in vrij eigen door den graaf van 2 morgen in Maeslanderambacht, gekocht van zijnen rentmeester. *Idem.*

24 *Juli.* N°. 1. — Bevestiging van lijftocht op de groote tienden te Schipluyden en een kamp land op de woning van Steenvoorde. *Vrijdag op S. Jacob avond.*

Beide: Reg. E. L. 1. f. 67, E. L. 2. f. 54.

N°. 2. — Verlij met land in het ambacht van Wassenaar te Oostdorp in Heer Dirks ambacht van Zudyck (Zuidwijk?). *Idem.*

Reg E. L. 1. f. 66 vrs., E. L. 2. f. 54. XVIII. f. 15.

N°. 3. — Graaf Willem verlijdt Gijsbrecht Uytten Goye, burggraaf van Utrecht, met het land den Camp in het gericht Uytten Goije. *Vrijdags nae S. Marien Magdalenendagh.*

Reg. E. L. 3. f. 25, E. 1L. 1. f. 20 vrs.

25 *Juli.* N°. 1. — Verlij van Henrik van den Rijne met de hoeve te Helsdingen, ingeval Jan Uyttenbroek, zoon van Willem van den Rijne, zonder kinderen stierf. *S. Jacobsdach*

Reg. E. L. 3. f. 23, E. L. 11. f. 18 vrs.

N°. 2. — Belofte van het eerst openvallend schroodambacht te Dordrecht aan Jan Gherard Rotierszoon, 's graven maarschalk. *Idem.*

Reg. E. L 6. f. 57 vrs., E. L. 24. f. 47; waar nog drie dergelijke brieven van dit jaar aanwezig zijn.

26 *Juli.* N°. 1. — Gift in vrij eigen van land op het uiterste van het Setveld op 't Zand. *Zondags na S. Jacobsdagh apostel.*

Reg. E. L. 1. f. 67, E. L. 2. f. 54 vrs.

N°. 2. — Willem van Duivenvoorde geeft land te Maasland en bij Schiedam in leen tegen opdracht der tienden van heer Vrancke van Hoyliede. *Idem.*

Or. R. A. G.

N°. 3. — Dezelfde wordt met de tienden in de Lier verlijd. *Idem.*
Reg E. L. 1. f. 67, E. L. 2. f. 54 vrs.

27 *Juli.* — Heer Diederik van Haerlaer wordt door graaf Willem wegens bewezen diensten verlijd met de tienden van Haerlaar te Oud Giessen en eene rente uit den tol te Niemandsvriend, waartegen hij eene andere rente kwijtscheldt. *Maendag na S. Jacob.*
Reg. E. L. 6. f. 57, E. L. 24. f. 47.

28 *Juli.* N°. 1. — Gift van land in Hoenkoop. *Dinsdag na S. Jacob.*
Reg. E. L. 6. Cap. Amst. f. 6, E. L. 1. f. 5.

N°. 2. — Verlij met rente «in den ord jegens Driemilen.» *Idem.*
Reg. E. L. 6. f. 57 vrs., E. L. 24. f. 47.

N°. 3. — Verlij van Jan Wissenzone uit Duveland bij opdracht van Willem van Duvenvoirde, 's graven kamerling, met al het goed te Westkerke, dezen van heer Gerard, bastaard van Holland, aangekomen. *Dinsdag na S. Jacob.* Herhaald. 11 *Augustus* (*Dinsdag na S. Laurens*).
Reg. E. L. 18. f. 99 en 102, E. L. 20. f. 78 en 80 vrs.

29 *Juli.* N°. 1. — Verlij in rechten leen met 7 gaarden, die 4 morgen houden, in het ambacht van Crimpen op den IJssel. *Woensdag na S. Jacob.*
Reg. E. L 6. f. 57 vrs., E. L. 24. f. 47.

N°. 2. — Gift van land op de Mersche te Oestgeest, vrij om te doen wat men wil. *Idem.*
Reg. E. L. 1. f. 67 vrs., E. L. 2. f. 55.

30 *Juli.* — Jan, abt van S. Pauwels te Utrecht, verlijdt Jvr. Beatrix, heer Diericsdochter van den Doertoge, met de tienden van Zevenhuysen. *Donderdag na S. Jacob apostel.*
Reg. E. L. 1. f. 69.

31 *Juli.* — Jan, bisschop van Utrecht, verklaart, dat de heer van IJsselstein en zijne lieden, die de laatste oplage hebben helpen dijken, dat om bede wille en niet om rechtswille gedaan hebben. *Op sente Pietersavont ad vincula.*
R. A. N. D. f. 2082 vrs., n°. 35.

15 *Augustus.* — Jan van Polanen geeft in tegenwoordigheid van vele edelen een land te Honterland, van een er op staanden lijftocht bevrijd, aan het klooster Leeuwenhorst in vrij eigen. *In onser Vrouwendaghe te mid oeghest.*
Or. R. A. L.

29 *Augustus.* — Gevolmachtigden van graaf Willem zweeren den Paus gehoorzaamheid, tegen Lodewijk van Beieren.
Or.? Rome. Vaticaan. bij Pertz, Archief, IX, 449.

30 *Augustus.* — Verlij van Jan van den Werve met al het leengoed van Hubrecht van den Werve. *Zondag na S. Jan uitg. oogst.*
Reg. E. L. 1. f. 67 vrs., E. L. 2. f. 55.

3 *September.* — Protest, namens den abt van Middelburg, tegen den abt van S. Paulus wegens de tienden van Biggenkerke. *Mensis Septembris die tertia.*

Not. Prot. Cart. Middb. Abdij, P. A. Z. n°. 16.

8 *September.* — Graaf Willem verkoopt aan Jan van Polanen het huis van Eemskerk als 's graven open huis met het ambacht van Eemskerk en Castricum met alle rechten en vervallen. *Op onser Vrouwendaghe in September.* Ook *Zaterdag na S. Lucas* (22 *October*) 1328.

Reg. E. L. 39. f. 18.

21 *September.* — De abt van Middelburg schenkt de kapellanie van het altaar van S. Agatha te Domburg aan Doedyn van Zoetelijnskerke, die daar met zijne moeder een huis en 7 gemeten in Zoetelijnskerke toe had gegeven. *In die B. Mathaei Apostoli.*

Or. P. A. Z.

27 *September.* — Schepenbrief van 's Gravenzande over een verkoop van rente. *Des Zoendaghes na zente Matheusdach.*

Or. R. A. R.

11 *October.* — Verkoop van 's graven wege door den rentmeester Beooster Schelde van al het ambacht binnendijks van S. Maertensdijk in rechten leen. *Zondag na S. Dionysdag.*

Reg. E. L. 13. f. 102 vrs., E. L. 20. f. 81.

28 *October.* — Latijnsch procesverbaal van het huwelijk bij procuratie van Eduard III, koning van Engeland, met Philippa, dochter van graaf Willem, te Valenciennes.

St. Génois Mon. Anc. 219.

31 *October.* — Testament van Pieter Vroedo'szoon, kanunnik van S. Pieter te Dordrecht en Middelburg. *In vigilia Omnium Sanctorum.*

Or. P. A. Z.

3 *November.* — Verlij met ambacht op den moer te Emelisse. *Dinsdag na Allerheiligen.*

Reg. E. L. 13. f. 103.

5 *November.* — Tractaat tusschen graaf Willem en graaf Jan van Namen. *Le joedy après le jour de Toussaint.*

Dipl. Hannonensia II, 201 MS. Gérard.

17 *November.* — Verkoop ten vrij eigen van 2 akkers te Amstelveen, den graaf met recht en vonnis aangekomen. *Dinsdag na S. Martyn i. d. w.*

Reg. E. L. 6. cap. Amstelland. f. 6 vrs.

29 *November.* — Beslissing door scheidsrechters, dat de kapel te Lopik om beurten door den deken van S. Maria en Ghisebert Bokel van Vleeten vergeven zal worden. *In vigilia b. Andreae Apostoli.*

Liber Pilosus. f. 134.

6 *December*. — Bevestiging van den lijftocht van de helft van eene huizing, eenen molen en land in heer Odsiers ambacht van Cralingen, door Willem den Cuser aan zijne vrouw Jvr. Yde gemaakt. *Op S. Niclaysdag.*

Reg. E. L. 6. f. 58, E. L. 24. f. 47 vrs.

7 *December*. — Dirc, burggraaf van Leiden, en Jacob van der Woude, ridders, verklaren, dat die van Voorhout, Noordwijk, Noordwijkerhout, Sassenheim, Rijnsburg en Warmond van hen het recht gekocht hebben van schouw en keuren op de wetering in hunne ambachten van Klinkenberg en Warmondergeest. *Maendagh na S. Niclaesdagh.*

Or. R. A. G.

1327. — Ontwerp-tractaat tusschen Jan, hertog van Brabant, Lodewijk, graaf van Vlaanderen, en Willem, graaf van Henegouwen-Holland, tot beslissing van al hunne geschillen over grensscheiding door aangewezen middelaars.

St. Génois. Mon. Anc. 202.

1327—1328.

21 *Januari*. — Verklaring van Colin, parochiepape van den Haag, en Enghelbert van Voirscoten, rentmeester van Noord-Holland, omtrent de rente gegeven aan de S. Maria kapel aldaar. *S. Agnietendag.*

Or. P. A. Z.

17 *Februari*. — Verlij met tienden tusschen Zuitvliet en den weg bij den moere in Catsambacht tegen pacht. *Op den Scortelwoensdagh.*

Reg. E L. 13. f. 104, E. L. 20. f. 82.

5 *Maart*. — Stichting eener kapellanie te Dordrecht, bevestigd door den officiaal van Utrecht.

Or. P. A. Z.

12 *Maart*. — Kwijtschelding van eene schuld aan den graaf door Willem Bays van Wijfliet tegen eene aanwijzing van 20 sch. groot op den rentmeester Bewester Schelde. *Zaterdag voor Halfvasten.*

Reg. E. L. 13. f. 102 vrs., E. L. 20. f. 81.

15 *Maart*. N°. 1. — Verklaring van den graaf nopens de voldoening door daders en helpers «van manghelde, maechhelde ende capelrieghelde» wegens een doodslag te Brigdamme. *Dinsdag na halfvasten.*

Reg. E. L. 13. f. 103, E. L. 20. f. 82.

N°. 2. — Verlof aan Kempe Kempenzone van Steelvliet, om in zijn ambacht te panden om cogge- en paweljonegeld. *Dinsdag na Midvasten.*

Reg. E. L. 13. f. 95 vrs., E. L. 20. f. 75 vrs.

19 *Maart.* — Verlof aan Willem van Coudekerke, Gillis Pieterszoon en zijne broeders om de schuldigen te panden wegens «den parlemente gehouden te Coudekerke tusschen hem en die van Brigdamme». *Zaterdags na midvasten.*

Reg. E. L 13. f. 103 vrs., E. L. 20. f. 81 vrs.

25 *Maart.* — Jan, graaf van Benthem, verlijdt Hadewych, heer Gerrits van Raephorst dochter, met een vierde van de tienden in de parochie van Leyderdorp. *In Annuntiatione b. Virginis.* Door graaf Symon van Benthem worden daarmede Alfer van der Horst en Hadewych vnd., zijne vrouw, beleend. 11 *Augustus* (*In crastino b. Laurentii martyris*). 1335.

Reg. XVIII, f. 47 en 48.

27 *Maart.* — Twee verlijen met tienden in het zuidambacht van Wissenkerke en twee in Zabbinge. *Op Palmenzondag.*

Vier brieven. Reg. E. L. 13. f. 95 vrs. en 96, E. L. 20. f. 75 vrs. en 76.

28 *Maart.* — Bevestiging van lijftocht op rente uit tienden te Westerkerke in Wolfaertsdijk en in 't Ydel ambacht. *Maendag na Palmzondag.*

Reg. E. L. 13. f. 96, E. L. 20. f. 76.

29 en 30 *Maart.* — Verkoop voor burgemeesters en schepen van Middelburg van tienden in S. Maertensdijk en verbinding van goederen daarvoor. *Dinsdag* en *Woensdag na Palmzondag.*

Twee brieven. Cart. P. A. Z. f. 25. Reg. E. L. 13. f. 103 vrs., E. L. 20. f. 82.

31 *Maart.* N°. 1. — Verkoop door den graaf van land in het oud en nieuw ambacht van Ser Arnoutskerke. *Op den witten Donderdag.*

Reg. E. L. 13. f. 104.

N°. 2. — Graaf Willem geeft Coppin Scardemul, zijnen knecht, de twee spaden lands, die hij bedijkt heeft in den Nieuwenpolder van Hinkelen, vrij tot zijnen lijve. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 103 vrs, E. L. 20. f. 82.

1 *April.* N°. 1. — Twee verlijen tegen pacht met tienden in Zwalinge en Scuwelinghe werve en een in het ambacht van Cats. *Op goeden Vrijdag.*

Drie brieven. Reg. E. L. 11. f. 103 vrs. en 104, E. L. 20. f. 82.

N°. 2. — Verkoop aan den rentmeester Bewester Schelde ten behoeve des graven van een vierde van den molen in den Broek. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 95 vrs., E. L. 20. f. 75 vrs.

1328.

8 *April.* N°. 1. — Graaf Willem ontslaat Bollaerd Loefzone van de gedane manschap en geeft hem in vrij eigen vijf vierendeel gemeten in Noord-Welland, een half gemet en 18 roeden in Ser Waddinsland en verlicht het leen op een land, genaamd de Tien Gemeten. *Vrijdags na Paeschdag.*

Reg. E. L. 13. f. 104.

N°. 2. — Verlij door den heer van Voorne met land en rente uit de jaarbede in Coelambacht. *Idem.*

Reg. Voorne A. B. f. 80, B. f. 136 vrs.

N°. 3. — Gherart van Emskerke, ridder, ontvangt van heer Didric, kommandeur van S. Janshuis te Haarlem, een hoed rogge en een hoed gerst tusschen Lichtmis en Vastenavond e. k. weder te geven. *Des vridaghes na sent Ambrosiusdagh.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 138.

10 *April.* — Willem van Brederode bevestigt de rechten en keuren, door Henrik van Brederode en zijne vrouw Isabella de Fontaines aan die van Callantsoog gegeven. *Zondag na Paschen.*

Kopie. A. Callantsoog.

14 *April.* — Gift van rente uit de botermaat te Dordrecht. *Donderdag na beloken Paschen.*

Reg. E. L. 6. f. 59, E. L. 24. f. 48.

2 *Mei.* — Gijsbrecht van der Zande draagt den graaf den eigendom op van zijn huis, hofstede en zate met grachten enz. op het Zand te Giessen. *Den eersten Maendag na Meye.* Hiervan wordt de lijftocht voor zijne vrouw door den graaf bevestigd. 24 *Juli* (*Zondag op S. Jacobavond*). Hij wordt er weder mede beleend. 13 *December* (*Zondag voor S. Thomas*).

Reg. E. L. 6. f. 59 en 61, E. L. 24. f. 48.

7 *Mei.* — Graaf Willem doet met een aantal vorsten en edelen mede uitspraak over het pandschap van Brühl, voor de voldoening van den zoen met de stad Keulen door den aartsbisschop. *Des saterdais na des heliggen crutzdage dar id vunden wart.*

Ennen, Quellen z. Gesch. d. St. Köln IV, n°. 138.

8 *Mei.* N°. 1. — Jan Persijn zet Jacob van Bakenesse, zijnen neef, in al zijne heerschappijen, gerechten en verdere goederen om die tot zijn oorbaar te besturen. Bevestigd door den graaf. *Zondags nae Meyendaghe.*

Reg. E. L. 39. f. 19.

N°. 2. — Verlij in Camerik bij den ouden Dam. *Sondags nae heylig Cruysdach.*

Reg. E. L. 37. f. 11 vrs.

11 *Mei.* — Overdracht door Jan Schotelijn van het gerecht van Overwaspyck aan heer Willem van Duvenvoirde; die door den graaf er mede beleend wordt. *Op den Ascensienavond.*

R. A. N. D. f. 1077, n°. 10. Reg. E. L. 6. f. 58 vrs., E. L. 24. f. 47 vrs. Philippus A. f. 130.

13 *Mei.* — Dirc van Haerlem, poorter van Leiden, schenkt land te Koudekerke aan abdis en convent van Leeuwenhorst. *Op sinte Servaesdach in den Mey.*

Or. R. A. L.

17 *Mei*. N°. 1. — Bevestiging van den verkoop door den rentmeester van Noord-Holland en Woerden van 8 geerden in Bodegraven. *Dinsdag voor Pinxter*.

Reg. E. L. 37. f. 11

N°. 2. — Aanstelling van Symon Meyken in plaats van zijn broeder Claes van Uytgeest tot 's graven schout in Alkmaar. *Idem*.

N°. 3. — Toewijzing van 12 ℔, door den eersten aan den laatsten daarvoor uit te keeren. *Idem*.

Reg. E. L. 39. f. 19.

N°. 4. — Verlij van Jan van Riedwijk, zoon van Willem van Velzen, met land in het ambacht van Eemskerk. *Idem*.

N°. 5. — Waarborging van den verkoop van de helft van een huis, werve en laan aldaar door Jan vnd. aan Bartoud van Assendelft. *Idem*.

Beide: Reg. E. L. 39. f. 19 vrs., XVIII. f. 74.

N°. 6. — Verlij met 7 akkers in een kamp van 6 maden ter Groenrebrugge en een hoed gerst in Texel. *Idem*.

Reg. E. L. 39. f. 20.

18 *Mei*. N°. 1. — Graaf Willem vergunt bij gratie aan Mr. Arnout, den beeldenmaker van Haarlem, dat hij, als hij zonder wettige kinderen sterft, zijn goed zijnen twee keeskinderen mag nalaten. *Woensdag voor Pinxter*.

Idem.

N°. 2. — Verkoop in vrij eigen, behoudens een lijftocht, van land op Ruveene. *Idem*.

Reg. E. L. 1. f. 69, E. L. 2. f. 56.

19 *Mei*. N°. 1. — Gift in eigendom van land in Dieremodebroek en Jans ambacht van Linschoten. *Donderdag voor Pinkster*.

Reg. E. L. 37. f. 11 vrs.

N°. 2. — Verlij van Cuysin van IJsel met zijne hofstede te IJsel en zijn land tusschen Lisenvoirde en Alenrehurst en 60 morgen bij Bindelmaerbroek op de Helendrecht, Meyneveld geheeten. *Idem*.

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 6 vrs., E. L. 31. f. 5 vrs.

20 *Mei*. N°. 1. — Graaf Willem geeft Willem van Duvenvoirde, zijnen kamerling, vrijheid om tegen Jan Keysers erfgenamen diens leengoed in Riederwaard te lossen en geeft hem het graaflijk versterfrecht daarvan in leen. *Vrijdag voor Pinkster*.

Reg. E. L. 6. f. 58 vrs., E. L. 24. f. 48.

N°. 2. — Graaf Willem sluit met Henrik van Loenresloot eene overeenkomst over het verwilderde land, dat van Amstel leenroerig is, met het recht, het aan te spreken, zoover het van den graaf niet is ontvangen. *Idem*.

Reg. E. L. 37. f. 11 vrs.

21 *Mei.* — Verlij met rente op den tol van Niemandsvriend. *Pinksteravond.*

Reg. E. L. 6. f. 59, E. L. 24. f. 48.

24 *Mei.* — Nader verdrag tusschen graaf Willem en bisschop Guy van Kamerijk. *Le joesdi après le Pentecuste.*

Dipl. Hannonensia II 221. MS. Gérard.

4 *Juni.* — Boudijn van Baersdorp belooft den graaf, op zijn vermaan, een achtste van de tienden van Baersdorp in Walcheren, beoosten midden, te zullen geven. *Satersdags na heyligen Sacramentsdach.*

Reg. E. L. 13. f. 107, E. L. 20. f. 88 vrs.

19 *Juni.* — Jacob, bisschop van Zuden, kommandeur van het huis van S. Jan van Jerusalem in Utrecht en Haarlem, ontvangt heer Hildebrand, pastoor der kerk van Widenesse, in de broederschap der orde, onder voorbehoud van kanonieke beletselen. *Ipso die beatorum Gervasii et Prothasii martyrum.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 181.

28 *Juni.* — De heer van Voorne scheldt alle verbanden en brieven kwijt, die tusschen hem en den heer van Putten geweest waren, en verblijft alle geschillen tusschen hen aan den graaf. *Dinsdag na S. Jansdag midzomer.*

Reg. P. en S m. h. b. f. 32. O. F. f. 26 vrs.

1 *Juli.* — Graaf Willem bevestigt Olivier, abt, en de abdij van Middelburg in de tienden van Zoetelijnskerke, die zij van de S. Pieterskerk te Utrecht in leen houden. *Vrijdag na S. Pieter en Paulus Apostelen.*

Or. en Cart. n°. 95. P. A. Z.

10 *Juli* — Heer Jan van Beaumont gelast den schout van Loopwyc het kapittel van S. Maria te Utrecht «te verdragen enig landgift te gheven, aldaar zij zevene of wezen zouden.» *Sondach na translatio Martini.*

Liber Pilosus. f. 121.

24 *Juli.* — Graaf Willem bevestigt een lijftocht van erve en land in Slydrechterambacht, door den schout van Geertruidenberg, Matthijs Colijnsz., aan zijne vrouw gemaakt. *Zondag na S Maria Magdalena.*

Reg. E. L. 6. f. 59, E. L. 24. f. 48.

5 *Augustus.* — Afstand voor schepenen van Middelburg van recht op de tienden van Zwalinghe. *Vrijdag na S. Pieter ingaende oogst.*

Cart. P. A. Z. f. 3.

9 en 10 *Augustus.* — Belofte, voor schepenen van Middelburg, om tienden te Oostkappelle voor den abt van Middelburg te bewaren. *S. Laurensavond.* Met verklaring van leenmannen van den abt over den verkoop. *S. Laurensdag.*

Cart. P. A. Z. f. 21.

10 *Augustus*. N°. 1. — Graaf Willem sluit eene overeenkomst met burgerij en raad der stad Keulen. *Ipso die b. Laurentii martyris.*

Lacomblet, III, n°. 235. Ennen, IV, n°. 142.

N°. 2. — Verlij met huis en hof en 11 gemeten op Zantvliet in Emelisse. *Op S. Laurensdag.* Met graaflijke verklaring omtrent de erfvolging. 10 *April* (*Vrijdag voor Palmem*) 1331/32.

Reg. E. L. 13. f. 107 vrs. en 122, E. L. 20. f. 85 vrs. en 98.

12 *Augustus*. — De heer van Voorne verlijdt land in Maesland en eene stede, Podelwijk geheeten, in erfleen. *Vrijdag voor onser Vrouwendag tot Midden Oogst.*

Reg. Voorne, A. B. f. 7, B. f. 121.

9 *September*. — Otto, heer van Kuik, verzoekt graaf Willem en Walter Ban, wisselaar te Mechelen, voor hem aan graaf Willem van Gulik te betalen 1800 ℔ kl. zw. t. *Feria sexta post nativitatem b^tae^ Mariae virg.* Met kwijting van den graaf van Gulik wegens die som. 9 *October* (*Ipso die beati Dionysii.*)

Reg. E. L. 40. f. 10 vrs.

11 *September*. — Verkoop aan het convent van Egmond van land «over noerd strekkende van den Vliet in» en van rente daarop. *Sondachs na O. Vr.dach als si geboren wart.*

Twee brieven. Or. R. A. E.

13 *September*. — Belofte van den graaf van schadelooshouding voor een borgtocht, jegens Jan van Polanen. *Des dinxendaghes na onser Vrouwendach uitgaende oogst.*

Vid. R. A. G.

4 *October*. — Graaf Willem vermaant den heer van Voorst geene vijandelijkheden te plegen tegen den bisschop van Utrecht en dezen onderdanig te zijn. *Des dingsdaghes voer sinte Victorsdaghe.*

Or. Utrecht.

18 *October*. — Burgemeesters en raad van de poort van Middelburg oorkonden de stichting eener kapellanie in de Westmunsterkerk door Domaes Durant. *Zondag na S. Catherina.*

Or. P. A. Z.

22 *October*. — Schepenbrief van 's Gravenzande over eene schuld op een huis in de Langhestraete. *Des saterdaghes na elftdusent maechdendach.*

Or. R. A. E.

28 *October*. — Voordracht door den abt Olivier van Middelburg van een cureyt van Oud-Vlissingen. *In die b^m^ Simonis et Judae.* Met bevel van den officiaal tot bevestiging van den voorgedragenen. 24 *November* (*In vigilia b. Catharinae.*)

Or. P. A. Z.

2 *November*. — Dirk Schrivel, abt van Egmond, geeft een land in erfhuur, met recht van verkoop. *Allerzielendag.*

Vid. R. A. E.

12 *November.* — Johan, bisschop van Utrecht, geeft het erf, dat Gillis heer Henrixzoon van den Geyne gehad had, in leen aan heer Arnout van IJsselsteyn. *Daegs na S. Maerten in den winter.*

R. A. N. D. f. 1917, n°. 2.

13 *November.* — Bevestiging van den lijftocht van 7 hoeven lands op Hidsberg, strekkende aan den Dievedijc, en een op den Nieuwenvliet, door Gijsbrecht van Cats aan zijne echtgenoote, Jvr. Lysbeth, heer Hubrecht Schenkendochter, gemaakt. *Zondags na S. Martynsdag.*

Reg. E. L. 3. f. 26 vrs.

16 *November.* N°. 1. — Florens van Haemstede en zijne broeders beloven graaf Willem zooveel hij goed vond te zullen betalen voor de aan den graaf vervallen goederen van wijlen hunnen broeder Jan. *Woensdag na S. Martynsdag.*

Inv. MS. de la Trésorerie de Hainaut D. D. 89.

N°. 2. — Verkoop in vrij eigen door den graaf van «wegens diefte» verbeurd leenland in Haedscamp. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 71 vrs., E. L. 2 f. 58 vrs.

18 *November.* N°. 1. — Gift van rente op den rentmeester Bewester Schelde. *Vrijdag voor S. Catharina.*

N°. 2. — Graaf Willem geeft zijnen neef, heer Willem, bastaard van graaf Florens, tot zijnen lijve de woning van Pieter van Rolland en het land daarbij voor 13 ℔ in mindering der verschuldigde 40 ℔. *Vrijdag na S. Martynsdag in den winter.* Insgelijk 40 ℔ 's jaars op den rentmeester van Noord-Holland. 17 *Juni* (*Vrijdag na Pinkster*) 1329.

Reg. E. L. 39. f. 16 en 23.

20 *November.* N°. 1. — Verlij van Jacob van Benthem, proost van Vriesland, bij opdracht van Jan van den Ryne van Coudekerk, met het goed de Harnesse bij Delft. *Zondags voor S. Katherinendaghe.*

N°. 2. — Bevestiging van een lijftocht aan de minderhelft van tienden en hofsteden in Monsterambacht. *Idem.*

Beide: Reg. E. L. 1. f. 71, E. L. 2. f. 58.

N°. 3. — Graaf Willem geeft Boudewijn Jacobsz. zijne hofstede te Brouwershaven om die te betimmeren en tot zijn oorbaar te gebruiken. *Idem.*

N°. 4. — Gift van 25 gemeten in het Zegambacht aan Bollaerd Bollaerdsz. *Idem.*

Beide: Reg. E. L. 13. f. 107 vrs., E. L. 20. f. 86.

20 *November en andere dagen.* — Drie giften van eerst openvallende schroodambachten. *Zondag na S. Lisebet* enz.

Reg. E. L. 6. f. 59 vrs., 60 en 61, E. L. 24. f. 48 en 49 vrs.

21 *November.* — Matthijs en Claes Rengers Monnekijnszoon en Jan Wissenzoon, hun zwager, bekennen den graaf, dat, zoo de stad Zierikzee hun met der mannen vonnis ontwonne, dat het Quael-

ambacht, dat hun is gegeven, niet zou mogen versterven tot achterzusterskind toe of daar binnen, zij den graaf den brief en deze hun het geld wederom zou geven. Met twee contrabrieven. *Maendagh voer sinte Katharinendagh.* De beide eersten beloven, mede voor hun zwager, den graaf 100 ℔ voor het ambacht te betalen onder die voorwaarden van versterving, als de stad het hun niet ontwon. 27 *November* (*Zondagh nae S. Catherinendagh.*)

Reg. E. L. 13. f. 107 vrs., 108 en 108 vrs., E. L. 20. f. 86, 86 vrs. en 87.

22 *November.* N°. 1. — Verlij in erfleen met twee woningen in Voorburg. *Dinsdag voor S. Katherinendag.*

Reg. E. L. 1. f. 71 vrs., E. L. 2. f. 58.

N°. 2. — Twee verlijen in Maesland en eene lijftochtsbevestiging aldaar. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 72, E. L. 2. f. 59, E. L. 43. f. 12 vrs. en 13.

N°. 3. — Verkoop in leen van tienden in Noord-Beveland tegen pacht. *Idem.*

N°. 4. — Twee verkoopen in vrij eigen, om diensten, van land in West-Cappel. *Idem.*

Beide: Reg. E. L. 13. f. 108, E. L. 20 f. 86.

25 *November.* — Verkoop door den rentmeester van Amstelland van land te Outersdorp in het kerspel van Diemen. *Op sinte Katerinendag.*

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 7.

27 *November* N°. 1. — Graaf Willem begeeft de halve parochiekerk van Wellis in Noord-Beveland. *Die dominica post festum Catharinae.*

Reg. E. L 13. f. 108 vrs., E. L. 20. f. 87, E. L. 18 f. 248. P. A. Z.

N°. 2. — Graaf Willem beveelt den rentmeester van Kennemerland en Vriesland de hoeve bij Haarlem, die hij den bisschop van Zuden en zijn convent had gegeven, te doen uitmeten. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 21.

1 *December.* — Graaf Willem bekent dat Jvr. Jutte van Bergen met zijne toestemming van hem te leen houdt Dirks woning van Bergen en deze laatste het land de Lange Oeke. *Donderdags na S. Andries.*

Reg. E. L. 39. f. 21, XVIII. f. 82.

4 *December.* — Verlij van Willem van Duvenvoirde met land in de Liere. *Vrijdag na S. Andries.*

Reg. E. L. 1. f. 72, E. L. 2. f. 59.

12 *December.* N°. 1. — Uitsluitende vergunning van om veerschat te varen in het veer van Brouwershaven aan Huge Hugensz. en Berwoud Jansz. *Maendagh nae S. Niclaesdach.*

Reg. E. L. 13. f. 110 vrs., E. L. 20. f. 88 vrs.

N°. 2. — Gift in vrij eigen van leenland in Rijswijk. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 72 vrs., E. L. 2. f. 59 vrs.

15 *December.* — Simon van Haerlem, zoon van Henrick van Diepenheim. verklaart dat de graaf het ambacht Sloten voor 380 ℔ lossen kan. *Donderdagh nae S. Luciendach.* Vernieuwing van het leen tot die som betaald is. 22 *September* (*Vrijdach nae S. Mattheusdach*) 1329.

Reg. E. L. 39 f. 22 en 28.

16 *December.* N°. 1. — Verlof aan Jan van Elsgheest om land in het ambacht van Wateringe ten vrij eigen te verkoopen. *Vrijdaghs na S. Luciendagh.*

Reg. E. L. 1. f. 73, E. L. 2. f. 60.

N°. 2. — Bevestiging van den verkoop van een viertel land van 4 morgen in Oudewater. *Idem.*

Reg. E. L. 37. f. 11 vrs.

N°. 3. — Graaf Willem geeft de tienden van Coudekerk, na den dood van Dirk, burggraaf van Leiden, aan Gerrit van der Hoogstraten. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 73. In Reg. XVIII. f 10 vrs., wordt als datum opgegeven *op onser Vrouwenavond in September* 1335.

17 *December.* — Verkoop van 's graven huis te Eemskerk en van de ambachten van Eemskerk en Castrichem, gekomen van Jan van Berghen, aan Jan van Polanen. *Zaterdag na S. Luciendag.*

Reg. E. L. 39. f. 18 vrs.

18 *December.* — Graaf Willem geeft zijnen deurwaarder Schildman 10 ℔ 's jaars, bewezen op Helloerd, of, zoo daar iets aan gebrak, op den rentmeester van Zuid-Holland, mits doende den hem opgelegden dienst. *Zondag voor S. Thomas.*

Reg. E. L 6. f. 61, E. L. 24. f. 49 vrs.

20 *December.* — Graaf Willem belooft, voor zich en zijne nakomelingen, aan heer Gerard van Voorne en diens nakomelingen, dat, zoo iemand tegen hem misdoet met woorden en werken, dat zal gebeterd worden. *Dinsdag na S. Lucia.*

31 *December.* — Jan van Heenvliet scheldt den heer van Voorne 30 mark uit de bede van Voorne kwijt, door diens voorvaders aan zijnen oudvader Hugo van Heenvliet geschonken. *Jaersavond.*

Beide: Or. R. A. Voorne.

1328 — Graaf Willem vergunt voor 40 ℔ aan Heile Robberts, die uit Delft en het land gebannen was, in zijn land, mits buiten Delft, te wonen.

Reg. E. L. 1. f. 72 vrs., E. L. 2. f. 59 vrs.

1328—1329.

10 *Februari.* — De heer van Voorne erkent dat Boudekijn van Aversaet, ridder, heer van Wulven, van hem in leen houdt 13 morgen in Ackooye. *Vrijdag na S. Aegtendag.*

Reg. Voorne A. B. f. 69, B. f. 42.

22 *Februari.* — Graaf Willem belooft den graaf van Namen hem bij te staan in alle ongelegenheden wegens zijne aanspraken op den graaf van Vlaanderen, aangaande de hulde van Zeeland, en belooft hem de brieven van Guy en Robert van Vlaanderen, omtrent den afstand hunner aanspraken op Zeeland, van 1296, terug te zullen geven. *Le jour de Saint Pierre en Fevrier.*

Twee brieven. N°. 1 A. Rijssel. Cart de Hainaut II, 145; bij v. d. Bergh I, 181. N°. 1 en 2. St. Genois, Mon. Anc. 922.

26 *Februari.* — Burgemeesters en schepenen van Middelburg oorkonden een verkoop van tienden in S. Maertensdijc aan den abt van Middelburg. *Zondag na S. Matthijs.*

Cart. f. 26. P. A. Z.

3 *Maart.* — Bevestiging van den lijftocht, door Jan heer Gillisz. van Zabbinge aan zijne vrouw gemaakt van alle ambacht en tienden, die hij had of van Coline van Zabbinge mocht krijgen. *Vrijdag voor Grooten Vastenavond.*

Reg. E. L. 13. f. 111 vrs., E. L. 20. f. 89.

4 *Maart.* — Bevestiging van een lijftocht van land in Baersdorp in Zuid-Beveland en tienden in Walcheren. *Saterdag voor Grooten Vastelavond.*

Reg. E. L. 13. f. 112, E. L. 20. f. 90.

6 *Maart.* — Verlij in den gerechte van Langerack. *Maendag na Grooten Vastelavond.*

Reg. E. L. 6. f. 61, E. L. 12. f. 49 vrs.

10 *Maart.* — Graaf Willem verkoopt land in Domburg en Westkappelle en in Haymansambacht en tienden aldaar, de laatste onder beding van pacht. *Vrijdag voor S. Gregoriusdag.*

Vier brieven. N°. 1. Or. P. A. Z., N°. 2, 3 en 4. Reg. E. L. 13. f. 111, E. L. 20. f. 89 vrs.

11 *Maart.* — Twee verlijen van tienden in Oost-Zobburg. *Saturdags voer S. Gregoriusdach in Maerte.*

Reg. E. L. 13. f. 112, E. L. 20. f. 90.

13 *Maart.* N°. 1. — Graaflijk bevel aan den rentmeester van Beooster Schelde tot betaling eener levenslange rente onder jaarlijksche afneming van schepenbrieven van Zierikzee daarvoor. *Maendag na S. Gregorius.*

N°. 2. — Idem ten behoeve van Ver Gheyle, weduwe van heer Henrik Splinter, en tevens om eene rente, tot haren lijftocht haar gemaakt op den thijns van den Nieuwenlande van S. Maertensdijk, op te beuren. *Maendag na Invocavit.*

N°. 3. — Verlij met rente, voor het eerst te nemen op het uitgras (uitgors?) van Maland. *Idem.*

N°. 4. — Vergunning aan Bollaerd Bollaerdsz., dat al het ambacht, dat hij van den graaf gekocht heeft, in gelijke deelen over zijne zonen zal verdeeld worden, na den rechte van Zeeland. *Maendagh na S. Gregoriusdach.*

Alle vier: Reg. E. L. 13. f. 112, E. L. 20. f. 90.

17 *Maart.* — Graaf Willem bewijst aan die van Wieldrecht de gratie, « dat zij niemanden beklagen mogen in maechzoene te brengen ende zij hare rechte maechzoene gelden. » *Op sinte Geertruydendagh.*

Reg. E. L. 6. f. 61, E. L. 24. f. 49 vrs.

24 *Maart.* — Machtiging tot inbezitstelling van den nieuw benoemden pastoor van Nieuw Kruyningen. *Feria VI post Reminiscere.*

Or. O. M. U.

16 *April.* — Gift van land in Rijswykerban aan het klooster van Egmond. *Palmzondag.*

Or. R. A. E.

18 *April.* — Heer Henrik van der Lecke, knape, verklaart dat hij alleen het recht van uitpanding voor pacht van goed van Hubrecht Hubrechtz. van Voorne en Hubrecht van Godebrechtinge in Cats bezit en niet het kapittel van Oud-Munster. *Dinsdag na Palmen.*

Or. O. M U.

20 *April.* — Dirk, abt van Egmond, somt de aan het klooster ter memorie gemaakte giften op, te samen 40 ℔ 's jaars, thans besteed aan de timmering, en geeft hiervoor 35 ℔ op zijne tienden te Berkel aan het klooster. *Op Witten Donderdag.*

Or. R. A. E.

1329.

28 *April.* — Claes van Arkel, ridder, belooft den graaf de opbrengst van 8 morgen verkocht leenland in land te beleggen, dat hij den graaf zal opdragen. *Vrijdags na Paeschdag.*

Twee brieven. Reg. E. L. 6. f. 61, E. L. 24. f. 50.

5 *Mei.* N°. 1. — Graaf Willem verlijdt Machteld Dirksdochter van Werchusen haren lijftocht van gezate en erve, die haar man Willem van Campen in leen heeft. *Vrijdag na Meidag.*

Reg. E. L. 6. f. 62, E. L. 24. f. 50.

N°. 2. — Gijsbrecht van Alblas ontvangt de tienden, die zijn vader Johan van het kapittel van S. Maria in leen had gehad, op dezelfde voorwaarden. *Idem.* Hij ontslaat het van alle verband der oude brieven onder beding van nieuwe. 7 *Mei* (*Zondag na S. Philippus en Jacobus.*)

Liber Pilosus. f. 58 en 60.

11 *Mei.* — Verlof voor Willem van der Horst tot verkoop in vrij eigen van land in Wolselbroek, bij den windmolen te Velzen en van de helft van Hazekijnsland. *Upten elften dach van Meye.*

Reg. E. L. 39. f. 22 vrs.

12 *Mei.* N°. 1. — Graaf Willem verlijdt Jan Wissenzoon van Bordendamme, bij opdracht van Gillis van Brigdamme, met eene groote hoeveelheid land ter Wellen, Coninchem en Voerdermaersbroek, terwijl Gillis vnd. nog aan Jan het steenhuis ter Wellen met de hofstede en 8 morgen en het derde van den molen verkoopt. *Vrijdag voor half Mei.*

Reg. E. L. 13. f. 112 vrs., E. L 20. f. 90.

N°. 2. — Verlof tot verkoop ten vrij eigen van leenland te Houtrick. *Up den twaelfsten dach van Meye.*

Reg. E. L. 39. f. 22 vrs.

13 *Mei.* N°. 1. — De heer van Voorne verlijdt heer Daniel van der Merwede, bij opdracht van heer Pieter van der Lecke, met het ambacht te Overslijdrecht bij den tol te Niemandsvriend. *Op sinte Servaesdagh.*

Reg. Voorne A. B. f. 8 vrs., B. f. 129.

N°. 2. — Verlij te Lisse. *Zaterdag voor half Meye.*

Reg. E. L. 1. f. 73, E. L. 2. f. 60 vrs., XVIII. f. 86.

N°. 3. — Vergunning tot verkoop in vrij eigen van zijn land te Heemstede aan 's graven houtvester Willem Jansz. *Op S. Servaesdach.*

Reg. E. L. 39. f. 22.

14 *Mei.* N°. 1. — Graaf Willem geeft Jan van Blommenvenne in rechten leen de helft van 5 sch. meer dan de helft van zekere tienden in Maesland. *Zondag na S. Servaes.*

N°. 2. — Verlij met een koorntiendeke op de geest te Rijswijk. *Zondag voor half Mei.*

N°. 3. —. Graaf Willem belooft den koop te waren van 5 gaarden in het ambacht van Nieuwerkerken, door Jacob van der Werve van den baljuw van Delf- en Schieland gedaan. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 74 en 74 vrs., E. L. 2. f. 61 en 61 vrs.

N°. 4. — Boudekijn van Roden wordt met de helft van het ambacht van 4 hoeven tusschen Roden en Pendrecht verlijd. *Zondag na S. Servaes.*

Reg. E. L. 6. f. 62, E. L. 24. f. 50.

N°. 5. — Twee verkoopen van land op de geest te Sloten door den graaf ten vrij eigen aan Willem van Tetrode, Willem Veren Bartenzoonszoon. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 22 vrs.

N°. 6. — Bevestiging van den lijftocht, door Diederik van Teylingen aan zijne vrouw Sophie Arnoutsdr. van Crayenstein gemaakt. *Den dertienden dag na Meydag.*

Reg. E. L. 1. f. 73 vrs., E. L. 2. f. 60 vrs.

15 *Mei.* N°. 1. — Verlij van Dirk van Ockenberg met land bij Delft. *Maendag na S. Servaes.*

Reg. E. L 1 f. 75, E. L. 2, f. 61 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem verpacht aan Willem van Duvenvoirde, heer van Oosterhout, 15 hoeven moers tusschen Jans ambacht van der Zijdwinde en de Waelwijkerkerk en tusschen Besoijen en Sprangh voor 18 groot de hoeve. *Idem.*

N°. 3. — Bevestiging van een lijftocht in Riederwaerd en Schiedam, vroeger ten behoeve van Willem van Duvenvoirde. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 62 vrs., E. L. 24. f. 50 vrs.

N°. 4. — Bevestiging van lijftocht op een leenland te Akersloot en Uitgeest. *Half Meydagh.*

Reg. E. L. 39. f. 22.

17 *Mei.* N°. 1. — Gift van land in den Oosthoek. *Woensdagh na S. Servaesdagh.*

Reg. E. L. 13. f. 112 vrs., E. L. 20. f. 90 vrs.

N°. 2. — Bevestiging van den lijftocht door Jan van der Dussen, 's graven knape, gemaakt aan zijne vrouw, Jvr. Barte Aernoudsdr. van den Dorpe. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 62, E. L. 24. f. 50. vrs.

26 *Mei.* — Gervandus, abt van S. Paulus te Utrecht, verlijdt de abdij van Middelburg met de tienden in Biggenkerke, ten name van den proost Hendrik Niclaesz. van Hoogelande en den subprior Danckard Willemsz., en bevestigt de gift van tienden in Zwalinge, in 1313 haar gedaan, door Henrik van Zicle. *Feria quinta post Cantate.*

3 brieven. Or. P. A. Z. Cart. P. A. Z. f. 2 en 5.

29 *Mei.* — De abt van S. Panthaleon te Keulen, conservator der privilegiën der Cistercienser orde, beveelt den pastoor te Nortich, zijn bevel om de tienden enz., aan de abdij van Leeuwenhorst te betalen, af te lezen. *Feria secunda ante festum Ascensionis Domini.*

Or. R. A. L.

31 *Mei.* — Verkoop van land in den Vrijenban in de hoeve van Warmond. *Op den Ascensienavond.*

Reg. E. L. 1. f. 78 vrs., E. L. 2. f. 65.

2 *Juni* — Vrijgeleide. *Des anderen daegs na Ascensionsdag.*

Reg. E. L. 6. f. 67, E. L. 24. f. 53.

5 *Juni.* — Heer Gerard van Voorne geeft land in Akkooije ten Zutphenschen rechte in leen. *S. Bonifaciusdag.*

Reg. XVIII. f. 37 vrs.

14 *Juni.* — Gervandus van Colinchem, abt van S. Pauwels te Utrecht, geeft eene schuldbekentenis aan den abt van Middelburg. *Woensdag na S. Odulf.*

Or. P. A. Z.

17 *Juni.* — Gijsbrecht, heer van IJsselstein, geeft die van Schoonhoven vrijdom van bruggeld te IJsselstein. *Des zaterdags na Pinksteren.*

Or. Schoonhoven.

21 *Juni.* — Gift van land in Noord- en Zuid-Welland om gedane diensten. *Woensdagh voor S. Jansdagh midzomer.*

Reg. E. L. 18. f. 112 vrs., E. L. 20. f. 90 vrs.

29 *Juni.* — Pieter, heer van der Lecke, geeft aan zijne ambachten van Oud-Lekkerland en Suytbroek een watergang door den tocht van Ouderkerk tot in den IJssel. *Op sinte Pieters en Pauwelsdach apostelen.*

Kopie A. Ouderkerk.

2 *Juli.* N°. 1. — Schepenen en raad van Delft bekennen aan het klooster van Rijnsburg eene eeuwige pacht van 5 ℔ voor de botermaat schuldig te zijn. *Des zonnendaghes na zente Pieters ende Pouwelsdach apostelen.*

Or. R. A. R. Contrabrief bij van Mieris.

N°. 2. — Graaf Willem schenkt die van Putten en Strijen op zekere voorwaarden tolvrijheid door Holland en Zeeland. *Idem.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 12 vrs, O. F. f. 29 Memoriale, A. B. D. f. 8, Tollen f. 10.

14 *Juli.* N°. 1. — Verlij van Aelbrecht Florensz. met 8 ℔, den grave aangekomen van Klaas Gerritz. van Assendelft, zijnen baljuw en bevestiging van den lijftocht daarop voor Aelbrechts vrouw. *Des anderen daegs na S. Margriet.*

Twee brieven. Reg. E. L. 39. f. 23.

N°. 2. — Gift van rente op den rentmeester van Zuid-Holland aan Bertelmeus, den handschoenmaker van Dordrecht. *Idem.* Vernieuwd. 20 *October* (*Maendag na S. Lucas*) 1337.

Reg. E. L. 6. f. 60, E. L. 32. f. 37.

N°. 3. — De heer van Voorne geeft Jan Pieter Gerardszoon, zijnen rentmeester Beooster Schelde, wegens diensten 2 gemeten in Coolambacht. *Idem.*

Reg. Voorne. A. B. f. 65, B. f. 35 vrs.

19 *Juli.* — Graaf Willem verlengt het bestand van den bisschop en de stad Utrecht met Jan van Pollanen, Sweder van Vyanen, Henric van der Lecke, Jan van Lichtenberg en Willem de Gyser. *Des woensdaghes na S. Margrietendach.*

Or. Utrecht.

26 *Juli.* — Graaf Willem verkoopt den buren van Heylo het land, «dat geworpen ende gegroeid is uit Bergermeer.» *Woensdags na S. Jacobsdach.*

Reg. E. L. 39. f. 23.

27 *Juli.* N°. 1. — Verlij van Jan heer Gilliszoon van Cralingen met eene tiende in Riederwaard, in Riederambacht. *Donderdag na S. Jacob.*

Reg. E. L. 6. f. 62 vrs., E. L. 24. f. 50. vrs.

N°. 2—16. — Graaf Willem verkoopt de overmate dijkvrij en als vrij eigen aan die van Besoijen, Neder Waspik, Zijdwinde, Nederveen, Twintighoeven, Standhazen, Almonde, Driemilen, Dubbelmonde, Waspik in 's heeren ambacht van Duvenvoirde en Raemsdonk. *Donderdag na sinte Jacobsdach.* Vernieuwd voor die van Besoijen, Raemsdonk, Nederveen en voor die van Zijdwinde met een vrijen watergang. 1 *December* 1330 of 23 *Maart* 1331 (*Saterdagh voor onser Vrouwendach verholen*).

Vijftien brieven. Reg. E. L. 6. f. 62 vrs., 63, 69 vrs., en 70, E. L. 24. f. 50 vrs., 51 en 55.

5 *Augustus.* — Graaf Willem belooft den heer van Altena, die hem eenen balling heeft uitgeleverd, dit, bij voorkomende gelegenheid, ook te zullen doen. *Des zaterdaghes na sente Pietersdagh inghaende oist.*

Reg. E. L. 6. f. 63 vrs., E. L. 24. f. 51.

12 *Augustus.* — Bevel van den officiaal van Utrecht tot bevestiging van een cureit van Dijxhoeke. *Zaterdag na S. Laurens.*

Or. P. A. Z.

15 *Augustus.* — Dieric van Teylingen geeft den rentmeester van Noord-Holland eene kwijting wegens 200 ℔ ontvangen erfzoen van zijns vaders Simon dood. *Op onser Vrouwendach midden oogste.*

Reg. E. L. 1. f. 75, E. L. 2. f. 61 vrs.

20 *Augustus.* — Graaf Willem bericht aan «consules et burchmagistri» van Lubeck, dat hij die van Stavoren niet heeft kunnen bewegen tot het sluiten eener overeenkomst met de Lubecksche afgevaardigden (wegens de schadevergoeding voor aan eenen Lubecker bewezen hulp tegen zeeroovers), doch hoopt spoedig het geschil te kunnen beslissen. *Die dominica post Assumptionem b. virg. Marie.*

Or. Lubeck. Gedr.: Lub. Urkundb. II, n°. 511.

25 *Augustus.* — Verkoop van verbeurd land aan de noordzijde van Ketelkerke. *Vrijdag na S. Bertelmeusdag.*

Reg. E. L. 1. f. 75 vrs., E. L. 2. f. 62.

19 *September.* — Het kapittel van Oud-Munster verzoekt den proost en aartsdiaken ten Dom den benoemden pastoor van Scherpenisse in bezit te stellen. *Feria III post Lamberti.* Met machtiging hiertoe van den officiaal. 27 *September* (*Feria V post Matthaei*).

Or. O. M. U.

20 *September.* N°. 1. — Graaf Willem verkoopt al het goed, dat Floris Mol, tollenaar te Dordrecht, had behoord, ten vrij eigen. *Woensdag na S. Lambrecht.*

Reg. E. L. 1. f. 76, E. L. 2. f. 62 vrs.

N°. 2. — Verkoop door den graaf van land in Kerkwerve. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 113, E. L. 20. f. 91.

N°. 3. — Verkoop door den graaf van renten te Dordrecht. *Idem.*

Reg. E. L. 24. f. 52.

21 *September*. N°. 1. — Graaf Willem schenkt Jvr. Adele Utenwaerde 3 ℔ 's jaars op den rentmeester van Noord-Holland, wegens aan de keizerin bewezen diensten. *Op S. Mattheusdag.*

Reg. E. L. 1. f. 75, E. L 2. f. 62.

N°. 2. — Vergunning aan heer Pieter van der Lecke, ridder, een gewaard rechterte zetten overal in zijne ambachten van Zuid-Holland. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 65, E. L. 24 f. 52 vrs.

24 *September*. N°. 1. — Graaf Willem geeft den bode, dien de graaf van Gulik daartoe zal stellen, volmacht om diens renten in Tiesselijnswaerd en elders in Zuid-Holland te innen. *Zondags voor S. Bavendagh.*

Reg. E. L. 6. f. 63 vrs., E. L. 24. f. 51.

N°. 2. — Verlof tot verkoop ten vrij eigen van leenland in Papswoude. *Zondag na S. Mattheus.*

Reg. E. L. 1. f. 75 vrs., E. L. 2. f. 62 vrs.

N°. 3. — Verlij met land, op den zoon te versterven, in Haagambacht. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 76, E. L. 2. f 62 vrs.

28 *September*. — Jan, bisschop van Utrecht, beveelt den abt van Middelburg de burgerlijke geschillen der bagijnen aldaar te berechten, met verbod aan den officiaal van Utrecht en den provisoer van Walcheren, er zich in te mengen. *In vigilia b. Michaelis Archangeli.*

Or. P. A. Z.

3 *October*. — Verlij in erfleen met eene rente wegens bewezen diensten. *Dingsdags nae sinte Bavendagh.*

Reg. E. L. 6. f. 65, E. L. 24. f. 52.

15 *October*. — Testament van Willaem van der Waert. *Des zonnendaghes na zente Victoersdaghe in den herfst.*

Or. R. A. L.

18 *October*. — Graaflijk bevel aan den rentmeester van Noord-Holland tot betaling aan Splinter van Nyenrode van 1200 ℔, die hij dezen nog schuldig is. *Op S. Lucasdach.* Met kwijting hiervoor van Splinter, met belofte, zijn huis te vertimmeren. 12 *Maart* (*Ipso die Gregorii Papae*) 1329/1330.

Reg. E. L. 3. f. 28 vrs. en 29, E. L. 11. f. 23 en 23 vrs. Vermeld in den MS. Inventaris der charter van Nyenrode, R. A.

25 en 28 *October*. — Ontwerp-huwelijks verdrag tusschen Jan, zoon van den hertog van Brabant, en Isabella, dochter van graaf Willem. *Le jour S. Simon — S. Jude en Octobre* en *le Mercredi avant le S. Simon — S. Jude.*

Inv. MS. de la Trésorerie de Hainaut. A. n°. 84 R. A., Chartres de Brabant 5. A. e. h. MS. Gérard. St. Genois, Mon. Anc. 219.

15 *November*. — Verlij te Ackooi in Donckershoeve door den heer van Voorne. *Woensdags nae sinte Martynsdach i. d. w.*

Reg. Voorne A. B. f. 70, B. f. 43.

30 *November*.. — Graaf Willem geeft Willem van der Camer, zijnen snijder, om diensten, 16 morgen met hofsteden en tuinen in leen, de Poorterweide geheeten, bij de «Oude kerke tote Aemstel». *Op S. Andriesdagh.*

Reg. E. L. 32. f. 69 vrs.

3 *December*. — Assignatie door graaf Willem van de goederen tot betaling van den bruidschat zijner dochter Johanna, gravin van Gulik. *Le Dimanche après le jour St. André.*

Reg. E. L. 38. f. 15, E. L. 12 cap. Heneg. f. 18

20 *December*. — Verkoop ten vrij eigen van 2 stukken land in Vlaerdingerambacht door den graaf. *Op S. Thomasavond.*

Reg. E. L. 6. f. 65, E. L. 24. f. 52.

21 *December*. — Verkoop door den graaf van zijne hofstede in Poortvliet met de hovinge en werve daartoe behoorende, daar Henrik, de parochiepaap, op woonde. *Op S. Thomasdag.*

Reg. E. L. 13. f. 118.

21 *December*. N°. 1. — Graaf Willem bekent heer Gerrit van Voorne, burggraaf van Zeeland, schuldig te zijn 3000 ℔ zw. t., waarvan hij 1000 in gereed geld ontvangen heeft, en belooft die door de stad Utrecht, die het hem schuldig is, te doen wedergeven met Paeschen e. k. *Kersavond.*

Or. Utrecht.

N°. 2. — Verlij van Dirk, den burggraaf, met eene halve hoeve, waar zijn huis op staat, te Waspik in heer Daniels ambacht van de Merwede. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 65 vrs., E. L. 24. f. 52 vrs.

28 *December*. N°. 1. — Uitspraak van bisschop Jan van Utrecht en graaf Willem over het geschil tusschen de stad Utrecht en heer Jan van Lichtenberg. *Des Donderdachs na Kerstdach.*

Or. Utrecht.

N°. 2. — Verkoop door den graaf ten vrij eigen van land in 't Corte Rietveld. *Idem.*

Reg. E. L. 37. f. 11 vrs.

N°. 3. — Graaf Willem en Floris van Alkemade verkoopen ten vrij eigen aan Gerrit Alewijnsz. uit Leyden 5 morgen, de Lage Ake geheeten, in Warmonderbroek. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 77, E. L. 2. f. 63.

N°. 4. — Schepenbrief van Haarlem over rente op een huis en erve aan het onze Lieve Vrouwengilde. *Idem.*

Or. Haarlem. Inv. 261.

29 *December*. N°. 1. — Graaf Willem verleent iemand erfelijk het recht en de vrijheid van vrijen in Kennemerland. *Vrijdag na Kersdag*

Reg. E. L. 1. f. 77, E. L. 2. f. 63 vrs.

N°. 2. — Verlij in Papenkoop in Heer Jans ambacht van Beaumont. *Idem*. Bevestiging van eenen lijftocht hierop. 27 *October* (*S. Simon en Judenavond*) 1330.

Reg. E. L. 1. f. 76 vrs., E. L. 2. f. 63, E. L. 37. f. 11.

N°. 3. — Bevestiging door den graaf van den verkoop ten vrij eigen van land in Sasboutsweer en Hazaertswoude. *Idem*.

Reg. E. L. 2. f. 63 vrs.

30 *December*. N°. 1. — Graaf Willem begeert dat Adam Crullenzoon geen schot zal geven van de landen, die hij van hem in leen heeft, maar wel van andere. *Zaterdags na Kersdagh*.

Reg. E. L. 6. f. 65 vrs., E. L. 24. f. 52 vrs.

N°. 2. — Vergunning tot verkoop ten vrij eigen van land te Wardersluis. *Idem*.

Reg. E. L. 37. f. 11 vrs.

N°. 3. — Gift van levenslange rente op den rentmeester van Noord-Holland door den graaf aan kleine Margriet, die de vrouw van Voorne placht te dienen. *Idem*. Vernieuwd. 5 *September* (*Vrijdag na S. Gillis*) 1337.

Reg. E. L. 2, f. 64. E. L. 32, f. 52.

N°. 4. — Bevestiging van een lijftocht in Leyderdorp. *Idem*.

Reg. E. L. 1. f. 77, E. L. 2. f. 63.

31 *December*. — Idem van dien, door Willem van Outshoorn aan aan zijne vrouw Jvr. Dierik Claesse gemaakt van land te Rijswijk en rente uit het schot te Aerlanderveen en te Outshoorn. *Jaersavond*.

Reg. E. L. 1. f. 77, E. L. 2. f. 64.

Vermoedelijk 1329. — Opgave van de leenmannen uit het land van Heusden, die hun goed ontvingen van den graaf, ter «minrebroeders tot Dordrecht».

Reg. E. L. 6. f. 62, E. L. 24. f. 50.

Vermoedelijk na 1329. — Lijst van de leenmannen van den heer van Putten.

Reg. O. F. 30—31.

1329—1330.

1 *Januari*. N°. 1. — Graaf Willem geeft aan zijne in Drechterland in Vriesland in zijnen vrijen ambacht wonende dienstmannen het recht, dat hun goed vererven zal op hunne erfgenamen. *Jaersdagh*.

Reg. E. L. 10. f. 24. Gedr.: Handv. v. Drechterland, Handv. v. Medemblik enz., blz. 31

N°. 2. — Graaf Willem beveelt zijnen rentmeester van Kennemerland en Vriesland den geheelen dijk van Geestmanambacht te stalen op het land daarvan, erfelijk te blijven op kindskind. *Idem*.

Reg. E. L. 10. f. 24, E. L. 12. f. 25 vrs.

N°. 3. — Hertog Jan van Brabant bevestigt Willem van Duvenvoirde in het bezit van het dorp Oosterhout, zooals hij het van Gerard van Rasinghem en Liedekerke gekocht heeft. *Idem.*

Or. R. A. G.

N°. 4. — Verlof tot verkoop in vrij eigen in het ambacht van Zevenhoven. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 78 vrs., E. L. 2. f. 64 vrs.

N°. 5. — Verlij bij opdracht van Jacob van Moordrecht, ridder, van Claes Rengersz. met den broek en het bosch te Moordrecht, met het land, de tienden, pacht boven het kapellanieland, nakoop, hoenders enz. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 78, E. L. 2. f. 64 vrs.

N°. 6. — Graaf Willem geeft Boudijn Blondel, zijnen panetier, om diensten en verlies in 's graven dienst en dien der keizerin, eene rente van 20 sch. oude gr. koningstourn. *Idem.*

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 6 vrs., E. L. 31. f. 6.

7 *Januari.* — Deken en kapittel van S. Salvator geven aan de abdij van Middelburg tienden te S. Maertensdijk in leen. *Dominica post Epiphaniam Di.*

Cart. f. 27. P. A. Z.

13 *Januari.* — Jan van de Wateringhe geeft aan de abdis van Leeuwenhorst een morgen lands, die Jan van Elsgheest van hem in leen hield, in vrij eigen. *In die achtende van de Epyphanie.*

Or. R. A. L.

14 *Februari.* — Verlij in Waspik in Heer Daniels ambacht van der Merwede door den graaf. *Maendag op S. Valentijnsdag.* (1)

Reg. E. L. 6. f. 66, E. L. 24. f. 52 vrs.

15 *Februari.* — Verlij van land in Elkerzee door den heer van Voorne in twee deelen. *Donderdag na S. Valentijn.* Het eene hiervan kwijtgescholden. *Op sinte Katerinendag* (25 *November.*)

Reg. Voorne A. B. f. 28 en 30 vrs., B. f. 137 en 139 vrs.

18 *Februari.* N°. 1. — Graaf Willem vergunt aan Gerrit van Raephorst, de kinderen van Jvr. Ermengarde van Barendrecht met haar geld in een klooster te brengen, met belofte, 'tgeen hij daartoe doet te zullen goedkeuren. *Vastenavond.*

Reg. E. L. 1. f. 78 vrs., E. L. 24 f. 64 vrs.

N°. 2. — Twee verlijen met tienden tegen pacht in Zabbingen. *Idem.*

Reg. E. L. 18. f. 118 vrs., E. L. 20. f. 91 vrs.

18 *Februari* en 30 *October.* — Graaf Willem geeft aan Boudijnskinderen van Zwieten het voorrecht, dat, als Henrik Boudijnsz. zonder wettigen zoon stierf, al zijn leengoed aan zijne zuster Alide en na haren dood op de kinderen van Dierik van Zwieten zal komen. *Idem* en *Dingsdags voor Allerheylighen.*

Reg. E. L. 1. f. 78 vrs. en 24 vrs., E. L. 2. f. 66 vrs. en 69, XVIII. f. 2.

---

(1) Foutief. In 1330 viel S. Valentijn op Woensdag, in 1329 op Dinsdag.

23 *Februari.* — Verkoop van land ter Zuidspaarne. *In sente Mathijs-avont.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. nº. 87.

1 *Maart.* — De heer van Voorne verlijdt het goed, dat heer Jan van der Maelstede, ridder, had gehad, op Dirk Florensz. van Poele. *Feria quinta post Invocavit.*

Reg. Voorne B. f. 25 vrs.

12 *Maart.* — Graaf Willem geeft aan die van Drimmelen het voorrecht, dat niemand beklagen mag van eenigen maagzoen dan de rechte maagzoener. *S. Gregoriusdag.*

Reg. E. L. 6. f. 66 vrs., E. L. 24. f. 53 vrs.

13 *Maart.* Nº. 1. — Gheraerd, heer van Hoorne, bericht den graaf van Kleef, dat hij zich verdragen heeft met zijn oudsten zoon, heer Willem, en dezen in zijne Hollandsche leenen heeft gezet, terwijl hij aan den graaf van Kleef al de Kleefsche leenen in Altena ten diens behoeve opdraagt. *Dingsdags voor Halfvasten.*

Or. R. A. Alt.

Nº. 2. — Dezelfde belooft zijnen zoon vnd. in de heerschappij van Altena en de Kleefsche leenen te zullen houden. *Dingsdagh na S. Gregoriusdach.*

14 *Maart.* Nº. 1. — Graaf Willem bevestigt den lijftocht van 700 ℔, die door heer Willem van Hoorne aan vrouwe Oede, zijne vrouw, gemaakt is. *Woensdagh voor Halfvasten.*

Nº. 2. — Insgelijks dien van Daniel van der Merwede aan zijne vrouw Janne. *Idem.*

Alle drie: Reg. E. L. 6. f. 66 vrs, E. L. 24 f. 53.

Nº. 3. — Graaf Willem belooft zijne nicht, de vrouwe van Arkel, dat zij, als haar man overlijdt, eer zijne dochter tot hare jaren is gekomen, voogdes over deze zal wezen. *Woensdags voor Midvasten.*

Reg. E. L. 26. f. 66.

Nº. 4. — Heer Jan Persijn vergunt Dirk Gerritsz. van Castricum, dat zijn leengoed op zijne dochters zal komen. *Woensdag na S. Gregorius.*

Reg. E. L. XVIII. f. 85.

23 *Maart.* — Johanna van Valois, gravin van Henegouwen-Holland, gebiedt de houtvesters van den Hout te zorgen dat niemand tusschen de poort van Haarlem en het hek van den Hout ette of boomen houwe zonder consent. *Vrijdags na halfvasten.*

Reg. E. L. 39. f. 23 vrs.

3 *April.* — Burgemeesteren, schepenen en gemeene raden van Utrecht beloven zich op zekere poene aan de uitspraak van graaf Willem, over hun geschil met den bisschop, te zullen onderwerpen. *Dingsdags nae Palmendach.*

Reg. E. L. 3. f. 29 vrs.

5 *April.* — Nicolaus, priester der kerk te Graft, sticht twee kapellaniën bij het altaar van S. Katherinen in de kerk van Alkmaar. *In cena domini.* Bevestigd door den bisschop van Utrecht. 16 *Juni* (*In crastino divisionis apostolorum*) 1330.

Cart. Egmond. R. A. f. 59 vrs. en 60.

7 *April.* — Schepenbrief van Haarlem nopens den verkoop eener rente op een huis en erve aldaar. *In Paescheavont.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 183.

1330.

11 *April.* N°. 1. — Graaf Willem geeft aan Willem Aelbrechtsz. uit den Hage verlof om zijn leengoed Meynardsharst, aan de poort van Haarlem liggende, te verkoopen. *Woensdag na Paeschdag.* Hij gestadigt de scheiding en kaveling daarvan. 15 *Juli* (*Maendag na S. Margriet.*)

Reg. E. L. 39. f. 24.

N°. 2. — Bevestiging van een lijftocht, op eene woning en 6 morgen land te Rotterdam. *Woensdag na Paschen.*

Reg. E. L. 1. f. 97, E. L. 2. f. 79 vrs.

15 *April.* — Graaf Willem beveelt den abt en den baljuw van Middelburg en Jan Heynriczoon, rentmeester Bewester Schelde in Zeeland, de nonnen of jonkvrouwen, die te Werendijke plachten te wonen en uit het klooster van Kercwerve gegaan zijn, daar weder te doen ingaan en in te houden, met belofte, in rechtmatige klachten harerzijds te zullen voorzien. *Des Sondaghes na Paischdach.*

Cart. Orde. v. S. Jan. P. A. U. n°. 191.

21 *April.* — Heer Pieter van der Leck, ontruimt den graaf het goed, om het te lossen, dat Jan Gillisz., poorter van Dordrecht, aan hem verpacht heeft, wat deze ook van zijne zijde doet. *Zaterdags na beloken Paschen.*

Twee brieven: Reg. E. L. 6. f. 72 vrs., E. L. 24. f. 56 vrs.

22 *April.* — De heer van Voorne verlijdt Pieter Kervinkszoon met Hallinkschor. *Zondag na Quasimodo.*

Reg. Voorne A. B. f. 4 en 80 vrs., B. f. 66 en 111 vrs.

27 *April.* (1) — Heer Willem van Hoorne-Altena vergeeft Heyman de Ridder van Rijswijk en zijnen zoon hunne begane breuken en misdaden. *Vrijdags na S. Marcusdagh Evangeliste.*

Reg. Oostervant II. f. 15 vrs.

29 *April.* N°. 1. — Sophia van Schaffenberg, vrouwe van Heusden, draagt den hertog van Brabant al haren lijftocht in burgt, stad, land en heerlijkheid van Heusden op, met uitzondering der Geldersche leenen. *Zondags na S. Marcus Evang.*

Vid. Hertogenbosch. (Inv. n°. 57.)

---

(1) Het jaar is niet duidelijk leesbaar en kan ook zijn 1300.

N°. 2. — Graaf Willem draagt den aartsdiaken van Utrecht eenen cureit van Coudorp in Borsselen voor. *Dominica ante festum Philippi et Jacobi apostolorum.*

Reg. E. L. 13. f. 113 vrs., E. L. 13. f. 262. P. A. Z.

5 *Mei.* — Hendrik, bisschop van Lubeck, geeft een afschrift van een brief van graaf Willem nopens de scheidsrechterlijke uitspraak door den graaf en den heer van Voorne tusschen Lubeck en Stavoren. *Quinta die mensis Maii.*

Sartorius II, n°. 136. Lub. Urkundb. II, n°. 518.

13 *Mei.* — Appointement van de beraming bij de vier leden van Vlaanderen tusschen den graaf en de stad Dordrecht, over de dijkaadje van den Grooten Waard, de munt en den stapel te Dordrecht. *Le treize May.*

Reg. E. L. 4. tusschen f. 25 en 26.

17 *Mei.* — Bevestiging van den lijftocht, door Hendrik van Zanthorst aan zijne vrouw Jvr. Machteld gemaakt. *Ascensiendag.*

Reg. E. L. 1. f. 78 vrs., E. L. 2. f. 65.

18 *Mei.* N°. 1. — Overeenkomst tusschen Kerstine, abdis van Leeuwenhorst, en Conrad van der Mare. *Des eerst vridaghes nae ons heeren upvaert.*

Or. R. A. L.

N°. 2. — Opdracht van 2 morgen te 's Gravezande, de Pole genaamd, door Gerard van Raephorst aan heer Gerard van Voorne, die er hem weder mede beleent. *Vrijdag na Ascensiendag.*

Reg. Voorne A. B. f. 20 vrs., B. f. 132 vrs.

N°. 3. — Verlof tot verkoop ten vrij eigen van een viertel lands te Waerder in het land van Woerden. *Daegs na Ascensiendag.*

Reg. E. L. 37. f. 11 vrs.

20 *Mei.* N°. 1. — Graaf Willem belooft Jan van Egmond, zijne kinderen bij Jvr. Guyoten heer Arends dochter van IJsselstein te zullen houden in het bezit van het huis en de goederen van IJsselstein, indien heer Arend bij zijne echtgenoote Maria, 's graven nicht, geen zoonen mogt nalaten. *Sonnendaghes voor Pinxter.*

Reg. E. L. 3. f. 29, E. L. 11. f. 23 vrs.

N°. 2. — Verlij van 's graven bottelgier Odgier van Delft met eene rente. *Zondag voor Pinkster.*

Reg. E. L. 1. f. 81 vrs., E. L. 2. f. 87

21 *Mei.* — Reinoud, graaf van Gelre, belooft graaf Willem eene scheiding tusschen hem en den heer van Voorne te zullen maken van alle eischen, waarvan de zoenbrief spreekt. *Maendags na ons Heeren Opvaert.*

Reg. E. L. 30. f. 11.

27 *Mei*. — De heer van Voorne geeft zijnen goeden luiden van Maerland, die oude Rockangen dijken, over 7 jaar vrijheid van heyrvaert en schot van de landen, die zij op de oude Rockangen bedijken, en geeft hun hetzelfde recht als in het oude land van Maerland. *Op den Pinxterdagh.*

Reg. Voorne A. B. f. 6 vrs., B. f. 120.

6 *Juni*. — Jacobus van Keulen, abt van S. Paulus te Utrecht, bevestigt de abdij van Middelburg in het bezit van tienden in Zwalingen en Biggenkerke op naam van den abt en den prior Danckaert. *In vigilia festi Corporis Christi.*

Or. P. A. Z.

27 *Juni*. — Bevel van den officiaal van Utrecht tot het doen der kerkelijke afkondigingen voor Pieter van Vlissingen als benoemd cureit van Koudekerke. *Woensdag na S. Jan Baptist.* Verklaring van Paulus, deken en provisoer van Walcheren, en andere priesters van hieraan voldaan te hebben. 22 *Juli* (*Marien Magdalenendag.*)

Or. P. A. Z.

30 *Juni*. — Willem van der Woert, ambachtsheer van Naeldwijck, en Heynric, zijn broeder, oorkonden, dat br. Heynric Cocke, commelduer van den Duitschen huize van den Hofdijke, land in de Lyre tegen land in den Langhen kampe en den Scilpenoerde geruild heeft. *Des naesten daghes na sente Pietersdach ende sinte Pauwels.*

Or. Mus. Meermanno Westreenianum.

3 *Juli*. — Boudewijn van Reymerswale c. s. verzoeken het kapittel van S. Salvator de kerk te Scoude te geven aan Pieter «den vaerwere», waarover deze in twist was geweest met Lambrecht van Weert. *Up sinte Martijnsavent in den zomer.*

Or. (papier) O. M. U.

10 *Juli*. — Graaf Willem beleent heer Willem van Duvenvoirde met 12 hoeven moers en wildert van Stevensambacht tusschen Tilburg en Loen, tot aan de Donge, zoover zijn gebied strekt. *Des dinxdaeghs voor S. Margrietendach.*

R. A. N. D. f. 1077, n°. 11.

14 *Juli*. — Graaf Willem geeft eene hoeve veens op den Nieuwenveen onder Nootdorp in pacht. *Zaterdag na S. Margriet.* Vermeerderd. 29 *October* (*Maendag na S. Simon- en Judendag.*)

Reg. E. L. 1. f. 82 en 83 vrs., E. L. 2. f. 67 en 68 vrs.

15 *Juli*. N°. 1. — Graaf Willem maakt een huwelijksverdrag tusschen zijn zoon Jan, dien hij heeft bij Trude Boudijnsdr. en Jvr. Kerstine Diericsdr. van Alkemade. *Zondags nae S. Margrietendaghe.*

Reg. E. L. 1. f. 83 vrs., E. L. 2. f. 68 vrs.

N°. 2. — Aanstelling door den graaf van Willem den Molenaer tot gewaard rechter in Brandwijk, Gijbelandt en Pieter Vinnenambacht van den Damme. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 114, E. L. 20. f. 91 vrs.

16 *Juli.* N°. 1. — Jacob Sweymerszoon, parochiepaap van Breyskerke, belooft dijkgraaf en gezworenen van Zuidland kwijt en ongemoeid te zullen houden van eene maning, die de officiaal des domproosts van Utrecht op hen heeft. *Maendaghs nae S. Margrietendach.*

Reg. E. L. 13. f. 114, E. L. 2. f. 91 vrs., E. L. 12. P. A. Z. f. 262.

N°. 2. — Gift in vrij eigen in Maeslandambacht. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 82, E. L. 2. f. 67.

17 *Juli.* N°. 1. — Graaf Willem geeft heer Gherard van Voorne 500 ℔ ter verbetering van het huis te Warmond. *Dingsdaghs voor S. Marien Magdalenendach.*

Reg. E. L. 1. f. 82, E. L. 2. f. 67 vrs.

N°. 2. — Verleening van tolvrijheid aan Jvr. Adele Uyttenwaerde, die naar Brabant vertrekt. *Idem.*

Reg. Idem.

N°. 3 — Gift van rente op den rentmeester van Noord-Holland aan Jvr. Kerstyne, wed. Jan Uyttenwaerde. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 82 vrs., E. L. 2 f. 68.

18 *Juli.* N°. 1. — Verlij met de helft der tienden van Aelbrechtsberge. *Woensdag na S. Margriet.*

Reg. E. L. 1. f. 82 vrs., E. L. 2. f. 68.

N°. 2. — Graaf Willem neemt Willem van Inghelandt in bescherming. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 83, E. L. 2. f. 68.

19 *Juli.* — Acte van nonpraejudicie betreffende tol en spuien van Oosterhout. *Des Donresdaghes na S. Margriet.*

R. A. N. D. f 406, n°. 19.

20 *Juli.* — Graaf Willem verklaart, dat geene poorters, goederen hebbende in Bergen en Bergambacht, den nieuwen Kadijk, Belwijk, Stolwijk en Beyersroede, gelijke rechten zullen genieten als de buren der ambachten, tenzij zij evenveel geven aan Jan van Arkel. *Des vriendaghes voor S. Marien Magdalenendach.*

Or. R. A. Arkel. Gedr.: Cod. Dipl. Hist. Gesch. II, n°. 18.

21 *Juli.* — Gift in vrij eigen in Zandambacht door den heer van Voorne tegen opdracht in leen van eene erve, de Pole geheeten. *Zaterdags voor S. Marien Magdalenendag.*

Reg. Voorne A. B. f. 18 vrs., B. f. 135 vrs.

1 *Augustus.* — Verlij in Reynaerscope in het gerecht van Willem van Montfoorde. *Op S. Pietersdag ingaende oogst.*

Reg. E. L 37. f 12.

5 en 6 *Augustus*. — Volmacht van Henrik van Brederode tot verheffing van het kapittel van S. Marie der halve tienden en erfpacht van de halve tienden van Papendrecht, wat den volgenden dag plaats heeft. *Maendagh (Dingsdagh) na S. Pietersdaghe ingaenden Oeste.*

Twee brieven. Or. S. Maria U. Liber Pil. f. 39 en 40.

21 *Augustus*. — Jan van Henegouwen, heer van Beaumont, verlijdt Janne den Hase van Schoonhoven met het land Teutenberch aan de Zevender. *Dingsdaghs nae onser Vrouwendagh midden oogste.*

Reg. B. B Blois. f. 65. J. J. f. 3 vrs.

1 *September*. — Guy van Vlaanderen, heer van Putten en Strijen, en echtgenoote beslissen een geschil over het ambacht en de visscherij van Catendrecht. *Op S. Aegidiusdag.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 95.

7 *September*. — Graaf Willem doet uitspraak tusschen den heer van Putten en de stad Dordrecht over het broodgeld, dat op de Nieuwervaert van de poorters van Dordrecht geheven wordt. *Op onser Vrouwenavond in September.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 13, O. F. f. 35.

8 *September*. — De heer van Voorne schenkt land in Veechoek, «t'ende Vlardincsen wege» en in den polder tiendvrij om diensten. *Op onser Vrouwendag van geboorte.*

Reg. Voorne A. B. f 4, B. 14.

20 *September*. — Machtiging van den officiaal van Utrecht tot inbezitstelling van den pastoor van Duiveland. *Feria quinta post Lamberti.*

Or. O. M. U.

2 *October*. — De heer van Voorne verlijdt Gillis Bangertsz. met 7 en 9 gemeten in een lijn haymannen in Ser Pieters Polder in Westvoorne uit zijn eigen leen. *.Sanderendaegs nae S. Bavendage.*

Reg. Voorne A. B. f. 5, B. f. 119.

14 *October*. — Verkoop van rente voor rechter en buren van Schie. *Zondag na S. Victor.*

Or. R. A. E.

17 *October*. — Graaf Willem geeft Coen van Oosterwijk, ridder, 10 ℔ 's jaars op den rentmeester van Noord-Holland. *S. Lucasavond.*

Reg. E. L. 6. f. 58, E. L. 24. f. 54.

18 *October*. — Idem aan Jongen Willem den Snijder van Schiedam 40 sch. 's jaars, op idem. *Op S. Lucasdag.* Vernieuwing hiervan. 20 *October (Maendag na S. Lucas)* 1337.

Reg. E. L. 1. f. 83, E. L. 2. f. 68, E. L. 32. f. 22.

19 *October*. — Verlij met het Marketland, 2½ morgen, te Muiden. *Vrijdag na S. Lucas.*

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 8 vrs., E. L. 31. f. 6 vrs.

20 *October*. N°. 1. — Graaf Willem verkoopt ten vrij eigen aan Floris van den Boekhorst, baljuw van Delf- en Schieland, de erfenis, den grave aanbestorven van Willem Mr. Janszoon. *Des zaterdaghes na S. Lucasdach.*

Reg. E. L. 2. f. 68.

N°. 2. — Enghebrecht van Voorschoten, rentmeester van Holland en Woerden, verpacht, voor den graaf, de gruit te Oudewater voor 5 jaar voor 55 ₶ aan Henrik den Gruter. *Idem.*

Reg. E. L. 37. f. 12. Gedr.: Besch. v. Oudewater, blz. 275. Handvest 13.

22 *October*. — Verlij uit eigen goed met land in den Vinkepolder en met de Zytwende met den Hoenredijck daartoe behoorende. *Des Maendaghes na S. Lucasdach.*

Reg. E. L 6. f. 67 vrs., E. L. 24. f. 54.

24 *October*. N°. 1. — Bevestiging van een lijftocht van 40 morgen aan de Mie. *Woensdag voor S. Simon en Judendag.*

Reg. E. L. 1. f. 83 vrs., E. L. 2. f. 68 vrs.

N°. 2. — Idem van 5 morgen in het Nieuwland bij Schiedam. *Idem.*

Reg. E L. 1. f. 83.

N°. 3. — Verlij met 6 morgen aan den Anster. *Idem*

Reg. E. L. 31. f. 7, E. L. 6. cap. Amst. f. 9, XVIII. f. 66 vrs.

N°. 4. — Verlij met een akker lands te Ankeveen aan de Gooyescheydinge. *Idem.*

Reg. E. L. 6 cap. Amst. f. 10, E. L. 31. f. 8.

N°. 5. — Verlij met land te Broekleede in des proosts van S. Pieters gerecht van Utrecht. *Idem.*

Reg. E L. 6 cap. Amst. f. 9, E. L 31. f. 7.

N°. 6. — Verlij van den schout van Muiden, Tideman Avenzoon, met 12 morgen, Broynot geheeten, te Coeten. *Idem.* Dirk van Muiden wordt daarmede verlijd. 6 *Januari* (*Dertiendag*) 1340/41.

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 8 vrs., E. L. 31. f. 6 vrs. en E. L 32. f. 70 vrs.

28 *October*. N°. 1. — Graaf Willem vergunt den gemeenen buren van Castricum en Heemskerk dat al het schotbaar land aldaar schotbaar blijven zal. *Op S. Symon ende Judendagh.*

Reg. E. L. 39. f. 23 vrs.

N°. 2. — Bevestiging van den lijftocht aan Jvr. Clare, dochter van Reinier van Haemstede, gemaakt door Gerrit die Evere van de halve tienden in Arlenderveen boven den Hasenpade. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 23 vrs.

N°. 3. — Olivier, abt van Middelburg, draagt een cureit van Oud-Vlissingen voor. *In die b^m Simonis et Judae.* Bevestiging door den officiaal. 24 *November* (*In vigilia b^ae Catharinae.*)

Or. P. A. Z.

29 *October*. N°. 1. — Graaf Willem geeft aan het klooster Leeuwenhorst het vrij eigen van een daaraan opgedragen goed. *Des Maendaghes na S. Simon ende Judendach.*

Reg. E. L. 1. f. 84, E. L. 2. f. 69.

N°. 2. — Graaf Willem legt den koster van Misen 20 ℔ toe en een paar kleederen 's jaars. *Maendagh voor Allerheilighen.*

Reg. E. L. 39. f. 32 vrs.

N°. 3. — Bevestiging van lijftocht van tienden in Muiden, tusschen de Vecht en de Aa. *Maendag na S. Simon en Juda.*

Reg. E. L. 31. f. 8.

30 *October*. — Jutte, vrouw van Brandenburg, verklaart door den graaf voldaan te zijn van haren achterstalligen lijftocht. *Dingsdag voor Allerheiligen.*

Reg. E. L. 6. f. 68, E. L. 24. f. 54.

2 *November*. N°. 1. — Verlij van 's graven kamerling, Willem van Duvenvoirde, met land in het ambacht van Monsterkerk. *Op Allerzielendag.*

Reg. E. L. 6. f. 69, E. L. 24. f. 54 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem verkoopt ten vrij eigen leenland in Voorsaterward in heer Gijsbrecht Bots ambacht. *Vrijdag na Allerheiligen.*

Reg. E L. 6 f. 69, E. L. 24. f. 54.

10 *November*. — Willem en Heinric van der Woert geven heer Symon van der Zee, priester, een vrij eigen van het land, dat hij kocht van Ver Hasekine, vrouwe van Raephorst, onder Monster en Naeldwikerambacht. *Op sinte Martijnsavont.*

Or. R. A L.

15 *November*. – Schepenbrief van Haarlem omtrent de overdracht van land te Voorhout, door het gerecht voor lossing eener schuld, volgens schatting, aangewezen. *In sinte Aelbrechtsdaghe.*

Or. R. A. L.

16 *November*. N°. 1. — Jan, bisschop van Utrecht, verzoekt graaf Willem de kerk van Emelisse voortaan door twee priesters te doen bedienen. *Feria sexta post festum b^ti^ Martini hyemalis.*

Reg. E. L. 13. f. 115, E. L. 20. f. 93.

N°. 2. — Boudewijn des Loeperszoon, knape, verzoekt het kapittel van S. Jan vernieuwing van het pachtcontract met Witte van Haemstede, voor diens zoon Florens, hetgeen geweigerd wordt met verbod om de goederen verder te gebruiken, omdat het verzoek niet bij tijds heeft plaats gehad en de pacht niet binnentijds betaald is. *Mensis Novembris die sexta decima.* Nieuwe weigering bij eene persoonlijke samenkomst met heer Florens. 30 *Januari* (*Mensis Januarii die penultima*) 1331. Heer Johan van Haemstede maakt bepalingen over de erfopvolging van deze pacht. 14 *November* (*Des manendaghes na sente Martijnsdach in die winter*) 1345.

Or. Not. Prot. S. Jan. U.

18 *Juni.* — Graaf Willem geeft aan heer Willem van Duvenvoirde, heer van Oosterhout, zijnen kamerling, de hooge en lage gerechten tusschen Batenbrugge en de heyninge van Oosterhout tot half de Donge. *Des saterdags voor sente Jansdach Baptist.*

Vidimus van 1386. R. A. N. D. f. 1032 vrs., n°. 6.

25 *Juni.* — Verlij van heer Willem van Outshoorn met 25 ℔ uit de tienden van Hazaertswoude in erfleen. *Zaterdag na S. Jan Baptist.*

Reg. E. L. 1. f. 102, E. L. 2. f. 85.

27 *Juni.* — Dirc, burggraaf van Leiden, en Justine, zijn vrouw, verkoopen een morgen lands aan het klooster van Rijnsburg. *Des manendaghes na S. Jansdach Baptisten.*

Or. R. A. R.

Juni. — Voorloopige overeenkomst met Brabant over onderlinge geschillen. *Au mois de Juin.*

Or. R. A. Heusden.

Juni. — Overeenkomst met Brabant over het huwelijk van Jan, zoon van Brabant, en Isabella, dochter van Henegouwen en Holland.

Table Chron. II en Chambres des Comptes à Bruxelles, MS. Gérard.

3 *Juli.* — Verkoop aan Matthijs Rengersz. van al het goed, den grave in Dirksland aanbestorven van heer Costijn van Renesse, 'tgeen ook op zijne oudste dochter zal versterven. *Zondag na S. Pieter en Paulus.* De lijftocht van de helft daarvan aan zijne vrouw bevestigd. 24 *October* (*Maendagh voor S. Simon en Judas*).

Reg. E. L. 13. f. 128, E. L. 20. f. 103 en 104.

8 *Juli.* — Huwelijksvoorwaarden tusschen Jvr. Clementia, dochter van heer Willem van Duvenvoirde, en Jan, oudsten zoon van heer Willem van Dubbelmonde. *Des vridaghes voer S. Margrietendagh.*

R. A. N. D. f. 1077, n°. 15.

14 *Juli.* — Willem van Henegouwen, graaf van Zeeland, beveelt Boudewijn van Yerseke, heer Niclaes Kervincszoon van Reymerswale, het momboirschap over Jonkvr. Kateline, heer Jan Mulaertsdr. *Des donresdaghes na sinte Margrietendach.*

Reg. E. L. 13. f. 128.

27 *Juli.* — Verdrag te Kamerijk tusschen hertog Jan van Brabant en graaf Willem. *Le XXVII Juillet.*

Or. R. A. Heusden. St. Génois. Mon. Anc. 222.

3 *Augustus.* — Kwitantie van Jan Moyard, baljuw van Zierikzee, ten behoeve van den abt van Middelburg voor door den graaf ontvangen gelden. *Woensdag na zente Pietersdach ingaende oechst.* Waaraan gehecht een verzoek van den graaf om hem bij te staan, in de groote kosten als liggende te Kamerijk. *Zonder dagteekening.*

Or. P. A. Z.

10 *Augustus.* — Afstand van 2 kampen lands, de Licht campe geheeten, in Velzerbroek, ten behoeve der abdij van Egmond. *Op S. Laurentiusdach.* Alaerd Reyner Colijnsz. verblijft aan het zeggen van den abt daaromtrent. 5 *October* (*Woensdag na S. Bavendach*).

Or. R. A. E.

11 *Augustus.* — Coen van Oosterwijc, ridder, baljuw en rentmeester van Schoonhoven en der Goude, maakt een bestand tusschen de stad Utrecht en de stad Gouda en beider helpers tot S. Lambert e. k. *Des Donresdaghes na S. Laurensdach.*

Or. Acad. Bibl. Utrecht.

27 *Augustus.* — Graaf Willem geeft heer Raese van Gruninghen, ridder, het gerecht van Zonzele, indien het bij grensscheiding met Brabant blijkt binnen zijne palen te liggen. *Saterdaghes vor sinte Jansdach decolatie.*

Or. R. A. N. D. f. 373 vrs., n°. 4.

30 *Augustus.* N°. 1. — Einduitspraak te Amiens van Philips V, koning van Frankrijk, omtrent alle geschillen tusschen Brabant en de bondgenooten. *Le XXX me jour d'Aoust.* Geratificeerd door hertog Jan. *Le dernier d'Aoust.*

Codex Dipl. Hist. Gen. II. N°. 21 uit het Archief van Buren. Vgl. MS. Gérard. Tables Chron. Chambres des Comptes à Brux. Chartres de Brabant. Inv. MS. de la Trésorerie de Hainaut D. 26.

N°. 2. — Huwelijksverdrag tusschen Jan, zoon van Brabant, en Isabella, dochter van Henegouwen, met overeenkomst der beide vaders, dat, zoo Jan vóór de voltrekking van het huwelijk sterft, zijn broeder Hendrik hem zal vervangen. *Le XXX Aoust.*

Chartres de Brabant. Testaments et Mariages. MS. Gerard. St. Génois Mon. Anc. 221.

5 *September.* — Tractaat te Kamerijk tusschen hertog Jan van Brabant en de verbondene vorsten. *Le quint jour de Septembre.*

MS. Gérard. Diplomata Hannonensia II, 253. Recueil des Traités II, 153.

10 *September.* — Graaf Willem beveelt de schepenen van Poortvliet Jan van den Hoecke te handhaven in het bezit der betwiste goederen, totdat door den geestelijken rechter daarover is beslist. *Zaterdags nae onser Vrouwendagh in September.*

Reg. E. L. 13. f. 128 vrs., E. L. 20. f. 103.

11 *September.* — Graaf Willem geeft land te Avenhorn. *Zondag nae onser Vrouwendagh September.*

Reg. E. L. 10. f. 27 vrs., E. L. 12. f. 30 vrs.

5 *October.* — Graaf Willem beveelt Hugen Tonys Pieter Botszoon den dijk in Malland te bedrijven en te etten. *Woensdag na Baemisse.*

Reg. E. L. 13. f. 128 vrs., E. L. 20. f. 103, E. L. 13. P. A. Z. f. 297.

8 *October.* — Johan de Meulnaer draagt aan Willem van Drimmelen voor 3 jaren al zijne leenen op ter afdoening eener schuld. *Saterdagh na S. Bavendagh.*

Reg. E. L. 6. f. 84 vrs.

9 *October*. — Graaf Willem verlijdt de koopers van zekere tienden in Wemeldingen daarmede tegen pacht. *Zondag voor S. Victor.*

13 *October*. — Verlij van Willem Vriezen met tienden in Vinningen bij opdracht van zijnen vader, heer Willem de Vriese van den Oostend, ridder. *Donderdag na S. Victorsdagh.*

Beide: Reg. E. L. 13. f. 128 vrs., E. L. 20. f. 103.

18 *October*. — Twee verlijen van tienden in Everdeysdijke tegen pacht. *S. Lucasdag.*

Reg. E. L. 13. f. 129, E. L. 20. f. 103.

20 *October*. — Graaf Willlem geeft Gerrit van der Woude, zoon van heer Gerrit van Assendelf, en Alijd, zijne echtgenoote, alle rechten van vrije lieden in Kennemerland, benevens het recht, dat erfenissen van dienstluiden op hen mogen versterven. *Donderdag na S. Lucas.*

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 14, E. L. 31. f. 11.

22 *October*. N°. 1. — Graaf Willem geeft eene hofstede aan de Steege te Amsterdam in erfpacht. *Zaterdag na S. Lucas.*

N°. 2. — Bevestiging van den verkoop door den baljuw van een den graaf aanbestorven erve aldaar. *Idem.*

Reg. E. L. 6. cap. Amst. f. 14 vrs.

N°. 3. — Gift van leenland ter Hoghen in Coudekerkambacht in vrij eigen. *Idem.*

N°. 4. — Verlij met tienden in Wemeldingen. *Idem.*

N°. 5. — Verlij met gekochte tienden in Walcheren in Noordmonsterambacht. *Idem.*

Drie brieven: Reg. E. L. 13. f. 129 vrs., E. L. 20. f. 103 vrs.

N°. 6. — Gerard, heer van Voorne, verlijdt tienden in Sinoutskerke, in Ser Abbenkerke en ter Nisse op Margriete, heer Jansdr. van der Maelstede, vrouw van Matthijs Rengersz. *Sabbato post festum b^ti Luce Evangeliste.*

Reg. Voorne A. B. f. 65, B. f. 32 vrs.

23 *October*. — Gift van rente op den rentmeester Bewester Schelde. *Zondag na S. Lucas.*

Reg. E. L. 13. f. 130, E. L. 20. f. 103.

24 *October*. — Graaf Willem bevestigt het, door schepenen en Heynric Everdeyssone, scout van der Hayman bepaalde aandeel van Joncvrouw Mayne, Jacob Gheroncxz. wed., in een erfenis en gelast het vrij gebruik daarvan aan haar te laten. *Maendagh voor S. Simon ende Judendagh.*

Reg. E. L. 13. f. 130, E. L. 20. f. 104.

25 *October*. N°. 1. — Verkoop aan Jan Gillisz. van der Maelstede van het goed, den graaf van zijne overleden vrouw Jvr. Mayne, heer Wolfaertsdr. van der Maelstede, aangekomen. *Dinsdag voor S. Simon en Judendag.*

Reg. E. L. 13. f. 130 vrs., E. L. 20. f. 104.

N°. 2. — Graaf Willem geeft Jvr. Catharine van Westkerke ten haren lijve een meete ambachts in den dorpe van Scharpenisse. *Idem.*

Reg. E. L. 13. f. 130 vrs., E. L. 20. f. 104.

29 *October.* N°. 1. — Hendrik van Eemskerk, 's graven knaap, vestigt eene aan zijne dochter van haars moeders erfenis verschuldigde rente, op zijne tiende in de Lier. *Des anderen daegs na S. Simon en Judendag.*

M°. 2. — Graaf Willem schenkt, om Godswil, eene rente aan den leesmeester der Jacobijnen te Utrecht. *Idem.*

Beide: Reg. E. L. 1. f. 102, E. L. 2. f. 85.

N°. 3. — Gift van goed in Nieuwkoop. *Idem.*

Reg. E. L. 6. f. 84 vrs., E. L. 24. f. 66.

1 *November.* — Graaflijk bevel aan alle baljuwen en rentmeesters, om aan heer Gerolf van Cats de erfenis van heer Costijn van Renesse te laten volgen. *Alre Heyligheudagh.*

Or. R. A. G.

4 *November.* — Graaf Willem verlijdt heer Willem van Hoorne en Altena, ridder, met de van den graaf van Cleve op denzelfden dag gekochte poort en land van Woudrichem. *Vrijdags na Allerheiligen.*

Kopie R. A. Alt. Contrabrief bij van Mieris.

5 *November.* N°. 1. — Graaf Willem geeft eene rente van 20 ℔ in leen aan Claes die Hert, om diensten en omdat hij den rentmeester van Noord-Holland zou helpen «schrijven, raeden ende bewijsen 's graven rente ende goed.» *Des saterdaghes na Allerheylighendaghe.*

Reg. E. L. 1. f. 103, E. L. 2. f. 85 vrs.

N°. 2. — Bevestiging van een lijftocht van rente op de visscherij van IJsselmonde, door Gijsbrecht van Rosenburg aan zijne vrouw Aleyde, heer Diericksdr. van Hairlair, gemaakt. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 102 vrs., E. L. 2. f. 85.

N°. 3. — Heer Jan van Beaumont verlijdt Willem van Swanenburg, zijnen knaap, met 69 gemeten ambachts, met hem gemeen liggende in den Noord-Middeldijk, daar 51 gemeten vrij af zijn, en het veer daarbij. *Idem.*

Reg. Blois, f. 56.

6 *November.* N°. 1. — Graaf Willem belooft die van Dordrecht te ontheffen van allen last, hun door de heeren van Aemstel of hunne medehelpers in lijf of goed aan te doen. *Zondaghs op S. Willeboerdsavont.*

Or. Dordrecht.

N°. 2. — Gift van rente aan Jacob van Benthem om getrouwe diensten. *Zondag na Allerheiligen.*

Reg. E. L. 1. f. 103, E. L. 2. f. 85 vrs.

8 *November.* — Graaf Willem vergunt Gherard Alewijnsz., zijnen klerk, eene parochiekerk te stichten in zijn ambacht (in Zwijndrecht), met verleening van het collatierecht, wegens het met groote kosten bedijken van een zestiende van Zwijndrecht. *Dingsdagh nae Aller Helighendagh.* Bevestigd. 9 *Augustus* 1336.

Reg. E. L. 6. f. 85 en 86, E. L. 24. f. 66 vrs. en 67.

11 *November.* — Heer Jacob van Mierlaer de jonge, ridder, draagt zijn goed in «merica» in de parochie van Montfoort, voor schuld aan graaf Willem in leen op. *Die b. Martini hyemalis.*

Reg. E. L. 30. f. 12, E. L. 43. f. 90. (Vertaald.)

12 *November.* — Heer Jan van Beaumont verlijdt land in de parochie van Woerden. *Dinsdag na S. Martinus.*

Reg. B. B. Blois, f. 132 vrs.

2 *December.* — Heer Gerlof van Cats belooft Jan van Pollanen schadeloos te houden van de hem verkochte erfenis van heer Costijn van Renesse en van de hem aangekomene van Aleyt Uytterwijcke. *Des vrydachs naer S. Andriesdach.*

R. A. N. D. f. 95, nº. 2.

9 *December.* — Huurcontract te Haarlem. *Des vridaghes na onser Vrouwendach Conceptio.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. nº. 738.

10 *December.* — Graaf Willem scheldt zijnen lieden van Zwijndrecht voor altijd de helft hunner pacht, nl. 3 sch. per morgen, kwijt en beveelt Jan Wissenzoon en de gezworenen aldaar, zooveel als voor den dijk noodig is van de daarbij gelegen landen af te steken. *Des zaterdaghes na sente Niclaesdach in den winter.*

Twee brieven. Reg. E. L. 6. f. 85 vrs., E. L. 24. f. 66 vrs. en 67. Gedr.: Nibbelink, blz. 23 en 24.

14 *December.* — Graaf Willem geeft Gerard Alewijnsz. 4 morgen in Leiderdorp ten vrij eigen, die hem vroeger in leen gegeven, maar daarop teruggenomen waren. *Woensdag na S. Luciendagh.*

Reg. E. L. 1. f. 103, E. L. 2. f. 86.

1334. — Muntconventie met Brabant.

MS. Gérard. Chambres des Comptes de Lille et Bruxelles.

1323? — Uitspraak van graaf Willem over het mishandelen van Heynken Claesz. en Mathijs, den baljuws boden, door de poorters van Ammers.

Reg. E. L. 6. f. 32 vrs. P. L. 34. f 26.

1334—1335.

5 *Januari.* — Willem, graaf van Zeeland, bevestigt den lijftocht, door zijnen vader aan zijne vrouw gemaakt. *La Nuit des Rois.*

St. Génois Mon. Anc.

20 *Januari* — Graaf Reinoud van Gelre verlengt den vrede tusschen Utrecht en Holland. *S. Agnietenavond.*

Or. Utrecht.

1 *Februari.* — Verklaring van burgemeesters en schepenen van Brugge, dat de gezanten van Lubeck, Hamburg en Stavoren zich onderwerpen aan de beslissing van twee personen uit elk der drie steden van Vlaanderen en uit Dordrecht, Zierikzee en Middelburg met Jan van Heyle als oneffen man, volgens uitspraak van graaf Willem. *Up den eersten dach van de maend van Februarise.* Scheidsrechterlijke uitspraak dienvolgens der zes steden Brugge, Gent, Yperen, Dordrecht, Middelburg en Zierikzee. 26 *Maart* (*'t Sonnendaghes na der conceptie* (*sic!*) *van onser vrouwen dat was up den zesse ende twintichsten dach in Maerte*). Mededeeling daarvan door Brugge, met de verklaring van Hamburg omtrent de onschuld der Lubeckers. 4 *Mei* (*'s Donnersdaghes up den vierden dach van Meye*). Idem met de verklaring van onderwerping van Lubeck. 16 *Mei* (*Up den zestienden dach van Meye*).

Or. Hamburg en Lubeck. Gedr.: Sartorius II, 139 a en b, 140 a en b. Lub. Urkd. II, 576.

7 *Februari.* — Graaf Willem verleent aan die van Dordrecht een handvest over de makelaardij. *Dinsdag na onser Vrouwendag ter lichtmisse.*

Or. Dordrecht. Gedr.: v. d. Wall, blz. 168.

10 *Februari.* — Opdracht door Hugo Stuvezand aan den abt van Middelburg van twee door zijnen zoon Willem in de Westmonsterkerk gestichte kapellaniën. *Feria sexta post beate Agathe.* Bevestigd door den bisschop van Utrecht. 31 *Maart* (*Feria sexta post Letare*).

Or. P. A. Z.

11 *Februari.* — Verhuring van eene hofstede in erfhuur aan het Sint Janshuis te Haarlem. *Des Saterdaghes na sint Aechtendach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 888.

21 *Februari.* — De officiaal van Utrecht verleent machtiging om den kapellaan van Reymerswale Arnold Cruninck in het bezit te stellen van de kerk van Evertswaerde en veroordeelt degenen, die daarover met Arnold geprocedeerd hadden, tot boeten. *In vigilia b. Petri ad Cathedram.*

Or. O. M. U.

2 *April.* — Floris van Haemstede, ridder, en zijn broeder Jan staan hunnen broeder Aernoud het derde deel der goederen van wijlen hunnen vader, heer Witte, af; met belofte van er bij te zullen voegen wat het minder dan 27 tot 30 ℔ grooten opbrengt; onder borgstelling van graaf Willem jegens Matthijs Rengersz., met wiens dochter Aernoud huwen zoude. Hierbij belofte van beide partijen van schadeloosstelling voor borgtocht jegens den graaf en uitspraak van dezen over de huwelijksvoorwaarden. *Zondag na Halfvasten.*

Vier brieven. Or. R. A. Z.

6 *April.* — Heer Jan van Beaumont verlijdt Jan, zijnen klerk, van der Goude, met een geertje, van zijn erf west van de stad afgedolven. *Donderdag voor Palmen.*

Reg. B. B. Blois f. 67.

1335.

25 *April.* N°. 1. — Verkoop van land voor schepenen van Leiden. *Op sente Marchusdach ewangelisten.*

Or. Leiden. (Arch. Hooglandsche kerk).

N°. 2. — De heer en vrouw van Putten verlijden heer Daniel van de Merwede en zijne afstammelingen met het huis van de Merwede, dat bij «der nieuwer kerke te Dordrecht en den bleeccamp daarbij». *Den vijf ende twintichsten dach van Aprille.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 19 vrs. P. en S. m. h. b. f. 210.

11 *Mei.* — Opdracht van eene aanbestorven erfenis van een huis en erve in de Kercksteghe voor schepenen van Leiden. *'s Donresdaghes voir sente Servaesdaghe.*

Or. Leiden. (Arch. Hooglandsche kerk).

20 *Mei.* — Floris van Jutphaes geeft eene verklaring omtrent zijne bevestiging als cureit van Meliskerke. *Die vicesima mensis Maii.*

Vid. P. A. Z.

24 *Mei.* — Pieter, heer van der Lecke, ridder, pacht voor zijn leven en dat van zijn zoon, heer Henric van de Lecke, ridder, van heer Sweder van Boetselaer, kanunnik en scolaster ten Dom, de groote tienden in de parochie van Leckerkerk tegen 15 ℔ 's jaars. *In vigilia Ascensionis Domini.*

Or. Dom. U. Reg. E. L. 29 tusschen f. 9 en 10. P. en S. m. h. b. f. 62 vrs.

27 *Mei.* — Stichting, bij testament van Symon van der Hooghe, van twee kapellaniën te Middelburg. *Zaterdag na S. Urbaen in Mei.*

Vid. en kopie P. A. Z.

28 *Mei.* — Graaf Willem verbiedt zijne tollenaren te Niemandsvriend zout voorbij te laten varen, tenzij het te Dordrecht vermeten is, behalve dat van Oudewater en andere plaatsen. *Zondags voor Pinxter.*

Reg. E. L. 33. f. 36.

31 *Mei.* — Graaf Willem vergunt die van Geertruidenberg, waarheden te bezitten met schepenen, zonder 's graven rechter. *Up den lesten dach van Meye.*

Or. R. A. G.

2 *Juni.* — Paus Benedictus XII bevestigt de privilegiën der abdij van Middelburg. *IV Nonas Junii.*

Or. P. A. Z.

14 *Juni.* — De officiaal van Utrecht trekt de benoeming van Jan Manyart als cureit van Poppekerke in. *Feria IV post Trinitatem.* Deze doet van zijne rechten afstand. *Mensis Januarii die septima* 1336.

Or. P. A. Z.

18 *Juni.* N°. 1. — Graaf Willem verlengt den vrede tusschen Jan, bisschop van Utrecht, en de stad Utrecht en Jan van Pollanen, Willem van Duvenvoirde van Oosterhout en hunne helpers. *Des Sonnendaghes na S. Sacramentsdag.*

Or. Utrecht.

N°. 2. — Twee overdrachten van rechten tusschen Geertruidenbergh en Waelwijk en te Raemsdonck aan heer Willem van Duvenvoirde van Oosterhout. *Sondaghs voer S. Jansdaghe te middezomer.*

R. A. N. D. f. 1062, n°. 19 en 1063, n°. 20.

20 *Juni.* — Verlij met land en eene koorntiende in Vlaerdingen in heer Jans ambacht van der Wateringe en eene smaltiende te Monster. *Dinsdag voor S. Jan midzomer.*

Reg. XVIII. f. 22.

28 *Juni.* — Verlij met land, huis en hofstede in Langerack. *Woensdag na S. Jan Midzomer.*

Reg. E. L. 5. f. 28, XVIII. f. 37 vrs.

1 *Juli.* — Bevestiging der privilegiën van Geertruidenberg. *Zaterdag na S. Pieter en Paulus.*

Kopie. R. A G. Vid. R. A. N. D. f. 1035, n°. 26.

21 *Juli.* — Graaf Willem verkoopt aan de gemeenten van Oosterhout en Dongen het recht om eenen watergang te Dongen door zijne landen naar de Maas te leiden. *Op S. Mariën Magdalenenavond.* Met kwijtbrief van de daarvoor betaalde 300 ℔. *Vrijdag voor S. Magdalene.*

Vermeld. R. A. N. D. f. 407, n°. 25.

29 *Juli.* N°. 1. — Uitspraak van Jan van Petten, deken en provisoer van Kennemerland, tusschen de executeurs van het testament der bagijn Aleware Schoutten en hare 25 erfgenamen. *Des Saterdaghes na sente Jacobsdach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. f. 17 vrs.

N°. 2. — Gerolf Justaeszoon en vrouw begeeren in tegenwoordigheid des graven, dat hunne zonen Justaes en Jan hun ambacht in Poppendamme en S. Mariënkerke met hofstede en hun steenhuis enz. zullen hebben. *Zaterdag voer S. Pietersdag ingaende oogst.*

Reg. E. L. 20. f. 104 vrs.

30 *Juli.* — Voogd, raad en gemeente van Lubeck verklaren dat de bevelhebbers hunner schepen de schade vergoed hebben, toegevoegd aan een Enkhuizer schip, dat voor een van Stavoren was aangezien. *Die dominica proxima post festum b. Jacobi apostoli.*

Lub. Urkundb. II, n°. 621.

5 *Augustus.* — Testament van Lisebeth, wed. Willem van der Made. *Des saterdaghes na sinte Pietersdach ad vincula.* Bevestigd door den graaf. 27 *Augustus* (*'s Dinxendag na sinte Bertelmeesdach*) 1336.

Kopie R. A. R.

31 *Augustus.* — Bevel van den graaf aan Willem den Hollander van Reimerswale om Arnold (Cruninck) van Aldenzale tegenover Arnoud Danekijn in 't bezit der kerk van Everswaerde te stellen en te handhaven. *Ultima die Augusti.*

Or. O. M. U.

21 *September.* — Bevestiging van lijftocht te Leiderdorp. *S. Mattheus.*

Reg. E. L. 1. f. 104, E. L. 2. f. 86.

24 *September.* — Verlij van Jacob van Boudenberge met land in den ban van Tetrode en Aelbertsberge. *Zondag na S. Mattheus.*

Reg. XVIII. f. 85.

25 *September.* — Bevestiging van lijftocht van land in Maesland en in Lisse. *Maendag na S. Mattheus.*

Reg. E. L. 39. f. 26.

26 *September.* — Verlij van Hughe en Henric van Biggekerke, zonen van Joncvrouw Agatha, wed. v. Biggekerke, met tienden ter Hayman in Walcheren. *Dinsdag na S. Mattheus.*

Reg. E. L. 20. f. 104 vrs.

27 *September.* — Bevestiging van een lijftocht van 16 morgen uit de tienden te Merwede, door Jan heer Claeszoon van de Merwede aan zijne vrouw Sophia gemaakt. *Woensdag na S. Mattheus.*

Reg. E. L. 6. f. 85 vrs., E. L. 24. f. 67.

28 *September.* N°. 1. — Verlij tegen pacht met 19 gemeten moers in Schouwen, Gillis Heynenzoonsmoers geheeten. *Donderdag voor S. Bavendag.*

Reg. E. L. 20. f. 105.

N°. 2. — Graaf Willem vergunt Claes den Zeelander, zoon van mr. Simon van Haerlem, eene schuld op land in Schoten, benoorden de Groote Beek, te verleggen op ander land. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 26.

29 *September.* — De graaf vergunt het versterven op dochters van zeker leenland in Snodelwaert. *Vrijdag voor S. Bavendag.*

Reg. E. L. 37. f. 13 vrs.

3 *October.* — Graaf Willem verkoopt het land de Brant bij Geertruidenberg aan heer Willem van Duvenvoirde van Oosterhout, ten behoeve van het door hem te stichten Karthuizer klooster. *'s Dinxendages na sente Remisdach.*

Or. Antwerpen. Kopie bij Kluit, C. D.

9 *October.* — Stichting eener kapellanie op S. Pieters altaar in de S. Pieterskerk te Middelburg, door Jan Hughenzoon van den Kerckhove en Aechte van Coudorpe, wed. Hughe Alaerdsz., en begeving daarvan. *Op S. Dionisiusdagh in October.* Bevestigd door den officiaal van Utrecht. 4 *Maart* (*Feria V post Dom. Oculi*) 1339.

Or. P. A. Z.

11 *October*. — Vrijgeleide aan de kooplieden en andere personen uit Engeland komende. *In die b^ti Lucae Evangeliste.*

Reg. E. L. 40. f. 15.

20 *October*. N°. 1. — Willem van Duvenvoirde, heer van Oosterhout en Heylewig, vrouw van Vianen, zijne echtgenoote, beloven de goederen van het kapittel van S. Salvator, die in hunne heerschappijen liggen, te beschermen. *Feria VI post Lucae Evang.*

N°. 2. — Heylewig vnd. ontvangt de tienden en de wereldlijke jurisdictie van Lexmond van het kapittel in pacht. *Idem.*

Drie brieven. Or. O. M. U.

25 *October*. N°. 1. — Twee verkoopen van rente op land te Rietwijc. *Des woensdaghes na der Elfdusent maechdendach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 91 en 171.

N°. 2. — Uitspraak van Raes van Cruninghen, ridder, en Mr. Clays, meesterclerc van jhr. Willem van Henegouwen, graaf van Zeeland, tusschen Arnoud Groninc en Boudijn Jansz. en Arnoud Dannekijn over de kerk van Everswaerde. *Des woensdaghes voer sente Symon ende sente Judendach.*

Or. O. M. U.

3 *November*. — De officiaal van Utrecht beveelt den provisoer van Walcheren den pastoor, die door ruil de helft der cure van West-Souburgh gekregen heeft, in het bezit daarvan te stellen. *In crastino omnium Animarum.*

Vid. P. A. Z.

5 *November*. — Graaf Willem begeeft de school van Poortvliet. *Zondags na Aller Zielendag.*

Reg. E. L. 20. f. 105.

13 *November*. — De heer van Voorne verlijdt een huis te Rotterdam. *Maendag na S. Martijnsdach in den winter.*

Reg. Voorne A. B. f. 19 vrs., B. f. 133 vrs.

17 *November*. N°. 1. — Heer Aelbert Tarninc doet voor zich en zijne zuster Agnes afstand van de Killen Willenhoeve te Wateringen ten behoeve van het klooster Leeuwenhorst. *Des vridaghes na sinte Martinusdaghe in den winter.*

Or. R. A. L.

N°. 2. — Verlij met 4 morgen, de Ingelsche Camp geheeten, in het ambacht van Leiderdorp en Loesterland in de wildernis bij Lisse. *Vrijdags na S. Martijnsdag in den winter.*

Reg. XVIII. f. 15 vrs.

21 *November*. — Uitspraak van den officiaal van Utrecht over het patronaatrecht te Poppekerke, met bevestiging van een cureit aldaar. *Feria quarta post octavas b. Martini hyemalis.* Bepaling van de kosten van het geding. 24 *November* (*In vigilia b. Catharine*). Interlocutoire uitspraak over de cure aldaar. 23 *December* (*Sabbato post b. Thome*).

Or. P. A. Z.

3 *December.* — Graaf Willem beveelt die van Geertruidenberg de vleeschhouwers in de hal aldaar te doen staan en bepaalt, dat zij die op maandag koopwaren aldaar ter markt brengen, aan 's graven rentmeester thijns zullen geven. *Sonnedagh na sente Andriesdach.*

R. A. N. D. f. 1033, n°. 7.

8 *December.* — Verklaringen omtrent den afstand van Heusden door Jan van Cleve, domdeken van Keulen, en de kinderen van Hoorne aan den hertog van Brabant. *Acht daghe in December.*

Or. R. A. Heusden.

1335—1336.

9 *Januari.* N°. 1. — Willem van Duvenvoirde en echtgenoote erkennen, dat de door den graaf aan hunne lieden geschonken tolvrijheid slechts tot wederzeggen geldt. *Dinsdag na Dertiendag.*

Reg. E. L. 14. f. 2 vrs. v. d. Bergh I, 133.

N°. 2. — Jan van Pollanen, ridder, verlijdt Diederik van den Bosche met een huis en erve aan de strate. *Idem.*

Reg. E. L. 43. f. 7.

14 *Januari* en 21 *Februari.* — Verkoop aan den abt van Egmond van den Lichtkamp in Velzerbroek. *Op S. Pontiaensdagh* en *op S. Pietersavont in den winter.*

Twee brieven. Or. R. A. E.

23 *Januari* en 14 *Februari.* — Uitspraak van den officiaal van Utrecht over het recht van collatie der kerk van Ser Poppekerke, met bepaling der geding kosten. *Feria tertia post festum Agnetis virginis* en *Die beati Valentini martiris.*

Twee brieven. Or P. A. Z.

27 *Januari.* — Graaf Willem verkoopt aan heer Willem van Duvenvoirde van Oosterhout 200 ℔ jaarlijksche rente op het Rijsbroek, voor de stichting van het Karthuizerklooster te S. Geertruidenberg. *Des saterdaghes voir Purificatien onser Vrouwen.* Verklaring van den graaf daarover, mede bezegeld door gravin Philippa van Valois. *In 't jaar van gratien ons heeren MCCCXXXVI.*

Or. Antwerpen. Kopie MS Kluit. R. A.

5 *Februari.* — Graaf Willem verleent Jan van Drongelen, zijnen knaap, en zijnen nakomelingen het hooggerecht binnen de gracht van zijn huis te Meduwen. *Maendags na onzer Vrouwendagh te Lichtmisse.*

Reg. in Beijeren IX. f. 215.

6 *Februari.* — Fundatie van het Karthuizerklooster bij S. Geertruidenberg door heer Willem van Duvenvoirde, bevestigd door zijnen broeder Jan van Polanen. *Des Dinxendages na onser Vrouwendach ter lichtmisse.* Bevestigd door den graaf. 8 *Februari* (*Des Donredaghes na idem*).

Or. Antwerpen. Kopie MS. Kluit.

11 *Februari.* — Gerard, heer van Voorne, verkoopt ten vrij eigen land in Coolambacht. *Op den Grooten Vastenavond.*

Reg. Voorne A. B. f. 2 vrs., B. f. 125.

13 *Februari* — Graaf Willem gelast den afstand van het land Rijsbroec ten behoeve van het Karthuizerklooster te Geertruidenberg. *Opten Assche woensdach.*

Or. Antwerpen. Kopie MS. Kluit.

14 *Februari.* — Gift van wijnrente op land onder Warmond door Jan van Bloemenvenne aan het klooster Leeuwenhorst en ruil van dit land tegen land aan Diepenem door denzelfden. *Up sente Valentijnsdach.*

Twee brieven: Or. R. A. L.

22 *Februari.* — Testament van graaf Willem. *Le jour saint Piere a le cayere au moys de Feverier.* Met codicil van 30 *Mei* (*Le lendemain de l'Ascension*) 1337.

Kopie en minuut. R. A. G. St. Genois Mon. Anc. 237.

14 *Maart.* — Verlij van Jan van der Sprange, knaap, met rente uit de bede van Monster. *Op den veertienden dag van Maerte.* Bezwering van dit verlij. 17 *Mei* (*Vrijdag voor Pinkster*).

Reg. E. L. 1. f. 104, E. L. 2. f 86 vrs.

22 *Maart.* — Drie huurcontracten te Haarlem. *Des vridaghes na sinte Gheertruidendach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. nº. 737, 739, 740 en 770.

23 *Maart.* Nº. 1. — Graaf Willem verkoopt aan Willem van Spaernewoude al het goed, dat Aernt van Rolland bij zijn leven had bezeten, behalve den lijftocht zijner vrouw, nl. de woning te Rolland, verschillende landen, tienden en vier hont gerst uit den Monnikenhove van Texel, te Haarlem jaarlijks te leveren. *Zaterdagh voor Palmenzondagh.*

Reg. E. L. 27. f. 35.

Nº. 2. — Verlij met een huis op 's Gravensluis. *Op Palmenavond.*

Reg. E. L. 5. f. 4 vrs. van de kopie.

27 *Maart.* — Verkoop eener rente te Leiden. *'s Woensdaghes na Palmenpaeschen*

Or. Leiden (Arch. Hooglandsche kerk).

1336.

1 *April.* — Tractaat tusschen hertog Jan van Brabant, graaf Lodewijk van Vlaanderen en graaf Willem te Dendermonde. *Le premier jour d'Avril.*

Or. Rijssel: v. d. Bergh I, 134.

8 *April.* — Graaf Willem verkoopt aan heer Willem van Duvenvoirde al zijn wildert en moer tegen het ambacht van Standhazen, van de laatste overmate af tot de Brabantsche grenzen. *Des Maendaghs na beloken Paeschen.*

R. A. N. D. f. 1078, nº. 17 en (Vid.) 1080, nº. 44. Reg. Philippus A. f. 130 vrs.

24 *April.* — Verklaring van halfedeldom. *Zondag na half April.*
Reg. E. L. 13. f. 131, E. L. 20. f. 105.

3 *Mei.* — Bevel aan den rentmeester van Zuid-Holland, 200 ℔ zw. t. 's jaars uit de tollen van Ammers te betalen aan vrouw Machteld van Kervenen en Valkenburg, dochter des heeren van Voorne.
Reg. E. L. 6. f. 86 vrs., E. L. 24 f. 68 vrs.

5 *Mei.* N°. 1. — Graaf Willem verlijdt Willem van Drimmelen met zijn wildert en moer tegen het ambacht van Drimmelen van de laatste overmate tot de grenzen van Brabant. *Zondags na 's heyligh Cruysdagh.*
Vermeld: R. A. N. D. f. 1077, n°. 16.

N°. 2. — Gift in vrij eigen van de molenwerf te Amsterdam aan Coppe Heynenzoon, 's graven schout. *Idem.*

6 *Mei.* — Erfhuur van eene werf en land in het ambacht van der Nieuwerkerke. *Op S. Jansdach ante portam latinam.*
Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 95.

7 *Mei.* — Stichting en begeving eener kapellanie in het klooster te Middelburg door Petrus van Vlissingen, kanunnik van S. Pieter te Middelburg en cureit van de halve kerk van Coudekerke. *Die septima mensis May.* Bevestigd. 15 *Mei* (*Feria quarta post festum ascensionis Dom.*)
Or. P. A. Z.

13 *Mei.* — Huur van een erve te Heemstede. *Op sinte Servaesdach.*
Cart. Orde. v. S. Jan. P. A. U. n°. 98.

29 *Mei.* — Heer Jan van Beaumont schenkt eene rente aan zijne dochter Johanna, non ter Lee, na haren dood aan het klooster te komen. *Op Sacramentsavond.* Vermeerderd. 14 *November* (*Des Donnersdaghes nae sinte Martijnsdaghe*) 1342.
Or. R. A. L. Reg. B. B. Blois. f. 16 vrs.

13 *Juni.* — Graaf Willem gelast een onderzoek, welk vrij land de abdis van Rijnsburg in Jan Harnoudsambacht in Walcheren moest hebben. *'s Dunderdaghes na sente Odolfsdach.*
Or. R. A. R.

15 *Juni.* — Gift door den graaf van een huis en land in den ban van Hem ten onversterflijken leen. *'t Saterdaghes na S. Odulfsdach.*
Reg. E. L. 5. f. 64. (f. 5. vr. f. 31. van de kopie).

25 *Juni.* — Schepenbrief van Delft over verkoop van land. *Dinsdag na S. Jan.*
Or. R. A. E.

29 *Juni.* — Verkoop van land te Lier. *Up den dach zente Peters ende zente Pauwels in den zomer.*
Or. R. A. L.

22 *Juli.* N°. 1. — Graaf Willem vergeeft zijne dobbelschole te Brouwershaven met eene hofstede om op te wonen. *Op S. Marien Magdalendagh.*

Reg. E. L. 13. f. 131, E. L. 20. f. 105.

N°. 2. — Aanstelling tot 's graven steenwaerder te Haarlem, om de gevangenen te bewaren op des bewaarders lijf en goed. *Idem.*

Reg. E. L. 39. f. 26.

23 *Juli.* N°. 1. — Verlij met land in 't ambacht van Rotteban. *Dinxdag post Magdalene.*

Reg. E. L. 43. f. 12, XVIII. f. 27 vrs.

N°. 2. — Idem met een huis en hofstede te Westwoud. *Des Dinxdaghes na sente Marien Magdalenendach.*

Reg. E. L. 5. f. 31, E. L. 12. f. 31, E. L. 43. f. 69. MS. Kluit.

N°. 3. — Bevestiging van een lijftocht in den ouden Camp in Maesland. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 104, E. L. 2. f. 86 vrs.

N°. 4. — Diderye van Herlaer, heer van Ameyde, ridder, ontvangt van het kapittel van S. Maria in pacht de helft van het gerecht, de tinse, grove en smaltienden van 12 hoeven lands tusschen Ameyde en Meerkerke. *Idem.*

Liber Pilosus. f. 181.

2 *Augustus.* — Verlij tegen pacht van tienden in het ambacht van Cats. *Vrijdags na S. Pietersdagh ingaende oichste.*

Reg. E. L. 13. f. 131, E. L. 20. f. 105.

6 *Augustus.* — Verlij met Simon Goriskamp in Leiderdorp. *Dinsdag na S. Pietersdag ingaende oogst.*

Reg. E. L. 43. f. 9 vrs.

7 *Augustus.* — Graaf Willem verklaart dat Willem van Maelburg recht heeft aan eene hoeve lands aan den IJssel, in het ambacht van heer Jan van Montfoorde, Vliederhoeve genaamd, en verlijdt hem er mede.

Reg. XVIII. f. 61.

8 *Augustus.* — Verlij met land te Muiden. *Donderdag voor S. Laurens.*

Reg. E. L. 31. f. 31.

9 *Augustus.* — Leenmannen van den abt van Middelburg geven eene verklaring omtrent een leen. *S. Laurensavond.*

Or. P. A. Z.

12 *Augustus.* — Graaf Willem begeeft de parochiekerk van Zwijndrecht op voordracht van Gherard Alewijnsz. *Feria secunda ante Assumptionem b. Marie.*

Reg. E. L. 6. f. 86, E. L. 24. f. 67. Gedr.: Nibbelink, blz. 26.

14 *Augustus* — Bevestiging van de gift van Jan Persijn aan zijnen bastaard Arent van der Voert van rente uit de gruit in Haarlem. *Op onser Vrouwenavent Assumptio.*

Reg. XVIII. f. 87.

15 *Augustus.* N°. 1. — Gift van eene rente aan een van 's graven deurwaarders tot zijn en zijns moeders lijf, den langstlevenden. *Op onser Vrouwendag half oechst.*

Reg. E. L. 1. f. 105, E. L. 2. f. 87.

N°. 2. — Bevel aan den rentmeester van Kennemerland en Vriesland tot levenslange jaarlijksche uitreiking van een hoet rogge aan Machteld Willem des Gouwersdr. *Idem.*

N°. 3. — Bevestiging van een lijftocht van het weiden van beesten in den Hout en van tienden over Spaerne en ter Leede voor Machteld, vrouw van Wouter van Rolland. *Idem.*

Beide: Reg. E. L. 39. f. 26 vrs.

17 *Augustus.* N°. 1. — Aanstelling van Jan van Sassenem, knape, tot schout van Haarlem, op zekere wedde, met gift der koorntienden te Schoten. *Zaterdagh nae onser Vrouwendagh te half oochste.*

Reg. E. L. 39. f. 26.

N°. 2. — Bevestiging van den lijftocht, door heer Symon van Benthem, ridder, aan Ver Agniese, heer Dirc Bokelsdochter, zijne vrouw, gemaakt. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 104 vrs. Gedr. Rott. Hist.bl. Bijl., blz. 70.

20 *Augustus.* — Gift eener rente om Godswil in aalmoes aan Gertrude van Broechagen. *Dinsdag voor S. Bartelmees.*

Reg. E. L. 1. f. 104 vrs., E. L. 2. f. 87.

22 *Augustus.* N°. 1. — Bevestiging van lijftocht van rente in het ambacht van Assendelft voor Margriete, Dirc van Hoflands wijf. *Donderdag voor S. Bartelmeus.*

Reg. E. L. 39. f. 26.

N°. 2. — Idem van land in dat van Zegveld voor Machteld, vrouw van Pieter van Rondenburch. *Idem.*

Reg. E. L. 37. f. 13 vrs.

N°. 3. — De heer van Voorne belooft Raymond Payl, zijnen lombard te Brielle, van zekere som schadeloos te houden. *Idem.*

Reg. Voorne, A. B. f. 40, B. f. 87.

26 *Augustus.* — Gift van rente op den dijk van Avenhorn en andere dijken. *Maendag na S. Bartholomeus.*

Reg. E. L. 10. f. 28, E. L. 12. f. 31.

5 *September.* N°. 1. — Verlij met het schoutambacht van Spareland en Sparendam. *Donderdags na S. Gillisdagh.*

Reg. Nov. Vasall. f. 62.

N°. 2. — Verlof aan Willem den Clerc, knaap, tot verkoop in vrij eigen van land in het ambacht van Noortigherhout en Noortik met allen «uytlande.» *Donderdag voor onser Vrouwendag in September.*

Reg. E. L. 1. f. 105 vrs., E. L. 2. f. 87 vrs.

7 *September.* — Reinoud, hertog van Gelre, graaf van Zutphen, maakt eene volkomen schikking voor den tijd van 15 dagen tusschen graaf Willem en zijne helpers en de stad Utrecht. *Des saterdaghes na S. Gelijsdach*

Or. Utrecht.

8 *September.* N°. 1. — Verlij van Jan en Costijn van Renesse met 250 gemeten ambacht in Baerland, om zekere redenen. *Op onser Vrouwendach Nativitas.*

Reg. E. L. 13. f. 131 vrs., E. L. 20. f. 105 vrs.

N°. 2. — Verlij van Arst van der Hurst, knape, met rente om trouwen dienst. *Op onser Vrouwendag uitgaende oogst.* Bevestiging van lijftocht hiervan op Margriete Zwedersdochter van Zulen, zijne vrouw. 5 *Maart* (*Donderdag voor Midvasten*) 1338/39.

Reg. E. L. 1. f. 105, E. L. 2. f. 77 vrs., E. L. 32. f. 59.

9 *September.* — Gift eener jaarrente aan eene bagijn van Zierikzee. *Maendag na onser Vrouwendag Nativitas.*

Reg. E. L. 13. f. 131 vrs., E. L. 20. f. 105 vrs.

10 *September.* — Belofte van continuatie eener rente aan den oudsten zoon van den tegenwoordigen vruchtgebruiker Gerrit van Buschusen. *Dinsdag na onser Vrouwendag in September.*

Reg. E. L. 1. f. 105 vrs., E. L. 2. f. 87 vrs.

11 *September.* — Verkoop in vrij eigen van land «aan de poort van Haarlem, zuidwaarts van den weg naar Tetrode, bij den Zilekijn.» *Woensdag na onser Vrouwendag in September.*

Reg. E. L. 39. f. 26 vrs.

12 *September.* N°. 1. — Verlij uit eigen goed met eene hofstede en rente binnen Medemblik. *Donderdags na onser Vrouwendagh Nativitas.*

Reg. E. L. 10. f. 28, E. L. 12. f. 31 vrs.

N°. 2. — Verlij uit eigen goed met rente en 3 kapoenen en 2 hoed rogge 's jaars uit de tienden van Tetrode en Aelbrechtsberg, te betalen bij den rentmeester van Noord-Holland, en bevestiging van den lijftocht daarvan. *Idem.*

Twee brieven: Reg. E. L. 39. f. 26 vrs.

13 *September.* N°. 1. — Jhr. Willem van Henegouwen, graaf van Zeeland, verleent aan abdis en convent van Rijnsburg vrijdom van heervaart, bede enz. over 160 gemeten op Walcheren in Sint Janskerke. *Vrijdag na onser Vrouwen geboorte.*

Or. Middelburg. (Stoppelaer, Inv. blz. 10).

N°. 2. — Graaf Willem bevestigt den verkoop van eenen moerdijk in den Zuidmoer tusschen Waterkene en de grensscheidinge. *Vrijdag na onser Vrouwendag Nativitas.*

Reg. E. L. 13. f. 132, E. L. 20. f. 106.

N°. 3. — Gift om Godswil en om diensten harer ouders, door den graaf aan Jvr. Yde Dirksdr. van der Werve, van eene levenslange rente. *Vrijdag na onser Vrouwendag in September.*

Reg. E. L. 1. f. 106 vrs., E. L. 2. f. 88 vrs. (1)

N°. 4. — Bevestiging van eenen lijftocht van land in Buschusen. *Vrijdag na onser Vrouwendag Nativitas.*

Reg. E. L. 1. f. 105 vrs., E. L. 2. f. 88.

14 *September.* — Bevestiging van lijftocht in den Poeldijc bij de Capelle. *Op 's heyligh Cruysdach.*

Reg. E. L. 1. f. 105 vrs., E. L. 2 f. 88.

14 en 22 *September.* — Drie verklaringen omtrent welgeboorte. *Op 's heylig Kruisdag in September.*

Reg. E. L. 39. f. 27.

15 *September.* N°. 1. — Verlij van Willem den Cuser met de tienden te Waver. *Des Sonnendaghes na 's heylich Cruysdach in September.*

Reg. E. L. 6 cap. Amst. f. 17 vrs., E. L. 31. f. 13.

N°. 2. — Bevestiging van den lijftocht, aan diens dochter Jvr. Mayne, vrouw van Claes van Zweeten, door dezen en zijnen vader Dirk van Zweeten gemaakt. *Idem.*

Reg. E. L. 1. f. 106, E. L. 2. f. 88.

16 *September.* — Jan, bisschop van Utrecht, verlijdt Aernoud van IJsselstein met 3 hoeven lands in het gerecht van Risenborch, te houden in dienstmanstaat. *Op S. Lambrechtsavond.*

R. A. N. D. f. 1963, n°. 28.

18 *September.* — Verlij op Dieric van Munichem met land in Alblas op de Oosternesse. *Woensdag na S. Lambrechtsdach.*

Reg. E. L. 6. f. 86, E. L. 24. f. 17 vrs.

10 *October.* — Schepenen van Delft oorkonden een verkoop van land te Rijswijk. *S. Victorsdag.*

Or. R. A. E.

14 *October.* — Graaf Willem geeft voor zich en voor zijne helpers, heer Willem van Duvenvoirde van Oosterhout en de poorters van Oudewater, vrede aan de stad Utrecht, tot aan S. Katharinendag e. k. *Des Manendachs na S. Victorsdaghe.*

Or. Utrecht.

16 *October.* — Graaflijk bevel aan den rentmeester van Noord-Holland om de buren van den abt van Egmond in Popswoude tot betaling van schot te dwingen. *Woensdag na S. Victor.*

Or. R. A. E.

(1) *Op Woensdag na onser Vrouwendag in September*, voorkomend Reg. E. L. 5. f. 43 vrs.

21 *October.* — Verklaring van een schepen van Middelburg, als leenman van S. Paulus, omtrent eene betaling van den abt van Middelburg. *Op Elfduysent Maegdendagh.*

Or. P. A. Z.

7 *November.* — Verkoop voor schepenen te Leiden van eene rente op een huis in Marendorpe. *Op sente Willebrordsdach.* Overdracht dezer rente. 8 *Mei* (*Des Donresdaghes na Meyendaghe*) 1337.

Or. Museum Meermanno Westhreenianum.

24 *November* en 5 *December.* — Twee verkoopen van land, in Oeysghiest en in Honterland, door Jan van de Wateringhe, ridder, aan zijne tante Ver Kerstine van Teylinghe, abdis van der Lee. *Op sinte Katrynenavont* en *op sente Nicholaisavont.*

Twee brieven: Or. R. A. L.

6 *December.* — Verkoop van land op de Papenweteringhe te Catwijk. *Op sente Nicolaisdach.*

Or. R. A. R.

22 *December.* — Verpachting der tienden in Tolloysen van het kapittel van S. Jan. *In crastino b. Thomae.*

Or. S. Jan. U.

31 *Devember.* — Verkoop van rente in Catwijk aan de abdij van Rijnsburg. *Des Dinxdaghes voor Dertiendach.*

Or. R. A R.

Datum onzeker (1). — Graaf Willem vergunt den bisschop van Utrecht zijne woning te blijven houden op het huis ter Horst. *Woensdags na Vrouwendag.*

Or. Utrecht.

Idem. — Graaf Willem verzekert aan die van Middelburg, dat hij geene ambachtsheeren of onwettig geborenen tot schepenen in hunne stad zal maken. *Des Vridaghes na Onser Vrouwendach.*

Kopie R. A. Z.

1336. — Opgave der jaarwedden van 's graven officieren.

Kopie R. A. MS. de la Trésorerie de Hainaut

1336? — Twee verklaringen omtrent het roeigeld, geheven aan de Nieuwervaart in den lande van Putten.

Or. R. A. P. en S.

1336—1337.

8 *Januari.* — Verkoop voor schepenen van Haarlem van eene rente op eene weer lands, Avenweer geheeten, te Rietwijc. *Des Woensdaghes na Dertiendendach.*

Cart. Orde van S. Jan P. A. U., n°. 96.

---

(1) Daar *Woensdag na Vrouwendag* zoowel *Lichtmis*, *Annuntiatio*, *Assumptio*, *Nativitas* of *Conceptio* kan beteekenen, is de datum opengelaten.

15 *Januari.* — De heer van Voorne geeft aan Gerard Claesz van Voorschoten, zijnen neef, de hofstede in den Zwartenwael achter de kerk in erfleen. *Woensdag na S. Pontiaen.*

Reg. Voorne A. B. f. 6 vrs. en 51, B. f. 6.

24 *Januari.* — Opdragt van leengoederen te Abspoel aan den abt van Egmond. *Des avonds van S. Pouwels conversio.*

Or. R. A. E.

2 *Februari.* — Willem, graaf van Zeeland, verklaart, dat raad en burgers van Bremen onschuldig zijn van de gevangenschap van twee zijner ridders in het stift Bremen. *In festo purificationis b^te^ Marie Virg.*

Or. Bremen (Brem. Urkdb. II, nº. 409).

24 *Februari.* — Vergunning tot leenvolging aan eene oudste dochter in goederen tusschen den Poeldijk en Wennekensloot. *Op S. Matthijsdach.*

Reg. XVIII. f. 78 vrs.

27 *Februari.* — Gift van land te Hedekensdorp in eeuwige erfpacht door het kapittel van S. Maria te Utrecht, met verklaring van schout, schepenen en raad van Oudewater daarover. *Des Donderdaghes na S. Petrusdach ad cathedram.*

Lib. Pil. f. 181.

6 *Maart.* — Dirc Naghel, schout van Rijnsburg, verkoopt eene rente op zijn huis en 2 hofsteden aan het klooster van Rijnsburg. *Des donresdaghes na Asschewoensdach.*

Or. R. A. R.

13 *Maart.* — Gift van land in Leyweteringhe «inter quandam communitatem terrae de Woerden» in levenslange pacht door het kapittel van S. Maria. *Feria III post Reminiscere.*

Lib. Pil. f. 182.

23 *Maart.* — Paus Benedictus XIV bevestigt het vonnis van den officiaal van Utrecht over het patronaatrecht van Poppekerke. *Decima Kal. April.*

Or. en Vid. P. A. Z.

2 *April.* — De heer en vrouw van Putten en Strijen geven aan die van Dordrecht verschillende vrijheden in hunne landen. *Woensdagh na halfvasten op den anderen daghe van April.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 56, O. F. f. 38.

4 *April.* — Schepenen en raad van Dordrecht beloven den heer en vrouw van Putten, geen hunner eigene lieden, mits behoorlijk opgeëischt, als poorters te zullen opnemen en die van den Grooten Waard niet tegen hen te zullen helpen. *Des Vrijdaghes na half vasten die was op den vierden dagh van Aprille.*

Vid. R. A. P. en S.

13 *April.* N°. 1. — Verklaring van Jan van Cleve, domdeken en aartsdiaken van Keulen, omtrent de verpanding van Heusden aan den hertog van Brabant. *Op Palmendach.*

Or. R. A. Heusden.

N°. 2. (1) — Jvr. Katrine Ghisekijns wijf Uter Lyere doet afstand van haren lijftocht op het goed, dat haar zoon Jan van heer Jan van de Watheringhe houdt. *Des Sonnendaghes na Sente Julius ende Constantinusdaghe.*

Or. R. A. L.

16 *April.* — De officiaal van Utrecht begeeft de Heiligengeestkapel in de kerk van Haarlem. *Feria quarta post Dominicam Palmarum.*

Or. Haarlem. (Inv., n°. 1178).

1337.

28 *April.* en 5 *November.* — Vier verklaringen omtrent de visscherij in de Dubbel. *Maendags na beloken Paschen* en *Woensdags na Allerheiligen.*

R. A. N. D. f. 1078, n°. 22 en 23. N°. 20 en 24 ontbreken.

3 *Mei.* — Verkoop voor den schout van Zoeterwoude van eene rente op land in dat ambacht. *Des Saterdaghes na Myedach.*

Or. Leiden (Arch. Hoogl. Kerk).

7 *Mei.* — Graaf Willem belooft Jan heer Janszoon van Polanen te beleenen met eene rente van 1000 ℔, hem door zijnen vader gemaakt. *Woensdags na Meydagh.* Graaf Willem IV verlijdt hem daarmede en vergunt hem de helft weder in leen uit te geven. 9 *Augustus* (*Op S. Laurensavond in den maend van Oechst*) 1339.

Reg. Philippus A. f. 130 en 131.

10 *Mei.* — Schepenen van Haarlem oorkonden eene verhuring in erfpacht van eene erve aldaar. *Des zaterdaghes na S. Jansdach in Meye.*

Cart. Orde v. S. Jan P. A. U., n°. 736.

11 *Mei.* — Graaf Willem stelt zich borg voor den hertog van Brabant jegens eenige lombarden. *Onze jours en May.* De hertog belooft hem hiervan schadeloos te houden. *Treize jours en May.*

Diplomata Hannouensia II. 281. MS. Gérard.

13 *Mei.* — Schepenen in Middelburg oorkonden eene kwijting wegens landrente. *S. S[illegible]esdach.*

Or. A. P. Z.

---

(1) [illegible] Heusd[illegible] [illegible] datum niet als Palmzondag wordt vermeld en men [illegible]s gevolgd, kan kwalijk een andere datum worden [illegible] [illegible]nstantinus, 12 April, op Paaschdag. De Zondag [illegible] [illegible]werd, in 1338 vallen en er staat 1337.

15 *Mei.* — Abdis en convent van ter Lee verkoopen aan heer Hughe Pollaert, kanunnik te Utrecht, eene rente, na zijnen dood vrij aan het klooster terug te komen. *Feria quinta post festum Servatii episcopi.*

Or. R. A. L.

16 *Mei.* N°. 1. — Graaf Willem gelast heer Jan van Polanen, baljuw van Rijnland, het verbod van uitvoer van leeftocht naar Utrecht af te kondigen. *Zestien daghe in Meye.*

Or. R. A. G.

N°. 2. — Verkoop voor schepenen van Leiden van eene rente op een huis en erve aldaar. *Des vridaghes na sente Servaesdach.*

Or. Leiden. (Arch. Hoogl. Kerk).

24 *Mei.* — Idem van land aan het klooster van Rijnsburg. *Des sampdaghes voir 's heilich Cruysdaghe die men heet ons heeren Hemelvaert.*

Or. R. A. R.

31 *Mei.* N°. 1. — Heer Jan van de Wateringhe, ridder, oorkondt, dat heer Jan van den Dorpe hem al zijn leen weder heeft opgedragen en al zijn goed in het Honterland, ten behoeve van het klooster van der Lee, heeft verkocht. *Des vriedaghes na sente Bonefaesdach.*

Or. R. A. L.

N°. 2. — Jan Ponciaenszoon sticht eene kapellanie in de kerk van S. Jan van Jeruzalem te Haarlem, te bedienen door zijn zoon Wouter, «*clerico ad sacerdotalis militie titulum advolanti*», als hij priester is geworden. *Feria sexta post Urbani.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U., n°. 86.

16 *Juni.* — Opgave der begrafeniskosten van graaf Willem III te Valenciennes. *Lendemain de la trinité, XVI jours ou Mois de Juin.*

Kopie MS. de la Trésorerie de Hainaut.

28 *Juni.* — Verkoop aan het klooster van Egmond van land te Casterkom. *S. Pauwelsavond apost.*

Or. R. A. R.

2 *Juli.* — Verkoop voor schepenen van Haarlem van een huis en erve aldaar, met eene rente, die er op staat. *Des woensdaghes na sinte Pieter en sente Pauwelsdaeh.*

Cart. Orde v. S. Jan P. A. U., n°. 907.

16 *Juli.* — Vranck Natereel, rentmeester Bewester Schelde, en anderen geven eene opgave der onkosten van de dijkaadje tusschen Rikendamme en Zandijkambacht. *Woensdag na S. Margriet.*

Or. P. A. Z.

18 *Juli.* — Schuldbekentenis van graaf Willem IV ten behoeve van den abt van Middelburg. *Vrijdag voor Maria Magdalena.*

Or. P. A. Z.

23 *Juli.* — De officiaal van Utrecht beveelt de noodige oproepingen voor den nieuwen cureit van Wemeldingen. *Feria IV post Marie Magdalene.* Verklaring van voldoening hieraan. 28 *October* (*Ipso die b. Simonis et Judae*). Bevestiging van den cureit. 8 *November* (*Sabbatho post Willebrordi*).

Or. O. M. U.

18 *Augustus.* — Heer Jan van Beaumont verlijdt heer Otte van IJsselstein met land te Benskoop ten Zutphenschen rechte. *Maendagh na onser Vrouwendach te half oichste.*

Reg. B. B. Blois. f. 79 vrs. IJ. IJ. f. 11.

21 *Augustus.* — Dirk van Mongou (Monjoye) en van Valkenburgh en Machteld van Voorne, zijne echtgenoote, heer en vrouw van Voorne, verlijden Pieter Pietersz., poorter in Middelburg, met 18 gemeten lands in Borsselen in Monsterambacht, te houden «nae der costume van Zeeland.» *Donderdag na onser Vrouwendagh halfoext.*

Reg. Voorne A. B. f. 31, B. f. 140 vrs.

22 *Augustus.* — Bevestiging der privilegiën van Dordrecht. *In die octave van onzer Vrouwendach in den oechst.*

Or. Dordrecht. Gedr.; v. d. Wall, blz. 176.

27 *Augustus.* N°. 1. — Idem van Delft. *Des Woensdaghes na S. Bartelmeusdaghe.*

Or. Delft.

N°. 2. — Graaf Willem verleent aan die geland zijn in Zwijndrecht de rechten van die in Riederwaard en 12 roeden breed buitendijks. *Idem.*

Reg. Ridderkerck I, f. 15 vrs. R. A.

28 *Augustus.* — Graaf Willem neemt abt en convent van Middelburg in bescherming. *Donderdags na S. Bartelmeusdach.*

Or. P. A. Z.

31 *Augustus.* — Graaf Willem beveelt den baljuw van Woerden de poorters van Oudewater en allen, die in Lopikerweerd wonen en niet mede willen dijken, uit te panden op hunne kosten en schade. *Des sondaghes na S. Johansdach decollatio.*

Lib. Pil. f. 519.

3 *September.* — De officiaal van Utrecht beveelt de bevestiging van den nieuwen cureit te Dijxhoeke. *Woensdag na S. Gillis.*

Or. P. A. Z.

4 *September.* — Bevestiging der privilegiën van Haarlem. *Des Donredaghes na S. Gillisdach.*

Or. Haarlem. (Inv., n°. 19).

5 *September.* N°. 1. — Graaf Willem beveelt den baljuw van Kennemerland en Vriesland abt en convent van Egmond van zijnentwege kwijt te schouwen van het goed en land, dat Aerndt Gerartsz. hun heeft opgedragen. *Vridachs na S. Gillis.*

Or. R. A. E.

N°. 2. — De graaf neemt den kommandeur, leden en dienaren van de orde van S. Jan in de balije van Utrecht in zijne bijzondere bescherming en bevestigt de beschermingsbrieven zijns vaders. *Des vijften daghes in September.* Vernieuwing hiervan. 27 *Januari* (*Des sonnendaghes na sinte Pauwelsdach*) 1341.

Cart. Orde v. S. Jan P. A. U., f. 3 en 5.

N°. 3. — De graaf geeft Jvr. Aleide van Haerlem, zijne nicht, 2 hoet tarwe en 2 hoet rogge 's jaars. *Vrijdags na S. Gillis.* Herhaald. 16 *Maart* (*Maendagh opten zestienden dagh van Maerte*) 1338.

Reg. E. L 33. f. 1 en 54.

6 *September.* N°. 1 — Verklaring van Jan van Egmond, ridder, dat kommandeur en convent van S. Jan te Haarlem op zijne erven in Crayenhorst en Coudenhove renten hebben staan. *Op onser Vrouwen avond Nativitas.*

Cart. Orde v. S. Jan P. A. U., n°. 21.

N°. 2. — Gift van eene rente « tot eenen rok » aan den knecht van heer Dirk van Outshoorn, te betalen door den baljuw van Rijnland. *Op onser Vrouwenavond in September.*

8 *September.* — Bevestiging van de lijftocht, door Dirk van den Bosche gemaakt aan zijne vrouw op land te Wassenaer in heer Dirks ambacht van Zandwijk. *Op onser Vrouwendagh uytgaende oogst.*

9 *September.* N°. 1. — Idem door Clais van Oudenburch in Monsterambacht en den Poeldijk. *Dinsdagh nae onser Vrouwendagh uytgaende oogst.*

N°. 2. — Graaflijk bevel aan den baljuw van Rijnland of zijn stedehouder tot inpanding op heer Dirk van Zanthorst. *Idem.*

10 *September.* N°. — Idem aan den rentmeester van Noord-Holland tot betaling van rente. *Woensdagh na idem.*

Alle vijf: Reg. E. L. 32. f. 21.

N°. 2. — Graaf Willem schenkt Jvr. Yda Dircxsdr. van den Werve eene rente. *Des Woensdaghes na onser Vrouwendach in September.*

Reg. E. L. 5. f. 44 vrs. Kopie MS. Kluit R. A.

N°. 3. — Regeling van het aandeel in het schot, dat de buren van Popswoude den abt van Egmond moeten betalen. *Idem.*

Or. R. A. E.

14 *September.* N°. 1. — Gift van rente door den graaf aan Hanne Koet, zijnen ghersoen. *Op S. Cruysdagh in September.*

Reg. E. L. 32. f. 77.

N°. 2. — Bevestiging van den lijftocht, gemaakt door Gerrit van Buschusen aan zijne vrouw Alide Dirksdr. van Lewen op zijn land in Buschusen. *Zondag na O. Vr. Nativitas.*

Reg. E. L. 32. f. 21.

15 *September*. N°. 1. — Graaflijk bevel aan den baljuw van Rijnland en Woerden tot uitbetaling eener rente. *Maendagh na heyligh Cruysdagh in September*.

Reg. E. L. 32. f. 21 vrs.

N°. 2. — Heer Jan van Beaumont verlijdt Jan van den Zijle met zijns ooms heer Jans land in Maesland. *Idem*.

Reg. BB. Blois f. 96 vrs. J. J, f. 32.

17 *September*. — Graaflijk bevel aan de rentmeesters van Noord-Holland en van Woerden tot betaling aan Gherburch van zijnen «wastricghe», à 4 ℔ 's jaars.

Reg. E. L. 32. f. 21 vrs.

18 *September*. — Overbrenging eener rente ten behoeve der kapellanie van onzer Vrouwen altaar in den Haag van eene hofstede aldaar op acht hont land tusschen Rijswijc en den Haag, ten overstaan van schepenen aldaar en met toestemming van deken en provisoer van Rijnland. *Donderdag na S. Lambrechtsdagh*.

Or. P. A. Z.

19 *September*. — Bevestiging der privilegiën van Middelburg. *Vrijdags na S. Lambrechtsdagh*.

Reg. E. L. 32. f. 1 vrs.

20 *September*. — Drie vergiffenissen van misdaad en vergunningen tot terugkeer aan ballingen. *S. Mattheusavond*.

Reg. E. L. 32. f. 1.

23 *September*. N°. 1. — Vrijgeleide. *In crastino Mauricii et sociorum ejus*.

Reg. idem. Gedr.: Schwarzenberg, blz. 193.

N°. 2. — Graaf Willem geeft aan zijns vaders kok Peterkijn eene rente en garsoenenkleederen. *Dinsdag na S. Mattheus*. Vervangen door eene grootere rente. 10 *April* (*Dinsdag na Paeschdag*) 1341.

Reg. E. L. 32 f. 1 en 12.

24 *September*. — Bevestiging van de privilegiën der abdij van Middelburg. *Feria quarta post beati Mathei apostoli et evangeliste*.

Or. P. A. Z.

27 *September*. N°. 1. — Graaf Willem geeft land in Zuiderzande bij Yerseke, onder voorwaarde van bedijking, ten gebruik. *Zaterdag na S. Mauritius*.

Reg. E. L. 32. f. 1.

N°. 2. — Gift van rente aan Margriete, Colijns weduwe van der Muden. *Zaterdag voor S. Michiel*

28 *September*. — Graaf Willem verklaart, dat, zoo de vrouw van der Elst en heer Rase van Cruiningen wederkeerig aanspraken op elkander hebben, zij elkander daarvoor in rechten mogen aanspreken, doch de eerste het vrije gebruik moet houden van het haar door haren man, heer Gillis van Cruiningen, gemaakte goed. *Zondag na S. Mauritiusdagh*.

1 *October.* — Graaf Willem geeft Jvr. Agatha, weduwe Claes Thonysz van Cortekene, 's graven deel van den multer van de molen en van het veer aldaar. *Op S. Bavensdag.*

Alle drie: Reg. E. L. 32. f. 1 vrs.

6 *October.* N°. 1. — Idem aan Claes Bollaerdsz 30 sch. 's jaars tot zijne leeringe, om diensten zijns vaders. *Maendagh na S. Bavendagh.*

N°. 2. — Hij laat Pieter Simonsz uit Wolfaertsdijk de inkomsten van den molen in Vortrap houden, waarvan 's graven brieven gescheurd waren. *Idem.*

N°. 3. — Bevel aan den baljuw van Medemblik om aan Willem van Vlaenderen brood en kleederen te geven, als aan 's graven overste garsoene. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 3.

N°. 4. — Gift aan Willem van Delf, den dichter, van een paar kleederen, « mitten voeder naer sinen stande » en 5 ℔ 's jaars. *Maendags na Baemisse.*

Reg. E. L. 32. f. 22.

18 *October.* N°. 1. — Gift van 's graven duinpolre in Walcheren. *Op S. Lucasdagh.*

Reg. E. L. 32. f. 6 vrs.

N°. 2. — Idem van land in 't Nieuwland bij Voortrappe. *Zaterdag op S. Lucasdach.*

Reg. E. L. 32. f. 4 vrs.

19 *October.* — Graaf Willem vergunt gemeenen buren van Gravekoop een watergang door zijn ambacht van Nieuwenbroek te delven. *Zondag nae S. Lucasdagh.*

Reg. E. L. 32. f. 22.

20 *October.* N°. 1. — Gherard Alewijnsz ontvangt de visscherij in de Waal in Zwijndrecht ten halven diepe toe in leen. *Des Manendaghes na S. Lucasdagh.*

Reg. E. L. 32. f. 37, XVIII. f. 13. Gedr. Nibbelink 28.

N°. 2. — Twee giften aan garsoenen. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 22.

22 *October.* N°. 1. — Vrijgeleide aan Jan, den clerk van den stapel der kooplieden van Engeland, en Gilfard den clerk, zijn gezel. *Woensdagh na S. Lucasdach.*

Reg. E. L. 32. f. 5.

N°. 2. — Graaf Willem vermeerdert de rente van Jvr. Beatrix Symonsdr. van Haerlem. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 52.

N°. 3. — De heer en vrouw van Voorne geven Rasen van Liedekerke om diensten 25 ℔ 's jaars uit de renten van Warmond in leen. *Woensdag na Elfduizend Maegden.*

Reg. Voorne. A. B. f. 70 vrs., B. f. 44 vrs.

23 *October.* N°. 1. — Drie giften van renten. *Donderdags na S. Lucas.*
Reg. E. L. 32. f. 6, 6 vrs. en 7.

N°. 2. — Graaf Willem geeft aan drie lieden van Poortvliet verlof, met al hun goed, behalve zout, stapelvrij en onvermeten door zijne landen te varen. *Idem.*
Reg. E. L. 32. f. 7.

N°. 3. — Verlij van den abt van Middelburg met tienden der abdij van S. Paulus in Oostkapelle. *Mensis Octobris die vicesima tertia.*
Or. P. A. Z.

24 *October.* — Vrijgeleide. *Vrijdag voor S. Simon en Judendag.*
Reg. E. L. 32. f. 7.

26 *October.* — Hertog Jan van Brabant beveelt allen buitenpoorters van Heusden binnen een jaar in de poort te komen wonen en verbiedt koopwaren daarbuiten te voeren, tenzij die tweemaal ter markt zijn geweest. *Des sondaghs voor S. Simon en Judendag.*
Or. R. A. Heusden.

4 *November.* — Verklaring van leenmannen der abdij van Middelburg omtrent eene pretensie op den abt. *Dinsdag na Allerheiligen.*
Cart P. A. Z. f. 14.

10 *November.* N°. 1. — Graaf Willem beveelt heer Jan van Polanen, baljuw van Kennemerland en Vriesland, eenige Engelsche kooplieden te beschermen en tevens in het oog te houden. *S. Martijnsavond.*
Or. R. A. G.

N°. 2. — Overeenkomst van burgemeesters, schepenen en raden van den Briel met die inwoners van Utrecht, welke lijfrenten op hunne poort hebben. *Idem.*
Vermeld in den Inv. v. Utrecht van Musschenbroek R. A.

11 *November.* — Jan van Bloemenvenne koopt land aan den Vliet in Warmonderambacht voor de abdis van der Lee. *Up Sente Martinusdach.*
Or. R. A. L.

27 *November.* — Symon van Benthem verlijdt Otte van Zoelen met al het goed, dat Jan van Brandenburgh placht te houden en van die van Stoutenburgh komt. *Donderdagh na Catherynendach.*
R. A. N. D. f. 1032, n°. 2.

29 *November.* — Graaf Willem verleent heer Simon van Benthem, ridder, het vischrecht, dat de vrouw van Voorne in Teylingen had. *Op S. Andriesavond.*
Reg. E. L. 5. f. 4 van de kopie, E. L 32. f. 27.

30 *November.* — Graaf Willem geeft de abdis van der Lee eenen vrijen zegenworp in het Leidermeer. *Up S. Andriesdach.*
Or. R. A. L.

12 *December.* — Graaf Willem herhaalt zijne vroeger op verlangen zijns vaders gedane belofte, dat hij, op aanmanen des keizers of van den koning van Engeland of eenen anderen vicaris, de rechten des rijks zal helpen bewaren. *Le venredy apres le saint Nicolay en hiver.*

Gedr.: Nijhoff, Gedenkw. I, 369.

13 *December.* — De officiaal van Utrecht bevestigt de ruiling der pastoors van Duiveland en Kerkwerve. *Sabbato post bti Nicolai Ep.*

Or. O. M. U.

31 *December.* N°. 1. — Hobbe Katerinenzoon geeft twee renten en na zijnen dood, al zijn goed, aan de abdij van Rijnsburg, met bepaling van zekere uitkeeringen. Belofte van de abdis Machteld van Duvenvoirde dien aangaande. *Op sinte Silvesterdach.*

Twee brieven: Or. R. A. R.

N°. 2. — Verklaring voor schepenen van Haarlem omtrent eene rente op een huis en erve aldaar. *Op den jaersavond.* Deze rente wordt aan het S. Janshuis overgedragen. 24 *September* (*Des Vridaghes na sente Mauritiusdach*) 1339.

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U., n°. 119 en 120.

1337. — Graaf Willem geeft aan de stad Utrecht eenen vrede tot S. Aechte e. k. *Datum afgescheurd.*

Or. Utrecht.

Na 1337. — Diderik van Monyoy, heer van Valkenburgh, en Machteld van Voorne, zijne vrouw, heer en vrouw van Voorne, burggraaf en burggravin van Zeeland, begeven het schoutambacht in Veechoek en het Nieuwland, achter den Briel, waarop den heer van Voorne geld is voorgeschoten.

Reg. Voorne A. B. f 38, B. 84.

1337—1338.

2 *Januari.* — De heer van Voorne geeft het land over den Briel tusschen de pannekeeten en de Maas en Veechoek en den Brielle uit om het tot korenland te bedijken. *Vrijdags na Jaersdagh.*

Reg. Voorne A. B. f. 104, B. f. 104.

8 *Januari.* — Verklaring omtrent de manschap van de visscherij tusschen Dordrecht en Wouters visscherij van den Wale na doode van Gillis van Wendelnesse. *Des Donderdaghes na Dertiendaghe.*

R. A. N. D. 1078, n°. 20.

21 *Januari.* — Graaf Willem gelast heer Jan van Polanen, baljuw van Kennemerland en Vriesland, recht te doen in zake van eene trouwbelofte te Petten. *S. Agnietendagh.*

Or. R. A. G.

23 *Januari.* — Aernout van Uytwijk verkoopt aan heer Willem van Duvenvoirde al zijne leenen, 175 morgen groot, die hij houdt van den heer van Hoorne-Altena, het gerecht van Uytwijck, met den molen aldaar en te Warthusen enz. *Vrijdags na S. Agnietendagh.*

R. A. N. D. f. 1063, n°. 21.

5 *Februari.* — Rechter en schepenen van den Hage oorkonden de stichting eener kapel aldaar door Pieter van Leyden Steffaenszoon, 's graven hofkapellaan. *Op S. Aghetendach.*

6 *Februari.* — De schout van Zuidwijk oorkondt de schenking eener rente hiertoe door Pieter vnd. *Des vridaghes na onser Vrouwendagh te Lichtmisse.*

Beide: Or. R. A. Hofkapel.

22 *Februari.* — Verlij ten Zutphensche rechte van eene hofstede te Ackooye door de vrouw van Voorne. *Op den grooten Vastelavond.*

Reg. Voorne D. Mengelingen. f 33.

28 *Februari.* — Verkoop voor schepenen van Haarlem, van eene hofstede aldaar. *Des zaterdaghes na sinte Mathijsdach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 918.

16 *Maart.* — Gevolmachtigden van Stavoren erkennen graaf Willem als hunnen rechten heer. *Des manendaghes na S. Gregoriusdach.*

Kopie R. A. F.

19 *Maart.* — Graaf Willem verklaart de hulde van den abt van S. Truyen ontvangen te hebben en bevestigt de voorrechten dier abdij. *Feria quinta post Oculi.*

Cart. de S. Trond, n°. 366 en 67.

21 *Maart.* — De heer van Voorne verlijdt Henrik van Naeldwijk met de leengoederen van wijlen diens vader, heer Willem, waaronder het maarschalksambt van Noord-Holland. *Zaterdags na S. Geerdendagh.*

Reg. XVIII. f. 35.

31 *Maart.* — Schenking aan de Duitsche Orde van een huis en hofstede te Middelburg, naast de kapel der orde. *Feria III post dominicam qua cantatur Judica.*

Arch. d. Duitsche Orde, n°. 559.

1338.

17 *April.* — Jan van Henegouwen, heer van Beaumont, geeft aan heer Coen van Oisterwijk, ridder, het huis ter Huele en het er bij behoorende land, mits het zijn open huis blijve, onder bevestiging van den graaf. *Des vridaghes na Paeschdaghe.*

Reg. B. B. Blois. f. 23 vrs. J. J. f. 1.

17 *April.* — De heer en vrouw van Voorne verlijden Jan van der Straten met het land Reigersbergen in 't Noortland in Zandambacht. *Vrijdags na Paeschen.*

Reg. Voorne A. B. f. 72 vrs., B. f. 48 vrs., XVIII. f. 18.

19 *April.* — Bevestiging der voorrechten der Lubecksche kooplieden door graaf Willem. *Dominica die qua cantatur Quasimodo.*
Or. Lubeck. (Urkdb. II, n°. 671).

2 *Mei.* — Verkoop eener rente te Rijnsburg. *Des saterdaghes na Meyedach.*
Or. R. A. R.

6 *Mei.* — Graaf Willem beveelt Jan van Drongelen den abt van S. Truyen ongemoeid te laten in het genot zijner leengoederen in Heusden. *Des woensdaghes na Meyedach.*
Cart. de S. Trond, n°. 368.

8 *Mei.* — Heerschaphouders in Duvenee dragen aan het kapittel van S. Salvator een pastoor aldaar voor. *Des Vryendaghes na sente Jansdach ante portam Latinam.*
Or. O. M. U.

18 *Mei.* — Graaf Willem doet met andere vorsten en heeren mede uitspraak tusschen Adolf, bisschop van Luik, en Jan, hertog van Brabant. *Le lundi devant l'Ascension.*
Kopie Luik (Inv. des Chartres de S. Pierre, n°. 619). Vgl. Table Chronol. MS. Gérard.

20 *Mei.* — Verlij voor Jan Mauden met eene erfrente uit het jaarschot in West-voorne door den heer en vrouw van Voorne. *S. Ascensionsavend.*
Reg. Voorne A. B. f. 80, B. f. 65.

29 *Mei.* — Bevestiging van lijftocht, door Jan van der Meije gemaakt aan zijne vrouw Gertrude op leengoed aan de Mey. *Vrijdag voor Pinkster.*
Reg. E. L. 32. f. 22 vrs.

31 *Mei.* N°. 1. — Graaf Willem vergunt heer Jan van Arkel en zijnen broeder de opdracht van hun leen uit te stellen, zonder dat het hun nadeel zal berokkenen. *Op den Pinxterdagh.*
Reg. E. L. 32. f. 37 vrs.

N°. 2. — Beslissing van geschillen over schroodambachten te Dordrecht. *Idem.*
Reg. E L. 32. f. 38.

N°. 3. — Verlij van Dirk van der Weyde met tiendvrij land aan den ouden Rijn. *Idem.*
Reg. E. L. 32. f. 60 vrs.

N°. 4. — Vergunning aan de pastoors van Koedijk en Zevenhoven, hunne kerken te ruilen. *Idem.*
Reg. E. L. 39. f. 77 vrs.

N°. 5. — Bevestiging van lijftocht in Coudekerke op de vrouw van Jan van den Rijn. *Idem.*
Reg. E. L. 32. f. 22 vrs.

Mei. — Schepenen in den Haghe oorkonden de schenking eener rente voor de papelijke provende van het Onzer Vrouwen altaar aldaar. *Daegs na S . . . . daghe in Meye.*
Or P. A. Z.

7 *Juni.* — Gerard van Heemskerk, ridder, baljuw van Amstelland en twee schepenen van Amsterdam oorkonden den afstand van alle aanspraken, wegens den op Godekijn den scroeder gepleegden doodslag, op de gemeene stad van Lubeck, door diens magen. *Des eersten Zonnendaghes na Pynsterdaghe.*

Or. Lubeck (Urkdb. II, n°. 674).

19 *Juni.* — Graaf Willem verlengt den vrede met Utrecht. *Des vridaghes voir S. Jansdach.*

Or. Utrecht.

28 *Juni.* — Verkoop aan het klooster van Egmond van land te Bergen. *Op S. Pieter en Pouwelsavont.*

Or. R. A. E.

5 *Juli.* — Graaf Willem verlijdt Florens van Haemstede met al het goed in Noord-Beveland, hem aanbestorven van Clais van Cortekene. *Sonnendaghes na S. Martijnsdach in den somer.*

Reg. E. L. 32. f. 9.

8 *Juli.* — Verlij van Florens en Aernout van Haemstede met het goed van wijlen hunnen broeder Jan. *Woensdags na S. Martijnsdagh in den zomer.*

Reg. E. L. 32. f. 9.

27 *Juli.* — Opdracht van land in vrij eigen te Rijswijk aan heer Willem van Duvenvoirde. *Maendag na S. Jacob.*

Or. R. A. G.

31 *Juli.* — Graaf Willem verlijdt Jannes de Snieder, 's graven deurwaerder, en Machteld zijn vrouw, om diensten en als 's graven klerk van den bloede, met eene rente en land in het ambacht van Roden, met den lijftocht hiervan aan de vrouw. *Op S. Pietersavond ingaende oogst.*

Drie brieven. Reg. E. L. 32. f. 22 vrs. en 38, E. L. 25. f. 60 vrs.

1 *Augustus.* — Gift van jaargelden aan 's graven roedragers. *Op S. Pietersdagh ingaende oogst.* Herhaald. 16 *Maart* (*Vrijdags na S. Gregorius*) 1340/41.

Reg. E. L. 32. f. 67 en 29.

2 *Augustus.* — Graaf Willem bevestigt de voorrechten der abdij van der Does, verleent haar tolvrijheid en neemt haar in bescherming. *Dominica proxima post festum b. Petri ineunte mense Augusto.*

Inv. du Semin. de Bruges. Privil., n°. 399, 400 en 401.

3 *Augustus.* — Teruggave van land in Zwijndrecht. *Maendag na S. Pieter ingaende oogst.*

Reg. E. L. 32. f. 7 vrs.

6 *Augustus.* — De graaf verkoopt het land de Rudigenesse in het ambacht van Oude Schie ten vrij eigen. *Donderdag na S. Pieter ingaende oogst.*

Reg. E. L. 32. f. 23.

7 *Augustus.* — Graaf Willem verkoopt Pieter Gheronxz. van Overbordene 83 gemeten land in S. Maertensdijk. *Des vridaghes voir S. Lauwrensdach.*

R. A. N. D. f. 1107, n°. 2.

8 *Augustus.* N°. 1. — De graaf vergunt aan die van Noord-Beveland hun aan den graaf gekomen land tegen zekeren prijs te lossen. *Zaterdags voor S. Laurens.*

Reg. E. L. 32. f. 8.

N°. 2. — Vereffening door den graaf tusschen heer Raese van Cruiningen en zijn broeder Jan van de schuld wegens het huwelijksgoed, door hun vader beloofd. *Zaterdaghes op S. Laurensavond.*

Reg. E. L. 32. f. 8.

15 *Augustus.* — Gijsbrecht, heer van IJsselsteyn, met zijne zonen Arnout en Otto, en Sweder, heer van Abcoude, met zijne zonen Gijsbrecht, ridder, en Jan beloven elkander trouw en bijstand. *Op onser Vrouwendach midde oghest assumptio.*

R. A. N. D. f. 2012 vrs., n°. 27.

22 *Augustus.* — Dirk, heer van Voorne vergunt aan die van den Briel hunne stad, onder zekere voorwaarden, naar goeddunken te bevestigen. *Des Saterdaghes voer S. Bartholomeusdach.*

Alkemade I, blz. 23.

29 *Augustus.* N°. 1. — Henric van Mierlaer, domproost van Utrecht, hernieuwt de voorrechten van Zierikzee omtrent het vangen van priesters, het aan- en afstellen van een deken in Schouwen en het voor geestelijke rechters dagen van poorters. *In sinte Jansdagh als hi onthovet was.*

Or. Zierikzee.

N°. 2. — Hugheman van Stryene geeft aan Melis Henrics Jongenz., zijn neef, den derden penning van alre zouter vrome die valt in de hoeven of bunderen die hij nu heeft binnen Zevenbergen. *Op sinte Jansdach uitghaende oechste als hij onthoeft waert.*

Kopie R. N. D. f. 1120 vrs., n° 73.

6 *September.* — Rechter, schepenen en raden van Leiden verklaren, dat de huizen, welke binnen de burggracht staan tot aan de groote brug toe, van ouds onder de parochie van S. Pieter behooren. *Des Sonnendaghes na sente Gillisdaghe.*

Arch. d. Duitsche Orde II, n°. 604.

8 *September.* N°. 1. — Verkoop van rente te Rijnsburg. *Op onser Vrouwendach in de herfst.*

Or. R. A. R.

N°. 2. — Graaf Willem belooft den baljuw van Kennemerland en Vriesland schadeloos te houden van de kosten van het huis te Nieuwenburg. *Donderdag na onser Vrouwendag nativitas.*

R. A. N. D. f. 1727, n°. 12.

20 *September*. — Vranck Natereel, rentmeester Bewester Schelde, kwijt Wouter, abt van Middelburg, wegens gelden, ontvangen voor het verzoek van ambacht in Oostkapelle en Domburg en tienden in Soetelinskerke. *Zondag na S. Lambert.*
Or. P. A. Z.

2 *October*. — Jan Persijn, ridder, heer van Waterland, en twee schepenen van Haarlem oorkonden, dat Jvr. Gheertruud, volgens verklaring van haren broeder Florens den monnik, de helft der van Ver Pelle gekochte en van Lambrecht van Buren ontvangen tienden zal hebben haar leven lang. *Des vridaghes na sinte Bavendach.*
Cart. Orde. v. S. Jan. P. A. U. n°. 920.

9 *October*. — Graaf Willem verlijdt Wouter van Sandijck, abt van Middelburg, met verschillende ambachten en tienden in Bewester Schelde. *Op S. Denysdach.*
Or. P. A. Z.

11 *October*. — Verlij van heer Dirk van Matenesse met eene rente van 250 ℔, te verheergewaden met een sperwer. *Sondags na sinte Victoris.* Overdracht daarvan door Dirk vnd. aan Willem van Duvenvoirde. 20 *December* (*Sondag na S. Luciendagh*).
R. A. N. D. f. 1231, n°. 1 (vermeld) en 2.

12 *October*. — Graaf Willem verklaart, dat niemand op den Hont tollen mag invorderen zonder zijne toestemming. *Maendagh na S. Victor.*
Verachter Inv. d'Anvers, n°. 117.

4 *November*. — Volmacht, door Hendrik van Brederode gegeven tot betaling der pacht van de tienden op de Merwede aan het kapittel van den Dom. *Des woensdaghes na Allerheyligendach.*
Or. Dom. U.

5 *December*. N°. 1. — Verkoop van eene rente op eene woning en erve «tusschen den menen zyle en den rijnweghe in Philips ambacht van Wassenaer». *Op sente Nyclaesavonde.*
Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 516.

N°. 2. — De officiaal van Utrecht beveelt een door den abt van Middelburg voorgedragen kapellaan in de kerk van Zoutelande aan te stellen. *In vigilia b. Nicolai.*
Or. P. A. Z.

9 *December*. N°. 1. — Graaf Willem machtigt heer Jan van Pollanen, baljuw, en Jan die Muelnare, rentmeester van Kennemerland en Vriesland, twee sluizen uit den Hughendijk weg te nemen, als zij dit noodig achten. *'s Woensdaghes na S. Niclaesdagh.*

N°. 2. – Graaf Willem gelast de baljuwen van Kennemerland en Vriesland en van Medemblik de 700 roeden dijks, welke die van Geestmanambacht in Schagerkogge hielden sedert het maken van de groote inlage, over te brengen, ten laste van wie daartoe door gezworenen zal worden aangewezen. *Idem.*
Beide: Or. R. A. G.

N°. 3. (1) — Erkenning eener rente op een huis te Leiden *'s Woensdaghes na onser Vrouwendaghe verholen.*

Or. Leiden (A. Hoogl. kerk).

14 *December.* — Verkoop van rente op land in het ambacht van Nortich op den Rijn. *Des manendaghes na sente Luciendach.*

Or. R. A. R.

19 *December.* — Uitspraak van den officiaal van Utrecht over de kerk van Rieland. *Sabbato post b. Luciae.*

Or. O. M. U.

23 *December.* — Graaf Willem geeft Diderik Dullert 12 ℔ op den rentmeester van Kennemerland en Vriesland, voor den Rotkoech, op 3 ℔ geschat, en den molen te Winkel, door hem weder aan zijnen zoon afgestaan. *Woensdag voor Kersdag.*

Reg. XVIII. f. 109 vrs.

29 *December.* — Verkoop van land te Limmen aan het klooster van Egmond. *Des Dinghesdaghes na Kersdach.*

Or. R. A. E.

1338. (2) — Jan Persijn en Philips van Wassenaer stellen zich borg voor Simon van Haerlem, Hendrikszoon van Diepenheim, jegens het klooster van Egmond, in plaats van heer Gerrit van Heemskerk, ridder, en Jan Persijn, heer Janszoon. *Alzo als pape ende cleriken ons heren jaar verwandelen.*

Or. R. A. E.

1338 *of* 39. — Gemachtigden van den graaf stellen orde op het onderhouden van den dijk in Westfriesland.

Reg. E. L. 32. f. 79.

1338—1339.

6 *Januari.* — Verlij van Boudijn van der Velde door den heer en vrouw van Voorne met land tusschen de Zantsche watering en den Gaweg, met huizing en molen en twee hofsteden te Maeslanderkerke en de huizing, daarop te timmeren. *Op den Dertiendag.* Bevestiging van lijftocht van de vrouw van Florens van der Velde op het huis ter Velde en 18 morgen met huizingen tusschen de Maas en den Gaweg. 13 *Januari* (*Woensdag na Dertiendag*).

Reg. Voorne A. B. f. 72 en 71, B. f. 47 en 26.

13 *Januari.* — De heer en vrouwe van Voorne verklaren dat de tegenwoordige vrouwe van Putten van heer Gerard van Voorne, naar aanleiding van een zeggen van wijlen graaf Willem, in leen

---

(1) Kan ook zijn 17 *Maart* 1338/39.

(2) Waarschijnlijk 31 *December.*

ontvangen had het land van Putten, van Putterland en dat daartoe behoort, en daarvoor had betaald 9000 ℔ zw. t., welke som ook door Hugo van Sotteghem en zijne echtgenoote betaald was, toen het leen bij doode van heer Nicolaes van Putten op hen verstorven was. *Des woensdaechs na Dertiendach.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 33.

21 *Januari.* — Opdracht van land te Castricum aan het klooster van Egmond. *Donderdag na S. Pontiaensdaghe.*

Or. R. A. E.

30 *Januari.* — Meesteressen der bagijnen te Middelburg verkoopen aan den abt van Middelburg het huis, genaamd Joncfrouwe Margriete Moensdochtershuis, gezegd Bagijnhof, om daarin eene bagijn te plaatsen. *Zaterdag na S. Pouwelsdag in den winter.*

Or. P. A. Z.

7 *Februari.* — De vrouw van Voorne geeft haren timmerman den korenmolen te Rockange tot zijnen lijve. *Op den grooten Vastelavend.*

Reg. Voorne A. B. f. 78, B. f. 61 vra.

12 *Februari.* — Graaf Willem neemt het klooster van S. Mariekerke van Duinen in bescherming, bevestigt de privilegiën er van en geeft het 100 ℔ 's jaars, ter memorie zijns vaders en om alle aanspraken aan het klooster af te doen op landen tusschen Honte, Hinkelingen, Scoude en Zebelingen. *Feria sexta ante festum beati Valentini* en *Vrijdags voor S. Valentinsdaghe.*

Twee brieven: Vid. R. A. Z. Reg. E. L. 32. f. 8, Borsselen Div. f. 20. Reg. Borsselen. P. A. Z. f. 22. Gedr.: Cod. Dipl. Hist. Genoch. II, n°. 47.

14 *Februari.* — Graaf Willem geeft Willem den Lacher, zoon van Alide, 's graven Florens dochter, eene jaarrente. *Zondag na Grooten Vastelavond.*

Reg. E. L. 32. f. 52.

15 *Februari.* — Verkoop van rente op een akker op de Waert te Rijnsburg. *Des manendaghes na sente Valentijnsdagh.*

Or. R. A. R.

16 *Februari.* — Graaf Willem geeft den heer van Arkel, ten behoeve zijner meente en van die met hem uitwateren, in vrij eigen een landje, voor Giessendam gelegen, de Kleyne Poelyen genaamd. *Dinxsdaghes nae grote Vastelavond.*

Reg. E. L. 32. f. 39.

18 *Februari.* — Verkoop van rente op eene hofstede te Haarlem. *Des Donresdaghes na S. Valentijnsdach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 158.

19 *Februari.* — Verlij in het Corteland op den Wael in 't ambacht van Riede. *Vrijdag na S. Valentijn.*

Reg. E. L. 32. f. 41, E. L. 43. f. 20.

21 *Februari.* — Graaf Willem geeft aan Jvr. Machteld, weduwe Willem van Edwale, land in de hofstede Edwale en op Brodijksveld. *Op sinte Pietersavond in de lente.*

Reg. E. L. 32. f. 59.

22 *Februari.* N°. 1. — Gift van rente aan Joerdaen van Binchvelt op den tol te Niemandsvriend. *Op S. Pietersdag in de lente.*

Reg. E. L. 32. f. 41.

N°. 2. — De graaf verkoopt ten vrij eigen een morgen land, Arnd 's Gravenweer geheeten, in de ambachten van Hazaertswoude en Zoeterwoude. *Op S. Pietersdag in Sille.*

Reg. E. L. 32. f. 23.

24 *Februari.* N°. 1. — Verkoop door den graaf van land in het ambacht van Wairder. *Op S. Matthijsdag.*

Reg. E. L. 32. f. 59.

N°. 2. — Verlij met het erfelijk roepambacht in 's graven vierschaar Beooster Schelde. *Idem*

Reg. E. L. 32. f. 8.

28 *Februari.* N°. 1. — Gift eener rente op den rentmeester van Kennemerland en Vriesland en van een paar kleederen als deze heeft, aan Gijsbrecht Florisz. *Zondag na S. Matthijs.*

Reg. E. L. 32. f. 77.

N°. 2. — Bevestiging van lijftocht te Uitgeest. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 77. vrs.

N°. 3. — Verlij in Maesland voor Jan Scout. *Zondag voor Midvasten.*

Reg. E. L. 32. f. 23 vrs.

3 *Maart.* — Bevestiging van den lijftocht, door Amelis van Mijnden gemaakt aan Jonkvr. Beatrice, zijne echtgenoote, op de tienden te Loosdrecht. *Op den derden dag in Marte.*

Reg. E. L. 32. f. 67.

9 *Maart.* N°. 1. — Graaf Willem beveelt den baljuw en den rentmeester van Zuid-Holland het kapittel van S. Pieter recht te doen in zijne klacht tegen de vleeschhouwers van Dordrecht, omtrent goederen in Tieselijnsweerde. *Dinsdag na Midvasten.*

Or. S. Pieter U.

N°. 2. — Verkoop door den graaf aan Jan Oem ten vrij eigen van een half huis en erve binnen den ambacht van Voorschoten. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 23 vrs.

10 *Maart.* N°. 1. — Graaf Willem schenkt eene eeuwige rente aan het klooster Rijnsburg voor de wijnrente, ter memorie zijner ouders. *Des woensdaghes na halfvasten.*

Or. R. A. R. Reg. E. L. 32. f. 23.

N°. 2. — Bevestiging van lijftocht op land in de Liere. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 23.

12 *Maart.* N°. 1. — Gift van rente op den rentmeester Beooster Schelde. *Op S. Gregoriusdag.* Bewezen op de gheerse van Malland. 26 *November* (*Vrijdag na S. Katerinendag*) 1344.

Reg. E. L. 23. f. 8 vrs. en 19.

N°. 2. — Schuldbekentenis van heer Henrik van Brederode van 10 ℔ 's jaars of 100 in eens, door zijn vader en zijne zuster Lysbeth aan het klooster van Rijnsburg geschonken. *In sente Gregorysdaghe.*

Or. R. A. R.

13 *Maart.* — Graaf Willem geeft tolvrijheid aan de lieden in Gherard Alewijnszoons ambacht in Zwijndrecht, het Hoefland, voor alles wat zij in het ambacht gebruiken. *Des Zaterdaghes na S. Gregoriusdach.*

Reg. E. L. 32. f. 41. Gedr.: Nibbelink, blz. 38.

14 *Maart.* — Bevestiging van den lijftocht, aan Jvr. Agnes dochter van Willem den Moelnaer, door haren zoon Willem en haren stiefzoon Jan van Moordrecht, in Elgerzee en van dien aan Willem vnd., door Jan vnd. in Zeeland gemaakt. *Op den veertienden dag van Maerte.*

Twee brieven: Reg. E. L. 32. f. 8 vrs. en 9.

15 *Maart.* — Graaf Willem geeft Gerrit Heynenzoon, rentmeester van Noord-Holland, eene jaarrente. *Maendag na Gregorisdagh.*

Reg. E. L. 32. f. 23 vrs.

18 *Maart.* — Graaf Willem geeft verlof tot het uitleggen van het Pieterskerkhof te Leiden. *Donderdag na S. Geertruidendag.*

Or. Leiden. (Inv., blz. 10). Gedr.: v. Mieris. Beschr. v. Leiden, blz. 27.

19 *Maart.* N°. 1. — Graaf Willem geeft aan de papelijke provende te Ammers eene rente, in te nemen van den rentmeester van Zuid-Holland, vooreerst op zijnen huize te Ammers. *Vrijdag voor Palmenzondag.*

Reg. E. L. 32. f. 41 vrs.

N°. 2. — Verlij met land in Rijswijkerban, met verlof tot het laten loopen in 's graven Hout te Haarlem van 10 scharen beesten. *Vrijdag na S. Geertruidendag.*

Reg. XVIII, f. 76 vrs.

N°. 3. — Verlof aan den schout van Alkmaar tot verkoop ten vrij eigen van land in den Veene. *Vrijdag voor Palmenzondag.*

Reg. E. L. 32. f. 55.

N°. 4. — Verlof tot verkoop ten vrij eigen van land te Mijdrecht in des proosts gerechte van S. Jan. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 67.

20 *Maart.* N°. 1. — Graaf Willem gelast heer Jan van Polanen, baljuw van Kennemerland en Vriesland, de renten en vervallen der kerk van Limmen te beuren en onder zich te houden, tot het geding over die kerk beslist is. *Saterdagh na S. Geertruidendagh.*

Vid. R. A. G.

N°. 2. — Bevestiging van de gift der kosterij te Rotterdam. *Idem.*
Reg. E. L. 32. f. 23. Gedr.: Rott. Historiebl. Bijl., blz. 73.

21 *Maart.* — Levenslange gift aan Claes van Osterhem van het gebruik van de hoeve de Zegene in het ambacht van Camerik in het gerecht van S. Maria. *Op den Palmendag.*
Reg. E. L. 32. f. 67.

1339.

2 *April.* — Graaf Willem zegt den koning van Frankrijk zijne leenmanschap op.
Bibl. Nat. te Parijs. Fondr. Français II, 6837.

3 *April.* — Diderik van Monyoy, heer van Voorne, geeft heer Arent van Nijmegen, kanunnik te Briel, dezen jare alle vervallen en baten van de zeedrift binnen het land van Voorne te bewaren. *Op den lesten Paischdagh.*
Reg. Voorne A. B. f. 41 vrs., B. f. 89.

4 *April.* N°. 1. — Graaf Willem quitteert heer Floris van Haemstede, wegens gelden, volgens de uitspraak over het goed van Claes Thonisz. van Cortekene betaald. *Op den eersten Zondag van April.*
Reg. E. L. 32. f. 9.

N°. 2. — Graaf Willem vergunt Philips van Wassenaer den verkoop ten vrij eigen van land achter den hof te Wassenaer. *Des sonnedaghes opten anderen dach van Aprille.*
Reg. E. L. 5. f. 6.

10 *April.* — De heer en vrouw van Voorne verlijden heer Simon van Benthem levenslang met eene rente van 30 ℔ uit zijne tienden van de Rotte. *Zaterdag na beloken Paschen.*
Reg. Voorne A. B. f. 40, B. f 86 vrs.

22 *April.* — Insgelijks Jan Mauden met 6 gemeten in Walcheren naar zijne keuze. *Op S. Jorisavond.*
Reg. Voorne A. B. f. 80 en 90, B. f. 65 en 79 vrs.

13 *Mei.* — Johan van Loenen ontvangt derdehalf deymade land achter zijn huis te Edam in leen. *Op S. Servaesdagh.*
Zwarte Ruyge Reg. Cap. Amst. f. 6 vrs.

29 *Mei.* N°. 1. — Graaf Willem gelast heer Jan van Polanen en anderen den Coekendijk te voorzien. *Saterdagh na Sacramentsdagh.*
Or. R. A. G.

N°. 2. — Vrijverklaring van dienstluiden. *Idem.* Gelijk stuk. 6 *December* (*S. Niclaesdag*).
Reg. E. L. 32. f. 55 en 56.

31 *Mei.* — Graaf Willem geeft Jan Aleman, zijnen bastaard-broeder, al het goed in leen, dat den graaf van Jan Bartoud was aanbestorven. *Op den lesten dagh van Meye.*

Reg. E. L. 32. f. 55.

3 *Juni.* — Last aan den rentmeester in Zwijndrecht om aan 's graven landmeter Olard Poppenzoon uit te betalen 6 ℔ Holl. van een morgen aldaar, hem door zijn vader in lijftocht gegeven. *Donderdag na heilig Sacramentsdag.*

Reg. E. L. 32. f. 42.

6 *Juni.* — Everard, bisschop van Comana, vicaris van den bisschop van Utrecht, geeft 40 dagen aflaat aan allen die het feest van S. Adalberts translatie vieren. *Die sexta mensis Junii.*

Or. R. A. E.

7 *Juni.* — Dezelfde veroorlooft de inwijding van het verbreede S. Pieterskerkhof te Leiden. *Maendag voor S. Odulf.*

Or. Leiden. Gedr.: v. Mieris Beschr. v. Leiden, blz. 28.

13 *Juni.* — Herman Wolf, abt van S. Pauwels, verlijdt broeder Roland, kanunnik te Middelburg, ten behoeve der abdij met de tienden van Swalinghen. *Mensis Junii die tertia decima.*

Or. P. A. Z.

17 *Juni.* — Graaf Willem gelast heer Jan van Polanen en anderen om te Vianen met de gemachtigden van den hertog van Gelre den zoen tusschen Amsterdam en Deventer te treffen. *Donderdaghes na S. Odolfsdach.*

R. A. N. D. f. 1728, n°. 17.

21 *Juni.* — Willem en Johanna, graaf en gravin van Gulik, verzoeken de regeering van Dordrecht een rentebrief ten behoeve van Jvr. Johanna van Beaumont te willen bezegelen. *Maendagh vur sent Johantzdaghe Baptisten.*

Or. Dordrecht.

29 *Juni.* — Heer Aelbrecht Terninc, persoenre van Voorhout, geeft volgens verklaring van Willem, prochipape aldaar, voor den abt van Egmond aan gemeene buren van Voorhout een huis, mits het des abts open huis blijve. *Op S. Pieter en Pauwelsdach.*

Or. R. A. E.

4 *Juli.* — Graaf Willem verleent, onder voorwaarden, tolvrijheid aan die van Putten en Strijen. *Des Sonnendaghes na S. Pieter ende S. Pouwelsdage.*

Reg. Memoriale D. f. 3.

20 *Juli.* — Verlij, na opdracht, van Roelof Matthijsz. van Emmikhoven met zijn huis en hofstad te Emmikhoven. *Dinsdag voor S. Maria Magdalena.*

Reg. E. L. 32. f. 42, E. L. 43. f. 23 vrs.

22 *Juli.* — Verlij van heer Henrik van Naeldwijk, bij opdracht zijns vaders heer Willem, met een vierde van diens tienden te Naaldwijk, bij vooroverlijden vrij op dezen terug te komen. *Op S. Marien Magdalenendag.*

Reg. E. L. 32. f. 24.

23 *Juli.* — Graaf Willem geeft Gherard Alewijnsz. in zijn ambacht Rijsoord elken maandag een weekmarkt en twee jaarmarkten. *Vrijdags voor S. Jacobsdagh.*

Reg. E. L. 32. f. 42. Nibbelink, blz, 35.

24 *Juli.* — Willem van Duvenvoirde, heer van Oosterhout, doet uitspraak tusschen de vrouwen van Putten en van Rosendael en bepaalt hoeveel de laatste aan de heeren van S. Pieter zal betalen. *Zaterdags na S. Marien Magdalenendaghe.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 51. O. F. f. 51.

27 *Juli.* — Verkoop voor schepenen van Haarlem aan de heeren van S. Jan van een op hun convent staande rente. *Des Dinxendaghes na S. Jacobsdach i. d. z.*

Cart. Orde v. S. Jan P. A. U., n°. 843 en 44.

29 *Juli.* — Graaf Willem gelast heer Jan van Polanen en Willem den Cuser onderzoek te doen naar zekere diefte, door Willem Jansz. en Hessel begaan en voorts dezelfden en heer Symon van Benthem deze personen te onderzoeken « van sulken dienste als sij van ons ghevoert hebben.» *'s Donderdags vor S. Marien Magdalendagh.*

Or. R. A. G.

9 *Augustus.* — Heer Jan van Beaumont verlijdt Jan van Polanen met de 1000 ℔ rente, die hij van den markgraaf van Gulik gekocht heeft, en bewijst die op de rentmeesters van Tieslijnsweerd en Zuid-Holland. *Op S. Loureysavent in den maent van Oegst.* Later wordt daarmede Willem van Duvenvoirde verlijd. 28 *Augustus* (*Des saterdachs na sente Bartholomeusdach.*

Reg. Philippus A. f. 131, R. A. N. D. f. 1092, n°. 2.

15 *Augustus.* — Jvr. Geertruyde, Janszuster van Papendrecht, zuster in het S. Janshuis te Haarlem, geeft aan het convent alle schulden, die haar broeder Florens de monnic jegens haar had, en al haar land in Zuid-Holland. *Op onser Vrouwendach Assumptio.*

Twee brieven: Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 657 en 659.

20 *Augustus.* — De geschillen over het sterfhuis van Craijensteyn worden aan de uitspraak van heer Otto, pastoor van Slydrecht, Jan van Meerwede en Jan van Berendrecht onderworpen. *Des Vrijdachs na onser Vrouwendag half oogst.*

Vermeld: R. A. N. D. f. 503, n°. 3.

31 *Augustus.* N°. 1. — Verkoop eener rente voor schepenen van Haarlem. *Des dinghesdaghes na S. Jansdach als hi onthooft wert.* Deze rente wordt, met andere, op nieuw verkocht. 11 *September* (*Op sinte Mauriciusdach*).

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 159 en 160.

N°. 2. — Verkoop van rente op een huis en erve te Rijnsburg. *Des Dinxdaghes na S. Jans onthoofdinghe.*

Or. R. A. R.

17 *September.* — Jan van Polanen, de jonge, houdt 500 ℔ 's jaars in den Grooten Waard in leen na den dood van heer Willem van Duvenvoirde. *Op S. Lambrechtsdag.*

Reg. B. B. Blois tusschen f. 113 en 114. J. J. f. 15.

20 *September.* — Afstand van erfenis en schuldbekentenis voor schepenen van Haarlem. *'s Manendaghes na sente Lambrechtsdaghe.*

Twee brieven: Or. Leiden. (A. Hoogl. Kerk).

na 10 *October.* — Graaf Willem bevestigt Dirk van Brederode in de goederen zijns vaders, in geval van diens vooroverlijden. . . . . *na S. Victor.*

Or. R. A. G.

15 *October.* — Uitspraak van Jan, provisor en deken van Kennemerland, en br. Matthijs, carmeliet van Haarlem, tusschen de abdis van der Lee en Egbrecht, den smid. *'s Vridaeghs na S. Victorsdaghe.*

Or. R. A. L.

20 *October.* — Schepenen en gemeene buren van Emenisse verklaren zich aan de uitspraak van heer Jan van Polanen, Gerard van Heemskerk, Jan van Sassenem en Gerard Alewijnszoon te zullen houden, over hun geschil met die van Gooiland, omtrent de pacht van zekere veen, over de ree in Gooiland gelegen. *Op den XIduysent Maegden avond.*

21 *October.* N°. 1. — Zij komen overeen met de scheidsrechters, dit veen te zullen pachten voor een grooten koningstournoys per morgen en den graaf in natura en den anderen in geld tienden te zullen geven, met een aantal nadere bepalingen. *Op den XIduysent Maegdendagh.*

Beide: Or. R. A. G. Vgl. v. Mieris II, blz. 623.

N°. 2. — Die van Gooiland beloven zich mede aan de uitspraak te zullen onderwerpen. *Idem.*

N°. 3. — Uitspraak van bovengemelde scheidrechters. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 67 vrs.

N°. 4. — Graaf Willem gelast den baljuw van Amstelland die van Emmenesse, die zijne landzaten worden zullen, in hun gepacht veen te handhaven. *Idem.*

Re . E. L. 32. f. 69 vrs.

25 *October.* — Verklaring voor schepenen van Haarlem omtrent eene gift van land te Koukerk, ter memorie aan het klooster Egmond. *Maendag voor S. Simon en Judas.*

Or. R. A. E.

31 *October*. — Het kapittel van S. Maria geeft de tienden in 't Goye ten behoeve van het kind van den Goye, voor 10 jaar aan heer Henrik van Vianen in pacht. *Op Alreheilighen avond.*

Liber Pil. f. 194.

5 *November*. — Schepenen van Leiden oorkonden eene rente op een huis en erve aldaar. *Des Vridaghes na Alrezielendaghe.*

Or. Museum Meermanuo-Westhreenianum.

8 *November*. — Verklaring van Otto, pastoor te Nortich, betreffende een geschil over nagelaten land in Pijnacker en de beslissing, door hem en buren daarover geveld. *Des Maenedaghes na sente Willebortsdach.*

Vid. R. A. L.

21 *November*. — Graaf Willem geeft Henrik Wissen Henrikszoonszoon zijnen kost op 's graven huis te Medemblik met den baljuw en 40 sch. en een paar kleederen 's jaars. *Zondag voor S. Caterinendag.*

Reg. E. L. 32. f. 79.

25 *November*. — Hij geeft Heynric van Zuden een huis in vrij eigen, hem met recht en vonnisse aangekomen. *Op sinte Catrinedach.*

Reg. E. L. 32. f. 69 vrs.

26 *November*. — De school van Hoorn wordt aan heer Gijsbrecht Gerritsz., deken van Vriesland, gegeven, te bewaren door een redelijken persoon. *Vrijdags na S. Catherinendagh.*

Reg. E. L. 32. f. 79 vrs.

27 *November*. — Graaf Willem doet met den aartsbisschop van Keulen uitspraak tusschen Adolf, bisschop van Luik, en Johan, hertog van Brabant, over de schadeloosstelling aan zekere kerken. *Sabbatho post festum Katherine virginis.* Met verklaring van den bisschop over het daaruit gevolgde onderzoek en de nadere uitspraak van Graaf Willem en zijn oom Johan van Beaumont. *Vingt jour en finalmois.*

R. A. N. D. f. 167, n°. 1. MS. Gérard. Chartres de Brabant.

28 *November*. N°. 1. — Gift in vrij eigen land in Cralingen aan Willem Doedynsz., 's graven broeder, dat deze zeide van 's graven vader ontvangen te hebben. *Zondag voor S. Andries.*

N°. 2. — Vergunning aan eenen vrijen man, bij overlijden van zijnen zoon, «die hem mit sinen wive verdiet hevet», half diens goed te erven. *Idem.*

Beide: Reg. E. L. 32. f. 24 vrs.

29 *November*. — Verlof tot verkoop in vrij eigen te Velsen. *S. Andriesavond.*

Reg. E. L. 32. f. 55.

30 *November*. N°. 1. — Toelage aan den garsoen Wouter Boenen, die 's graven duinen bewaart. *Op S. Andriesdagh.*

Reg. E. L 32. f. 56.

N°. 2. — Bevestiging van lijftocht op land in het overende van Lopick, door Boekel van den Vliete aan zijne vrouw, Jvr. Hesse van Asperen, gemaakt. *Op S. Andriesdag.*

Reg. E. L. 32. f. 24 vrs.

1 *December*. N°. 1. — Verlij van Willem den Cuser met een huis en erve te Schoten. *Woensdag na S. Catherinendag.*

Reg. E. L. 32 f. 55, XVIII. f. 78.

N°. 2. — Verlij met eigen goed te Akersloot. *Woensdag na S. Andries.*

Reg. E. L. 32. f. 56.

5 *December*. N°. 1. — Verlij met land op de hoeve van Duvenee om dienstbetoon. *Zondag na S. Andries.*

Reg. E. L. 33. f. 24 vrs.

N°. 2. — Gift van een hoed rogge 's jaars aan Floorkijn, den baartmaker. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 25.

6 *December*. N°. 1. — Graaf Willem geeft eene rente uit de visscherij te Sparendam aan de kapel aldaar. *Op S. Niclaesdagh.*

N°. 2. — Gift van rente op den rentmeester van Kennemerland aan Stefenie, Jan Oesterbecksdochter. *Idem.*

N°. 3. — Verplaatsing eener rente op de tienden te Nieuwerkerk op denzelfden rentmeester. *Idem.*

Alle drie: Reg. E. L. 32. f. 55.

N°. 4. — Aanstelling van Willem den Grebber tot schout van Markershooffde. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 76.

N°. 5. — Verlof aan Aechte Hermans, vrouw van Leeuwen om tolvrij bier in Friesland te tappen. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 79 vrs.

8 *December*. N°. 1. — Verlij met huis en hof de Akersloot en met land te Graft. *Woensdagh na S. Niclaesdagh.*

Or. R. A. G.

N°. 2. — Graaf Willem geeft Henrik van Senderen, die buitenslands geboren was, maar beloofd had zijn goed te verkoopen en zijn geld in 'sgraven land te beleggen, het recht, zijn goed na te laten aan zijne rechte erfgenamen, ook als hij zonder wettige kinderen stierf. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 25.

N°. 3. — Twee bevestigingen van lijftocht, in het ambacht van Zoeterwoude gemaakt aan Alide, vrouw van Florys van Reninghem, en door Dirk van Sueten aan zijne echtgenoote Ermegaerden. *Idem.*

Idem.

N°. 4. — Graaf Willem geeft zijnen bottelier, Jan van Heemstede, tot zijnen lijve, de visscherij in de Boekelsluys te Akersloot. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 56.

9 *December.* N°. 1. — Verlij van Jvr. Willem Mabelien Jans dochter Utenwaerde met het goed van Oestgeest, zooals de burggraaf het in leen had gehouden. *Donderdags na S. Niclaesdaghe in den winter.* De graaf geeft in de plaats daarvan 50 ℔ 's jaars uit de tienden van Waddinxveen. 11 *Januari* 1340/41 of 8 *Januari* 1343/44 (*Zaterdags na Dertiendag*).

Reg. E. L. 32. f. 25 vrs. en 30 vrs. Reg. Finis M. P. Cap. Kennemerland f. 7.

N°. 2. — Graaf Willem regelt het versterven van eene rente op de westzijde van den Papenweg van Bartraed op Agatha Boekelsdr. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 25 vrs.

N°. 3. — De vischkoopers uit den Haag verkrijgen tolvrijheid overal in 's graven landen. *Idem.*

Reg. Boni Comitis Wilhelm f. 31, E. L. 32. f. 25 vrs.

10 *December.* N°. 1. — Gift van rente aan Willem van Outshoorn, ridder, om diensten, op de tienden van Hazaertswoude. *Vrijdag na Onser Vrouwendag Conceptio.*

Reg. E. L. 32. f. 25 vrs.

N°. 2 en 3. — Giften van een hoed rogge en van eene rente en een paar kleederen 's jaars. *Vrijdag na Onser Vrouwendag Conceptio* en *na S. Niclaes.*

Reg. E. L 32. f. 25 vrs. en 26 vrs.

N°. 4. — Verlij met het land, de Niedel en met dat, de Oude Venne geheeten, in Zoeterwoude. *Vrijdag na onser Vrouwendag Conceptio.*

Reg. E. L. 32. f. 26.

13 *December.* — Verlof aan Wouter Clinckaert tot verkoop ten vrij eigen van leengoed in Bodegraven. *Maendag na S. Niclaes.*

Reg. E. L. 32. f. 59.

1339. — Relaas, hoe de tol te Alphen verhuurd en geheven wordt, sedert hij na den dood van den burggraaf Dirk aan den graaf was gekomen.

Reg. E. L. 5. f. 105 en 37. Reg. Tollen f. 11 en 12.

1339—1340.

4 *Januari.* — Wouter van Voorschoten, burger van Utrecht, geeft heer Gijsbrecht van IJsselstein kwijting van al zijne vorderingen. *Des woensdayhes na jaersdach.*

Or. R. A. IJ.

13 *Januari.* — Verleening van tolvrijheid in Zuid-Holland aan die van Oudewater. *Opten dortienden dach van Januarii.*

Beschr. v. Oudewater, handvest 14.

4 *Februari.* — Paus Benedictus XII beveelt den domdeken van Utrecht het klooster Leeuwenhorst te herstellen in het bezit der onttrokken landerijen. *II Non. Febr.*

Or. R. A. L.

5 *Februari.* — Verkoop van rente op een huis te Rijnsburg. *Des Saturdaghes na Onser Vrouwen Lichtmesse.*

Or. R. A. R.

13 *Februari.* — Afstand van recht op de custodie van West Domburgh aan den abt van Middelburg, die haar weder vergeeft. *Mensis Februarii die decima tertia.*

Or. Not. Prot. P. A. Z.

15 *Februari.* — Het Domkapittel verlijdt eene halve hoeve te Papenkop in erfpacht. *Feria III post Valentini.*

Or. O. Dom. U.

22 *Februari.* — Willem van Duvenvoirde, heer van Oosterhout, verkoopt land op Dijkshorn in Rijswijker ambacht aan den abt van Egmond. *Op S. Pietersdach in de lente.*

Or. R. A. E.

29 *Februari.* — Verkoop van rente op eene woning en land te Rijnsburg. *Des Dinxdaghes na groote Vastelavent.*

Or. R. A. R.

3 *Maart.* — Verlij van Gillis van Wendelnesse met het goed en ambacht van Jan, heer Willemszoon van Wendelnesse, dat hij van 's graven vader kocht. *Vrijdag na Grooten Vastelavont.*

Reg. E. L. 23. f. 43 vrs.

4 *April.* — Willem van Duvenvoirde, heer van Oosterhout, verlijdt land met timmering er op, in het ambacht van Houweningen. *Des vierden daghes in Aprille.*

Reg. E. L. 43. f. 23.

8 *April.* — Graaf Willem geeft den gemeenen gilden en burgers van Utrecht eenen zoenbrief, waarbij zij de verplichting om 200 man tot bijstand van den hertog van Gelre te stellen mogen afkoopen. *Up den achtsten dach van Aprille.*

Or. Utrecht.

9 *April.* — De graaf regelt den accijns van alle goederen, die te Scharpenisse verkocht worden. *Op den Palmenzondagh.*

Reg. E. L. 32. f. 11.

11 *April.* — Machteld, abdis van Rijnsburg, oorkondt de opdracht aan het klooster van een huis en hofstede op den Ouden Vliet te Oestgheest door Lijsbeth Philipsdr. van Groeneveld. *Des Dinxdaghes na Palmendach.*

Or. R. A. R.

1340.

25 *April.* — Philips van Wassenaer, burggraaf van Leiden, verkoopt land in Gheestenwaerde ten behoeve des kloosters van Rijnsburg. *Op S. Marcusdach.* Met verklaringen van afstand van alle aanspraken hierop door verschillende personen. *Verschillende dagen.*

Or. R. A. R.

30 *April.* — Willem van Duvenvoirde, heer van Oosterhout, belooft de belangen der stad Utrecht bij den graaf te zullen voorstaan. *Des Sonnendaghes na S. Marcusdagh Evangelisten.*

Or. Utrecht.

2 *Mei.* — Machteld, abdis, en gemeen convent van Rijnsburg verklaren van Ver Gheertruid, vroeger vrouwe van den Binghorst, nu weduwe Simon van Benthem, ontvangen te hebben 30 ℔ voor de wijnrente, waarvoor zij jaarlijks 3 ℔ zal ontvangen, na haren dood te komen aan Ver Lutghaerde van den Binghorst, non in het klooster. *Des Dinxdaghes na sente Marcusdach.*

Or. R. A. R.

4 *Mei.* — Verlij van heer Daniel van de Merwede, om dienst, met 's graven erf in Dordrecht. *Op den vierden dach van Meye.*

Reg. E. L. 32. f. 42 vrs.

7 *Mei.* N°. 1. — Graaf Willem geeft de stad en den gemeenen gilden van Utrecht een kwijtbrief van 3200 ℔. *Op den sevenden dach van Meije.*

Or. Utrecht.

N°. 2. — De heer en vrouw van Voorne verlijden Jan van den Zijle met land te Naeldwijk, dat Jan van Ammers placht te houden. *Zondag na Meidag.*

Reg. Voorne A. B. f. 20 en 75, B. f. 59 vrs., XVIII. f. 4 vrs.

18 *Mei.* — Pieter van der Haije, kapellaan van Willem van Duvenvoirde, heer van Oosterhout, geeft de stad Utrecht eenen kwijtbrief van 800 ℔ zw. t. wegens den zoen, waarvan 200 voor te Fellenoerde genomen goederen afgaan. *Op den achtienden dach van Meye.*

Or. Utrecht.

22 *Mei.* — Bevestiging der privilegiën van Zierikzee. *Des Maendaghes na half Meye.*

Or. Zierikzee.

23 *Mei.* — Verkoop ten vrij eigen van het Hofland bij de smalle Wesepe. *Dinsdag voor Ascensien.*

Reg. E. L. 32. f. 70.

28 *Mei.* — Het kapittel van S. Salvator begeeft de kerk van S. Maertensdijk. *Dominica die post Urbani Pape et martyris.* Met de gewone andere stukken daarop betrekkelijk. *Verschillende dagen.*

Or. en kopie O. M. U.

29 *Mei.* — Het Domkapittel verpacht twee hoeven te Papenkop. *Maendagh na ons Heeren Hemelvaertsdaghe.*

Or. Dom. U.

30 *Mei.* — Graaf Willem geeft tolvrijheid aan die van de parochie van Monnickendam, met uitzondering van die in de parochie van Zuyderwoud komen te wonen. *Des Dingsdaechs voor Pinxterdach.*

Gedr.: Handvesten v. Monnikendam, blz. 13.

9 *Junij.* — De vrouw van Voorne verlijdt land op den Waert in het gerecht van Ackoyen. *Des vridaghes na Sinxen.*

Reg. Voorne A. B, f. 84 vrs., B. f. 73 vrs.

24 *Juni.* N°. 1. — De heer en vrouw van Voorne verlijden Colijn v. Adrichem, om diensten, met het land, dat hem aangekomen was van den koster van Misen. *Op S. Jansdagh.*

Reg. Voorne A. B. f. 76 vrs., Voorne B. 57 vrs.

N°. 2. — Schout, gemeene schepenen en raad van Leiden komen bij goedvinden der godshuisberaders der S. Pieterskerk overeen met heer Jan Philipsz., kanunnik ten Dom te Utrecht, heer Dieric, «den commelduer die nu de kercke regiert,» en Gherard Alewijnszoon, over de vergrooting van die kerk *Des Saterdaghes op sente Jansdach middezomer.*

Or. Museum Meermanno-Westhreenianum.

2 *Juli.* N°. 1. — Verlof aan Huge van der Mije tot verkoop ten vrij eigen van leenland in Bodegraven. *Zondag voor S. Martijnsdag in den zomer.*

Reg. E. L. 32. f. 59.

N°. 2. — Gift van rente aan Jan van Artoys, 's graven garsoen van zijne ijzeren. *Des sonnendaghes na sinte Pouwelsdach.*

Reg. E. L. 32. f. 99.

9 *Juli.* — Graaf Willem belooft aan die van Coenenkoop den koop van 100 morgen lands van 's graven nicht gestade te zullen houden en geeft hun het voorrecht, dat al die in zijn ambacht van Waddinxveen wonen, land in Coenenkoop mogen gebruiken en hebben. *Des sonnendaghes na S. Martijnsdagh in den zomer.*

Reg. E. L. 32. f. 27.

10 *Juli.* — Verlij van Jan van Santen, broeder van heer Simon van Zevender, met land in den Roggebroek en de parochie van Sluypwijk. *Maendag na S. Martijnsdag in den zomer.*

Reg. E. L. 32. f. 27 vrs.

12 *Juli.* — Abdis en convent van der Lee beloven aan heer Aelbert Taerninc zijn leven lang de inkomsten der door hem geschonken goederen. *In vigilia b. Margarete virginis et martiris.*

Or. R. A. L.

14 *Juli.* — Graaf Willem verkoopt Mr. Tielman, Jans heren Gilliszoonszoon, zijn achtste deel van Zwijndrecht in erfleen, beveelt dit land af te meten, verklaart de jaarschare er in begrepen en stelt in dat ambacht een jaar- en een weekmarkt in. *Des vridaghes na S. Margrietendach.*

Vier brieven: Reg. E. L. 32. f. 43. Gedr.: Nibbelink, blz. 36 vv.

5 *Augustus.* — Graaf Willem verzoekt den aartsdiaken van Utrecht den priester Huge Hugensz. Coketers, wien hij de kerk van Scharpenisse gegeven heeft, in het bezit daarvan te stellen. *Mensis Augusti die quinta.* Gelijk verzoek door het kapittel van S. Salvator, als collator, ten behoeve van heer Odger van Cralinghen. 14 *Augustus* (*In vigilia Assumptionis b. Marie Virg.*)

Or. O. M. U.

9 *Augustus.* — Bewindvoerders der parochie van Nieuwerkerk, Claes Kervingh van Reymerswale en Raes van Cruininghen, verzoeken het kapittel van S. Salvator deze kerk aan heer Pieter Wissenzoon te geven. *In vigilia Laurentii.*

Idem.

17 *Augustus.* — Schepenen van Alkmaar oorkonden, dat de testamenteurs van Willem Onen, pastoor van Outdorp, alle brieven op het klooster van Egmond te niet doen, behalve dien van eene lijfrente. *Des Donredaghes na onser Vrouwendach Assumptio.*

Or. R. A. E.

20 *Augustus.* — Verkoop van rente op een huis en land in den ban van Tetrode. *Des zonendaghes na onser Vrouwendach Assumptio.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U., n. 661.

27 *Augustus.* — Gherard Alewijnsz. koopt van den graaf alle cijns, nl. de 3 sch. van den morgen, uit zijn zestiende van Zwindrecht, waarvan 's graven brief van den 8sten (*Dingsdaghes voer S. Louwereysdach*) melding maakt, en verklaart, dat heer Jan van Leiden, kanunnik en koster van S. Pieter te Utrecht, hem alles betaäld heeft van zijne vijf «mannighen», die hij in zijn zestiende bedijkt heeft. *Des Sonnendaghes na sente Bartelmeusdach.*

Or. S. Pieter U.

2 *September.* — Graaf Willem gelast heer Jan van Polanen, baljuw van Kennemerland, niemand dan den domdeken van Utrecht geestelijk rechtsgebied aldaar toe te staan. *Zaterdagh na S. Jansdach Baptist Decollatio.*

Or. R. A. G.

9 *September.* — Jan Persijn, ridder, heer van Waterland, geeft het Steenhuysland en andere landerijen in Maesland in erfleen. *Zaterdag na onser Vrouwendagh uytgaende oogst.*

Reg. XVIII. f. 24.

12 *September.* — Graaf Willem neemt broeder Niclais, parochiepaap van Graft, in zijne bijzondere bescherming. *Des Dinxendaghes na onser Vrouwendach in September.*

Or. R. A. G.

19 *September.* — Graaflijk bevel aan den baljuw van Kennemerland en Vriesland, heer Jan van Polanen, om den waard tusschen heer Hughendijc en Schagen te doen wateren. *Des Dinxendags nae S. Lambrechtsdagh.*

Or. R. A. G.

21 *September.* — Verlij met rente uit de tollen van Geervliet ten behoeve van heer Jan van Meghen. *Op S. Mattheusdag.*

Reg. E. L. 32. f. 44.

25 *September.* — Heer Jan van Beaumont sluit met andere bemiddelaars, een bestand tusschen de koningen van Engeland en Frankrijk in de kerk van Esplichen. *Le lundy vingtcinq Septembre.* Verlenging hiervan op verzoek van Johanna van Valois, gravin van Henegouwen-Holland. 20 *Juni* (*Le Mercredi devant la feste S. Jean Baptiste*) 1341. Op nieuw verlengd door graaf Willem en andere middelaars. 12 *Augustus* (*Dimanche après le S. Laurent*) 1341. Nogmaals op verzoek van gravin Johanna. 12 *September* (*Le Mercredy après la Nativité de N. Dame*) 1342.

Kopie. Inv. MS. de Hainaut. A. 29. R. A.

29 *September.* — Graaf Willem geeft aan Claes Gerardsz. van Wieldrecht het ambacht van Raemsdonck, het veer aldaar, de visscherij te Dongen en het ambacht van 20 hoeven moers, de Sprange geheeten, westwaarts van Loenremerc in erfleen. *Op S. Michielsdagh.*

R. A. N. D. f. 1078, n°. 25.

6 *October.* — Graaf Willem belooft die van Dordrecht schadeloosheid van eenen borgtocht van 7030 ℔ 16 sch. 9 den. gr. t. *'s Friendaghes na S. Bavendach.*

Or. Dordrecht.

7 *October.* — Graaf Willem verkoopt het ambacht met al de hofsteden en den molenstal binnen en buiten het dorp Scharpenisse in leen aan Claes Thonysz. van der Waerde. *Zaterdags na S. Bavendagh.*

Reg. E. L. 23. f. 16.

24 *October.* -- Heer Martijn, kommandeur van het S. Janshuis te Haarlem, belooft heer Wouter Jan Ponciaenszoon van wege het convent eene jaarrente, voor de door diens vader daaraan op verschillende huizen in Haarlem bewezen renten. *Des Dinghesdaghes na den Elfdusent Maechdendach.*

Cart. Orde v. S. Jan P. A. U., n°. 249.

26 *October.* — Jan Ponciaensz. en heer Wouter, zijn zoon, dragen aan kommandeur en heeren van S. Jan te Haarlem eene rente van 10 ℔, op verschillende eigendommen tot eene kapellanie op. *Des Donredaghes na den Elfdusent Maechdendaghe.*

Idem, n°. 35—99.

27 *October.* N°. 1. — Graaf Willem verbindt de gruit te Dordrecht ten behoeve van heer Tielman den Moelnaer, voor zekere schuld. *Op S. Simon ende Judenavond apostelen.*

Reg. E. L. 32. f. 44.

N°. 2. — Het kapittel van S. Maria verpacht levenslang land in het Goye. *In vigilia Symonis et Judae.*

Liber Pilosus f. 196.

2 *November*. — Otto van IJsselstein, ridder, belooft Hildegond Brantsdr. van den Vene en de kinderen, die zijn vader, de heer van IJsselstein, bij haar mocht verwekken, te zullen handhaven in het goed, van heer Jan van Beaumont ontvangen. *Op Alresielendagh.*

Or. R. A. N. D. f. 2018, nº. 84.

13 *November*. Nº. 1. — Hugheman van Striene verkoopt aan Willem Jansz. van Zomerlant, zijnen neef, een moerdijk ter Zeeuwscher keure, gelegen op de Niervaert. *'s Manendaghes na sente Mertensdach in den winter.*

Or. R. A. N. D. f. 1108, nº. 1[2e].

Nº. 2. — Bevel aan den baljuw van Rijnland en Woerden en den rentmeester van Noord-Holland tot verkoop van het land, dat Gerard van Delf wegens schuld afgepand is. *Maendag na S. Martijnsdag.*

Reg. E. L. 32. f. 27 vrs.

14 *November*. — De heer van Putten verlijdt in erfleen landerijen in zijn ambacht in het Nieuwland. *Dinsdag na S. Martijn i. d. w.*

Reg. Hr. N. v. P. f. 68. P. en S. m. h. b. f. 243. O. F. f. 52.

19 of 26 *November*. — Tolvrijheid aan die van Reymerswale verleend. *Zondag voor S. Catherinendaghe* of *Zondag voor den Advent.*

Reg. E. L. 32. f. 9 vrs. Privilegieboek van Reymerswaele P. A. Z. f. 1.

22 *November*. — Heer Jan van Beaumont geeft het Veerstalland in Gouderak met den daarbij behoorenden dijk in eeuwige erfpacht. *Woensdags nae octave van S. Martijnsdagh in den winter.*

Reg. B. B. Blois f. 4, J. J. f. 2.

30 *November*. — De heer en vrouw van Voorne geven Hugheman van Borsselen, hunnen neef, al het goed, hun aangekomen van Matthijs Rengersz. en Jan van Moordrecht. *Op S. Andriesdag.*

Reg. Voorne A. B. f. 60 vrs.

1 *December*. — De buren van Hargen verklaren voor den schout van Schoorl, gehouden te zijn den indijk van Littike Yliekendam tot Lubberdinghevenne te maken, waartoe de abt van Egmond niet verplicht is, met bepaling omtrent het aardhalen. *Des Vridaghes na S. Andriesdagh.*

Or. R. A. E.

7 *December*. Nº. 1. — Tolvrijheid aan die van Stavoren. *Des Donresdaghes na sinte Nyclaesdach.*

Reg. E. L. 32. f. 80. Gedr.: Schwarzenberg I, blz. 198.

Nº. 2. — Bevestiging van een lijftocht in de Nesse in het ambacht van Woerden, door Jan van Scadenbroec gemaakt aan zijne vrouw Agniese, Herman Speyaertsdr. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 59.

12 *December* of 27 *Maart* 1340/41. — Willem van Duvenvoirde, heer van Oosterhout, bevestigt eenen lijftocht van land in Almonde. *Dinsdag na Onser Vrouwendag verholen.*

Reg. E. L. 43. f. 24.

18

19 *December.* N°. 1. — Verklaring, dat Boudijn van Rodens grootvader in der tijd aan heer Nicolaes van Putten was verbleven van alle eischen wegens hunne leenpalen. *Dinsdag voor S. Thomas.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 95.

N°. 2. — Bevestiging van den lijftocht, door heer Wolfert van Reymerswale, ridder, aan zijne echtgenoote gemaakt van rente op zijne leenen op de Honte en in Poortvliet. *Dinsdag voor Kersdag.*

Reg. E. L. 32. f. 10.

21 *December.* — Graaf Willem verkoopt aan heer Raese van Cruiningen en Jan Dirksz.sone van den Waerde 400 gemeten ambachts in den ouden polder van Hinkelen in Zuid-Beveland in rechten leen en eenig ander land, den eersten in leen, den kinderen van den tweeden ten vrij eigen. *Op S. Domaes (Thomas?)dag voor Kersavond.*

Reg. E. L. 32. f. 10 vs.

22 *December.* — Graaf Willem geeft heer Boudewijn van Reymerswale, ridder, voor zijn leven, 60 ℔ 's jaars uit de tienden in den polder van Voirtrap. *Vrijdag voor Kersdag.*

Reg. E. L. 32. f. 10.

26 *December.* — Bevel aan 's graven tollenaren, om den lieden van den Briel de afgenomen panden terug te geven en ze voortaan vrij te laten varen. *Op sente Steffaensdach.*

Or. Brielle. Medegedeeld in de Navorscher door den heer H. de Jager.

31 *December.* — Floris van den Boeckhorst geeft den buren van Waddinxveen eenen watergang door zijn ambacht van Moordrecht naar den IJssel en vergunt hun de schouw daarvan. *Des Zondages na Kersdage.*

Oud Reg. Octrooien, A. Moordrecht.

1340. — Graaf Willem verkoopt het ambacht en vroen, hem van heer Raese van Steeland aangekomen, aan heer Florens van Borsselen.

Reg. E. L. 32. f. 9 vs.

1340. — Heer Henrick van der Leck stelt zijnen neef Otte van Biland, ridder, tot bewaarder en ambachtsman van al zijne renten, gerichten, tienden en goed in Zuid-Holland aan.

Reg. E. L. 32. f. 48.

1340—1341.

5 *Januari.* N°. 1. — Heer Willem van der Donga, zoon van heer Willem van Duvenvoirde, houdt in leen 24 morgen te Capelle bij den IJssel. *Op Dertiende avond.*

Reg. B. B. Blois, tusschen f. 113 en 114. J. J. f. 32.

N°. 2. — Reynier Giebendochter houdt van heer Jan van Beaumont een viertel lands bij Lopick bij der Capellen. *Idem.*

Reg. B. B. Blois. f. 52. J. J. f. 13.

6 *Januari.* N°. 1. — Graaf Willem geeft om diensten van Jacob den Schermer, baljuw van Delf, aan diens broeder 5 morgen land in het ambacht van Noirtich, die deze in leen had. *Op den Dertiendendagh.*

Reg. E. L. 32. f. 28.

N°. 2. — Gift van een dorren boom 's jaars uit den Hout te Haarlem aan Jan den Crudenaer van Brugge, die aldaar woont. *Idem.*

Reg. E. L. 23. f. 57.

12 *Januari.* — Willem van Duvenvoirde verlijdt land met timmering enz. in het ambacht van Riede, van den «utrencante van den dike tote half den tiende weghe». *Vrijdag na Dertiendag.*

Reg. E. L. 48. f. 19 vrs.

13 *Januari.* — Tolvrijheid aan Oudewater. *Op den dertienstendagh van Januarii.*

Reg. E. L. 32. f. 28 vrs.

16 *Januari.* N°. 1, — Graaf Willem geeft eene rente aan Aelbrecht den Weent en diens vrouw Sophia in plaats van 5 «tallike» boomen 's jaars uit den Haarlemmerhout, die zij van zijn vader hadden. *Dinsdag na S. Pontiaensdag.*

Reg. E. L. 32. f. 57.

N°. 2. — Graaf Willem geeft heer Jan van Pollanen een tiende in den Poeldijc. *Idem.*

Or. R. A N. D. f. 1211, n°. 47.

19 *Januari.* — Verlof tot verkoop ten vrij eigen in Leiderdorp aan Claes Schrevel, 's graven man. *Vrijdag na S. Pontiaen.*

Reg. E. L. 32. f. 28 vrs.

23 *Januari.* — Verleening van het recht, dat vrije lieden hebben in Kennemerland, aan Willem Juttenz. van Assendelf. *Dinsdag na S. Agnietendag.*

Reg. E. L. 32. f. 57.

3 *Februari.* — Hugo, abt van Egmond, verlijdt een goed op Ruven in onversterflijk leen. *S. Blasiusdag.*

Vid. van vid. R. A. E.

5 *Februari.* — Verklaring van Benninc, pastoor te Limmen, over den verkoop van een gors op Grotevenne en een half gors in Langhenesse aan het klooster van Egmond door Wouter Boedinc. *Op S. Aegthendaghe.*

Or. R. A. E.

6 *Februari.* — Afstand van het patronaatrecht van Zoutelande door den ambachtsheer Hugo Bruysch aan den abt van Middelburg. *Mensis Februarii die sexta.*

Or. Not. Prot. P. A. Z.

9 *Februari.* — Heer Jan van Beaumont geeft aan Arnoud Nannekijn het malen van zijne vrienden beoosten Yerseke in Zuid-Beveland, als in den Broek, Steelvliet, Hinkelenoort en 's Heeren Pieters polder. *Vrijdag na S. Aeghtendagh.*

Reg. B. B. Blois. f. 55 vrs.

1 *Maart.* — Verlij door heer Jan van Beaumont met land en de visscherij van de westzijde in Oude Schakersloo en met 's Heeren Dankaertskinderenwerf van Bodelhoek. *Donderdag na S. Matthijs.*

Reg. Blois. f. 4.

5 *Maart.* — Gift eener levenslange jaarrente van ℔ 10 aan Jan van de Watering, wegens bewezen diensten. *Vijf dagen in Maerte.*

Reg. E. L. 32. f. 45.

6 *Maart.* — Verkoop aan Jan van der Zijdwinde ten vrij eigen van 's graven «uiterdijk, gemeente en zijdwinde boven en beneden der strate binnen het ambacht van der Zijdwinde» voor ℔ 20 groot. *Dinsdag voor S. Gregorius.*

Reg. E. L. 32. f. 45.

7 *Maart.* — Bevestiging van een lijftocht van 36 kleine guldens 's jaars, door heer Otto van Wijngaerden, 's graven trouwen man, aan zijne vrouw vermaakt. *Op den zevenden dach van Maerte.*

Reg. E. L. 32. f. 84 vrs.

10 *Maart.* — Gift van 20 ℔ Hsch. 's jaars op de tienden van Riederambacht aan Mattheus van Buren om diensten. *Op den tiensten dach van Maerte.*

Reg. E. L. 32. f. 45. Oostervant f. 28.

12 *Maart.* — Idem van 10 ℔ 's jaars op den rentmeester van Noord-Holland aan heer Pieter van Tolen, 's graven klerk. *Maendag voor Midvasten.*

Reg. E. L. 32. f. 30.

15 *Maart.* — Verlij van heer Willem van Outshoorn, ridder, meester van 's graven herberge, en zijne vrouw Dirk Claesse, den langstlevenden, met al het land in Haagambacht, dat den graaf van Dirk Bartout was aanbestorven. *Donderdag na S. Gregorius.*

Reg. E. L. 32. f. 29.

17 *Maart.* (?) — Symon van Saevendaer, ridder, blijft borg voor den graaf jegens heer Gijsbrecht van IJsselstein. *Op sente .... ruden dach.*

Or. R. A. G.

19 *Maart.* — De graaf geeft Hendrik Cysarijszoon van Haarlem een voeder Hamburger 's jaars, door den rentmeester van Amstelland om diensten zijns vaders en van hem zelven. *Maendag voor S. Benedictusdag.*

Reg. E. L. 32. f. 56 vrs.

23 *Maart.* N°. 1. — Aelbert Taerninc, rector der kerk van Voorhout, schenkt aan het door hem gestichte gasthuis te Noortwijk zijn goed het Hofland te Maesland en na zijnen dood al zijn goed. *Feria sexta post dominicam Letare.* Bekrachtigd door den bisschop van Utrecht. 22 *September* (*In crastino b. Mathei ap. et ev.*) 1343.

Or. R. A. L.

N°. 2. — Verlij in Voorburg. *Vrijdag na S. Benedictus.*

Reg. E. L. 32. f. 28.

25 *Maart.* — Schuldbekentenis van Jan, proost van Coninxvelt, aan abdis en convent van Rijnsburg. *Op onser Vrouwendach Annuntiatio.*

Or. R. A. R.

27 *Maart.* N°. 1. — Gift van 50 ℔ 's jaars om diensten uit de jaarbede van Walcheren aan Willem van Vaernwijck, 's graven knape. *Dinsdag na onser Vrouwendag in Maerte.*

Reg. E. L. 32. f. 10 vrs.

N°. 2. — Bevestiging van den lijftocht op land te Oosterwijk in de heerschappij van Arkel, door Claes van Gillichem aan zijne vrouw Jvr. Agniese gemaakt. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 44.

29 *Maart.* — Tolvrijheid aan die van Scarpenisse verleend. *Des Donredaghes na onser Vrouwendagh in Maert.*

Or. R. A. N. D f. 1467 vrs., n°. 3. Reg. E. L. 32. f. 11. Borsselen Div. f. 46. Borsselen P. A. Z. f. 47.

1 *April.* — Graaf Willem schenkt het gasthuis te Emelisse 10 gemeten tot eene kapellanie. *Op den Palmenzondagh.*

Reg. E. L. 32. f. 11.

2 *April.* — Graaf Willem gelast, dat de inwoners van Reymerswaele, om tolvrijheid te hebben, alle jaren bij brieven moeten bewijzen buren, broeders en inwoners van Reymerswaele te zijn. *Maendaghs in die Passieweke.*

Reg. E. L. 32. f. 11 vrs.

1341.

9 *April.* N°. 1. — Graaf Willem verkoopt aan Jvr. Yde, bastaardinne van Henegouwen, zijne moei, 400 gemeten ambachts in den ouden polder van Hinkelijn in Zuid-Beveland in rechten leen en 100 in vrij eigen. *Des anderen daegs na Paschen.*

Reg. E. L. 32. f. 11 vrs.

N°. 2. — Graaf Willem vermeerdert het leen van Florens van Haemstede, daar hij baanrots was geworden. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 11.

10 *April.* — Hij vergunt aan heer Arnout van Haemstede, heer van Moermont, zijnen neef, dat, zoo vrouw Margriete, zijne echtgenoote, zonder zoon stierf, hij al het goed, dat zij in leen heeft en al wat op hare dochter versterft, zijn leven lang op denzelfden voet zal houden. *Dinsdags na Paschen.*

Idem.

12 *April.* N°. 1. — Verlij van Gerrit Alewijnsz. uit Leiden, 's graven klerk, met land in Rijsoirde in Zwijndrecht, langs de Waele, welk land hij den graaf in vrij eigen had opgedragen. *Donderdag na Paeschdag*

Reg. E. L. 32. f. 44 vrs., XVIII. f. 18.

N°. 2. — Verlij met rente. *Idem.*
Reg. E. L. 32. f. 11.

13 *April.* N°. 1. — Tolvrijheid aan heer Wolferd van Borsselen, heer van der Veere en Zandenborgh, voor zijne vrienden van den dorpe van der Veere verleend. *Vrijdags na Paesedagh.*

N°. 2. — Tolvrijheid aan die van Creke om diensten. *Idem.*
Beide: Reg. E. L. 32. f. 11 vrs.

14 *April.* — Jvr. Yde, bastaardinne van Henegouwen, geeft graaf Willem het vrije gebruik van al wat zij zal nalaten. *Zaterdag na Paeschdag.*

15 *April.* — Graaf Willem sticht, begiftigt en begeeft eene kapellanie in de Westmonsterkerk in Middelburg voor de ziel zijner ouders. *Zondag op beloken Paschen.*

16 *April.* — De helft van alle ambacht, leenlanden en tienden, die Henrick Everdeyszoon van den Vivere hield in haymannen in Walcheren, wordt na zijn dood op Willem Everdeyszoons kinderen verlijd. *Maendag na beloken Paschen.*

22 *April.* — Graaflijke beslissing van het geschil over het kruisland en jaargetijdenland in Noord-Beveland. *Zondag na beloken Paschen.*
Alle vier: Reg. E. L. 32. f. 12.

25 *April.* — Werembold, pastoor te Alkmaar, verklaart, dat de stichting van het hospitaal aldaar uit de goederen van Aloud van Ouderschie, geen nadeel aan de parochiekerk zal doen, als het naar den zeekant gebouwd wordt. *Op S. Marcusdag.*
Or. R. A. E.

26 *April.* — Hugo, abt van Egmond, geeft zijne toestemmiug tot den bouw daarvan. *In crastino bti Marci evangeliste.*
Cart. Egm. f. 62. R. A.

13 *Mei.* — Jan, heer van Arkel, getuigt, dat Hac van Scalunen land in Quakernaak aan broeder Jacob, commandeur van Schelluinen, voor het Duitsche huis te Utrecht verkocht heeft. *Op zente Servaesdach in Meye.*
Arch. d. Duitsche Orde II, n°. 497.

20 *Mei.* — Het land van Jan Ver Battensoen onder Noordwijk wordt ten behoeve van het klooster ter Lee afgestaan. *Des sonendaghes na ons Heren hemelvairt.*
Or. R. A. L.

24 *Mei.* — Verlij met 423 aanbestorven gemeten in Stavenisse. *Donderdag voor Pinkster.*
Reg. E. L. 32. f. 13.

25 *Mei.* — Graaf Willem verleent het klooster ter Does vrijheid van tienden te Hincline. *Vrijdagh voor Pinkster.*
Inv. du Sem. de Bruges, n°. 1754.

3 *Juni.* — Getuigenis van Gijsbrecht van IJsselstein, zijnen zoon Arnoud en zijne dochter Agniete, dat Johan van Montfoort met zijne broeders en zusters de vrije eigendommen van hunnen vader, Hendrik den Rover, verdeeld hebben. *Op den heiligen Drievuldigheidsdag.*

Or. P. A. U.

5 *Juni.* — Henrik van Mierlaer, proost en aartsdiaken van Utrecht, bekrachtigt, namens den verkozen vicaris-generaal Nicolaus, de stichting van het gasthuis te Alkmaar en draagt den abt van Egmond het beheer der daaraan geschonken goederen op. *In festo b. Bonifacii.*

Or. R. A. H.

6 *Juni.* N°. 1. — Kwijtschelding van de 3 sch. per morgen van de 160 morgen van Witte Henrik Yenzoons kinderen in Zwijndrecht. *Woensdag op des heilig Sacramentsavond.*

N°. 2. — Graaf Willem vergeeft aan Mr. Tielman, heer Jans heer Gilliszoonszoon en zijne erven allen euvelen moed. *Idem.*

9 *Juni.* — Hij geeft het vrij gebruik van de Helleoort op de Maze en alle oorden en uitlanden in Drimmelen op de Maze, levenslang aan Gijsbrecht van Alblas en zijne vrouw Mabelie. *Zaterdaghs na des heyligh Sacramentsdach.*

Alle drie: Reg. E. L. 32. f. 45 vrs.

18 *Juni.* — De graaf belooft den goeden luiden van Uitgeest ze niet te zullen vervreemden, tenzij aan kinderen of broeders. *'s Manendaghes nae sinte Odulphusdaghe.*

Reg. E. L. 32. f. 57. MS. Priv. Kennemerland.

19 *Juni.* — Kwijtschelding aan een poorter van Zierikzee van zijn schip en goed. *Dingsdaghs voor S. Jansdagh Baptiste.*

Reg. E. L. 32. f. 12 vrs.

25 *Juni.* — Uitspraak over het geschil omtrent eene collatie te Ankeveen tusschen Otto van IJsselstein en Sweder van Abcoude. *In crastino nativitatis Johannis Baptiste.*

Or. R. A. N. D. f. 2015, n°. 35.

26 *Juni.* N°. 1. — Verlij van Jan den Drogen en zijne nakomelingen met de tienden van Wieldrecht, zooals die zijn grootvader Gerrit van Wieldrecht in leen had gehad. *Dinsdag na S. Jan middezomer.*

Reg. E. L. 32. f. 46.

N°. 2. — Graaf Willem bevestigt de tolvrijheid der gemeene kooplieden van Pruissen en Westfalen. *'s Dinxendaghes na sente Jansdach middenzomer.*

Or. Keulen. Gedr.: Sartorius II, n°. 148.

27 *Juni.* N°. 1. — Levenslange gift van den graaf aanbestorven land te Vlissingen aan Allard Aernoutsz. en echtgenoote om diensten. *Woensdag na S. Jansdag Baptisten.*

Reg. E. L. 32. f. 13.

N°. 2. — Verlij met 120 ℔ 's jaars op de eerst vallende renten uit de water- en windmolens te Reymerswale aan Henrik Ymzoetenzoon, 's graven bastaard oom, de helft aan diens vrouw. *Woensdag na S. Jan midzomer.* Tot 200 verhoogd. 20 *November* (*Zaterdag voor S. Catharina*) 1344.

Vier brieven: Reg. E. L. 32. f. 12 vrs. en 17.

28 *Juni.* — Heer Jan van Beaumont en heer Jan van Arkel geven aan die van Bergambacht en nabij gelegene plaatsen eenen watergang te maken van den Lek naar Haestrecht. *S. Pieter en Paulusavond.*

Or. Schoonhoven.

1 *Juli.* — Graaflijk bevel aan alle baljuwen enz. om kommandeur en geestelijke broeders van S. Catharina te Utrecht te beschermen. *Zondags na S. Pouwelsdagh.*

Reg. E. L. 32. f. 57 vrs.

2 *Juli.* — Vergunning van tolvrijheid aan Jan heer Arnoutszoon van Heukelom, ten behoeve der timmering van den huize Leijensteyn. *Maendagh na S. Pouwelsdagh.*

Reg. E. L. 32. f. 46 vrs.

4 *Juli.* — Verkoop van rente op een huis en hofstede in de Coestraet te Rijnsburg. *Op S. Martijnsdach in den somer.*

Or. R. A. R.

25 *Juli.* — Getuigenis over de leenroerigheid van het door Jan van der Mije nagelaten land te Leiderdorp. *S. Jacobsdagh.*

Or. R. A. G.

14 *Augustus.* — Walter, abt van Middelburg, belooft, even als zijne voorgangers, eene rente voor de kapellanie in den Haag. *In vigilia Assumptionis b. Marie.*

Or. P. A. Z.

9 *October.* N°. 1. — Ruil van land te Sassenem tusschen den abt van Egmond en de abdis van der Lee. *Op sente Denysdach.*

Or. R. A. L.

N°. 2. — De heer en vrouw van Putten schrijven aan deken en kapittel van S. Pieter te Utrecht, dat hunne moei, de vrouw van Rosendael, een deel van het door hen gepachte goed overgenomen heeft en dus gehouden is, haar deel te betalen. *Op S. Dionysiusdach.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 62. O. F. f. 51 vrs.

7 *December.* — Verkoop van rente op land in het ambacht van Oestgheest door Dirc Voet Wt den Waerde. *Des vridaghes na sente Andriesdach.*

Or. R. A. R.

21 *December.* — Verpachting van den tol en het tolhuis te Yerseke voor 7 jaren voor 20 ℔ grooten 's jaars aan Jan Scevant, den jongen. *Op S. Thomasdach voor Kersdach.*

Reg. E. L. 32. f. 10.

1341—1342.

12 *Januari.* — Graaflijk bevel aan Jan van Polanen, baljuw van Kennemerland en Vriesland, om het goed van Overspaerne uit de erfenis van Diederic Bertoud aan te slaan, dat diens weduwe, de jonkvrouw van Vlieland, den graaf verhindert in bezit te nemen. *Saterdags na Dertiendagh.*

Or. R. A. G.

14 *Januari.* — Verzoek van Jan, Arnoud en Gerard van Cruiningen aan het kapittel van S. Salvator om de kerk van Oud-Cruiningen te geven aan Godfried Deynoutsz. *In die Pontiani Martyris.* Bevel tot de oproepingen daaromtrent. 6 *Februari* (*In crastino b^te^ Agathae virg.*) Verklaring van voldoening daaraan. 24 *Augustus* (*Ipso die b. Bartholomei Apostoli*) 1342.

Or. O. M. U.

17 *Januari.* — Graaf Willem vergeeft verschillende personen in Zeeland hunne breuke volgens gemaakten zoen. *Donderdag na S. Pontiaen.*

Reg. E. L. 32. f. 13.

18 *Januari.* — De graaf weigert zijne goedkeuring aan den lijftocht op het hem aanbestorven goed van Overspaerne. *Vrijdag na S. Pontiaen.*

Reg. E. L. 32. f. 57 vrs.

1 *Februari.* — Dirk, heer van Monjoye en Voorne, stelt al zijne goederen te pand voor de schuld, waar de lieden van den Brielle borgen voor zijn, en verbiedt zijnen baljuwen en rentmeesters «dat zij goed noch rente an en vaen», tenzij die schuld aan hen gekweten zij. Door den graaf bevestigd. *Up onser Vrouwenavondt Purificatio.*

Or. Brielle, Medegedeeld in de Navorscher door den heer de Jager.

23 *Februari.* — De hertog van Brabant, belooft zijnen schoonzoon graaf Willem, vóór Paschen, volgens het huwelijksverdrag, 4000 ℔ rente te betalen. *Le vingt troisième jour de Février.*

St. Génois, Mon. Anc. 222.

4 *Maart.* — De graaf verkoopt de visscherij in de Waal te Zwijndrecht in erfleen aan mr. Tieleman Jansz. *Upten IVdach in Maerte.*

Reg. E. L. IV. Aelbrecht f. 102. Gedr. Nibbelink, blz. 41.

8 *Maart.* — Testament van Jacob, pastoor van Aelsmeer, waarbij hij twee kapellanien sticht in de kerk van Warmond, de eene ter collatie van den abt van Egmond de andere van heer Jan van Polanen. *Die octava mensis Marcii.* Bevestigd door den officiaal van Utrecht. 12 *Juni* (*In die b. Odulphi Conf.*)

Or. P. A. U. Cart. Egm. R. A. f. 62 vrs. en 64 vrs. Gedr. bij A. Matthaeus.

19 *Maart.* — Bevel tot inpanding van verbeurtenissen van de vrienden van een verslagenen. *Donderdag na S. Gregorius.*

Reg. E. L. 32. f. 14.

22 *Maart.* — De graaf neemt den commandeur van S. Catherine te Utrecht en zijne broeders in bescherming. *Des vridaghes voer Palmen.*

Vid. Cart. Orde v S. Jan. P. A. U. n°. 197, 198, 227.

23 *Maart.* — Uitspraken van den graaf tusschen Costijn van Renesse, Henrik van Everinghen en Gillis Bateman over 500 gemeten in Baerland en tusschen Pieter Geronxsz. en Marie Jans Geronxzoonsdochter over lijftocht. *Op den Palmenavond.*

Twee brieven: Reg. E. L. 32. f. 13.

24 *Maart.* N°. 1. — Verlij in Duveland door de vrouw van Voorne. *Zondag voor Paschen.*

Reg. Voorne A. B. f. 43, B f. 92.

N°. 2. — Verklaring van Jan Persijn, heer van Waterland, en Philips van Wassenaer, burggraaf van Leiden, omtrent de overdracht van leengoed der abdij van Egmond door Adelys Jansdr. van der Mije en Claes van Abbenbroec aan Herman van Sweten. *Up onser Vrouwenavent Annuntiatio.*

Or. R. A. E.

1342.

4 *April.* N°. 1. — De heer van Voorne geeft aan die van Rockange een nieuwland te bedijken. *Op den vierden dach van Aprille.*

Reg. Voorne A. B. f. 104, B. f. 105.

N°. 2. — De heer en vrouw van Voorne verlijden uit eigen goed een land met huis en hofstede te Heenvliet. *Idem.*

Reg. Voorne A. B. f. 42 vrs. en 56 vrs., B. f. 18 en 91.

6 *April.* — De heer van Voorne bekent Pieter Poppenzoon 4 ℔ 's jaars schuldig te zijn uit de rente van Rockange, daar hij diens erfgoed ontdijkt had. *Op den lesten Paeschdag.*

Reg. Voorne A. B. f. 90, B. f. 79.

7 *April.* — Willem den Cuser, rentmeester van Kennemerland, oorkondt den verkoop van land te Heemstede. *Sondags op beloken Paschen.*

Or. R. A. G.

14 *April.* — Uitspraak van heer Daniel van der Merwede en Haerbaer van Riede van 's graven wege, tusschen de kloosters Heysterbach en Marienweerde over de visscherij van Oversliedrecht en Ghyesenmonde. *'t Sonnendaghes na beloken Paeschen.*

Cart. Marienweerd, Belg. R. A. Afschrift v. d. heer v. Lommel S. J. 559.

20 *April.* — Kerstine Pieter Veren Gouburghesoens weduwe wijst met goedkeuring harer kinderen, hare goederen en renten aan tot stichting eener kapellanie. *'t Saterdaghes voir sente Marcusdach Evangelisten.* Met verklaring omtrent de verkiezing van mombers daartoe. 25 *April* (*Op S. Marcusdach*).

Or. Leiden. (Hoogl. Kerk).

2 *Mei.* — Dirk, pastoor van Rijnsburg, en de hofmeier van het klooster, broeder Dirc Loete, oorkonden den verkoop eener rente aldaar door Jan Stouthals, den smid, aan Hobbe Katerinenzoon, na diens dood te vervallen aan het klooster. *Des Donredaghes na Meyedach.*

Vid. R. A. R.

10 *Mei.* — Schepenen van Haarlem oorkonden de ruiming sedert een jaar of langer van het door heer Gheryd Bartelmeus Dullaertzoon aan zijne kinderen Gheryd Dullaert en Jan van Zaenden geschonken huis en erve. *Des vridaghes na ons Heren Hemelvaert.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. f. 922.

23 *Mei* — Schepenen van Haarlem oorkonden de opdracht van een huis aldaar aan het klooster van Egmond, ten behoeve van des schenkers en zijner ouders ziel. *Des Donredaghes na Pinxter.*

Or. R. A. E.

7 *Juni.* — Uitspraak van 's graven wege tusschen die van Dorskenveene en Cortenhoeve en die van Loosdrecht. *Vrijdags da sinte Bonifaesdach.*

8 *Juni.* — Idem tusschen die van Vinkenveen en Waverveen betreffende het bebouwen hunner veenen. *Zaterdag nae sente Bonifaciusdaghe.*

Beide: Reg. E. L. 32. f. 89.

9 *Juni.* — Verkoop van rente op een huis en hofstede in den Waerde. *Des zonendaghes na sente Bonifaesdach.*

Or. R. A. R.

12 *Juni.* — Pieter Jansz., Wouter Warren en Hugo Braem, «Uitfonde van onser Vrouwen gasthuis te Middelburg», ruilen, met goedkeuring van schepenen en raden der stad, eenig land met abt en convent aldaar. *Op S. Odolfsdagh.*

Or. P. A. Z.

15 *Juni.* — Testament van Rudolf den Rover van Montfoort. *Mensis Junii die quinta decima.*

Gelijktijdige kopie R. A R.

16 *Juni.* — Voordracht van Pieter Hendriksz., priester, tot cureit van Cortekene door Floris van Haemstede aan den abt van Middelburg. *Dominica post b. Odulphum Conf.* Deze laatste staat den ruil tusschen den voorgedragene, nu cureit van Westvorne, en den tegenwoordigen titularis, Arnoldus Moeseel, toe. 1 *Juli* (*Feria secunda post b. Petri et Pauli apost.*) Bevestigd door den deken van S. Maria en den officiaal van Utrecht. 22 *Augustus* (*Dominica post Assumptionem*).

Vid. P. A. Z.

21 *Juni.* — Verlij van Wouter Wighersz. van Rietwijc met de Lanewerskamp in Velzerbroek door abt Hugo van Egmond. *Vrijdag voer S. Jan midzomer.*

Or. R. A. E.

22 *Juni.* — Wolfert van Borsselen en anderen geven den abt van Middelburg vrijwaring wegens koop eener halve hoeve moers liggende in Doerlicht. *S. Jansavond midzomer.*

Or. en Vid. P. A. Z.

24 *Juni.* — Jacob van der Burch, prior van Egmond, verpacht land achter de Waddinghe en nog andere stukken lands. *Op S. Jansdach als hij gheboren wart.*

Vid. R. A. E.

29 *Juni.* — Jan Persijn, heer van Waterland, geeft aan Arnouts kinderen van Waterland, dat 7 morgen in Maasland niet zullen versterven tot achterzusterskind toe. *Zaterdag na S. Jan midzomer.*

Reg. XVIII. f. 72.

4 *Juli.* — Jan van Henegouwen, heer van Beaumont, geeft willekeuren aan die van Goes en het land van Borsselen. *S. Martijn zomer.*

3e. Copulaatboek P. A. Z. f. 10.

6 *Juli.* — Uitspraak van graaf Willem tusschen de heeren van Arkel en van Asperen. *Saturdach nae S. Paulus.*

Vermeld door den hr. Delprat als afschr. bij den hr. Boonzaier, cit. Kemp., blz. 68.

18 *Juli.* — Graaf Willem geeft die van Hurdzee dat nu heet Heer Aernoudshaven, altoosdurende tolvrijheid, ter wille van Aernoud van Haemstede, heer van Moermont. *Des Donredages na sinte Margrietendach.*

Reg. E. L. 32. f. 15 vrs., Memeriale B. D. f. 3.

19 *Juli.* N°. 1. — Schepenen van Haarlem oorkonden eene gift aan het convent van S. Jan van eenig land in het ambacht van Monster, door heer Dirk Olout, kapellaan in Haarlem. *Des vridaghes na sinte Margrietendach.* De gift zelve. 2 *December* (*Des manendaghes na sente Andriesdach*). Brief van den deken van Kennemerland hierover. 6 *December* (*Op S. Niclaisdach*).

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. f. 28 en 23 vrs.

N°. 2. — Gift van rente op verschillende huizen en van zijn huis en erve te Haarlem door denzelfden aan hetzelfde. *Des vridaghes na sente Margrietendach.*

Idem, n°. 110 en 687.

20 *Juli.* N°. 1. — Bevestiging hiervan door zijne zuster Gheertruyd. *Des zaterdaghes na S. Margrietendach.*

Idem, n°. 694.

N°. 2. — Wouter van Borsselen, heer van der Veere, bewijst land te Veere aan zijne vrouw Hadewich van der Heyme, tot verzekering van haren lijftocht. Door den graaf bevestigt van 500 ℔. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 13 vrs.

24 *Juli.* — De officiaal van Utrecht beveelt de bevestiging van eenen kapellaan te Zoutelande op voordracht van den abt van Middelburg. *In vigilia b. Jacobi.*

Or. P. A. Z.

27 *Juli*. — De heer en vrouw van Voorne beloven hunne goede lieden van den Briel en Maerland schadeloos te houden van eene door hen tot lijftocht verkochte som gelds. *Des saterdaghes na S. Jacobsdach.*

Or. Brielle. Medegedeeld door den heer H. de Jager in de Navorscher.

19 *Augustus*. — Gillis, deken van S. Pieter te Middelburg, oorkondt, dat Margriete, weduwe van Wolfaert van Brigdamme, eene tiende onder Oostkapelle aan de abdij van Middelburg verkoopt. *Maendag na half oogst.*

Cart. P. A. Z. f. 21.

22 *September*. — Erkenning voor schepenen van Leiden van schuld op een huis en erve aldaar. *Op sente Mauriciusdach.* Herhaald. 8 *Januari* (*Des woensdaghes na Dertiendaghe*) 1342/43.

Or. Leiden. (Arch. Hooglandsche kerk).

3 *October*. — Vrouw Katheline van Brederode, weduwe van Pollanen, belooft haren zoon Jan van Pollanen en haren zwager Willem van Duvenvoirde haar leven lang bij hare kinderen te zullen blijven, zonder ze te onterven of eenen man te nemen. *Donderdag na S. Remeisdach.*

Or. R. A. N. D. f. 1217, nº. 13.

4 *October*. Nº. 1. — Vergunning tot aankoop van ambacht in Oostcapelle voor den abt van Middelburg. *Vrijdag na S. Bavendach.*

Or. P. A. Z.

Nº. 2. — Broeder Martijn, kommandeur, broeder Hughe, kelwaerder, en convent van S. Janshuis te Haarlem, beloven heer Dirc Oloud, priester, 10 ℔ 's jaars en een conventrok, der heeren tafel, zijn leven lang, eene vrije kamer en eenen bode tot zijn gemak. *Des vridaghes na sinte Baefsdach.* Heer Dirk belooft de eerste jaren niet meer dan 5 ℔ te zullen trekken. 17 *Augustus* (*Des sonnendaghes na sente Tyburciusdach*) 1343.

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. nº. 111.

21 *October*. — Lantschepenen van 's Gravezande oorkonden eene rente op een huis en land aldaar. *Up elfduzent maghedendaghe.*

Or. R. A. R.

11 *November*. — Ghered Dever, ridder, en Jan van Mijnden oorkonden de voldoening der koopsom van het land de Bigghenmade en van een ander land in het ambacht van Leiderdorp door Jan van der Bregghe en Ghered Emmenszoon. *Op sente Maertijnsdach in den winter.*

Or. Leiden. (Arch. Hooglandsche kerk).

23 *November*. — Graaf Willem verlijdt Mr. Tielman heer Jans heer Gilliszoonszoon, deken van S. Paulus te Utrecht, met tienden in Riederambacht en den Spijcoord in Toloyserambacht tiend- en cijnsvrij in erfleen. *Op S. Clemensdach.*

Reg. Liber IV. Aelbrecht f. 102 vrs.

25 *November*. — Bevestiging van de voorrechten der kooplieden van Kampen. *Op S. Katerinendagh.*

Or. Kampen. (Inv., blz, 29).

2 *December*. N°. 1. — Heer Jan van Beaumont draagt Tielman den Moelnaer, ridder, op de aanspraken te onderzoeken, die de abt van Egmond op zijne uitgorsen in Dreischor had, als hij die bedijken wilde. *Maendagh na S. Andries.*

Or. R. A. E.

N°. 2. — Graaf Willem vermeerdert het leen van zijnen klerk en surgien Mr. Arent van Hoecland. *Idem.* Insgelijks. 29 *April* (*Donderdag voor Meidag*).

Reg. E. L. 32. f. 48 en 63 vrs.

5 *December*. — Bevel van den officiaal van Utrecht omtrent de oproepingen wegens de pastoorsbenoeming te Stavenisse. *In vigilia b. Nicolai.* Met verklaring van den kapellaan aldaar van daaraan voldaan te hebben. 15 *December* (*Dominica p. Luciae virg.*). Bevel van den officiaal aan de geestelijken van Zuid-Beveland om den benoemden in bezit te stellen. 20 *December* (*In vigilia b. Thomae*).

Or. O. M. U.

7 *December*. — Bevestiging van lijftocht op land in het ambacht van Rijswijk, door Wouter van Assendelf aan zijne vrouw Jutte Henriks Ver Bartenszoonsdochter. *Zaterdag voor Luciendag.*

Reg. E. L. 32. f. 58.

8 *December*. — Idem op land in Alphen, door Willem van Leeuwen aan zijne vrouw Badelog Arent Dirkzoonsdr. gemaakt. *Zondag na S. Niclaes.*

Reg. E. L. 32. f. 32 vrs.

9 *December*. — Manne Mannenzoon verkoopt den rentmeester van Beooster Schelde in Zeeland, tot 's graven behoef, eene hofstede, daar die halle op staat (te Zierikzee?). *Maendag na S. Niclaesdagh.*

Reg. E. L. 32. f. 16.

11 *December*. — Verkoop eener rente op de zuiderhelft van Kegghenrode voor schepenen van Haarlem. *Des woensdaghes na onser Vrouwendach Conceptio.*

Cart. Orde. v. S. Jan. P. A. U. n°. 100.

12 *December*. — Verlij van Jacob Rondenburgh met land in Segveld. *Des Donredaghes na onser Vrouwendach conceptio.*

Reg. E. L. 5. f. 22, E. L. 32. f 59 vrs.

14 *December*. — Graaf Willem vergunt Hasekijn van der Burch, dat haar leengoed op haar oudste kind, zoon of dochter, zal komen. *Zaterdag na S. Luciendag.*

Reg. E. L. 32. f. 58.

18 *December*. N°. 1. — Heer Dideric van Brederode draagt graaf Willem het ambacht van Naeldwijc op, dat deze aan heer Jan van Polanen, ridder, verkoopt, zooals het zijnen vader graaf Willem was aanbestorven van Willem van der Woert, voor 200 ℔, waarvoor heer Dideric het gekocht en weder verkocht heeft. *Des woensdaghes na sente Luciendagh.*

Kopie R. A. N. D. f. 1166, n°. 86.

N°. 2. — Verlof tot verkoop ten vrij eigen van land te Lisse. *Woensdag voor S. Thomas.*

N°. 3. — Verlij van Ver Hijlewive van Zuidwijk met rente uit de lente- en herfstbede van Wassenaer tot hare lijftocht. *Idem.*

Beide: Reg. E. L. 32. f. 34.

na 1342. — De vrouw van Voorne geeft een nieuw land, genaamd de Lange Strype, om het tot korenland te bedijken.

Reg. Voorne A. B. f. 104 vrs., B. f. 105 vrs.

1342—1343.

9 *Januari.* — De bisschop van Luik verleent Willem van Duvenvoirde, heer van Oosterwijk, de investituur van alle hem gegeven goederen tusschen Geertruidenberg en Waelwijk met het patronaat en de tienden van Raemsdonck. *Die nona mensis Januarii.*

Or. R. A. N. D. f. 1063, n°. 23.

13 *Januari.* N°. 1. — Graaf Willem bevestigt de verdragen met den hertog van Brabant over de tollen op den Honte. *Op der octave van Dertiendagh.*

Verachter. Inv. des Char. d'Anvers, n° 87.

N°. 2. — Verlof aan Willem den Cuser tot verkoop in vrij eigen van een windmolen te Ouder--Amstel. *Idem.*

Or. R. A. G.

19 *Januari.* — Vredesverdrag tusschen Engeland en Frankrijk en de wederzijdsche bondgenooten, waaronder ook graaf Willem. *Le XIXe de Janvier.*

Inv. MS. de la Trésorerie de Hainaut A. 33. St. Génois. Mon. Anc. 204.

24 *Januari.* — Dirk van Monyoye, heer van Voorne, verkoopt zijne goederen van Everne. *In sente Pauwels avonde die men seight ter Conversiën.*

Or. P. A. Z. Gedr.: Cod. Dipl. Hist. Gesch. II, n°. 24.

10 *Maart.* — Jan van Pollanen, ridder, geeft een huis en land in Noertigherhout in erfleen aan Claes van Alphen, dat deze van Boudewijn van den Rine hield. *'t 's Manendaghes voer sinte Gregoriusdach.*

11 *Maart.* — Jan van de Wateringhe, ridder, geeft aan het klooster van der Lee 1 ℔ voor de wijnrente en 4 ℔ voor de abdis Kerstine van Teylinghe, te komen op zijne dochter Margriete, en als later eene kleindochter van hem in het klooster trad, op deze. *Op sinte Gregoriusavent.*

Beide: Or R. A. L.

12 *Maart.* — Testament van Hendrik van der Made. *Op S. Gregoriusdach.*

Vid. R. A. E.

21 *Maart.* — Kerstine van Teylinghe, abdis, en gemeen convent van Leeuwenhorst schenken de rente van land in Soeterwoude en Tedingherbroec, gekomen van het huis van Teylinghe, voor eeuwig aan de armen. *Op sente Benedictusdach in de vaste.*

Or. R. A L.

1343.

16 *April.* — Clais Rotemuel koopt land in Maesland van Ghered van Delft, dat voor de helft het eigendom van het klooster van der Lee is. *Des woensdaghes na Paesken.*

Or. R. A. L.

26 *April.* N°. 1. — De officiaal van Utrecht draagt den abt van Egmond het opperbestuur over het gasthuis te Alkmaar op. *In crastino b Marci Evangeliste.*

Cart. Egm. R. A. f. 65.

N°. 2. — Verkoop eener rente op een huis en hofstede te Catwijc. *Des andersdaghes na sente Marcusdach.*

Or. R. A. L.

30 *April.* — Gheryt van Steenvoerden en Jan van der Burch Willaemsz., schouten in Rijswic, oorkonden den verkoop eener rente op 9 morgen leenland der abdij van Rijnsburg op Ockenburgh «tusschen den Vliet en die cleinre suette.» *Up sente Philips ende sente Jacobsavond apostelen.*

Or. R. A. R.

8 *Mei.* N°. 1. — Willem, heer van Hoorne-Altena, verlijdt Tielman van Sleeuwijk met eenen waard aldaar in erfpacht. *Feria quinta post Philippi et Jacobi.*

Reg. Oostervant II, f. 30 vrs.

N°. 2. — De officiaal van Utrecht beveelt de bevestiging van eenen kapellaan in de Westmonsterkerk te Middelburg. *Feria quinta post Dominicam Jubilate.*

Or. P. A. Z.

9 *Mei.* — Schepenen van Haarlem oorkonden den verkoop van 3 morgen land in den ban van Monster in de Made, noordwaards van den nieuwen banweg, voor 50 sch. 's jaars in den ban van Heemstede en 7 ℔ 10 sch. in geld, aan den commandeur van het S. Janshuis door Jan Hone, als mombaer van Mabely, wed. Clais Hone, en hare dochters Alyd, Lizebeth, Haestiaen en Beatrijs. *Des vridaghes na sinte Jansdach in Meye.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U., n°. 79.

13 *Mei.* — Vrije gift van Clays Broy aan het klooster van Rijnsburg onder zekere voorwaarden. *Op sente Servaesdach.*

Or. R. A. R.

23 *Mei.* N°. 1. — Gift in aalmoes door heer Gheryd Bartelmeus Dullaertsz. van een stuk land, de Vijf Achten geheeten, bij Haarlemmerweg, aan het S. Janshuis te Haarlem, waarvan de heeren 10 sch. 's jaars ter pitancie zullen hebben. *Des vridaghes na ons Heren Hemelvairt.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U., n°. 121.

N°. 2. — Verkoop voor schout en schepenen van Rietwijk van rente aldaar ten behoeve der kapellanie van Jan Ponciaenszoon in het S. Janshuis te Haarlem. *Des vridaghes na ons Heren Upvaert.*

Idem, n°. 172.

30 *Mei.* N°. 1. — Verkoop eener rente op een huis en erve voor schepenen van Haarlem. *Des vridaghes na sinte Urbaensdach.*

Idem, n°. 161.

N°. 2. — Machteld van Duvenvoirde, abdis van Rijnsburg, belooft Elysabeth Diric Plellincsdr. één ₶ 's jaars, later aan het klooster te komen voor één mengel wijns voor elke non. *Des vridaghes voer Pinxterdaghe.*

Or. R. A. R.

7 *Juni.* — Schout, schepenen en raad van Haarlem beslissen een geschil van heer Dirc Oloud en den kommandeur van S. Jan, heer Martijn, met Jan Aelbrecht Woutersz. en zijne broeders, met verbod iets van elkander te eischen op boete van 20 ₶. *Des zaterdaghes na sint Bonifaesdach.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 686.

8 *Juni.* — Koning Philips van Frankrijk vergunt den onderzaten van graaf Willem weder in het genot hunner in Frankrijk gelegene goederen te treden. *Le jour de la Trinité VIII Juin.*

Inv. MS. de la Trésorerie de Hainaut A. 88.

10 *Juni.* — Jan van der Boechorst en Daniel die Asighe Jansoen oorkonden een ruil van land tusschen Ver Aleyse van Duvenvoirde, abdisse van der Lee, en Symons kinderen van dien Cley. *Des dynxdaghes na beloken Pynster.*

Or. R. A. L.

18 *Juni.* — Koning Philips van Frankrijk staat graaf Willem een bestand toe tot S. Michiel e. k. *Le XVIII Juin.*

Inv. MS. de la Trésorerie de Hainaut A. 88.

20 *Juni.* — Jacob van der Binchorst, baljuw van Woerden, ridder, ontzegt als scheidsrechter aan Claes Heyne alle recht « te aantalen ofte cronen » aan het land van deken en kapittel van den Dom in Berwoutsweerde. *Op den twintichsten dach van Junius.*

Or. Dom. U.

6 en 8 *Augustus.* — De bisschop van Luik en de hertog van Brabant kiezen graaf Willem en heer Jan van Beaumont tot scheidsrechters over het verdrag van Hasselt en andere geschilpunten. Deze aanvaarden de benoeming, en doen voorloopig uitspraak. *Le mercredi VI jours en Aoust* en *Huyt jours en Aoust.*

Twee brieven: Or. Luik. (Chart. de S. Pierre à Liége, n°. 635 en 36). Vgl. R. A. N. D. f. 167, n°. 2.

7 *Augustus.* — Graaf Willem verklaart, dat heer Jan van Polanen, heer van der Leck, met hem zal varen naar het Heilige graf en gelast allen officieren tot zoolang geene rechtsvordering op zijn goed toe te laten. *Donderdags na S. Pietersdagh ingaende oogste.*

Or. R. A. G.

8 *September*. — Twee keuren voor die van der Weede, de eerste: op het vechten, de tweede: nieuwe punten die mijn heere wil, daar die van Weede bij rechten zullen. *Op onser Vrouwendagh als zij geboren was.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 110. O. F. f. 86 vrs. en 88.

9 *September*. — Schuldbekentenis van Floris van Haemstede aan Wouter van Sandijc, abt van Middelburg. *Daegs na onser Vrouwendagh te uytgaende oogste.*

Or. P. A. Z.

28 *September*. — Jan van Heenvliet gewaart een verkoop van het land, heer Willem Boydenshoek geheeten, in Rijswaerd. *Op S. Michielsavond.*

Reg. Voorne A. B. f. 56, B. f. 12.

2 *October*. — Belofte aan heer Aernoud van IJsselstein, gedaan door Hillegont Brandsdochter van den Vene met haren vader, van geen goed, geld of kleinood, zonder zijn verlof, uit zijne landen te voeren. *Donderdags nae S. Remigiusdach.*

Or. R. A. N. D. f. 2015 vrs., n°. 44.

13 *October*. — Jan, heer van Egmond, Dirc van Brederode, Symon van Teylinghe, Dirc van Mathenesse, ridders, en Gherard Alewijnsz., van wege den graaf gezet te Hilleghim, beslissen een geschil tusschen heer Aernt van IJsselstein en Jacob Nanningszoons wijf en kinderen, omtrent de betaling van zekere som geld door eerstgenoemden. *Des Manendaghes na S. Victoersdaghe.*

Or. R. A. IJsselstein. Gedr.: Cod. Dipl. Hist. Genasch. V, n°. 26.

18 *October*. — Willem van IJsselstein, scolaster ten Dom, verkoopt zijnen broeder heer Aernout al wat hem van zijne ouders aankwam. *Op S. Lucas Evangelistendagh.*

Or. R. A. N. D. f. 2016, n°. 46.

28 *October*. N°. 1. — Willem vnd. en zijne zuster Jvr. Agniese, Jonkvrouwe van Montfoord, schelden voor schepenen en schout van IJsselstein en Benskoop al de erfenis hunner ouders kwijt ten behoeve van hunnen broeder Aernout. *Op Symon en Judendach.*

Or. R. A. N. D. f. 2015, n°. 45.

N°. 2. — Otto van IJsselstein, ridder, doet hetzelfde. *Idem.*

Idem f. 2014 vrs., n°. 39.

6 *November*. — Nicolaes van der Dussen, ridder, belooft heer Willem van Duvenvoirde van Oosterhout te zullen verlijden met de helft van het ambacht van Standhazen. *Des Donredaghes na Allerheilighen.*

Idem f. 1079, n°. 26.

29 *November*. — Schuldbekentenis van Henric van Brederode en zijne vrouw Ysabel de Fontaynys wegens aan het klooster van Rijnsburg verschuldigde renten. *Op S. Andriesavond.*

Or. R. A. R.

1 *December.* — Heer Aernout van IJsselstein geeft zijnen broeder heer Otto in erfleen al het goed, dat zijne ouders hem bij hun leven beloofd hadden. *Maendachs nae S. Andriesdach.*

Or. R. A. N. D. f. 2014, n°. 40.

20 *December.* — Overeenkomst tusschen Otto van IJsselstein, ridder, en burgemeesters, schepenen en gemeenen raad van Utrecht omtrent het broeden van hunne zwanen in elkanders driften. *S. Thomasavond.*

Vermeld in Musschenbroek. Inv. v. h. Archief v. Utrecht.

1343—1344.

3 *Januari.* — Schepenen van Hassnede oorkonden den huur van 2 hoeven moers van den abt van Middelburg. *Zaterdag voor Dertiendag.*

Vid. P. A. Z.

9 *Januari.* — Jacob, pastoor te Aelsmeer, sticht bij testament eene kapellanie te Warmond, begiftigt die met land te Outshoorn, Warmond en andere plaatsen, benoemt eenen kapellaan en geeft verder het patronaat aan heer Jan van Polanen. *Feria sexta post Epiphaniam Domini*

Or. P. A. U. Vgl. 8 Maart 1341/42 en 17 Mei 1344.

23 *Januari.* — Schout en schepenen van IJsselstein wijzen Hildegonde Brandsdr. van den Vene, op klachte van heer Aernout van IJsselstein, uit de aan hem verschuldigde goederen. *Des vridaghes na Agnietendach.*

Or. R. A. IJsselstein.

30 *Januari* 1344 en 15 *Maart* 1345. — Bundel stukken betreffende het proces over het pastoorschap te Reymerswale.

Dertien brieven: Auth. Kopie O. M. U.

6 *Februari.* — Voordracht door den abt van Middelburg van een curator der parochiekerk van Hoogelande. *Sabbato post Purificationem beate Marie.* Bevel tot afkondiging van den officiaal en verklaringen daarover. 11 *Februari* (*Feria quinta post b. Scholastice virg.*) en 22 *Februari* (*In die b. Petri ad Cathedram*).

Or. P. A. Z.

9 *Maart.* — Hendrik, heer van Brederode, en Isabella van Fonteynis, zijne vrouw, beloven heer Jan van Pollanen hunne hem verpande goederen niet te zullen lossen, zoolang zij leven. *Dingsdachs voor S. Gregoriusdach.*

Or. R. A. N. D. f. 96, n°. 5.

12 *Maart.* — Paus Clemens VI vergunt graaf Willem, voor het dag is, de mis te hooren. *IV Id. Martii.*

Inv. MS. de la Trésorerie de Hainaut H. II.

1344.

7 *April*. N°. 1. — Verlij van Hendrik den Moelnaer en zijne nakomelingen met den polder buiten Giessendam en het ambacht, visscherij enz., bij opdracht van Meeuwes van den Poelye. *'s Woensdaghes na Paeschdagh.*

Reg. E. L. 32. f. 49.

N°. 2. — De graaf wijst het godshuis van Coninxveld eene betwiste erfenis eener non toe. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 34 vs.

8 *April*. — De graaf bevestigt den verkoop van den molen, het malen, den wind en de gruit door Florens van Alkemade, in der tijd rentmeester van Kennemerland en Vriesland, aan gemeene buren van Nydorpambacht, Langendijk, Scagenre ambacht en Outwouder ambacht gedaan. *Donderdags na Paeschdagh.*

Vier brieven: Reg. E. L. 32. f. 30 en 30 vs.

12 *April*. — Overeenkomst van het kapittel ten Dom met Johan, heer van Arkel, over tienden en pacht te Haestrecht. *Den twaalfden dag van Aprile.*

Or. Dom. U.

14 *April*. — Graaf Willem verlijdt de hoeve lands, die Jan van de Velde in leen houdt, op diens dochter, na hun dood te komen aan Otto en Jan van IJsselstein. *Woensdag na beloken Paschen.*

Reg. E. L. 32. f. 63 vs.

18 *April*. N°. 1. — Verlij van Jan den Smeder, meesterknaap van 's graven herberge, met land te Leiderdorp. *Des sonnendaghes na beloken Pasehen.*

Reg. E. L. 25. f. 60.

N°. 2. — Afstand van rente op eene woning te Wassenaer, door de drie kinderen van Willem van Zevenhusen. *Idem.* Overdracht daarvan aan het gemeen convent van S. Jan. 25 *September* (*Des sonnendaghes na sente Matheusdach*).

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U., n°. 414 en 415.

22 *April*. N°. 1. — Graaf Willem verlijdt heer Aernout van IJsselstein met de burg van IJsselstein en al de goederen, die heer Ghijsbrecht van IJsselstein in leen gehouden had na den dood van heer Aernout van Aemstel, zijn vader. *Opten XXIIen dach van Aprille.*

Or. R. A. N. D. f. 1994, n°. 5.

N°. 2. — Graaf Willem verlijdt Hubrecht Schencke, heer van Kuilenburg, met een deel der heerlijkheid Hagestein. *Idem.*

Reg. Philippus A. f. 43 vs. (Vgl. v. Mieris II, 682).

N°. 3. — Bevestiging van den lijftocht op land en tienden te Wateringe, door Dirk van Alphen aan zijne vrouw Machtilde, dochter van Huge Nagel, gemaakt. *Donderdag voor S. Marcus.*

Reg. E. L. 32. f. 58.

23 *April.* — Graaf Willem neemt Alkemante in 'bescherming tegen hetgeen de magen van moederszijde van zijnen zoon Hidde, ter zake van diens dood, van hem zouden mogen eischen. *Vrijdags voor S. Marcusdach.*

Reg. E. L. 32. f. 80 vrs.

26 *April.* — Willem, Hendrik en Hugo van Strijen bevestigen de gift van hunne hoeve de Heylige Berg, met allen toebehooren, de hooge justitie uitgezonderd, aan de kerk van ter Does. *Mense Aprili in crastino B. Marci Evangeliste.*

Reg. Paelscheidinge van Holland en Braband f. 7.

4 *Mei.* — Jan, bisschop van Utrecht, verklaart, dat Hugo, abt van Egmond, op zijn verzoek, maar onder protest van nonprejudicie, op zijne synode verschenen is, als vriend en niet als onderdaan. *Feria III post Cantate.*

Or. R. A. E.

17 *Mei.* — Jacob, pastoor te Aelsmeer, sticht eene kapellanie te Warmond ter collatie aan den abt van Egmond. *Feria secunda ante Pentecostes.* Bekrachtigd door den bisschop van Utrecht. 30 *Mei* (*Dominica post Pentecostes*).

Or. R. A. E. Vgl. 9 Januari 1343/44 en 8 Maart 1341/42.

25 *Mei.* — Kwijtbrief van Jan van Levedale, burggraaf van Brussel c. s., van den abt van Middelburg wegens aandeel in 53 hoeven moers bij Hertel. *Op den vive ende twintichsten dach van Meye.*

Or P. A. Z.

5 *Juni.* — Graaf Willem beveelt zijnen baljuw van Amstelland, dat hij Gijsbrecht Vinkenveen doe hebben eenen omslag van zijne magen van door hem beganen doodslag en het maaggeld hem doe uitpanden. *Zaterdaghs na beloken Pinxter.*

Reg. E. L. 32. f. 59 vrs.

25 *Juni.* — Ruil eener rente voor een stuk lands te Haarlem door heer Rucghier, den schoolmeester. *Op sinte Lebuynsdach.*

Cart. Orde v. S. Jan P. A. U., n°. 697.

28 *Juni.* — Verkoop eener rente op een huis en hofstede te Rijnsburg door Jacob Alkemare. *Des manendachs na sinte Jansdach te middensomer.*

Or. R. A. R.

1 *Juli.* — Het kapittel van S. Salvator geeft heer Gerard van Hoorne-Altena de leenen zijns vaders tegen afbetaling der achterstallige pacht, welke hij bij de notarieele acte belooft, waarbij hij het leen aanvaardt. *Feria V post Petri et Pauli* en *Mensis Julie die prima.*

Twee brieven: Or. O. M. U.

2 *Juli.* — Kwijtbrief wegens gekocht moer onder Vlassele aan den abt van Middelburg.

Or. P. A. Z.

8 *Juli.* — Aflossing eener rente in Tedingebroec door vestiging eener rente op land bij den vliet, tusschen Rijswijc en den Haghe. *Des donresdaghes na sente Martijnsdach in den zomer.*

Or. R. A. R.

10 *Juli.* — Jan van Polanen, heer van der Leck, verlijdt land in Maesland. *Zaterdag voor S. Margriet.*

Reg. E. L. 43. f. 8.

25 *Juli.* — Verklaring omtrent eene huwelijksgift van $2\frac{1}{2}$ morgen in Vlaardingher ambacht in den Hoek, door Katrijn Gerrit Rampenweduwe aan haren zoon Florens gegeven. *Op zente Jacobsdaghe.* Margriete van Langherake, abdis van Rijnsburg, verlijdt den begiftigde met dit land. 25 *Augustus.* — *Des woensdaghes na sente Baertelmeusdach apostel.*

Or. R. A. R.

3 *Augustus.* — Jan Persijn, ridder, heer van Waterland, geeft land tusschen de Sceede en den Gawech in het ambacht van Maesland, aan het Duitsche huis in leen. *Des Dinxendaghes na sente Pietersdach ad vincula.*

Arch. d. Duitsche Orde II, n°. 514.

10 *September.* — Graaf Willem verlijdt land in Schonouwen in het gerecht van Jan van Beaumont. *Vrijdag na onser Vrouwendag in September.*

Reg. E. L. 32. f. 49 vrs.

15 *September* en *andere dagen.* — Stukken betreffende de begeving der kerk van Onderdingen. *In crastino Exaltationis S. Crucis enz.*

Vier brieven: Or. O. M. U.

29 *September.* — Jan, proost van Coninxvelt, verklaart, dat zijn klooster 5 sch. ontvangen heeft van wege Ver Hasekijn van Sudijc, weduwe Dirc van Santhorst. *Op sinte Michielsdaghe.*

Or. R. A. R.

18 *October.* — Graaf Willem beveelt zijnen tollenaren van Niemandsvriend van iedereen tol te nemen van alle goederen, op den stroom beneden Keulen gekocht. *Op S. Lucasdagh.*

Reg. E. L. 33. f. 36.

21 *October.* — Vijf verpachtingen in erfhuur van hofsteden op de Croft te Haarlem. *Des Donresdaghes na sinte Lucasdach.*

Cart. Orde v. S. Jan P. A. U., n°. 768, 769, 786, 790 en 793.

22 *October.* — Graaf Willem geeft het sleepambacht te Hoorn aan Mr. Arent van Heukelom, zijnen klerk en «surgien». *Vrijdags voor S. Simon en Judendag.*

Reg. E. L. 32. f. 81 vrs.

31 *October.* — Graaf Willem geeft Durve Pieter Simonszoons weduwe de renten van den molen van Voirtrap, omdat zij weinig goed en veel kleine kinderen heeft. *Op Allerheyligenavond.*

Reg. E. L. 32. f. 16 vrs.

3 *November.* — De heer van Voorne verlijdt Dirc Florensz. met de tienden in Sinoutskerke, Ser Abbenkerke en ter Nijssen, die Rogier van Voorhout had bezeten. *Woensdag na Allerzielendag.*

Reg. Voorne B. f. 27.

7 *November.* N°. 1. — Willem van Naeldwijk, ridder, maarschalk van Noord-Holland, Martijn, priester, deken der canesye, en Aert Nachtegael, schout en rechter te Naeldwijk, oorkonden den afstand door eenige lieden aldaar van recht op land, in 1332 aan den abt van Mariënweerd gegeven, mits in dat klooster voor hen verdiend wordende. *Op S. Willebrordsdach.*

Cart. Mariënweerd. Belg. R. A. Afschrift v. d. heer v. Lommel S. J., n°. 544.

N°. 2. — Graaf Willem geeft Willem Willem Reymerszoonszoon een vrij eigen van alle hofsteden, die hij liggen heeft in den Langhuile, in den Gheer en in den tiendhof. *Zondag op S. Willebrordsdach.*

Reg. E. L. 39. f. 16 vrs.

9 *November.* — Graaf Willem beveelt allen, die land hebben in het nieuwe land van Alardskerke of door gezworenen tot bijdragen in de nieuwe dijkaadje tusschen Rikendamme en Zandijk zijn gedwongen, het daartoe verschuldigde te betalen. *Dinsdag na S. Willebrordsdach.*

Or. P. A. Z.

10 *November.* N°. 1. — Aleonora, hertogin van Gelre, en haar zoon Reynout beloven het huwelijksverdrag van den laatsten met Ysabelle, dochter van graaf Willem van Holland, te zullen houden. *Up sente Martijnsavond in den wynter.*

Or. R. A. Gelderland. Collectie v. Spaen.

N°. 2. — Graaf Willem verleent proost en convent van Zoetendale in Walcheren vrijdom van schot en bede, maar niet van heirvaart, ter vergoeding van duinen en zeedrift, die de graaf aan zich heeft getrokken. *Idem.*

Or. Middelburg (Inv. I 11).

11 *November.* — Graaf Willem geeft de tienden van Houweningen aan zijnen panetier Gijsbert Dullaerd. *Op S. Martijnsdagh.*

Reg. E. L. 32. f. 49 vrs.

15 *November.* — Graaf Willem wijst zeker land aan het klooster van ter Does toe. *Maendag na S. Martijnsdach i. d. w.*

Reg. E. L. 32. f. 17.

20 *November.* — Graaflijk bevel aan alle baljuwen, rentmeesters, schouten en tollenaren, de lieden van den Briel vrij te laten trekken met hun door hen aangehouden goed, daar zij van de zaak aan den graaf zijn verbleven. *Des zaterdaghes voir sinte Clementsdach.*

Or. Brielle. Medegedeeld door den heer H. de Jager in de Navorscher.

21 *November.* — Bevestiging van lijftocht van tienden in Noord Beveland. *Zondag voor S. Katrinendag.*

Reg. E. L. 32. f. 17.

24 *November.* — Uitspraak van den graaf over den doodslag van Hendrik en Claes Jansz. van den Broeke en Claes van Abbenbroek. *Op S. Caterinenavond.*

Reg. E. L. 32. f. 18.

25 *November.* N°. 1. — Graaflijk bevel aan den rentmeester Bewester Schelde, om aan Pieter Pietersz. van Hongersdijk het vrij gebruik te laten van het land, hem door 's graven vader gegeven. *Op sinte Katrinendach.*

N°. 2. — Verlij bij Zierikzee. *Idem.*

Beide: Reg. E. L. 32. f. 19.

28 *November.* — Verlij met een steenhuis te Vlissingen «metter meedwater ende hofstede». *Sonnendaghes nae S. Katrinendach.*

Reg. E. L. 32. f. 17 vrs.

11 *December.* N°. 1. — Graaf Willem oorkondt, dat heer Aelbrecht Taerninc al zijne goederen in Nortich en Wateringhe aan het klooster van Leeuwenhorst heeft gegeven. *Des Saterdaghes voer S. Luciendaghe.*

Or. R. A. L.

N°. 2. — Graaflijk bevel aan den rentmeester van Noord-Holland en Woerden tot verkoop van land in heer Jans ambacht van Wateringe. *Zaterdag na onser Vrouwendag Conceptio.*

12 *December.* — Idem tot verkoop in vrij eigen van land in Hazaertswoude. *Zondag voor S. Luciendag.*

Beide: Reg. E. L. 32. f. 35.

13 *December* en *andere dagen.* — Stukken betreffende de begeving van de kerk te Wemeldingen door het kapittel van S. Salvator aan Pieter van Leiden, kapellaan des graven. *In die b. Lucie Virg.*

Drie brieven. Or. O. M. U.

17 *December.* — Vijf giften uit 's graven koffer, aan Aernt van Erkel (Arkel), ℔ 100, Dieric van Keude, ℔ 100, Jan van Cleve, ℔ 200, Claes Tengnagel, ℔ 50, Wennemair van Tyele, ℔ 30. *Seventien daghe in December, vrijdag voer sinte Thomaesdach, vrijdaghes na sinte Lusyendach.*

Reg. E. L. 32. f. 56, E. L. 43. f. 90 vrs.

18 *December.* — Schepenbrief van Haastrecht over verpachting door Dideric van Arkel aan Jacob den Horst van drie viertel lands aldaar voor 32 ℔ zw. t. 's jaars voor 10 jaren.

Or. R. A. Arkel.

1344—1345.

15 *Januari.* — Verkoop van rente op een huis, waarin eene ververij, te Leiden. *Des Saterdaghes na sente Ponsekiaensdaghe.*

Or. Leiden Hoogl. Kerk.

20 *Januari.* — Schout en schepenen van IJsselstein oorkonden eene belofte van voldoening van breuke. *Op S. Agnetenavont.*

Or. R. A. IJsselstein.

25 *Januari.* — Verkoop van rente op een huis en hofstede aan den Vliet te Rijnsburg. *Op sinte Pouwelsdach in den winter die men hiet Conversio Pauli.*

Or. R. A. R.

8 *Februari.* — Verkoop van rente voor schepenen van der Wijc, op een huis binnen de vrijheid daarvan. *Des Dinghesdaghes na sente Aechtendach.*

Cart. Orde v. S. Jan P. A. U., n°. 360.

10 *Februari.* — Verkoop voor schepenen van Leiden van rente op een huis en erve aan de weduwe van Boudijn van Swieten. *Des donresdaghes voir Valentijnsdach.*

Or. Leiden (Arch. Hoogl. Kerk).

2 *Maart.* — Opdracht van verschillende renten en inkomsten, in ruil voor andere te Heemstede, door Jan Ponciaensz. aan kommandeur en broeders van S. Jan te Haarlem, voor eene kapellanie. *Feria quarta post Oculi.*

Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U. n°. 101.

12 *Maart.* — Verkoop eener rente te Rijnsburg voor de wijnrente des kloosters. *Op sente Gregoriusdach.*

Or. R. A. R.

15 *Maart.* N°. 1. — Jacob, pastoor van Aelsmeer, vermaakt den kapellanen der beide door hem gestichte kapellaniën te Warmond zijn huis aldaar met kelk, missaal enz. *Dinsdag na S. Gregoriusdag.*

Or. P. A. U.

N°. 2. — Deken en kapittel van S. Salvator verlijden tienden onder S. Maertensdijk aan den abt van Middelburg. *Feria tertia post dominicam qua cantatur Judica.*

Twee brieven. Cart. P. A. Z. f. 26 en 27.

17 *Maart.* — Burgemeesters, schepenen en raad der stad Brugge oorkonden de aflevering van «51 scaerpelgieden en 3 poken wullen en 3 scaerpelgieden vachten», te Londen geladen in het schip Pott Wile, aan den baljuw des heeren van Voorne, ten behoeve van Engelsche kooplieden en dat deze den heer en vrouw van Voorne en

de lieden van Voorne en den Briel kwijt schelden, waartoe zich ook Johan van Hinkly, klerk van den stapel van den wol, verbindt. *Up den XVIIsten dach van Maerte.*

Or. Brielle. Medegedeeld door den heer H. de Jager in de Navorscher.

17 *Maart.* — Heer Jan van Beaumont verlijdt Wolfert van der Maelstede met land in Cloetingen. *Op S. Geerdendag.*

Reg. Blois, f. 46.

18 *Maart.* — Graaf Willem verbiedt, dat zij die om turf komen op het moer, dat Huhgeman Laurensz. in pacht houdt, worden aangehouden, in hun persoon of in hun goed, tenzij om bekende schuld. *Vrijdag voor Palmendag.*

Reg. Liber IV. Aelbrecht f. 146 vrs.

25 *Maart.* — Clais Claiszoon van Hoogelande sticht bij testament eene kapellanie in de kerk te Grijpskerke. *Op onser Vrouwendag in Maart.* Bevestigd door Jan van Arkel, bisschop van Utrecht. 21 *April.*

Or. en Vid. P. A. Z.

1345.

2 *April.* — Heer Jan van Beaumont geeft zijnen barbier een viertel lands in het ambacht van Bloemendael bij ter Goude. *Zaterdag na Paschen.*

Reg. B. B. Blois. f. 63 vrs.

13 *April.* — Jan van Valkenburgh, heer van Bergen op den Zoom, en echtgenoote verkoopen eene halve hoeve moers in Dorlecht aan den abt van Middelburg. *Woensdag voor S. Tyburtius in April.*

Or. P. A. Z.

15 *Mei.* — Paus Clemens VI bevestigt de privilegiën der Lazaristen te Haarlem. *Id. Maji.*

Liber Privilegiorum dom. S. Johannis f. 29. Arch. Haarlem. Gedr.: Bijdr. Bisd. Haarlem III, 149.

25 *Mei.* — Verlij van Jacob Dyesenzoon uit zijn eigen goed in Dordrecht.

Reg. E. L. 48. f. 22 vrs.

27 *Mei.* N°. 1. — Bevestiging van den lijftocht te Leiden en Coudekerk, door Jan van den Rine aan zijne vrouw Alyt Dobben gemaakt. *Vrijdag na beloken Pinxter.*

Reg. E. L. 32. f. 85 vrs.

N°. 2. — Uitspraak wegens den doodslag van Willem Buten, tusschen zijne magen en helpers en Bartout Willemsz. van Assendelft, Dirk van der Woude, Symon van Saenden en Claes Varenschrike en hunne magen en helpers. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 90 vrs.

30 *Mei.* — Graaf Willem scheldt aan Diderik van der Heve, Willem Clerckszoon, eene rente kwijt op huis, hofstede en 2 morgen land in het oosteinde van Hillegom, tegen vestiging eener gelijke rente op den Bloemencamp, die 2¼ morgen groot is. *Maendagh na Heilig Sacramentsdach.*

Reg. E. L. 32. f. 35 vrs.

4 *Juni.* — Willem van Duvenvoirde, heer van Oosterhout en Breda, staat aan abt en convent van Middelburg het vrije gebruik toe van 350 hoeven moers, die zij gekregen hebben van Gerard van Raesseghem, heer van Lens en destijds van Breda. *Zaterdag na de octaven van Sacramentsdag.*

Or. P. A. Z.

5 *Juni.* — Heinric van Aemstel, kanunnik van Onser Vrouwen te Maastricht, erkent van zijnen neef heer Aernout van IJsselstein zes opene brieven van schuldvordering ontvangen te hebben. *Op S. Bonifaesdach.*

Or. R. A. IJsselstein.

8 *Juni.* — Graaf Willem verklaart, dat de heer van Putten niet zal behoeven te dienen tegen de Oostfriezen. *Le VIII Juin.*

Reg. P. en S. m. h. b. f. 9.

14 *Juni.* — De heer van Voorne verlijdt Claes Meynardszoon met het huis en de 100 roeden hofstede zijns vaders. *Dinsdag na S. Odulf.*

Reg. Voorne A. B. f 58 vrs.

23 *Juli.* — Jan, bisschop van Utrecht, belooft aan de stad Utrecht, geen zoen te zullen zeggen of geld te geven of dienst te doen met heer Jan van Beaumont, tusschen den graaf van Holland en de stad, zonder toestemming der daartoe gestelde vijftienen van de gilden. *Saterdaghes na sinte Marien Magdalenendach.*

Or. Utrecht.

20 *Augustus.* — Eene erve, de Werf geheeten, met een «scoe» te Medemblik wordt den graaf in eigendom opgedragen. *Zaterdag na onzer Vrouwendag Assumptio.*

Reg. E. L. 32. f. 82.

28 *Augustus.* — Graaf Willem bekrachtigt de verpachting van een land in Oost-Holland, dat de buren van Bairne aan hen getogen hadden, door den baljuw van Amstelland en Waterland. *Zondag na S. Bartholomeus.*

Twee brieven. Reg. E. L. 32. f. 73 en 74.

1 *September.* — Bevestiging van den lijftocht van Jans van Oistorp vrouw van eene rente te Haarlem en land te Wassenaer. *Donderdag na S. Jansdag Decollatio.*

4 *September.* — Bovengenoemde rente en land worden door den graaf gegeven aan Jans dochter, als hij geenen zoon nalaat. *Zondag na idem.*

Beide: Reg. E. L. 32. f. 35 vrs. en 36.

13 *September*. N°. 1. — Graaf Willem vergunt Gerard Alewijnsz. en zijnen zoon Alewijn, dat, bij gebrek aan wettige zonen, hunne leenen op wettige dochters zullen komen. *Des dinxendaghs voir S. Lambrechtsdach.*

Reg. E. L. 32. f. 36.

N°. 2. — Dirk de Vlister wordt een welgeboren man verklaard. *Idem.*

Reg. E. L. 32. f. 50.

19 *September*. — Floris van Haemstede bekent van den abt van Middelburg 50 gouden schilden te leen ontvangen te hebben. *Maendag na S. Lambert.*

Or. A. P. Z.

Stukken van doorloopenden datum of zonder dag of jaar.

1300—1343. — Necrologium van Egmond. Vervolg.

Cart. Egm. R. A.

1336—1343. — Fundationes Ecclesiarum Hecmundensium. Vervolg.

Cart. Egm. R. A. f. 82 vrs.

20 *Januari* ? — De bisschop van Zuden bericht aan broeder Martijn, kommandeur van het S. Janshuis te Haarlem, dat de vrouwe van Wterwijc en de jonkvrouwen van Berghen met haar gezin verlof hebben van den bisschop van Utrecht om de mis te hooren in het S. Janshuis buiten hare parochie, met verzoek, voor haar, zoo zij 10 ℔ rente voor 100 ℔ wil hebben, ten behoeve eener kapellanie na haren dood, dit geld te beleggen. *Op sente Agnietenavond.*

Cart. Orde. v. S. Jan. P. A. U. n°. 864.

November ? — Heer Jan van Beaumont verkoopt aan Wouter van den Rhijne al het goed, dat Jan Botterman Gheerlof Lillenzoon verbeurd had. *'t 's Woensdaghes na Martini hyemalis.*

Reg. in Henegouwen f. 6 vrs.

Aanstelling van bewaarders van het Bagijnhof te Zierikzee, om tevens, tot aan 's graven komst, de rente daarvan te ontvangen.

Reg. E. L. 13. f. 34, E. L. 20 f. 31. (Tusschen stukken van het jaar 1320.)

Bepalingen van graaf Willem III omtrent den tol te Woerden.

Reg. E. L. 5. f. 107.

Keur op de gruit en het biertappen te Dordrecht.

Reg. E. L. 6. f. 35 E. L. 24. f. 27 vrs. (Tusschen stukken van het jaar 1323.)

«Dits ene forme, hoe de diken in Vriesland ghedicht worden».
R. A. N. D. 1216, n°. 1.

Notitie der leenen der hofsteden van Voorne in Domburch.
Reg. Voorne A. B. f. 42, B. f. 90.

Notitie van de beden, den graaf in Westfriesland gegeven.
Reg. E. L. 10 achter het laatste blad. (Loopende tot 1336.)

Punten, die de ambachtsheeren in Zuid-Holland begeeren.
Reg. E. L. 6, tusschen f. 46 en 47. (Tusschen stukken van het jaar 1325.)

Lijst der landen van den bisschop van Zuden in Elsgeest.
Cart. Orde v. S. Jan. P. A. U., n°. 865.

Verlij van Jan Robbijntsz. van den Berge met land in Streefland.
Reg. E. L. 6. f. 6, E. L. 24. f. 4 (Volgt op een stuk van 9 Mei 1320.)

BIJVOEGSELS EN VERBETERINGEN.

Blz. 8. 7 *Juli* 1303. Vervalt. Vgl. v. Mieris II, blz. 33.

" 9. Tusschen 24 *September* en 21 *October* 1303. In te voegen:

1 *October*. — Testament van Hendrik Wisse van Borsselen, heer van Sandenburch, ridder. *Oppe sinte Bavendach.*

A. Matthaeus Analecta (2e Ed.) II, 744.

" " 11 *November* 1303. Voor *privilegiën* lees *verordeningen*.

" 15. 12 *November* 1305. Voor *devemes* lees *devenres*.

" 16. 13 *Januari* 1305/6. De woorden *Poederoyens ambacht en* vervallen.

" " Na 29 *Maart* 1305/6. In te voegen:

30 *Maart*. — Graaf Willem verkoopt aan Dieric van der Wale de halve Polretienden en een vierendeel van de tienden op de Gheest te Monsterambacht. *Des woensdags na Palmen Paeschen.*

Or. R. A. N. D. f. 1211, n°. 39.

" 18. 13 *Juni* 1306. N°. 1. Vervalt. Vgl. v. Mieris, blz. 57.

" 30. 16 *Juni* 1309. Voor *van der Waert* lees *van der Woert*.

" 43. Tusschen 15 *September* en 18 *September* 1311. In te voegen:

17 *September*. — Dieric van der Wale geeft den molen te Voswijc in Monsterambacht aan zijnen neef Jan van Pollanen. *Op S. Lambrechtsdach.*

Or. R. A. N. D. f. 1210, n°. 40.

" 46. 18 *Juni* 1312. Vervalt. Vgl. v. Mieris, blz. 125.

" 48. 8 *December* 1312. Bij te voegen: *Up den dach sente Marien alse si onsen here ontfinch.*

" 50. 21 *Juli* 1313. Vervalt. Vgl. v. Mieris, blz. 134.

" 54. 5 *Juli* 1314. Vervalt. Vgl. v. Mieris, blz. 143.

" 55. 19 *Augustus* 1314. Vervalt. Vgl. v. Mieris, blz. 143.

" 63. 19 *Maart* 1315/6. Vervalt. Vgl. v. Mieris, blz. 151.

" 123. *Na* 1323. In te voegen, het op blz. 229. geplaatste:

1323 (?) — Graaf Willem doet uitspraak over het mishandelen van Heynken Claesz. en Matthijs, des baljuws boden, door de poorters van Ammers.

Reg. E. L. 6. f. 32 vrs., E. L. 24. f. 24.

Blz. 138. 6 *Maart* 1325. Voor *Willem van Putten* lees *Nicolaes van Putten*.

" 142. 30 *Juli* 1325. Voor *Rudolph* lees *Adolph*.

" 143. Tusschen 28 *September*. N°. 2 en 3 *October* 1325. In te voegen:

September (?) — Verklaringen omtrent de bede van die van Aelbrechtsberghe, Tetrode, Zandvoirde, Scoten en Heemsteden. *Zonder datum, doch tusschen stukken van Zondag op S. Gillis en Zondag na S. Baef.*

Reg. E. L. 39. f. 15 vrs.

" 146. Tusschen 10 *December*. N°. 2 en 12 *December*. In te voegen:

N°. 3. — Hugeman van Strijene, heer van Zevenbergen, verkoopt 25 bunders moer aldaar, met voorbehoud van turftienden. *Des Dysdaghes voer sinte Lossiendach.*

Kopie R. A. N. D. f. 1210 vrs., n°. 73.

" 165. 31 *October* 1327. Voor *Vroedo'szoon* lees *Vroede'szoon*.

" 167. 8 *April* 1328. Voor *verlicht* lees *verlegt*.

" 181. 15 *October* 1329. Voor *van der Waert* lees *van der Woert*.

" 185. 14 *Maart* 1329/1330. Voor *Reg, E. L.* 26 lees *Reg. E. L.* 6.

" 203. 18 *Februari* 1331/32. Voor *Maesland* lees *Maerland*.

" 204. 11 *Mei* 1332. Voor *van der Woude* lees *van der Woert*.

" 229. 1323? Vervalt. Moet worden geplaatst op blz. 123. Voor *P. L.* 24 lees *E. L.* 24.

" 243. 23 *Maart* 1336/37. Voor *Benedictus XIV* lees *Benedictus XII*.

" 247. 8 *September* 1337. Voor *Zandwijk* lees *Zuitwijk*.

" 267. *Na* 1339. In te voegen:

Na 1331. — Graaf Willem verlijdt Willem van Leeuwen met 10 morgen te Alphenhoorn en geeft Gerrit van Boschuyzen, diens zwager, een vrij eigen van 10 morgen, Bollandsweer genaamd.

Reg. E. L. 32. f. 25 vrs.

" 276. 1 *Maart*. Voor *van Bodelhoek* lees *in Bodelhoek*.

" 284. 20 *Juli* 1342. Voor *Wouter van Borselen* lees *Wolfaert van Borselen*.

REGISTER DER PLAATSNAMEN.

De namen van landen en districten zijn met kapitale, die der wateren met cursieve, die der plaatsen met gewone letter gedrukt.

Wanneer eene naam meer dan eenmaal op eene bladzijde voorkomt is dit door eene M aangeduid.

REGISTER VAN PERSOONSNAMEN.

(1) De graven zijn alleen in het register opgenomen, wanneer het stuk hen persoonlijk betrof.

VERDRAGEN.

BESTAND, WAPENSTILSTAND.

Door MARTINUS NIJHOFF te 's Gravenhage is uitgegeven:

OORKONDENBOEK VAN HOLLAND EN ZEELAND. Eerste afdeeling. 700—1299, bewerkt door Mr. L. PH. C. VAN DEN BERGH. 2 dln. 4to. . . . . *f* 26.—

OORKONDENBOEK DER GRAAFSCHAPPEN GELRE EN ZUTFEN tot 1188, door Mr. L. A. J. W. Baron SLOET. 3 dln. roy. 8vo. *f* 18.—

GEDENKWAARDIGHEDEN UIT DE GESCHIEDENIS VAN GELDERLAND, 1300—1535, door onuitgegeven oorkonden opgehelderd, door Mr. I. A. NIJHOFF. 6 dln. 8 bdn. gr. 4to. . . . . *f* 50.—

BOERGOENSCHE CHARTERS, 1428—1482. Derde afdeeling van het Oorkondenboek van Holland en Zeeland, verzameld door Mr. P. A. S. VAN LIMBURG BROUWER. roy. 8vo. . . . . . *f* 2.25

HET NEDERLANDSCHE RIJKSARCHIEF. Verzameling van onuitgegeven oorkonden en bescheiden voor de geschiedenis des vaderlands, uitgegeven door Dr. R. C. BAKHUIZEN VAN DEN BRINK, Mr. L. PH. C. VAN DEN BERGH, Jhr. Mr. J. K. J. DE JONGE. 1ste (eenige) deel. roy. 8vo. . . . . *f* 3.50

Hierin o. a.:

Hecmundensia, door Dr. R. C. BAKHUIZEN VAN DEN BRINK.

WERKEN DER VEREENIGING TOT UITGAVE DER BRONNEN VAN HET OUDE VADERLANDSCHE RECHT.

I. HET RECHTSBOEK VAN DEN BRIEL, beschreven in vijf tractaten, door JAN MATTHIJSSEN. Op nieuw uitgegeven door Mr. J. A. FRUIN en Mr. M. S. POLS . . . . *f* 4.75

II. RECHTSBRONNEN DER STAD ZUTPHEN, van het begin der 14de tot de tweede helft der 16de eeuw, uitgegeven door Mr. C. PIJNACKER HORDIJK . . . . *f* 3.50

VERSLAGEN EN MEDEDEELINGEN. N°. I, II . . . . *f* 1.80

J. 7+.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
REFERENCE DEPARTMENT

This book is under no circumstances to be taken from the Building

form 410